Editör Kurulu
Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Dr. Öğretim Üyesi Ümit Polat

Teknik Editör
Öğr. Gör. Yücehan Yücesoy

VII. TURKCESS "TOPLUMSAL DEĞİŞİM VE İNOVASYON" BİLDİRİ KİTABI

e-ISBN:

e-Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021,
Bu e-kitabın basım, yayım ve satış hakları Vize Yayın Evi ile Anılan kuruluşun izni alınmadan e-kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu e-kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında derneğimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı:
Yayın-Proje: İletişim İnternet: www.2021.turkcess.net / E-ileti: turksosbilder@gmail.com

Destek Veren Kurum ve Kuruluşlar

KIBRIS SAĞLIK VE TOPLUM BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 1911

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ 1992

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ 2006

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ 1982

AMASYA ÜNİVERSİTESİ 2006

OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

maltepe üniversitesi İstanbul www.maltepe.edu.tr

KAFKASYA ÜNİVERSİTELER BİRLİĞİ 2009

ULUSLARARASI VİZYON ÜNİVERSİTESİ MMXIV MAKEDONYA

INTERNATIONAL UNIVERSITY OF SARAJEVO 2004 IUS

BMU BAKI MÜHƏNDİSLİK UNİVERSİTETİ

IBU INTERNATIONAL BALKAN UNIVERSITY

Tashkent

UNIVERSITETI I PRISHTINËS 1970 MCMLXX

ШУТИС

TİKA

TURKCESS 2021 ÇAĞRILI KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Tateo ARİMOTO	Japonya Bilim ve Teknoloji Ajansı(JST)
Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR	Başkent Üniversitesi
Prof. Dr. Ali ERYILMAZ	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr Aslı Bugay SÖKMEZ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs
Assoc. Prof. Dr. Olcay YAVUZ	Southern Connecticut State University
Assoc. Prof. Dr. Tiziana RAMACİ	University of Enna “Kore” Italy
Dr. Bart BEGALKA	Educator Emerita Vancover, Canada

KURULLAR

Onur Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. İ. Levent TANER	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi Rektörü	KKTC
Prof. Dr. Tamer YILMAZ	Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Muhsin KAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Hamdullah ŞEVLİ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Akın LEVENT	Erzincan Binali Yıldırım Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Elchin SÜLEYMANOV	Bakü Mühendislik Üniversitesi Rektörü Yrd.	Azerbaycan
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Kafkasya Üniversiteler Birliği Başkanı	Türkiye
Prof. Dr. Süleyman ELMACI	Amasya Üniversitesi Rektörü	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Turgay UZUN	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü	Kuzey Makedonya
Prof. Dr. Şahin KARASAR	Maltepe Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Dr. Cem GENÇOĞLU	Temel Eğitim Genel Müdürü	Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM	Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü	Kuzey Makedonya
Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi Rektörü	Bosna Hersek
Prof. Dr. Shuhrat Sirojiddinov	Tashkent State Üniversitesi Rektörü	Özbekistan
Prof. Dr. Naser SAHİTİ	Prishtina Üniversitesi Rektörü	Kosova
Prof. Dr. Ochirbat BAATAR	Moğolistan Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü	Moğolistan
Serkan KAYALAR	TİKA Başkanı	Türkiye

Düzenleme Kurulu Başkanları

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. M. Engin DENİZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Ümit POLAT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Serdal IŞIKTAŞ.	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi	KKTC

Düzenleme Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. M. Engin DENİZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Şahin AHMEDOV	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Prof. Dr. Şenol TÜZÜM	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Prof. Dr. Hakan AKDAĞ	Mersin Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Kadırali Konkabayev	Türk Akademisi	Kazakistan
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Gali GALİYEV	Ufa Sosyal Teknoloji Üniv. Rektörü	Başkurtistan
Prof. Dr. Tatyuana PETROVA	Çuvaş Pedagojik Devlet Üniversitesi	Rusya Fedarasyonu
Doç. Dr. Yagut Aliyeva	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Serdal IŞIKTAŞ	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Doç. Dr. Bankova İVANNA	Komrat Devlet Üniversitesi	Moldavya
Doç. Dr. Behçet ÖZNACAR	Yakın Doğu Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Doç. Dr. Emine YAMAN	Uluslararası Saraybosna Üniversitesi	Bosna Hersek
Doç. Dr. Mert BAŞTAŞ	Yakın Doğu Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Doç. Dr. Abdurashid JABBAROV	Semarkant Devlet Üniversitesi	Özbekistan
Doç. Dr. Metin DENİZ	Bartın Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Dr. Öğr. Üyesi Ümit POLAT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Başak BAĞLAMA	Yakın Doğu Üniversitesi	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Dr. Öğr. Üyesi Ümit POLAT	Niğde Ömer Halisdemir	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed SALMAN	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Dr. Emine BAYRAKTAROVA	Sofya Yüksek İslam Enstitüsü	Bulgaristan
Dr. Serdan KERVAN	Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi	Kosova
Dr. Fadıl ŞİRAZ	MEB	Türkiye
Öğr.Gör. Yücehan YÜCESOY	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC

Sempozyum Sekreteryası

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Öğr. Gör. Yücehan YÜCESOY	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC
Arş. Gör. Burak DEMİR	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC
Arş. Gör. Gaye BIRNİ	Yıldız Teknik Üniversitesi	TÜRKİYE
Uzman. Büşra GÜLER	Gazi Üniversitesi	TÜRKİYE
Uzman. Zeynettin AKKOYUN	Yakın Doğu Üniversitesi	TÜRKİYE

Bilim Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Abdullah IŞIKLAR	Bursa Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan BAKİ	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan KULAKSIZOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan ÖMERUSTAOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ARSLAN	Namık Kemal Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ali Fuat ARICI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU	Adnan Menderes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Bilal DUMAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Erdinç ÖZTÜRK	İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Erdoğan KÖSE	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. Erdal Hamarta	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr.Fatma Ebru ikiz	Dokuz Eylül Üniversitesi	
Prof.Dr.Fuat Tanhan	Van yüzüncü yıl üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İlyas DOĞAN	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İlyas GÖKHAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa TALAS	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Nadim MACİT	Ege Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Elchin SULEYMANOV	Azerbaycan Üniversitesi	Azerbaycan
Prof. Dr. Kaya YILDIZ	Bolu İzzet Baysal Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Kemalettin KUZUCU	Marmara Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Kerim GÜNDOĞDU	Adnan Menderes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Kürşat KARACABEY	Adnan Menderes Üniversitesi	KKTC
Prof. Dr. M. Asıf YOLDAŞ	Hitit Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. M. Serhat YILMAZ	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet BOZDOĞAN	Cumhuriyet Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof . Dr. Ömer Faruk SÖNMEZ	Gaziosmanpaşa Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Bülent BAYRAM	Kırklareli Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN	Trakya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ÇOLAK	Gazi Osmanpaşa Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa DAŞ	Dokuz Eylül Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa DENKTAŞ	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof.. Dr. Sabri SİDEKLİ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. Selahattin Avşaroğlu	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Nevin ERGAN	Hacettepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa KOÇ	Düzce Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Orhan DERMAN	Hacettepe Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. Oğuz Serin	Lefke Avrupa üniversitesi KKTC	KKTC
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU	Hacettepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İsmet TÜRKMEN	Gazi Osmanpaşa Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Sefa BULUT	İbn Haldun Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Ebulfez SÜLEYMANLI	Üsküdar Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Sırrı AKBABA	Üsküdar Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Suat ÜNLÜ	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Tayyip DUMAN	Bozok Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Tamara GURTUEVA	Yeditepe Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Yahya AKYÜZ	Ankara Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Fahri TEMİZYÜREK	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mücahit KAĞAN	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Yücel ÖKSÜZ	Amasya Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Suat UNGAN	Trabzon Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Abdullah TEMİZKAN	Ege Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Hakan AKDAĞ	Mersin Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Hamdi DOĞAN	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Mustafa GÜÇLÜ	Erciyes Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. M. Akif SÖZER	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Güven ÖZDEM	Giresun Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. İbrahim ERDAL	Bozok Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Tuncay DİLCİ	Cumhuriyet Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Soner ALADAĞÇ	Adnan Menderes Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Cüneyit AKAR	Uşak Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Savaş KARAGÖZ	Aksaray Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ayşe DEMİR	Yıldırım Beyazit Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Doç. Dr. Bekir DİREKCİ	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Türker KURT	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Birsen BAĞÇECİ	Çukurova Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. İzzet PARMAKSIZ	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. İrfan Erdoğan	İstanbul-Cerrahpaşa Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Bülent ALCI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Yılmaz YEŞİL	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Erdal AKSOY	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Korkut ULUDAĞ	Atatürk Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Kemale Necefova	Azerbaycan Devlet Iktisad Universitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Ethem YEŞİLYURT	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Mehmet DALKILIÇ	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Metin DENİZ	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Nergüz Bulut Serin	Lefke Avrupa üniversitesi KKTC	KKTC
Doç. Dr. Özlem ÇAKIR	Ankara Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Raşit KOÇ	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Behçet ÖZNACAR	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC
Doç. Dr. Mustafa KAYA	Cumhuriyet Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Sadık Yüksel SIVACI	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Sevilay Yıldız	Bolu İzzet Baysal Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Doç.Dr.Firdevs savi Çakar	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Üyesi Yakup DOĞAN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Durmuş ÜMMET	Marmara Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Mehmet MUTLU	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Tülay ÖCAL	Mustafa Kemal Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ramazan ALABAŞ	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Yalçın BAY	Anadolu Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Yıldız KIZILABDULLAH	Ankara Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Ümmügülsüm CANDEĞER	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Döndü Neslihan BAY	Osmangazi Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Fuat Serkan SAY	Mersin Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Resul BAĞI	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Muammer ERGÜN	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Doç . Dr. Cengiz BUYAR	Manas Üniversitesi Üniversitesi	Kırgızistan
Doç. Dr. Tuğçe ERDAL	Bozok Üniversitesi	Türkiye
Dr. Cemile Hasanova	Azerbaycan Devlet Iktisad Universitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Mamatali MURZAEV	Manas Üniversitesi Üniversitesii	Kırgızistan
Doç. Dr. Mert BAŞTAŞ	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC
Dr. Öğretim Üyesi Bahadır Bumin ÖZASLAN	Hacettepe Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Halil UZUN	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Dr. Öğretim Üyesi Sami ACAR	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi. Başak BAĞLAMA	Yakın Doğu Üniversitesi	KKTC
Dr. Öğretim Üyesi Yavuz Ercan GÜL	Manas Üniversitesi Üniversitesi	Kırgızistan
Dr. Öğretim Üyesi Rafet AYDIN	Burdur Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Gökay KELDAL	Trabzon Avrasya Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Gürcan ŞEKER	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Nusrettin ILMAZ	Erzincan Binali Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Canan Olpak KOÇ	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Hamdi KORKMAN	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi. Gizem AKCAN	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BİLGE	Sabahattin Zaim Üniversitesi	Türkiye
Ord. Prof. Dr. Abel MUHARREMOV	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
Prof. Dr. Elçin BABAYEV	Bakü Devlet Üniversitesi Rektörü	Azerbaycan
Prof. Dr. Farhad RAHMANOV	Azerbaycan Devlet Iktısad Üniversitesi	Azerbaycan
Ord. Prof. Dr. Aydın KAZIMZADE	Bakü Devlet Üniversitesi Rektör Yardımcısı	Azerbaycan
Ord. Prof. Dr. İsa HƏBİBBƏYLİ	Azerbaycan Milli İlimler Akademisi	Azerbaycan
Prof. Dr. Alikram ABDULLAYEV	Devlet İdarecilik Akademisi	Azerbaycan
Prof. Dr. Asəf ZAMANOV	Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Elmi İşlər üzrə Prorektoru	Azerbaycan
Prof. Dr. Buludxan XƏLİLOV	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Filoloji Fakültesi	Azerbaycan

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
	Dekanı	
Prof. Dr. Cəfər CƏFƏROV	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Rektörü	Azerbaycan
Prof. Dr. Elçin MEMMEDOV	Bakü Devlet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Hüseyin ASKEROV	Bakü Devlet Üniversitesi Dil ve Edebiyat Tedrisi Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Petrova Tatyana Nikolaevna	Mari Devlet Üniversitesi	Rusya
Prof. Dr. İzzet RÜSTEMOV	Bakü Devlet Üniversitesi Sosyoloji Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Nigar ABBASZADƏ	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi	Azerbaycan
Prof. Dr. Rabiyet ASLANOVA	Bakü Devlet Üniversitesi Felsefe Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Prof. Dr. Tehran ELİŞANOĞLU	Nizami adına Edebiyat Enstitusu	Azerbaycan
Prof. Dr. Almas BİNNƏTOVA	Nizami adına Edebiyat Enstitusu	Azerbaycan
Prof.Dr. Fuad MEMMEDOV	Devlet İdarecilik Akademisi	Azerbaycan
Prof.Dr. Recep Ebdülelioğlu Ağayev	Naxçıvan Dövlet Universitesi	Azerbaycan
Doç .Dr. Elman NESİROV	Devlet İdarecilik Akademisi	Azerbaycan
Doç. Dr. Aygün BAĞIRLI	Diller Üniversitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Korkmaz MUSTAFAYEV	Diller Üniversitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Elmira GOCAYEVA	Azerbaycan Turizm ve Menecment Üniversitesi	Azerbaycan
Doç. Dr. Mürteza HASANOĞLU	TDevlet İdarecilik Akademisi	Azerbaycan
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV	Nahçıvan Üniversitesi	Azerbaycan

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Doç. Dr. Lala HASANOVA	Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi-UNEC	Azerbaycan
Doç. Dr. Yagut ALIYEVA	Bakü Devlet Universitesi	Azerbaycan
Dr. Nazim CAFEROV	Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi-UNEC	Azerbaycan
Dr.Sugra Humbatova	Azerbaijan State University of Economy	
Dr. Taleh XELİLOV	Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
Prof. Dr. Akmatali Alimbekov	Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
Prof. Dr. Cangoroz KANİMETOV	İ. Arabayev Üniversitesi	Kırgızistan
Prof. Dr. Ceenbek Alimbayev	Kirgizistan-Türkiye Manas Üniversitesi	Kırgızistan
Prof. Dr. Tuuganbayu Konurbayev	İ. Arabayev Üniversitesi	Kırgızistan
Prof. Dr. Tashtan Siyaev	Narin Devlet Üniversitesi	Kırgızistan
Doç. Dr. Mislimkan Aydarova	Batken Devlet Üniversitesi	Kırgızistan
Doç. Dr. Nurlan Şadıev	Oş Devlet Üniversitesi	Kırgızistan
Dr. Roza ABDIKULOVA	Milli Eğitim Akademisi	Kırgızistan
Prof. Dr. Kaldibek Boleev	Taraz Beşerı Bilimler Üniversitesi	Kazakistan
Prof. Dr. Mukhtarkhan Orazbay	Yabancı Diller ve Yüksek Kariyer Üniversitesi	Kazakistan
Prof. Dr. Tynyshtyk Yermekova	Kazakstan Egitim Akademisi	Kazakistan
Prof. Dr. Zamira Baubekova	Kazakstan Egitim Akademisi	Kazakistan
Doç. Dr. Fatima KOZYBAKOVA	El Farabi Milli Üniversitesi	Kazakistan
Doç. Dr. Muhamedrahim Kursabaev	Astana Turizm Üniversitesi	Kazakistan
Dr. Elvin HASAN	Eğitim Bakanlığı	Makedonya

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Naranstal DELGERKHUU	Mongolian University of Science and Technology	Mogolistan
Prof. Dr. Nizameddin MAHMUDOV	Özbekistan Bilimler Akademisi Dil ve Edebiyat Enstitüsü	Özbekistan
Prof. Dr. Shuxrat SiROJiDDiNOV	Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi	Özbekistan
Arş. Gör. İlyos İSMOiLOV	Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi	Özbekistan
Doç. Dr. Odil KUYSiNOV	Nizami Taşkent Devlet Pedagojik Üniversitesi	Özbekistan
Prof. Dr. Erkin NURiDDiNOV	Nizami Taşkent Devlet Pedagojik Üniversitesi	Özbekistan
Doç. Dr. Gulnoza EGAMBERDiYEVA	Nizami Taşkent Devlet Pedagojik Üniversitesi	Özbekistan
Doç. Dr. Muhtor NASiROV	Semerkant Üniversitesi	Özbekistan
Doç. Dr. Abdurashid JABBAROV	Semerkant Üniversitesi	Özbekistan
Prof. Dr. Firdevs HUSAMATİNOVA	Ufo Enstitü Direktörü	Başkurdistan
Prof. Dr. Gali GALİYEV	Ufa Sosyal Teknoloji Üniv. Rektörü	Başkurdistan
Prof. Dr. Aleksander KADİRBAYEV	Moskova Devlet Üniversitesi	Rusya Federasyonu
Prof. Dr. Rüstem ŞÜKÜROV	Çuvaş Pedagojik Devlet Üniversites Üniversitesi	Rusya Federasyonu
Prof. Dr. Elena OGANOVA	Moskova Devlet Üniversitesi	Rusya Federasyonu
Prof. Dr. Tatyuana PETROVA	Çuvaş Pedagojik Devlet Üniversitesi Üniversitesi	Rusya Federasyonu
Doç. Dr. Emma EKEEVA	Daali Altay Devlet Üniversitesi	Rusya Federasyonu
Dr. Elfina SİBGATULLİNA	Moskova Bilimler Akademisi	Rusya Federasyonu
Dr. İrina KAYAN-POKROVSKAYA	Sofya Yüksek İslam Enstitüsü	Bulgaristan
Dr. Emine BAYRAKTAROVA	Sofya Yüksek İslam Enstitüsü	Bulgaristan

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Dr. Harun BEKİR	Plovdiv Üniversitesi	Bulgaristan
Prof. Dr. Adile EMİROVA	Sanayi ve Pedagoji Üniversitesi	Kırım
Dr. Enise ABİBULLAYE	Sanayi ve Pedagoji Üniversitesi	Kırım
Prof. Dr. Lemara SELENDİLİ	Kırım Federal üniversitesi	Kırım
Doç. Dr. Bankova İVANNA	Komrat Devlet Üniversitesi	Moldova
Dr. Ciden Sena MENABİT	Yabancı Diller Merkezleri	Romanya
Dr. Veronica NEDELCU	Ovidius Üniversitesi	Romanya
Prof. Dr. Timur KOCAOĞLU	Michigan State University	ABD
Prof. Dr. Tacida HAFIZ	Priştine Üniversitesi	Kosova
Dr. Serdan KERVAN	Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi	Kosova
Dr. Soner YILDIRIM	Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi	Kosova
Doç. Dr. Osman YILDIZ	Kıbrıs İlim Üniversitesi	KKTC
Doç. Dr. Aygün KERIMOVA	Bakü Devlet Üniversitesi	Azerbaycan

Bildiri No: BT001

SALGIN SONRASI SOSYAL İLİŞKİLER ESNAFLAR ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR İNCELEME

Murat ŞAHİN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
murat.sahin@omu.edu.tr
Orcid: 0000-0002-9025-1860

ÖZET

Tarih boyunca insanoğlu farklı sebeplerle birçok kez salgınla karşı karşıya kalmıştır. Toplum hayatını bütünüyle etkileyen salgınlar sosyolojik olarak sosyal değişme olgusu içerisinde ele alınmaktadır. Salgın dönemleri alınan tedbirler ve salgınların yeniden ortaya çıkma ihtimaline karşı insanoğlunun ürettiği pratik çözümler, toplumların kültür hayatında da bir takım değişimler meydana getirmektedir. Buna göre salgın süreçlerinde toplumlar siyasetten ekonomiye, eğitimden sosyal yaşam alanlarına kadar her alanda etkilenmektedirler. Bu etkilere bağlı olarak sosyal ilişkilerde de değişimler beklenmektedir. Salgın süreçleri, özellikle sosyal yaşamın hemen her alanında varlık gösteren esnafları birçok açıdan etkilenmektir. Bu anlamda salgın dönemlerinde esnaflık yapmak zordur. Çünkü esnaflar, tanıdık tanımadık toplumun her kesiminden insanlarla etkileşim halindedir. Esnaflar, salgın dönemi yasaklarından doğrudan etkilendiklerinden, bu durum esnafların sosyal ilişkilerinin de birçok açıdan sosyolojik olarak incelenmesini gerekli kılmaktadır.
Nitel araştırmalardan durum çalışması olarak tasarlanan bu çalışma, salgın sonrası sosyal ilişkileri esnaflar üzerinden inceleyen sosyolojik bir araştırmadır. Araştırmanın amacı salgın sonrasına ilişkin esnafların görüş ve düşüncelerini sosyolojik olarak ortaya koymaktır. Bu kapsamda oluşturulan yarı-yapılandırılmış görüşme formu çerçevesinde Samsun Atakum ve İlkadım ilçelerinde farklı iş kollarında esnaflık yapan 10 esnaf ile derinlemesine mülakat yapılacaktır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilecektir.
Bu çalışma, salgınların meydana getirdiği değişimlerin sosyolojik olarak araştırılmasına, farklı boyutlarının ortaya konulmasına, ön görülmesine ve ortaya çıkabilecek muhtemel yeni durumlara yönelik sosyal politikalar üretilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Esnaflar, Salgınlar, Sosyal İlişkiler*

SOCIAL RELATIONS AFTER THE EPIDEMIC A SOCIOLOGICAL EXAMINATION ON TRADES

ABSTRACT

Throughout history, mankind has faced epidemics many times for different reasons. Epidemics that completely affect social life are discussed sociologically within the phenomenon of social change. The measures taken during epidemic periods and the practical solutions produced by human beings against the possibility of the re-emergence of epidemics bring about some changes in the cultural life of societies. Accordingly, during the epidemic processes, societies are affected in all areas from politics to economy, from education to social life areas. Depending on these effects, changes in social relations are also expected. The epidemic processes, especially the tradesmen, who exist in almost every area of social life, are affected in many ways. In this sense, it is difficult to be a tradesman during epidemic periods. Because tradesmen interact with people from all walks of society, familiar and unfamiliar. Since the tradesmen are directly affected by the epidemic period bans, this situation necessitates sociological examination of the social relations of the tradesmen in many respects.
This study, which is designed as a case study from qualitative research, is a sociological research that examines post-epidemic social relations through tradesmen. The aim of the research is to reveal the views and thoughts of the tradesmen sociologically regarding the post-epidemic. Within the framework of the semi-structured interview form created in this context, in-depth interviews will be conducted with 10 tradesmen working in different business lines in Samsun Atakum and İlkadım districts. The obtained data will be analyzed by content analysis method.
It is thought that this study will contribute to the sociological research of the changes caused by the epidemics, to reveal the different dimensions, to predict and to produce social policies for possible new situations that may arise.

Keywords*: Tradesmen, Epidemics, Social Relations*
Bildiri No: BT002

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETİMİNDE WEB 2.0 ARAÇLARININ KULLANIMININ DERSE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİ

Pınar KAMAR
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
pinar_catak89@hotmail.com
Orcid:

Murat İnce
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
muratince20@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisini belirlemektir. Araştırma, 2020- 2021 eğitim öğretim yılı 1.döneminde Zonguldak ili Karadeniz Ereğli ilçesinde bulunan sınavla öğrenci almayan bir Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören 11.sınıf öğrencileriyle yürütülmüş olup, nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel model ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu yansız atama yöntemi ile oluşturulan 32 kişilik bir deney grubu ve 27 kişilik bir kontrol grubu olmak üzere 59 öğrenci oluşturmaktadır. Dersler 5 hafta boyunca deney grubundaki öğrencilerle Web 2.0 araçları kullanılarak etkileşimli bir şekilde işlenirken, kontrol grubunda geleneksel yöntemle işlenmiştir. Veri toplama aracı olarak, "Türk Dili ve Edebiyatı Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. İlgili ölçek deney ve kontrol grubuna araştırma öncesi ön test ve deney grubuyla yürütülen uygulama sonucunda her iki gruba da son test olarak uygulanmıştır. Toplanan veriler SPSS 23.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test uygulamaları ilişkili örneklemler t-testi ve ilişkisiz örneklemler t-testi ile karşılaştırılarak, elde edilen sonuçlar arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Araştırma sonucunda Türk Dili ve Edebiyatı öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımın öğrencilerin derse yönelik tutumlarının geleneksel yönteme göre daha etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Web 2.0 araçları, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi, Tutum*

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYO BİLİMSEL KONULARDAKİ ARGÜMAN DÜZEYLERİ

Buket Çağla KAYA
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
buketcaglakaya@gmail.com
Orcid:

Canan TUNÇ ŞAHİN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
canantuncsahin@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyobilimsel konulardaki argüman düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Batı Karadeniz bölgesinde bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan 50 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırma Bilim Teknoloji Toplum dersi kapsamında haftada 2 ders saati olmak üzere 4 hafta boyunca toplam 8 ders saatinde çevirim içi olarak tamamlanmıştır. Her bir sosyo bilimsel konu için bir hafta süre ayrılmış, uygulamaların tümü 4 hafta sürmüştür. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen yazılı argümantasyon formu aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmen adaylarının argümantasyon düzeyleri betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ilk uygulamalardan son uygulamalara doğru argüman düzeylerinde değişimler görülse de argüman düzeyleri düşük veya orta seviye olarak tespit edilmiştir. Araştırmanın diğer bir sonucu olarak öğretmen adaylarının argüman bileşenlerini oluştururken zorlandığı kısımlar tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının argümanlarındaki iddia bileşeni kesin fakat tamamlanmamış iddialardan oluştuğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının iddiayı ve veriyi birleştirip yorumlayamadıkları ve iddialarını başka araştırma verileriyle birleştirip yeterli düzeyde yorumlayamadıkları tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının argümanlarında iddialarını destekleyen araştırmalara yer vermedikleri tespit edilmiştir. Benzer şekilde öğretmen adaylarının çürütücü bileşenine yönelik iddialarıyla çelişen farklı düşüncelere yer vermedikleri görülmüştür. Araştırmanın sonuçlarından yola çıkarak, uygulamalardaki sosyobilimsel konulara yönelik etkinlikler öğretmenlere ve öğretmen adaylarına derslerinde uygulayabilecekleri bir model olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyo bilimsel konular, Argümantasyon düzeyi, Sosyal bilgiler öğretmen adayı*

ARGUMENT LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON SOCIO-SCIENTIFIC ISSUES

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the argument levels of the social studies teacher candidates on socio-scientific issues. The study consists of 50 social studies teacher candidates studying at a public university in the Western Black Sea region. The case study, from one of the qualitative research designs, was used in the study. The study was completed within the scope of the Science and Technology Society course in a total of 8-course hours for 4 weeks, including 2 Course hours per week. One week was allocated for each socioscientific issue, and all the practices lasted 4 weeks. Data from the study were collected through the written form of argument developed by the researchers. The argumentation levels of teacher candidates were evaluated by the descriptive analysis method. As a result of the study, although some changes in the argument levels of social studies teacher candidates were observed from the first practices to the last ones, they were determined to be low or moderate levels. Determination of the parts that the teacher candidates had difficulty in creating the argument components was another result of the study. The claim component in the teacher candidates' arguments has been determined

to consist of conclusive but incomplete claims. The teacher candidates were determined not to be able to combine the claim and the data and interpret their claims adequately by combining them with other study data. Teacher candidates were found not to include research data supporting their claims in their arguments. Similarly, the teacher candidates were observed not to have different opinions contradicting their claims to the rebuttal component. Based on the study results, activities, performed during the practices, on socio-scientific issues can be suggested to teachers and prospective teachers as a model that they can apply in their lessons.

***Keywords**: Socio-scientific issues, argumentation level, social studies teacher candidate*

EDEBİYATTA TOPLUM, KADIN VE İNOVASYON KONULARI (Hüseyn Cavid Efendi`nin eserleri üzerine bir inceleme)

Lütviyye Asgerzade
Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi, Edebiyat Enstitüsü
asgerzadelutviyye@yahoo.com.tr
Orcid:

ÖZET

Azerbaycan edebiyatının filozof-şair-oyun yazarı Hüseyin Cavid Efendi (1882-1941), Azerbaycan-Türk milli ve estetik düşüncesinin zenginleşmesine müstesna katkılarda bulunmuştur. Çalışmalarında, genel olarak toplumda hakim olan sosyal adaletsizliği ve bu adaletsizliğin insanların kaderi üzerindeki etkisini yansıtarak, insan ahlakının en derin katmanlarına nüfuz etmiştir. XIX ve XX yüzyıllarda sosyo-kültürel düşüncede var olan, toplum hayatında çok önemli hale gelen kadın sorunları Hüseyin Cavid Efendi de ilgi odağı oldu. Kadının işindeki sorunu, ailede ve toplumda kadına karşı tutum, kadın konum ve rol sorunu önemli bir yer tutar. Cavid'in öyle bir eseri yok ki toplumu ve kadını ilgilendiren konuya temas etmesin. Birçok dram eserine kadın adını verdi; "Afet", "Meral", "Şeyda", "Şahla" ve diğerleri. "Doğulu Kadın" şiirinde şair, kadının toplumdaki durumunu, feodal ahlakın güçlü geleneklerini, modası geçmiş gelenek ve şeriat hukukunun geleneklerini dile getirir. Yarattığı kadın imgeleri aracılığıyla Cavid, kadınlara vahşice muamelenin ne kadar derinden aile içi ve sosyal hayatta kök saldığını gösterir ve itirazını bildirir. Hüseyin Cavid'in kadın sorunlarına yaklaşımı, kadınlar hakkındaki görüşleri her zaman aynı değildi ve zamanla değişmişti. İlk başlarda kadını daha çok zayıf, güçsüz, aşağılanmış bir mahluk gibi gösteren Cavid, kariyerinin sonraki dönemlerinde kadınlara haklarını gösterir, onu savaşabilecek bir adam olarak nitelendiriyor. "Kadın" şiirinde sadece kadınların acı kaderini anlatmakla kalmaz, aynı zamanda kadının toplumdaki ve ailedeki rolünü de vurgu yapar. Kadın onun gözünde yeni neslin eğitimcisidir, insanlığın anasıdır. O, yalnızca çocuklarının değil, tüm ulusun annesidir, toplumun kültürel düzeyinin ölçüsüdür; "Kadın gülerse ıssız muhitimiz gülecek\ Sürüklenen beşeriyet kadınla yükselecek!"
Azerbaycan edebiyatında kahramanın kadın olduğu ilk trajedinin yazarı da Cavid Efendi'dir. Cavid'den önce bu konuda birçokları yazmıştı. Ancak trajedi türünde kadın hakları konusunu 1912 yılında kaleme aldığı "Maral" eseri ile edebiyatımıza Hüseyin Cavid kazandırdı. Ardınca "Şeyda" ve "Afet" trajedisinde kadının değişen toplumdaki değişimini ve yenilenmesini izlemledi ve değişen bir toplumda yenilenmenin trajedilerini ortaya koydu.Bu çalışma, kadının toplum ve aile içindeki durumunu ve toplumdaki yenilik ve değişimin aile üzerindeki etkisini incelemektedir. Aynı zamanda Hüseyin Cavid Efendi`nin eserleri Türk-Azerbaycan edebi ilişkilerini yansıtması açısından da son derece özgündür.

Anahtar Kelimeler: *Azerbaycan edebiyatı, Hüseyin Cavid Efendi, Türk toplumunda kadın ve aile, "Meral" ve "Afet"*

SOCIETY, WOMEN AND INNOVATION TOPICS IN LITERATURE (An examination of the works of Hussein Javid Efendi)

ABSTRACT

The philosopher-poet-dramatist of Azerbaijani literature Huseyn Javid Efendi (1882-1941) had an exceptional contribution to the enrichment of the Azerbaijani-Turkish national and aesthetic thought. In his work, he penetrated the deepest layers of human morality, reflecting the social injustice prevailing in society in general and the impact of this injustice on people's destiny. Existing in socio-cultural thought in the XIX and XX centuries, women's issues that have become very important in the life of society Hussein Javid Efendi was also in the spotlight. The problem of women in her work, the attitude to women in the family and society, women The question of place and role occupies an important place. There is no work by Javid that not to touch on society and women. He named many of his works women; "Meral", "Afet", "Seyda", "Sahla" and others. In his poem "Eastern Woman" he expresses his wife's status in society.

Through the images of women he created, Javid, the savage treatment of women in the household and shows how deeply rooted it is in society, protests against it. Hussein Javid's attitude to women's issues, his views on women they have not always been the same, they have changed over time. In the early stages of his career, Javid portrayed women mainly as a weak, powerless, degraded creature. characterizes him as a man capable of fighting for his rights. "Woman" In his poem, he not only describes the bitter fate of women, but also emphasizes the role of women in society and the family. focus on this issue. In his eyes, the woman is the educator of the new generation, is the mother of humanity. She is the mother not only of her children, but of the whole nation, the measure of the cultural level of society; "If a woman laughs, our desolate environment will laugh \ The dragged humanity will rise with a woman! Javid Efendi is the author of the first tragedy in Azerbaijani literature, in which the protagonist is a woman. Before Javid, there were many writers on this subject. However, Hussein Javid, who brought the topic of women's rights in the genre of tragedy to our literature with Maral, who wrote it in 1912, watches the change and renewal of women in the changing society in the tragedy "Afet". And it also reveals the tragedies of renewal in a changing society.This study examines the status of women in society and in the family, and the impact of innovation and change in society on the family. At the same time, Huseyn Javid's work is extremely unique in terms of reflecting the Turkish-Azerbaijani literary relations.

***Keywords**: Azerbaijani literature, Huseyin Javid Efendi, women and family in Turkish society, "Meral" and "Afet"*

TOPLUMSAL DEĞİŞİM BAĞLAMINDA KADIN, SANAT VE DİN İLİŞKİSİ

Nihat OYMAN
Atatürk Üniversitesi
Orcid: 0000 0001 8918 9142
n-forever-n@hotmail.com

Başak BURAK
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Orcid: 0000-0003-3508-6281
bburak.bbasak@gmail.com

ÖZET

Bir sosyal yapının zamanla yaşadığı farklılaşmalar toplumsal değişimi ifade etmektedir. Toplumsal değişim kendiliğinden ortaya çıkmaz, onu tetikleyecek tarihi süreçlerin olması gerekmektedir. Bu bağlamda toplumsal değişimin, ekonomik, kültürel, dini, sanatın tarihselliği, toplumsal cinsiyet gibi birçok boyutu bulunmaktadır. Bu araştırmada toplumsal değişim süreçlerinden toplumsal cinsiyette değinerek kadının sanattaki yeri ve bunun dinle hangi bağlamlarda ilişkili olduğu ortaya konulacaktır. Tarihten günümüze kadar toplumsal cinsiyet çerçevesinde kadının sanattaki yeri ve din ile ilişkisinin ne olduğu problemi merak konusudur. Bu çalışmadaki amacımız toplumsal değişim sürecinde kadının sanattaki rolünün değişip değişmediği ve din olgusunun bu işin neresinde olduğudur. Bu çalışma literatür tarama, saha araştırması ve gözlem yöntemi ile ortaya konulmuştur. Özelikle de postmodernite ile değişen yenidünya düzeninde medyanın ve teknolojinin etkisi kaçınılmazdır. Bu etkiler toplumsal cinsiyet anlamında birçok akımın oluşmasına yol açmıştır. Bu akımlar da kadının kamusal alandaki yerinin yeniden düzenlemesine imkânlar sağlamıştır.
Kadın, sanat ve din ilişkisinin toplumsal değişme süreçlerinde nasıl yer aldığını anlayabilmek için kalitatif yönteme ağırlık verilmiştir. Araştırmada elde ettiğimiz bulgularda tarih öncesi dönemlerde, pozitivist ve materyalist dönem öncesi ve sonrasında, modern ve postmodern dönemde, kadının sanatta yer alış şeklinin farklılıklarla ayrıldığı görülmektedir. Bu doğrultuda kadının sanattaki yerinde dinin olumlu ve ya olumsuz etkileri olduğu da görülmüştür. Sonuç olarak toplumsal değişme sürecinde kadının az ya da çok sanatta yerini aldığı belirlenmiştir. Bu süreçte, postmodern döneme doğru gelindikçe sanatta kadının rolünün arttığı gözlenmiştir. Bununla birlikte tarih öncesi ve ya geleneksel dönemlerde kadının sanatta yer almasını sağlayan en önemli etkenin din olduğu özelikle de pozitivist dönemden sonra kadının sanatta yer alma sebeplerinin ise birden fazla etkene bağlı olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal değişme, Kadın, Sanat, Din*

ÇOCUKLAR İÇİN ÖZEL GEREKSİNİM RAPORUNUN PSİKİYATRİK DEĞERLENDİRME VE ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA SÜRECİNE YANSIMALARI

Rahime Duygu TEMELTÜRK
Dr. Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
rduygukaydok@gmail.com
Orcid:

Esmehan ÖZER
Kırıkkale Üniversitesi
esmehann@gmail.com
Orcid:

Kürşat ÖĞÜLMÜŞ
Kırıkkale Üniversitesi
kursatogulmus@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Türkiye'de 20 Şubat 2019 tarihinde yürürlüğe giren "Özel Gereksinimi Olan Çocuklarla İlgili Yasal Mevzuat" ile birlikte çocuk hastaların sağlık kurulu raporu açısından değerlendirilmesine ilişkin pek çok değişiklik yapılmıştır. Bu yeniliklerden en çok öne çıkanlardan biri çocuk ve erişkinler için verilecek raporların ayrılmış olmasıdır. Adından da anlaşılacağı üzere Çocuklar için Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER) artık sadece çocukları kapsamaktadır. Bu çalışmada, psikiyatrik tanılar ile ilişkili olan ÇÖZGER'e göre özel gereksinim alanları ve özel gereksinim düzeylerinin tartışılması ve eski tanılama ve eski sağlık kurulu raporları ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca ÇÖZGER'den önce ve sonraki süreç, özel eğitim alanına yansıyan uygulama farklılıkları temelinde eleştirel bir bakış açısıyla ele alınacaktır. Sonuç olarak, konuyla ilgili alanyazında çok sınırlı düzeyde çalışma olduğundan bu araştırmanın sonraki araştırmacılara ve politika belirleyicilere önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Özel gereksinimli çocuk, psikiyatrik değerlendirme, özel eğitim, sağlık kurulu raporu, Çocuklar için Özel Gereksinim Raporu*

REFLECTIONS OF SPECIAL NEED REPORTS FOR CHILDREN (SNRFC) ON PSYCHIATRIC EVALUATION AND IMPLEMENTATION PROCESS OF SPECIAL EDUCATION

ABSTRACT

With the "Legal Regulations About Children with Special Needs" entered into force on 20 February 2019 in Turkey, many changes have been made regarding the evaluation of pediatric patients in terms of the health board reports. One of the most prominent of these innovations is the separation of reports for children and adults. As its name indicates, Special Need Reports for Children (SNRFC) now only includes children. In this study, it was aimed to discuss the special need areas and special need levels according to Special Need Reports for Children (SNRFC), which is related to the psychiatric diagnoses, and to compare them with the old diagnoses and previous health board reports. Additionally, the process before and after SNRFC will be discussed with a critical point of view on the basis of implementation differences reflected in the field of special education. In conclusion, since there is a very limited amount of work in the relevant literature, it is suggested that the findings will make a significant contribution to the future researches and policy makers.

***Keywords**: Children with special needs, psychiatric evaluation, special education, health board report, Special Need Reports for Children*

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ YERLEŞME ADLARININ COĞRAFYA ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Cemali SARI
Akdeniz Üniversitesi
csari@akdeniz.edu.tr

Cansel YILMAZ
Akdeniz Üniversitesi
20195505008@ogr.akdeniz.edu.tr

ÖZET

Yerleşme adları milletlerin geçmişleri hakkında önemli ipuçları veren değerli kaynaklardır. Fiziki ve beşeri coğrafi faktörlerden etkilenilerek verilen yerleşme isimleri toplumların yerleştikleri mekân ile arasındaki karşılıklı ilişkiden doğan yapıyı ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın konusunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), amacını ise ülkenin yerleşme adlarının coğrafi özellikleri belirlenmesi oluşturmaktadır. KKTC'nin sınırını, Kuzey, Güney ve Batı tarafından Akdeniz, Güney tarafından ise Kıbrıs Rum yönetimi oluşturur. Kıbrıs adası Akdeniz'in üçüncü büyük adası olup yüzölçümü 9.251 km^2'dir. KKTC'nin yüz ölçümü ise 3242 km^2'dir. Ada, Türkiye'ye 71 km, Suriye'ye 98 km ve Mısır'a 370 km uzaklıktadır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurulduğu Kıbrıs Adası geçmişten günümüze Roma, Bizans, Haçlılar, Lüzinyan, Venedik, Osmanlı, İngiliz ve Türk Cumhuriyeti gibi birçok devletin egemenliğinde kalmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Doküman analizi, çalışma alanı ile ilgili bilgi içeren materyallerdir. KKTC 2021 yılı idari yapılanmasında İlçe Merkezi, Bucak Merkezi ve Mahalle/Köy olmak üzere 261 yerleşme bulunmaktadır. Bu yerleşme adlarının büyük çoğunluğunun kaynağını coğrafi unsurlardan aldığı görülmektedir. Yerleşmelerden 122 (%46) yerleşme, fiziki coğrafya, 136 (%51) beşeri coğrafya unsurlardan etkilenerek verilen yerleşme isimleridir. Fiziki unsurlar içerisinde yer şekilleri ile ilgili yerleşme adlarının, beşeri unsurlar içerisinde ise kişi, soy ve boy adı ile ilgili yerleşme adlarının sahada daha fazla olduğu tespit edilmiştir.Araştırma, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yerleşme adlarının coğrafi özellikleri ortaya konulmuştur. Her medeniyet kendi kültürel özelliklerini yer isimlerinde yansıtmaktadır. Yerleşme isimleri milletlerin kültür havuzlarıdır. Asırlardır adadaki Türk varlığının son tezahürü olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, bu kadim kültürünü yerleşme isimlerine fiziki ve beşeri coğrafya etkisiyle aktarmışlardır. Bu doğrultuda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti yerleşmelerinin adlandırılmasın da Türk kültürünün etkileri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Coğrafya, Yerleşme Coğrafyası, Yerleşme Adları, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti*

TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN CYPRUS GEOGRAPHICAL FEATURES OF SETTLEMENT NAMES

ABSTRACT

The names of the settlements are valuable resources that give important clues about the past of the nations. Settlement names given by being influenced by physical and human geographical factors reveal the structure that arises from the mutual relationship between societies and the place where they settled.
The subject of this study is the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC), and its aim is to determine the geographical features of the settlement names of the country. The border of the TRNC is formed by the Mediterranean on the North, South and West, and by the Greek Cypriot Administration on the South. The island of Cyprus is the third largest island of the Mediterranean and its surface area is 9,251 km2. The area of the TRNC is 3242 km2. The island is 71 km from Turkey, 98 km from Syria and 370 km from Egypt.The island of Cyprus, where the Turkish Republic of Northern Cyprus was established, has been under the sovereignty of many states such as Rome, Byzantium, Crusaders, Lusignan, Venetian, Ottoman, British and Turkish Republic from past to present.In the study, document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used. Document analysis is materials that contain information about the field of study.In the administrative structure of the TRNC for 2021, there are 261 settlements as District Centre, Subdistrict Center and Neighborhood/Village. It is seen that the majority of these settlement names take their source from geographical elements. Of the settlements, 122 (46%) are settlement names, physical geography, and 136 (51%) are the settlement names given by being influenced by human geography elements. It has been determined that settlement names related to landforms are more common in physical elements, and settlement names related to person, lineage and clan name among human elements are more common in the field.The geographical features of the settlement names of the Turkish Republic of Northern Cyprus were revealed in the research. Each civilization reflects its own cultural characteristics in place names. Settlement names are cultural pools of nations. The Turkish Republic of Northern Cyprus, the last manifestation of the Turkish presence on the island for centuries, transferred this ancient culture to the names of the settlements with the effect of physical and human geography. In this direction, the effects of Turkish culture can be seen in the naming of the settlements of the Turkish Republic of Northern Cyprus.

Keywords: *Geography, Settlement Geography, Settlement Names, Turkish Republic of Northern Cyprus*

Bildiri No: BT008

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Elife Nur Saydam
Sakarya Üniversitesi
elifenursaydam@sakarya.edu.tr
Orcid:

Aysel Ferah Özcan
Sakarya Üniversitesi
aferah@sakarya.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Covid-19 küresel salgını, tüm dünyada birçok alanda olduğu gibi yüz yüze eğitimin gerçekleştirilemediği eğitim alanında da yeni uygulamaları gündeme getirmiştir. Türkiye'de birçok kademede olduğu gibi ilk defa eğitim-öğretim faaliyetleri ilkokul düzeyinde de uzaktan gerçekleştirilmiştir. Özellikle formal eğitimin ilk basamağı olan ilkokul birinci sınıflarda, ilk okuma yazma öğretimi kapsamında yazma çalışmaları uzaktan eğitimle yapılmış ve öğrencilere temel yaşam becerilerinden biri olan yazma becerileri bu süreçte kazandırılmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde birinci sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinin incelenmesinin; öğrencilerin yazma gelişimlerini belirleyebilmek, doğru ve güzel yazı yazabilme becerilerini tespit edebilmek ve gelecekteki muhtemel yazı yazma eksiklerinin belirlenip müdahale eğitim programlarının hazırlanabilmesine kaynak olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda gerçekleştirilen bu araştırmada, ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecindeki yazma becerilerinin, doğru ve güzel (mekanik) yazı ve yazma gelişimi bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini bağımsız okuma yazma aşamasına geçmiş 104 ilkokul birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak öğrencilere uzaktan yaptırılan dikte çalışmaları için "Sözcük Yazma Hataları Ölçeği" ve "Cümle Yazma Hataları Ölçeği", yapılan dikte çalışmalarını doğru ve güzel (mekanik) yazı bakımından değerlendirebilmek amacıyla "Yazım Hataları Aracı" ve dikte çalışmalarını öğrencilerin yazma gelişimleri bakımından değerlendirebilmek amacıyla "Yazma Hataları Aracı" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin ardından, öğrencilerin yaptıkları yazım ve yazma hataları frekans ve yüzde değerlerle belirtilmiştir. Araştırma sonucunda ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin doğru ve güzel (mekanik) yazı ile yazma gelişimi bakımından birbirinden farklı birçok hata yaptıkları görülmüştür. Bununla birlikte öğrencilerin hem doğru ve güzel (mekanik) yazıda hem de yazma gelişimi açısından farklı düzeylerde bulundukları belirlenmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Uzaktan Eğitim, İlkokul Birinci Sınıf , Yazı Gelişimi, Yazma Gelişimi,*

FROM FIRST CLASS STUDENTS IN THE PROCESS OF DISTANCE EDUCATION EXAMINATION OF WRITING SKILLS

ABSTRACT

The Covid-19 global epidemic has brought new applications to the agenda in the field of education, where face-to-face education cannot be carried out, as in many other fields all over the world. For the first time in Turkey, education and training activities were carried out remotely at the primary school level, as in many other levels. Especially in the first grades of primary school, which is the first step of formal education, writing activities within the scope of first literacy teaching were carried out by distance education and writing skills, which is one of the basic life skills, were acquired in this process. Examining the writing skills of first-year students in the distance education process; It is thought to be important in terms of determining the writing development of students, determining their correct and beautiful writing skills, and determining possible future writing deficiencies and being a source for the preparation of intervention education programs. In this context, this study aimed to examine the writing skills of primary school first grade students in the distance education process in terms of correct and beautiful (mechanical) writing and writing development. The sample of the research, which was carried out with descriptive scanning, one of the quantitative research methods, consists of 104 primary school first grade students who passed the independent literacy stage. In the research, "Word Writing Errors Scale" and "Sentence Writing Errors Scale" for distance dictation studies as data collection tools, "Spelling Errors Tool" in order to evaluate dictation studies in terms of correct and beautiful (mechanical) writing, and dictation studies for students' writing development. “Writing Errors Tool” was used in order to evaluate the After the data obtained, the spelling and writing errors made by the students were indicated with frequency and percentage values. As a result of the research, it was seen that primary school first grade students made many different mistakes in terms of correct and beautiful (mechanical) writing and writing development. However, it was determined that the students were at different levels in terms of both correct and beautiful (mechanical) writing and writing development.

***Keywords**: Distance Education, Primary School First Grade, Writing Development, Writing Development*

ÖĞRETMENLERİN WEB 2.0 ARAÇLARINI KULLANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: OSMANİYE İLİ ÖRNEĞİ

Özlem Çakır
Ankara Üniversitesi
ocakir@ankara.edu.tr
Orcid: 0000-0002-7306-5820

Fatma Alaca Millî Eğitim Müdürlüğü
Orcid: 0000-0001-9772-3413

Funda Erdoğdu
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
funda.erdogdu@dpu.edu.tr
Orcid: 0000-0003-4597-125X

Bekir Turan
İDE Yazılım Donanım Bilişim Hizmetleri
Orcid: 0000-0002-8633-2107

ÖZET

Bu araştırma öğretmenlerin Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma 2019-2020 eğitim öğretim yılında, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürütülen "Osmaniye Öğretmen Akademisi Öğrenenler Topluluğu" hizmet içi eğitim kursunda gerçekleşmiştir. Hizmet içi eğitime katılan 18 öğretmene Web 2.0 araçlarının kullanımına ilişkin (Padlet, Goqr.me, Kahoot, Class Dojo, Plickers, Edpuzzle, Class Dojo, Remind, Mindmeister, Exam Reider) eğitim verilmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından ilgili alan yazın incelenerek hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Verilerin analizi sonucunda, hizmet içi eğitimin başında öğretmenlerin üçte ikisinin Web 2.0 araçlarını bilmediklerini, geriye kalanların da en fazla iki aracı kullanabildiklerini; hizmet içi eğitimin sonunda öğretmenlerin üçte ikisinin 5-6, geriye kalanların da 2-3 araç kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. Web 2.0 araçlarına ilişkin hizmet içi kurs sayesinde derslerinin daha verimli geçeceğini, derslerinde Web 2.0 araçlarını kullanmak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenler hizmet içi eğitimde öğrenilenlerin yaygınlaştırılması için öncelikle kendi okulundaki öğretmenler ile başlayarak yenilik ve gelişmeye istekli herkes ile bilgilerini paylaşmak istediklerini; evde çocuklarına öğretmek istediklerini; Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanımına ilişkin yapılacak eğitimlere katılmaya istekli olduklarını ifade etmişlerdir. Öğrenme faaliyetlerinin yönlendiricileri öğretmenlerin Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanımına olumlu yaklaşmaktadırlar. Öğretmenler Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılmasının derslerinin daha verimli geçeceğini, öğrencilere daha faydalı olacağını düşünmektedirler.

Anahtar kelimeler: *Eğitim, Web 2.0, durum çalışması*

TEACHERS' OPINIONS ON USING WEB 2.0 TOOLS: THE CASE OF OSMANİYE

ABSTRACT

This research aims to examine teachers' views on Web 2.0 tools. Case study, one of the qualitative research approaches, was used in the study. The study was carried out in the in-service training course of the "Osmaniye Teacher Academy Learners Community" conducted by the Ministry of National Education (MEB) in the 2019-2020 academic year. Eighteen teachers who participated in the in-service training were given training on the use of Web 2.0 tools (Padlet, Goqr.me, Kahoot, Class Dojo, Plickers, Edpuzzle, Class Dojo, Remind, Mindmeister, Exam Reider). As a data collection tool, a semi-structured interview form prepared by the researchers by examining the relevant literature was used. The data were analyzed by content analysis method.

As a result of the data analysis, two-thirds of the teachers did not know Web 2.0 tools at the beginning of the in-service training, and the rest could use at most two tools; At the end of the in-service training, two-thirds of the teachers stated that they could use 5-6 vehicles and the rest could use 2-3 vehicles. They stated that thanks to the in-service course on Web 2.0 tools, their lessons would be more productive and they wanted to use Web 2.0 tools in their lessons. Teachers want to share their knowledge with everyone who is willing to innovate and develop, starting with the teachers in their own school, in order to disseminate what is learned in in-service training; what they want to teach their children at home; They stated that they are willing to participate in trainings on the use of Web 2.0 tools in education. The facilitators of learning activities have a positive approach to the use of Web 2.0 tools in education by teachers. Teachers think that using Web 2.0 tools in education will make their lessons more productive and will be more beneficial to students.

Keywords : *Education, Web 2.0, case study.*

Bildiri No: BT010

ÖĞRETİM PROGRAMLARININ BESLENMEYLE İLGİLİ KAZANIMLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ

Rabia Acemioğlu
Iğdır Üniversitesi
racemioglu@gmail.com
Orcid:

Sağlıklı beslenme sürecinin nasıl sürdürüleceği ve bu sürecin sağlıklı yaşam üzerindeki etkilerinin bireylere öğretilmesi sağlıklı bir yaşam döngüsü için temel adım sayılmaktadır. Sağlıklı yaşam döngüsünün öneminin ve beslenmeyle ilişkisinin öğretilmesinde ise etkili bir eğitim-öğretim süreci önem taşımaktadır. Etkili ve verimli eğitim süreci hedeflenen davranışlara ulaşmada aktif rol oynayabilir. Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kademelerinde hedeflerle uyumlu eğitim sürecinin gerçekleşmesi eğitim programları ile mümkündür. Etkili bir eğitim sürecinde ise öğretim programlarının etkisi bulunmaktadır. Öğretim programları, eğitim programının en önemli boyutunu oluşturmaktadır. Öğretim programlarında yer alan kazanımlar doğrultusunda istenilen çıktıların elde edilmesi eğitim sürecinin verimliliği ile ilgilidir. Bu nedenle kazanımlar ilgili konunun yaşantıya dönüştürülmesi bağlamında etken bir faktördür. Sağlıklı bir yaşam sürecinin beslenmeyle ilişkisini bilmek ve yaşantıya dönüştürebilmek açısından öğretim programlarında yer alan beslenmeyle ilgili kazanımlar önem taşıyan ögelerdir. Öğretim programlarındaki beslenmeyle ilgili kazanımların yeterliliği doğru bir beslenme bilgisinin yapı taşı sayılabileceğinden İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi, İlkokul ve Ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Fen Bilimleri, Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar), İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar Beden Eğitimi ve Oyun Dersi, Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Beden Eğitimi ve Spor ile Ortaöğretim Biyoloji Dersi (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programında, yer alan sağlıklı beslenmeyle ilgili kazanımların incelenmesi amaçlanmıştır.Bu çalışma nitel araştırma desenine uygun olarak doküman incelemesi yöntemi ile desenlenmiştir. Doküman inceleme yaklaşımının aşamalarına göre yürütülen bu çalışmada elde edilen içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan analiz sonucunda öğretim programlarında 38 tane kazanımın sağlıklı beslenmeyle ilgili olduğu belirlenmiştir. Belirlenen kazanımlar sınıf düzeyi, ders, tema/ünite bazında kategorize edilmiştir. İlgili 38 kazanımın on birer tanesi *"Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda"* ve *"Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı'nda"* yer almaktadır. İlgili kazanımların yedi tanesi *"Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nda"*, iki tanesi *"Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programı'nda"* bulunmaktadır. Ayrıca "Beden Eğitimi ve Spor Dersi (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programında da dört kazanım sağlıklı beslenmeyle ilgilidir. Elde edilen veriler çoğunlukla her sınıf düzeyinde sağlıklı beslenmeye ilişkin kazanımın yer aldığını ancak "Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programında" 5. sınıf düzeyinde; "Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programında da 2. sınıf düzeyinde herhangi bir kazanımın bulunmadığını göstermektedir. Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programında da 10, 11 ve 12. sınıfta sağlıklı beslenmeye dair kazanım bulunmamaktadır. Öğretim programlarının sarmal yapısı dikkate alınarak öğretim programlarının sarmal yapıyla örtüşecek şekilde revize edilmesi gerekebilir. Öğretim programlarının revize edilmesinde alanında uzmanlar haricinde beslenmeyle ilgili uzmanların da görüşleri dikkate alınabilir.

Anahtar kelimeler*: Öğretim programı, sağlıklı beslenme, eğitim süreci, hedef*

ANALYSIS OF TEACHING PROGRAMS IN TERMS OF NUTRITIONAL ACHIEVEMENTS

ABSTRACT

Teaching individuals how to maintain a healthy nutrition process and the effects of this process on a healthy life is considered a fundamental step for a healthy life cycle. An effective education and training process is important in teaching the importance of the healthy life cycle and its relationship with nutrition. An effective and productive education process can play an active role in achieving the targeted behaviors. The realization of the education process compatible with the objectives in the pre-school, primary, secondary and secondary education levels is possible with the education programs. In an effective education process, education programs have an effect. Curriculum is the most important dimension of the education program. Obtaining the desired outputs in line with the gains in the curriculum is related to the efficiency of the educational process. For this reason, gains are an effective factor in the context of transforming the relevant subject into life. In terms of knowing the relationship of a healthy life process with nutrition and transforming it into life, the gains related to nutrition in the curriculum are important elements. Since the adequacy of the gains related to nutrition in the curriculum can be considered as the building block of a correct nutrition knowledge, Primary School 1st, 2nd and 3rd Grades Life Science, Primary and Secondary Schools 3, 4, 5, 6, 7 and 8th Grades Science, Secondary Education Physical Education and Sports Lesson (9th, 10th, 11th and 12th Grades), Primary School 1st, 2nd and 3rd Grades Physical Education and Play Lesson, Secondary School 5th, 6th, 7th and 8th Grades Physical Education and Sports and Secondary Education Biology Lesson (9, 10, 11 and It is aimed to examine the gains related to healthy nutrition in the 12th Grades) Curriculum.This study was designed with the document analysis method in accordance with the qualitative research design. The content obtained in this study, which was carried out according to the stages of the document review approach, was subjected to analysis. As a result of the analysis, it was determined that 38 acquisitions in the curriculum were related to healthy nutrition. The determined gains are categorized on the basis of grade level, course, theme/unit. Eleven of the 38 related acquisitions are included in the "Life Studies Curriculum" and "Science Curriculum". Seven of the related acquisitions are in the "Secondary Education Physical Education and Sports Curriculum" and two of them are in the "Secondary Education Biology Curriculum". In addition, in the "Physical Education and Sports Lesson (Secondary School 5th, 6th, 7th and 8th Grades) Curriculum, four achievements are related to healthy nutrition. The data obtained mostly shows that every grade level includes the acquisition of healthy nutrition, but at the 5th grade level in the "Science Curriculum"; “It shows that there is no gain at the 2nd grade level in the Physical Education and Play Lesson Curriculum. In the Secondary Education Biology Curriculum, there are no gains on healthy nutrition in the 10th, 11th and 12th grades. Considering the spiral structure of the curriculum, it may be necessary to revise the curriculum in a way that overlaps with the spiral structure. In the revision of the curricula, the opinions of experts on nutrition other than experts in their fields can be taken into account.

Keywords: *Curriculum, healthy nutrition, educational process, target*

Bildiri No: BT011

SAĞLIKLI AİLE ÖLÇEĞİ: KISA VE UZUN FORMUNUN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI

Azmi Çağlar
Milli Eğitim Bakanlığı
ogtazmicaglar@gmail.com
Orcid:

Yusuf Akyıl
Milli Eğitim Bakanlığı
yusufakyil430@gmail.com
Orcid:

Yakup İme
Milli Eğitim Bakanlığı
imeyakup@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Crandall ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilen Sağlıklı Aile Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlayıp geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmaktır. Sağlıklı aile ölçeği 18-65 yaş arasındaki bireylerin aile sağlığı düzeyini belirlemek üzere geliştirilmiştir. Araştırmaya üç farklı araştırma grubundan 315'i kadın, 378'i erkek olmak üzere toplamda 693 katılımcı yer almıştır. Psikometrik özellikleri belirlemek adına; dil geçerliği, iç tutarlık, ölçüt geçerliği ve doğrulayıcı faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. Ölçeğin dil geçerliği açısından türkçe formun orjinal form ile eşdeğer olduğu, yapı geçerliği için yapılan doğrulayıcı faktör analizi ile orjinal ölçeğin yapısındaki alt boyutlarını oluşturan dörtlü yapı doğrulanmıştır. Ölçüt geçerliği çerçevesinde sağlıklı aile ölçeği Beck depresyon envanteri ile negatif yönde, yaşam doyumu ölçeği ile pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu görülmüştür. Cronbachalpha katsayısı ölçeğin geneli için .81, ailede sosyal ve duygusal sağlık süreçleri alt boyutu için .87, aile için sağlıklı yaşam tarzı alt boyutu için .91, aile sağlığı kaynakları için .84 ve aile dışında sosyal destekler alt boyutu için .83 olarak saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına bakıldığında Sağlıklı Aile Ölçeği Türkçe formunun geçerli ve güvenilir olduğu ve Türkiye'de yürütülecek bilimsel araştırmalarda kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Aile, Sağlıklı aile, Ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik*

ABSRACT

The aim of this study is to adapt the Healthy Family Scale developed by Crandall et al. (2020) into Turkish and perform its validity and reliability studies. The healthy family scale was developed to determine the family health level of individuals between the ages of 18-65. A total of 693 participants, 315 women and 378 men, from three different research groups participated in the study. In order to determine the psychometric properties; language validity, internal consistency, criterion validity and confirmatory factor analysis methods were used. In terms of language validity of the scale, the Turkish form was equivalent to the original form, and the four-dimensional structure, which constitutes the sub-dimensions of the original scale, was confirmed by confirmatory factor analysis for construct validity. Within the framework of criterion validity, it was observed that there was a negative correlation with the healthy family scale Beck depression inventory and a positive correlation with the life satisfaction scale. The Cronbachalpha coefficient was found to be .81 for the overall scale, .87 for the social and emotional health processes in the family sub-dimension, .91 for the healthy lifestyle for the family sub-dimension, .84 for the family health resources and .83 for the social support sub-dimension outside the family. Looking at the results of the research, it was concluded that the Turkish version of the Healthy Family Scale is valid and reliable and can be used in scientific research to be conducted in Turkey.

Keywords: *Family, Healthy family, Scale compatible, validity, reliability*

Bildiri No: BT012

ZİHİN YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLERE ULAŞIM TÜRLERİNE GÖRE TAŞITLARIN ÖĞRETİMİNDE KAVRAM HARİTALARININ KULLANIMININ ETKİLİLİĞİ

Beste Oktav
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
besteoktav7@gmail.com
Orcid:

Ahmet Yıkmış
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
yikmis_a@ibu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada zihin yetersizliği olan üç çocuğa taşıtların öğretiminde doğrudan öğretim yöntemine göre sunulan kavram haritalarının etkililiği incelenmiştir. Araştırmada tek denekli araştırma yöntemlerinden yoklama evreli denekler arası çoklu yoklama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın deneklerini 7 ile 10 yaşları arasında zihin yetersizliğine sahip olan 3 öğrenci oluşturmuştur.Bu araştırmanın bağımlı değişkeni, hedef öğrencilerin taşıtlar konusunu öğrenme düzeyleridir. Bağımsız değişken ise, doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan kavram haritası tekniğidir. Araştırma verileri, grafiksel analiz yoluyla analiz edilmiştir.Araştırma bulguları, zihin yetersizliğine sahip çocuklara, taşıtların öğretiminde doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan kavram haritaları tekniğinin kullanımının etkili olduğunu, öğretim sona erdikten yedi, on dört ve yirmi bir gün sonra da kalıcılığını koruyabildiğini, farklı ortam ve farklı kişilere genelleyebildiklerini göstermiştir. Ayrıca öğretmenlerin kavram haritaları hakkındaki görüşlerinin olumlu olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak; doğrudan öğretim yöntemiyle sunulan kavram haritaları tekniğinin, zihin yetersizliği olan çocukların taşıtları öğrenmesinde etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: *Zihin yetersizliği, Taşıtlar, Doğrudan öğretim yöntemi, Kavram haritası.*

THE EFFICIENCY OF USING CONCEPT MAPS IN TEACHING VEHICLES ACCORDING TO THE TYPES OF TRANSPORTATION TO STUDENTS WITH MIND DEFICIENCY

ABSTRACT

In this study, the effectiveness of concept maps presented according to the direct instruction method in teaching vehicles to three children with intellectual disabilities was examined. In the study, multiple probe model with probe phase, one of the single-subject research methods, was used. The subjects of the study consisted of 3 students with intellectual disability between the ages of 7 and 10.

The dependent variable of this research is the learning level of the target students about vehicles. The independent variable is the concept map technique presented with the direct instruction method. Research data were analyzed through graphical analysis.

Research findings have shown that the use of concept maps technique, which is presented with the direct instruction method, in the teaching of vehicles to children with intellectual disabilities is effective, that it can maintain its permanence seven, fourteen and twenty-one days after the end of the instruction, and that they can generalize to different environments and different people. In addition, it was found that teachers' opinions about concept maps were positive. In conclusion; It has been seen that the concept maps technique, which is presented with the direct teaching method, is effective in learning vehicles for children with intellectual disabilities.

Keywords: *Intellectual disability, Vehicles, Direct teaching method, Concept map.*

Bildiri No: BT013

COVİD-19 SALGINI SIRASINDA SÜRDÜRÜLEN "UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMALARININ ÇEŞİTLİ PSİKOSOSYAL DEĞİŞKENLERLE ETKİLEŞİMİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi. Gizem AKCAN
Bartın Üniversitesi
gakcan@bartin.edu.tr
Orcid:

ÖZET

COVİD-19 pandemisi nedeniyle mevcut şartlarda birçok üniversitede eğitim-öğretim süreçleri uzaktan eğitim yoluyla sağlanmaktadır. Örgün eğitimden online eğitim süreçlerine keskin bir şekilde geçişin, öğrenciler üzerinde psikolojik ve psikososyal yönlerden farklı düzeylerde etkileri bulunmaktadır. Bu durum da öğrencilerin uzaktan eğitimdeki başarılarını ve memnuniyet düzeylerini etkilemektedir. Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde, uzaktan eğitimin ve yüz yüze eğitimin etkililiğini inceleyen çalışmaların bulgularının tutarsızlık gösterdiği dikkat çekmektedir. Salgın, üniversite öğrencileri için beraberinde getirdiği birçok kısıtlama ve taşıdığı riskler nedeniyle ruhsal ve zihinsel açıdan başlı başına bir sorun iken, bu dönemde uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili öğrencilerin görüşlerinin alınması oldukça önemlidir. Üniversite öğrencileri içinde bulundukları gelişim dönemleri bakımından pek çok alanda gelişimlerini sürdürmektedirler (Santrock, 2011). İçinde bulunduğumuz durumun zorlayıcı koşulları ve beraberinde getirdiği kısıtlamalar düşünüldüğünde, üniversite öğrencileri bu süreçten ruhsal ve zihinsel yönden etkilenen önemli bir örneklem grubunu oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerinin COVID-19 salgınından olumsuz etkilendiğini gösteren çalışmalar mevcuttur. Çin'de genel topluma uygulanan bir araştırmada, üniversite öğrencilerinin COVID-19 salgınından olumsuz etkilenmeleri (stres, kaygı ve depresyon belirtileri gösterme) nedeniyle müdahale gerektiren bir örneklem grubunu oluşturdukları düşünülerek evde karantinaya alınmış üniversite öğrencilerinin kampüslerine döndükten sonra da salgının travmatik etkilerini yaşamamaları adına çeşitli terapiler uygulanmaya başlamıştır (Wang vd.,2020b; Pan, Chang, ve Yu, 2006). Karantina sürecinin etkilerini inceleyen bir çalışmada ise, (Wang vd., 2011) 2009 yılındaki H1N1 salgınında Çin'de yakınlarından birinin salgına yakalanması sebebiyle yedi gün karantinaya alınan üniversite öğrencileri hiç karantina deneyimi olmayan üniversite öğrencileriyle karşılaştırılmış ve iki grubun genel zihinsel sağlık ve travma sonrası stres belirtileri bakımından farklılaşmadıkları bulunmuştur. Fakat COVID-19 salgını nedeniyle daha geniş bir kitleye daha uzun karantina süreleri uygulandığı düşünüldüğünde, karantinanın özellikle bazı bireylerde ciddi sorunlara yol açacağı öngörülebilir.Literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde, online eğitim sürecinde sosyal etkileşimi arttıran çevrimiçi (yüz yüze) ders yönteminin öğrencilerin hem ruhsal sağlıkları hem de akademik başarıları üzerinde daha etkili bir method olduğu görülmektedir (Joksimović, Gašević, Loughin, Kovanović, & Hatala, 2015). Afet dönemlerinde kullanılan en etkili yöntem olduğu bilinen online eğitim modelinin senkron ders işleme sisteminin de yüz yüze eğitime daha yakın bir method olduğu ve sosyal etkileşimin artmasında daha etkili olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda, afet dönemlerinde uygulanan online eğitim sürecinde senkron ders yöntemlerine ağırlık verilmesinin, öğrencilerin algıladıkları sosyal desteği, stresle baş etme becerilerini ve bilişsel esneklik kapasitelerini arttıracağı ve yalnızlık duygularını azaltacağı söylenebilir. Tüm araştırma sonuçlarından hareketle bu çalışmanın temel amacı, online eğitimin üniversitelerdeki etkili kullanım alanlarını ve öğrenciler üzerindeki bilişsel, psikolojik ve sosyal etkilerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: *COVİD-19, Online Eğitim, Algılanan Sosyal Destek, Stresle Baş Etme Becerileri, Bilişsel Esneklik*

INVESTIGATION OF THE INTERACTION OF "DISTANCE EDUCATION APPLICATIONS WITH VARIOUS PSYCHOSOCIAL VARIABLES DURING THE COVID-19 EPIDEMIC"

ABSTRACT

Due to the COVID-19 pandemic, education processes in many universities are provided through distance education under current conditions. The sharp transition from formal education to online education processes has psychological and psychosocial effects on students at different levels. This situation affects the success and satisfaction levels of students in distance education. When the studies in the literature are examined, it is noteworthy that the findings of the studies examining the effectiveness of distance education and face-to-face education are inconsistent. While the epidemic is a spiritual and mental problem for university students due to the many restrictions and risks it carries, it is very important to get the opinions of students about distance education applications in this period.University students continue their development in many areas in terms of their developmental periods (Santrock, 2011). Considering the challenging conditions of the current situation and the constraints it brings, university students constitute an important sample group that is affected by this process spiritually and mentally. There are studies showing that university students are adversely affected by the COVID-19 outbreak. In a study applied to the general population in China, considering that university students were negatively affected by the COVID-19 epidemic (showing symptoms of stress, anxiety and depression), they formed a sample group that required intervention, and various therapies were applied to university students who were quarantined at home, so that they would not experience the traumatic effects of the epidemic after they returned to their campuses. started to be implemented (Wang et al., 2020b; Pan, Chang, and Yu, 2006). In a study examining the effects of the quarantine process (Wang et al., 2011), university students who were quarantined for seven days due to the H1N1 epidemic in China in 2009 were compared with university students who had no quarantine experience, and the general mental health and post-traumatic stress of the two groups were compared. It was found that they did not differ in terms of symptoms. However, considering that longer quarantine periods are applied to a wider audience due to the COVID-19 epidemic, it can be predicted that quarantine will cause serious problems, especially for some individuals.When the studies in the literature are examined, it is seen that the online (face-to-face) course method, which increases social interaction in the online education process, is a more effective method on both the mental health and academic success of the students (Joksimović, Gašević, Loughin, Kovanović, & Hatala, 2015). It is known that the synchronous lesson processing system of the online education model, which is known to be the most effective method used in disaster periods, is a method closer to face-to-face education and more effective in increasing social interaction. In this respect, it can be said that focusing on synchronous teaching methods in the online education process applied during disaster periods will increase students' perceived social support, their ability to cope with stress and their cognitive flexibility capacity, and reduce their feelings of loneliness. Based on all the research results, the main purpose of this study is to reveal the effective usage areas of online education in universities and its cognitive, psychological and social effects on students.

Keywords: *COVID-19, Online Education, Perceived Social Support, Stress Coping Skills, Cognitive Flexibility*

Bildiri No: BT014

PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ KARİYER UYUM YETENEKLERİNİN İNCELENMESİ

Uzm. Psk. Dn. Funda Nur Akıncı
Yıldız Teknik Üniversitesi
fundanurakinci@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Ali Eryılmaz
Yıldız Teknik Üniversitesi
aeryilmaz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma, üniversite öğrencileri psikolojik danışman adaylarının kariyer uyum yeteneklerinin bazı kişisel değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla yapılan betimsel türde bir çalışmadır. Araştırma örneklemini devlet üniversitelerinde öğrenim gören, 313 Kadın, 71 Erkek olmak üzere toplam 384 psikolojik danışman adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Türkçe uyarlamaları ve geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış olan "Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği" ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Yapılan veri analizlerinde cinsiyet, okudukları üniversite, sınıf ve belirtilen aile gelir düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, öğrencilerin okudukları bölümlerdeki memnuniyet durumlarına, bölümle ilgili staj yapılıp yapılmamasına ve okudukları bölümü seçerken sahip oldukları bilgi düzeylerine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Psikolojik danışman adaylarından okudukları bölümlerden memnun olanların memnun olmayan psikolojik danışan adaylarına göre; ve bu bölümlerde ilgili staj yapanların, staj yapmayan psikolojik danışman adaylarına göre kariyer uyum düzeyleri anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur. Şu an okudukları bölümü seçerken sahip oldukları bilgi düzeyini on olarak belirten psikolojik danışman adaylarının da diğer psikolojik danışman adaylarına göre kariyer uyum düzeyleri anlamlı derecede daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bulgular literatüre bağlı kalarak tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer Uyumu, Kariyer Uyum Yetenekleri, Psikolojik Danışman Adayları*

CAREER ADAPTATION ABILITIES OF PSYCHOLOGICAL ADVISORY CANDIDATES EXAMINATION

ABSTRACT

This research is a descriptive study to examine whether the career adaptability skills of university students psychological counselor candidates differ significantly according to some personal variables. The sample of the research consists of a total of 384 psychological counselor candidates, 313 female and 71 male, studying at state universities. The "Career Adaptability Scale", which was adapted into Turkish, validity and reliability studies, and a personal information form prepared by the researcher were used as data collection tools in the study. In the data analysis, it was determined that while there was no significant difference according to gender, university, class and family income level, there was a significant difference according to the satisfaction levels of the students in the departments they studied, whether they had an internship related to the department, and the level of knowledge they had when choosing the department they studied. According to the psychological counselor candidates who are satisfied with the departments they study, compared to the dissatisfied counselor candidates; and career adjustment levels of those who did internship in these departments were found to be significantly higher than those who did not do internship. It has been determined that the career adjustment levels of the psychological counselor candidates who stated their level of knowledge as ten when choosing the department they are currently studying, are significantly higher than the other psychological counselor candidates. Findings were discussed and recommendations were made by adhering to the literature.

Keywords: *Career Adaptation, Career Adaptation Abilities, Counselor Candidates*

Bildiri No: BT015

SOSYAL MEDYA ve EBEVEYNLİK FENOMEN EBEVEYNLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Tuğba Yazıcı Çakıroğlu
Yıldız Teknik Üniversitesi
tugyaz@hotmail.com
Orcid:

Doç. Dr. Özkan Sapsağlam
Yıldız Teknik Üniversitesi
ozkaanim@gmail.com
Orcid:

ÖZET

İnternet ve sonrasında sosyal medya günlük yaşamı önemli derecede etkilemekte ve değiştirmektedir. İnsanların kıyafet seçimleri, konuşma biçimleri, beslenme alışkanlıkları ve ebeveynlik stilleri sosyal medya tarafından yönlendirilmekte ve şekillendirilmektedir. Anne ve babaların çocukları ile olan ilişkilerini sosyal medyada paylaşmasıyla ortaya çıkan sosyal medya ebeveynliği, dijital ortamlarda içerik paylaşımı şeklinde gerçekleştirilmektedir. Geleneksel ebeveynlik tutumları ile birlikte, artık yeni nesil ebeveyn yaklaşımları da sosyal medya ortamlarında paylaşılmaktadır. Yapılan paylaşımlarla takipçilerin yorum ve beğenileri neticesinde, ebeveyn hesapları interaktif bir gösteri ve etki alanı haline gelmiştir. Bu çalışmada, sosyal medya uygulamalarından biri olan Instagram platformundaki takipçi sayısı yüksek ebeveyn sayfalarında yer alan paylaşımların özellikleri, paylaşımlarda öne çıkan ebeveyn tutumları ve bu paylaşımların takipçiler açısından nasıl algılandığını incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması desenine göre yapılandırılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda Instagram'da yer alan, 15.000 ve üzeri takipçiye sahip 10 fenomen ebeveyn hesabı çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Paylaşımlar içerik özellikleri, geleneksel ebeveyn tutumları ve yeni nesil ebeveyn yaklaşımları bağlamında incelenmiştir. Araştırma sonucunda, Ebeveyn Tutumları olarak yalnızca "Olumlu ve Sağlıklı Aile Tutumu" içeren ve Yeni Nesil Ebeveyn Yaklaşımı olarak "Çocuklarla El Ele Ebeveynlik, Pozitif Ebeveynlik, Doğal Ebeveynlik ve E-ebeveynlik" yaklaşımları içeren paylaşımlar yapıldığı, fenomen ebeveyn hesaplarında ebeveyn tutumlarını içermeyen paylaşımlarında yer aldığı, anne-baba temsillerinin olumlu ve sağlıklı içeriklerden oluştuğu, ideal ebeveyn temsilini içerdiği, takipçi beğeni ve yorumlarının yüksek olması nedeniyle takipçilerle etkileşimin yüksek olduğu ve ilgili sayfalarda gerçeklik açısından eksiklikler olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Medya, Ebeveynlik, Ebeveyn Tutumları, Ebeveyn Yaklaşımları*

SOCIAL MEDIA AND PARENTING A REVIEW ON THE PHENOMENAL PARENTS

ABSTRACT

The Internet and later social media significantly affect and change daily life. People's clothing choices, ways of speaking, eating habits and parenting styles are guided and shaped by social media. Social media parenting, which emerges when parents share their relationships with their children on social media, is carried out in the form of content sharing in digital environments. Along with traditional parenting attitudes, new generation parenting approaches are now shared in social media environments. As a result of the comments and likes of the followers, the parent accounts have become an interactive show and area of influence. In this study, the characteristics of the shares on the parent pages with a high number of followers on the Instagram platform, which is one of the social media applications, the parental attitudes that stand out in the shares and how these shares are perceived by the followers were examined. The research was structured according to the case study pattern, which is one of the qualitative research designs. Criterion sampling technique, one of the non-random sampling methods, was used to determine the study group. In this context, 10 phenomenon parent accounts with 15,000 or more followers on Instagram formed the working group. Content analysis method was used in the analysis of the research data. Shares were examined in the context of content features, traditional parenting attitudes and new generation parenting approaches. As a result of the research, there are posts that contain only "Positive and Healthy Family Attitudes" as Parental Attitudes, and "Hand in Hand Parenting with Children, Positive Parenting, Natural Parenting and E-parenting" approaches as a New Generation Parent Approach, and there are also posts that do not include parental attitudes in the phenomenal parent accounts, It has been observed that the representations of the parents consist of positive and healthy content, include the ideal parent representation, the interaction with the followers is high due to the high number of followers likes and comments, and there are deficiencies in terms of reality on the relevant pages.

Keywords : *Social Media, Parenting, Parental Attitudes, Parental Approaches*

Bildiri No: BT016

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN UYKU SORUNLARI ve UYKU SORUNLARININ PSİKOLOJİK ETKİLERİNİN İNCELENMESİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Uzm. Klinik. Psk. Ilgın ÇAKMAK
Yıldız Teknik Üniversitesi
ilgincakmak@hotmail.com
Orcid:

Uzm. Klinik Psk. Neslihan TEKGÜL
Yıldız Teknik Üniversitesi
ntekgul@yildiz.edu.tr
Orcid:

Uzm. Psk. Dan. Dilay BATUM
Yıldız Teknik Üniversitesi
dilybatm@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. M. Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Uyku hijyeni, bireyler üzerinde uyku kalitesini artırıcı etkiye sahiptir. Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin uyku hijyeni oluşturmalarına dönük bir psiko-eğitim programı hazırlanmasının ön aşaması olarak düzenlenen uyku hijyeni atölyesine katılan 14 gönüllü üniversite öğrencisinin uyku sorunları ile ilgili derinlemesine bilgi almak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, nitel araştırma yönteminin fenomenolojik deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 11'i kadın (% 84.6) ve 3'ü (% 15.4) erkek, yaş ortalamaları 26.23 (Ss= 6.53) olan, uyku hijyeni atölyesine gönüllü katılan 14 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu soru listesi kullanılmıştır. Açık uçlu soru listesinde, katılımcıların uyku sorunlarına ilişkin derinlemesine bilgi almak amacı ile 'Uyku sorununuzu açıklar mısınız?', Uyku sorunu sizin için ne anlam ifade ediyor?', 'Uyku sorununuzun günlük yaşamınıza etkileri neler?', 'Yaşamınızın hangi dönemlerinde uyku sorunu yaşadınız?', 'Uyku sorununuz ile nasıl başa çıkma yollarınız nelerdir?', 'Uyumadan hemen önce neler yaparsınız?', 'Uyandığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?' gibi sorular yer almaktadır. Veriler, MaxQDA-2018 nitel veri analizi programı kullanılarak analiz edilmiştir.Verilerin analizi sonucunda *(1)* uyku sorununun tanımı, *(2)* uykuyu etkileyen faktörler, *(3)* uyku sorunu ile baş etme yolları ve *(4)* uyku sorununun etkileri (sonuçları) temaları bulgulanmıştır. Uyku sorununun tanımı temasını, günlük rutini olumsuz etkileme, işlevselliği azaltma alt kodları; uykuyu etkileyen faktörler temasını, uykuya geçiş rutini, aile-arkadaş-romantik ilişki partneri, uyku odasının düzeni, yaşam düzeninin etkileyen olaylar alt kodları; uyku sorunu ile baş etme yolları temasını, tıbbi veya bitkisel destek alma, uyku saatlerini değiştirme, uyku odasının fiziksel koşullarını düzenleme, telefondan uzaklaşmak, spor, müzik alt kodları ve uyku sorununun etkileri (sonuçları) temasını, yorgunluk, odaklanma problemi, gergin hissetme hali, sosyalleşme seviyesinde azalma, fiziksel aktivitede azalma alt kodları oluşturmaktadır. Sonuç olarak, nitel veri analizi sonucunda ulaşılan temaların ve alt kodların, uyku hijyeni ile ilgili oluşturulacak programlara katkı sağlayacağı ve alan çalışanlarına akademik ve klinik yönden yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: *Uyku hijyeni, uyku sorunu, üniversite öğrencileri, nitel araştırma*

SLEEP PROBLEMS OF UNIVERSITY STUDENTS AND INVESTIGATION OF THE PSYCHOLOGICAL EFFECTS OF SLEEP PROBLEMS: A QUALITATIVE RESEARCH

ABSTRACT

Sleep hygiene has an effect on improving sleep quality on individuals. In this study, it was aimed to obtain in-depth information about the sleep problems of 14 volunteer university students who participated in the sleep hygiene workshop, which was organized as the preliminary stage of preparing a psycho-education program for university students to establish sleep hygiene. For this purpose, the phenomenological pattern of the qualitative research method was used. The study group consisted of 14 university students, 11 women (84.6%) and 3 (15.4%) men, with an average age of 26.23 (Sd = 6.53), who voluntarily participated in the sleep hygiene workshop. As a data collection tool, an open-ended question list prepared by the researchers was used. In the list of open-ended questions, in order to get in-depth information about the sleep problems of the participants, 'Can you explain your sleep problem?', What does the sleep problem mean to you?', 'What are the effects of your sleep problem on your daily life?', 'In which periods of your life did you experience sleep problems? ?', 'What are your ways of coping with your sleep problem?', 'What do you do just before going to sleep?', 'How do you feel when you wake up?' are included. The data were analyzed using the MaxQDA-2018 qualitative data analysis program.As a result of the analysis of the data, the themes of (1) definition of sleep problem, (2) factors affecting sleep, (3) ways of coping with sleep problem, and (4) effects (results) of sleep problem were found. The sub-codes of definition of sleep problem, negatively affecting daily routine, reducing functionality; sub-codes of factors affecting sleep, sleep transition routine, family-friend-romantic relationship partner, sleeping room order, events affecting life order; The theme of ways to cope with sleep problems, getting medical or herbal support, changing sleep hours, arranging the physical conditions of the sleeping room, getting away from the phone, sports, music subcodes and the effects (results) of sleep problems, fatigue, focusing problem, feeling tense, decrease in socialization level and decrease in physical activity constitute sub-codes. As a result, it is thought that the themes and sub-codes reached as a result of qualitative data analysis will contribute to the programs to be created about sleep hygiene and will guide the field workers academically and clinically.

***Keywords**: Sleep hygiene, sleep problem, university students, qualitative research*

Bildiri No: BT017

KIRGIZ TOPLUMUNDA MANEVİ VE ETİK DEĞERLER MODELİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Prof. Dr. Akmatali Alimbekov
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi
akmatali_alimbekov@mail.ru
Orcid:

ÖZET

Kırgız toplumu, uzun tarihi boyunca her çağın siyasi ve ideolojik değerleriyle uyumlu, manevi ve ahlaki değerlere dayalı bir eğitim modelini benimsemiştir. Yüzyıllar boyunca göçebe yaşam koşullarında, insanların bilgeliği, düşünceleri, çıkarları ve manevi deneyimleri ölçülmüş, değerlendirilmiş ve belirlenmiştir. Halkçılık, tevazu, misafirperverlik, kahramanlık, söz ve yemini yerine getirme, vatana bağlılık vb. manevi değerler ve ahlaki normlar, bireyin ve milletin değerinin bir ölçüsü olarak oluşmuştur. "Manas" destanı, Kırgız halkının manevi değerlerinin nesilden nesile aktarılmasında yüzyıllarca deneyimlenmiş bir toplumsallaşma programı olarak hizmet etmiştir. İslam'ın gelişiyle birlikte dini değerler, insanların gelenek, görenek ve yaşam tarzlarına derinden yerleşti, günlük yaşamın ahlaki prosedürlerini zenginleştirdi ve bunlar aracılığıyla eğitim de biçimsel olarak değişime uğradı.Kırgızların geleneksel pedagojik kültüründeki kişisel idealler, Sovyet iktidarının politik ideolojik dokusunda tam olarak gelişim gösterememiştir. Sovyet pedagojisinde birey, toplum çerçevesinde sadece "komünizmin kurucusu", "sosyalist kişilik", "Sovyet insanı" kavramları içinde yorumlanmış ve etnokültürel parametreleri gölgede kalmıştır. Aynı zamanda, yazı kültürü ile resmi eğitim, bilgi depolama, bilginin yayılmasının yeni yollarının hayata geçirilmesi “yeni kültürü”, “yaşam akışı” ile bölge bölge geleneksel türde yaşayarak gelen beden eğitiminin aracı olan manevi ve ahlaki hazinelerin dağıtılması, öğrenmenin kapsamını önemli ölçüde genişletti ve onu tüm ulusun mirası haline getirdi.Tarihsel olaylar göstermiştir ki, Sovyet döneminin cesur ve vatansever, vatanına bağlı, bu uğurda canını feda etmekten çekinmeyen insan idealleri ortaya çıkmış ve gerçeğe dönüşmüştür. Bağımsızlık zamanında, toplumda manevi ve ahlaki eğitim uygulaması önemli çelişkiler yaşamıştır. Bir yandan eğitim çalışmalarının içeriğini halkın tarihsel hafızasına ve geçmişin toplumsal değerlerine dayandırma çabası, diğer yandan tamamen farklı bir bağlamda kök salan popüler kültürün olumsuz etkisine karşı verilen mücadeledir. Günümüz medeniyetinin zorlukları, Kırgız toplumunun değişimi bağlamında yeni bir sosyo-kültürel ortama dönüşmesine yol açmakta ve yeni normlarla zihinsel değerlerinin gelişmesine bir ölçüde katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle, modern Kırgız toplumunda milli eğitim idealinin temel değerleri, hakiki milli değerlerin ve modern insanın gereksinimlerinin bir sentezi olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *kırgız, toplum, manevi, ahlak, eğitim, model.*

DEVELOPING A MODEL OF SPIRITUAL AND ETHICAL VALUES IN KYRGYZ SOCIETY

ABSTRACT

Throughout its long history, the Kyrgyz society has adopted an education model based on moral and moral values, compatible with the political and ideological values of every age. Over the centuries, people's wisdom, thoughts, interests, and spiritual experiences have been measured, evaluated, and determined in nomadic living conditions.

Populism, humility, hospitality, heroism, keeping promises and oaths, loyalty to the homeland, etc. moral values and moral norms have been formed as a measure of the value of the individual and the nation. The epic "Manas" has served as a socialization program experienced for centuries in transferring the spiritual values of the Kyrgyz people from generation to generation. With the advent of Islam, religious values became deeply ingrained in people's customs, traditions and lifestyles, enriching the moral procedures of daily life, and through these, education also changed formally.

Personal ideals in the traditional pedagogical culture of the Kyrgyz could not fully develop in the political ideological fabric of the Soviet power. In Soviet pedagogy, the individual was interpreted within the framework of society only within the concepts of "founder of communism", "socialist personality", "Soviet man", and its ethnocultural parameters were overshadowed. At the same time, the literary culture and formal education, the storage of knowledge, the realization of new ways of knowledge dissemination, the "new culture", the "life stream" and the distribution of spiritual and moral treasures, which are the means of physical education that comes from region to region by living in a traditional way, significantly expanded the scope of learning and made it the legacy of the entire nation.

Historical events have shown that the ideals of the Soviet era, brave and patriotic, loyal to their homeland, and not afraid to sacrifice their lives for this cause, emerged and turned into reality. At the time of independence, the practice of spiritual and moral education in society experienced significant contradictions. On the one hand, the effort to base the content of educational studies on the historical memory of the people and the social values of the past, on the other hand, is the struggle against the negative influence of popular culture, which is rooted in a completely different context.

The difficulties of today's civilization lead to the transformation of the Kyrgyz society into a new socio-cultural environment in the context of change and contribute to the development of mental values with new norms. Therefore, the basic values of the ideal of national education in modern Kyrgyz society should be a synthesis of genuine national values and the needs of modern man.

Keywords: *Kyrgyz, society, spiritual, moral, education, model.*

Bildiri No: BT018

YARATICI DRAMA TEMELLİ PSİKO-EĞİTİM PROGRAMININ ERGENLERİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ (PİLOT ÇALIŞMA)

Yusuf Akyıl
MEB
yusufakyil430@gmail.com
Orcid:

M.Engin Deniz
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Araştırmanın amacı ergenlerde yaratıcı drama temelli psiko-eğitim programının duygusal zeka düzeyine etkisini incelemektir. Duygusal zekanın insan hayatına etkisine dair çok sayıda çalışma yapılmıştır. Duygusal zeka seviyesini; sosyallik, iletişim, mutluluk, empati, iş başarısı, akademik başarı gibi değişkenler bakımından inceleyen araştırmalarda duygusal zeka ve bu değişkenler arasında pozitif yönde korelasyon saptanmıştır. Duygusal zekanın geliştirilmesine yönelik yaratıcı drama bir yöntem olarak kullanılabilir. Yaratıcı dramanın bir yöntem olarak kullanılması, öğrencilerin kendilerine güvenmelerine, öz-düzenleme, düzeltme ve değerlendirme yapmalarına, bilişsel, motivasyonel ve duyuşsal olarak hazır olmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ortaöğretim 12. sınıf öğrencilerinin duygusal zeka özelliklerini geliştirmek için drama temelli hazırlanan programın etkililiğini sınamak amaçlanmıştır. Bu amaçla ön test-son test gruplu gerçek deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın bağımsız değişkeni, drama temelli hazırlanan programdır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri ise öğrencilerin, duygusal zeka düzeyleridir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul İli Avcılar Anodolu Lisesi 12. sınıflarından gönüllü katılan 16 deney 16 kontrol ve 16 plasebo grubu toplam 48 öğrenciden oluşmuştur. Deney grubuna 5 hafta süreyle haftada iki oturum olacak şekilde toplam 10 oturumluk drama temelli eğitim programı, plasebo grubuna programın dışında kalan plasebo etkisi ile ilgili 10 adet sinema izleme etkinlikleri uygulanmış, kontrol grubuna ise herhangi bir işlem yapılmamıştır. Program uygulanmadan önce ve sonra deney, kontrol ve plasebo gruplarına Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği-Kısa Formu uygulanmıştır. Deniz, Özer ve Işık (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan Duygusal Zeka Özelliği Ölçeği- Kısa Formu kullanılmıştır. Araştırma öncesinde ölçeğin ön test uygulamasına ilişkin veriler KruskallWallisH testi ile analiz edilmiş ve gruplar arasıda anlamlı bir farklığın olmadığı belirlenmiştir. Uygulama sonunda yapılan son test sonucunda ise gruplar arasında deney grubu lehine anlamlı sonuca ulaşılmıştır. Bu sonuç yaratıcı drama temelli eğitim programının öğrencilerin duygusal zeka düzeylerini geliştirdiğini göstermektedir. Bu sonuç bağlamında eğitim öğretim faaliyetlerinde yaratıcı drama temelli psiko eğitim programının kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Duygusal Zeka, Yaratıcı Drama, Psiko-Eğitim Programı, Ergenler*

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF THE CREATIVE DRAMA-BASED PSYCO-EDUCATION PROGRAM ON THE EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS OF ADOLESCENTS (PILOT STUDY)

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the effect of the creative drama-based psycho-education program on the emotional intelligence level of adolescents. There have been many studies on the effect of emotional intelligence on human life. Emotional intelligence level; In studies examining variables such as sociability, communication, happiness, empathy, business success, and academic success, a positive correlation was found between emotional intelligence and these variables. Creative drama can be used as a method for the development of emotional intelligence. It is thought that the use of creative drama as a method will contribute to students' self-confidence, self-regulation, correction and evaluation, and their cognitive, motivational and affective readiness. It was aimed to test the effectiveness of the drama-based program to improve the emotional intelligence characteristics of secondary school 12th grade students. For this purpose, real experimental design with pretest-posttest group was used. The independent variable of the research is the drama-based program. The dependent variables of the study are the emotional intelligence levels of the students. The study group of the research consisted of a total of 48 students, 16 experimental, 16 control and 16 placebo groups, who participated voluntarily from the 12th grade of Avcılar Anodolu High School in Istanbul. A total of 10 drama-based training programs were applied to the experimental group for 5 weeks, two sessions a week, and 10 movie-watching activities related to the placebo effect, which were out of the program, were applied to the placebo group, and no action was taken in the control group. The Emotional Intelligence Trait Scale-Short Form was applied to the experimental, control and placebo groups before and after the program was implemented. The Emotional Intelligence Trait Scale-Short Form adapted into Turkish by Deniz, Özer and Işık (2013) was used. Before the research, the data related to the pre-test application of the scale were analyzed with the KruskallWallisH test and it was determined that there was no significant difference between the groups. As a result of the post-test at the end of the application, a significant result was reached among the groups in favor of the experimental group. This result shows that the creative drama-based education program improves the emotional intelligence levels of the students. In the context of this result, it can be suggested to use a creative drama-based psycho-education program in educational activities.

Keywords: *Emotional Intelligence, Creative Drama, Psycho-Educational Program, Adolescents*

Bildiri No: BT019

COVID-19 PANDEMİSİ SIRASINDA TÜRKİYE'DEKİ VETERİNER FAKÜLTELERİNDE ANATOMİ EĞİTİMİ

Prof. Dr. İsmail Hakkı Nur,
Erciyes Universitesi
hn63@erciyes.edu.tr
Orcid:

ÖZET

19.12.2020 tarihi itibariyle COVID-19 son bir yılda yaklaşık 74 milyona yakın enfekte kişi ve 1.669.000 'den fazla ölüm ile varlığını tüm dünyada etkisini göstermektedir. 20 Aralık 2020 tarihli T.C. Sağlık Bakanlığı'nın(TC. SB) resmi açıklamasına göre toplam 2.024.601 vaka sayısı ve hastanelerdeki doluluk oranının %73.1 olduğu bildirilmektedir(TC.SB, 2020). Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de COVID-19 tüm eğitim sürecini etkilemiş ve uzaktan eğitim başlatılmıştır.COVID-19 nedeniyle 2020 Mart-Haziran döneminden itibaren Veteriner Fakültesi olarak uzaktan eğitim yapıldı. Akademik ve idari personelin bulunduğu kurumun giriş çıkışları kısıtlandı. Uzaktan eğitimde ders notları pdf, docx veya slide olarak sisteme yüklendi. Sınavlar ev ödevi veya çoktan seçmeli sınav olarak yapıldı. Yaz aylarında tarihler bilinmemekle birlikte yapılamayan laboratuvar uygulamalarının tamamlanması kararlaştırıldı. Ancak salgının artması nedeniyle yapılmadı. Uzaktan eğitim de Eylül - Aralık 2020 döneminde de öğrenci olmaksızın devam etti.Genel anatomi, histoloji, embriyoloji hekimlik eğitiminin temelidir: hayvan-insan vücudunun yapısını ve işlevini anlamadan tıp pratiğini öğrenmek mümkün değildir. Anatomik eğitim, sonraki tüm klinik uygulamaların üzerine inşa edeceği sağlam temeli sağlar. Her hastalık süreci ve her patolojik durum aslında anatominin parçasıdır. Bu nedenle anatomi eğitimi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Anatomi, Covid 19, Veteriner Eğitimi*

THE ANATOMY EDUCATION IN THE FACULTIES OF VETERINARY IN TURKEY DURING THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

As of December 19, 2020, COVID-19 had affected the world with about 74 million infected people and more than 1,669,000 deaths in the last year. According to the official declaration of the Turkish Ministry of Health, dated December 20, 2020, there were 2,024,601 cases and the occupancy rate in hospitals was 73.1%(TC.SB, 2020). Likewise the case all over the world, COVID-19 has affected the entire education process in Turkey too and distance education was launched.

Due to COVID-19, the Faculty of Veterinary Medicine has also been providing distance education since March 2020. The entrance and exit to the institution where academic and administrative staff work have been restricted. Lecture notes were uploaded to the system in **Pdf, Docx, or Slide** format for distance education. Exam requirements were started to be fulfilled by homework or multiple-choice test. It was decided to complete the laboratory practice courses that could not be held in the summer (although the dates were unknown). However, these courses were not held because the epidemic was on the rise. Distance education continued between September and December 2020.

General anatomy, histology, and embryology are the basis of medical education, and it is not possible to learn the practice of medicine without understanding the structure and function of the animal/human body. Anatomical education provides a solid basis on which all subsequent clinical practices will be built. Every disease process and every pathological condition are a part of the anatomy. Therefore, anatomy education is important.

Keywords*: Anatomy, COVID-19, Veterinary education*

Bildiri No: BT020

İLKOKUL 4. SINIFTA BAZI MATEMATİK KAVRAMLARININ ÖĞRETİMİNDE MATEMATİK TARİHİ KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ

Kamil ARI
Selçuk Üniversitesi
kamil.ari@selcuk.edu.tr
Orcid:

Ebru TOKAY
MEB
ebru3648@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada, ilkokul 4.sınıf öğrencilerinin sayılar ve işlemler alt öğrenme alanı ile geometrik kavramlar alt öğrenme alanlarının öğretiminde matematik tarihi kullanımın öğrencilerin akademik başarısı, hatırda tutma düzeyi ve motivasyonu üzerindeki etkileri belirlenmiştir. Bu araştırmada nicel araştırma desenlerinden ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 Karaman ilinde bir devlet okulunun, iki farklı dördüncü sınıfında okuyan 52 öğrenci ile yürütülmüştür. Elde edilen bulgular 5 alt öğrenme alanına göre matematik tarihinin ders içinde kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını, kalıcılık düzeylerini ve motivasyonlarını önemli ölçüde artırdığı gözlenmiştir. Önceki tarihlerde kullanılan hesap yöntemlerinin günümüz matematiğine uyarlanarak öğrencilere farklı bakış açısı kazandırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Matematik Tarihi, Sayılar-İşlemler Kavramlar, Matematik Eğitimi

THE EFFECT OF THE USE OF THE HISTORY OF MATHEMATICS IN TEACHING SOME MATHEMATICS CONCEPTS IN PRIMARY SCHOOL 4TH GRADE ON ACADEMIC SUCCESS OF STUDENTS

ABSTRACT

In this study, the effects of the use of history of mathematics in teaching the numbers and operations sub-field and geometric concepts sub-learning domains of primary school 4th grade students on the academic success, level of retention and motivation of the students were determined. In this study, quasi-experimental research design with pretest-posttest control group, which is one of the quantitative research designs, was used. The research was conducted with 52 students studying in two different fourth grades of a public school in the province of Karaman in 2018-2019. According to the findings obtained, it was observed that the use of the history of mathematics in the course according to the 5 sub-learning areas significantly increased the academic achievement, retention level and motivation of the students. Students can gain a different perspective by adapting the calculation methods used in the past to today's mathematics.

Keywords*: History of Mathematics, Numbers-Operations Concepts, Mathematics Education*

Bildiri No: BT021

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ANAOKULUNA BAŞLAMA (AB) ORYANTASYON ENVANTERİ

Arzu Bademli
NİĞDE ÖZEL ARZUM AKADEMİ GÜNDÜZ BAKIMEVİ ANAOKULU
Arzubademli51@icloud.com
Orcid:

ÖZET

Okulun ilk günleri hiç şüphesiz çocukların ve ebeveynlerin çok farklı duygular yaşamalarına sebep olur. Çocuklar yeni bir ortama giriyor olmaktan dolayı kaygı, heyecan, korku duyabilirler. Ebeveynler ise bu yeni başlangıçta çocuklarının güvende olup olmadıklarına dair endişe ve merak duyabilirler. Oryantasyon envanteri ilk kez okula başlayacak çocuklar için hazırlanmış olup, çocuğu değerlendirerek oryantasyon sürecinin daha kolay geçirilmesine, çocuğun hazır bulunuşluğunun hangi düzeyde olduğu ve testin sonucuna göre uygulanacak yöntemin belirlenmesine katkı sağlar. Bu çalışma kapsamında 6 yıl içerisinde yaklaşık 500 çocuğun anaokulu eğitimine başlama ve devam etme süreçleri incelenmiştir. Çocukların anaokulu eğitimine başladıkları ilk ay detaylı araştırılmış ve oryantasyon eğitimi dönemi içerisindeki tüm etkiler ve tepkiler çeşitli metotlar denenerek tasniflenmiştir. Anaokulun da öğrenim görmeye başlayan çocuklar örneklem için seçilmiş ve 6 yıl boyunca anaokuluna başlayan çocuklar gözlenmiştir. Test iki aşamada geliştirilmiş olup, bireysel bir test olması sebebi ile bir oturumda bir öğrenci için uygulanmaktadır. Uygulamanın ilk kısmında ebeveynlere uygulanacak sözel envanter bulunmakta ikinci kısımda ise çocuğa uygulanacak uygulama envanteri bulunmaktadır. İlk kez okul deneyimi yaşayacak 2-6 yaş gurubu çocukların yanlış uygulama sonucu özellikle 2 ve 3 yaş gurubu ağırlıklı olmak üzere yaklaşık %30'nun okula uyum gösteremediği ve okul fobisi oluştuğu gözlemlenmiştir. Yine yanlış yapılan uygulamalar sonucu çocukların öğrenilmiş çaresizlikle okula zorla alıştığı, ruhsal olarak zedelendiği fark edilmiştir. Bu envanter oryantasyon sürecinde aileyi tanımaya, çocuğu tanımaya yaş ve gelişimsel özelliklerine bulundukları çevreye göre nasıl tepki vereceğinin tespit edilmesinde çok büyük katkı sağlamıştır. Envanter uygulanan çocukların tamamına yakını okula uyumda kolaylık yaşadığı gözlemlenmiş olup oryantasyon sürecini çok daha kolay ve kaliteli geçirmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okul Öncesi, Oryantasyon, Anaokulu*

KINDERGARTEN IN PRE-SCHOOL EDUCATION (EU) ORIENTATION INVENTORY

ABSTRACT

The first days of school undoubtedly cause children and parents to experience very different emotions. Children may feel anxiety, excitement and fear due to entering a new environment. Parents, on the other hand, may worry and wonder whether their children are safe in this new beginning. The orientation inventory has been prepared for children who will start school for the first time. Within the scope of this study, the processes of starting and continuing kindergarten education of approximately 500 children in 6 years were examined. The first month of the children's kindergarten education was investigated in detail and all the effects and reactions during the orientation education period were classified by trying various methods. Children who started to study in kindergarten were selected for the sample and children who started kindergarten for 6 years were observed. The test was developed in two stages and is administered for one student in one session, as it is an individual test. In the first part of the application, there is a verbal inventory to be applied to the parents, and in the second part, there is the application inventory to be applied to the child. It has been observed that approximately 30% of the children aged 2-6, who will experience school for the first time, cannot adapt to school and develop school phobia, especially in the 2 and 3 age groups, as a result of misapplication. It has also been noticed that as a result of wrong practices, children are forced into school with learned helplessness and are mentally damaged. This inventory made a great contribution to getting to know the family, getting to know the child, and determining how they would react to their age and developmental characteristics according to their environment during the orientation process. It has been observed that almost all of the children to whom the inventory is applied have ease in adapting to school, and this has made the orientation process much easier and of higher quality.

Keywords: *Preschool, Orientation, Kindergarten*

Bildiri No: BT022

MUTLULUK KONUSUNDA BİLGİ EDİNMENİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Vildan Aslan
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
vildan_ekinci@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde teknolojinin gelişimi ile birlikte bilgiye kolayca erişmek mümkün hale gelmiştir. Bu durumun birçok avantajı olmakla birlikte dezavantajları da söz konusudur. Bilgiye olan hızlı erişim; bireylerin bilgiye yeteri kadar kıymet vermemesine, çabuk tüketmesine ve içselleştirememesine de neden olabilmektedir. Peki her zaman böyle midir? Yapılan birçok araştırma, bir konu hakkında sadece bilgi sahibi olmanın ve farkındalığın artmasının bile değişimi getirebileceğini öne sürmektedir. İnsanoğlunun binlerce yıldır bilgi sahibi olmayı arzu ettiği konulardan biri de nasıl mutlu olacağıdır. İnsanlık mutluluğu elde edebilmek için tarih boyunca farklı yollar aramış, farklı çözümler üretmiş, kimileri mutluluğa erişmenin yolunun üretmek olduğunu iddia ederken, kimileri kişiler arası ilişkilerle mutluluğa erişilebileceğini; kimileri sanatın mutluluk getireceğini ispatlamaya çalışırken, kimileri de mutluluğa erişmenin yolunun din olduğunu ifade etmiştir. Hatta madde bağımlılığının ana kaynaklarından birinin de mutlu olma isteği olduğu söylenebilir. Birçok düşünür ve filozof da mutluluk konusunda düşüncelerini ifade etmiş ve farklı bakış açılarıyla mutluluğa ulaşma yollarını ya da ulaşamama nedenlerini çağdaşlarıyla paylaşmaya çalışmışlardır. Mutluluk kavramını, hayatın amacı olarak nitelendiren bireylerin sayısı da oldukça fazladır.

Bu araştırmanın amacı; mutluluk kavramı hakkında bilgi sahibi olmanın, bireylerdeki mutluluk ve psikolojik iyi oluş düzeyine etki edip etmediğini ölçmektir. Araştırma kapsamında bir grup öğretmen ve lise öğrenci iki gruba ayrılmış, kontrol grubuna hiçbir bilgilendirme yapılmaksızın ön-test ve son test yapılırken, deney grubuna Mutluluk, Psikolojik İyi Oluş ve Mutluluk Kaynakları konularında iki saatlik sunum yapılmış ve sunum öncesi ve sonrası PİOÖ-42 ve Mutluluk Ölçeği uygulanmış, ön-test ve son-test sonuçları karşılaştırılmıştır. İncelenen sonuçlarda kontrol grubu ön-test ve son-test sonuçları arasında anlamlı bir fark bulunmazken, deney grubunda her iki ölçümde de $p<,05$ olarak bulunmuştur.

Araştırma sonucu analiz edildiğinde, deneklere yapılan sunumun, onların mutluluk ve psikolojik iyi oluş düzeylerinde anlamlı bir artışa neden olduğu söylenebilir. Bu araştırmadan çıkarılabilecek sonuç da mutluluk kavramı konusunda bilgi sahibi olmanın ve farkındalığın artmasının bile bireylerin psikolojik iyi oluşuna katkı sağlayabileceğidir. Mutluluk kavramının Yale Üniversitesi de dâhil olmak üzere bazı üniversiteler bünyesinde ders olarak işlendiği bilinmektedir. Benzer şekilde Almanya başta olmak üzere bazı ülkelerde ilköğretim düzeyinde eğitim veren seçkin okullar, Mutluluk Dersi'ni okullarının müfredatlarına eklemiş bulunmaktalar. Ülkemizde de çocuk ve gençlerin mutluluk ve psikolojik iyi oluş kavramlarını içeren bir dersi alması, toplumsal değişim ve gelişim adına önemli bir adım olabilir. Geçerliği ve güvenirliğini artırmak amacıyla, uygulamanın revize edilerek daha geniş bir kitleye uygulanması ve analiz edilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *mutluluk, farkındalık, bilgi edinme, mutluluk dersi.*

THE EFFECT OF KNOWLEDGE OF HAPPINESS ON PSYCHOLOGICAL WELLNESS

ABSTRACT

Today, with the development of technology, it has become possible to access information easily. While this has many advantages, it also has disadvantages. Quick access to information; It can also cause individuals not to value information enough, to consume it quickly and not to internalize it. So is it always like this? Many studies suggest that even just having knowledge and increasing awareness about a subject can bring about change.

One of the subjects that mankind has wanted to know for thousands of years is how to be happy. Throughout history, humanity has sought different ways to achieve happiness, produced different solutions. While some try to prove that art will bring happiness, others have stated that the way to reach happiness is religion. It can even be said that one of the main sources of substance addiction is the desire to be happy. Many thinkers and philosophers also expressed their thoughts on happiness and tried to share with their contemporaries the ways to reach happiness from different perspectives or the reasons for not achieving it. The number of individuals who describe the concept of happiness as the purpose of life is also quite high.

The purpose of this research; It is to measure whether having knowledge about the concept of happiness affects the level of happiness and psychological well-being of individuals. Within the scope of the research, a group of teachers and high school students were divided into two groups, the control group was given pre-test and post-test without any information, while the experimental group was given a two-hour presentation on Happiness, Psychological Well-Being and Sources of Happiness. The scale was applied and the pre-test and post-test results were compared. While there was no significant difference between the pre-test and post-test results of the control group, the $p<.05$ was found in both measurements in the experimental group.

When the results of the research are analyzed, it can be said that the presentation made to the subjects causes a significant increase in their happiness and psychological well-being levels. The conclusion that can be drawn from this research is that even having knowledge about the concept of happiness and increasing awareness can contribute to the psychological well-being of individuals.

It is known that the concept of happiness is taught as a course in some universities, including Yale University. Similarly, elite schools providing primary education in some countries, especially Germany, have added the Happiness Lesson to the curriculum of their schools. Taking a course that includes the concepts of happiness and psychological well-being for children and young people in our country can be an important step for social change and development. In order to increase its validity and reliability, the application is planned to be revised and applied to a wider audience and analyzed.

Keywords: *happiness, awareness, knowledge, happiness lesson.*

Bildiri No: BT023

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KİTAP OKUMA ALIŞKANLIKLARI İLE YAZILI ANLATIM ÖZ YETERLİLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Elif ÇATAL
Mersin Üniversitesi
elifcatal84@gmail.com
Orcid:

Serkan SAY
Mersin Üniversitesi
serkansay@mersinedu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının kitap okuma alışkanlıkları ile yazılı anlatım öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada bu ilişkiye ek olarak; sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlıkları ve yazılı anlatım öz yeterlilik düzeyleri; cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu , Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde 1,2,3 ve 4. Sınıf düzeylerinde öğretim gören 196 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre tasarlanan çalışmada veriler ; araştırmacılar tarafından geliştirilen 'Kişisel Bilgi Formu ', Susar Kırmızı (2012) tarafından geliştirilen " Öğretmen Adaylarının Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği" ve Aydın, İnnalı,Batar ve Çakır (2013) tarafından geliştirilen "Yazılı Anlatım Öz Yeterlilik Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmadan ulaşılan sonuçlara göre; sınıf öğretmeni adaylarının kitap okuma alışkanlıkları ile yazılı anlatım öz yeterlilikleri arasında pozitif yönde normal düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının kitap okuma alışkanlığı düzeyi puanlarında, cinsiyete göre anlamlı bir fark görülmemekte, sınıf düzeyine göre 1-4 ve 1-3 sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının yazılı anlatım öz yeterlilik düzeyi puanlarında ise cinsiyet ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark görülmemektedir.Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında; sınıf öğretmeni adaylarının lisans eğitimlerinin ilk yıllarından itibaren okutulan ders kitaplarının yanında mesleki gelişimlerini de destekleyecek farklı türdeki kitapların da düzenli olarak okutulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *sınıf öğretmeni adayları, okuma, özyeterlilik, yazma*

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN BOOK READING HABITS AND WRITTEN EXPRESSION SELF-EFFICIENCIES OF CLASS TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between the reading habits of primary school teacher candidates and their written expression self-efficacy. In addition to this relationship in the research; reading habits and written expression self-efficacy levels of primary school teacher candidates were analyzed according to gender and grade level variables. The study group of the research consists of 196 primary school teacher candidates studying at 1,2,3 and 4th grades in the education faculty of a state university located in the Mediterranean region. In this study, which was designed according to the survey model, which is one of the quantitative research methods; the data is obtained through The 'Personal Information Form' developed by the researchers, the 'Attitude Scale for Pre-service Teachers' Reading Habits' developed by Susar Kırmızı (2012) and the 'Written Expression Self-Efficacy Scale' developed by Aydın, İnnalı, Batar and Çakır (2013). According to the results of the research; It is observed that there is a positive and normal level significant relationship between the reading habits of primary school teacher candidates and their written expression self-efficacy. There is no significant difference in the reading habit level scores of the primary school teacher candidates according to gender, there is a significant difference between the 1-4 and 1-3 grade levels according to the grade level. There is no significant difference in written expression self-efficacy level scores of primary school teacher candidates according to gender and grade level. In the light of the findings obtained from the research; It is recommended that primary school teacher candidates should regularly read different types of books that will support their professional development as well as the textbooks taught from the first years of their undergraduate education.

Keywords: *prospective classroom teachers, reading, self-efficacy, writing*

Bildiri No: BT024

YÜKSEKÖĞRETİMDE YAYIN FETİŞİZMİ: AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ

Aydın Balyer
Yıldız Teknik Üniversitesi
balyer@yildiz.edu.tr
Orcid:

Erkan Tabancalı
Yıldız Teknik Üniversitesi
tabanca@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Son yıllarda yükseköğretim kurumlarında akademik yükselmeler ve akademik teşvik için artan sayıda yayın talebi gözlenmektedir. Bu nedenle öğretim elemanları gerek yükseköğretim sistemi içerisinde kalabilmek, akademik olarak yükselebilmek ve özlük haklarını iyileştirebilmek gerekse de her yıl verilen akademik teşvikten yararlanabilmek için yayın yapmak durumunda kalmaktadırlar. Yükseköğretim yönetimi sistemi içerisinde akademik yükselmeler ve teşvik uygulamalarının yayın etkinliklerine bağlanması yayın fetişizmi olarak değerlendirilebilir. Yükseköğretimde bu süreçlerin nicel bir anlayışla salt yayın etkinliğine dayandırılması durumu zaman zaman öğretim elemanlarının kendilerini baskı altında hissetmelerine yol açabilmektedir. Bu da yükseköğretim yönetimi açısından bir probleme işaret etmektedir. Bu nedenle mevcut araştırmanın amacı, yükseköğretimde yayın fetişizmine dair akademisyen görüşlerini belirlemektir. Nitel yöntemle yürütülen bu araştırmada fenemonolojik (olgubilim) araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, farklı devlet üniversitelerinde çalışmakta olan öğretim 20 elemanı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmış ve betimsel/içerik analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları, yükseköğretimde yayın baskısı altında kalan öğretim elemanlarının söz konusu koşulları sağlamak için zaman zaman nitelikten uzaklaştıklarını göstermektedir. Öğretim elemanları söz konusu bu yayın koşulları nedeniyle motivasyonlarının düştüğünü de belirtmekte ve bu da beraberinde öğretim elemanlarının yayın yapma ihtiyacını da hissettikleri için bir ikilem içerisinde olmalarını getirmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yükseköğretim, yayın fetişizmi, öğretim üyeleri, yükselme, akademik teşvik*

PUBLISHING FETISHISM IN HIGHER EDUCATION: ACADEMIC OPINIONS

ABSTRACT

In recent years, there has been an increasing demand for publications for academic promotion and academic promotion in higher education institutions. For this reason, faculty members have to publish in order to stay in the higher education system, to be promoted academically and to improve their personal rights, as well as to benefit from the academic incentives given every year. Linking academic promotions and incentive practices to broadcasting activities within the higher education management system can be considered as a publication fetishism. In higher education, the fact that these processes are based on a purely broadcasting activity with a quantitative understanding may cause the instructors to feel under pressure from time to time. This points to a problem in terms of higher education administration. For this reason, the aim of the present study is to determine the views of academicians on publication fetishism in higher education. In this study, which was conducted with a qualitative method, a phenomenological research design was used. The study group of the research consists of 20 faculty members working at different state universities. The data of the research were collected by semi-structured interview technique and analyzed by descriptive/content analysis method. The results of the research show that the lecturers who are under the pressure of publication in higher education sometimes move away from quality in order to meet the mentioned conditions. Instructors also state that their motivation has decreased due to these broadcasting conditions, and this brings with it a dilemma as they feel the need to broadcast.

Keywords*: Higher education, publication fetishism, faculty members, promotion, academic encouragement*

Bildiri No: BT025

ERGEN SOSYOTELİST DAVRANIŞLARININ (PHUBBING) YORDAYICILARI OLARAK EBEVEYN SOSYOTELİZMİNE MARUZ KALMA VE EMPATİ

Uzm. Psk. Dan. Fuat AYDOĞDU,
Kestel Rehberlik ve Araştırma Merkezi,
pskdanfuat@gmail.com
Orcid:

Uzm. Psk. Dan. Sümeyra YAŞAR,
Bağcılar Rehberlik ve Araştırma Merkezi,
smyraysr18@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ergen sosyotelist davranışının ebeveyn sosyotelizmine maruz kalma ve empati değişkenleri tarafından yordanıp yordanmadığını saptamak ve ergen sosyotelist davranışının cinsiyet, sınıf düzeyi, akıllı telefona sahip olma durumu, canlı dersler ve eğitimler haricinde günlük akıllı telefon kullanım süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu 2020 – 2021 eğitim öğretim yılında Bursa'nın Kestel ve Gürsu ilçelerinde öğrenim gören 5, 6, 7, 8 ve 9. sınıf öğrencilerinden uygun örnekleme yöntemi ile seçilen 734'ü kız, 285'i erkek olmak üzere toplamda 1019 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri Genel Sosyotelist Oma Ölçeği (GSO), Genel Sosyotelizme Maruz Kalma Ölçeği (GSMK) ve KASİ Empatik Eğilim Ölçeği Ergen Formu ile elde edilmiştir. Araştırma kapsamında ergen sosyotelist davranışının gruplar arasındaki farkını tespit etmek için Bağımsız Örneklemler İçin t Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Ergen sosyotelist davranışının ebeveyn sosyotelizmine maruz kalma ve empati değişkenleri tarafından ne düzeyde yordandığını tespit etmek için Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan fark istatistiklerine göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre; akıllı telefona sahip olan öğrencilerin akıllı telefona sahip olmayan öğrencilere göre genel sosyotelist olma ortalama puanları daha yüksek bulunmuştur. 5. sınıf öğrencilerin diğer sınıf düzeylerine göre genel sosyotelist olma ortalama puanları daha düşük bulunmuştur. Günlük telefon kullanma süresi 1 saat ve 2 saat olan katılımcıların 3, 4 ve 5 saat olan katılımcılara göre genel sosyotelist olma ortalama puanları daha düşük bulunmuştur. Yapılan regresyon analizi sonucuna göre ebeveyn sosyotelizmine maruz kalma ve empati değişkenleri ergenlerin sosyotelist davranışının önemli yordayıcıları olduğu belirlenmiş ve bu değişkenler birlikte ergen sosyotelist davranışındaki değişimin % 13.5'ini açıkladığı görülmüştür. Bulgular, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerini planlama ve uygulamada önemli ipuçları sağlamıştır.

Anahtar kelimeler: *phubbing, sosyotelizm, sosyotelizme maruz kalma, empati*

EXPOSURE AND EMPATHY TO PARENTAL SOCIOTHELISM AS PREDICTIVES OF ADOLESCENT SOCIOTELIST BEHAVIORS (PHUBBING)

ABSTRACT

The aim of this study is to determine whether adolescent sociothelitist behavior is predicted by parental sociothelite exposure and empathy variables, and to examine whether adolescent sociothelist behavior differs according to gender, class level, smartphone possession, daily smartphone usage time except live lessons and trainings. For this purpose, the study group of the research was selected from the 5th, 6th, 7th, 8th and 9th grade students studying in Kestel and Gürsu districts of Bursa in the 2020-2021 academic year, with a total of 734 girls and 285 boys, selected by convenient sampling method. It consisted of 1019 students. Research data were obtained with the General Sociothelist Oma Scale (GSO), the General Sociothelite Exposure Scale (GSMK), and the KASI Empathic Tendency Scale Adolescent Form. Within the scope of the research, Independent Samples t-Test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used to determine the difference in adolescent sociothelist behavior between groups. Multiple Linear Regression Analysis was used to determine the extent to which adolescent sociothelist behavior was predicted by the variables of parental sociothelite exposure and empathy. According to the difference statistics made within the scope of the research, female students compared to male students; The average score of being a general sociotheist was found to be higher for the students who have a smart phone than the students who do not have a smart phone. The average scores of being a general sociotheist of 5th grade students were found to be lower than other grade levels. The average scores of being a general sociotelist were found to be lower in the participants whose daily phone usage time was 1 hour and 2 hours compared to the participants with 3, 4 and 5 hours of daily phone use. According to the results of the regression analysis, it was determined that the variables of exposure to parental sociotelism and empathy were important predictors of the sociothelist behavior of the adolescents, and these variables together explained 13.5% of the change in the adolescent sociothelist behavior. The findings provided important clues in planning and implementing psychological counseling and guidance services for secondary and high school students.

Keywords: *phubbing, sociotelism, exposure to sociotelism, empathy*

Bildiri No: BT026

COVID-19 PANDEMI SÜRECINDE AKADEMIK PERSONELIN DIJITAL TÜKENMIŞLIK DÜZEYININ KIŞISEL VE MESLEKI BAZI DEĞIŞKENLERE GÖRE İNCELENMESI

Hüseyin Hüsnü BAHAR,
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,
hhbahar@erzincan.edu.tr
Orcid:

Müfide Merve YAZICIOĞLU ,
Bayburt Üniversitesi,
merveyazicioglu@bayburt.edu.tr
Orcid:

Mücahit KAĞAN ,
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,
mkagan@erzincan.edu.tr
Orcid:

ÖZET

COVID-19 pandemi sürecinde, risk taşıyan grupların evlerde izole edilmesi ve fiziki mesafe kuralları gibi hastalığın yayılmasını önleyici tedbirlerin alınması, eğitim-öğretim faaliyetlerinde de yenilikler yapılmasına ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin günümüz şartlarına göre düzenlenmesine neden olmuştur. Türkiye'de genellikle her eğitim kademesinde verilen eğitim-öğretim hizmetleri yüz yüze iken acil uzaktan eğitim sistemine geçilmiş ve çeşitli çevrimiçi telekomünikasyon platformlarından eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmüştür. Bu durum eğitim öğretim faaliyetlerinde yer alan gerek öğrenci gerekse öğretmenlerin daha fazla dijital araçla vakit geçirmelerine neden olmuştur. Öğretmenlerin yanı sıra, derse giren akademik personelin de uzaktan eğitim uygulamaları sebebiyle pandemi sürecinde dijital araçlarla daha fazla etkileşimde bulunmak zorunda kalmıştır. Akademik personelin çalışma şartlarından dolayı dijital araçlarla geçen sürenin artması nedeniyle daha fazla tükenmişlik yaşayabilecekleri varsayılmış ve bu durumun bireylerin dijital tükenmişlik düzeylerini arttıracağı düşünülmüştür. Bu sebeple bu çalışmada akademik personelin dijital tükenmişlik düzeylerinin belirlenmesi ve mesleki bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda katılımcıların tespit edilen dijital tükenmişlik düzeylerinin cinsiyet, idari görevi olup olmaması, akademik unvan, mesleki kıdem yılı, haftalık ders yükü ve temel alanlarına göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin tespit edilmesi ve ilgili alan yazın kapsamında tartışılması planlanmıştır. Çalışma grubunun Doğu Anadolu Bölgesi ile Doğu Karadeniz Bölgesinde bulunan devlet üniversitelerinde görev yapan akademik personellerden oluşması ve gönüllü olanların katılımıyla gerçekleştirilmesi için ilgili etik kurul ve üniversitelerden gerekli onay ve izinler alınmıştır. Analiz sürecinde, veri setinin uygunluğu da dikkate alınarak gerekli karşılaştırmaları yapmak için parametrik veya non-parametrik testlerin kullanılması düşünülmektedir.

***Anahtar kelimeler**: COVID-19 Pandemi Sürecinde Eğitim, Dijital Tükenmişlik, Akademik Personelde Dijital Tükenmişlik.*

EXAMINING THE DIGITAL BURNOUT LEVEL OF ACADEMIC STAFF ACCORDING TO SOME PERSONAL AND PROFESSIONAL VARIABLES DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

In the COVID-19 pandemic process, taking precautions to prevent the spread of the disease, such as isolating risky groups at home and physical distance rules, have led to innovations in education and training activities and the regulation of education and training activities according to today's conditions. While the education-teaching services generally provided at every education level in Turkey were face-to-face, the emergency distance education system was started and educational activities were carried out from various online telecommunication platforms. This situation has caused both students and teachers involved in educational activities to spend more time with digital tools.In addition to the teachers, the academic staff who took the course had to interact more with digital tools during the pandemic process due to the distance education practices. It was assumed that academic staff could experience more burnout by the reason of the increase in the time spent using digital tools due to working conditions, and it was thought that this would increase the level of digital burnout of individuals. For this reason, in this study, it is aimed to determine the digital burnout levels of academic staff and to examine them according to some professional variables. In this context, it is planned to determine whether the digital burnout levels of the participants differ significantly according to gender, whether they have administrative duties, academic title, professional seniority, weekly course load and basic fields and to discuss them within the scope of the relevant literature.Necessary approvals and permissions were obtained from the relevant ethical committees and universities in order for the study group to consist of academic staff working in state universities in the Eastern Anatolia Region and Eastern Black Sea Region and to be carried out with the participation of volunteers. In the analysis process, it is considered to use parametric or non-parametric tests to make the necessary comparisons, taking into account the suitability of the data set.

Keywords: *Education in the COVID-19 Pandemic Process, Digital Burnout, Digital Burnout in Academic Staff.*

Bildiri No: BT027

AKADEMİSYENLERDE DİJİTAL TÜKENMİŞLİĞİN YORDAYICILARI OLARAK İŞ-YAŞAM DENGESI VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

Hüseyin Hüsnü BAHAR,
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,
hhbahar@erzincan.edu.tr
Orcid:

Müfide Merve YAZICIOĞLU ,
Bayburt Üniversitesi,
merveyazicioglu@bayburt.edu.tr
Orcid:

Mücahit KAĞAN ,
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi,
mkagan@erzincan.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Uzaktan eğitim uygulamaları ile ilgili önemli dönüm noktalarından birisinin 2020 yılında yaşandığı ifade edilebilir. COVID-19 küresel salgın sürecinin diğer birçok sektörü etkilediği gibi eğitim sektörünü, dolayısıyla öğrencileri ve eğitim çalışanlarını da etkilediği söylenebilir. 2019 yılında dünya genelinde meydana gelen ve neredeyse her alanda değişikliğe neden olan küresel salgın ile birlikte Türkiye'de de eğitim-öğretim faaliyetleri acil uzaktan eğitim sistemi ile birlikte web tabanlı eğitime dönüşmüştür. Bir yandan salgını kontrol altında tutmak, diğer taraftan eğitim uygulamalarını kesintiye uğratmamak için uzaktan eğitim araç ve uygulamaları devreye alınmış, ilkokuldan yükseköğretime, örgün eğitimden yaygın eğitime varıncaya kadar eğitimin her kademesinde uzaktan eğitim uygulamalarına yer verilmiştir. Dijital platformlar üzerinden eğitimin gerçekleştirilmesi nedeniyle dijital araçların kullanımında da artış meydana gelmiştir. Diğer eğitim çalışanlarında ve öğrencilerde olduğu gibi, üniversite akademik personeli için de bu durumun geçerli olduğu düşünülmektedir. Akademik personel, eğitimin web tabanlı ve genelde çevrimiçi/online dersler ile devam ettiği üniversitelerde zamanlarının çoğunu dijital araçları kullanarak geçirmek durumunda kalmıştır. Dijital araçlarla geçen sürenin artması nedeniyle akademik personelin iş yaşamlarında daha fazla tükenmişlik yaşayabilecekleri varsayılmış ve bu durumun bir sonucu olarak akademik personelin dijital tükenmişlik düzeylerinin artacağı düşünülmüştür. Dijital araçların yoğun kullanılması akademik personelin dijital tükenmişlik düzeylerinin artmasına sebep olabilir. Dijital tükenmişliğin iş-yaşam dengesi ve psikolojik sağlamlık ile ilişkili olduğu, iş yaşam dengesi puanları ile psikolojik sağlamlık puanlarının dijital tükenmişliği yordayabileceği varsayılmaktadır. Planlanan bu çalışmada, akademik personelin yaşamış olduğu dijital tükenmişlik durumlarının iş-yaşam dengesi ve psikolojik sağlamlık puanlarının anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada 2020-2021 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Türkiye'nin doğusunda yer alan iki üniversitede görev alan akademik personelden elde edilen veriler gönüllülük esasına bağlı olarak toplanmıştır. Bulguların ilgili alan yazın kapsamında tartışılması planlanmıştır.

Anahtar kelimeler: *Dijital Tükenmişlik, İş-Yaşam Dengesi, Psikolojik Sağlamlık, Akademik Personelde Dijital Tükenmişlik.*

WORK-LIFE BALANCE AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AS PREDICTORS OF DIGITAL BURNOUT IN ACADEMICIANS

ABSTRACT

It can be stated that one of the important turning points regarding distance education applications was experienced in 2020. It can be said that the COVID-19 global epidemic process affects many other sectors as well as the education sector, thus also affecting students and education workers. Along with the global epidemic that occurred throughout the world in 2019 and caused changes in almost every field, education and training activities in Turkey have turned into web-based education with the emergency distance education system. In order to keep the epidemic under control and not to interrupt educational practices on the other hand, distance education tools and applications were put into use, and distance education applications were included in all levels of education, from primary school to graduade education, from formal education to non-formal education.There has been an increase in the use of digital tools due to the realization of education through digital platforms. It is thought that this is also true for university academic staff, as it is for other education staff and students. Academic staff have had to spend most of their time using digital tools in universities where education continues with web-based and generally online courses. It has been assumed that academic staff may experience more burnout in their work lives due to the increase in the time spent using digital tools, and it is thought that the digital burnout levels of academic staff will increase as a result of this situation. Intensive use of digital tools may increase the digital burnout levels of academic staff. It is assumed that digital burnout is associated with work-life balance and resilience, and that work-life balance scores and resilience scores can predict digital burnout. In this planned study, it was aimed to determine whether digital burnout experienced by academic staff is a significant predictor of work-life balance and resilience scores.In this study, data obtained from academic staff working at two universities in eastern Turkey in the spring term of the 2020-2021 academic year were collected on a voluntary basis. It is planned to discuss the findings within the scope of the related literature.

***Keywords**: Digital Burnout, Work-Life Balance, Psychological Resilience, Digital Burnout in Academic Staff*

Bildiri No: BT028

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN DÜZEYİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Okan BİLGİN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
bilgin.okan@gmail.com
Orcid:

Dr. Öğr. Üyesi Özgür Murat ÇOLAKOĞLU
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ozgurmat@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Doğumla getirilen bir özellik olmayan özgüven, birey yaşadıkça şekillenir. Özgüven düzeyinin yüksek ya da düşük olması bireyin duygu ve davranışlarını farklı yönde etkiler. Özgüven oluşumunu ve gelişimini etkileyen ise birçok etken bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin özgüven düzeyinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilen çalışmaya, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 323'ü kadın, 131'i erkek olmak üzere toplam 454 öğrenci katılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak, Özgüven Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Üniversite öğrencilerinin özgüven düzeyinin çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenebilmesi için t-testi ve tek yönlü varyans analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonunda yapılan veri analizlerinden elde edilen bulgulara göre, cinsiyet ve eğitim aldıkları bölüme göre öğrencilerin özgüven düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olmadığı görülmektedir. Diğer değişkenlerden sınıf seviyesi ve anne-baba tutumuna göre ise öğrencilerin özgüven düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. Buna göre üçüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin dış özgüven düzeyi birinci ve dördüncü sınıfta öğrenim görenlere göre anlamlı şekilde daha yüksektir. Anne-baba tutumunu demokratik olarak algılayan üniversite öğrencilerinin ise, hem iç, hem dış hem de toplam özgüven düzeyinin; anne-baba tutumunu ilgisiz, koruyucu ve otoriter olarak algılayanlara göre anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Özgüven, Üniversite Öğrencileri*

EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' LEVEL OF CONFIDENCE IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

Self-confidence, which is not an inborn trait, is shaped as the individual lives. A high or low level of self-confidence affects the emotions and behaviors of the individual in different ways. There are many factors that affect the formation and development of self-confidence. The aim of this study is to examine the self-confidence level of university students in terms of various variables. A total of 454 students, 323 female and 131 male, studying at the Faculty of Education participated in the study, which was carried out using the descriptive survey model. Self-Confidence Scale and Personal Information Form were used as data collection tools in the study. In order to determine whether the self-confidence level of university students differs according to various variables, t-test and one-way analysis of variance technique were used. According to the findings obtained from the data analyzes made at the end of the research, it is seen that there is no significant difference in the level of self-confidence of the students according to their gender and education department. It has been determined that there is a significant difference in the self-confidence level of the students according to the grade level and parental attitudes, which are among the other variables. According to this, the external self-confidence level of the students studying in the third year is significantly higher than the students studying in the first and fourth years. On the other hand, university students who perceive their parents' attitudes as democratic, have both internal, external and total self-confidence levels; It was determined that it was significantly higher than those who perceived parental attitudes as indifferent, protective and authoritarian.

Keywords*: Self-confidence, University Students*

Bildiri No: BT029

ÇOCUK DERGİLERİNDE ‘’KİŞİLİK MODELİ’’ DEĞER AKTARIMININ İLKÖĞRETİM PROGRAMLARI İLE İLİŞKİLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Büşra GÜLER
Gazi Üniversitesi
Mail:
Orcid:

Dr. Öğrt. Üyesi Ümit POLAT
Niğde Ömer Halis Demir Ünivesitesi
polatumit58@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Çocuk kavramı, çocukluk anlayışı tüm dünyada çeşitli zorluklar, engellerden sonra itibar kazanmış bir kavramdır. Çocuk dünyası keşfedildikten sonra çocuklar, bir birey olarak görülmeye başlamış daha sonra çocuk eğitimine de gerekli önem verilmiştir. Dünyada yaşanan gelişim ve değişimler eğitimi de etkilemiştir. Teknolojinin hızla ilerlemesi ile kitle iletişim araçlarının eğitim olan etkileri de artmıştır. Kitle iletişim araçlarından olan çocuk dergileri özellikle Tanzimat Dönemi’nden sonra dünyada eğitim üzerinde oldukça etkili bir rol oynamıştır. Türkiye ‘de ise Cumhuriyet Dönemi’nde başlatılan okuma yazma seferberliği ile çocuk dergileri sayıca artmıştır. Çocuk dergilerinin ortaya çıkış amacı ilköğretim çağında olan çocuklara okullarda yardımcı olmak, eğlendirirken öğretmektir. Çocuk dergilerinin kişisel, toplumsal ve evrensel olarak kazandırılmaya çalışılan değerlerin aktarımında ne kadar etkili olduklarının anlaşılması için içeriklerinin incelenmesi son derece önemlidir. Bu araştırmada da 1970-1983 yılları arasında yayımlanan çocuk dergilerinde kişilik modeli olarak değer aktarımının ilköğretim programlarında kazandırılması hedeflenen değerler bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Örneklem olarak 1970-1983 yılları arasında yayımlanan Milliyet Çocuk, Tercüman Çocuk, Türkiye Çocuk ve Hürriyet Çocuk Dergileri ile 2016-2017 yılları arasında yayımlanan Bilge Çocuk, Mavi Kırlangıç, TRT Çocuk ve 7’den 70’e Çocuk Dergileri seçilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre incelenmiştir. Süreli yayınların içeriği tarama modeli ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz ve içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Öğretim programlarında yer verilen değerler, dergilerde hangi sıklıkta aktarılmış, kişilik modeli olarak en çok hangi değere yer verilmiş bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde kişilik modeli ile ilgili değerlere yer verildiği tespit edilmiştir. Ancak 1970-1983 yılları arasında yayınlanan dergilerde en çok ‘’kahramanlık’’ değerine yer verilirken, 2016-2017 yılları arasında yayınlanan çocuk dergilerinde en çok ‘’yardımseverlik’’ değerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kişilik Modeli, Değerler eğitimi, Çocuk Dergileri, İlköğretim programları*

A RESEARCH ON RELATING THE ‘’PERSONALITY MODEL’’ VALUE TRANSFER IN CHILDREN’S MAGAZINES WITH PRIMARY EDUCATION PROGRAMS

ABSTRACT

The concept of the child, the understanding of childhood is a concept that has gained a reputation after variosu difficulties and obstacles all over the world. After the world of children was discovered, children began to be seen as individuals and then the necessary importance was given to child education. Developments and changes in the world have also affected education. With the rapid progress of technology, the effects of mass media on education have also increased. Children’s magazines, one of the mass media, played a very effective role in education in the world, especially after the Tanzimat Period. The purpose of the emergence of children’s magazines is to help primary school children in schools and to teach while entertaining. It is extremely important to examine the contents of children’s magazines in order to understand how effective they are in the transfer of personal, social anda universal values. In this study, it was aimed to examine value transfer as a personality model in children’s magazines published between 1970-1983 in terms of values aimed to be gained in primary education programs. Milliyet Child, Tercüman Child, Turkey Child and Hürriyet Child Magazines published between 1970-1983 and Bilge Child, Mavi Kırlangıç, TRT cHİLD AND chıldren’s Magazines from 7 to 70 published between 2016-2017 were selected as samples. The research was examined according to the scanning model, which is one of the qualitative research methods. The content of periodicals was obtained by scanning model. The obtained data were analyzed by descriptive analysis and content analysis method. The values included in the curricula were analyazed in the computer environment, how often they were conveyed in the journals, and which value was used the most as a personality model. When the results of the research were examined, it was determined that the values related to the personality model were included. However while the value of ‘’heroism’’ was given the most place in the magazines published between 1970-1983, the value of ‘’helpfulness’’ was mostly included in the childern’s magazines published between 2016-2017.

Keywords: *Personality Model, Values education, Children’s Journals, Primary education programs*

Bildiri No: BT030

TURİZM MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ALTERNATİF TURİZM KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ

İbrahim Erhan CANBABA
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
ecanbaba@ebyu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bilginin temelini oluşturan kavramların öğretimine ait yöntem ve tekniklerin önemi gün geçtikçe arttırmaktadır. Metafor yöntemi; kavram öğretiminin, kavram yanılgılarının ve kavram kargaşalarının tespiti için, eğitim bilimlerinde uzun yıllardır kullanılmaktadır. İlk çağlardan beri özellikle felsefe alanında kullanıldığı bilinen metaforlar çağlar boyunca önemini kaybetmeden kullanılmıştır. Kelime anlamı olarak; 'Metafor Yunanca "Metaphrein" ya da "Metafora" köklerinden türemiştir. Turizm sektörünün ülke ekonomisine katkısı arttıkça, turizm sektörüne kalifiye eleman yetiştiren eğitim kurumlarının da önemi artmaktadır. Ülkemizde hemen her üniversitenin turizm eğitimi veren bölüm bulunmaktadır. Turizm eğitimine ait eğitim yöntem ve tekniklerinin önemi artmaktadır. Kavram yanılgısı ve kavram kargaşası öğrencilerin derse hazırlık aşamasında tespit edilmesi gereken en büyük sorundur. Kavram yanılgısı ve kavram kargaşasını gidermede metafor en çok tercih edilen ve en etkili yöntemdir.Bu çalışma, turizm eğitimi alan öğrencilerin ''Alternatif turizm'' kavramına ilişkin algılarının metafor yöntemiyle incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında 2018 yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulunda farklı programlarda eğitim gören 83 öğrenciye yarı yapılandırılmış anket uygulanmıştır. Öğrenciler ''Alternatif turizm …'ya benzer/gibidir. Çünkü …'' formatındaki anketin ilk boşluğunu kendi metaforlarını üreterek doldurmuşlar ve metaforlarını düzgün bir cümleyle gerekçelendirmişlerdir. Toplanan verilerin analizi ve yorumlanmasında nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin Alternatif turizm kavramıyla ürettikleri metaforlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Erzincan, Alternatif Turizm, Metafor, Öğrenci*

EXAMINING TOURISM VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS REGARDING THE CONCEPT OF ALTERNATIVE TOURISM BY METAPHOR METHOD

ABSTRACT

The importance of methods and techniques for teaching the concepts that form the basis of knowledge is increasing day by day. Metaphor method; It has been used for many years in educational sciences for the detection of concept teaching, misconceptions and conceptual confusion. Metaphors, which are known to be used especially in the field of philosophy since ancient times, have been used throughout the ages without losing their importance. As the meaning of the word; 'Metaphor is derived from the Greek roots "Metaphrein" or "Metafora".As the contribution of the tourism sector to the country's economy increases, the importance of educational institutions that train qualified personnel for the tourism sector also increases. Almost every university in our country has a department that provides tourism education. The importance of educational methods and techniques in tourism education is increasing. Misconceptions and confusion are the biggest problems that should be identified during the preparation phase of the lesson. Metaphor is the most preferred and most effective method in eliminating misconceptions and conceptual confusion.This study aims to examine the perceptions of the students who receive tourism education regarding the concept of "alternative tourism" with the metaphor method. Within the scope of the study, a semi-structured questionnaire was applied to 83 students studying in different programs at Erzincan Binali Yıldırım University Tourism and Hotel Management Vocational School in 2018. Students are like/similar to "Alternative tourism …". Because they filled the first gap of the questionnaire in the format "..." by producing their own metaphors and justified their metaphors with a neat sentence. Content analysis method, which is one of the qualitative data analysis methods, was used in the analysis and interpretation of the collected data. According to the results of the research, the metaphors that the students produced with the concept of alternative tourism were evaluated.

Keywords: *Erzincan, Alternative Tourism, Metaphor, Student*

Bildiri No: BT031

ÖĞRENCİLERİN GÖÇ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Zeynep CANBABA
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
zeynep.canbaba@erzincan.edu.tr
Orcid:

Ramazan ÖZEY
Marmara Üniversitesi
rozey@marmara.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma, Ortaöğretim öğrencilerinin ‘‘Göç’’ kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma verileri yarı-yapılandırılmış anket formu yoluyla elde edilmiştir. İlk bölümde demografik değişkenler, ikinci bölümde ise açık uçlu anket soruları yer almaktadır. Açık uçlu anket soruları ‘‘Göç .....’ya benzer/gibidir. Çünkü .....’’ formatındadır. Toplanan verilerin analiz edilmesi ve yorumlanmasında içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öğrenciler göç kavramına yönelik 63 farklı metafor üretmişlerdir. Üretilen metaforlar 6 farklı kavramsal kategoride toplanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin göç kavramlarıyla ürettikleri metaforlar değerlendirilmiştir. Kavram öğretiminde metafor analiz tekniğinin nasıl kullanılabileceği hakkında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Göç, Metafor, Eğitim*

STUDENTS' METAPHORICAL PERCEPTIONS REGARDING THE CONCEPT OF MIGRATION

ABSTRACT

This research was carried out to determine the metaphors of secondary school students about the concept of "migration". Research data were obtained through a semi-structured questionnaire. In the first part, there are demographic variables, and in the second part there are open-ended survey questions. Open-ended survey questions are similar/similar to “Migration .....”. Because it is in the .....' format. Content analysis method was used in the analysis and interpretation of the collected data. According to the findings obtained from the research; Students produced 63 different metaphors for the concept of migration. The metaphors produced were collected in 6 different conceptual categories. According to the results of the research, the metaphors that the students produced with the concepts of migration were evaluated. Suggestions were made about how the metaphor analysis technique could be used in concept teaching.

Keywords: *Migration, Metaphor, Education*

Bildiri No: BT032

CEVÂHİRU'L-'ACÂYİB ADLI TEZKİRE ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

SONAY ÜNAL
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
sonay.unal@hotmail.com,
Orcid: 0000-0001-8650-4311

ÖZET

Hicrî onuncu yüzyılın ikinci yarısının ilk çeyreğinde Heratlı Fahrî tarafından yazılmış olan *Cevâhiru'l-'Acâyib, Tezkiretu'n-Nisâ* adı ile de anılmaktadır. İsmiyle müsemma olan bu eserde yüz yıllar öncesi dönemin ruhu adeta nakış nakış işlenmiş ve kadının üretkenliği ortaya konmuştur. Müellifin bu çalışması içerik olarak tezkire türünün önemli yapı taşlarından biri olup ilmî ve kültür düzeyleri bilhassa şairlik kabiliyetleri itibariyle temayüz etmiş hanım şahsiyetleri içermektedir. Kadın şahsiyetleri içerik olarak barındıran bu eser tarihe not düşüldüğü gibi şu an için bilinen ilk Farsça kadın tezkiresidir ve diğer tezkire kitaplarından bu yönüyle ayrışmaktadır. Kadınları ele alan ilk ve en eski yapıt olması hasebiyle son derece değerli bir kaynaktır. Kendileri hakkında çok az bilgi bulunan kadınları ihtiva etmesi bağlamında önemli olduğu kadar sıra dışı, benzersiz ve ilginç bir kaynaktır. Eserde şairlerin kimliğine dair çok ayrıntılı olmasa da okuyucuya tanıtacak kadar bilgi verilmiştir. İlk olarak verilen bilgiler isim, mahlas ve nereli oldukları üzerinedir. Hangi sebepten ötürü o mahlası aldıkları ve isimlerinin daha tanınır olması için kimin kızı, kimin kardeşi, kimin validesi, kimin zevcesi olduklarına dair bilgiler vardır. Bunların yanı sıra onların güzellikleri, mizaçları, maharetleri övgü dolu sözlerle ortaya konmuştur. Bununla birlikte şairlerin karşılıklı ilişkiler içerisinde bulundukları kişiler, içinde yaşadıkları dönemin güncel sosyal ve kültürel çevresi, irticalen şiir söyleyebilme kabiliyetleri, edebî meclislerde yaşananlar yer yer menkıbeler eşliğinde izhar edilmiştir. Müellifin titizlikle derlediği bu eser yüzyıllar öncesinde kalem oynatmış, güzel şiir söyleme yeteneğine sahip başka isimlerin varlığından da bizleri haberdar kılmaktadır. Eserin dili Farsçadır. Metin içerisinde Farsça ve Türkçe şiir söylemiş kadın şairler ve örnek beyitleri de yer almaktadır. Devrin sosyal ve kültür düzeyini ortaya koyan bu eser hayatın her kesitinde faaliyet göstermiş kadın şairlerin edebiyatın ilerlemesi yolunda da katkı sağladıklarını kanıtlaması açısından son derece değerlidir. Buna rağmen söz konusu eser şu ana kadar müstakil bir incelemeye konu olmamıştır. Bu sebeple edebiyat dünyasında erkek şairlerin gölgesinde kalmış kadın şairleri konu edinen müellif ve eseri bu çalışmaya konu edilecektir.

***Anahtar Kelimeler**: Fahrî-i Herevî, Cevâhiru'l-'Acâyib, Tezkiretu'n-Nisâ, Kadın Şairler, Şiir*

AN ASSESSMENT ON A TADHKIRAH NAMED JAWAHIR AL-AJAYEB

ABSTRACT

Jawahir al-Ajayeb, which was penned by Fakhri from Herat in the first quarter of the second half of the tenth century, is also known as Tadhkirat al-Nisa. In this work, which is true to its name, the spirit of the centuries-old era is embroidered and the productivity of women is revealed. This work of the author is one of the important bricks and mortar of the genre of tadkirah and includes female figures who have distinguished themselves in terms of their scientific and cultural levels, especially their poetic abilities. This work, which includes women figures as its content, is the first known Persian women's tadkirah, and it differs from other tadkirah studies in this respect. It is an extremely valuable resource as it is the first and oldest work dealing with women. It is an extraordinary, unique and interesting resource as it is important in that it contains women about whom very little is known. In the work, although the identity of the poets are not very detailed, enough information is given to introduce them to the reader. First of all, the information given is about name, pseudonym and where they are from. For what reason they took that pseudonym and to make their names more recognizable, there is information about whose daughter, whose brother, whose mother they were, and whose wife they were. In addition to these, their beauty, temperament and dexterity are revealed with words full of praise. In addition, the people with whom the poets have mutual relations, the current social and cultural environment of the period they live in, their ability to recite poetry impromptu, the experiences in literary assemblies are revealed in the company of sagas. This work, meticulously compiled by the author, makes us aware of the existence of other names who had the ability to write beautiful poetry centuries ago. The language of the work is Persian. There are also female poets who said Persian and Turkish poetry and their sample couplets in the text. This work, which reveals the social and cultural level of the period, is extremely valuable in terms of proving that women poets, who were active in every part of life, contributed to the advancement of literature. Despite this, the work in question has not been the subject of an independent examination so far. For this reason, the author and his work, which deals with female poets who are overshadowed by male poets in the world of literature, will be the subject of this study.

Keywords: *Fakhri Haravi, Jawaher al-Ajayeb, Tadhkirat al-Nisa, Women Poets, Poem*

Bildiri No: BT033

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ-DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Özgür Murat ÇOLAKOĞLU
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
ozgurmat@hotmail.com
Orcid:

Doç. Dr. Okan BİLGİN
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
bilgin.okan@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin öz-düzenleme yaklaşımlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilen çalışmaya, Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 249'u kadın, 120'si erkek olmak üzere toplam 369 üniversite öğrencisi katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, Kruglanski vd. (2000) tarafından geliştirilen ve Çolakoğlu ve Mahiroğlu (2019) tarafından Türkçe'ye uyarlanan öz-düzenleme yaklaşımları ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan ölçme aracı, "Hareket" ve "Değerlendirme" olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçme araçlarının güvenirlik düzeyleri her iki ölçek için 0.7 bulunmuştur. Geçerlilik analizleri kapsamında yapılan DFA sonuçları incelenmiş ve verilerin normal dağılıma uygunluğu test edildikten sonra parametrik istatistik tekniklerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Üniversite öğrencilerinin öz-değerlendirme yaklaşımlarının (hareket ve değerlendirme) çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenebilmesi için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonunda üniversite öğrencilerinin hareket ve değerlendirme alt ölçeklerinden aldığı puanların cinsiyet, bölüm ve anne-baba tutumuna göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Sınıf düzeyi değişkenine göre ise üniversite öğrencilerinin hareket ve değerlendirme alt ölçeklerinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılaşma olduğu bulunmuştur. Buna göre birinci ve üçüncü sınıfta öğrenim gören üniversite öğrencilerinin hareket ve değerlendirme yaklaşımları puanlarının dördüncü sınıfta öğrenim görenlerden anlamlı bir şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Öz-düzenleme yaklaşımları, öz-düzenleme, üniversite öğrencileri*

EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' SELF-ASSESSMENT APPROACHES IN TERMS OF SOME VARIABLES

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the self-regulation approaches of university students in terms of some variables. A total of 369 university students, 249 female and 120 male, studying at the Faculty of Education participated in the study, which was carried out using the descriptive survey model. As a data collection tool in the study, Kruglanski et al. (2000) and adapted into Turkish by Çolakoğlu and Mahiroğlu (2019), the scale of self-regulation approaches was used. The measurement tool used in the study consists of two subscales: "Motion" and "Assessment". The reliability levels of the measurement tools were found to be 0.7 for both scales. The results of CFA conducted within the scope of validity analyzes were examined and after testing the data's suitability for normal distribution, it was decided to use parametric statistical techniques. The t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) technique were used to determine whether university students' self-evaluation approaches (movement and evaluation) differ according to various variables. At the end of the research, it was determined that the scores of university students from the movement and evaluation subscales did not differ according to gender, department and parental attitudes. According to the grade level variable, it was found that there was a significant difference between the scores of the university students in the movement and evaluation subscales. Accordingly, it was determined that the first and third year university students' movement and evaluation approaches scores were significantly higher than those of the fourth year students.

Keywords: *Self-regulation approaches, self-regulation, university students*

Bildiri No: BT034

KAVRAM ÖĞRETİMİ YAKLAŞIMLARI HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMININ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİ KAVRAM ÖĞRETİMİ BECERİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Tuğçe Değirmenci
İstanbul Üniversistesi Cerrahpaşa
tugce.degirmenci08@gmail.com
Orcid:

Doç. Dr. Bülent Alcı
Yıldız Teknik Üniversitesi
alci@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET
İlköğretim bir eğitim hayatının temelini oluşturur. Eğitim ve öğretimin temelindeyse kavramlar yatar. İlkokulda yanlış öğrenilen bir kavram öğrencinin hayat boyu öğrenim hayatını olumsuz etkiler. Bu nedenle bu çalışmayla öğretmenlerin kavram öğretimi yöntemlerini kazanmaları amaçlanmıştır. Çalışma nitel açıdan desenlenmiş olup bir durum çalışmasıdır. Çalışma grubunu özel bir okulda öğretmenlik yapan 16 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmada öğretmenlere verilen eğitim sonrasında öğrenme becerilerini ölçmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Ayrıca eğitim esnasında öğretmenlerden alınan geri bildirimler çalışma bulgularında kullanılmıştır. Çalışma sonucunda; öğretmenlerin kavram öğretimi modellerine müfredat kaygısı, zaman darlığı nedenleriyle yeterince zaman ayıramadıkları, ayırdıkları vakitlerde özellikle kavram haritalarını kullandıkları görüşmelerden elde edilen verilerle ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Kavram öğretimi, fen bilimleri, kavramlar, üstbiliş, hizmet içi eğitim.*

THE EFFECT OF CONCEPTUAL TEACHING APPROACHES IN-SERVICE TRAINING PROGRAM ON CLASSROOM TEACHERS' CONCEPT TEACHING SKILLS IN SCIENCE COURSE

ABSTRACT
Primary education forms the basis of an educational life. Concepts are the basis of education and training. A concept learned incorrectly in primary school negatively affects the lifelong learning life of the student. Therefore, with this study, it is aimed for teachers to gain concept teaching methods. The study is qualitatively patterned and is a case study. The study group consists of 16 classroom teachers teaching in a private school. In the study, semi-structured interview forms were used to measure the learning skills after the training given to the teachers. In addition, the feedback received from the teachers during the training was used in the study findings. In the results of working; Concept teaching models of the teachers were reached with the data obtained from the interviews, where they could not allocate enough time due to curriculum concerns, time constraints, and especially when they used concept maps.

Keywords: *Concept teaching, science, concepts, metacognition, in-service training.*

Bildiri No: BT035

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN EĞİTİM SÜRECİNDEKİ İLETİŞİM BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Asım Demir
Özel Muş İlgi Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi
asimdemirr@gmail.com
Orcid:

Dr. Öğr. Üyesi İsa Kaya
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
ikaya@fsm.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Güçlü öğretmenler, öğretim süreçlerinde etkili iletişim becerilerinden üst düzey faydalanarak öğrenciler üzerinde etki bırakırlar. Bu yolla öğrencilerde güven oluşturarak öğretmenlik kimliğini doruk noktasına taşımış olurlar. Okul öncesi öğretmenleri her zaman kendilerini çocukların yerine koyabilmelidirler. Çocuklarla etkili iletişim kurma becerisine sahip olmalıdırlar. Bunlar çocukların etkin beceriler kazanmalarına, sağlıklı iletişim kurmalarına, olumlu kişilik becerileri geliştirmelerine, benlik saygılarının oluşmasına ve gelecekteki öğrenim hayatlarının şekillenmesinde olumlu katkılar sağlayacaktır.Bu araştırma okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim sürecindeki iletişim becerilerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Muş'un merkez ilçesinde bulunan özel ve devlete bağlı bağımsız anaokulları ve anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 'Amaçlı Örnekleme' yöntemlerinden 'Ölçüt Örnekleme' ile seçilen 14 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgilere ait soruların yer aldığı "Kişisel Bilgi Formu" ve öğretmenlerin eğitim sürecindeki iletişim becerilerinin değerlendirilmesine yönelik araştırmacı tarafından geliştirilen ''Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Sürecindeki İletişim Becerilerine Yönelik Görüşleri'' isimli yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma kapsamında öğretmenlerin belirtmiş olduğu görüşler doğrultusunda bulgulara ulaşılmış, verilerin analizi NVİVO-12 programıyla gerçekleştirilmiş, içerik analizi yapılarak temalara, alt temalara ve kodlara ulaşılmıştır. Analiz sonucunda 2 tema bulunmuştur. Bunlar *"İletişim, Özdeğerlendirme"* temalarıdır. Katılımcılardan toplanan veriler değerlendirilerek İletişim Temasına İlişkin Bulgular *"Meslektaşlarla İletişim, Çocuklarla İletişim ve Velilerle İletişim"* alt temaları altında incelenmiştir. Katılımcılardan toplanan veriler değerlendirilerek Özdeğerlendirme Temasına İlişkin Bulgular *"Öğretmen Nitelikleri ve Çalışma Düzeni"* alt temaları altında incelenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin meslektaşlarıyla sağlıklı iletişim kurabilmelerinin ön koşulu olarak diyalog kavramının gelişmesinin gerekliliği araştırmanın bulgular kısmında öne çıkmıştır. Dikkat çeken başka bir bulgu ise ilkokul bünyesinde yer alan anasınıflarında çalışan öğretmenlerin kurum yöneticilerinin okul öncesi eğitime yeteri kadar önem vermemeleri sebebiyle öğretmenlerin kendilerini dışlanmış olarak görmelerine sebep olmasıdır. Araştırmada okul öncesi öğretmenleri, ailelerin büyük bir çoğunluğunun çocuklarını kusursuz, okul öncesi öğretmenlerini bakıcı olarak gördüklerini ve bu durumunda öğretmenlerin ailelerle iletişimini olumsuz etkilediğini belirtmeleri önemli bir bulgu olarak öne çıkmıştır.Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenler, okul, aile ve çocuklarla iletişim kurarken genel olarak kendilerini bu konuda yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Fakat okul içerisinde yönetici ve meslektaşlarıyla, dışarıda da ailelerle zaman zaman bazı problemler yaşadıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerimizin okul, aile ve çocuklarla üst düzeyde iletişim kurmasının önemi ve bu süreçte yaşanan problemlerin çözümü için iletişimin güçlü bir etmen olduğu araştırmada önemli bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Araştırmada ortaya çıkan başka önemli bir sonuç ise araştırmaya katılım sağlayan öğretmenlerin çoğunun okul öncesi öğretmenlerinin taşıması gereken niteliklere sahip olduklarını belirtmeleridir. Okul öncesi eğitimde aranın olmaması öğretmenleri psikolojik ve fiziksel anlamda oldukça yormakta, iletişim kurmalarını zorlaştırmakta ve hem çocukları hem de öğretmenleri olumsuz anlamda etkilemektedir. Araştırmanın bulgularına göre okul öncesi öğretmenlerin iletişim becerileri, öğretmen-yönetici iletişimi, öğretmen-öğretmen iletişimi, öğretmen-çocuk iletişimi ve bunların birbirleriyle olan ilişkileriyle ilgili meslek içi eğitimler almaları önerilebilir. Ayrıca okul öncesi eğitimde teneffüs uygulamasının getirilmesi için bakanlık düzeyinde çalışmalar yapılmalıdır. Öğretmenlere ve çocuklara eğitsel anlamda katkıları araştırılmalı ve bu konuda ilgililerin gereken

hassasiyeti göstermeleri gerekmektedir. Yöneticilerin, okul öncesi öğretmenlerinin ve ailelerin kendilerini geliştirmeleri adına MEB tarafından gerekli imkânların hazırlanması önerilmektedir.

***Anahtar Kelimeler**: Okul öncesi eğitim, iletişim, etkileşim, okul, aile, çocuk*

EXAMINATION OF PRE-SCHOOL TEACHERS' COMMUNICATION SKILLS IN THE EDUCATIONAL PROCESS

ABSTRACT

Strong teachers make an impact on students by making high use of effective communication skills in their teaching processes. In this way, they create trust in students and carry their teaching identity to its peak. Preschool teachers should always be able to put themselves in children's shoes. They should have the ability to communicate effectively with children. These will make positive contributions to children's gaining effective skills, establishing healthy communication, developing positive personality skills, forming their self-esteem and shaping their future learning lives. The study group of the research consists of preschool teachers working in private and state independent kindergartens and kindergartens in the central district of Muş. The study group of the research consists of 14 pre-school teachers selected by 'Criteria Sampling', one of the 'Purposeful Sampling' methods. As a data collection tool in the research; The "Personal Information Form", which includes questions about demographic information prepared by the researcher, and the semi-structured interview form called "The Opinions of Preschool Teachers on Communication Skills in the Education Process" developed by the researcher to evaluate the communication skills of teachers in the education process were used. Within the scope of the study, the findings were reached in line with the opinions expressed by the teachers, the analysis of the data was carried out with the NVIVO-12 program, and the themes, sub-themes and codes were reached by making content analysis. As a result of the analysis, 2 themes were found. These are “Communication, Self-Assessment” themes. The data collected from the participants were evaluated and the Findings Related to the Communication Theme were examined under the sub-themes of “Communication with Colleagues, Communication with Children and Communication with Parents”. The data collected from the participants were evaluated and the Findings Related to the Self-Assessment Theme were examined under the sub-themes of "Teacher Qualifications and Working Order". The necessity of developing the concept of dialogue as a prerequisite for preschool teachers to be able to communicate well with their colleagues came to the fore in the findings section of the research. Another remarkable finding is that teachers working in kindergartens in primary schools cause teachers to see themselves as excluded because the administrators of the institution do not give enough importance to pre-school education. In the study, it was an important finding that the preschool teachers stated that the majority of the families saw their children as perfect and the preschool teachers as caregivers and that this situation negatively affected the communication of the teachers with the families. They stated that they found it sufficient. However, it has been determined that they experience some problems from time to time with their managers and colleagues inside the school and with their families outside. The importance of our teachers to communicate with school, family and children at a high level and that communication is a powerful factor in solving the problems experienced in this process has emerged as an important result of the research. Another important result of the research is that most of the teachers who participated in the research stated that they had the qualifications that pre-school teachers should have. The absence of a gap in pre-school education exhausts teachers psychologically and physically, makes it difficult for them to communicate and negatively affects both children and teachers. According to the findings of the study, it can be suggested that preschool teachers receive in-service training on communication skills, teacher-administrator communication, teacher-teacher communication, teacher-child communication and their relations with each other. In addition, studies should be carried out at the ministerial level to introduce the practice of recess in pre-school education. Their educational contributions to teachers and children should be researched, and those concerned should show the necessary sensitivity in this regard. It is recommended that the necessary opportunities be prepared by the Ministry of National Education in order for administrators, preschool teachers and families to improve themselves.

***Keywords:** Preschool education, communication, interaction, school, family, child*

Bildiri No: BT036

ÖĞRENCİLERE KÜLTÜR AKTARMADA OKUL YÖNETİCİLERİNİN VE ÖĞRETMENİN ROLÜ

Gökhan Demirhan
Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi
gokhan.demirhan@usak.edu.tr
Orcid:

Erol Duran
Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi
erol.duran@usak.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Kültür, doğada kendiliğinden var olmayan; insanın ürettiği manevi ve maddi unsurlardır. Manevi unsurları: gelenek ve görenekler, ahlak, davranış, değer gibi ögeler oluşturmaktadır. Maddi unsurları ise mimari, giyim, zanaat gibi ögeleri içermektedir. Kültürü; Milli kültür, uluslararası kültür ve toplumdaki farklı kültürler olarak üçe ayırmak mümkündür. Milli kültürü korumak ve gelecek nesillere aktarmak her milletin olduğu gibi Türk milletinin de asli görevleri arasındadır. Bu elzem durum, geçmişte olduğu gibi şimdi de gelecekte de bir gerekliliktir. Bu gerekliliği yerine getirmek için aileye, topluma ve kurumlara önemli roller düşmektedir. Bu çalışmada okul yöneticilerinin ve öğretmenin, öğrencilere kültür aktarma rolü üzerinde durulacaktır. Okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin kültürel değerlere duyarlı olmaları, sınıf içi ve sınıf dışı eğitim öğretim süreçlerini bu minvalde tasarlamaları önemlidir. Okulun ve öğretmenin kültüre duyarlılığı ve kültür aktarımının açıklanacağı bu çalışmada öncelikle ve kültür ve türleri açıklanacaktır. Daha sonra okulda kültür oluşturma, okulun ve öğretmenin millî kültürün aktarımı, uluslararası kültüre ilişkin duyarlılık ve toplumda var olan diğer kültürlere (göçmenlerin, azınlıkların vb) ilişkin duyarlılığına yönelik açıklamalar sunulacaktır. Çalışmada son olarak bu kültür türlerine ilişkin sınıf içi ve sınıf dışı etkinlik örnekleri sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kültür, kültüre duyarlılık, okul ve kültüre duyarlılık*

IN TRANSFERRING CULTURE TO STUDENTS THE ROLE OF SCHOOL HEADS AND TEACHERS

ABSTRACT

Culture does not exist spontaneously in nature; They are the spiritual and material elements produced by man. Spiritual elements: traditions and customs, morality, behavior, values constitute elements. Material elements, on the other hand, include elements such as architecture, clothing, and crafts. culture; It is possible to divide it into three as national culture, international culture and different cultures in society.Preserving the national culture and transferring it to the next generations is among the main duties of the Turkish nation as well as any other nation. This essential situation is a necessity now and in the future as it has been in the past. In order to fulfill this requirement, important roles fall on the family, society and institutions. In this study, the role of school administrators and teachers in transferring culture to students will be emphasized.It is important for school administrators and teachers to be sensitive to cultural values and to design in-class and out-of-class education processes in this way. In this study, in which the sensitivity of the school and the teacher to culture and the transfer of culture will be explained, firstly and culture and its types will be explained. Then, explanations will be presented on creating culture at school, transferring national culture of the school and teacher, sensitivity to international culture, and sensitivity to other cultures (immigrants, minorities, etc.) existing in the society. Finally, examples of in-class and out-of-class activities related to these types of culture will be presented in the study.

Keywords*: Culture, sensitivity to culture, school and sensitivity to culture*

Bildiri No: BT037

ÖĞRETMEN ADAYLARININ GDO'LU BESİNLER HAKKINDAKİ RİSK ALGILARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yakup DOĞAN
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
yakupdogan@kilis.edu.tr
Orcid:

Ali Derya ATİK
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
alideryaatik@kilis.edu.tr
Orcid:

Rabia ACEMİOĞLU
Iğdır Üniversitesi
abia.acemioglu@igdir.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Günümüzde modern biyoteknoloji alanında yaşanan gelişmelerle ortaya çıkan genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) insanlar arasında etik ve yasal pek çok tartışmanın da doğmasına neden olmuştur. Biyoteknoloji ve genetik mühendisliğinde yaşanan gelişmeler ve dünya gıda pazarında genetiği değiştirilmiş ürünlerin artışı bireyleri GDO hakkında bir takım tartışmalara zorlamaktadır. Bireylerin sosyobilimsel konulardan biri olan GDO hakkındaki bilgi kaynakları genellikle TV, internet, gazete ve dergiler gibi informal kaynaklardır. Bilgi kaynaklarının güvenilir olmaması, denetlenememesi, yanlı ve yanlış bilgiler vermesi bireylerin risk algılarının değişmesine neden olmaktadır. GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarının belirlenmesine yönelik araştırmalarda; bilgi, ahlaki değerler, uzmanlara olan güven, medya değişkenlerinin bireylerin risk algılarını etkilediği belirlenmiştir. Bazı çalışmalara göre bireyler GDO ile yürütülen sağlık çalışmalarına daha olumlu yaklaşırken, gıda ürünlerinin üretilmesini daha riskli bulmaktadır. Yapılan bazı araştırmalara göre de öğretmen adaylarının risk algılarının yüksek (ortalamanın üzerinde) olduğu, bazı değişkenler açısından anlamlı farklılıklar (cinsiyet, sınıf düzeyi) gösterirken, bazı değişkenler açısından anlamlı farklılıklar göstermediği (cinsiyet, bölüm, akademik not ortalaması, karakter özelliği, ebeveyn eğitim durumu, yerleşim yeri) belirlenmiştir. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarını belirlemektir.Araştırmada öğretmen adaylarının GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarını ve risk algılarını farklı değişkenlere göre karşılaştırmak amacıyla betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesindeki öğretmenlik programlarında öğrenim gören 340 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcıların %73.5'i (n=250) kadın ve %26.5'i (n=26.5) erkektir. Öğretmen adaylarının %46.5'i (n=158) birinci sınıfta, %53.5'i (n=182) dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir. Katılımcıların %20'si (n=68) Türkçe Öğretmenliği (TÖ), %22.4'ü (n=76) Sınıf Öğretmenliği (SÖ), %19.4'ü (n=66) Sosyal Bilgiler Öğretmenliği (SBÖ), %20.6'sı (n=70) Okul Öncesi Öğretmenliği (OÖÖ) ve %17.6'sı (n=60) Fen Bilgisi Öğretmenliği (FBÖ) programı öğrencisidir. Veri toplama aracı olarak Sönmez (2011) tarafından geliştirilen ve 26 maddeden oluşan altılı Likert tipindeki "GDO'lu Besinlerle İlgili Risk Algıları Ölçeği" isimli ölçek kullanılmıştır. Verilerin analizi için öncelikli olarak verilerin normal dağılıma uygunluğuna bakılmıştır. Bu amaçla Kolmogorov Smirnov testi sonuçlarına bakılmıştır. Buna göre katılımcıların risk algıları puanlarının normal dağılım gösterdiği ($p>.05$) tespit edilmiş ve verilerin analizinde parametrik testler kullanılmıştır. İkili gruplar için t-testi, bağımsız üçlü ve daha fazla gruplar için tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Gruplar arasında farkın bulunması durumunda Levene testi sonucunda grupların varyanslarının homojenliği kabul edilmişse ($p>.05$) Scheffe testi, grupların varyanslarının homojenliği kabul edilmemişse ($p<.05$) Tamhane's testi kullanılmıştır.GDO'lu Besinlerle İlgili Risk Algıları Ölçeği'nin iç tutarlık güvenirlik katsayısı $\alpha=.929$ olarak hesaplanmıştır. Buna göre ölçek verileri

yüksek derecede güvenilir bulunmuştur. Öğretmen adaylarının GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarının yüksek düzeyde (X=4.74, [1.00-1.84: hiç, 1.85-2.69: çok az, 2.70-3.54: az, 3.55-4.39: orta derecede, 4.40-5.24: yüksek, 5.25-6.00: aşırı yüksek]) olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların GDO'lu besinlerle ilgili risk algıları bağımsız değişkenlerden cinsiyet (p=.51), sınıf düzeyi (p=.87), aylık harcama (p=.26), anne-babalarının eğitim durumları (p_anne=.83, (p_baba=.40), anne-babalarının meslekleri (p_anne=.93, (p_baba=.08), ailenin sosyo-ekonomik durumları (p=.51) ve barınma yerlerine (p=.47) göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri programa göre GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarını incelendiğinde; FBÖ ile TÖ, SÖ, SBÖ ve OÖÖ bölümleri arasında istatiksel olarak anlamlı farklılıklar belirlenmiştir (p=.00). FBÖ programında öğrenim gören öğrencilerin GDO'lu besinlerle ilgili risk algılarının diğer bölümlere göre daha düşük olduğu (X_FBÖ=4.28, X_TÖ=4.92, X_SÖ=4.76, X_SBÖ=4.77, X_OÖÖ=4.89) belirlenmiştir. Katılımcıların program değişkenine göre tutumlarının farklılık göstermesinin sebebi nin aldıkları eğitim içeriklerinin farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir. Fen Bilgisi Öğretmenliği programında Biyolojide Özel Konular ve Genel Biyoloji gibi derslerde GDO'lu besinlerle ilgili konuların işlenmesi öğretmen adaylarının risk algılarının düşük çıkmasında etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: *Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO), risk algıları, öğretmen adayları*

EXAMINATION OF TEACHER'S RISK PERCEPTIONS ABOUT GMO FOODS IN TERMS OF SOME VARIABLES

ABSTRACT

Genetically modified organisms (GMOs), which have emerged with the developments in the field of modern biotechnology today, have caused many ethical and legal debates among people. The developments in biotechnology and genetic engineering and the increase of genetically modified products in the world food market force individuals to some discussions about GMOs. Information sources about GMO, which is one of the socioscientific issues of individuals, are usually informal sources such as TV, internet, newspapers and magazines. The fact that information sources are unreliable, uncontrollable, and providing biased and incorrect information causes individuals' risk perceptions to change.In studies to determine risk perceptions related to GMO foods; It has been determined that knowledge, moral values, trust in experts, and media variables affect the risk perceptions of individuals. According to some studies, while individuals approach health studies conducted with GMOs more positively, they find the production of food products more risky. According to some studies, prospective teachers' risk perceptions are high (above the average), and while they show significant differences in terms of some variables (gender, grade level), they do not show significant differences in terms of some variables (gender, department, academic grade point average, character traits, parental education level). , place of residence) was determined. The aim of this study is to determine the risk perceptions of prospective teachers about GMO foods.In the study, the scanning model, one of the descriptive research methods, was used in order to compare the risk perceptions and risk perceptions of pre-service teachers about GMO foods according to different variables. The study group of the research consists of 340 teacher candidates studying in the teaching programs of the education faculty of a state university located in the Southeastern Anatolia region of Turkey. 73.5% (n=250) of the participants were female and 26.5% (n=26.5) were male. 46.5% (n=158) of the teacher candidates are in the first grade, 53.5% (n=182) are in the fourth grade. 20% of the participants (n=68) Turkish Language Teaching (TC), 22.4% (n=76) Classroom Teaching (SS), 19.4% (n=66) Social Studies Teaching (SS), 20.6%' Most of them (n=70) are Pre-School Teaching (PÖÖ) and 17.6% (n=60) of them are Science Education (FBÖ) students.As a data collection tool, a six-point Likert-type scale called "Risk Perceptions of GMO Foods" developed by Sönmez (2011), consisting of 26 items, was used. For the analysis of the data, firstly, the conformity of the data to the normal distribution was checked. For this purpose, Kolmogorov Smirnov test results were examined. Accordingly, it was determined that the risk perception scores of the participants showed a normal distribution (p>.05), and parametric tests were used in the analysis of the data. T-test was used for paired groups, and one-way analysis of variance was used for independent triples and more groups. In case of difference between the groups, Scheffe test was used if the homogeneity of the variances of the groups was accepted as a result of Levene test (p>.05), and Tamhane's test was used if the homogeneity of the variances of the groups was not accepted (p<.05).The internal consistency reliability coefficient of the Risk Perceptions Scale for GMO Foods was calculated as α=.929. Accordingly, the scale data were found to be highly reliable. The risk perceptions of pre-service teachers about GMO foods are high (X=4.74, [1.00-1.84: none, 1.85-2.69: very little, 2.70-3.54: little, 3.55-4.39: moderate, 4.40-5.24: high, 5.25 -6.00: excessively high]) has been detected. The risk perceptions of the participants regarding GMO foods are the independent variables such as gender (p=.51), class level (p=.87), monthly expenditure (p=.26), educational status of their parents (p_mother=.83, (p_father=). .40),

parents' occupations (p_mother=.93, (p_father=.08), socio-economic status of the family (p=.51) and place of residence (p=.47).Examining the risk perceptions of pre-service teachers regarding GMO foods according to the program they are studying; Statistically significant differences were determined between the FIM and the BS, SS, SDI and SDS sections (p=.00). It was determined that the risk perceptions of the students studying in the FBÖ program about GMO foods were lower than the other departments (X_FBÖ=4.28, X_PÖ=4.92, X_SÖ=4.76, X_SBÖ=4.77, X_PÖÖ=4.89). It is thought that the reason for the differences in the attitudes of the participants according to the program variable is due to the difference in the content of the training they received. It is thought that the teaching of topics related to GMO foods in courses such as Special Subjects in Biology and General Biology in the Science Education Program may be effective in the low risk perception of prospective teachers.

Keywords: *Genetically modified organisms (GMO), risk perceptions, teacher candidates*

Bildiri No: BT038

ÖĞRETMEN ADAYLARININ GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ ORGANİZMALARA (GDO) YÖNELİK TUTUMLARI

Yakup DOĞAN
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
yakupdogan@kilis.edu.tr
Orcid:

Ali Derya ATİK
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
alideryaatik@kilis.edu.tr
Orcid:

Rabia ACEMİOĞLU
Iğdır Üniversitesi
rabia.acemioglu@igdir.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Sosyobilimsel konulardan biri olan genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO), bir organizmanın sahip olduğu gen dizilimin değiştirilmesi ile kendi doğasında bulunmayan bir özelliğin kazandırılması ile elde edilen ürünler (bitki, hayvan, mikroorganizma gibi) olarak tanımlanabilir. Toplumun bazı kesimleri GDO ile dünyada yaşanan gıda ve açlık sorununa çözüm bulunabileceğini, kuraklığa ve zararlılara dayanıklı bitkiler üretilmesi ile su ve kimyasal ilaçların kullanımının azalacağı vb. nedenlerle GDO çalışmalarına destek olmaktadır. Buna karşılık bazı kesimler ise bu teknolojinin canlıların doğal yapısını bozduğunu, doğadaki ürün çeşitliliğinin azalttığını, hastalıkların artmasına neden olduğunu, tohum üretimini tekelleştirdiğini ve yakın bir zamanda daha büyük problemlere sebep olabileceğini ileri sürerek karşı çıkmaktadır. GDO ile ilgili olarak farklı zamanlarda yapılan çalışmalara göre üniversite öğrencilerinin GDO yönelik tutumlarının pozitif yönde olduğu (genetik çalışmaların yürütülmesi; Kaya, Gürbüz & Derman, 2012), negatif yönde olduğu (ekolojik etkileri, potansiyel risk, ürünlerin tüketimi; Kaya, Gürbüz & Derman, 2012, diğer canlılar açısından riskli; Koçak vd., 2010) ve çeşitli değişkenlere göre farklılıklar gösterdiği (cinsiyet; Güney, 2018; sınıf seviyesi; Güney, 2018; Koçak vd., 2010; öğrenim gördükleri üniversite; Güney, 2018; bölüm; Güney,2018) araştırmalara rastlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının GDO yönelik tutumlarını belirlemektir. Ayrıca GDO tutumlarının bağımsız değişkenler olan cinsiyet, sınıf düzeyi, kayıtlı oldukları program, anne-baba eğitim düzeyi ve mesleği gibi değişkenlere göre farklılığı kıyaslanmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesindeki öğretmenlik programlarında öğrenim gören 340 öğretmen adayı oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Güney (2018) tarafından geliştirilen "Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) Hakkında Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde ilk olarak, ölçekten elde edilen puanların normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Kolmogorov Smirnov testi yapılmıştır. Teste göre öğrencilere ait tutum puanlarının normal dağılım gösterdiği ($p>.05$) tespit edilmiş ve parametrik testler uygulanmıştır. Bu sonuçlara göre ikili gruplar için t-Testi, üç ve daha fazla gruplar için One-Way ANOVA kullanılmıştır. Gruplar arasında farkın bulunması durumunda Levene testi sonucunda grupların varyanslarının homojenliği kabul edilmişse ($p>.05$) Scheffe testi, grupların varyanslarının homojenliği kabul edilmemişse ($p<.05$) Tamhane's testi kullanılmıştır.Öğretmen adaylarının GDO yönelik tutumlarının orta düzeyde ($\bar{X}=3.38$) olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların GDO yönelik tutumları bağımsız değişkenlerden cinsiyet ($p=.32$), sınıf düzeyi ($p=.12$), aylık harcama ($p=.11$), anne-babalarının eğitim durumları ($p_anne=.82$, ($p_baba=.65$), anne-babalarının meslekleri ($p_anne=.53$, ($p_baba=.38$), ailenin sosyo-ekonomik durumları ($p=.21$) ve barınma yerlerine ($p=.87$) göre farklılık göstermediği belirlenmiştir.Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüme göre GDO'ya yönelik tutumları incelendiğinde; Fen Bilgisi Öğretmenliği ile Türkçe

Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programları arasında istatiksel olarak anlamlı farklılıklar belirlenmiştir (p=.00). Fen Bilgisi Öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin GDO'ya yönelik tutum puanlarının diğer bölümlere göre daha düşük olduğu ($\bar{X}$=3.11), GDO'ya yönelik tutumlarının diğer gruplara göre daha negatif olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların program değişkenine göre tutumlarının farklılık göstermesinin sebebi aldıkları eğitim içeriklerinin farklılığından kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca katılımcıların %90.9'u GDO terimini daha önce duyduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların GDO hakkındaki bilgi kaynakları ise sırasıyla, televizyon (%46.8), okul (%19.7), internet (%16.5), kitaplar (%3.2), arkadaş (%2.9) ve gazete/dergilerdir (%2.1).

Anahtar kelimeler: *Genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO), tutum, öğretmen adayları*

ATTITUDES OF CANDIDATES TO GENETICALLY MODIFIED ORGANISMS (GMO)

ABSTRACT

Genetically modified organisms (GMOs), one of the socioscientific issues, can be defined as products (plants, animals, microorganisms, etc.) Some segments of the society believe that with GMOs, a solution can be found to the food and hunger problem in the world, that by producing plants that are resistant to drought and pests, the use of water and chemical drugs will decrease. It supports GMO studies for reasons. On the other hand, some people oppose this technology by arguing that it disrupts the natural structure of living things, reduces the variety of products in nature, causes an increase in diseases, monopolizes seed production and may cause bigger problems in the near future. According to studies conducted on GMOs at different times, university students' attitudes towards GMOs are positive (conducting genetic studies; Kaya, Gürbüz & Derman, 2012), and negative (ecological effects, potential risk, consumption of products; Kaya, Gürbüz & Derman, 2012 is risky for other living things; Koçak et al., 2010) and differs according to various variables (gender; Güney, 2018; grade level; Güney, 2018; Koçak et al., 2010; the university they study at; Güney, 2018; department; Güney ,2018) studies are found. The aim of this study is to determine the attitudes of teacher candidates towards GMOs. In addition, the differences of GMO attitudes according to independent variables such as gender, class level, the program they are enrolled in, parental education level and profession were compared. Scanning model was used in the research. The study group of the research consisted of 340 teacher candidates studying in the teaching programs of the education faculty of a state university located in the Southeastern Anatolia region of Turkey. The "Attitude Scale About Genetically Modified Organisms (GMO)" developed by Güney (2018) was used as a data collection tool. In the analysis of the data, firstly, Kolmogorov Smirnov test was performed to determine whether the scores obtained from the scale were normally distributed. According to the test, it was determined that the attitude scores of the students showed a normal distribution (p>.05) and parametric tests were applied. According to these results, t-Test was used for paired groups and One-Way ANOVA was used for groups of three or more. If there is a difference between the groups, if the homogeneity of the variances of the groups was accepted as a result of Levene test (p>.05), Scheffe test was used, and if the homogeneity of the variances of the groups was not accepted (p<.05), Tamhane's test was used. has been found to be. Participants' attitudes towards GMOs are independent variables such as gender (p=.32), class level (p=.12), monthly expenditure (p=.11), educational status of their parents (p_mother=.82, (p_father=.65), It was determined that there was no difference according to the professions of their parents (p_mother=.53, (p_father=.38), socio-economic status of the family (p=.21) and place of residence (p=.87). When their attitudes towards science teaching were examined, statistically significant differences were determined between Science Teaching and Turkish Language Teaching, Classroom Teaching and Social Studies Teaching programs (p=.00). ($\bar{X}$=3.11), it was determined that their attitudes towards GMO were more negative than the other groups. it could be. In addition, 90.9% of the participants stated that they had heard the term GMO before. The information sources of the participants about GMOs are television (46.8%), school (19.7%), internet (16.5%), books (3.2%), friends (2.9%) and newspapers/magazines (2.1%).

Keywords: *Genetically modified organisms (GMO), attitude, teacher candidates*

Bildiri No: BT039

SIBER ZORBALIK DUYARLILIĞINA İLİŞKİN ALANYAZIN İNCELEMESI

Sami ACAR
Gazi Üniversitesi
samiacar@gazi.edu.tr
Orcid:

Müge Begüm DÖNMEZ
Gazi Üniversitesi
mbd_demirhan@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bilişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, bu sistemlerin aktif kullanıcı sayılarında da artış yaşanmıştır. Hayatı idame ettirirken bireyler tarafından kullanılan çoğu fiziksel ortam yerini dijital platformlara bırakmıştır. Eğitim, sağlık, ticaret gibi sistemlerin dijital platformlar vasıtasıyla gerçekleştirilmesi ile geleneksel olarak nitelendirilen suç tipleri siber suçlara dönüşmüştür. Bilişim teknolojisi ögelerinin bu denli kullanılması, hayatın içinde önemli ölçülerde yer alması; kullanıcıların bahsi geçen siber suçlarla karşı karşıya kalma olasılığını artırmaktadır. Araştırmada siber suçlar kapsamında yer alan ve işlenmesi halinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu maddeleri uyarınca cezalandırılması öngörülen siber zorbalık kavramı üzerinde durulacaktır. Siber zorbalık, bir veya birden fazla kişinin elektronik iletişim araçları vasıtasıyla savunmasız bir kişi ya da bir zümreye, gruba yönelik olarak bilerek ve isteyerek sözlü veya görsel olarak gerçekleştirilen karalama, aşağılama, tehdit, teşhir, dışarıda bırakma veya korkutma gibi saldırgan davranışları ifade etmek için kullanılmaktadır. Siber zorbalık klasik zorbalıktan çeşitli açılardan farklılık göstermektedir. Klasik zorbalıkta, gerçekleşen zorbalığın niteliği fiziksel olduğundan; fiziksel anlamda güç farklılıkları söz konusudur. Siber zorbalıkta ise bu güç, teknolojiyi kullanabilme kabiliyeti olarak değişiklik göstermiştir. Klasik zorbalığı gerçekleştiren kişi ile mağduriyet yaşayan kimse arasında fiziksel bir temas varken; siber zorba ile mağduriyet yaşayan kişi arasında yüz yüze bir temas yoktur; saldırıları gerçekleştirirken kimliğin kolaylıkla gizlenebilmesi ve yetkili merciiler tarafından saldırganın izinin sürülmesinin zorluğu söz konusudur.Siber Zorbalığın çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi ve analiz edilmesi mümkündür. Eğitim sistemi içerisinde sıkça kullanılan bilişim sistemleri kullanıcısı olan okul çağı çocuklar ve ergenler, siber zorbalığa maruz kalma veya siber zorbaca hareketlerde bulunma konularında incelenmesi gereken yaş aralığını oluşturmaktadır. Ancak çalışmalar ortaya çıkarmaktadır ki; siber zorbalık her yaş kesiminden bireyin karşılaştığı bir durumdur. Burada karşımıza çıkan bir diğer kavram siber zorbalık duyarlılığıdır. Duyarlılık; bireyin uyaranlardan kaçınması anlamına gelmektedir. Siber zorbalık duyarlılığı ise; modern iletişim araçları üzerinden gerçekleşecek tehditlere karşı farkında olmak, tehditler oluşmadan önlemlerin alınmasını sağlamak gibi davranışlara sahip olma durumu olarak tanımlanmaktadır.Alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde siber zorbalık duyarlılığı; bilgisayar öz-yeterlik algıları, Facebook kullanım amaçları, riskli davranış, suça maruziyet, tehlike algısı, ebeveyn ve akran İlişkileri, algılanan sosyal destek, sosyo-demografik özellikler, psikometrik özellikler gibi çeşitli değişkenler ile ilişkilendirilmiştir. Bu ilişki düzeylerinin belirlenmesi sürecinde ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır.Ayrıca, bu çalışmalarda siber zorbalık duyarlılığı ile sosyodemografik özellikler arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Siber zorbalık duyarlılık düzeylerinin belirlenmesinde cinsiyet değişkeninin etkisiyle anlamlı bir sonucun sabitte mümkün olmayacağını göstermiştir.

Aynı şekilde "anne-baba öğrenim düzeyleri, anne-baba sağ olma hali, ailenin aylık gelir düzeyi, yaş, " gibi sosyodemografik özelliklerin siber zorbalık duyarlılığı ile ilişkilendirilmesi, seçilen örnekleme göre farklılık göstermektedir. Diğer taraftan; internet kullanım düzeyleri, internet kullanım amaçları, kullanılan sosyal medya hesabı sayısı gibi değişkenler, siber zorbalığa maruz kalma, siber zorbaca davranışlarda bulunma ve en nihayetinde siber zorbalık duyarlılığına sahip olma konularında önemli derecede etkendir. Gelecekteki çalışmalarda farklı değişkenler üzerine eğilmek ve etkisini incelemek faydalı olacaktır.

***Anahtar kelimeler**: Siber Zorbalık, Geleneksel Zorbalık,Siber Zorbalık Duyarlılığı*

A REVIEW OF THE LITERATURE ON CYBER BULLYING SENSITIVITY

ABSTRACT

With the development of information technologies, there has also been an increase in the number of active users of these systems. Most physical environments used by individuals in maintaining life have been replaced by digital platforms. By implementing systems such as education, health, and commerce through digital platforms, traditionally qualified types of crimes have turned into cybercrime. Such use of information technology elements, their significant involvement in life, increases the likelihood that users will face the aforementioned cybercrime.The research will focus on the concept of cyberbullying, which is included in the scope of cybercrime and is intended to be punished in accordance with the Articles of the Turkish Criminal Code 5237 if it is committed. Cyber bullying through electronic communication tools a person or group with one or more people vulnerable to intentionally performed visually or verbally as a group aimed at defamation, insult, threat, display, exclusion, intimidation or aggressive behaviors, such as is used to denote.Cyberbullying differs from classic bullying in several respects. In classical bullying, since the nature of the bullying that occurs is physical, there are differences in strength in the physical sense. In cyberbullying, this power has changed as the ability to use technology. While there is physical contact between the person who commits classic bullying and the person who experiences victimization, there is no face-to-face contact between the cyber bully and the person who experiences victimization decisively; it is difficult to easily hide the identity when carrying out attacks and to track down the attacker by the competent authorities.However, studies reveal that; Cyberbullying is a situation faced by individuals of all ages.It is possible to examine and analyze Cyber Bullying in the context of various variables. School-age children and adolescents, who are frequently used information systems users in the education system, constitute the age range that should be examined in terms of exposure to cyberbullying or engaging in cyberbullying.Another concept that comes across here is the sensitivity of cyberbullying. Sensitivity means that the individual avoids stimuli. Sensitivity to cyberbullying is defined as being aware of threats that will occur through modern communication tools and having behaviors such as ensuring that measures are taken before threats occur.Cyberbullying sensitivity was associated with various variables such as computer self-efficacy perceptions, Facebook usage purposes, risky behavior, crime exposure, danger perception, parent and peer relationships, perceived social support, socio-demographic characteristics, psychometric characteristics. In the process of determining these relationship levels, the relational scanning method was used.Furthermore, no significant association was found between cyberbullying sensitivity and sociodemographic decency in these studies. Cyberbullying has shown that a significant outcome cannot be fixed by the influence of the gender variable in determining sensitivity levels. In the same way, the Association of sociodemographic features such as " parental learning levels, parental Survival, Family monthly income level, age " with cyberbullying sensitivity differs according to the selected sample.On the other hand, variables such as internet usage levels, internet usage purposes, number of social media accounts used are important factors in cyber bullying exposure, cyber bullying behavior, and ultimately cyber bullying sensitivity. In future studies, it will be useful to lean on different variables and study their impact.

***Keywords**: Cyberbullying, Traditional Bullying, Cyberbullying Sensitivity*

Bildiri No: BT040

OKUMA BECERİLERİNİ GÜÇLENDİRMEDE BİLİŞSEL OKUMA STRATEJİLERİ MÜDAHALE PAKETİNİN ETKİLİLİĞİ

Ulviye Akın
Süleyman Demirel Üniversitesi
ulviyesenerakin@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Yaşam boyu öğrenme süreci günümüzde hızla devam etmektedir. Okuma becerisi, yazılı materyallerde yer alan sembollerin ses harf ilişkisinin kurulması diğer bir deyişle kodlanması, daha sonra hafızaya alınan sözcük ve cümlelerin anlamlandırılarak gerekli görülen bilgilerin seçilmesini (Ehri, 2005) kapsayan bilişsel bir süreç olarak tanımlanabilir. Bu bilişsel sürecin bileşenlerini aynı zamanda dil, dikkat, motivasyon, geçmiş bilgileri yeni bilgilerle bağlayabilme gibi birçok değişkeni içermesi çözümleme ve anlamanın çok boyutta ele alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır (Wagner, Schatschneider & Phythian-Sence, 2009).Okuma becerilerinde sınıf seviyesinin altında olan öğrencilerin yoğun olarak okumada problem yaşadıkları görülmektedir. Çok farklı şekillerde tanımlanan okuma, harf ve sözcük sembollerinden anlamı ortaya koymayı gerektiren görsel-işitsel ve yoğun bilişsel becerileri işe koşmayı gerektirmektedir (Mercer, 1997). Okuma becerilerinde sınırlılık olan öğrencilerin yoğun olarak okumanın mekanik yönü olan çözümleme becerilerinde; diğer bir deyişle okuma akıcılığı olan okuma hızı, okuma doğruluğu, vurgulu okuma ve okuduğunu anlamada problem yaşadıkları bilinmektedir. Okuma becerilerinde sınırlılık sergileyen öğrencilerin yaklaşık %80'inin ise okuma güçlükleri sebebiyle ÖG olarak tanılandığı belirtilmektedir (Harwell & Jackson, 2008). Bununla birlikte araştırmalar, birinci sınıfta okuma becerilerinde güçlük yaşayan çocukların, akranlarına göre sadece okuma alanında değil diğer tüm akademik alanlarda da zorlandıklarını belirtmektedir. Üstelik ÖG tanısı alan öğrencilerin %74'ünün lise döneminde de okuma problemleriyle baş edebilmek için özel eğitime devam ettiklerini araştırmalar ortaya koymaktadır (Hallahan & Kaufman, 2003; Heward, 2009). Okuma becerisinin temel akademik becerilerden biri olması (Begeny & Silber, 2006; Pikulski & Chard, 2005, Stanovich, 1986) nedeniyle ilkokul birinci ve ikinci sınıf, öğrencilerin okuma becerisini kazanmalarında önemli yıllardır. Bu nedenle birinci sınıfta çözümleme çalışmaları, ikinci sınıfta ise okuma akıcılığı ve okuduğunu anlama becerilerine yönelik çalışmalar yoğunluk kazanmaktadır. Bu bağlamda okuma becerisine ilişkin, çözümleme becerisinin yanı sıra iki önemli beceri daha karşımıza çıkmaktadır.Bu araştırmada bilişsel okuma stratejileri müdahale paketinin (BOS), okuma becerilerini güçlendirmede öğrencilerin okuma akıcılığı (okuma hızı, okuma hatası ve prozodik okuma) ve okuduğunu anlama düzeylerine olan etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; etkililik amaçları oluşturulmuştur. Bu amaçla, BOS uygulanan deney grubu ile BOS uygulanmayan kontrol grubunun okuma hızlarının, okuma hatalarının, prozodik okuma ve okuduğunu anlama düzeylerinin öntestten sonteste olan değişimleri arasındaki farklılıkları incelenmiştir. Araştırma, bir özel kurumda öğrenim gören 24 ilkokul öğrencisi ile yürütülmüştür. Araştırma için okuma becerileri açısından risk grubu olarak değerlendirilen 24 öğrenci belirlenerek rastgele iki gruba ayrılmış ve deney grubuna BOS uygulanmıştır. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Bu desende öntestlerin bulunması, grupların deney öncesi benzerlik derecelerinin bilinmesine ve sontest sonuçlarının buna göre düzeltilmesine yardım eder. Deneysel desenlerde temel amaç, değişkenler arasındaki neden-sonuç ilişkisini test etmektir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2017). Etkililik verilerinin analizinde Karışık Ölçümler Anova programı kullanılmış ve betimsel olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın etkililik amaçlarına ilişkin bulguları incelendiğinde; BOS uygulanan grubun BOS uygulanmayan gruba göre aldıkları puanlar öntestten sonteste anlamlı fark göstermiş diğer bir deyişle BOS'un okuma becerileri riski olan öğrencilerin okuma hızının artmasında, okuma hatasının azalmasında, prozodik okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesinde etkili olduğu belirlenmiştir. Ayrıca BOS'un, öğrencilerin okuma hızının artmasında, okuma hatasının azalmasında, prozodik okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesinde etkili olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sontest puanlarına göre okuma becerilerinin güçlenmesi dikkate alındığında; 12 öğrenciden tamamının okuma becerileri açısından güçlendiği ortaya konmuştur. Araştırmanın son kısmında bulgular tartışılarak uygulamaya ve ileri araştırmalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Okuma becerileri, Disleksi, Okuma Güçlüğü*

EFFECTIVENESS OF COGNITIVE READING STRATEGIES INTERVENTION PACKAGE IN STRENGTHENING READING SKILLS

ABSTRACT

The lifelong learning process continues rapidly today. Reading skill can be defined as a cognitive process involving the establishment of the sound-letter relationship of the symbols in the written materials, in other words, their coding, and then the selection of the necessary information by giving meaning to the words and sentences that are memorized (Ehri, 2005). The fact that the components of this cognitive process also include many variables such as language, attention, motivation, and the ability to connect past information with new information reveals the necessity of analyzing and understanding in multiple dimensions (Wagner, Schatschneider & Phythian-Sence, 2009).It is seen that students who are below grade level in reading skills have problems in reading intensively. Reading, which is defined in many different ways, requires the use of audio-visual and intense cognitive skills that require revealing the meaning from letter and word symbols (Mercer, 1997). Students with limitations in reading skills intensively in the analysis skills, which is the mechanical aspect of reading; In other words, it is known that they have problems with reading fluency, reading speed, reading accuracy, emphatic reading and reading comprehension. It is stated that approximately 80% of students with limited reading skills are diagnosed with LD because of their reading difficulties (Harwell & Jackson, 2008). However, studies indicate that children who have difficulty in reading skills in the first grade have difficulties not only in reading but also in all other academic areas compared to their peers. Moreover, research reveals that 74% of students diagnosed with LD continue to receive special education in order to cope with reading problems during high school (Hallahan & Kaufman, 2003; Heward, 2009). Since reading skill is one of the basic academic skills (Begeny & Silber, 2006; Pikulski & Chard, 2005, Stanovich, 1986), the first and second grades of primary school are important years for students to acquire reading skills. For this reason, in the first grade, analysis studies, and in the second grade, studies on reading fluency and reading comprehension skills are intensified. In this context, besides the analysis skill, two more important skills related to the reading skill emerge.In this study, it was aimed to examine the effect of cognitive reading strategies intervention package (CSF) on students' reading fluency (reading speed, reading error and prosodic reading) and reading comprehension levels in strengthening their reading skills. In accordance with this purpose; effectiveness goals were established. For this purpose, the differences between the changes in the reading speed, reading errors, prosodic reading and reading comprehension levels from the pretest to the posttest of the CSF applied experimental group and the control group without CSF were investigated. The research was conducted with 24 primary school students studying in a private institution. For the research, 24 students who were considered as a risk group in terms of reading skills were determined and randomly divided into two groups and CSF was applied to the experimental group. A quasi-experimental design with pretest-posttest control group was used in the research. Presence of pretests in this design helps to know the degree of similarity of the groups before the experiment and to correct the posttest results accordingly. The main purpose in experimental designs is to test the cause-effect relationship between the variables (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2017). Mixed Measures Anova program was used in the analysis of effectiveness data and evaluated descriptively. When the findings of the study regarding the effectiveness goals are examined; The scores of the group with CSF applied compared to the group without CSF showed a significant difference in the pretest and posttest, in other words, it was determined that CSF was effective in increasing the reading speed of the students at risk for reading skills, decreasing the reading errors, and improving their prosodic reading and reading comprehension skills. In addition, it was determined that CSF was effective in increasing students' reading speed, reducing reading errors, and improving prosodic reading and reading comprehension skills. Considering the strengthening of reading skills according to the posttest scores of the students; It was revealed that all 12 students became stronger in terms of reading skills. In the last part of the study, the findings are discussed and suggestions for practice and further research are given.

***Keywords:** Reading skills, Dyslexia, Reading Disability*

Bildiri No: BT041

ÇOCUKLARA YÖNELİK ETKİLEŞİMLİ VE ETKİLEŞİMİZ DİJİTAL HİKÂYE UYGULAMALARI

Erol Duran
Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi
erol.duran@usak.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Genelde çocuk edebiyatı ürünleri özelde ise hikâyeler, çocukların zihinsel, ruhsal, sosyo-kültürel ve dil gelişimlerine önemli katkılar sağlayan edebi eserlerdir. Hikâyeler; karakter, olay, zaman, mekân unsurlarını içeren metinlerdir. Kurguya dayalı olan bu metinler, çocukların en sık karşılaştığı; eğlenerek ve motive olarak dinlediği/okuduğu bir metin türüdür. Hikâye kitapları çocukların dünyasında basılı olarak yer almaktadır. Çocuklar veya aileleri bu kitapları kitap satış yerlerinden satın alır ve kitaplıklarına koyarlar. Ancak bu eğilimde bir değişim yaşanacağını söylemek mümkündür. Dijital hikâyeler şu an itibariyle basılı hikâyelerin yerini almış değildir. Ancak çok uzak olmayan bir zamanda çocukların basılı hikâye okuma tercihlerinin dijital hikâye okumaya evrileceğini söyleyebiliriz. Dijital hikâyeler, medya teknolojileri kullanılarak oluşturulan olaya dayalı metinlerdir. Bu metinlerde, ses, görsel ve video gibi çeşitli çoklu ortam araçları kullanılabilmektedir. Dijital hikayeleri okumak, "ekranda yer alan yazıları, görselleri, sesleri; algılama, ilişkilendirme, sorgulama, zihinde yapılandırma ve anlamak" demektir.Çalışmada öncelikle çocuklara yönelik hazırlanmış etkileşimli ve etkileşimsiz dijital hikâyelerin özellikleri anlatılacaktır. Daha sonra etkileşimli-etkileşimsiz dijital hikâye türleri ve bu türlere yönelik örnekler (sesli hikâyeler, dijital etkileşimli hikâyeler, kodlama ile oluşturulmuş dijital hikâyeler, artırılmış gerçeklik ile oluşturulmuş dijital hikâyeler) sunulacaktır. Ayrıca dijital hikâyelerin, basılı hikâyelere göre faydaları ve sınırlılıkları açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Çocuk Edebiyatı, Dijital Hikâye, Etkileşimli Kitap*

INTERACTIVE AND INTERACTIVE DIGITAL STORY APPS FOR CHILDREN

ABSTRACT

Children's literature products in general, stories in particular, are literary works that make significant contributions to children's mental, spiritual, socio-cultural and language development. Stories; They are texts that contain characters, events, time and place elements. These texts, which are based on fiction, are the most frequently encountered by children; It is a type of text that he listens/reads while having fun and being motivated.

Story books take place in the world of children in print. Children or their families buy these books from bookstores and put them in their library. However, it is possible to say that there will be a change in this trend. Digital stories have not replaced print stories as of now. However, we can say that in the not too distant future, children's preferences for reading printed stories will evolve into reading digital stories. Digital stories are event-based texts created using media technologies. Various multimedia tools such as audio, visual and video can be used in these texts. Reading digital stories means "writings, visuals, sounds on the screen; means perceiving, relating, questioning, structuring in the mind and understanding".

In the study, first of all, the features of interactive and non-interactive digital stories prepared for children will be explained. Then, interactive-non-interactive digital story types and examples of these genres (audio stories, digital interactive stories, digital stories created with coding, digital stories created with augmented reality) will be presented. In addition, the benefits and limitations of digital stories compared to printed stories will be explained.

Keywords*: Children's Literature, Digital Story, Interactive Book*

Bildiri No: BT042

BİR PİLOT ÇALIŞMA: GÜÇLENDİRME ODAKLI GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA PROGRAMININ KAYGILI ERGENLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

K.Ekin ÖZBEY DUYGU
Yıldız Teknik Üniversitesi
ozbeyekin@gmail.com
Orcid:

Prof.Dr.M.Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Karakter güçleri ve erdemler evrensel olarak her yaş düzeyi ve gelişim alanı için kritik önem taşımaktadır. Bu yaklaşımın terapi ortamına (strength-based therapy) entegre edilmesi hem birey hem de grup bazında çok yönlü gelişim sağlamaktadır. Bu çalışma kapsamında, güçlendirme odaklı terapi yaklaşım ve teknikleri temel alınarak, beş karakter gücünün gelişimini sağlayarak kaygı düzeyi yüksek olan ileri ergenlik dönemindeki bireylerin kaygı düzeylerini düşürmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, beş karakter gücünü (açık fikirlilik, bakış açısı, yaşam coşkusu, öz-denetim ve umut) geliştirmeye yönelik bir grupla psikolojik danışma programı oluşturulmuştur. Çalışma yaklaşık olarak 12 oturumdan oluşmaktadır. Her bir karakter gücü keşfi, gelişimi ve sürdürülebilirliği için genel ve alt amaçlar saptanmıştır. Mevcut çalışmada Beck Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği, Ergenler için Sosyal Kaygı Ölçeği, Utangaçlık Ölçeği, Durumluk ve Süreklik Kaygı Ölçeği ve VIA Gençlik Envanteri kullanılmıştır. Mevcut ölçekler ön-test aşamasında 18-20 yaş aralığında bulunan 200 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Kaygı düzeyi klinik düzey sınırında bulunmayan, normal kaygı düzeyinden biraz yüksek kaygı düzeyine sahip olan ergenler rastgele seçilerek deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Deney grubunda 8, kontrol grubunda 8 kişi ile çalışmada toplam 16 katılımcı yer almaktadır. Pilot çalışma süreci devam etmektedir. Haziran-Temmuz 2021 itibari ile bulgular ve sonuç paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *güçlendirme odaklı terapi, karakter gücü, kaygı, ileri ergenlik*

A PILOT STUDY: INVESTIGATION OF THE EFFECT OF EMPOWERMENT-FOCUSED GROUP PSYCHOLOGICAL COUNSELING PROGRAM ON ANXIOUS AGENTS

ABSTRACT

Character strengths and virtues are universally critical to all age levels and developmental areas. Integrating this approach into the therapy environment (strength-based therapy) provides multi-faceted development on both individual and group basis. Within the scope of this study, it is aimed to reduce the anxiety levels of individuals in advanced adolescence with high anxiety levels by providing the development of the five character strengths, based on empowerment-focused therapy approaches and techniques. In this context, a group counseling program was created to develop five character strengths (open-mindedness, perspective, enthusiasm for life, self-control and hope). The study consists of approximately 12 sessions. General and sub-objectives were determined for each character strength discovery, development and sustainability. In the current study, Beck Depression Inventory, Beck Anxiety Inventory, Social Anxiety Inventory for Adolescents, Shyness Inventory, State and Trait Anxiety Inventory, and VIA Youth Inventory were used. Existing scales were applied to 200 university students aged 18-20 at the pre-test stage. Adolescents whose anxiety level was not within the clinical level limit and who had a slightly higher than normal anxiety level were randomly selected and experimental and control groups were formed. There are 16 participants in the study with 8 people in the experimental group and 8 people

in the control group. The pilot study process continues. As of June-July 2021, the findings and results will be shared.

Keywords: *empowerment focused therapy, character strength, anxiety, advanced adolescence*
Bildiri No: BT043

ÂŞIK EDEBİYATINDA DİNÎ TEMAYÜLLER: KARACAOĞLAN ÖRNEĞİ

Uzman Gökhan Şenyurt
Millî Eğitim Bakanlığı
gokhanssenyurt@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışma, Âşık Tarzı Halk Şiiri'ne yakıştırılan "Din Dışı Edebiyat" kavramının geçerliliğini ortadan kaldıracak nitelikte tespitler barındırması bakımından önem arz etmektedir. Çalışma, özellikle bu türün en önemli temsilcisi Karacaoğlan etrafında şekillenmiştir. XVII. yüzyıl şairlerinden olan Karacaoğlan, genellikle lirik konular üzerinde yoğunlaşan bir aşk şairi olarak tanınmaktadır. Elde edilen bulgular, Karacaoğlan'ın yalnızca güzelleme türünde şiirler ortaya çıkarmadığını; onun inancını yansıtacak türde de ürünler verdiğini gözler önüne sermektedir. Allah'a yakarış, Hz. Muhammed'e gösterilen hürmet, Hz. Ali'nin cömertliği, namaz, cennet/cehennem gibi İslam dininin öğretilerini şiirlerinde yansıtması, şairin dinî boyutunu gösteren birer ispat niteliğindedir. Bunun yanı sıra Karacaoğlan, bazı şiirlerinde Bektaşî tarikatıyla ilgili birtakım temaslarda da bulunmuştur. Tesadüf olunan 10'dan fazla şiirde, bu tarikatla ilgili kavramlara ve tarikatın kurucusu Hacı Bektaş Velî'ye yer veren şair, yine Hacı Bektaş Velî'ye hürmet ettiğini, onu velilerin velisi ve tüm şeyhlerin piri olarak gördüğünü dile getirmiştir. Ayrıca Hacı Bektaş Velî'nin kerametlerinden sayılan "cansız duvarı yürütme" kerametini de bir şiirine konu edinmiştir. Tüm bu bulgulardan hareketle, Karacaoğlan'ın 500'ü aşkın şiiri incelenerek dinî konular barındıran şiirleri değerlendirilmiş ve nihayet şairin sadece lirik bir şair olmadığını; şiirlerinde İslam dinini yücelten, bazı Bektaşîlik öğretilerine ve aynı zamanda Hacı Bektaş Velî'ye hürmetlerini gösteren ifadelere yer verdiği somut bir şekilde görülmektedir. Bildirinin, yukarıda zikredilen söz konusu yakıştırmanın gücünü azaltma vazifesini üstlenmesi umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Âşık edebiyatı, Karacaoğlan, Hacı Bektaş Velî, din, tarikat.*

RELIGIOUS THEMES IN ÂSHIK LITERATURE: THE CASE OF KARACAOĞLAN

ABSTRACT

This study is important in that it contains determinations that will eliminate the validity of the concept of "Non-Religious Literature", which is ascribed to Minstrel Folk Poetry. The study has been shaped around Karacaoğlan, the most important representative of this genre. XVII. Karacaoğlan, one of the 20th century poets, is generally known as a love poet who focuses on lyrical subjects. The findings show that Karacaoğlan does not only reveal poems in the type of beautification; It also reveals that he produces products that reflect his belief. Pray to Allah, Hz. Reverence shown to Muhammad, Hz. Ali's generosity, reflecting the teachings of the Islamic religion such as prayer and heaven/hell in his poems are proofs of the poet's religious dimension. In addition to this, Karacaoğlan also made some contacts with the Bektashi order in some of his poems. The poet, who included the concepts related to this sect and the founder of the sect, Hacı Bektaş Velî, in more than 10 poems that happened by chance, stated that he also respected Hacı Bektaş Velî and saw him as the guardian of the saints and the piri of all sheikhs. He also used the miracle of "executing the lifeless wall", which is considered one of the miracles of Hacı Bektaş Velî, in a poem. Based on all these findings, more than 500 poems of Karacaoğlan were analyzed and his poems containing religious subjects were evaluated. In his poems, it can be seen concretely that he includes expressions that glorify the religion of Islam, some Bektashism teachings and at the same time show his

respect to Hacı Bektaş Veli. It is hoped that the paper will undertake the task of reducing the power of the above-mentioned ascription.

Keywords: *Minstrel literature, Karacaoğlan, Hacı Bektaş Veli, religion, sect.*

Bildiri No: BT044

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİ GÖZÜNDEN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE EĞİTİMİ: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA

Nuray ERAN TÜREDİ
Millî Eğitim Bakanlığı
nurayeran@gmail.com
Orcid:

Bünyamin BAVLI
Yıldız Teknik Üniversitesi
bunyaminbavli@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma okul öncesi öğretmenlerinin sürdürülebilir çevre eğitimine dair bilgi ve tecrübelerinin tespit edilmesi amacıyla yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılı Düzce il ve ilçelerinde görev yapan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulları ve anasınıflarında 36-68 ay arası çocuklara eğitim veren 10 okul öncesi öğretmenini kapsamaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) modeli kullanılmıştır. Bu araştırmada amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak kamuda çalışan (anaokulu ve anasınıfı), farklı çalışma deneyimleri ve eğitim geçmişleri olan, farklı yaş gruplarıyla çalışan öğretmenler seçilmesine özen gösterilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen öğretmenlere yönelik yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmenlerin sürdürülebilir çevreye yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanan görüşme sorularında, sürdürülebilir çevreye yönelik konunun; hedef, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme süreçleriyle ilgili görüşlerinin belirlenmesi ve okul öncesi çocuklarının ilgili konunun öğretiminde yaşanılan zorluklar ve daha etkili bir şekilde nasıl öğretileceğine dair öğretmen görüşlerini içermektedir. Okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda vermiş oldukları cevaplar içerik analizi tekniği ile analiz edilerek kodlar ve temalar oluşturulmuştur. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında ulaşılan sonuçlarına göre katılımcıların; okul öncesi eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme ve değerlendirme boyutlarının sürdürülebilirlik çevre eğitimi açısından yeterli düzeyde olmadığı dolayısıyla 21. yüzyılın gereksinim duyduğu bireyi yetiştirmek için gerek duyulan becerilere göre programın yeniden gözden geçirilmesi sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmeni, sürdürülebilir çevre, çevre eğitimi*

SUSTAINABLE ENVIRONMENTAL EDUCATION FROM PRE-SCHOOL TEACHERS: A PHENOMENOLOGICAL STUDY

ABSTRACT

This research was carried out to determine the knowledge and experience of preschool teachers on sustainable environmental education. The study group of the research includes 10 pre-school teachers who work in the provinces and districts of Düzce in the 2020-2021 academic year, who teach children between 36-68 months in kindergartens and kindergartens affiliated to the Ministry of National Education. The phenomenology model, one of the qualitative research methods, was used in the study. In this study, care was taken to select teachers working in the public sector (kindergarten and kindergarten), with different working experiences and educational backgrounds, and working with different age groups, using the purposeful sampling technique. As a data collection tool, a semi-structured interview form for teachers developed by the researchers was used. In the interview questions prepared to determine the views of teachers on sustainable environment, the subject of sustainable environment; It includes determining the opinions of the teachers about the objectives, content, learning-teaching and evaluation processes and the difficulties experienced in teaching the related subject of preschool children and how to teach it more effectively. The answers given by the preschool teachers in line with their opinions were analyzed with the content analysis technique and codes and themes were created. According to the results obtained in the light of the findings obtained in the research, the participants; It has been concluded that the objectives, content, learning-teaching and evaluation dimensions of the preschool education program are not at a sufficient level in terms of sustainability environmental education, so the program should be revised according to the skills needed to raise the individual needed in the 21st century.

Keywords: *Pre-school education, preschool teacher, sustainable environment, environmental education*

Bildiri No: BT045

KELİME ÖĞRETİMİNDE SINIF İÇİ ETKİNLİKLERİN ÖNEMİ

Osman ERCİYAS
Lefke Avrupa Üniversitesi
oerciyas@eul.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Kelime - kavram zenginliği, bireyin sosyal ilişkileri ve eğitim yaşamı boyunca kullanacağı önemli kazanımlardandır. Dünyayı algılama, olayları anlamlandırma ve olguları zihinsel düzeyde işleme süreci kelimeler ile başlar. Gösteren gösterilen ilişkisi temelinde formlaşan kelimelerin ve ifade ettikleri kavramların etkin biçimde kullanılması düşünmeyi besleyen ve muhakeme gücünü artıran bir özelliğe sahiptir. Karşılaşılan farklı durumlara yönelik fikir üretme, cevabını hazırlama ve sonucu tahmin etme aşamaları dil-düşünce ilişkisini harekete geçirmektedir. Diğer bir deyişle dilin düşünceye hizmet etmesi ve kavramların yerli yerinde amaca uygun olarak kullanılması kelime hazinesinin gelişmişliğine bağlıdır. Buna bağlı olarak bireyin temel söz varlığından hareketle kelime hazinesinin, söz dağarcığının geliştirilmesi büyük önem taşır. Öğrenilen pasif ve kullanıma geçirilen aktif kelime kadrosunun geliştirilmesi, ilkokul düzeyinden başlayarak dikkatle planlanmalı ve kademeli olarak ileri seviyelere taşınmalıdır. Öğrencilerin düzeyine uygun olarak yapılan kelime öğretimi planlama çalışmalarında, yeni kelimelerle ilk defa tanışacak olan çocukların bunu zevkli, eğlenceli bir etkinlik olarak görmeleri sağlanmalıdır. Nitekim ileride sistematik ve akademik olarak devam etmesi arzulanan yeni kelime öğrenme istekliliği, eğitimin ilk yıllarında kazandırılması gereken olumlu algıyla doğrudan ilgilidir. Günümüz teknolojik gelişmelerinin sunduğu bilgiye erişme kolaylığı ve sosyal iletişim ağlarının yaygınlığı, sınıf içi eğitim ortamlarının çok uyaranlı ve ilgi çekici hale getirilmesini gerekli kılmıştır. İstediği anda elindeki mobil cihaz aracılığıyla bilgiye doğrudan erişme imkanına sahip bir öğrencinin sınıf içi etkinliklerle aktif hale getirilmesi önemlidir. Bu yolla, öğrencide bilgiye kolay ulaşma neticesinde ortaya çıkabilecek hazırcılık ve değersizleştirme duygusunun önüne geçilmesi; bilginin üretilmesi ve kazanılması sürecinde aktif rol alan bir öğrencinin böylece kendine güven duyması, sınıf içi öğrenme ortamına elektronik dünyadan daha fazla önem vermesi sağlanmalıdır. Sözü edilen ortamın kelime öğretimine yardımcı olacak şekilde dizayn edilmesi, öğretmenin becerisine ve sınıf içi etkinliklerin amaca uygun olarak kullanmasına bağlıdır. Her yaş grubu ve seviye için planlanabilecek etkinlik türleri vardır. Öğretmen, bu konuya yönelik özel çaba sarf etmeli; öğrencilerin gerisine düşmeyecek şekilde teknolojik imkanlardan yararlanarak kelime öğretimi etkinliklerini tasarlamalıdır. Bu etkinliklerde tüm öğrencilerin katılımının sağlanmasına ve bir ders saati içinde öğrenmenin kalıcı hale getirilmesine gayret edilmelidir. Bu çalışmada, teknoloji ile yarışmak zorunda kalan eğitimcilerin sınıf içi etkinliklere önem vermesinin gerekliliğine vurgu yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Kelime, öğretim, etkinlik, teknoloji*

THE IMPORTANCE OF IN-CLASS ACTIVITIES IN VOCABULARY TEACHING

ABSTRACT

Vocabulary-concept richness is one of the important gains that people will use throughout their social relations and education life. The process of perceiving the world, making sense of events and processing the facts on a mental level begins with words. The effective use of words and the concepts they express on the basis of the signifier-signified relationship has a feature that nourishes thinking and increases reasoning power. The stages of generating ideas for different situations, preparing the answer and predicting the result activate the language-thought relationship. In other words, the language's service to thought and the appropriate use of concepts in their proper place depends on the development of the vocabulary. Accordingly, it is of great importance to develop the vocabulary and vocabulary of the individual based on the basic vocabulary. The development of the learned passive and active vocabulary should be carefully planned starting from the primary school level and gradually carried to advanced levels. In the vocabulary teaching planning activities carried out in accordance with the level of the students, it should be ensured that the children who will meet new words for the first time see this as an enjoyable and entertaining activity. As a matter of fact, the willingness to learn new words, which is desired to continue systematically and academically in the future, is directly related to the positive perception that should be gained in the first years of education. The ease of accessing information offered by today's technological developments and the prevalence of social communication networks necessitated making classroom education environments very stimulating and interesting. It is important to activate a student who has the opportunity to access information directly through his mobile device whenever he wants, through classroom activities. In this way, preventing the feeling of preparation and devaluation that may arise as a result of easy access to information in the student; It should be ensured that a student who takes an active role in the process of producing and acquiring knowledge thus gains self-confidence and attaches more importance to the classroom learning environment than the electronic world. The design of the aforementioned environment to help with vocabulary teaching depends on the skill of the teacher and the use of classroom activities in accordance with the purpose. There are types of activities that can be planned for every age group and level. The teacher should make a special effort towards this issue; Students should design vocabulary teaching activities by making use of technological opportunities in a way that they will not fall behind. Efforts should be made to ensure the participation of all students in these activities and to make learning permanent within one class hour. In this study, it is emphasized that educators who have to compete with technology should give importance to in-class activities.

Keywords *: Word, teaching, activity, technology*

Bildiri No: BT046

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ / YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ: YÖK VERİ TABANI ÖRNEKLEMİ

Aysun ERDOĞAN,
Milli Eğitim Bakanlığı,
aysun.4178@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bir konuyla ilgili bilimsel çalışmalar, o konunun hangi boyutlarıyla ele alındığını göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Herhangi bir konuyla ilgili yapılmış araştırmaların incelenmesi, sonraki çalışmalara yön vermesi bakımından önem arz eder. Nitel yaklaşımlı bu araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi / yabancılara Türkçe öğretimi alanındaki lisansüstü tezleri; lisansüstü düzeyi, amaç / konu, yaklaşım, yöntem, desen, katılımcılar, veri toplama yöntemi ve temel sonuçları bakımından incelemektir. Araştırma verileri, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan lisansüstü tezlerden 2019 ve 2020 yıllarında hazırlanmış olan ve erişim izni bulunan Türkçe ve İngilizce tezlerle sınırlıdır. Bu koşulları haiz tez sayısı 89'dur. Veriler, doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Veriler, betimsel analiz yöntemiyle çözümlenecektir. Veri analizi süreci devam ettiği için araştırma bulgu ve sonuçları henüz tam olarak belirlenmemiş olmasıyla birlikte araştırma sonucunda elde edilen verilerden hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında yapılmış olan bilimsel çalışmaların eğilimi belirleneceği düşünülmektedir. Çalışma sonucunda elde edilecek veriler doğrultusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Yabancılara Türkçe öğretimi, lisansüstü tezler, doküman inceleme.*

TEACHING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE / EXAMINATION OF GRADUATE THESIS IN THE FIELD OF TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS: A SAMPLE OF YÖK DATABASE

ABSTRACT

Scientific studies on a subject are important in terms of showing the dimensions of that subject. Examining the researches on any subject is important in terms of guiding the next studies. The aim of this qualitative research is to teach Turkish as a foreign language / graduate theses in the field of teaching Turkish to foreigners; graduate level, aim / subject, approach, method, design, participants, data collection method and main results. The research data is limited to the theses in Turkish and English, which were prepared in 2019 and 2020 from the postgraduate theses in the database of YÖK National Thesis Center. The number of theses having these conditions is 89. Data were obtained through document review. The data will be analyzed by descriptive analysis method. Since the data analysis process continues, the findings and results of the research have not yet been fully determined, and it is thought that the trend of scientific studies in the field of teaching Turkish as a foreign language will be determined based on the data obtained as a result of the research. Suggestions will be made in line with the data to be obtained as a result of the study.

Keywords: *Teaching Turkish as a foreign language, Teaching Turkish to foreigners, postgraduate theses, document review.*

Bildiri No: BT047

ÖĞRETMENLERİN İŞ MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Elif Ergin
Psikolojik Danışman
elfergin.960@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ilköğretim ve ortaöğretim seviyesinde eğitim veren öğretmenlerin motivasyon düzeyleri ile bağlı oldukları kurum içinde; motivasyonlarını etkileyen belirlenmiş genel faktörlerle ilgili, araştırma ve bulguları literatürde incelemek, bilgi vermektir. Bir öğretmenin öğretim esnasında ve kurum içi iletişiminde sahip olduğu motivasyon ve iş doyumu hakkında yapılan çalışmalarda, bireyi iş hayatında harekete geçiren, aynı zamanda iş doyumunu sağlayan motivasyonun okullarda çalışan öğretmenler açısından değerlendirilmesi, öğretmenlerin kurum içinde motivasyonlarını nasıl sağladıkları, öğretmenlerin görev esnasında motivasyonunu bozan durumların neler olduğu ve iş performanslarını nasıl etkilediğiyle ilgili yapılan çalışmalardan bilgi aktarımı yapılmıştır. Araştırmada çalışmanın formatı göz önüne alınarak nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ve karşılaştırmalı analiz ile çözümlenmiştir. Öğretmenlerin motivasyon faktörlerinin literatürden aktarımı için yapılan bu çalışmada görülmüştür ki öğretmenler motive eden ve motivasyonlarını bozan olumlu/olumsuz bir çok etken vardır. Öğretmenlerin motivasyon kaynakları incelendiğinde; fiziki şartlar ve çalışma imkanları, insan ilişkileri, öğrenci, veli ve idari personelin tutumları; olumlu ve olumsuz motivasyon kaynakları yönünden literatürden incelenmiştir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalarda, efektif lider niteliğine sahip okul müdürlerinin yer aldığı ve huzurlu bir kurum atmosferinde görev yapan öğretmenlerin iş doyum ve motivasyonlarında artış görülmüştür. Motivasyonu artan öğretmenlerin de iş performanslarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Eğitimde öğretmenlerin, motivasyonlarının arttırılması ile eğitimin verimi ve kalitenin de artacağı bu araştırmanın en önemli sonuçlarındandır.

Anahtar Kelimeler: motivasyon, öğretmen, iş doyumu

INVESTIGATION OF FACTORS AFFECTING TEACHERS' WORK MOTIVATION

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the motivation levels of teachers who give education at primary and secondary education levels and within the institution they are affiliated with; To examine the research and findings in the literature and to give information about the determined general factors affecting their motivation. In the studies on the motivation and job satisfaction of a teacher during teaching and in-house communication, the evaluation of the motivation that activates the individual in business life and also provides job satisfaction in terms of teachers working in schools, how teachers are motivated within the institution, what are the situations that disrupt the motivation of teachers during their duty. Information was transferred from the studies on how it affects job performance and how it affects job performance. Considering the format of the study, the case study design, one of the qualitative research designs, was used in the research. The collected data were analyzed by content analysis and comparative analysis. In this study, which was carried out to transfer the motivation factors of teachers from the literature, it was seen that there are many positive/negative factors that motivate and demotivate teachers. When the motivation resources of the teachers are examined; physical conditions and working opportunities, human relations, attitudes of students, parents and administrative staff; It has been

examined from the literature in terms of positive and negative motivation sources. In the studies conducted on the subject, it has been observed that the job satisfaction and motivation of the teachers who have effective leaders and who work in a peaceful corporate atmosphere are increased. It has been determined that the job performance of teachers with increased motivation is higher. It is one of the most important results of this research that by increasing the motivation of teachers in education, the efficiency and quality of education will also increase.

Keywords: *motivation, teacher, job satisfaction*
Bildiri No: BT048

TÜRKÇE DERSLERİ İÇİN DİJİTAL OKURYAZARLIK KAZANIMLARI

Nesime Ertan Özen
Milli Eğitim Bakanlığı
nesimeertan@gmail.com
Orcid:

Erol Duran
Uşak Üniversitesi
erol.duran@usak.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Teknolojiyi çocukların yetişkinlerden daha fazla kullandıkları bir dijital çağda yaşamaktayız. Yetişkinler için de dijital teknolojilerin kullanılmasını gerektiren işler günlük hayatın bir parçası hâline gelmiştir. Teknolojiyle birlikte yaşanan değişim sonucunda okuryazarlık becerilerine dijital beceriler de eklenerek dijital okuryazarlık kavramı ortaya çıkmıştır. Dijital okuryazarlık, temel bilgisayar becerilerini edinmekten daha çok teknoloji ile üretme, iletişim kurma, doğru içerik için araştırma, problem çözme ve eleştirel düşünme becerilerini edinmeyi içermektedir.Sınıfta teknolojinin kullanımı öğretimi geliştirmekte ve kolaylaştırmaktadır. Teknoloji, etkili iletişim ortamı sunarak öğrencileri aktif hâle getirmektedir. Öğrencilerin aktif, iletişimin ve etkileşimin olduğu bir ortam oluşturma imkânı sunmaktadır. Teknolojinin görsel, ses ve iletişim kurma gibi özellikleriyle de farklı öğrenme stillerine hitap etmesi muhtemeldir. Öğrenciler arasında veya öğrenciler ile öğretmen arasında hem yüz yüze hem de dijital ortamda iş birliği yapmak mümkündür. Öğrencilerin ilgisini derse çekerek öğretmen ile öğrenci iletişimini kuvvetlendirmesi beklenmektedir. Dijital okuryazarlığın eğitimde yer alması gerektiği hatta eğitim-öğretimin ilk yıllarından itibaren olması gerektiği kabul görmektedir. Çeşitli ülkelerin öğretim programlarında da dijital okuryazarlığın önemi vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin dijital okuryazarlık aktiviteleri entegre edilmiş dersler tasarlamaları ve bunun eğitimde çizilen bir çerçeve dâhilinde öğretim programlarımız ile yapılması daha çok fayda sağlamak için önemlidir. Bu çalışmada Türkçe öğretim programına yönelik dijital okuryazarlık kazanımları oluşturmak amaçlanmaktadır. Çalışma nitel model kullanılarak tasarlanmıştır. Doküman analizi yöntemiyle Avrupa Bilgisayar Eğitimi Komitesi (The Committee on European Computing Education) tarafından hazırlanan rapora ve PISA 2018 okuma becerisi sonuçlarına göre seçilen çeşitli ülkelerin ana dil öğretim programları, dijital okuryazarlık becerileri çerçevesinde incelenmiştir. Elde edilen veriler ışığında Türkçe dersi öğretim programına yönelik dijital okuryazarlık kazanımları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Dijital okuryazarlık, Türkçe eğitimi, Türkçe öğretim programı*

DIGITAL LITERACY OUTCOMES FOR TURKISH LESSONS

ABSTRACT

We live in a digital age where children use technology more than adults. Jobs that require the use of digital technologies for adults have become a part of daily life. As a result of the change experienced with technology, digital skills have been added to literacy skills and the concept of digital literacy has emerged. Digital literacy includes acquiring the skills to produce with technology, communicate, search for the right content, problem solving and critical thinking rather than acquiring basic computer skills.The use of technology in the classroom improves and facilitates teaching. Technology makes students active by providing an effective communication environment. It offers students the opportunity to create an active, communication and interaction environment. It is likely that technology will appeal to different learning styles with its visual, sound and communication features. Collaboration between students or between students and teachers is possible both face-to-face and digitally. It is expected to strengthen the teacher-student communication by attracting the attention of the students to the lesson. It is accepted that digital literacy should be included in education, even from the first years of education. The importance of digital literacy is also emphasized in the curricula of various countries. It is important for teachers to design lessons with integrated digital literacy activities and to do this with our curriculum within a framework drawn in education. In this study, it is aimed to create digital literacy gains for the Turkish curriculum. The study was designed using a qualitative model. According to the report prepared by the European Computer Education Committee (The Committee on European Computing Education) with the document analysis method and the PISA 2018 reading skill results, the mother tongue teaching programs of various countries were examined within the framework of digital literacy skills. In the light of the data obtained, digital literacy acquisitions for the Turkish lesson curriculum were suggested.

Keywords: *Digital literacy, Turkish education, Turkish curriculum*

Bildiri No: BT049

DUVARSIZ SINIFIM

Sevil ESMER
Milli Eğitim Bakanlığı
Karatay Belediyesi Fetihkent Anaokulu
s.esmerkaraca@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde, özellikle büyük şehirlerdeki çocuklar tabiattan uzak büyümektedirler. Şehirlerdeki betonarme yapılaşmanın sonucunda güvenli açık alanlar (park, oyun alanı, meydan vb.) oldukça azalmıştır. Çocuklar, zamanının büyük bir kısmını iç mekânlarda geçirmekte, toplum ve tabiat ile çok sınırlı bir şekilde ilişki kurabilmektedir. Doğal oyun alanları ve geleneksel grup oyunları yok olmaya yüz tutmuş, serbest oyun zamanı ortadan kalkmış, oyunlar tabiat ve insanlardan yalıtılmıştır. Değişen dünyada çeşitlenen problemler ve ihtiyaçlar temel becerilerin kazandırılmasında klasik yöntemler yerine yenilikçi yöntemleri ortaya çıkarmaktadır. Son yıllarda yaparak yaşayarak öğrenme stratejisinin en etkili uygulanabildiği, bilginin dış dünyaya temas ile alınması gerektiğini ileri süren yöntemler "Okul Dışı Eğitim, Sınıf Dışı Eğitim, İnformal Eğitim" gibi tanımlamalarla gündeme gelmektedir. 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi: "Çocuklarımızın bilişsel, duygusal, fiziksel olarak çok boyutlu gelişimi önemsenecektir. Her çocuk, içinde bulunduğu okul çevresinden başlayarak üretebilmeyi benimseyecek, doğayı, kültürü tanıyacak ve korunması adına aktif uygulayıcı olacaktır. Eğitimin temelinde "şefkatle insan yetiştirmek" olduğu asla göz ardı edilmeyecek, öğrenme ortamları hayatın canlılığını taşıyacaktır." İfadesine yer vermektedir. Bütün bu bilgiler ışığında anaokulumuzda eğitimi dört duvar arasından çıkarıp okul bahçesini çocukların doğa ile iç içe olabilecekleri, kendi çevresini tanıyabilecekleri, kendi becerilerini farkında varabilecekleri, üretebilecekleri, doğa, fen, bilim, Türkçe gibi bir çok aktiviteyi içinde barındıran duvarsız sınıf haline dönüştürdük. Okul bahçesinde çocuklar için hazırlanan ekim alanları, motor beceri alanları, gözlem alanları, sportif faaliyet alanı, fen matematik beceri alanı, resim alanı, sanat etkinlikleri alanı, tiyatro drama sahne alanı oluşturduk. Çalışma yöntemimiz yaparak yaşayarak öğrenme, gözlem yapma ve uygulama yöntemlerini kapsamakta olup çocukların duvarsız sınıf alanında elde ettikleri kazanımlarının gözlem, soru cevap, resimle anlatım, ailemden okula mektup yöntemleriyle değerlendirmelerini yaptık. Duvarsız sınıf uygulamasıyla çocukların sorgulama, merak etme, keşfetme, gözlem yapma, sosyalleşme, doğayı sevme, doğaya karşı sorumluluk alma, hayal gücünü geliştirme, özgün düşünme, düşündüklerini anlatma, resimleme, mevcut durumdan yeni durumlar oluşturabilme, problem durumlarının farkına varma ve çözüm üretme becerilerinin yanı sıra bilişsel, fiziksel, sosyal, öz bakım ve duygusal gelişimleri desteklendiği görülmüştür. Pandemi döneminde özellikle duvarsız sınıf çalışmamız velilerimizin okula güven duymasını sağlamış, çocukların açık havada etkinliklerini gerçekleştirmeleri pandemi döneminin çocuklar üzerinde oluşturduğu olumsuz izlerinin silinmesinde etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Duvarsız 1, Sınıf 2, Çocuk 3*

MY CLASS WITHOUT WALLS

ABSTRACT

Today, especially in big cities, children grow up far from nature. As a result of reinforced concrete construction in cities, safe open spaces (parks, playgrounds, squares, etc.) have decreased considerably. Children spend most of their time indoors and have a very limited relationship with society and nature. Natural playgrounds and traditional group games are on the verge of extinction, free play time has disappeared, games are isolated from nature and people. Problems and needs that vary in the changing world reveal innovative methods instead of classical methods in gaining basic skills. In recent years, the methods that claim that the strategy of learning by doing and experiencing can be applied most effectively and that the information should be obtained by contacting the outside world has come to the fore with definitions such as "Out of School Education, Out of Class Education, Informal Education". 2023 Education Vision Document: "The cognitive, emotional and physical multidimensional development of our children will be given importance. Every child will adopt the ability to produce, starting from the school environment he is in, will recognize nature and culture, and will be an active practitioner in order to protect it. It will never be ignored that the basis of education is "raising people with compassion", and learning environments will carry the vitality of life." It gives place to his statement. In the light of all this information, we took the education out of the four walls in our kindergarten and transformed the school garden into a wallless classroom that includes many activities such as nature, science, science and Turkish, where children can be in touch with nature, get to know their environment, become aware of their own skills, produce. We created planting areas, motor skill areas, observation areas, sports activity area, science and mathematics skill area, painting area, art activities area, theater drama stage area prepared for children in the school garden. Our working method includes learning by doing, observing and applying methods, and we evaluated the achievements of children in the classroom without walls using the methods of observation, question and answer, explanation with pictures, and letters from my parents to school. With the classroom application without walls, children's skills of questioning, wondering, exploring, observing, socializing, loving nature, taking responsibility for nature, developing their imagination, original thinking, expressing what they think, illustrating, creating new situations from the current situation, recognizing problem situations and producing solutions. In addition, it was observed that their cognitive, physical, social, self-care and emotional developments were supported. Especially during the pandemic period, our classroom work without walls made our parents trust the school, and it was observed that children's activities in the open air were effective in erasing the negative traces of the pandemic period on children.

Keywords: *No Wall 1, Class 2, Child 3*

Bildiri No: BT050

İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Öğretim Görevlisi Dr. Aysel Ferah Özcan
Sakarya Üniversitesi
aferah@sakarya.edu.tr
Orcid:

Araştırma Görevlisi Elife Nur Saydam
Sakarya Üniversitesi
elifenursaydam@sakarya.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Tüm Dünya genelinde meydana gelen Covid-19 küresel salgını, birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de yüz yüze eğitimin askıya alınmasına sebep olmuştur. Yüz yüze eğitimin gerçekleştirilemediği salgın döneminde eğitim alanında farklı sınıf düzeylerinde uzaktan eğitim yapılmıştır. Uzaktan eğitim sürecinin bireylerin akademik yaşamlarının temellerinin atıldığı ilkokul birinci sınıftaki öğretmenlerin görüşleriyle değerlendirilmesinin; gelecekte meydana gelebilecek muhtemel öğrenme krizlerinin önlenebilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmada ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecini genel olarak nasıl değerlendirdikleri, uzaktan eğitim sürecinin ilkokul birinci sınıftaki öğrenciler bakımından avantajlarının neler olduğu ve bu sürecin dezavantajlarının neler olduğu alt problemlerine yanıt aranmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıyla desenlenen bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen ve gönüllülük esasına göre seçilen toplam 15 ilkokul birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan ve alan uzmanı görüşü alınarak düzenlenen görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda ilkokul birinci sınıf öğretmenleri genel anlamda uzaktan eğitimi olumsuz yönleri daha fazla olan bir süreç olarak değerlendirmiş ve aile, teknoloji, çocukların duygusal-sosyal-bilişsel gelişimleri açısından birçok olumsuz duruma işaret etmişlerdir. Bununla birlikte birinci sınıf öğretmenleri sürece ailelerin destek vermesi, teknolojinin eğitime entegre edilmesi bakımından da uzaktan eğitimi olumlu bir durum olarak değerlendirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, İlkokul Birinci Sınıf, Sınıf Öğretmeni.*

OPINIONS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ON THE DISTANCE EDUCATION PROCESS

ABSTRACT

The Covid-19 global epidemic, which has occurred all over the world, has caused the suspension of face-to-face education in Turkey, as in many countries. During the epidemic, when face-to-face education could not be carried out, distance education was conducted at different grade levels in the field of education. Evaluating the distance education process with the opinions of teachers in the first grade of primary school, where the foundations of individuals' academic lives are laid; It is thought to be important in terms of preventing possible learning crises that may occur in the future. In this study, it was aimed to examine the views of primary school first grade teachers about the distance education process. In the research, answers were sought to the sub-problems of how primary school first grade teachers generally evaluate the distance education process, what are the advantages of the distance education process for the first grade students and what are the disadvantages of this process. Semi-structured interview technique was used in this research, which was designed with a case study, one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 15 primary school first grade teachers, who were determined by the easily accessible sampling method and selected on a voluntary basis. As a data collection tool, the interview form, which was created by the researchers and prepared by taking the opinion of the field expert, was used. The obtained data were subjected to content analysis. As a result of the research, primary school first grade teachers generally evaluated distance education as a process with more negative aspects and pointed out many negative situations in terms of family, technology, and emotional-social-cognitive development of children. However, first grade teachers evaluated distance education as a positive situation in terms of families' support for the process and integrating technology into education.

Keywords: *Distance Education, Primary School First Grade, Class Teacher.*

Bildiri No: BT051

SAMR MODELİ İLE MEDYA OKURYAZARLIĞI

Seçil Gedik Doğaner
Mustafa Fevzi Serin İlkokulu
gdesecil@hotmail.com
Orcid:

Özkan Seyrek
İhsan Özkaşıkcı İlkokulu
ozkanseyrek@gmail.com
Orcid:

Murat Mustafa Çekiç
İhsan Özkaşıkçı İlkokulu
oku4242@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde, gelişen teknoloji ve 21.yy becerilerinin öğrenilmesi ve doğru kullanılması büyük önem arz etmektedir. Beklenmedik bir biçimde karşı karşıya kaldığımız salgın süreci bizleri senkron ve asenkron ders kavramları ile karşılaştırmıştır. Öğretmenlerin rollerini değiştirmiştir. Çocukların ve gençlerin bilgiye hızlı ulaşması nedeniyle bizlerin kalite filtresi olması gerektiği düşünülmektedir. Bu durum öğrencilerimize iyi bir mentör olmamızı gerektirdiğinden doğru bilgiye ulaşmada algoritmalar geliştirebilmek, dijital eğitimde güvenli bir ekosistem oluşturmak gerektiğinden medya okur yazarlığı ve dijital vatandaşlık kavramını SAMR eğitim modeli ile harmanlayarak öğrencilerimize sunulmuştur. Media Literacy With The SAMR model projemizde 7-11 yaş aralığındaki öğrencilerle çalışıldı. Bu süreçte SAMR eğitim modelinin dört basamağı uygulama sürecine dahil edildi. Bu dört basamağın ilk ikisinde teknoloji eğitimi geliştirmek için kullanılmaktadır. Son ikisinde ise teknoloji, eğitimi dönüştürmek için kullanılmaktadır. SAMR, bilgisayar teknolojisinin öğretimi ve öğrenmeyi nasıl etkileyebileceğini görebileceğimiz bir metot sunmaktadır. Sonuç olarak dijital dönüşümün günümüz şartlarında kaçınılmaz olduğu eğitim ile beraber hayatımızın her alanında bu değişime uyumun kaçınılmaz olduğu görülmektedir. Dijital vatandaşlık ve sürdürülebilirlik kavramlarını hayatımıza dahil olduğu gözlenmiştir. Öğrenciler, bu süreçte canlı derslere katılırken ve diğer sanal platformlarda kişisel verilerini korumaya özen göstermişlerdir, sanal ortamda okudukları bir bilgiyi farklı kaynaklardan araştırarak doğruluğunu teyit etmişlerdir. Bilinçli tüketici olama yolunda reklamlardan etkilenmemeleri gerektiğinin farkına varmışlardır. Ayrıca öğrenciler teknolojinin müfredata entegrasyonu sürecinde yaratıcı çalışmalar ortaya çıkarmışlardır. Matematik dersi kazanımı örüntüler ile ilişkilendirilerek güçlü şifreler oluşturmuşlardır. Medya okur yazarlığı ile ilgili çalışmalar matematik dersi ile ilişkilendirilerek kriptoloji çalışmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Medya okur yazarlığı, dezenformasyon, SAMR modeli, teknoloji entegrasyonu*

MEDIA LITERACY WITH THE SAMR MODEL

ABSTRACT

Today, it is important to learn and use skilled technology and 21st century history correctly. An unexpected technique encounter is our process. It changed the roles of teachers. In terms of our quality rigor due to the small design of children and young people. These situational tools can be developed by those who are able to be seen correctly because we do not have a good mentor. By blending a close environment and digital readership in education, a visual environment and digital readers in education, citizenship concepts with the SAMR education model, literacy in education. With the SAMR model, we worked with 7-11 year olds in our Media Literacy project. This process is an included model of SA step application training. The first two of these four steps are used to develop technology. In the last two, technology is used for the mechanism. SAMR provides a method by which we can see how to use computer technology and learn. As a result, it is seen that it is compatible with this harmony in every field of education and education as it is in use from the world digitally. It has been observed that we have implemented the concepts of digital citizenship and sustainability. Virtual personal trainings have been carefully selected as students participate in these training programs while participating. They have come to be conscious so that they will not be affected by advertisements. At the same time, to reveal using a guiding program. Mathematics gain patterns and our programs have created weaknesses. The media write and read.

Keywords: *Media literacy, disinformation, SAMR model, state of technology*

Bildiri No: BT052

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞE HAZIR OLMA DURUMLARININ İNCELENMESİ: KÜLTÜRLER ARASI BİR KARŞILAŞTIRMA

Yavuz Ercan GÜL
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi,
yavuz.gul@manas.edu.kg
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmada Türk ve Kırgız öğretmen adaylarının kültürel çeşitliliğe ilişkin düşüncelerini incelemek amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda öğretmen adaylarının kültürel çeşitliliğe sahip bir sınıfta öğretmen olup olmayacakları ve nedenleri araştırılmıştır. Araştırmaya Türkiye'den 112 öğretmen adayı katılırken, Kırgızistan'dan ise 98 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma yöntemlerinden Nitel araştırma paradigmasına uygun olarak tasarlanan çalışmada, veriler yarı yapılandırılmış bir görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Çalışmanın verilerinin incelenmesinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmaya Türkiye'den Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi ve Kırgızistan'dan Kırgız Milli Üniversitesi öğrencileri katılmıştır. Katılımcılara öncelikle çalışmanın amacı anlatılmış ve katılımın zorunlu olmadığı, gönüllülük esasına dayandığı bildirilmiştir. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğretmen adayları belirlenerek veri toplama formu verilmiştir. Katılımcılara 45 dakikalık bir süre tanınmış ve bu sürede kültürel çeşitliliğe sahip bir sınıfta öğretmen olup olmayacakları, kendilerini buna hazır hissedip hissetmedikleri ve ayrıca nedenleri sorulmuştur. Katılımcılardan araştırmanın amacına uygun görüş belirtmeyen veya eksik bilgi girenlerin formları elimine edilmiş ve değerlendirmeye alınmamıştır. Katılımcı görüşleri genel olarak kültürel çeşitliliğin olumlu yönleri üzerinde oluşurken, kültürel çeşitliliğe sahip bir sınıfın öğretmenin kişisel ve mesleki gelişimine büyük katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Katılımcılardan özellikle kültürel çeşitliliğe sahip ortamda büyümüş olanları kendilerini böyle bir sınıfta öretmenlik yapmaya hazır hissettiklerini söylemişlerdir. Bazı katılımcılar ise bu durumun olumsuz yönlerine dikkat çekmişler ve kendilerinin de hazır olmadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen Adayı, Kırgız, Türk, Kültürel Çeşitlilik, Karşılaştırma.*

EXAMINATION OF TEACHER CANDIDATES' READINESS FOR CULTURAL DIVERSITY: A CROSS-CULTURAL COMPARISON

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the thoughts of Turkish and Kyrgyz teacher candidates on cultural diversity. In line with this main purpose, it has been investigated whether the teacher candidates will be teachers in a culturally diverse classroom and the reasons. While 112 teacher candidates from Turkey participated in the research, 98 teacher candidates from Kyrgyzstan participated. In the study, which was designed in accordance with the Qualitative research paradigm, one of the research methods, data were collected through a semi-structured interview form. Content analysis technique was used to analysis the data of the study. Karamanoğlu Mehmetbey University from Turkey and Kyrgyz National University students from Kyrgyzstan participated in the study. First of all, the purpose of the study was explained to the participants and they were informed that participation was not compulsory and was based on volunteerism. Teacher candidates who volunteered to participate in the research were determined and a data collection form was given. The participants were given a 45-minute period and were asked whether they would be a teacher in a culturally diverse classroom, whether

they felt ready for it, and also why. The forms of the participants who did not express an opinion in accordance with the purpose of the research or who entered incomplete information were eliminated and were not evaluated. While the participant's views were generally based on the positive aspects of cultural diversity, it was stated that a classroom with cultural diversity would greatly contribute to the personal and professional development of the teacher. Particularly those who grew up in a culturally diverse environment said that they felt ready to teach in such a class. Some participants drew attention to the negative aspects of this situation and stated that they were not ready either.

Keywords: *Teacher Candidate, Kyrgyz, Turk, Cultural Diversity, Comparison.*

Bildiri No: BT053

REHBERLIK VE PSIKOLOJIK DANIŞMAN ADAYLARININ BIREYLE PSIKOLOJIK DANIŞMA SÜRECINDEKI "TERAPÖTIK SÜRECI YÖNETMEYE YÖNELIK" YETERLIK DÜZEYLERININ VE EĞITIM İHTIYACININ BELIRLENMESI

Dr. Öğr. Üyesi Hakan Gülveren
Uşak Üniversitesi
hakan.gulveren@usak.edu.tr
Orcid:

Doç. Dr. Hafız Bek
Uşak Üniversitesi
hafiz.bek@usak.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında, psikolojik danışman eğitiminin niteliği ve niceliği konusu alan uzmanlarını meşgul eden bir konudur. Psikolojik danışman eğitiminin önemli bir parçası olarak süpervizyon süreci önemli bir ilgi alanı olmuştur bu alanda yapılan çalışmalarda bir artış olduğu gözlenmiştir. Süpervizyon eğitimi, alan uzmanlarınca psikolojik danışman eğitiminin kritik bir tamamlayıcısı olarak düşünülmektedir. Bu alanında çalışanlar psikolojik danışman adaylarının mesleki kimlik ve yeterlilik edinmeleri, mesleki becerilerin süpervizyon altında yürütülen uygulamalarla kazandırılması ile mümkün olacağı görüşündedirler. Bu çalışmada, Bireyle Psikolojik Danışma dersini alan Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü öğrencilerinin psikolojik danışma sürecinin terapötik süreci yönetme boyutuna ait yeterlikleri ve eğitim ihtiyaçlarını belirlemek için yapılmıştır. Bu yönüyle süpervizyon eğitimine bir katkı getirmesi amaçlanmıştır. Psikolojik danışman adaylarının terapötik süreci yönetme yeterliklerinin belirlenmesine yönelik olarak düzenlenen bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde gelişimsel yardım modeline göre psikolojik danışman adaylarında bulunması gereken özelliklere göre kategoriler oluşturulmuş ve daha sonra incelenen adaylardan elde edilen veriler doğrultusunda kelimeler, cümleler bu kategorilere atanarak sayım işi gerçekleştirilmiştir. Veriler 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Bireyle Danışmanlık Dersini alan 20 öğrencinin, toplam 120 saatlik ses kayıtlardan elde edilmiştir. Çalışma grubu 12 kadın, 8 erkek öğrenciden oluşmaktadır. Danışanı yönetme boyutunda, danışanın etkileşimdeki söz alma düzeyini belirleyebilme becerisinde danışman adayları sekiz oturum sonucunda istenen düzeyde davranışlar gösterirken danışanın sorunuyla ilişkisiz 3. kişilerden söz etmesini önleyebilme becerisinde yeterli düzeyde davranışlar göstermedikleri belirlenmiştir. Danışanın kendini yönetme boyutunda, danışanla birlikte ilerleme becerisinde danışman adaylarının beklene düzeyde yeterli olmadıkları, danışma süreci sırasında mesleki dili kullanmada eksiklerinin olduğu, gündelik dili kullandıkları, danışanın sorununa ilişkin kuramsal ve ampirik bilgilere sahip olmalarına karşın danışma sürecinde bu bilgileri yeterli düzeyde kullanamadıkları, problem çözme aşamalarını süreçte kullanırken bazı temel sorunlar yaşadıkları, gelişimsel modelin boyutlarını kullanırken bir düzensizlik yaşadıkları belirlenmiştir. Danışman adaylarının danışma sürecinde yeterli düzeyde gösteremedikleri bu beceriler yönünden eğitim ihtiyacını olduğu söylenebilir.Danışman adaylarının bireyle psikolojik danışma sürecinde kuramsal bilgiye sahip olma bakımından bir sorun görülmemektedir. Asıl sorun psikolojik danışma sürecinde sahip olunması gereken becerilerin kazanılması ve bunların uygulamaya dönüştürülmesidir. Terapötik süreci yönetmede danışman adayları mesleki kimliğe henüz sahip olmadıklarından, bunda yeteri kadar uygulama

yapılmadığı düşünülmektedir, danışanla ilişkilerinde gündelik dili kullanmaya yöneldikleri görülmektedir. Yeterli uygulama olmadığından danışman adayları danışanın sorununa odaklanırken, temele alınan yardım hizmetinin aşamalarını gözden kaçırmakta, problem çözme basamaklarının istenen biçimde kullanamamaktadırlar. Becerilerin kazandırılmasında mikro öğretim gibi farklı öğretim yöntemleri ve modelleri kullanılmalıdır. Öğrencilerin kazanmış oldukları teorik bilgiyi uygulamaya dönüştürebilecekleri öğrenme-öğretme ortamları hazırlanarak danışman adaylarının gerçek durumlarda danışmalık performansı bakımından daha yeterli hele getirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: *Gelişimsel yardım modeli, terapötik süreci yönetme, eğitim ihtiyacı*

DETERMINING THE QUALIFICATION LEVELS AND TRAINING NEEDS OF GUIDANCE AND PSYCHOLOGICAL COUNSELOR CANDIDATES TO MANAGE THE THERAPEUTIC PROCESS IN THE PSYCHOLOGICAL COUNSELING PROCESS

ABSTRACT

In the field of Psychological Counseling and Guidance, the quality and quantity of psychological counselor education is an issue that preoccupies the field experts. As an important part of psychological counselor education, the supervision process has been an important area of interest, and it has been observed that there has been an increase in studies in this field. Supervision training is considered by field experts as a critical complement to counselor training. Those working in this field are of the opinion that it will be possible for psychological counselor candidates to acquire professional identity and competence, and to gain professional skills through supervised practices. In this study, it was conducted to determine the competencies and training needs of the Guidance and Psychological Counseling department students who took the Individual Counseling course regarding the management of the therapeutic process of the psychological counseling process. In this respect, it is aimed to make a contribution to supervision training. Content analysis, which is one of the qualitative research methods, was used in this study, which was organized to determine the competencies of psychological counselor candidates to manage the therapeutic process. In the content analysis, categories were created according to the characteristics that psychological counselor candidates should have according to the developmental assistance model, and then words and sentences were assigned to these categories in line with the data obtained from the candidates examined, and the counting work was carried out. The data were obtained from a total of 120 hours of audio recordings of 20 students who took the Individual Counseling Course in the spring semester of the 2019-2020 academic year. The study group consists of 12 female and 8 male students. In the dimension of managing the client, counselor candidates showed the desired level of behavior after eight sessions in the ability to determine the level of speaking in the interaction of the client, but they did not show sufficient behavior in the ability to prevent the client from talking about third parties unrelated to the problem. In the self-management dimension of the client, the counselor candidates are not sufficient in the ability to progress with the client, they have deficiencies in using the professional language during the counseling process, they use everyday language, although they have theoretical and empirical information about the client's problem, they cannot use this information adequately in the counseling process, they cannot use the problem solving stages. It has been determined that they have some basic problems while using the developmental model, and they experience an irregularity when using the dimensions of the developmental model. It can be said that the counselor candidates need training in terms of these skills that they cannot demonstrate adequately during the counseling process. The main problem is to acquire the skills to be possessed in the psychological counseling process and to transform them into practice. Since counselor candidates do not yet have professional identity in managing the therapeutic process, it is thought that there is not enough practice in this, and it is seen that they tend to use everyday language in their relations with the client. As there is not enough practice, counselor candidates focus on the client's problem, overlook the stages of the assistance service, and cannot use the problem solving steps in the desired way. Different teaching methods and models such as micro-teaching should be used in the acquisition of skills. Learning-teaching environments where students can transform their theoretical knowledge into practice should be prepared, and counselor candidates should be made more competent in terms of counseling performance in real situations.

Keywords: *Developmental assistance model, managing the therapeutic process, training need*

Bildiri No: BT054

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Sena Güme
İstanbul Medipol Üniversitesi
sena.gume@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Ali Eryılmaz
Yıldız Teknik Üniversitesi
erali76@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Gelişiminden itibaren birçok aşamadan geçen internet, ülkemizde ve tüm dünyada yaygın olarak kullanılmakta ve kullanım oranı her geçen gün artmaya devam etmektedir. İnternet kullanımındaki artış, internet bağımlılığı, patolojik internet kullanımı, problemli internet kullanımı gibi farklı terimlerle tarif edilen yeni bir bozukluğun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Young'a (2004) göre internet bağımlılığı, bireyin interneti aşırı kullanma isteğine engel olamaması, yoksunluk durumunda sinirli, saldırgan olması, iş, sosyal ve aile hayatının giderek bozulması, internetsiz geçirilen zamanın birey için önemini kaybetmesi ve davranışsal sorunları içeren bir bağımlılıktır. Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde internet bağımlılık düzeyini cinsiyet, sınıf, bölüm, üniversite türü, internet kullanım amacı, gelir ve yaşam yeri değişkenlerine göre incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu iki vakıf ve iki devlet üniversitesinin eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan 320 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Balta ve Horzum (2008) tarafından geliştirilen İnternet Bağımlılığı Testi ile demografik bilgilerin yer aldığı kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde dağılımları kullanılmış ve demografik özelliklere göre katılımcıların internet bağımlılık düzeyleri arasındaki farklılıkları tespit etmek için t testi ve ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, 261 öğrenci ortalama internet kullanıcısıyken 59 öğrencinin ara sıra problemli internet kullanımına sahip olduğu görülmektedir. Öğrencilerin internet bağımlılık düzeyleri ile cinsiyet, üniversite türü, bölüm, sınıf, yaşam yeri, gelir, internet kullanım amacı arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: *İnternet bağımlılığı, Üniversite öğrencileri*

EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' INTERNET ADDICTION LEVEL IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

The internet, which has gone through many stages since its development, is widely used in our country and all over the world, and its usage rate continues to increase day by day. The increase in internet use has led to the emergence of a new disorder described with different terms such as internet addiction, pathological internet use, and problematic internet use. According to Young (2004), internet addiction is an addiction that includes the individual's inability to prevent excessive use of the internet, being irritable and aggressive in case of deprivation, progressive deterioration of work, social and family life, loss of importance of time spent without internet for the individual, and behavioral problems. The aim of this study is to examine the level of internet addiction in university students according to gender, class, department, type of university, purpose of internet use, income and place of residence. The study group of the research consists of 320 students studying at the education faculties of two foundation and two state universities. In order to collect data in the research, the Internet Addiction Test developed by Balta and Horzum (2008) and a personal information form containing demographic information were used. Frequency and percentage distributions were used in the analysis of the data, and t-test and ANOVA tests were used to determine the differences between the internet addiction levels of the participants according to demographic characteristics. According to the results of the research, while 261 students are average internet users, 59 students have occasional problematic internet use. No significant difference was found between students' internet addiction levels and gender, type of university, department, class, place of residence, income, and purpose of internet use.

***Keywords**: Internet addiction, University students*

Bildiri No: BT055

BULUT TABANLI ADLI BILIŞIM İNCELEMELERI: ÖRNEK BIR UYGULAMA

Sami ACAR
Gazi Üniversitesi
samiacar@gazi.edu.tr
Orcid:

Mustafa GÜNGÖR
Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı
mustafagungor@jandarma.gov.tr
Orcid:

ÖZET

Bulut bilişim teknolojilerini hayatımızın her alanında hissettiğimiz bu günlerde yaptığımız her işlem bize internete bağlanma uzaklığındadır. Bulut bilişim dinamik yapısı ile iş hayatımıza ve özel hayatımıza büyük kolaylıklar ve bilgiye her noktadan erişim imkânı getirirken, aynı dinamik yapının adli bilişim alanında birtakım zorluklar doğurduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında bulutta yer alan verilere adli bilişim araçlarını kullanmak suretiyle hangi ölçüde erişilebildiğine ilişkin tespitlerde bulunulmuştur.Bulutta yer alan verilere karşılıklı adli yardımlaşma anlaşmalarının devreye sokulması, rıza gösterilmesi halinde kullanıcıya ait bilgilerin alınması ve elektronik delillerin incelenmesi neticesinde elde edilen belirteçlerden ve kullanıcı bilgilerinden yararlanılması suretiyle erişilebilmektedir.Araştırma kapsamında akıllı telefon uygulamaları tarafından kullanıcıların kimlik bilgilerini doğrulayan ve belirli bir süre boyunca söz konusu cihazdan yapılan bağlantıların geçerli olarak kabul edileceğini belirten sertifika niteliğindeki belirteçlerden (tokens) yararlanılmıştır.Bu kapsamda Android işletim sistemine sahip LG LG-D802 (4.2.2) ve iOS işletim sistemine sahip iPhone A1687 (iOS 13.1.2) marka cep telefonlarında deneylerde kullanılmak üzere Gmail, Facebook, Dropbox ve Google kullanıcı hesabı oluşturulmuş, hesaplara veri yüklenebilmesi için birtakım kullanıcı davranışlarında bulunulmuştur. İncelemelerde kullanılmak üzere LG marka LG-D802 model cep telefonunun UFED 4PC yazılımıyla fiziksel, dosya sistemi ve mantıksal kopyaları; iPhone marka A1687 model cep telefonunun ise UFED 4PC ve UFED Physical Analyzer yazılımı ile mantıksal ve dosya sistemi kopyaları alınmıştır.UFED Physical Analyzer ile yapılan incelemelerde kullanıcı adı, parola ve belirteçlerin tespit edilebildiği ve UFED Cloud Analyzer ile verilere erişim sağlanabildiği; AXIOM yazılımının ise söz konusu işlemlerde iki faktörlü kimlik doğrulama ve SMS doğrulama işlemlerini gerektirdiği görülmüştür. AXIOM yazılımında kullanıcı adı ve parolanın girilmesi suretiyle bulutta yer alan verilerin yüklenmesinde gerekli olan doğrulama işlemi adli bilişim açısından delil bütünlüğüne zarar verebileceği değerlendirilmektedir. UFED Cloud Analyzer ve AXIOM yazılımlarının sadece Android işletim sistemine sahip cep telefonlarında alınan fiziksel kopyada kullanıcı adı, parola ve belirteçleri tespit ettiği görülmüştür. Mantıksal ve dosya sistemi kopyalarının analizi sonucunda kullanıcı adı, parola ve belirteçler belirlenememektedir. Ayrıca UFED Cloud Analyzer ve AXIOM yazılımlarının her ikisinin de kullanıcı adı ve parolaların girilmesinin ardından bulutta yer alan tüm verileri yüklediği görülmüştür. Bulutta yer alan verilerin adli bilişim araçlarıyla elde edilmesi en pratik yol olarak gözükmekle birlikte telefonlarda yer alan belirteçlere sadece fiziksel kopyanın alınması neticesinde erişilebilmiştir. Mantıksal ve dosya sistemi kopyalarının analizi sonucunda kullanıcı adı, parola ve belirteçler tespit edilememektedir.Bulut tabanlı adli bilişim incelemelerinde, bulutta yer alan verilerin uçuculuğu, verilerin kolayca manipüle edilebileceği veya silinebileceği anlamına gelmektedir. Söz konusu kopya birebir kopya

şeklindeki fiziksel kopya değildir ve silinmiş veriler kurtarılamamaktadır. Bu kapsamda, elde edilen delillerin doğrulanmasında standart yasal süreç ve servis sağlayıcı geri dönüşleri eş zamanlı olarak kullanılmalıdır. Söz konusu doğrulama işlemi kullanıcının kimliğini doğrulaması sağlanarak, bulut verilerini mobil cihazda veya bilgisayarda bulunan verilerle ilişkilendirilerek veya servis sağlayıcılardan gelen veriler ile hesap verileri doğrulanarak sağlanabilecektir. Bulut hizmetlerini kullanan cihazların incelenmesinde geleneksel adli bilişim incelemelerinden daha fazlası gerekmektedir. Söz konusu cihazlarda öncelikle bulut servis sağlayıcılarına ilişkin uygulamaların bulunup bulunmadığı araştırılmalıdır. Açık bir cihazda parolaların veya kullanıcı oturum bilgilerinin tespiti mümkün olabilmektedir. Elde edilen bu veriler sayesinde bulutta bulunan verilere erişim sağlanabilmektedir.

***Anahtar kelimeler**: adli bilişim, bulut bilişim, bulut tabanlı adli bilişim*

CLOUD-BASED FORENSIC SURVEYS: AN EXAMPLE APPLICATION

ABSTRACT

In these days when we feel cloud computing technologies in every aspect of our lives, every transaction we do is within the distance of connecting us to the internet. While cloud computing brings great convenience and access to information from every point in our business and private lives with its dynamic structure, it is seen that the same dynamic structure poses some difficulties in the field of forensic computing. Within the scope of the research, determinations were made regarding the extent to which the data in the cloud can be accessed by using forensic tools. Within the scope of the research, certificate tokens that confirm the identity information of users and indicate that connections made from the device for a certain period of time will be considered valid by smartphone applications. In this context, LG LG-D802 (4.2.2) with Android operating system and Gmail, Facebook, Dropbox and Google user accounts were created to be used in experiments on iPhone A1687 (iOS 13.1.2) brand mobile phones with iOS operating system, and data can be uploaded to the accounts. Some user behaviors have been made for this purpose. Physical, file system and logical copies of LG brand LG-D802 mobile phone with UFED 4PC software for use in examinations; Logical and file system copies of iPhone brand A1687 mobile phone were taken with UFED 4PC and UFED Physical Analyzer software. In the examinations made with UFED Physical Analyzer, user names, passwords and tokens can be detected and data can be accessed with UFED Cloud Analyzer; It has been observed that AXIOM software requires two-factor authentication and SMS verification processes in these transactions. It is considered that the verification process required for loading the data in the cloud by entering the user name and password in the AXIOM software may damage the integrity of the evidence in terms of forensic computing. It has been observed that UFED Cloud Analyzer and AXIOM software detect usernames, passwords and tokens only in the physical copy taken on mobile phones with Android operating system. Username, password and tokens cannot be determined as a result of analysis of logical and file system copies. In addition, it has been observed that both UFED Cloud Analyzer and AXIOM software load all the data in the cloud after entering the username and passwords. Although it seems to be the most practical way to obtain the data in the cloud with forensic computing tools, the tokens on the phones could only be accessed as a result of taking the physical copy. Username, password, and tokens cannot be detected as a result of analysis of logical and file system copies. In cloud-based forensic investigations, the volatility of data in the cloud means that data can be easily manipulated or deleted. The copy in question is not a physical copy, and deleted data cannot be recovered. In this context, standard legal process and service provider feedback should be used simultaneously in verifying the evidence obtained. The said verification process can be achieved by ensuring that the user authenticates, by associating the cloud data with the data on the mobile device or computer, or by verifying the account data with the data from the service providers. Examining devices using cloud services requires more than traditional forensic investigations. First of all, it should be investigated whether there are applications related to cloud service providers on the devices in question. It is possible to detect passwords or user login information on an open device. Thanks to these data obtained, access to the data in the cloud can be provided.

***Keywords:** forensics, cloud computing, cloud-based forensics*

Bildiri No: BT056

TÜRK EDEBİYATI EĞİTİMİ VE ÖĞRETİMİNDE EDEBİYAT TARİHİNİN BİR BÜTÜN OLARAK ELE ALINMASI MESELESİ

Doç.Dr. Könül Hacıyeva
Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi
konulhaciyeva75@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Anadolu, Azerbaycan, Çağatay ve Osmanlı sahası Türk edebiyyatlarinin birbirine etki halinde geliştiğini göz önünde bulundurarak bu ortamların yetiştirdiği şairleri incelerken onları yetiştiren dönemi, etkileyen toplumsal ve sosyolojik faktörleri dikkate almak, sistemli bir araştırma ortaya koymak gerekir. Söz konusu prensiplere uyulması aynı şekilde Türk edebiyatı öğretiminde de büyük önem arz eder. Bu prensiplere Prof.Dr. M.F.Köprülü'nün araştırmacılık ve öğretmenlik faaliyetinde önemli yer verilmiştir.Türk edebiyyat tarihinin önde gelen bilim adamlarından ve hocalarından olan Prof. Dr. M. F. Köprülü Azerbaycan şairlerini Türk şiiri bağlamında incelemiş, yazdığı bilimsel eserlerle Azerbaycan edebiyatşinaslığına büyük katkılarda bulunmuştur. Türk edebiyat tarihini bir bütün halinde tetkik eden F.Köprülü Azerbaycan edebiyatı ile ilgili bir çok önemli araştırmalar yapmıştır. O, kendisinden önceki bazı edebiyat tarihçilerinden farklı olarak Türk edebiyatını Osmanlı şairlerinin yaratıcılığı ile kısıtlandırmamış, onu Azeri, Çağatay vb. şiir ortamlarıyla birlikte, bir bütün olarak araştırılmasını ve öğretilmesini tercih etmiştir. Köprülü'nün "Türk edebiyatı tarihi" adlı eserinde Nesimi ve Kasım Envar dahil olmak üzere bir çok Azerbaycan şairleri ile ilgili düşünce ve kanaatlarını görebiliriz. Onun Azerbaycan şairleri Hasanoğlu, Halili, Habibi ve Fuzuli hakkında yazdığı bilimsel makaleler günümüzde de Türk edebiyat tarihinin araştırılmasında ve öğretiminde önemli kaynak olarak bilinmektedir. "Azerî Edebiyatına Ait Tedkikler" adlı bu araştırmada araştırmacının Ortaçağ Azerbaycan şairleri hakkındaki değerli görüşleri yer almıştır. Bu tür araştırma eserlerinin Türk edebiyatının eğitimi ve öğretimi için büyük katkıları vardır. Türk tarihinin, Türk dili ve edebiyatının, Türklüğün bir bütün halinde ele alınması eğitim ve öğretimin başlıca gayesi olarak bilinmelidir. Yapılan araştırmalarla bu kanıya varmamız mümkün: tüm ideolojik ve sanatsal özellikleri, inişli-yokuşlu evrimsel gelişimi, yansıttığı sosyal, tarihsel, felsefi, didaktik ve yaşamsal içeriği ile şekillenen Orta Çağ Azerbaycan edebiyatı, Türk edebiyatının ayrılmaz bir parçası olarak Türk klasik edebiyatının araştırılmasında önemli yere sahiptir. Öğretim ve araştırmalarda ortak Türk tarihi ve ortak Türk edebiyatı tarihi meselelerinin gündeme geldiği bu günümüzde Prof. Dr. M.F.Köprülü'nün eserlerinin büyük önemi vardır. Yeni araştırmalarda o eserlerde ileri sürülen bilimsel kavramlara dayanılmalıdır.

Anahtar kelimeler: *Türk edebiyatı, Köprülü, Azerbaycan, şair*

THE ISSUE OF CONSIDERING THE HISTORY OF LITERATURE AS A WHOLE IN TURKISH LITERATURE EDUCATION AND TEACHING

ABSTRACT

Considering that Turkish literatures in Anatolia, Azerbaijan, Çağatay and Ottoman fields developed in interaction with each other, while examining the poets raised by these environments, it is necessary to take into account the period that raised them, the social and sociological factors affecting them, and to conduct a systematic research. Complying with these principles is also of great importance in teaching Turkish literature. To these principles, Prof.Dr. An important place was given to M.F.Köprülü's research and teaching activities. One of the leading scientists and teachers in the history of Turkish literature, Prof. Dr. M. F. Köprülü studied the Azerbaijani poets in the context of Turkish poetry and made great contributions to the Azerbaijani literature with his scientific works. F.Köprülü, who examined the history of Turkish literature as a whole, made many important researches on Azerbaijani literature. Unlike some literary historians before him, he did not limit Turkish literature with the creativity of Ottoman poets, and he did not limit it to Azeri, Çağatay, etc. He preferred to be researched and taught as a whole, together with the poetry mediums. We can see the thoughts and opinions of many Azerbaijani poets, including Nesimi and Kasım Envar, in Köprülü's work titled "History of Turkish Literature". His scientific articles about the Azerbaijani poets Hasanoğlu, Halili, Habibi and Fuzuli are still known as an important source in the research and teaching of the history of Turkish literature. In this research named "Reviews of Azerbaijani Literature", valuable views of the researcher about the medieval Azerbaijani poets were included. Such research works have great contributions to the education and teaching of Turkish literature.

It should be known as the main purpose of education and training to deal with Turkish history, Turkish language and literature, and Turkishness as a whole. It is possible to reach this conclusion with the researches: Medieval Azerbaijani literature, which is shaped by all its ideological and artistic features, ups and downs, evolutionary development, reflects social, historical, philosophical, didactic and vital content, has an important place in the research of Turkish classical literature as an inseparable part of Turkish literature. . In this day, when the issues of common Turkish history and common history of Turkish literature come to the fore in teaching and research, Prof. Dr. The works of M.F. Köprülü are of great importance. New research should be based on scientific concepts put forward in those works.

Keywords*: Turkish literature, Köprülü, Azerbaijan, poet*

Bildiri No: BT057

AZERBAYCANDA MAKROEKONOMİK İSTİKRARIN SAGLANMASINDA MALİYE POLİTİKASININ ETKİSİ.

Yazar:Samir Haydarov
Bakü Muhendislik Universitesi
saheydarov@beu.edu.az
Orcid:

ÖZET

Bu çalışma, maliye politikasının ekonomik büyüme üzerindeki etkisini Azerbaycan ekonomisi perspektifinden incelenmektedir.Bu araştırmada farklı ekonometrik yöntemler kullanılarak Azerbaycan için maliye siyasetinin makroekonomik istikrar üzerindeki etkisi ölçülmekdedir.Aynı zamanda Azerbaycanda uygulanan maliye siyaseti çeşitli ekonomik ekollarla ilişkisi değerlendirilmişdir.Ancak bu vergi oranları ile toplanan vergilerin ayrı bir ekonometrik analizi,GSMH üzerindeki olumlu etkisini göstermekle yanısıra çok küçüktür ve azalmaktadır.Laffer eğrisi göz önüne alındığında, vergi oranları zaman içinde optimize edilmezse etki negatif olacaktır. İstatistik veriler Azerbaycan Merkezi Bankasının sitesinden elde olunmuşdur.

Anahtar Kelimeler: *Ekonomik büyüme, Laffer egrisi, Maliye Politiksı,GSMH.*

THE EFFECT OF FINANCIAL POLICY ON MASTERING MACROECONOMIC STABILITY IN AZERBAIJAN

ABSTRACT

This study examines the effect of fiscal policy on economic growth from the perspective of the economy of Azerbaijan. In this study, the effect of fiscal policy on macroeconomic stability for Azerbaijan is measured using different econometric methods. At the same time, the relationship between the fiscal policy implemented in Azerbaijan and various economic schools is evaluated. However, these tax rates and taxes collected separately an econometric analysis shows the positive effect on GNP, but it is very small and decreasing. Given the Laffer curve, the effect will be negative if tax rates are not optimized over time. Statistical data were obtained from the website of the Central Bank of Azerbaijan.

Keywords*: Economic growth, Laffer curve, Fiscal Policy, GNP*

Bildiri No: BT058

ÖZEL OKUL ÖĞRENCİLERİ ONLINE EĞİTİM HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR? KARMA YÖNTEM ÇALIŞMASI

Begüm İhtiyaryer
Fatih Sultan Mehmet Vakıf University
bihtiyaryer@fsm.edu.tr
Orcid:

Assoc. Prof. Bülent Alcı
Yıldız Technical University
bulent_alci@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

COVID19 salgını açıkça tüm dünyadaki eğitim sistemlerini etkiledi. Türkiye de pandeminin ilk gününden bu yana eğitimin tüm ülkede sürdürülmesi için yeni uygulamalar hayata geçirdi. Ancak devlet okulları ile özel okullardaki öğrenciler arasında teknolojik altyapı, olanaklar ve maddi durum açısından bazı eşitsizlikler izlenmiştir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, özel okullardaki öğrencilerin aldıkları çevrimiçi eğitim hakkında ne düşündüklerini öğrenmektir. Türkiye'de özel bir okulda öğrenim görmekte olan 1778 öğrenciden hem nicel hem de nitel veri toplamak için bu çalışmada gömülü karma yöntem deseni uygulanmıştır. Hem betimsel hem de içerik analizleri sonucunda özel okullar ile devlet okulları arasında çevrimiçi eğitim prosedürü, olanakları, hijyen ve psikolojik ihtiyaçlar açısından bazı farklılıklar ve benzerlikler olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler*: Online eğitim, Özel okullar, Öğrenci görüşleri, COVID19 pandemisi*

WHAT DO STUDENTS IN PRIVATE SCHOOLS THINK ABOUT ONLINE EDUCATION? A MIXED METHOD STUDY

ABSTRACT

COVID19 pandemic has obviously affected education systems all over the world. Turkey also has implemented new applications since the first day of the pandemic to maintain education in the whole country. However, some inequalities have been monitored between students in state schools and private school in terms of technological infrastructure, facilities and financial situations. Therefore the purpose of this study is to find out what the students in private schools think about the online education they have been receiving. The embedded mixed method design was applied in this study to collect both quantitative and qualitative data from 1778 students who were studying in a private school in Turkey. As a result of both descriptive and content analyses, it was concluded that there were some differences and similarities on the online education procedure, facilities, hygiene and psychological needs between private schools and state schools.

Keywords: *Online education, Private schools, Students' opinions, COVID19 pandemic*

Bildiri No: BT059

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÖĞRENCİLERE TOPLAMA VE ÇIKARMA PROBLEMLERİNİN ÇÖZME BECERİSİNİN ÖĞRETİMİNDE ŞEMAYA DAYALI ÖĞRETİM STRATEJİSİNİN ETKİLİLİĞİ

Baran YAŞAR
Hendek Özel Eğitim Uygulama Okulu/ SAKARYA
yasarbaran04@gmail.com
Orcid:

Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
ayikmis@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada OSB'li bireylere toplama ve çıkarma problemlerini çözme becerisinin öğretiminde şemaya dayalı öğretim stratejisinin etkililiği incelenmiştir. Bu genel amacın yanı sıra araştırmada, şemaya dayalı öğretim stratejisi ile öğretimin farklı ortam ve kişilere genelleme etkisi, öğretim bittikten sonra on, yirmi ve otuz gün sonra kalıcılığa etkisi ve şemaya dayalı öğretim stratejisi ile ilgili öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesine yönelik sosyal geçerliğin incelenmesi amaçlanmıştır.Araştırma tek denekli araştırma desenlerinden yoklama evreli denekler arası çoklu yoklama modeli ile desenlenmiştir. Araştırmaya yaşları 12-14 arasında değişen biri pilot olmak üzere dört erkek öğrenci katılmıştır. Araştırma süreci başlama düzeyi, öğretim, izleme ve genelleme oturumlarından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama formlarına kaydedilen başlama düzeyi, öğretim ve izleme verileri grafiksel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Öntest-sontest şeklinde toplanan genelleme verileri görsel olarak gösterilmiştir. Ayrıca, araştırmanın sosyal geçerliğini belirlemek amacıyla öğrencilerin öğretmenlerinden sosyal geçerlik verisi toplanmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde OSB 'li bireylere toplama ve çıkarma problemleri çözme becerisinin öğretiminde şemaya dayalı öğretim stratejisinin etkili olduğu ve her üç katılımcının problem çözme performanslarında anlamlı bir artışın sağlandığı görülmüştür. Edinilen bu becerinin 10, 20 ve 30 gün sonra da korunduğu, bu bireylerin problem çözme becerilerinin başka ortam ve kişilere de genelleme yapabildikleri, sosyal geçerliğe ilişkin öğretmen görüşlerinin olumlu olduğu görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler**: Şemaya Dayalı Öğretim Stratejisi, Problem Çözme, Otizm Spektrum Bozukluğu, Çoklu Yoklama Modeli*

THE EFFECTIVENESS OF A SCHEMA-BASED INSTRUCTIONAL STRATEGY IN TEACHING THE SKILLS TO SOLVE ADDITIONAL AND SUBTRACTION PROBLEMS TO STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER

ABSTRACT

In this study, the effectiveness of the schema-based teaching strategy in teaching addition and subtraction problem solving skills to individuals with ASD was examined. In addition to this general purpose, the study aimed to examine the effect of schema-based teaching strategy and the generalization effect of teaching to different environments and people, its effect on permanence ten, twenty and thirty days after the end of the teaching, and the social validity of determining teachers' views on schema-based teaching strategy.

The research was designed with probe-phase multiple probe model among subjects, which is one of the single-subject research designs. Four male students aged 12-14, one of whom was a pilot, participated in the study. The research process consists of baseline, teaching, monitoring and generalization sessions. In the study, the baseline, teaching and follow-up data recorded in the data collection forms were analyzed by graphical analysis method. Generalization data collected in the form of pretest-posttest are shown visually. In addition, social validity data were collected from the students' teachers in order to determine the social validity of the research.

When the research findings were examined, it was seen that the schema-based teaching strategy was effective in teaching addition and subtraction problem-solving skills to individuals with ASD, and a significant increase was achieved in the problem-solving performances of all three participants. It was observed that this acquired skill was preserved after 10, 20 and 30 days, that these individuals' problem-solving skills were able to generalize to other environments and people, and teachers' views on social validity were positive.

Keywords: *Schema-Based Instructional Strategy, Problem Solving, Autism Spectrum Disorder, Multiple Probe Model*

Bildiri No: BT060

ÇOK SINIFLI OKULLAR ARACILIĞIYLA ÇEŞİTLİLİKLERE KATILMAK

Diego Juárez Bolaños
Universidad Iberoamericana Ciudad de México
diego.juarez@ibero.mx
Orcid:

ÖZET

Meksika Kırsal Eğitim Araştırmacıları Ağı'nın başkanı olan yazar, birleştirilmiş okullardaki öğrencilerin değerlendirilmesinin, kendilerinin ölçülebilir olması gerekmeyen çeşitli deneyimleri göz önünde bulundurmak için yeniden kavramsallaştırılması gerektiğini söylüyor. Kentlere ulaşan hizmetlerin sunulma biçiminin yarattığı sosyal borç.

Anahtar Kelimeler: *Kırsal Eğitim, Çoklu Sınıf, Eğitimde Eşitlik, México*

ATTENDING DIVERSITY THROUGH MULTI-GRADE SCHOOLS

ABSTRACT

The evaluation of students in multigrade schools would have to be reconceptualized, in order to consider various experiences that do not necessarily lend themselves to be measurable, says the author, head of the Mexican Network of Rural Education Researchers, who speaks in this paper of a social debt generated by the way the services that reach the towns are offered.

Keywords: *Rural Education, Multi-Grade, Educational Equity, México*

Bildiri No: BT061

KKTC'DE DİN EĞİTİMİNİN NİTELİĞİ ÜZERİNE BİR İNCELEME: HALA SULTAN İLAHİYAT KOLEJİ

Ümit Kalkan
Milli Eğitim Bakanlığı
umitkalkan@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde din eğitimi müfredatlı ilk okul olma özelliği taşıyan Hala Sultan İlahiyat Koleji'ndeki eğitimin niteliğinden hareketle örgün eğitim sistemindeki din öğretimine mevcut durumunun öğretmen görüşlerine göre betimlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay yöntemi ve amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu, 2014-2021 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı tarafından KKTC'de görevlendirilen ve Hala Sultan İlahiyat Koleji'nde görev yapan 25 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yüz yüze yapılan görüşmelerin içerik analizine tabi tutulmasıyla elde edilmiştir. Araştırmada eğitim ve öğretimin niteliğine yönelik, yasal mevzuat boyutu, eğitim, öğretim ve müfredat boyutu, öğretmen boyutu ve öğrenci boyutu olmak üzere dört tema oluştuğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre açılmasının üzerinden 10 yıl geçen Hala Sultan İlahiyat Koleji'nin şu an adada en fazla öğrenciye sahip bir eğitim kurumu olduğu, öğrenci sayısındaki fazlalılığın eğitimin niteliğini düşüren en önemli etken olduğu, kolej ve Anadolu bölümlerine öğrenci alımında yasal düzenlemelere gerek duyulduğu, din eğitimine yönelik yasal mevzuatlarda zaman zaman yapılan değişikliklerin öğrenci ve velilerin tedirgin olmalarına neden olduğu, müfredat, ders kitapları ve din öğretimi programının olmamasından kaynaklı teknik bir takım sıkıntılar yaşandığı, branş öğretmeni atamalarının yapılamamasından kaynaklı okulun öğretmen ihtiyacını karşılamada yetersiz kaldığı diğer branşlara göre meslek dersleri öğretmenlerinin ders saatinin daha fazla olduğu, bunun da öğretmen verimliliğini düşürdüğü, uzak bölgelerden okula gelen öğrencilerin ulaşımla ilgili sıkıntılar yaşadığı, mesleki derslerle ilgili öğrenci hazırbulunuşluk düzeylerinin az olduğu ayrıca KKTC'de üniversiteye yerleşme durumlarının kolay olmasından kaynaklı öğrencilerin akademik başarıya odaklanmalarında sorunlara neden olduğu görülmüştür..

Anahtar Kelimeler: *Din Eğitimi, Hala Sultan İlahiyat Koleji, KKTC*

AN INVESTIGATION ON THE QUALITY OF RELIGIOUS EDUCATION IN TRNC: HALA SULTAN İLAHİYAT COLLEGE

ABSTRACT

In this research, it is aimed to describe the current situation of religious education in the formal education system according to the views of teachers, based on the quality of education in Hala Sultan Theology College, which is the first school with a religious education curriculum in the Turkish Republic of Northern Cyprus. The research was carried out using the case study method and purposive sampling technique, which are among the qualitative research methods. The study group of the research consists of 25 teachers who were appointed by the Ministry of National Education of the Republic of Turkey in the TRNC between the years 2014-2021 and worked at Hala Sultan Theology College. The research data were obtained by subjecting the face-to-face interviews to content analysis using a semi-structured interview form. In the research, it has been seen that there are four themes for the quality of education and training, namely the dimension of legal regulations, the dimension of education, training and curriculum, the dimension of teachers and the dimension of students. According to the results obtained from the research, Hala Sultan Theology College, which has been 10 years since its opening, is currently the educational institution with the highest number of students on the island, the excess number of students is the most important factor reducing the quality of education, and there is a need for legal regulations in student admission to colleges and Anatolian departments, The changes in the legal regulations for religious education from time to time cause students and parents to be uneasy, there are some technical problems due to the lack of curriculum, textbooks and religious education program, and the school is insufficient to meet the teacher needs of the school due to the inability to appoint branch teachers. There are more lecture hours, which reduces teacher productivity, students coming to school from distant regions have problems with transportation, student readiness levels for vocational courses are low, and students from TRNC It has been seen that it causes problems in focusing on academic success due to the ease of placement in university.

Keywords: *Religious Education, Hala Sultan Theology College, TRNC.*

Bildiri No: BT062

BENİM BAHÇEM

Ferda KANAT
Milli Eğitim Bakanlığı
Meram İhsan Karacigan Anaokulu
ferdakanat@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Projemiz planlanırken çocukların ilgi ve gereksinimleri göz önüne alınarak okul ortamlarının uygun şekilde hazırlanması, bu ortamlarda öğrencilerimizin kendi doğal yetiştirdikleri sebze ve meyveleri üretme ürettiğini gözleme ve inceleme imkanı sağlamaktır. Bu proje, öğrencilere temel tarım uygulamaları konusunda beceri kazandırmak ve bitki bakımında sorumluluk almalarını sağlamak için düzenlenmiştir. Çocuklar için doğal bir eğitim ortamı yaratmaktır. Tarımın önemini öğretmek, tarımsal beceriler kazandırmak, tarım uygulamalarının ders konularıyla birleştirilmesi, bitki yetiştirme çalışmaları ile çocuklarda sorumluluk duygusu kazandırmak amaçlanmıştır. Çalışmalarımızda öğrenci etkinliklerinde beyin fırtınası, işbirliği araştırma sorgulama sunma yöntemlerinin kullanıldığı etkinlikleri özellikle seçtik. Belli bir problem durumu ile karşı karşıya bırakılarak farklı fikirlerden çözümler üretmelerini sağladı. Drama , oyun ve görsel okuma etkinliklere bol yer verilerek eğlenerek öğrenme ile küçük öğrencilerimizin projeye ilgisi artırılmıştır. Çevre Eğitim sosyal mesajları ile mesajların okul öncesi dönem çocukları tarafından verilmesi projemizin eğitimsel yönüdür. Çocuklarla merak duygusunu oluşturularak aileleri ile internetten çevre kirliliği, endemik tür. biyolojik çeşitlilik ile ilgili inceleme, araştırma yapmaları istendi. Bu kavramların okul öncesinde kullanılması projemizin yenilikçi rollüdür. Proje mevcut öğretim programımızın içinde yer alan gelişim alanlarına göre verilmiş olan tüm kazanım ve göstergeler de ele aldığımız çalışmalara yönelik kazanımlar mevcuttur . Proje mevcut öğretim programımızın içinde yer alan gelişim alanlarından özellikle Dil, Sosyal ve Duygusal kazanım ve göstergelere yönelik etkinliklere yer verdik. Okul öncesi programında yer alan öğrenme merkezlerinde projemizle ilgili etkinliklere zenginleştirildi. Ayrıca okul öncesi programında yer alan günlük eğitim akışımız ders etkinlikleri proje konumuz ile doğrudan ilişkilidir. Okul öncesi programında yer alan öğrenme merkezlerinde projemizle ilgili etkinliklere yer verildi . Okul öncesi programında yer alan ”Çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerileri, iletişim kurma ve duygularını anlatabilme davranışları geliştirilmelidir.(13),amacı bu proje etkinlikleri hedefleri ile örtüşmektedir. Buda bizim müfredat konularımızı daha eğlenceli yollardan ulaşmamızı sağlamıştır Projemizde yaptığımız etkinlikler ile öğretim programımız şu örneklerle bütünleştirilmiştir. Fen ve Doğa Etkinlikleri ; İklim değişikliğinin kara, atmosfer, okyanus ve buzdaki etkilerinin araştırılması etkinliği ile öğrencilerimiz ailelerinin desteği ile araştırma yapmışlardır. Öğrendikleri bilgileri sunuş yöntemi ile öğretmen ve arkadaşlarına sundular. Fen ve doğa merkezinde proje konumuzla ilgili gözlem inceleme, araştırma çalışmaları sürekli yapıldı. Grupla çalışma ve iletişim becerileri , aitlik duygusu geliştirildi. Yapılan deneyler merak ve gözlem yeteneklerini geliştirirken yaparak yaşayarak öğrenirken neden sonuç ilişkisi kurabildiler. Kitap merkezinde orman ,yağmur ormanları ekolojik eğitim ,çevre kirliliği ,proje konusu ile ilgili kitaplarla zenginleştirildi. Türkçe Dil etkinlikleri içerisinde toprak ve orman konulu kitap okunması öğrencilerimizin merak ve dinleme kabiliyetlerini artırdı. Proje dramaları yaparak yaşayarak öğrenmeler sağladı. Bahçemiz tarım yapılması için hazırlandı ve ürünlerimiz ekildi günlük bakımları çocuklar tarafından yapıldı.

***Anahtar Kelimeler**: 1,Organik Tarım 2,Orman 3,Çocuk*

MY GARDEN

ABSTRACT

While planning our nail polish, we aim to prepare the school environments appropriately by considering the interests and needs of the children, and to provide the opportunity to observe and examine how our students produce their own naturally grown vegetables and fruits. This project is designed to enable students to gain skills in basic agricultural practices and to take responsibility in plant care. To create a natural educational environment for children. It is aimed to teach the importance of agriculture, to gain agricultural skills, to combine agricultural practices with course subjects, to give children a sense of responsibility with plant growing studies. In our studies, we have especially chosen activities that use brainstorming, collaborative research and questioning methods in student activities. They were confronted with a certain problem situation and enabled them to produce solutions from different ideas. The interest of our young students in the project was increased by learning by having fun by giving plenty of drama, games and visual reading activities. The environmental education social messages and the delivery of messages by preschool children are the educational aspects of our project. Environmental pollution from the internet with their families by creating a sense of curiosity with children, an endemic species. They were asked to conduct investigations and research on biodiversity. The use of these concepts in preschool is the innovative role of our project. All achievements and indicators given according to the development areas included in the project's current curriculum are also available for the studies we have discussed. We have included activities related to language, social and emotional gains and indicators, which are among the development areas in our current curriculum. Activities related to our project were enriched in the learning centers in the preschool program. In addition, our daily education flow in the preschool program is directly related to our lesson activities. Activities related to our project were included in the learning centers in the preschool program. “Children's imaginations, creative and critical thinking skills, communication and expressing their feelings should be developed,” which is included in the preschool program. (13), the purpose of these project activities coincides with the objectives. This enabled us to reach our curriculum subjects in more fun ways. The activities we carried out in our project and our curriculum were integrated with the following examples. Science and Nature Activities; With the activity of investigating the effects of climate change on land, atmosphere, ocean and ice, our students conducted research with the support of their families. They presented the information they learned to their teachers and friends with the presentation method. In the science and nature center, observation, examination and research studies related to our project topic were carried out continuously. Working with the group and communication skills, a sense of belonging were developed. While the experiments were developing their curiosity and observation skills, they were able to establish a cause-effect relationship while learning by doing. The book center was enriched with books on forest, rain forests, ecological education, environmental pollution, and the project. Reading books on soil and forest as part of Turkish language activities increased our students' curiosity and listening skills. The project provided learning by doing dramas. Our garden was prepared for agriculture and our products were planted and daily maintenance was done by children.

***Keywords**: 1,Organic Agriculture 2,Forest 3,Children*

Bildiri No: BT063

TÜRKİYE ve KKTC DİKAB DERSİ (4-8. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARIN KARŞILAŞTIRMASI

Mehmet Karadağ
Milli Eğitim Bakanlığı
63mkaradag@gmail.com
Orcid:

Ümit Kalkan
Milli Eğitim Bakanlığı
umitkalkan@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti coğrafi, tarihi, kültürel, siyasi ve dini açılardan birbirine oldukça benzeyen iki kardeş ülkedir. Şüphesiz bu yakınlığın eğitim ve eğitim sistemlerine yansıması doğaldır. Bu çalışmada hem Türkiye hem de KKTC'de 2018 yılında hazırlanan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programlarında hedeflenen kazanımların nicelik ve nitelik açıdan değerlendirilip karşılaştırmalı olarak analiz edilmesi ve söz konusu kazanımlar arasında temel farklılıkların neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma nitel bir araştırma olup "doküman incelemesi" yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. 2018 yılında hazırlanan DKAB dersi öğretim programı dokümanlarından elde edilen veriler, "betimsel analiz" tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre her iki programın farklı yaklaşımlar çerçevesinde hazırlandığı ve farklı temel kavramların olduğu, öğrenim alanları, üniteler ve kazanımlar arasında farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Her iki öğretim programında geçen benzer kazanımlar aynı sınıfta, alt veya üst sınıflara kayma şekilde farklılık göstermektedir. Her iki programın kazanımları arasında benzerlik oranı %65 iken farklılık oranı ise %35 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Din Dersi, Din Eğitimi, Kazanım, Öğretim Programı,KKTC*

TURKEY AND TRNC DIKAB COURSE (GRADE 4-8TH) CURRICULUM COMPARISON OF OUTCOMES

ABSTRACT

Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus are two sister countries that are very similar to each other in terms of geography, history, culture, politics and religion. Undoubtedly, the reflection of this closeness on education and education systems is natural. In this study, it is aimed to evaluate and comparatively analyze the targeted achievements in Religious Culture and Moral Education Curriculums prepared in 2018 both in Turkey and TRNC in terms of quantity and quality, and to determine what the main differences are between these achievements. The study is a qualitative research and was prepared using the "document review" method. The data obtained from the DKAB course curriculum documents prepared in 2018 were analyzed using the "descriptive analysis" technique. According to the results of the research, it was determined that both programs were prepared within the framework of different approaches and that they had different basic concepts, and that there were differences between learning areas, units and achievements. Similar acquisitions in both curricula differ in the same class, shifting to lower or upper classes. While the similarity rate between the achievements of both programs was 65%, the difference rate was 35%.

***Keywords**: Religion Lesson, Religious Education, Outcome, Curriculum, TRNC*

Bildiri No: BT064

ÖĞRETMENLERİN SOSYAL VE DUYGUSAL ÖĞRENMEYE İLİŞKİN İNANÇLARI ÖLÇEĞİNİN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Savaş Karagöz
Aksaray Üniversitesi
savaskaragoz@aksaray.edu.tr
Orcid:

Serhat Arslan
Necmettin Erbakan Üniversitesi
serhat.arslan@erbakan.edu.tr
Orcid:

Nihan Arslan
Necmettin Erbakan Üniversitesi
nihan.arslan@erbakan.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Marc A. Brackett, Maria R. Reyes, Susan E. Rivers, Nicole A. Elbertson ve Peter Salovey (2012) tarafından geliştirilen öğretmenlerin sosyal ve duygusal öğrenmeye ilişkin inançları ölçeğini Türk kültürüne uyarlamaktır. Araştırma 216 öğretmen üzerinde uygulanmıştır. 12 maddeden oluşan 3 boyutlu model doğrulayıcı faktör analizi sonucunda uyumlu bulunmuştur. Ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemek amacıyla iç tutarlılık, madde ve faktör analiz çalışmaları yürütülmüştür. Güvenilirlik analizleri sonucunda ise ölçeğin tümü için Cronbach Alfa katsayısı .73 olarak bulunmuştur. Ölçeğin madde toplam korelasyonları .21 ile .54 arasında değişmektedir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda KMO and Bartlett's Test sonucu .78 olarak bulunmuştur. Üç boyutlu ölçek varyansının %70 ini açıkladığı bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analiz sonuçları ölçeğin üç boyutlu modelinin Türk örneklemine uygun olduğu bulunmuştur. Çalışma sonucunda, ölçeğin güvenilir ve geçerli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

***Anahtar kelimeler:** Sosyal ve duygusal öğrenme, ölçek, uyarlama*

INVESTIGATION OF THE PSYCHOMETRIC CHARACTERISTICS OF THE TEACHERS' BELIEFS ON SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING SCALE

ABSTRACT

The aim of this research is to adapt the scale of teachers' beliefs about social and emotional learning developed by Marc A. Brackett, Maria R. Reyes, Susan E. Rivers, Nicole A. Elbertson and Peter Salovey (2012) to Turkish culture. The research was applied on 216 teachers. The 3-dimensional model consisting of 12 items was found to be compatible as a result of confirmatory factor analysis. In order to examine the psychometric properties of the scale, internal consistency, item and factor analysis studies were carried out. As a result of the reliability

analysis, the Cronbach Alpha coefficient for the whole scale was found to be .73. The item-total correlations of the scale ranged from .21 to .54. As a result of exploratory factor analysis, the result of KMO and Bartlett's Test was found as .78. It was found that it explained 70% of the three-dimensional scale variance. The results of confirmatory factor analysis showed that the three-dimensional model of the scale was suitable for the Turkish sample. As a result of the study, it was concluded that the scale was reliable and valid.

Keywords *: Social and emotional learning, scale, adaptation*

Bildiri No: BT065

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ WEB2.0 ARAÇLARINI KULLANMA YETKİNLİKLERİ VE DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Başak KASAP
Mersin Üniversitesi
kasap.basakk@gmail.com
Orcid:

Serkan SAY
Mersin Üniversitesi
serkansay@mersinedu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının web2.0 araçları kullanım yetkinlikleri ve dijital okuryazarlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada bu ilişkiye ek olarak; sınıf öğretmeni adaylarının web2.0 araçları kullanım yeterlilikleri ve dijital okuryazarlık düzeyleri; cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde, 1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeylerinde öğrenim gören 203 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre tasarlanan çalışmada veriler; araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu", Üstündağ & Bahçivan & Güneş (2017) tarafından geliştirilen “Dijital Okuryazarlık Ölçeği” ve Çelik (2020) tarafından geliştirilen “Web2.0 Araçları Kullanımı Yetkinliği Ölçeği” aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmadan ulaşılan sonuçlara göre; sınıf öğretmeni adaylarının sınıf öğretmeni adaylarının web2.0 araçlarını kullanım yetkinlikleri ile dijital okuryazarlık düzeyleri arasında pozitif yönde, normal bir ilişki olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının web2.0 araçları kullanım yetkinlik düzeyi puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak web2.0 araçları kullanım yetkinlik düzeyi puanlarında, dört farklı sınıf düzeyindeki katılımcıların web2.0 araçları kullanım düzeyi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmektedir. Karşılaştırma sonuçlarına göre farkların; 1-3, 1-4, 1-4, 2-3 ve 2-4 sınıf düzeyleri arasında olduğu belirlenmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının dijital okuryazarlık düzeyi puanlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark bulunmamışken, sınıf düzeyine göre;1-4, 1-3, 2-4, 2-3 sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar benzer araştırma sonuçları ile karşılaştırılmış, tartışılmış ve yorumlanmıştır. Web2.0 araçlarını kullanım yetkinliği için yetkinliği arttırabilecek dersler, alternatif olarak uygulamalı dersler eklenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Web2.0 araçları, dijital okuryazarlık, yetkinlik*

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE COMPETENCIES OF CLASSROOM TEACHER CANDIDATES USING WEB2.0 TOOLS AND THEIR DIGITAL LITERACY LEVELS

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the relationship between pre-service classroom teachers' web2.0 tools usage competencies and digital literacy levels. In addition to this relationship in the research; pre-service classroom teachers' ability to use web2.0 tools and their digital literacy levels were also analyzed according to gender and grade level variables. The study group of the research consists of 203 primary school teacher candidates studying at the 1st, 2nd, 3rd and 4th grade levels in the education faculty of a state university located in the Mediterranean region. In this study, which was designed according to the survey model, which is one of the quantitative research methods the data was collected through the "Personal Information Form" developed by the researchers, the "Digital Literacy Scale" developed by Üstündağ & Bahçivan & Güneş (2017) and the "Web2.0 Tools Competency Scale" developed by Çelik (2020). According to the results of the research, It is observed that there is a positive and normal relationship between the pre-service classroom teachers' ability to use web2.0 tools and their digital literacy levels. There was no significant difference according to gender in the pre-service teachers' web2.0 tools usage competency level scores. However, there is a statistically significant difference between the web2.0 tools usage level scores of the participants at four different grade levels. According to the comparison results, the differences are identified to be between 1-3, 1-4, 1-4, 2-3 and 2-4 grade levels. While there was no significant difference in digital literacy level scores of primary school teacher candidates according to gender, there was a significant difference between grade levels 1-4, 1-3, 2-4, 2-3 according to grade level. The results obtained from the research were compared with similar research results, discussed and interpreted. For the competency of using Web2.0 tools, courses and alternatively applied courses that can increase the competency can be added to the curriculum.

Keywords: *Web2. 0 tools, digital literacy, competence*

Bildiri No: BT066

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE UYGULANMAKTA OLAN KARAKTER EĞİTİMİ PROGRAMLARININ İNCELENMESİ: "OLUMLU EYLEM PROGRAMI" ÖRNEĞİ

Nermin Kasapoğlu Kaya
Yıldız Teknik Üniversitesi
nkasapoglu@gmail.com
Orcid: 0000-0002-9751-7406

Prof. Dr. Yavuz Erişen
Yıldız Teknik Üniversitesi
erisenyavuz@gmail.com
Orcid: 0000-0002-3339-5155

ÖZET

Karakter eğitimi, okul topluluğundaki öğrencilerin ve yetişkinlerin temel etik değerleri öğrenip uygulamalarını, birbirleriyle olumlu ilişkiler kurup sürdürmelerini, günlük yaşamda sorumlu kararlar alabilmelerini sağlayan bir öğrenme sürecidir. Karakter eğitimi ayrıca, okullar, bölgeler ve devletler tarafından öğrencilerine vatanseverlik, dürüstlük, adalet, sorumluluk ve saygı gibi önemli etik özellikleri aşılamayı amaçlayan kasıtlı bir çabadır. İyi karakterin kasıtlı olarak öğretilmesi günümüz toplumunda özellikle önemlidir, çünkü gençlerimiz günümüz kültüründe yaygın olan medya ve diğer dış kaynaklar aracılığıyla çok daha fazla olumsuz etkiye maruz kalabilmektedirler. Amerika Birleşik Devletleri karakter eğitimi konusunda öne çıkan bir ülkedir. Öncelikle dini değerlerden desteğini alan ahlak eğitimi esas alınırken daha sonra giderek yaygınlaşan pozitif bilim anlayışı ve sekülerleşmeyle beraber okullarda tamamen dinden soyutlanmış karakter eğitimi yaklaşımları benimsenmiş ve uygulanmıştır. Yasa koyucular tarafından belirlenen gereksinimleri karşılamak için çok sayıda karakter eğitimi programı oluşturulmuştur. Bu programların yanında okul bölgelerine kendi karakter eğitimi programlarını oluşturmaları için de özerklik verilmiştir. Her okul kendi uygulayacağı programı seçme hakkına sahip olmakla beraber, kendi karakter eğitimi programlarını hazırlayabilmekte ve bölge eğitim departmanlarının onayından geçtiği takdirde hazırladıkları bu progamları uygulamaya koyabilmektedirler. Günümüzde ABD'de çok sayıda karakter eğitimi programı bulunmaktadır. Karakter eğitimi programlarının çokluğu, çeşitliliği, uygulamada eyaletlere, eğitim bölgelerine hatta aynı bölgedeki farklı okullara sağlanan serbestlik bu alandaki zenginliği arttırmaktadır. 2021 yılı itibariyle ABD'de 18 eyalet karakter eğitimini yasalarla zorunlu kılmakta, 18 eyalette ise zorunluluk olmasa da yasalar yoluyla karakter eğitimi teşvik edilmekte, çeşitli fonlarla desteklenmektedir. Karakter eğitiminin etkili olabilmesi için programın tüm okul topluluğunu içermesi gerekmektedir. 'Olumlu Eylem (Positive Action) Programı' tüm okul topluluğunu içeren ABD Eğitim Bakanlığı'na bağlı araştırma/değerlendirme kuruluşu olan WWC'nin (What Works Clearinghouse) kanıt kriterlerini sağlayan karakter eğitimi programlarının başında gelmektedir. Bir 'K–6' (Anasınıfı-6.Sınıf) programı olan Olumlu Eylem, karakter gelişimini, akademik başarıyı, sosyal-duygusal becerileri geliştirmeyi ve yıkıcı ve sorunlu davranışları azaltmayı amaçlamaktadır. Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlıgı eğitim programları çerçevesinde bir karakter eğitimi programı yer almamaktadır. Ancak Milli Eğitim Temel Kanunu göz önüne alındığında, karakter egitiminin milli eğitim anlayışımızdaki önemi görülebilmektedir. Dolayısıyla, karakter eğitimine yönelik uygulamalara, programlara, faaliyetlere yönelik eğitim sistemimizdeki eksikliklerin telafi edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada karakter eğitiminin zorunlu olarak uygulandığı eyaletlerden biri olan Florida Eyaleti'nin ilköğretim kademesinde uygulanan karakter eğitimi programlarının başında gelen Olumlu Eylem Programı, programın öğeleri bakımından incelenmiş, sonuç olarak eğitim programlarında yer alması bakımından ABD'de ortaya çıktığı ifade edilen, buradan diğer dünya ülkelerine yayıldığı ve gün geçtikçe önem kazandığı bilinen 'karakter eğitimi' hakkında Türkiye'de etkili olabilecek uygulamalara yönelik öneriler ortaya koyulmuştur. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasının benimsendiği bu çalışmada, veri toplama tekniği olarak döküman incelemesi kullanılmıştır. ABD'de yürürlükte olan karakter eğitimi alanındaki mevzuat, Olumlu Eylem Programı'na ait internet sitesinden erişilen program detayları, programla ilgili tez, kitap, dergi, makale gibi bilimsel kaynaklar, Florida Eyaleti'nin ilköğretim okullarının her yıl düzenli olarak internet sitelerinden yayınladıkları Okul Gelişim Planları, Stratejik Planlar, WWC'nin çalışma/inceleme raporları, disiplin dataları, ilgili araştırmalar, istatistikler ve alanyazında yer alan bilimsel çalışmalar araştırmanın veri setini

oluşturmaktadır. Çalışma sonunda elde edilen verilerle betimsel analiz sürecinde bir çerçeve oluşturulmuştur. Oluşturulan bu çerçeve, Olumlu Eylem Programı'nın hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutlarını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Karakter Eğitimi, Eğitim Programı, Olumlu Eylem Programı*

REVIEWING THE CHARACTER EDUCATION PROGRAMS USED IN THE UNITED STATES AND DEVELOPING RECOMMENDATIONS FOR THE TURKISH EDUCATION SYSTEM: EXAMPLE OF "POSITIVE ACTION PROGRAM"

ABSTRACT

Character education is a learning process that enables students and adults in the school community to learn and apply basic ethical values, to establish and maintain positive relationships with each other, and to make responsible decisions in daily life. Character education is also a deliberate effort by schools, districts, and states to instill in their students important ethical traits such as patriotism, honesty, fairness, responsibility, and respect. Intentional teaching of good character is especially important in today's society because our young people can be exposed to much more negative influences through the media and other outside sources common in today's culture. The United States is a prominent country in character education. First of all, moral education, which is supported by religious values, was taken as the basis, and then, with the understanding of positive science and secularization, which became increasingly widespread, character education approaches that were completely isolated from religion were adopted and applied in schools. Numerous character education programs have been created to meet the requirements set by legislators. In addition to these programs, school districts are also given autonomy to create their own character education programs. Although each school has the right to choose its own program, they can prepare their own character education programs and put these programs into practice if approved by the regional education departments. There are many character education programs in the United States today. The abundance and diversity of character education programs and the freedom provided to states, education regions and even different schools in the same region increase the wealth in this area. As of 2021, 18 states in the USA make character education compulsory by law, and in 18 states, character education is encouraged by law, although it is not mandatory, and it is supported by various funds. For character education to be effective, the program must involve the entire school community. The 'Positive Action Program' is one of the leading character education programs that meet the evidence criteria of WWC (What Works Clearinghouse), a research/evaluation organization affiliated to the US Department of Education, which includes the entire school community. Affirmative Action, a 'K-6' (Kindergarten-6th) program, aims to improve character development, academic achievement, social-emotional skills, and reduce destructive and problematic behaviors. In Turkey, there is no character education program within the framework of the education programs of the Ministry of National Education. However, considering the Basic Law of National Education, the importance of character education in our understanding of national education can be seen. Therefore, it is necessary to compensate for the deficiencies in our education system regarding practices, programs and activities for character education. In this study, the Affirmative Action Program, which is one of the states where character education is compulsory, is examined in terms of the elements of the program, which is one of the primary character education programs in the State of Florida. Suggestions for effective practices in Turkey about 'character education', which is known to spread and gain importance day by day, have been put forward. In this study, in which case study was adopted as one of the qualitative research designs, document analysis was used as a data collection technique. Legislation in the field of character education in force in the USA, program details accessed from the website of the Affirmative Action Program, scientific resources such as thesis, books, journals, articles about the program, School Development, which is regularly published by the primary schools of the State of Florida every year. Plans, Strategic Plans, WWC's study/review reports, discipline data, related research, statistics and scientific studies in the literature constitute the data set of the research. A framework was created in the descriptive analysis process with the data obtained at the end of the study. This framework created includes the objective, content, educational status and evaluation dimensions of the Affirmative Action Program.

Keywords: *Character Education, Education Program, Affirmative Action Program*

Bildiri No: BT067

SINIF ÖĞRETMENİ TARAFINDAN İŞLENEN GÖRSEL SANATLAR DERSİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME

Sevgi Kayalıoğlu
Aksaray Üniversitesi
sevgikayalioglu@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni tarafından işlenen Görsel Sanatlar dersinin eğitim ortamı, sınıf öğretmeninin nitelikleri, öğrenme-öğretme sürecinde esas alınan öğretim metotları açısından ve derse ilişkin öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesidir. Araştırma, nitel araştırma türlerinden Eğitsel Eleştiri yöntemi kullanılarak yürütülmüştür. Bu yöntem, Elliot Eisner tarafından geliştirilmiş olup sınıf ortam ve durumunun dört basamakta değerlendirilmesini kapsamaktadır. Ankara ili Sincan ilçesindeki bir devlet okulunda 2018-2019 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemi, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örneklemesi esas alınarak belirlenmiştir. Çalışma grubunu, ilkokul dördüncü sınıfta öğrenim gören 27 öğrenci ve bu düzeyde eğitim veren 1 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Uygulama, sınıf öğretmeni tarafından Görsel Sanatlar dersi "Sanat Eleştirisi ve Estetik" öğrenme alanında yer alan kazanımlar doğrultusunda öğrenci seviyesi dikkate alınarak seçilen sanat yapıtları eşliğinde; sanat eleştirisi yöntemiyle iki ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Bu kazanımlar "Bir sanat eserini seçmesindeki tercih sebebini açıklar" ve "Estetik tercihlerin kişilere göre nasıl değiştiğini ifade eder" şeklindedir. Veriler gözlem, öğretmen ve öğrencilere yönelik açık uçlu yapılandırılmamış görüşme soruları aracılığıyla toplanmıştır. Gözlem kayıtları betimsel analizle; öğrenciler tarafından görüşme sorularına verilen yanıtlar ise içerik analiziyle değerlendirilmiştir. Araştırmada; incelenen okulda özel bir eğitim ortamı gerektiren tüm dersler için derslik tahsisi yapılmışken sanat dersliği için böyle bir mekânın ayrılmadığı, okuldaki sergileme alanlarının öğrenci sayısına kıyasla yetersiz olduğu, sınıf sergileme alanlarının ise kabul edilebilir düzeyde olduğu anlaşılmıştır. Fiziksel eksikliklere karşın bu durumun, katılımcı öğretmen ve öğrencilerde olumsuzluğa sebep olmadığı fakat bazı öğrencilerin dersin atölye gibi özel bir mekânda işlenmesine dair beklenti içinde olduğu görülmüştür. Katılımcı öğretmenin nitelikleri itibariyle sanat etkinlikleriyle ilgilenen, mesleki doyumu yüksek, Görsel Sanatlar dersini yürütmekten memnuniyet duyan bir görünüm sergilediği; öğretimde ağırlıklı olarak konu ve öğrenci merkezli bir öğretim tarzını benimsediği tespit edilmiştir. Katılımcı öğrencilerin ideal bir görsel sanatlar öğretmeninde aradığı özelliklerde ön plana çıkan ilk üç beklenti kişisel nitelikleri açısından pozitif ve destekleyici, mesleki nitelikler açısından da alanında yetkin olmasıdır. Görsel Sanatlar dersinin içeriğine yönelik öncelikli beklentiler ise resimlerdeki niteliği artıracak tüm bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır. Ayrıca araştırmada, katılımcı öğretmenin sanata olan ilgisine rağmen Görsel Sanatlar dersinde ilk kez sanat eseri incelemesi yapıldığı anlaşılmıştır. Eser eleştirisi temelinde işlenen bu derslerin öğrenciler tarafından önceki derslere kıyasla farklı ve verimli bulunduğu, dersin resim incelemesi üzerinden yürütülmesinin ve eğitici-öğretici içeriğe sahip olmasının bu sonucun gerekçeleri arasında sayıldığı anlaşılmıştır. Bu bulgular katılımcı öğrencilerin görüşleriyle de desteklenerek mevcut derslerin, serbest veya konulu resimler yapılması şeklinde geleneksel anlayışla işlendiğinin göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Oysaki bu ders yalnızca duygu ve düşüncelerin resimle ifadesi değil aynı zamanda görsel okuryazarlığın kazandırılması, görsel algı ve estetik beğenilerin geliştirilmesi, sanat kültürünün oluşturulması gibi amaçların gerçekleştirilmesine de hizmet etmektedir. Dolayısıyla Görsel Sanatlar dersinin özel amaçlarının gerçekleştirilmesi adına sınıf öğretmenlerinin sanat öğretimine yönelik hizmet içi eğitimlerle desteklenmesi ve bu dersin alana özgü yöntem ve tekniklerle çeşitlendirilerek işlenmesi araştırmayla getirilen öneriler arasındadır. Ayrıca okullarda ders için özel bir mekân ayrılması ve katılımcı öğretmenin de görüşlerinden hareketle Görsel Sanatlar dersinin, ilkokul düzeyinde alan uzmanları tarafından işlenmesine yönelik düzenlemelerin resmî makamlarca yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler*: Görsel Sanatlar Dersi, İlkokul, Sınıf Öğretmeni, Sanat Eleştirisi ve* Estetik.

EVALUATION OF THE VISUAL ARTS COURSES TAUGHT BY A PRIMARY SCHOOL TEACHER

ABSTRACT

The purpose of the current study is to evaluate the Visual Arts courses taught by a primary school teacher in terms of the instructional environment, the qualifications of the primary school teacher, the teaching methods adopted in the learning-teaching process on the basis of the opinions of the students instructed in these classes. The study was conducted by using the Educational Criticism method, one of the qualitative research methods. This method was developed by Elliot Eisner to evaluate the classroom environment in four stages. The sample of the study conducted in a state school located in the Sincan district of the city of Ankara in the 2018-2019 school year was determined by using the typical case sampling, one of the purposive sampling methods. The study group is comprised of 27 primary school fourth-grade students and 1 primary school teacher instructing these students. The application was carried out in two-class hours by using the works of art selected considering the level of the students in line with the objectives set in the learning area of "Arts Criticism and Aesthetics" in the Visual Arts course on the basis of the arts criticism method. These objectives are "Explains the reason why he/she prefers a work of art" and "Explains how aesthetics preferences vary among different individuals". The data were collected through observation, open-ended, unstructured interview questions for the teacher and students. The observation records were evaluated with descriptive analysis, and the answers given to the interview questions by the students were evaluated with content analysis. As a result, it was understood that while classrooms were allocated to all courses requiring a special educational environment in the school, such a space was not allocated to the art classroom, that the display areas in the school were inadequate compared to the number of students, and that the classroom display areas were at an acceptable level. Despite the physical deficiencies, it was observed that this situation was not perceived to be negative by the participating teacher and students, but some students expected the lesson to be taught in a special place such as a workshop. It was determined that the participating teacher is interested in art activities, has a high professional satisfaction, is pleased with conducting the visual arts classes, and adopts a predominantly subject and student-centred teaching style while teaching visual arts classes. The first three qualifications that the participating students look for in an ideal visual arts teacher were found to be his/her being positive and supportive and competent in his/her field. The students' primary expectation for the content of the Visual Arts course is to enable them to gain all the knowledge and skills that will increase the quality of their paintings. In addition, in the study, it was understood that, despite the participating teacher's interest in art, it was observed that an art work was examined for the first time in his/her visual arts classes. It was understood that these lessons, which were taught on the basis of the criticism of works of art, were found to be different and efficient by the students compared to the previous lessons, and this was partially because of the fact that the lessons were conducted through the examination of paintings and that they had instructive content. These findings, supported by the opinions of the participating students, were evaluated as an indication that the previous lessons used to be taught with the traditional approach including the production of free or thematic drawings. However, this course is expected not only to help students express their emotions and thoughts with pictures, but also to achieve the goals such as gaining visual literacy, developing visual perception and aesthetic tastes, and creating art culture. Therefore, in order to accomplish the special objectives of the Visual Arts course, supporting classroom teachers with in-service trainings for art teaching, and bringing variety to the classes of visual arts with methods and techniques specific to the field are among the suggestions that can be made by the current study. In addition, it can be suggested that a special place for the lessons of visual arts should be allocated in schools and that the necessary regulations should made for the visual arts classes to be taught by field experts at the primary school level rather than primary school teachers.

***Keywords**: Visual Arts Course, Primary School, Primary School Teacher, Arts Criticism and Aesthetics.*

Bildiri No: BT068

PSİKOLOJİK DANIŞMANLARIN PSİKOLOJİK DANIŞMA ÖZ-YETERLİKLERİ VE PSİKOLOJİK İHTİYAÇ DOYUMLARI

Sümeyye KESKİN
MEB
sumeyyeozer.pdr27@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Gürhan CAN
Hasan Kalyoncu Üniversitesi
gurhancan49@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, psikolojik danışmanların psikolojik danışma öz-yeterlikleri ile psikolojik ihtiyaç doyumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın yöntemi, korelasyonel tarama modeli olup araştırmanın örneklemi ise uygun örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Bu kapsamda, Türkiye'de MEB'e bağlı okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise kurumlarında ve rehberlik ve araştırma merkezilerinde çalışan 350 psikolojik danışman, araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Psikolojik Danışma Öz-yeterliği Ölçeği ve İhtiyaç Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi kapsamında Pearson Korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve MANOVA analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda psikolojik danışmanların psikolojik danışma öz-yeterlikleri ile ihtiyaç doyumları arasında anlamlı düzeyde pozitif bir ilişki olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra, psikolojik danışma öz-yeterliğinin alt boyutlarının bir bütün olarak psikolojik danışmanların ihtiyaç doyumu varyansının %22'sini açıkladığı sonucu elde edilmiştir. Dolayısıyla, iyi oluşun önemli bir yordayıcısı olan psikolojik ihtiyaç doyumunun, psikolojik danışmanların danışma yapmaya ilişkin öz-yeterliklerine bağlı olduğu söylenebilir. Bu sonuca göre, psikolojik danışmanların yüksek psikolojik danışma öz-yeterliğine sahip olmalarının, onların psikolojik ihtiyaçlarının doyurulmasına ve dolayısıyla iyi oluşlarına katkı sağladığı söylenebilir. Bu da ancak psikolojik danışmanların çalıştıkları kurumlarda yeterli sayıda danışmanlık uygulamaları gerçekleştirmeleriyle deneyimlerini arttırmaları ve beraberinde danışmanlık eğitimleri ve süpervizyon uygulamaları ile alandaki yeni gelişmeleri takip etmeleriyle mümkündür. Ayrıca mesleki kıdem ve mesleki gelişim programlarına katılma sayılarına göre psikolojik danışmanların psikolojik danışma öz-yeterliklerinin ve ihtiyaç doyumlarının farklılaştığı elde edilen diğer bulgulardandır. Bu sonuca göre, daha fazla mesleki kıdeme sahip psikolojik danışmanların danışma yapmaya ilişkin öz-yeterliklerinin ve ihtiyaç doyumlarının daha yüksek olması, çalıştıkları kurumlarda elde edilen tecrübeyle açıklanabilir. Bununla beraber, bu araştırmada, psikolojik danışmanların çalıştıkları kurum türü ve sorumlu oldukları öğrenci sayısına göre psikolojik danışma öz-yeterliklerinin ve ihtiyaç doyumlarının farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Psikolojik danışma öz-yeterliği, psikolojik ihtiyaç doyumu, psikolojik danışman*

PSYCHOLOGICAL COUNSELING SELF-EFFICIENCY AND PSYCHOLOGICAL NEED SATISFIED OF PSYCHOLOGICAL COUNSELORS

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between counseling self-efficacy and psychological need satisfaction of counselors. The method of the research is the correlational survey model and the sample of the research was determined according to the convenient sampling method. In this context, 350 psychological counselors working in preschool, primary school, secondary school, high school institutions and guidance and research centers affiliated to the Ministry of National Education in Turkey constitute the sample of the research. Personal Information Form, Psychological Counseling Self-Efficacy Scale and Need Satisfaction Scale were used as data collection tools in the research. Pearson Correlation analysis, multiple regression analysis and MANOVA analysis were used for the analysis of the data. As a result of the analyzes made, it was found that there was a significant positive relationship between the counseling self-efficacy of the counselors and their need satisfaction. In addition, it was concluded that the sub-dimensions of counseling self-efficacy explained 22% of variance of the counselors need satisfaction as a whole. Therefore, it can be said that psychological need satisfaction, which is an important predictor of well-being, depends on counseling self-efficacy of counselors'. According to this result, it can be suggested that the psychological counselors' having a high psychological counseling self-efficacy contributes to the satisfaction of their psychological needs and thus to their well-being. This is only possible if psychological counselors increase their experience by performing a sufficient number of counseling practices in the institutions where they work, and follow new developments in the field with counseling trainings and supervision practices. In addition, another finding was that psychological counseling self-efficacy and need satisfaction of psychological counselors differ according to professional seniority and number of participation in professional development programs. According to this result, the higher self-efficacy and need satisfaction of counselors with more professional seniority can be explained by the experience obtained in the institutions they work. However, in this study, it was concluded that counseling self-efficacy and need satisfaction of counselors did not differ according to the type of institution they work in and the number of students they were responsible for.

Keywords: *Counseling self-efficacy, psychological need satisfaction, psychological counselor*

Bildiri No: BT069

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI 2023 EĞİTİM VİZYON BELGESİNDE BELİRTİLEN BECERİ ATÖLYELERİ KAPSAMINDA NANO TEKNOLOJİ ATÖLYESİ PİLOT UYGULAMASI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Cihan Kılıç
Yıldız Teknik Üniversitesi
cihankilic88@gmail.com
Orcid:

Mehmet Gürol
Yıldız Teknik Üniversitesi
gurolmehmet@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılında "2023 Eğitim Vizyon Belgesi" ismiyle kamuoyuna duyurulan orta vadeli eylem planındaki tasarım beceri atölyelerine dair öneri getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda bir kimya öğretmeni tarafından geliştirilen nano teknoloji atölye eğitim programı araştırmanın konusu olarak seçilmiştir. Geliştirilen atölye eğitim programı Kocaeli ilinde bir özel okulda 9. ve 10. sınıfta öğrenimine devam eden 10 öğrenci ile 8 hafta boyunca yürütülmüştür. Atölyenin sonunda program değerlendirme ilkeleri göz önünde bulundurularak karma yöntem araştırma deseni kullanılarak değerlendirme çalışması yapılmıştır. Çalışmada veri toplama yöntemi olarak döküman incelemesi, öğrenci odak grup görüşmesi, öğretmen görüşmesi, öğrenci başarı testi şeklinde kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda nano teknoloji atölyesinin geliştirilmesi, uygulanması, kazanımları ve diğer okullarda kullanım alanları ile ilgili atölye öğretmeninden; atölyenin verimliliği ve kazanımları ile ilgili öğrencilerden görüşler elde edilmiş; başarı testi aracılığıyla da öğrenci başarısındaki değişim ölçülmüştür. Ayrıca bir program geliştirme uzmanı ve bir kimya alan uzmanı ile nano teknoloji atölye programının tasarlanma aşamasının değerlendirmesi yapılmıştır. Sonuç olarak nano teknoloji atölyesinin verimli ve faydalı bir atölye olduğu, öğrencilerin ilgisini çektiği ve diğer okullarda uygulanabileceğine dair görüşler elde edilmiştir. Ayrıca atölye uygulayıcısına ve yöneticilere bilgi vermek amaçlı atölyenin eksiklikleri ile ilgili elde edilen sonuçlar paylaşılmıştır. 2023 Vizyon Belgesi içeriğinde bulunan tasarım beceri atölyelerine yönelik çeşitli önerilerde çalışmada belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler*: Nano teknoloji eğitimi, tasarım beceri atölyeleri, program değerlendirme, 2023 Eğitim Vizyonu.*

NANO TECHNOLOGY WORKSHOP PILOT IMPLEMENTATION AND EVALUATION WITHIN THE SCOPE OF SKILLS WORKSHOPS DESCRIBED IN 2023 EDUCATION VISION DOCUMENT OF THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION

ABSTRACT

In this study, it is aimed to make a proposal about the design skill workshops in the medium-term action plan, which was announced to the public under the name of "2023 Education Vision Document" by the Ministry of National Education in 2018. For this purpose, the nano technology workshop training program developed by a chemistry teacher was chosen as the subject of the research. The developed workshop training program was carried out in a private school in Kocaeli for 8 weeks with 10 students studying in the 9th and 10th grades. At the end of the workshop, an evaluation study was carried out using a mixed method research design, taking into account the program evaluation principles. In the study, document review, student focus group interview, teacher interview, student achievement test were used as data collection methods. As a result of the analysis of the data, from the workshop teacher about the development, implementation, gains and usage areas of the nano technology workshop in other schools; opinions were obtained from the students about the efficiency and achievements of the workshop; The change in student achievement was also measured through the achievement test. In addition, the design phase of the nanotechnology workshop program was evaluated with a program development specialist and a chemistry field expert. As a result, opinions have been obtained that the nano technology workshop is an efficient and useful workshop, attracts the attention of students and can be applied in other schools. In addition, the results obtained regarding the deficiencies of the workshop were shared in order to inform the workshop practitioner and the managers. Various suggestions for design skill workshops included in the 2023 Vision Document are stated in the study.

Keywords: *Nano technology education, design skill workshops, program evaluation, 2023 Education Vision.*

Bildiri No: BT070

PSİKO-TACİZ UYGULAMASININ BİREY ÜZERİNDE ETKİLERİ

Meral Kınaytürk
Süleyman Demirel Üniversitesi
meralkinayturk@sdu.edu.tr
Orcid:

Dr. Öğr. Üyesi Adem Ali İren
Süleyman Demirel Üniversitesi
ademiren@sdu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Araştırmanın amacı, özel şirketler dışında kamu kurumlarında da mobbing uygulamasının var olduğunu tespit etmek ve bu mobbing sonucunda birey üzerinde bıraktığı etkileri incelemektir.
Yöntem, mobbing uygulamasına maruz kalan bireylerin maddi, manevi ve psikolojik açıdan var olan bir durumu olduğu şekliyle ortaya koymayı amaçlamaktadır.
Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemeleri yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.
Yaş, ırk, cinsiyet, renk, dil, din ayrımı yapılmaksızın son dönemlerde özellikle çalışma hayatında sık sık dile getirilen maddi ve manevî açıdan büyük bir zarara sebebiyet veren, rahatsız etme ve davranış yoluyla herhangi bir kişiye yönelik bir saldırı çeşididir. Genellikle kendisini önemseyen, kendi kurallarının geçerli olmasını isteyen bir üst yönetici tarafından bir ya da birkaç kişi hedef seçilerek uygulanan bu psikolojik saldırı, bireyin öz güvenini sarsan davranışlar, görünüşü, dili vb. konularla ilgili olarak alay edilmesi veya dışlanması, susturulması, başarısız ve yetersiz hissettirerek aşağılanması, motivasyonunun düşmesine neden olması, yapmakta olduğu işle ilişkin olarak eksiklik bulunmaya çalışılması hatta bu doz arttırılarak kişiye hakaret ve küfür edilmesi, sözlü veya fiziksel olarak imalarda bulunulması ve hatta hedefin çaresiz bırakılarak işyerinden ayrılmasına sebebiyet veren düşmanca tutum ve davranışlar mobbing örnekleri arasında yer almaktadır. Mobbinge maruz kalan kişiler bu konuda pasif direnişte bulunurlarsa mobbingin dozu gittikçe artmaya devam eder.
Mobbinge hedef olan kişiler, çatışmalardan her zaman kaçınan, hakkını aramayan, sessiz, olumsuzluklar karşısında susmayı tercih eden kişiler ya da her konuda etkin olmaya çalışan, hırslı, etkin kişiler olarak iki grupta değerlendirilebilir. Bir kurum ya da iş yerinde mobbingin kontrol edilebilir olması için yönetimin şeffaf olması, kurum içi denetimler ve eğitimlere ağırlık verilerek çift taraflı olarak değerlendirme yapılması gerekmektedir.
Mobbinge maruz kalan bireyde gerginlik, öfke, alınganlık, özgüven kaybı, endişe, iştahsızlık, konsantrasyon bozukluğu, depresyon, mide sorunları, panikataklar, Ciddi psikolojik ve psikiyatrik rahatsızlıklar, acı, fiziksel ve psikolojik açıdan gözle görülebilir yada görülemez bir çok hasara sebebiyet vermektedir. Bireyler vakitlerinin büyük bir kısmını iş ortamında geçirdiği için yaşamın en önemli parçalarından birisi iş hayatıdır. Bu sebeple, üst yöneticilerin ve çalışma arkadaşlarının tutum ve davranışları birey için büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Mobbing, Yıldırma, Saldırı, Psiko-taciz.*

EFFECTS OF PSYCHO-HARASSMENT ON INDIVIDUALS

ABSTRACT

The aim of the research is to determine the existence of mobbing practice in public institutions as well as private companies and to examine the effects on the individual as a result of this mobbing.
The method aims to reveal the material, spiritual and psychological state of individuals who are exposed to mobbing.
The study was carried out with the method of document analysis, one of the qualitative research methods.
It is a type of attack against any person through harassment and behavior, which causes great damage in material and moral terms, which has been frequently mentioned in recent times, especially in working life, regardless of age, race, gender, color, language, religion. This psychological attack, which is generally applied by a top manager who cares about himself and wants his own rules to be valid, by targeting one or more people, causes behaviors that undermine the self-confidence of the individual, appearance, language, etc. mocking or excluding, being silenced, being humiliated by making you feel unsuccessful and inadequate, causing a decrease in motivation, trying to find a deficiency in relation to the job you are doing, even increasing the dose to insult and swearing at the person, making verbal or physical allusions and even leaving the target helpless. Hostile attitudes and behaviors that cause them to leave the workplace are among the examples of mobbing. If the people who are exposed to mobbing show passive resistance in this regard, the dose of mobbing continues to increase.
The people who are the target of mobbing can be evaluated in two groups as those who always avoid conflicts, do not seek their rights, are silent and prefer to remain silent in the face of negativities, or as ambitious and active people who try to be active in every subject. In order for mobbing to be controllable in an institution or workplace, the management must be transparent, and a bilateral evaluation must be made with emphasis on in-house audits and trainings.
Tension, anger, irritability, loss of self-confidence, anxiety, loss of appetite, concentration disorder, depression, stomach problems, panic attacks, serious psychological and psychiatric disorders, pain, physical and psychological damage can cause many visible or invisible damages in the individual exposed to mobbing. As individuals spend most of their time in the business environment, one of the most important parts of life is business life. For this reason, the attitudes and behaviors of senior managers and colleagues are of great importance for the individual.

***Keywords**: Mobbing, Mobbing, Assault, Psycho-harassment.*

Bildiri No: BT071

YABANCI DİL ÖĞRETMENLERİ@ DOĞALAMA KAVRAMLARI

Onur Köksal
Selçuk University
onurkoksal@selcuk.edu.tr
Orcid:

Görsev Sönmez
Biruni University
gsonmez@biruni.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Öğretmenler deneyim ve bilgi topladıkça, öğretimde bir dereceye kadar esnekliğe ve doğaçlama yeteneğinin gelişimine doğru bir değişim meydana gelir. Bilgi tabanı, öğretmen özerkliği ve sorumluluğu ile özel bir ilişki içinde olan öğretmenler, doğaçlama uygulamaları boyunca ciddi zorluklar yaşarlar. Bu nedenle doğaçlamanın öğretmen eğitiminin bir parçası olması önerilmektedir. Bu makale, öğretmenlerin öğretimde doğaçlama kavramlarına ve öğretimde doğaçlamanın nasıl kavrandığına ilişkin belirli özelliklere ilişkin nitel bir vaka çalışmasına dayanmaktadır. Ampirik veriler, 10 hizmet içi Yabancı Dil olarak İngilizce (EFL) öğretmeninin görüşmelerinden toplanmıştır. Transkriptler açık kodlama prosedürüne göre analiz edildi. Çalışmanın sonuçları ve çeşitli alanlara yönelik çıkarımları araştırma raporunda tartışıldı.

Anahtar Kelimeler*: Yabancı Dil Öğretmeni, doğaçlama, anlayış*

FOREIGN LANGUAGE TEACHERS@ CONCEPTIONS OF IMPROVISATION

ABSTRACT

As teachers gather experience and knowledge, a shift towards a degree of flexibility in teaching and the development of the ability to improvise occur. With specific relation to knowledge base, teacher autonomy, and responsibility, the teachers experience severe challenges throughout their improvisational practices. Therefore, improvisation is suggested to be a part of teacher education. This article is based on a qualitative case study of teachers' conceptions of improvisation in teaching and specific characteristics of how improvisation in teaching is conceived. Empirical data were gathered from 10 in-service English as a Foreign Language (EFL) teachers' interviews. The transcripts were analyzed according to open-coding procedure. Results of the study and implications for a variety of fields were discussed in the research report.

Keywords*: Foreign Language Teacher, improvisation, conception*

Bildiri No: BT072

OKUL MÜDÜRLERİNİN ETİK DIŞI DAVRANIŞLARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mithat Korumaz
Yıldız Teknik Üniversitesi
mithatkorumaz@gmail.com
Orcid:

Seçil Başpınar
Milli Eğitim Bakanlığı
secilbaspinar2005@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, okul müdürlerinin etik dışı davranışlarına yönelik öğretmen görüşlerinin ortaya çıkarılmasıdır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) desenine uygun olarak oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında İstanbul ilinde resmi ilkokul, ortaokul ve lise kademesinde görev yapan 10 (on) öğretmen oluşturmaktadır. Pandemi nedeniyle veriler, yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu kullanılarak uzaktan erişim ile elde edilmiştir. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz çerçevesinde kategoriler ve temalar belirlenmiştir. Temalar etik dışı kavramının anlamlandırılması, etik davranışa tepki, etik dışı davranışın etkileri, öğretmenlere etik dışı davranmanın nedenleri ve etik dışı davranışın arka planı olarak saptanmıştır. Araştırma bulgularına göre; müdür yardımcısı pozisyonunda olan öğretmenlerin yönetim disiplini çerçevesinde etik dışı davranışları değerlendirdikleri belirlenirken; idari görevi olmayan öğretmenlerin ise etik dışı davranışı psikolojik boyutuyla ele aldıkları saptanmıştır. Bu kapsamda politika yapıcılara, uygulayıcılara ve alan yazınına katkı sunmak için çalışmalar gerçekleştiren araştırmacılara öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Okul müdürü, etik, etik dışı davranış, okul yönetimi, öğretmen*

TEACHER'S OPINIONS ON THE UNETHICAL BEHAVIOR OF SCHOOL PRINCIPLES

ABSTRACT

The aim of this research is to reveal the opinions of teachers about the unethical behaviors of school principals. The research was created in accordance with the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research was determined by using the maximum variation method, one of the purposive sampling methods. The study group consists of 10 (ten) teachers working in official primary, secondary and high school levels in Istanbul in the 2020-2021 academic year. Due to the pandemic, the data were obtained by remote access using an interview form consisting of semi-structured questions. The collected data were analyzed by content analysis method. Within the framework of the analysis, categories and themes were determined. The themes were determined as the meaning of the concept of unethical, the reaction to ethical behavior, the effects of unethical behavior, the reasons for unethical behavior towards teachers and the background of unethical behavior. According to the research findings; While it was determined that teachers who are in the position of assistant principal evaluate unethical behaviors within the framework of the management discipline; It has been determined that teachers who do not have administrative duties deal with unethical behavior with a psychological dimension. In this context, suggestions are presented to policy makers, practitioners and researchers who carry out studies to contribute to the literature.

Keywords: *School principal, ethics, unethical behavior, school management, teacher*

Bildiri No: BT073

POZİTİF PSİKOLOJİ TEMELLİ ÇEVRİMİÇİ GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA PROGRAMININ ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUĞA SAHİP ANNELER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Erdi Kulbaş,
Milli Eğitim Bakanlığı
erdikulbas@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Araştırmanın amacı Pozitif Psikoloji Temelli Çevrimiçi Grupla Psikolojik Danışma Programının(PPTGPDP) zihinsel yetersizliği olan çocuğa sahip annelerin psikolojik iyi oluş, öz anlayış ve umut düzeyleri üzerindeki etkisini incelemektir. Bu çalışma nicel ve nitel boyutları olan karma desenli bir araştırmadır. Araştırmanın nicel boyutu deney, plasebo ve kontrol gruplu ön test, son test ve izleme testi modeline dayalı yarı deneysel bir desende tasarlanmıştır. Çalışma grubu toplam 35 katılımcıdan oluşmaktadır. Deney grubuna araştırmacı tarafından geliştirilen 10 oturumluk PPTGPDP uygulanırken plasebo grubuna yine 10 oturumluk grupla rehberlik çalışması yapılmıştır. Kontrol grubunda yer alan bireylere ise herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Araştırma kapsamında Psikolojik İyi Olma, Öz Anlayış ve Sürekli Umut Ölçekleri kullanılmıştır. Nicel analizlerde SPSS 17 programı kullanılmış, bireysel görüşmelere ilişkin veriler ise içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre PPTGPDP zihinsel yetersizliği olan çocuğa sahip annelerin psikolojik iyi oluş, öz anlayış ve umut düzeylerinde müdahale*zaman etkisine göre anlamlı farklılıklar oluşturmuştur($p<.05$). Bireysel görüşmelerde elde edilen verilerin ise "Baş Etmeyi Öğrenme, Destek Kaynaklarını Fark Etmek, Olumlu Bakma-Kabullenme, Empati ve Gelişim" kategorileri çerçevesinde toplandığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: *Pozitif psikoloji . Çevrimiçi grupla psikolojik danışma . Zihinsel yetersizlik . Psikolojik iyi oluş . Öz anlayış . Umut*

THE EFFECTS OF POSITIVE PSYCHOLOGY-BASED ONLINE GROUP PSYCHOLOGICAL COUNSELING PROGRAM ON MOTHERS WITH MENTAL DISABILITY CHILDREN

ABSTRACT

The purpose of the current study is to examine the effects of the Positive Psychology-Based Online Group Counselling Program (PPBOGCP) on the psychological well-being, self-compassion and hope levels of the mothers having children with intellectual disabilities. The current study is a mixed-design research having quantitative and qualitative dimensions. The quantitative dimension of the study was designed in a quasi-experimental design based on the experimental, placebo and control group pretest, posttest and follow-up test model. The study group is comprised of a total of 35 participants. While in the experimental group, the 10-session PPBOGCP developed by the researcher was implemented, a 10-session group counselling was conducted in the placebo group. No study was conducted with the individuals in the control group. As the data collection tools, the Psychological Well-Being Scale, Self-Compassion Scale and Dispositional Hope Scale were used in the current study. The qualitative analyses were conducted in SPSS 17 program package while the qualitative data were analyzed with the content analysis technique. According to the findings of the current study, the PPBOGCP created significant differences in the psychological well-being, self-compassion and hope levels of the mothers having children with intellectual disabilities according to the intervention time effect ($p<.05$). It was observed that the data obtained in the individual interviews were collected around the categories of "Learning how to cope with, recognizing the sources of support, perceiving positively-acceptance, empathy and development".

***Keywords**: Positive psychology . Online group counselling . Intellectual disability . Psychological well-being . Self-compassion . Hope*

Bildiri No: BT074

GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA UYGULAMASININ OTİZMLİ ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ÖZYETERLİLİK VE UMUTSUZLUK DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Erdi Kulbaş
Milli Eğitim Bakanlığı
erdikulbas@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Giriş: Hayattaki en önemli aşamalardan biri ebeveyn olmaktan geçer. Hayaller kurulur, planlar yapılır ve çocuk sahibi olunması hedeflenir. Tüm ebeveynlerin çocuklarını sağlıklı tutması yaygındır. Her bebek anne baba için yeni bir heyecan ve umut demektir. Çocuğun sağlıklı doğması ve büyümesi anne ve babanın hayata umutla bakmasını sağlayacaktır. Ancak çocuğun doğumu ve engelli olduğunun anlaşılması tüm beklentileri devre dışı bırakır, hayaller yıkılır ve planlar alt üst olur (Özsoy, Özyürek, Eripek, 1998).
Anne-babanın yaşadığı stres kendilerini yalnız hissetmelerine neden olabilmekte böylece duygusal olarak destek arayışına girmektedirler. Bu desteği bazen yakın çevrelerinden alırlar ancak yeterli olmadığı noktada psikolojik danışma grupları devreye girer. Otizmli çocuğu olan ailelerin çocuklarına ve geleceğe bakış açılarını istenilen düzeyde tutmak çevrelerindeki engelli ailelerinin desteğini alabilmelerini sağlamak, çeşitli danışmanlık hizmetleriyle mümkün olmaktadır. Yapılan bu araştırmada da grupla psikolojik danışma uygulamasının otizmli çocuğu olan annelerin umutsuzluk ve öz yeterlilik düzeylerine etkisi incelenmiştir.
Yöntem: Araştırma ön-test son-test kontrol gruplu deneysel desende yazılmıştır. Araştırmada deneysel işlem koşullarını(deney-kontrol grubu) ve zamana bağlı tekrarlı ölçümleri (ön-test, son-test) gösteren üzere 2X2'lik desendedir(Büyüköztürk, 2009). Araştırmada bağımsız değişkeni 10 oturum olarak planlanan bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı grupla psikolojik danışma programı, bağımlı değişkeni ise otizmli çocuğa sahip annelerin öz yeterlilik ve umutsuzluk düzeyleridir. Deney grubu araştırmanın yürütüldüğü, grupla psikolojik danışma programının uygulandığı gruptur. Kontrol grubu ise, araştırmayı etkileyecek tüm özellikler açısından mümkün olduğu kadar deney grubuna benzeyen, ancak herhangi bir işlemin uygulanmadığı gruptur. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında İstanbul'da bir özel eğitim okulunda öğrenim gören çocuğu olan 20 anne oluşturmaktadır.
Bulgular: Analizlerde deney grubunun öz yeterlik ön test-son test puanları arasında son test puanları lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($Z = -2.812$, $P < 05$). Bu sonuç, grupla psikolojik danışma uygulamasının otizmli çocuğu olan annelerin öz-yeterlik düzeylerini ön uygulamaya göre artırdığını göstermektedir.
Analizlerde deney grubunun ön test-son test umutsuzluk puanları arasında son test puanları (pozitif sıralar) lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($Z = 3.065$, $P < 05$). Bu sonuç, grupla psikolojik danışma uygulamasının deney grubundaki otizmli çocuğu olan annelerin umutsuzluk düzeylerini azalttığını göstermektedir.
Yapılan analizlerde deney ve kontrol gruplarının öz yeterlik son test puanları arasında deney grubunun son test puanları lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($U = 6{,}000$, $P < 05$). Bu sonuç, deney grubuna uygulanan grupla psikolojik danışmanlığın, otizmli çocuğu olan annelerin kontrol grubuna göre öz-yeterlik düzeylerini artırdığını göstermektedir.
Yapılan analizlerde deney ve kontrol gruplarının son test puanları arasında deney grubunun son test puanları lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($U = 11.5$, $P < 05$). Bu sonuç, deney grubuna uygulanan grupla psikolojik danışmanlığın, kontrol grubuna göre otizmli çocuğu olan annelerin umutsuzluk düzeylerini azalttığını göstermektedir.
Tartışma ve Sonuç: Bu araştırmanın amacı; grupla psikolojik danışmanın otizmli çocuğu olan annelerin öz-yeterlik ve umutsuzluk düzeylerine etkisini incelemektir. Çalışmada kullanılan Bilişsel Davranışçı Terapi temelli grupla psikolojik danışma uygulaması, annelerin otizmle tanışması ile ortaya çıkan düşünce yapılarını

sorgulatan, annelerin özgüvenlerini artıran, geleceğe yönelik olumsuz yargılarını ve bilişsel çarpıklıklarını azaltan bir programda düzenlenmiştir.Son olarak bu çalışmada otizmli çocuğu olan annelerin her türlü psikolojik desteğe ihtiyaçları olduğu görüşüne ulaşılmıştır. Kendileri ve gelecekleri hakkında olumsuz görüşleri olan ve psikolojik yaralanmaların yüksek olduğu bazı engelli ailelerinin okullarda veya psikolojik danışma merkezlerinde gerekli desteği almaları gerektiği düşünülmektedir.

***Anahtar kelimeler**: Grupla psikolojik danışma, otizm, umutsuzluk, özyeterlilik*

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF GROUP PSYCHOLOGICAL COUNSELING ON THE LEVELS OF AUTHISIC CHILDREN ON SELF-EFFICIENCY AND HOPEOPLESS LEVELS

ABSTRACT

Introduction: One of the most important stages in life is becoming a parent. Dreams are made, plans are made and it is aimed to have a child. It is common for all parents to keep their children healthy. Every baby means a new excitement and hope for parents. The healthy birth and growth of the child will enable parents to look at life with hope. However, the birth of the child and the realization that he is disabled disables all expectations, dreams are destroyed and plans are turned upside down (Özsoy, Özyürek, Eripek, 1998).
The stress experienced by the parents can cause them to feel lonely, so they seek emotional support. Sometimes they get this support from their close circles, but when it is not enough, psychological counseling groups come into play. It is possible with various counseling services to keep the perspective of families with children with autism at the desired level for their children and the future, and to ensure that they can receive the support of the disabled families around them. In this study, the effect of group counseling on the hopelessness and self-efficacy levels of mothers with children with autism was examined.
Method: The research was written in an experimental design with pre-test post-test control group. In the research, it is in a 2X2 design, showing the experimental treatment conditions (experimental-control group) and time-dependent repeated measurements (pre-test, post-test) (Büyüköztürk, 2009). In the study, the independent variable is the group counseling program based on the cognitive behavioral approach, which is planned as 10 sessions, and the dependent variable is the self-efficacy and hopelessness levels of the mothers with a child with autism. The experimental group is the group in which the research is carried out and the group counseling program is applied. The control group, on the other hand, is the group that is similar to the experimental group as much as possible in terms of all the features that will affect the research, but no procedure has been applied. The study group of the research consists of 20 mothers who have children studying in a special education school in Istanbul in the 2014-2015 academic year.
Results: In the analyzes, it is seen that there is a significant difference between the self-efficacy pretest-posttest scores of the experimental group in favor of the posttest scores ($Z = -2.812$, $P < 05$). This result shows that group counseling increased the self-efficacy levels of mothers with children with autism compared to the pre-application.
In the analyzes, it is seen that there is a statistically significant difference between the pretest-posttest hopelessness scores of the experimental group in favor of the posttest scores (positive ranks) ($Z = 3.065$, $P < 05$). This result shows that group counseling decreased the hopelessness levels of mothers with children with autism in the experimental group.
In the analyzes made, it is seen that there is a statistically significant difference between the self-efficacy post-test scores of the experimental and control groups in favor of the post-test scores of the experimental group ($U = 6{,}000$, $P < 05$). This result shows that group counseling applied to the experimental group increased the self-efficacy levels of mothers with children with autism compared to the control group.
In the analyzes made, it is seen that there is a statistically significant difference between the post-test scores of the experimental and control groups in favor of the post-test scores of the experimental group ($U = 11.5$, $P < 05$). This result shows that group counseling applied to the experimental group decreased the hopelessness levels of mothers with children with autism compared to the control group.
Discussion and Conclusion: The purpose of this research; The aim of this study is to examine the effect of group counseling on the self-efficacy and hopelessness levels of mothers with children with autism. Cognitive Behavioral Therapy-based group counseling practice used in the study was organized in a program that questioned the mindsets of mothers that emerged when they met with autism, increased mothers' self-confidence, and reduced their negative judgments and cognitive distortions about the future. Finally, in this study, mothers with children with autism needed all kinds of psychological support. was found to be. It is thought that some

families with disabilities who have negative views about themselves and their future and have high psychological injuries should receive the necessary support at schools or psychological counseling centers.

***Keywords**: Group counseling, autism, hopelessness, self-efficacy*

Bildiri No: BT075

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MESLEĞE YÖNELİK HAZIRBULUNUŞLUK VE KAYGI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dila LEYLAK
Mersin Üniversitesi
dilaleylak@gmail.com
Orcid:

Serkan SAY
Mersin Üniversitesi
serkansay@mersinedu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının mesleğe yönelik hazırbulunuşluk ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Araştırmada bu ilişkiye ek olarak; sınıf öğretmeni adaylarının hazırbulunuşluk ve kaygı düzeyleri; cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde, 1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeylerinde öğrenim gören 205 sınıf öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre tasarlanan çalışmada veriler; araştırmacılar tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu", Köklükaya & Güven Yıldırım (2016) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Hazırbulunuşluk Ölçeği" ve Köklükaya & Güven Yıldırım (2016) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Kaygı Ölçeği" aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmadan ulaşılan sonuçlara göre; sınıf öğretmeni adaylarının mesleğe yönelik hazırbulunuşluk ve kaygı düzeyleri arasında negatif yönde, oldukça yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının mesleğe yönelik hazırbulunuşluk düzeyi puanlarında, cinsiyete göre anlamlı bir fark görülmemekte, sınıf düzeyine göre 1-3, 1-4 ve 2-3, 2-4 sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının mesleğe yönelik kaygı düzeyi puanlarında ise yine cinsiyete yine anlamlı bir fark görülmemekte, sınıf düzeyine göre 1-2, 1-3, 1-4, 2-3 ve 2-4 sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark görülmektedir. Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında; sınıf öğretmeni adayları için lisans eğitimlerinin ilk yıllarında mesleğe yönelik oryantasyon uygulamaları düzenlenmesi önerilmektedir.

***Anahtar Kelimeler**: sınıf öğretmeni adayları, hazırbulunuşluk, kaygı*

EXAMINATION OF THE RELANTIONSHIP BETWEEN OCCUPATIONAL READINESS AND ANXIETY LEVELS OF CLASSROOM TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between the professional readiness and anxiety levels of primary school teacher candidates. In addition to this relationship in the research; readiness and anxiety levels of primary school teacher candidates; analyzed according to gender and grade level variables. The study group of the research consists of 205 primary school teacher candidates studying at the 1st, 2nd, 3rd and 4th grade levels in the education faculty of a state university in the Mediterranean region. In this study, which was designed according to the survey model, one of the quantitative research methods, the data is obtained through the "Personal Information Form" developed by the researchers, the "readiness scale for the teaching profession" developed by Köklükaya & Güven Yıldırım (2016) and the "Anxiety Scale for the teaching profession" developed by Köklükaya & Güven Yıldırım (2016). According to the results obtained from the study, there is a negative, quite high-level significant relationship between the primary teacher candidates' level of readiness and anxiety for the profession. There is no significant difference in the readiness level scores of primary school teacher candidates according to gender, there is a significant difference between 1-3, 1-4 and 2-3, 2-4 grade levels according to grade level. Again, no significant difference is observed in the occupational anxiety level scores of the primary school teacher candidates, and there is a significant difference between the grade levels 1-2, 1-3, 1-4, 2-3 and 2-4 according to the grade level. In the light of the findings obtained from the research; It is recommended to organize vocational orientation practices in the first years of their undergraduate education for primary school teacher candidates.

***Keywords**: classroom teacher candidates, readiness, anxiety*

Bildiri No: BT076

LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Sadık Yüksel Sıvacı
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
sysivaci@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kılınç
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
mkilinc@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

Dr. Mustafa Köroğlu
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
mustafa.koroglu@erzincan.edu.tr
Orcid:

Arş.Gör. Enes Demirel
Ankara Üniversitesi
ensdemirel@ankara.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Dünyada özellikle son yüzyılda bilim, teknoloji, sanayi, tıp ve kültürel alanlarda yaşanan hızlı değişim ve dönüşümler sonucunda mevcut bilgilerin güncel kalma süresi oldukça kısalmıştır. Meydana gelen her şeyin çok hızlı bir şekilde değiştiği günümüzde insanların güncel ve doğru bilgiye ulaşması, ulaşılan güncel ve doğru bilgileri etkili bir biçimde kullanması ve bu sayede hızla değişen dünyaya ayak uydurması son derece hayati ve elzem bir hal almıştır (Livingstone, 1999). İnsanların günümüzde değişen dünya koşullarına ve modern yaşama ayak uydurması ile sürekli güncel bilgi arayışında olması yaşam boyu devam eden bir öğrenme sürecini gerektirmektedir (OECD, 2007). Bireylerin tüm yaşamları boyunca edinmiş oldukları bilgi ve becerileri artırmayı, bireylerin mevcut bilgi ve becerilerini daha da güçlendirmeyi, bu bilgi ve becerileri günlük yaşamda etkili bir biçimde uygulayabilmelerini sağlayan yaşam boyu öğrenmenin temel amacı ise bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlamaları ve hayatlarını daha iyi yönetebilmeleri için tüm eğitim ve öğrenme süreçlerine aktif olarak katılımlarına imkân tanımaktır (Aspin & Chapman, 2000; MEB, 2009). Yasal olarak yetişkin statüsünde bulunan, kendi öğrenme sorumluluklarını kazanmış ve kendini sürekli geliştirme çabası içerisinde olması beklenen lisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi; modern yaşama uyum sağlaması, sürekli değişen ve gelişen bilgi hacmine karşı en doğru ve güncel bilgiye ulaşmaları bakımından son derece önemlidir.Bu araştırmanın amacı lisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesidir. Araştırma tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy üniversitesinde öğrenim gören 2713 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Yaşam Boyu ÖğrenmeEğilimlerini Belirleme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre lisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri cinsiyete, yaşa, sınıf düzeyine, not ortalamasına, ailenin sosyoekonomik düzeyine, öğrenim görülen bölümden ve üniversiteden memnun olma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılık göstermekte iken ikamet edilen yere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre lisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin artırılmasına ve yeni çalışmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

***Anahtar Kelimeler**: Yaşam boyu öğrenme, yüksek öğretim; lisans öğrencileri*

EXAMINATION OF LIFE LONG LEARNING TENDENCIES OF UNDERGRADUATE STUDENTS

ABSTRACT

As a result of the rapid changes and transformations in science, technology, industry, medicine and cultural fields in the world, especially in the last century, the period of keeping the current information up-to-date has shortened considerably. In today's world, where everything is changing very rapidly, it has become extremely vital and essential for people to reach up-to-date and accurate information, to use the current and correct information effectively, and to keep up with the rapidly changing world (Livingstone, 1999). The fact that people keep up with the changing world conditions and modern life and are constantly in search of up-to-date information requires a lifelong learning process (OECD, 2007). The main purpose of lifelong learning, which enables individuals to increase the knowledge and skills they have acquired throughout their lives, to strengthen their existing knowledge and skills, and to apply these knowledge and skills effectively in daily life, is to provide all education for individuals to adapt to the information society and to better manage their lives. and to enable them to participate actively in learning processes (Aspin & Chapman, 2000; MEB, 2009). Examining the lifelong learning tendencies of undergraduate students who are legally adults, have gained their own learning responsibilities and are expected to strive for continuous self-improvement; It is extremely important in terms of adapting to modern life and reaching the most accurate and up-to-date information against the constantly changing and developing information volume. The purpose of this research is to examine the lifelong learning tendencies of undergraduate students. The research is a study in scanning model. The study group of the research consists of 2713 undergraduate students studying at Burdur Mehmet Akif Ersoy University in the 2020-2021 academic year. “Lifelong Learning Tendency Determination Scale” was used as a data collection tool. According to the results of the research, while the lifelong learning tendencies of undergraduate students differ statistically according to gender, age, class level, grade point average, socioeconomic level of the family, satisfaction with the department and university, it does not show a statistically significant difference according to the place of residence. According to the results obtained from the research findings, suggestions were made for increasing the lifelong learning tendencies of undergraduate students and for new studies.

Keywords: *Lifelong learning, higher education; undergraduate students*

Bildiri No: BT077

COVİD 19 ÖNCESİ VE SONRASINDA İLAÇ KULLANIM DEĞİŞİKLİĞİNİN BELİRLENMESİ (ERZİNCAN İLİ ÖRNEĞİ)

Doç. Dr. Yener ÖZEN
EBYU Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
yenerozen@erzincan.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada amaç Erzincan ilinde Covid 19 pandemisi başlamadan ve başladıktan sonraki dönemlerde ilaç kullanım değişimini ve akılcı ilaç kullanımını tespit etmektir (Mart 2020 öncesi ve sonrası dönemlerde 2021 Mart'a kadar). Dünya Sağlık Örgütü akılcı ilaç kullanımını; bireylerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre uygun ilacın, uygun süre ve dozda, en düşük maliyetle ve kolayca sağlanabilmesi olarak tanımlamaktadır. Dünya Sağlık Örgütü tahminlerine göre tüm ilaçların yarısından fazlası uygunsuz şekilde reçete edilmekte, dağıtılmakta ya da satılmaktadır. Bunun belirlenmesi amacıyla Erzincan ilinde var olan 47 Eczanenin 30'una ulaşılarak ilaç satış oranları belirlendi. Ayrıca öğrenci ve velilere ulaşılarak Covid 19 öncesi ve Covid 19 sonrası ilaç kullanım değişimi belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Covid 19, İlaç, İlaç Kullanım Değişimi*

MEDICATION USE BEFORE AND AFTER COVID 19 DETERMINING THE CHANGE (ERZİNCAN PROVINCE EXAMPLE)

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the change in drug use and rational drug use in the Erzincan province before the start of the Covid 19 pandemic and after it starts (until March 2021 in the periods before and after March 2020). World Health Organization rational drug use; It is defined as providing the appropriate drug, at the appropriate time and dose, at the lowest cost and easily, according to the clinical findings and individual characteristics of the individuals. The World Health Organization estimates that more than half of all medicines are improperly prescribed, dispensed or sold. In order to determine this, 30 of the 47 pharmacies in Erzincan were reached and the drug sales rates were determined. In addition, students and parents were reached and the change in drug use before and after Covid 19 was determined.

Keywords*: Covid 19, Drug, Change in Drug Use*

Bildiri No: BT077

KOVİD-19 PANDEMİSİNDE TELPRATİK İÇİN KONUŞMA VE DİL TERAPİSTLERİNİN TERCİHLERİ VE DOĞUM MODELİNİ KABULLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emrah Cangi
Üsküdar University
mehmetemrah.cangi@uskudar.edu.tr
Orcid:

Dr. Arş. Gör. İbrahim Yaşa
Üsküdar University
ibrahim.yasa@uskudar.edu.tr
Orcid:

Uzm. Dkt. Ayşe Işıldar
İstanbul Medipol University
isildarrayse@gmail.com
Orcid:

ÖZET

COVID-19 pandemisi ile birlikte birçok sağlık kuruluşunda olduğu gibi telepraktis konuşma-dil terapi hizmetlerinde harika bir seçenek haline geldi. Ancak bu hizmet modeline geçiş her klinisyen için aynı oranda gerçekleşmedi. Bu nedenle bu çalışma, Türkiye'de dil ve konuşma terapistlerinin (SLT) telepraktise ilişkin kabulünü etkileyen deneyimlerini, tercihlerini ve faktörlerini belirlemeyi amaçlamıştır.

Yöntemler: 67 SLT'ye mesleki eğilimlerini, deneyimlerini ve telepraktis konusundaki görüşlerini ele alan bir anket sunuldu. SLT'lerin deneyimlerine ilişkin tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Ayrıca pandemide düzenledikleri seans sayısı ile ilişkili olabilecek faktörler Ki-kare testi ile incelenmiştir.Bulgular: SLT'lerin telepraktis için en uygun buldukları konuşma-dil bozuklukları akıcılık bozuklukları, ses bozuklukları ve konuşma sesi bozukluklarıdır (SSD). SLT'lerin yaş açısından telepraktis almaya en uygun gördükleri gruplar sırasıyla 12-21, 22-64 ve 7-11 idi. Pandemi öncesinde yapılan çevrimiçi görüşme ve telepraktis seanslarının sıklığı, klinisyen becerilerini kullanma düzeyinden memnuniyet ve pandemi sırasında telepraktis seans sayısı arasında anlamlı bir ilişki bulundu.Sonuç: SLT'lerin telepraktis ve tercihlerle ilgili deneyimlerinde profesyonel rehberlerin önerileriyle hem uyumlu hem de uyumsuz olduğu ortaya çıktı. Bu yeni dağıtım yönteminde SLT'lerin ilk deneyimlerinin önemi ortaya çıktı. Tutumları geliştirmek için hizmet içi eğitimlerin ve örnek modellerin gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu eğitimlerle güvenliğin sağlanması, uygulamaların standartlaştırılması ve nitelikli hizmetlerin artırılması da sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler*: Telepraktis, konuşma ve dil terapisi, COVID-19 pandemisi, teknoloji kabulü, klinisyenlerin bakış açısı*

PREFERENCES OF SPEECH AND LANGUAGE THERAPISTS FOR TELEPRACTICE IN THE COVID-19 PANDEMIC AND FACTORS AFFECTING THEIR ACCEPTANCE OF THE DELIVERY MODEL

ABSTRACT

Objective: With the COVID-19 pandemic, telepractice became a great option in speech-language therapy services, as in many healthcare utilities. However, the transition to this service model did not occur at a similar rate for every clinician. Therefore, this study aimed to determine the experiences, preferences and factors affecting the acceptance of speech-language therapists (SLT) regarding telepractice in Turkey.

Methods: 67 SLTs were presented with a questionnaire that addressed the professional tendencies, experiences and views on telepractice of them. Descriptive statistics regarding the experiences of SLTs were calculated. Moreover, factors that might be related to the number of sessions they held at the pandemic were examined with the Chi-squared test.

Results: The speech-language disorders that SLTs find the most suitable for telepractice were fluency disorders, voice disorders and speech sound disorders (SSD). Groups that SLTs deemed most suitable for receiving telepractice in terms of age were 12-21, 22-64 and 7-11, respectively. A significant relationship was found between the frequency of online interviews and telepractice sessions conducted before the pandemic, satisfaction with the level of using clinician skills and the number of telepractice sessions during the pandemic.

Conclusions: In the experiences of SLTs about telepractice and preferences both compatible and not compatible with the recommendations of professional guides emerged. The importance of the first experiences of SLTs in this new delivery method emerged. The necessity of in-service trainings and exemplary models to improve attitudes emerged. With these trainings, ensuring security, standardizing practices and increasing qualified services will be provided as well.

Keywords: *Telepractice, speech and language therapy, COVID-19 pandemic, technology acceptance, clinicians' perspective*

Bildiri No: BT078

GAZİANTEP TÜRKÜLERİNDEN ÖRNEKLERLE TÜRKÜLERDE KÜLTÜR ÖGELERİ

Filiz METE
Hacettepe Üniversitesi,
filizmete@hacettepe.edu.tr
Orcid:

Ümmügülsüm CANDEĞER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi,
ummugulsumcandeger@osmaniye.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Yüzyıllardır süregelen ve farklılıklarıyla toplumları birbirinden ayıran kültürel yapı, gelecek nesillere bıraktığı kültürel miras, atasından toruna kalan somut, soyut her değeri kapsamaktadır. Bu bağlamda, toplumun hayatı algılayışını etkileyen unsurlar elbette ürettiği edebiyat ürünlerine de yansıyacaktır. Türk halkının yüzlerce yıllık kültürel birikimini aktardığı halk edebiyatının sözlü geleneğinden olan türküler de bu anlamda oldukça önemli ürünlerdir. İnsan varlığının mutlak ihtiyaçlarından olan sanatın dallarından müzik ve edebiyatın ortak ürünü olan türküler toplumun ortak değerlerinin dışa vurumudur. Edebiyat ve müziğin ortaklığı, türkünün gücünü oluşturur. Yalın, içten ve etkili dili ise en etkili özelliklerinden biridir. Yıllar boyunca süzülüp gelen bugünlere gelen, geçmişimizin izlerini barındıran tarihî ve sanatsal belgelerdir. Türk halkı yürek yangınını, feryadını, sevincini, acısını türkülerde dile getirmiş; yüreğinde filizlenen sevdasını, sırlarını paylaşıp içini dökmüş, yüreğini ortaya koymuştur tüm içtenliğiyle türkülerinde. Belki de en saf hâlinde gönül diliyle konuşabilmektir türkü. Bir sevgilinin reddini, Kahbe felek ile baş edemedim, Yalvardım yakardım eş edemedim dizelerinden daha içten anlatabilmek mümkün müdür? Türk insanının yaşadığı her dönem ve her yerde türküler, onların müşterek sesi olmuştur. Türküler önemli kültür taşıyıcılarıdır ve aynı kültürü paylaşmak kuşaklar arasında kaynaşma, yakınlaşıp bütünleşmeyi getirecektir. Bireyle ataları arasında bağ oluşturan türküler bu anlamda bireyi yaşadığı toplumun kültürüne uyum sağlamaya hazırlar. Kültürünü türküleriyle özümser. Bu çalışmanın amacı ise, türkülerin işlevlerini incelemek, yöre türkülerini derlemek veya sınıflandırmak değil, kültürel ögelerin türkülere yansımasını sadece bir şehir (Gaziantep) kaynaklı türkülerde takip etmektir. Bu amaçla yörenin türküleri incelenerek kültürel özelliklerin ifade edildiği dizeler örneklendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kültür, kültür aktarımı, türkü, kültürel ögeler, türkülerde kültürel ögeler.*

CULTURAL ELEMENTS IN TURKUS WITH EXAMPLES FROM GAZIANTEP TURKUS

ABSTRACT

The cultural structure, which has been going on for centuries and distinguishes societies with its differences, includes the cultural heritage left to future generations, every tangible and intangible value inherited from their ancestors to their grandchildren. In this context, the factors affecting the society's perception of life will of course be reflected in the literary products it produces. Folk songs from the oral tradition of folk literature, in which the Turkish people transfer their centuries-old cultural accumulation, are also very important products in this sense. Folk songs, which are the common product of music and literature, one of the branches of art, which are the absolute needs of human existence, are the expression of the common values of the society. The partnership of literature and music creates the power of folk song. Its plain, sincere and effective language is one of its most effective features. They are historical and artistic documents that have filtered through the years and come to these days and contain the traces of our past. Turkish people expressed their heart fire, cry, joy and pain in folk songs; He shared his love and secrets that sprouted in his heart, poured out his heart, and revealed his heart in his songs with all his sincerity. Perhaps, in its purest form, a folk song is being able to speak with the language of the heart. Is it possible to express the rejection of a lover more sincerely than in the lines I could not cope with Kahbe fate, I begged, I begged, I could not be a wife? In every period and everywhere Turkish people lived, folk songs have been their common voice. Folk songs are important cultural carriers and sharing the same culture will bring fusion, convergence and integration between generations. Folk songs that form a bond between the individual and their ancestors, in this sense, prepare the individual to adapt to the culture of the society in which he lives. He assimilates his culture with his folk songs. The aim of this study is not to examine the functions of folk songs, to compile or classify local folk songs, but to follow the reflection of cultural elements in folk songs only in folk songs originating from a city (Gaziantep). For this purpose, the folk songs of the region were examined and the verses in which the cultural characteristics were expressed were exemplified.

***Keywords**: Culture, cultural transfer, folk song, cultural elements, cultural elements in folk songs.*

Bildiri No: BT079

ÖĞRETMENLERİN ETİK İKİLEMLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mithat Korumaz
Yıldız Teknik Üniversitesi
mithatkorumaz@gmail.com
Orcid:

Nazlı Doğan
Yıldız Teknik Üniversitesi
dogan.nazli89@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Öğretmenlerin karşılaştıkları etik ikilemlerin konu edildiği bu araştırmanın amacı öğretmenlerinin yaşadıkları etik ikilemleri belirlemek ve bu etik ikilemlerle nasıl baş ettiklerini saptayamaya çalışmaktır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Bu Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında İstanbul ilinde görev yapan 3 Sınıf, 2 Özel Eğitim, 2 Okul Öncesi, 2 İngilizce, 2 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi branşlarında ilkokullarda görev yapan toplam 11 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile toplanmıştır. Araştırma kapsamında görüşmeler Covid 19 pandemisi nedeniyle internet bağlantısı ile bilgisayar ortamında görüntülü olarak gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmalarda elde edilen bulgular çerçevesinde etik ikilemin tanımlaması, yaşanan etik ikilem, etik ikilemin etkisi, etik ikilemin nedenleri, etik ikilemle baş etme şeklinde 5 tema ve bu temalara bağlı kategoriler belirlenmiştir. İncelemede öğretmenlerin etik ikilem konusunda etik kavramından ziyade ikilem kavramına dair görüş bildirdikleri, yaşanan etik ikilemin nedenleri arasında öğretmenlerin kendilerini yasal güvence altında hissetmemelerinin önemli bir etkisinin olduğu ve etik ikilemlerle baş etme yollarına dair net bir fikirlerinin olmadığı belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçları politika yapıcılara, uygulayıcılar ve bu konuda araştırma yapacaklara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *İkilem, öğretmen, öğretmenlik etik ilkeleri, etik ikilem, etik davranış*

DETERMINING TEACHERS' OPINIONS ON ETHICAL DILIMERS

ABSTRACT

The aim of this study, which deals with the ethical dilemmas faced by teachers, is to determine the ethical dilemmas experienced by their teachers and to try to determine how they deal with these ethical dilemmas. The phenomenology design, one of the qualitative research designs, was used in the research. The study group of this research was determined by the criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods. The study group of the research consists of 11 teachers working in primary schools in 3 classrooms, 2 Special Education, 2 Preschool, 2 English, 2 Religious Culture and Moral Knowledge branches, working in Istanbul in the 2020-2021 academic year. The data of the research were collected with semi-structured interview questions. Within the scope of the research, the interviews were carried out in a computer environment with an internet connection due to the Covid 19 pandemic. The collected data were analyzed using the content analysis method. Within the framework of the findings obtained in the studies, 5 themes such as the definition of ethical dilemma, experienced ethical dilemma, the effect of ethical dilemma, causes of ethical dilemma, coping with ethical dilemma and categories related to these themes were determined. In the study, it was determined that the teachers expressed their opinions on the concept of dilemma rather than the concept of ethics, the fact that the teachers did not feel under legal security had a significant effect on the causes of the ethical dilemma, and they did not have a clear idea about the ways of coping with ethical dilemmas. The results of the study are presented to policy makers, practitioners and those who will do research on this subject.

***Keywords**: Dilemma, teacher, teaching ethical principles, ethical dilemma, ethical behavior*

Bildiri No: BT080

ALAKIR ÇAYI HAVZASI'NDA (ANTALYA) HİDROELEKTRİK SANTRALLERİNİN ETKİSİ; DOĞAL AFET VE ÇEVRE SORUNLARI

Prof.Dr. Mustafa ERTÜRK
Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı
mustafaerturk@akdeniz.edu.tr
Orcid:

Sadettin SAKINÇ
Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sadettin434@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzün en büyük sorunlarından biri olan "Enerji İhtiyacı" kendisiyle birlikte birçok yenilik getirirken, sorunları da yanında beraber getirmiştir. Hidroelektrik santralleri günümüzde enerji ihtiyacını karşılamak için yapılan en büyük beşerî yapılarından birisi ve aynı zamanda en büyük ekonomik getirisi olan tesislerin başında gelmektedir. Ülkemizde akarsu varlığının fazla olması hidroelektrik santrallerinin de varlığını arttırmıştır. Fakat bu santrallerin yapım aşaması ve uygulama süreci uzun yıllar aldığı için bölge ekosistemini ve yapısını oldukça etkilemektedir. Hidroelektrik santrallerinin yapım aşaması özellikle arazi yapısına ve şekline, akarsu havzasının yapısal niteliğine, çevresel sorunlara ve bununla birlikte beşerî bir tahribata da yol açmaktadır. Çalışma sahası olan havzada hidroelektrik santrallerinin varlığı gerek fiziki gerek beşerî unsurlar dikkate alınarak incelenmiş, aynı zamanda sahada yapılan etüt çalışmaları ve yapılan haritalarla bölgedeki çevre sorunları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu etkileri ortaya koyarken arazi gözlemleri, saha çalışmaları, haritalar ve bölgedeki kuruluşlardan alınan verilerden yola çıkılarak arazi incelenmiştir ve sonuç ortaya koyulmuştur. Söz konusu olan çevresel ve fiziki sorunların devam etmemesi, yeşil alan sayısının arttırılması, aynı zamanda doğal yapının bozulmaması ve bir bütün halinde korunması, arazide yapılacak olan faaliyetlerin bölge yapısına dikkat edilerek yapılması amaçlanarak bu sorunlara dikkat çekmek istenmiştir. Söz konusu olan çalışmada hidroelektrik santrallerinin bölgedeki floraya, faunaya, akarsu yataklarına, çeşitli toprak kaymalarına, erozyon riskine ve arazi tahribatına yol açtığı belirlenmiştir

***Anahtar Kelimeler**: Hidroelektrik, Havza, Çevre Sorunları, Doğal Afet*

EFFECT OF HYDROELECTRIC PLANTS IN ALAKIR RIVER BASIN (ANTALYA); NATURAL DISASTER AND ENVIRONMENTAL PROBLEMS

ABSTRACT

"Energy Need", one of the biggest problems of today, brought many innovations with it and brought problems with it. Today, hydroelectric power plants are one of the largest human constructions built to meet the energy needs, and at the same time, they are one of the facilities with the greatest economic return. The abundance of rivers in our country has increased the presence of hydroelectric power plants. However, since the construction phase and implementation process of these power plants take many years, it affects the ecosystem and structure of the region. The construction phase of hydroelectric power plants causes especially the land structure and shape, the structural nature of the river basin, environmental problems and also a human destruction. The existence of hydroelectric power plants in the basin, which is the study area, has been examined by considering both physical and human factors, and at the same time, environmental problems in the region have been tried to be revealed with the survey studies and maps made in the field. While revealing these effects, the land was examined based on field observations, field studies, maps and data from the institutions in the region, and the result was revealed. It was aimed to draw attention to these problems by aiming to prevent the environmental and physical problems in question, to increase the number of green areas, to preserve the natural structure and to protect it as a whole, and to carry out the activities to be carried out in the field by paying attention to the regional structure. In the study in question, it was determined that hydroelectric power plants caused the flora, fauna, river beds, various landslides, erosion risk and land destruction in the region.

Keywords: *Hydroelectricity, Basin, Environmental Problems, Natural Disaster*

Bildiri No: BT081

SİSTEM DİNAMİKLERİ YÖNTEMİ İLE TERSİNE LOJİSTİĞE BAKIŞ

Doç.Dr. Gülsün Nakıboğlu
Çukurova Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü,
ngulsun@cu.edu.tr
Orcid:

Erdal Araç
Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi,
e.arac@cimsa.com.tr
Orcid:

ÖZET

Bilinçlenen tüketicilerin çevresel duyarlılık konusundaki talepleri, rakiplerin stratejileri, yasal düzenlemeler, ekonomik fayda gibi birçok sebeple bugün işletmeler, çevreye duyarlılık yaklaşımıyla mal/hizmet üretirken, sunarken ve/veya satış sonrası hizmet sağlarken, ürün yaşam eğrisinin her aşamasında ekonomik değerle birlikte ekolojik değer yaratmaya da odaklanmakta, yeşil uygulamalar ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla işletmeler çevresel stratejilerini belirlemek ve tedarik zincirlerinde de yeşil tedarik zinciri uygulamalarına geçmek gerçeğiyle karşı karşıyadırlar (Zhu, Sarkis, Cordeiro ve Lai, 2018).

Yeşil tedarik zincirinin bir süreci olarak düşünülebilecek olan tersine lojistik, ürünlere yeniden değer katma veya ürünleri uygun şekilde imha etme süreçlerini içerir (Gilanlı, Altuğ ve Oğuzhan, 2012). Tersine lojistik değer kazandırmak, yeniden değerlendirmek veya imha etmek üzere malzeme ve bilginin tedarik zincirinde ters yöndeki hareketidir. Ayrıca tersine lojistik insan sağlığı ve çevre üzerinde kapsamlı bir etkiye sahiptir ve bu durum işletmenin bu bağlamda bilincini yükseltir (Olorunniwo ve Li, 2010).

Literatürde tersine lojistik ile ilgili çalışmalar incelendiğinde, temel problem ve inceleme alanı konularının ağ tasarımı, geri dönüş oranı tahminleri, stok kontrol, araç rotalama, üretim planlama, ekonomik ve çevresel performans, ileri yönlü lojistikle bütünleştirme, lojistik ağında yer alan ortaklarla ilişiler, bilişim teknolojileri kullanımı olduğu görülmektedir (Karaçay, 2005). Tersine lojistik ağ tasarımı, uygulamada problem olarak kabul edilerek çalışmalarda en çok üzerinde durulan alanlardan biridir (Ayvaz, Kaçtıoğlu ve Varol, 2015).

Tersine lojistik ağlarını ele alırken kullanılan araçlardan biri olan sistem dinamikleri yaklaşımı, karmaşık sosyal, yönetimsel, ekonomik veya ekolojik sistemlerdeki problemlerin analizi için kullanılan bilgisayar destekli bir yaklaşımdır. En belirgin avantajı, ek soruları ele almak için kolaylıkla genişletilebilir veya revize edilebilir olmalarıdır (Initiative for System Dynamics in the Public Sector, 2017).

Literatüre bakıldığında sistem dinamikleri ile sosyal sistemlerin çokça incelendiği görülmüştür. Ancak tersine lojistik uygulamalarının teorik veya pratik anlamda oluşumunun sistem dinamikleri ile modellenmiş olduğu çalışma sayısı görece azdır. Bu çalışmada tersine lojistik ve sistem dinamikleri tanımlanmış ve sistem dinamikleri yaklaşımı kullanılarak tersine lojistiğin incelendiği çalışmalar taranmış, örnekler incelenmiş, özetlenmiş ve uygulamalar karşılaştırılarak literaür özetlenmiştir. Bu konuda yapılmış literatür çalışması bulunmadığından, çalışmanın bu eksiği giderdiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sistem dinamikleri, tersine lojistik, literatür tarama, modelleme*

OVERVIEW OF REVERSE LOGISTICS BY SYSTEM DYNAMICS METHOD

ABSTRACT

For many reasons, such as the demands of conscious consumers on environmental awareness, the strategies of competitors, legal regulations, and economic benefits, businesses today try to create ecological value along with economic value at every stage of the product life cycle, while producing, offering and/or providing after-sales services with an environmentally friendly approach. focuses on green practices. Therefore, businesses are faced with the reality of determining their environmental strategies and switching to green supply chain practices in their supply chains (Zhu, Sarkis, Cordeiro, & Lai, 2018).

Reverse logistics, which can be considered as a process of the green supply chain, includes the processes of adding value to the products again or properly destroying the products (Gilanlı, Altuğ, & Oğuzhan, 2012). Reverse logistics is the reverse movement of materials and information in the supply chain to add value, reuse or destroy. In addition, reverse logistics has a comprehensive impact on human health and the environment, which raises the awareness of the enterprise in this context (Olorunniwo and Li, 2010).

When the studies on reverse logistics are examined in the literature, it is seen that the main problems and areas of study are network design, return rate estimations, stock control, vehicle routing, production planning, economic and environmental performance, integration with forward logistics, relations with partners in the logistics network, information technologies. usage is seen (Karaçay, 2005). Reverse logistics network design is considered as a problem in practice and is one of the most emphasized areas in studies (Ayvaz, Kaçtıoğlu, & Varol, 2015).

The system dynamics approach, which is one of the tools used when dealing with reverse logistics networks, is a computer-aided approach used for the analysis of problems in complex social, managerial, economic or ecological systems. The most obvious advantage is that they can be easily extended or revised to address additional questions (Initiative for System Dynamics in the Public Sector, 2017).

When we look at the literature, it has been seen that system dynamics and social systems have been studied extensively. However, the number of studies in which the theoretical or practical formation of reverse logistics applications is modeled with system dynamics is relatively few. In this study, reverse logistics and system dynamics are defined and studies examining reverse logistics using the system dynamics approach are reviewed, examples are analyzed, summarized and the literature is summarized by comparing the applications. Since there is no literature study on this subject, it is thought that the study fills this gap.

Keywords: *System dynamics, reverse logistics, literature review, modeling*

Bildiri No: BT082

DANIŞMAN ADAYLARINDA DUYUSAL İŞLEME HASSASİYET VE DAYANIKLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİDE DİKKATLİLİK ARACILIK ROLÜ

Pınar ÜNAL
The Istanbul Metropolitan Municipality
pnarkrk@gmail.com
Orcid:

Associate Prof. Dr. Müge AKBAĞ
Marmara University, Department of Psychological Counseling and Guidance
makbag2014@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı psikolojik danışman adaylarında duyusal işleme duyarlılığı ve yılmazlık arasındaki ilişkide bilinçli farkındalığın aracı rolünü incelemektir. Araştırmanın örneklem grubunu İstanbul'daki devlet üniversitelerinde öğrenim gören 261'i (%77,7) kadın ve 75'i (%22,3) erkek olmak üzere toplam 336 rehber öğretmen adayı oluşturmuştur. Bu çalışmada; Veri toplama aracı olarak, psikolojik sağlamlık Ölçeği-Kısa Form, Farkındalık Farkındalığı Ölçeği, Duyusal İşleme Duyarlılık Ölçeği (Yüksek Duyarlı Kişi Ölçeği), Risk Faktörleri Belirleme Listesi ve araştırmacılar tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Veri analizi sürecinde değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson Moment Çarpımı Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Duyusal işleme duyarlılığı ve dayanıklılık arasındaki ilişkide farkındalığın aracı rolü, SPPS istatistik programının uzantısı olan PROCESS Makro regresyon tabanlı Önyükleme Tekniği ile analiz edilmiştir. Bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre yapılan ön analizler, bilinçli farkındalık, SPS (duyusal işlemleme duyarlılığı) ve alt boyutları (dış uyaranlara duyarlılık, zarardan kaçınma ve aşırı uyarılma) arasında anlamlı düzeyde olumsuz ilişkiler olduğunu ortaya koymuştur. Psikolojik dayanıklılık ile bilinçli farkındalık arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu, psikolojik dayanıklılık ile SPS arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Psikolojik dayanıklılık ile SPS alt boyutlarından estetik duyarlılık arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, SPS'nin zarardan kaçınma ve aşırı uyarılma alt boyutları ile yılmazlık arasında negatif yönde ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Aracılık analizinden elde edilen bulgular, bilinçli farkındalığın SPS ile yılmazlık arasındaki ilişkide tam aracılık rolüne sahip olduğunu göstermiştir. SPS alt boyutlarına ilişkin yapılan aracılık analizlerine göre bilinçli farkındalığın zarardan kaçınma ve yılmazlık arasında tam aracılık rolüne sahip olduğu, aşırı uyarılma ve yılmazlık arasında ise kısmi aracılık rolü olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmadan elde edilen bu bulgular ilgili literatür ışığında tartışılmıştır. Bulgulara dayalı olarak; Uygulayıcılara, yüksek duyarlıklı kişiliklere sahip danışman adaylarının psikolojik dayanıklılıklarını artırmak için bilinçli farkındalığı artırmaya yönelik grup psikolojik danışma ve psikoeğitim programları hazırlamaları ve uygulamaları önerilebilir. Meslekte çalışan psikolojik danışmanlar da bu programlara dayalı hizmet içi eğitimlerle desteklenebilir. Ayrıca araştırmacılar için gelecekte yapılacak araştırmalara yönelik önerilerde de bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Danışman adayları, duyusal işlem duyarlılığı, yüksek duyarlıklı kişi, bilinçli farkındalık, yılmazlık.*

THE MEDIATING ROLE OF MINDFULNESS IN THE RELATIONSHIP BETWEEN SENSORY PROCESSING SENSITIVITY AND RESILINCE IN COUNSELOR CANDIDATES

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the mediating role of mindfulness in the relationship between sensory processing sensitivity and resilience in counselor candidates. The sample group of study consisted of a total 336 counselor candidates, 261(77.7%) female and 75 (22.3%) male, who studied at state universities in Istanbul. In this study; Resilience Scale-Short Form, Mindful Attention Awareness Scale, Sensory Processing Sensitivity Scale (Highly Sensitive Person Scale), Risk Factors Determination List and Personal Information Form prepared by the researchers were used as a data collection tools. In data analysis process, Pearson Product Moment Correlation Coefficient was used to determine the relationships between the variables. The mediating role of mindfulness in the relationship between sensory processing sensitivity and resilience were analyzed through PROCESS Macro regression-based Bootstrapping Technique with the extension of SPPS statistics program. According to the findings obtained from this study, preliminary analyzes revealed that there were significant negative relationships among mindfulness, SPS (sensory processing sensitivity) and its sub-dimensions (sensitivity to external stimuli, harm avoidance and overarousal). It was observed that there was a significant positive relationship between resilience and mindfulness, while there was a significant negative relationship between resilience and SPS. It was found out that there was a positive and significant relationship between resilience and aesthetic sensitivity which was one of SPS sub-dimension. Besides, negative and significant relationships were found between harm avoidance and overarousal sub-dimensions of SPS and resilience. The findings obtained from mediation analysis indicated that mindfulness had a full mediating role in the relationship between SPS and resilience. According to mediation analyzes carried out in regarding to SPS sub-dimensions, it was concluded that mindfulness had a full mediating role between harm avoidance and resilience, whereas it had a partial mediating role between overarousal and resilience. These findings obtained from the study were discussed in the light of the related literature. Based on the findings; practitioners can be advised to prepare and implement group psychological counseling and psychoeducation programs to enhance mindfulness in order to increase the resilience of counselor candidates with highly sensitive personalities. Psychological counselors working in the profession can also be supported with in-service training based on these programs. In addition, suggestions for future research were also made for researchers.

Keywords*: Counselor candidates, sensory processing sensitivity, highly sensitive person, mindfulness, resilience.*

Bildiri No: BT083

ÇEVRİMİÇİ İNGİLİZCE SINIFINDA OYUNLAŞTIRMA ÖĞELERİNİ KULLANMANININ ETKİLİLİĞİ ÜZERİNE BİR KARMA ARAŞTIRMA

Ayşenur ÇINAR
Doktora Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi
Milli Eğitim Bakanlığı
aysenurcinar90@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Yavuz Erişen
Yıldız Teknik Üniversitesi
erisenyavuz@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Gen Z adı verilen nesil, oyunlar ve bilişim uygulamaları ile öğrenmeye daha yatkındır. Bilgisayar ve uygulamalarla yetiştirilen böyle bir nesle uzaktan eğitim verilirken, derslere geleneksel yöntemlerden çok çeşitli uygulamaları entegre etmek gerekmektedir.

Nitel ve nicel verilerin birlikte uygulandığı iç içe tasarım karma yönteminin kullanıldığı bu çalışma, çevrimiçi İngilizce derslerinde oyunlaştırma uygulamaları ve ÖYS kullanımının etkililiğini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Çalışma, İstanbul'da bir ortaokulda gerçekleştirildi. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden kritik durum örneklemesi yöntemi ile erişilen toplam dört şubede öğrenim görmekte olan 91 öğrenci gönüllü olarak çalışmaya katılmışladır. Öğrenciler küme örnekleme yöntemiyle kontrol ve deney gruplarına ayrıldı. Kontrol grubu 44 öğrenciden oluşmaktadır ve deney grubu 47 kişidir.

Öğrencilerin ön bilgilerinin belirlenmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı 5. Sınıf Parti zamanı ünitesinin kazanım kavrama testi çevrimiçi test aracı ile uygulanmıştır.

Bu çalışmada, 15 saat boyunca geleneksel eğitim yöntemleri kontrol grubunda oyunla zenginleştirilmiş İngilizce dersi uzaktan eğitim deney grubunda uygulanmıştır. Kontrol grubuna geleneksel sunuş yöntemleriyle 5. sınıf İngilizce "Parti zamanı" kitabının 7. ünitesine öğretildi. Buna karşılık deney grubu, Kahoot, Classdojo, Quizizz ve web tabanlı oyunlar gibi çok yönlü oyunlaştırma uygulamalarına maruz kaldı. Bu ünitenin seçilmesinin nedeni, bu ünitenin ikinci dönemin konusu olması ve öğrencilerin eşit düzeyde giriş davranışına sahip olmalarıdır.

Ek olarak, son test her iki grupta da uygulanmış ve her iki grubun sonuçları tekrarlanan ANOVA ve bağımsız gruplar t-testi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarına göre gruptan bağımsız olarak pre-post için önemli bir değişiklik meydana gelmiştir($p < 0.05$). Deney grubundaki ön-son test değişimi ile kontrol grubundaki ön-son test değişimi arasında da önemli bir değişiklik olmuştur. Deney grubundakilerin son test ortalaması 14,21, kontrol grubundakilerin ise 12,32dir. Buna göre deney grubundakilerin son-test ortalamaları istatistiksel olarak anlamlıdır. Deney grubunda uygulanan oyunlaştırma yönteminin 5. sınıf öğrencilerinin 7. üniteye yönelik İngilizce becerisine yönelik olumlu etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Deney çalışması sırasında öğretmen doğrudan ve dolaylı gözlem yöntemlerini kullanarak kısmen katılımcı rolüyle öğrencileri gözlemlemiştir. Gözlem notları ve ders kayıtları incelendiğinde, deney grubundaki öğrencilerin derse aktif katıldıkları, motive oldukları , işbirliğine yatkın oldukları görülmüş, dolaylı gözlem sonuçlarına göre ise, yapılan yarışmalarda başarı düzeyi ve skorların deney bitimine doğru arttığı gözlemlenmiştir.

Post-test sonrası, deney grubunda yer alan test puan değişimleri heterojen olacak şekilde ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilen 10 öğrenciyle, oyunlaştırma öğelerinin kullanıldığı online İngilizce dersine ilişkin görüşlerini öğrenmek ve nicel verileri desteklemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilere göre öğrenciler ders etkinliklerinden memnun kalmışlar, oyunlaştırmanın onları motive ettiğini ve kelimeleri hatırlamalarını kolaylaştırdığını belirtmişlerdir. Öğrenciler, İngilizce derslerinin yanı sıra diğer derslerin de interaktif uygulamalarla yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

***Anahtar Kelimeler**: Uzaktan eğitim, oyunlaştırma, ÖYS, ELT.*

A MIXED RESEARCH ON THE EFFICIENCY OF USING GAMING ITEMS IN THE ONLINE ENGLISH CLASSROOM

ABSTRACT

The generation called Gen Z is more inclined to learn with games and informatics applications. While distance education is given to such a generation who are trained with computers and applications, it is necessary to integrate a wide variety of applications from traditional methods to the lessons.
This study, which uses the nested design mixed method in which qualitative and quantitative data are applied together, aims to determine the effectiveness of gamification applications and LMS use in online English lessons.
The study was carried out in a secondary school in Istanbul. 91 students studying in a total of four branches accessed by the critical situation sampling method, one of the purposive sampling methods, voluntarily participated in the study. Students were divided into control and experimental groups by cluster sampling method. The control group consists of 44 students and the experimental group consists of 47 students.
In order to determine the pre-knowledge of the students, the achievement comprehension test of the 5th Grade Party time unit of the Ministry of National Education was applied with the online test tool.
In this study, a game-enriched English lesson was applied to the distance education experimental group for 15 hours in the traditional education methods control group. The control group was taught the 7th unit of the 5th grade English "Party time" book with traditional presentation methods. In contrast, the experimental group was exposed to versatile gamification applications such as Kahoot, Classdojo, Quizizz, and web-based games. The reason for choosing this unit is that it is the subject of the second semester and students have an equal level of introductory behavior.
In addition, the posttest was applied to both groups and the results of both groups were analyzed by repeated ANOVA and independent groups t-test. According to the results of the analysis, there was a significant change for pre-post regardless of the group ($p < 0.05$). There was also a significant difference between the pre-post test change in the experimental group and the pre-post test change in the control group. The post-test average of those in the experimental group was 14.21, while those in the control group were 12.32. Accordingly, the post-test averages of the experimental group were statistically significant. It was determined that the gamification method applied in the experimental group had a positive effect on the English skills of the 5th grade students for the 7th unit.
During the experiment, the teacher used direct and indirect observation methods to observe the students partially as a participant. When the observation notes and course records were examined, it was observed that the students in the experimental group actively participated in the lesson, were motivated, and were prone to cooperation.
After the post-test, semi-structured interviews were conducted with 10 students in the experimental group who were selected by criterion sampling method in a way that the test score changes were heterogeneous, in order to learn their views on the online English course in which gamification elements were used and to support the quantitative data. According to the data obtained from the interviews, the students were satisfied with the course activities, they stated that gamification motivated them and made it easier for them to remember the words. Students stated that in addition to English lessons, other lessons should be done with interactive applications.

***Keywords**: Distance education, gamification, LMS, ELT.*

Bildiri No: BT084

NESNELERİN İNTERNETİ KÖKLÜ DEĞİŞİM

Ergun Selçuk
GaziOsmanPaşa Üniversitesi
eminergun.selcuk@gop.edu.tr
Orcid: 0000-0001-8563-6205

ÖZET

Burada nesnelerin birbirleriyle ilişki kurması söz konusudur. Ağır ağır yaşamımıza giren bu teknoloji 2020 itibariyle özellikle 5G teknoloji isminde yaygınlaşmasıyla çok ama çok büyük bir devrim yaratması beklenmektedir. Dünyada düğmesi olan, elektrik ve mekanik olan her şey cep telefonundan sanayi aletlerine, uçak motorundan buzdolabına herşeyi birbirine diğer bir ifadeyle internete bağlama teknolojisi söz konusu olacaktır. İnternete bağlı akıllı telefonların ortaya çıkmasıyla teknolojik devrimin başlaması söz konusu olmuştur. Asıl niyet akılsız olan her şeyi akıllı yapmaktır. İleride herşeyin interneti olacağı söylenmektedir. İçinde bulunduğumuz yılda internete bağlı nesnelerin sayısının 26 milyar olacağı ve sadece birkaç yıl içinde bu sayının 100 milyara çıkacağı tahmin edilmektedir.

Sanayi ve Endüstri kuruluşları, daha verimli çalışmak adına, daha iyi hizmet sunmak ve karar vericileri geliştirmek için IoT teknolojilerine geçmektedir. Sensörler yardımı ile bir nesnede ya da ortamda meydana gelen değişikliklerin algılanması, ışık, ısı, basınç, ses, sıcaklık ve hareket gibi fiziksel değişikliklerin tespit edilmesinde kullanılmaktadır. Bağlantı düzeyinde, IP ağları, 3G/4G, Bluetooth, Z-Wave, WIFI, RFID veya NFC gibi çeşitli teknik iletişim teknolojileri kullanılmaktadır. Toplanmış olan veriler dijital düzeyin kontrolünde setler halinde alt katmanlara dağıtılarak bilgi yönetiminin gerçekleşmesini sağlar. Dijital düzey, veri tabanları, bulut bilişim ve büyük veri işleme gibi birçok teknolojiyi kullanmaktadır. Tüm faydalarının yanında Nesnelerin interneti bazı sorunlara da yol açmaktadır. Birbirlerine bağlı cihazlar sayesinde sosyal hayatın internet üzerinden kayıt altına sunuluyor olması ortaya çıkacak veri miktarını inanılmaz derecede arttırması ve bu büyük verilerin çözümlenerek işlenmesi zor ve karmaşık bir iş haline gelmesi beklenmektedir. Bunun yanında ortaya çıkan bu verilerin gizliliği ve güvenliği de önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Nesnelerin İnterneti, Teknoloji, Devrim*

THE INTERNET OF THINGS CRITICAL CHANGE

ABSTRACT

Here, objects are related to each other. This technology, which has entered our lives slowly, is expected to create a very, very big revolution, especially with the spread of 5G technology as of 2020. In the world, everything that has a button, electrical and mechanical, from mobile phones to industrial tools, from airplane engines to refrigerators, everything will be connected to each other, in other words, the technology of connecting to the internet will be in question. With the emergence of smart phones connected to the Internet, the technological revolution began. The real intention is to make smart everything that is mindless. It is said that in the future there will be the internet of everything. It is estimated that the number of objects connected to the Internet will be 26 billion in the current year and this number will increase to 100 billion in just a few years.
Industry and industry organizations are switching to IoT technologies in order to work more efficiently, to provide better service and to develop decision makers. It is used to detect changes in an object or environment with the help of sensors, and to detect physical changes such as light, heat, pressure, sound, temperature and movement. At the connectivity level, various technical communication technologies are used, such as IP networks, 3G/4G, Bluetooth, Z-Wave, WIFI, RFID or NFC. The collected data is distributed to the lower layers in sets under the control of the digital level, ensuring the realization of information management. The digital level uses many technologies such as databases, cloud computing and big data processing. In addition to all its benefits, the Internet of Things also causes some problems. It is expected that the recording of social life over the internet, thanks to the devices connected to each other, will increase the amount of data that will emerge, and the processing of this large data will become a difficult and complex task. In addition, the confidentiality and security of these emerging data is also an important issue.

***Keywords**: Internet of Things, Technology, Revolution*

Bildiri No: BT085

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YALNIZLIK VE HAYATIN ANLAM VE AMACI KONUSUNDAKİ EĞİLİMLERİ İLE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Hamdi Korkman
Afyon Kocatepe Üniversitesi
hkorkma73@hotmail.com
Orcid:

Gökçe Uluışık
Afyon Kocatepe Üniversitesi
gkcege@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın birincil amacı, üniversite öğrencilerinin yalnızlık, hayatın anlam ve amacı ile akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının incelenmesidir. Bu araştırmanın diğer bir amacı ise, yalnızlık ve hayatın anlam ve amacının akıllı telefon bağımlığını anlamlı bir şekilde yordayıp yordamadığını incelemektir. 2019-2020 Eğitim- Öğretim yılı bahar döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin çeşitli fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerden kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen 389 (%63.4) kadın ve 225 (%36.6) erkek olmak üzere toplam 614 öğrenci ile bu çalışma yürütülmüştür. Yalnızlığı ölçmek için Russel, Peplau, & Ferguson (1978) tarafından geliştirilen ve Doğan, Akıncı Çötok & Göçet Tekin (2011) tarafından Türkçeye uyarlanan UCLA Yalnızlık Ölçeği Kısa Formu (UYÖ-8); hayatın anlamı ve amacı eğilimlerini ölçmek için Aydın, Kaya, & Peker (2015) tarafından geliştirilen Hayatın Anlam ve Amacı Ölçeği (HAAÖ); akıllı telefon bağımlılığını ölçmek için Kwon, Lee, Won, Park, Min, Hahn, Gu, Choi, & Kim (2013) tarafından geliştirilen ve Noyan, Enez Darçın, Nurmedov, Yılmaz, & Dilbaz (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği- Kısa Formu (ATBÖ-KF) kullanılmıştır. UYÖ-8, HAAÖ ve ATBÖ-KF puanları arasındaki ilişkiler Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı Tekniği ile incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, HAAÖ toplam puan ve HAAÖ alt boyutlarının (hayatın anlam ve amacı, hayatın anlamsızlığı ve amaç yoksunluğu) akıllı telefon bağımlılığı ile arasında anlamlı ve ters yönlü ilişkiler olduğu görülmüştür. Ayrıca, yalnızlık ve hayatın anlam ve amacı puanlarının akıllı telefon bağımlılığı puanlarını yordama gücü ise çoklu regresyon analizi ile test edilmiş ve yapılan analizler sonucunda, hayatın anlamsızlığı ve amaç yoksunluğu değişkeninin akıllı telefon bağımlılığı üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu; yalnızlık, hayatın anlam ve amacı değişkenlerinin ise önemli bir etkiye sahip olmadığı görülmüştür. Elde edilen bu bulgular, ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Yalnızlık, Hayatın Anlam ve Amacı, Hayatın Anlamsızlığı ve Amaç Yoksunluğu, Akıllı Telefon Bağımlılığı.*

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSITY STUDENTS' 'LONELINESS' AND 'THE MEANING AND PURPOSE OF LIFE' TENDENCIES AND THEIR SMARTPHONE ADDICTION

ABSTRACT

The fundamental aim of this study is to investigate the relationship between purpose and meaning of life, loneliness, and smartphone addiction levels among university students. The further aim is to examine whether the purpose and meaning of life predict smartphone addiction significantly. This study was conducted with a total number of 614 students, 389 (63.4%) female and 225 (36.6%) male students from the several faculties of Afyon Kocatepe University in 2019 - 2020 with the convenience sampling method. The UCLA Loneliness Scale Short Form (ULS-8) developed by Russel, Peplau, &Ferguson (1978) which adapted to Turkish by Doğan, Akıncı Çötok & Göçet Tekin (2011) is applied in order to examine the Loneliness; The Meaning and Purpose of Life Scale (MPLS) were used to assess the tendency of meaning and purpose of life of students and the Smart Phone Addiction Scale – Short Form (SAS-SV), developed by Kwon, Leei Won, Park, Min, Hahn, Gu, Choi, & Kim (2013) and adapted by Noyan, Enez Darçın, Nurmedov, Yılmaz, & Dilbaz (2015) to measure the smartphone addiction levels. The relationship between the ULS-8, MPLS, SAS-SV scores were analyzed with the Pearson product-moment correlation coefficient. According to the results, the total scores of MPLS and MPLS subscales (the meaning of life and purpose of life, the meaninglessness of life, and the lack of purpose) are a significant and inverse relationship between smartphone addiction scores. Additionally, the predictive power of loneliness and the meaning and purpose of life scores, and smartphone addiction scores were tested with the multiple regression analysis. As a result of the analysis, the meaningless and purpose of life is a significant predictor of smartphone addiction. However, the loneliness and the meaning, and the purpose of life variables do not have a significant effect. These findings were discussed within the relevant literature.

Keywords: *Loneliness, Meaning and Purpose of Life, Meaninglessness of Life and Lack of Purpose, Smartphone Addiction.*

Bildiri No: BT086

GÜNÜMÜZ GÖZÜ İLE HAZRETİ MUHAMMEDİN (A.S)AHLAKI

Dr. Ahmet NİYAZOV
Azerbaycan İlahiyyat Enstitüsü
ahniyazov@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

İslam dininin iki temel kaynağından biri olan "sünnet" Hz. Peygamberin (a.s) hayat tarzı şeklinde yaşadığı ve müslümanların da bilhassa onu izledikleri yoldur. Bu yolun büyük bir kısmını nebevi ahlak sistemi teşkil etmektedir. Genel olarak söylemek gerekirse Hz. Muhammedin hayatında tezahür etmiş bu gibi değerlerin normatiflik değil bir ahlak şuuru ve maneviyyat felsefesi açısından araştırılması gerekir. İlim ve teknolojinin geldiği çağdaş gelişim düzeyinde ihtiyaçlarını azami ölçüde karşılayan insanın, sosyal ilişkilerini ve beşeri değerlere olan ihtiyaçlarının da bu düzeyde dizayn edildiğini iddia etmek zordur. Söylemek gerekirse postmodernizm koşullarda insan faktöru, onun sadece maddi açıdan sahip oldukları ile değil, aynı zamanda manevi imkanlar ve referans aldığı ahlaki değerleriyle, tek kelimeyle onun manevi dünyası, yahaut maneviyyat felsefesi ile ölçülmelidir. Bu bakımdan Hz. Muhammed aleyhisselamın getirdiği değerlerin topyekun araştırılması ve onun her yönü ile çağdaş insanın idrakine sunulması bir bakıma zamanın gereğidir. Makale bu konuları içermektedir.

Anahtar kelimeler: *İslam, Hz. Muhammed, Ahlak, toplum, birey, kurallar, sosyal.*

THE MORALITY OF THE PROPHET MUHAMMAD (AS) IN THE EYES OF TODAY

ABSTRACT

"Circumcision", one of the two main sources of the religion of Islam, is the way that the Prophet (as) lived in the way of life and Muslims especially followed him. A great part of this road is the prophetic moral system. Generally speaking, such values, which were manifested in the life of the Prophet Muhammad, should be investigated in terms of a philosophy of moral consciousness and spirituality, not normativity. It is difficult to claim that the social relations and human values needs of people who meet their needs in the modern development level where science and technology come to the maximum are designed at this level. To say that, in postmodernism conditions, the human factor should be measured not only by what it has materially, but also by its spiritual possibilities and the moral values it references, in a word, its spiritual world, or spiritual philosophy.

In this respect, it is a necessity of time to investigate the values brought by the Prophet Muhammad as a whole and to present it to the understanding of modern people in every aspect. The article contains these topics.

***Keywords**: Islam, Hz. Mohammed, Morality, society, individual, rules, social.*

Bildiri No: BT087

MAMUŞA TÜRK HALK KÜLTÜRÜNDE: DOĞUM-EVLENME-ÖLÜM

Nuran Malta-Muhaxheri
University of Prishtina
nuran.malta@uni-pr.edu
Orcid:

ÖZET

Bir toplumdaki örf, adet, gelenek, görenek ve inanışlar, o toplumun kültürünü meydana getirmektedir. Kültür, toplumların geçmişi ve geleceği arasında bir köprü vazifesi görmekte, milletlerin varlıklarını ve birliklerini korumalarına büyük ölçüde yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada, Mamuşa Türklerinin kültürel yapısına, özellikle geçiş dönemlerine ilişkin örf, adet, görenek, gelenek ve halk inanışlarının günümüzdeki durumlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Yüzlerce yıldır farklı kültür, din ve ırka mensup toplumlarla bir arada yaşayan Kosova-Mamuşa Türklerinin varlıklarını sürdürmelerini sağlayan inanışlarıyla bunlara bağlı pratiklerinin tespit edilmesi, kökleri binlerce yıl öncesine dayanan Türk kültürüyle benzerlik ve devamlılık gösteren yönlerinin olup olmadığını ortaya koyma imkânı verecektir. Bu çalışma Kosova'da çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu tek köy olan Mamuşa köyüne ait verilerin, alan araştırmalarının ve yazılı kaynakların ürünüdür.

***Anahtar Kelimeler**: Kosova, Mamuşa Türkleri, geçiş dönemleri, gelenek*

MAMUSHA IN TURKISH FOLK CULTURE: BIRTH-MARRIAGE-DEATH

ABSTRACT

The customs, traditions, customs and beliefs in a society constitute the culture of that society. Culture acts as a bridge between the past and the future of societies, and helps nations to preserve their existence and unity. In this study, it is aimed to reveal the current situation of the customs, traditions, traditions and folk beliefs of the Mamusha Turks, especially in the transitional periods. Determining the beliefs and practices related to the beliefs and practices of the Kosovar-Mamusha Turks, who have lived together with societies belonging to different cultures, religions and races for hundreds of years, will provide the opportunity to reveal whether they have similarities and continuity with Turkish culture, whose roots go back thousands of years. This study is the product of data, field studies and written sources of Mamusa village, which is the only village in Kosovo where the majority of Turks are formed.

***Keywords:** Kosovo, Mamusha Turks, transition periods, tradition*

Bildiri No: BT088

ÖZBEK ANLAMI VE ÖZBEK DİLİ: ETKİLEŞİM SÜREÇLERİ

Yorkinjon Odilov
Institute of Uzbek language, literature and folklore of the Academy of Sciences of Uzbekistan
yorqinjon-1979@yandex.ru
Orcid:

ÖZET

Etnik eğilimlere sahip, aynı özelliklere göre birbirlerinden ayrılırlar. Etnos zihniyetinin ayrılmaz bir parçası olarak da tasvir edilebilecek bir milleti diğerine bağlayan ortak özellikler de vardır. Örneğin Özbek halkı, Kazak ve Kırgız halklarıyla etnik ortaklıklarda, Arap, Afgan ve Tacik halklarıyla dini inançlarda birleşir. Yetmiş yıla yakın BDT halkları ile siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel işbirliği, Özbek zihniyetinin oluşumuna da damgasını vuran yakınlaşmayı beraberinde getiriyor. , Fransızca, zihniyet terimi altında insanların zihinsel veya entelektüel özelliklerini ifade ederler. Dolayısıyla bu dillerde aynı terimin Latincedeki sözlük anlamı korunmuştur. Özbek, Kazak ve Türkmenlerde zihniyet, belirli bir halkın zihinsel, manevi ve kültürel kimliği olarak yorumlanır. Bazı çalışmalarda zihniyet ve dünya görüşü bir olarak anlaşılır, ancak bir olarak anlaşılmaz. Bir dünya görüşü, dünya hakkında bir dizi insan bilgisi olduğu için, ... bir kişinin dünyaya karşı bilinçli tutumu olan bilimsel, dini, felsefi ve diğer bilişsel faaliyetlerin sonucudur. Ayrıca, dünya görüşü bireysel ve seçici olduğu için, eski neslin dünya görüşü genç nesil(ler) tarafından kabul edilmeyebilir. Zihniyet bireysel ve seçici değildir, en azından topluma özgüdür ve nesilden nesile aktarılır. Zihniyet geleneklerle, sanatla, edebiyatla ve tabii ki halkın diliyle gerçekleşir. Zihniyetin sözlü ifadesi dil aracılığıyla gerçekleşir ve dilsel mekanizmaları dilbilimde incelenir. Toplumdilbilimsel ve etnolinguistik araştırma, insanların ulusal-zihinsel dünyasını dil aracılığıyla keşfetme, dilin gizemlerini zihniyet yoluyla keşfetme fırsatı sağladığı için özellikle önemlidir; ayrıca zihniyetin dili etkileyip etkilemediği ve bu etkileşim sürecinin ne ölçüde tezahür ettiği, dilin zihniyeti belirleyip belirlemediği sorularına da cevap bulmak mümkün olacaktır. Tek kavramın farklı dillerde farklı çağrışımları vardır. Örneğin şefkat ve şefkat duygusu insanoğlunun doğasında vardır ve hiçbir milletin bu duygulardan istisnası yoktur. Ancak kabulü her millette aynı değildir. Özbek zihniyeti, maddi desteğin nankör olduğu ve çok halka açık olmadığıdır. Muhtemelen bu bağlamda, Özbekçe'de eski zamanlardan beri “O'ng qo'ling berganini chap qo'ling bilmesin (Sağ elin verdiğini sol elin bilmesin)”, “Yaxshilik qilsang yashir, yaxshilik gibi birimler vardır. ko'rsang oshir (İyilik yaparsan saklan, iyilik görürsen çoğalır)”.

Anahtar Kelimeler*: dil, Özbek dili, Özbek toplumu, Türk dilleri, zihniyet, etkileşim, kültür, dil zihniyeti, tevazu, hoşgörü.*

UZBEK MENTALITY AND UZBEK LANGUAGE: PROCESSES OF THEIR INTERACTION

ABSTRACT

Each of the peoples of the world has its own psyche, culture, history, language, literature and mentality, which differ from each other according to the same peculiarities, possessing ethnic inclinations. There are also common features that bind one nation to another, which can also be portrayed as an integral part of the ethnos mentality. For example, the Uzbek people are united by ethnic commonalities with the Kazakh and Kyrgyz peoples, and religious beliefs with the Arab, Afghan, and Tajik peoples. Nearly seventy years of political, economic, socio-cultural cooperation with other peoples of the CIS bring closer, which has also left its mark on the formation of the Uzbek mentality.If we pay attention to the interpretations of the term *mentality* in English, German, French, they mean the mental or intellectual feature of the people under the term *mentality.* Hence, in these languages the lexical meaning of the same term in Latin has been preserved. In Uzbek, Kazakh and Turkmen, the mentality is interpreted as the mental, spiritual, and cultural identity of a particular people.In some studies, mentality and worldview are understood as one thing, but not as one. Because a worldview is a set of human knowledge about the world, ... the result of scientific, religious, philosophical and other cognitive activities, which is a person's conscious attitude to the world. Also, because the worldview is individual and selective, the worldview of the older generation may not be accepted by the younger generation(s). The mentality is not individual and non-selective, it is at least community-specific and passed down from generation to generation. The mentality is realized through the traditions, art, literature, and, of course, the language of the people. The verbal expression of the mentality takes place through language, and its linguistic mechanisms are studied in linguistics. Sociolinguistic and ethnolinguistic research is especially important, as it provides an opportunity to explore the national-mental world of the people through language, to discover the mysteries of language through mentality; furthermore, it will be possible to find answers to the question of whether mentality affects language and to what extent this process of interaction is manifested, whether language determines mentality.The specificity of the relationship between language and mentality is also reflected in the fact that a single concept has different connotations in different languages. For example, the feeling of compassion and kindness is inherent in the human child, and no nation has exception to these feelings. But its acceptance is not the same in all nations. The Uzbek mentality is that financial support is ungrateful and not very public. Probably in this regard, from ancient times in Uzbek there are such units as “O‘ng qo‘ling berganini chap qo‘ling bilmasin (Do not let your left hand know what your right hand gave)”, “Yaxshilik qilsang yashir, yaxshilik ko‘rsang oshir (If you do goodness, hide, if you receive goodness, increase)”.

Keywords*: language, Uzbek language, Uzbek society, Turkic languages, mentality, interaction, culture, linguistic mentality, humility, tolerance.*

Bildiri No: BT089

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BENLİĞİN AYRIMLAŞMASI, BİLİŞSEL ESNEKLİK VE ÖZNEL İYİ OLUŞ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Yasemin OKAN ER
Medipol Üniversitesi
yokan@medipol.edu.tr
Orcid:

Prof. Dr. M. Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin benliğin ayrımlaşması, bilişsel esneklik ve öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda üniversite öğrencilerinde benliğin ayrımlaşması, bilişsel esneklik ve öznel iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, algılanan ebeveyn tutumları değişkenleri açısından anlamlı derecede farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırmanın örneklemi, 2020-2021 öğretim yılında, İstanbul'da Devlet ve Vakıf Üniversitelerinde öğrenim görmekte olan 431'i kadın, 111'i erkek olmak üzere toplam 542 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşları 18-49 arasında değişmekte olup yaş ortalaması 21,20 olarak hesaplanmıştır. Bu araştırmada veri toplama araçları olarak; Benliğin Ayrımlaşması Ölçeği (Işık ve Bulduk,2013), Bilişsel Esneklik Envanteri (Gülüm ve Dağ, 2012), Yaşam Doyumu Ölçeği (Yetim,1993) , Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği (PANAS) (Gençöz, 2000) ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Benliğin ayrımlaşması, bilişsel esneklik ve öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla korelasyon analizi kullanılmıştır. Analiz sonucunda Benliğin ayrımlaşması ile bilişsel esneklik ($r=.48$; $p<.01$) ve öznel iyi oluş ($r=.41$; $p<.01$) arasında orta düzeyde ve bilişsel esneklik ile öznel iyi oluş ($r=.44$; $p<.01$) arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Yapılan bağımsız gruplar t testi sonucunda üniversite öğrencilerinin cinsiyete değişkenine göre benliğin ayrımlaşması, bilişsel esneklik ve öznel iyi oluş puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Algılanan ebeveyn tutumları ile çalışmada kullanılan değişkenler arasında farklılaşma olup olmadığını belirlemek amacıyla ANOVA testi yapılmıştır. Anova sonuçlarına göre algılanan ebeveyn tutumlarından ilgisiz ebeveyn tutumunun benliğin ayrımlaşması, bilişsel esneklik ve öznel iyi oluş düzeylerine göre farklılaşmadığı bulunurken, baskıcı, koruyucu ve demokratik ebeveyn tutumlarının ise ilgili değişkenlere göre farklılaştığı görülmüştür. Ebeveyn tutumu baskıcı, koruyucu ve demokratik olan grupların çalışmadaki değişkenlerden daha yüksek puan aldıkları görülmüştür. Bulgular literatüre bağlı kalarak tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Benliğin Ayrımlaşması, Bilişsel Esneklik, Öznel İyi Oluş*

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF DISCRIMINATION, COGNITIVE FLEXIBILITY AND SUBJECTIVE WELL-BEING IN UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the relationship between university students' levels of self differentiation, cognitive flexibility and subjective well-being. At the same time, it was also investigated whether the differentiation of self, cognitive flexibility and subjective well-being levels of university students differed significantly in terms of gender and perceived parental attitudes variables. The sample of the research consists of a total of 542 students, 431 female and 111 male, studying at State and Foundation Universities in Istanbul in the 2020-2021 academic year. The ages of the participants ranged from 18 to 49, and the average age was calculated as 21.20. As data collection tools in this research; Discrimination of Self Scale (Işık & Bulduk, 2013), Cognitive Flexibility Inventory (Gülüm & Dağ, 2012), Life Satisfaction Scale (Yetim, 1993), Positive and Negative Affect Scale (PANAS) (Gençöz, 2000) and "Personal Information Form" used. Correlation analysis was used to determine the relationship between differentiation of self, cognitive flexibility and subjective well-being levels. As a result of the analysis, differentiation of the Self and cognitive flexibility (r=.48; p<.01) and subjective well-being (r=.41; p<.01) were moderate, and cognitive flexibility and subjective well-being (r=.44; p). <.01) was found to be moderately positive and significant. As a result of the independent groups t-test, no significant difference was found between the differentiation of self, cognitive flexibility and subjective well-being mean scores of university students according to the gender variable. ANOVA test was conducted to determine whether there is a difference between perceived parental attitudes and the variables used in the study. According to the Anova results, it was found that the disinterested parental attitude, which is one of the perceived parental attitudes, did not differ according to the differentiation of self, cognitive flexibility and subjective well-being levels, while oppressive, protective and democratic parental attitudes differed according to the relevant variables. It was observed that the groups with oppressive, protective and democratic parental attitudes scored higher than the variables in the study. Findings were discussed and recommendations were made by adhering to the literature.

***Keywords**: Discrimination of Self, Cognitive Flexibility, Subjective Well-Being*

Bildiri No: BT090

PANDEMİ SÜRECİNDE OTİZMLİ ÇOCUĞA SAHİP AİLELERİN STRES KAYNAKLARI VE STRESE BAŞ ETME YÖNTEMLERİNİN BELİRLENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Halil İbrahim ÖZOK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
haliliozok@gmail.com
Orcid:

Pınar AKA
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
pnr_eraka@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Otizm spektrum bozukluğu, genellikle yaşamın ilk dönemlerinde ortaya çıkan ve hayat boyu devam eden, tekrarlayıcı davranışlar ve kısıtlı sosyal ilişkilerin görüldüğü gelişimsel bir bozukluktur. Yakın zamanda yapılan araştırmalar, kayda değer sayıda bireyin bu bozukluktan muzdarip olduğunu ortaya koymuştur. Farklı bilişsel düzeyde olan OBS'li bireylerin birçoğunda farklı davranış problemleri gözlenmektedir. Ömür boyu süren doğası, ve çocuğu yetiştirmede yaşanan zorluklar nedeniyle OBS'li bireylerin aileleri bir dizi zorluk ve duygusal sonuçla karşı karşıya kalmaktalar ve bu durum ebeveynler üzerinde derin etkilere sahip olmaktadır. Yakın zamanda ortaya çıkan COVID-19 pandemisi nedeniyle dünya genelindeki bireylerin günlük yaşamları ciddi şekilde etkilenmiştir. Yaşanan süreçte özellikle sosyal mesafenin etkileri gelişimsel sorunlar yaşayan çocuklar için yeni ve anlaşılması zor olabilmektedir. Özellikle ebevenler bu süreçte ortaya çıkan stres kaynakları nedeniyle stresle baş etme sorunları yaşayabilir. Bu çalışma, pandemi sürecinde otizmli çocuğa sahip ailelerin stres kaynakları ve strese baş etme yöntemlerinin belirlenmesine dair bir bakış geliştirmek ve bu sürecin nasıl gerçekleştiğini betimlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yaklaşımına göre hazırlanan bu çalışmada OBS'li çocuğu olan 15 anne ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, pandemi sürecinde stres kaynakları ve pandemi sürecinde stres kontrolü olmak üzere iki ana temada analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular, pandemi sürecinde stres kaynakları ve stres kontrolü olmak üzere iki temada yorumlanmıştır. Sonuç olarak bireylerin, pandemi sürecinde uygulanan izolasyon ve okulların kapatılması gibi tedbirlerin yanı sıra sosyal destekten yoksun olunmasından kaynaklı stres yaşadıkları ve bu stresin hem kendileri hem de OBS'li çocukları üzerinde birtakım duygusal ve davranışsal sorunlara yol açtığını belirlenmiştir. Ebevenlerin stresle baş etmek için çocukları ile birlikte bazı yöntemler denedikleri ve bu süreçte profesyonel destekten yoksun oldukları görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler**: Pandemi, Otizm, Stres Kaynakları, Stresle Baş Etme.*

DETERMINATION OF STRESS SOURCES AND COPING METHODS OF PARENTS OF CHILDREN WITH AUTISM IN THE PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

Autism spectrum disorder is a developmental disorder that usually appears in the early stages of life and continues throughout life, with repetitive behaviors and limited social relationships. Recent researches have revealed that a significant number of individuals suffer from this disorder. Many individuals with Autism Spectrum Disorder (ASD), who have different cognitive levels, have different behavioral problems. Families of individuals with ASD face a range of challenges and emotional consequences in raising children, and this has profound effects on parents. Due to the recent COVID-19 pandemic, the daily lives of these individuals around the world have been severely affected. In this process, the effects of the measures taken especially for the protection of social distance can create new and difficult situations for children with such developmental problems and for their parents. In particular, parents may have problems coping with stress due to the stress sources that arise in this process. This study was carried out to develop a perspective on the determination of stress sources and coping methods of families with autistic children during the pandemic process and to describe how this process affects them. In this study, which was prepared according to the qualitative research approach, in-depth interviews were conducted with 15 mothers who have children with ASD. A semi-structured interview form developed by the researchers was used as a data collection tool. The obtained data were analyzed under two main themes: stress sources during the pandemic process and stress control during the pandemic process. As a result, it can be stated that individuals experienced stress due to the lack of social support in addition to the measures such as isolation and closure of schools during the pandemic process, and this stress caused some emotional and behavioral problems both for themselves and for their children with ASD. It has been observed that parents try some methods with their children to cope with stress and lack professional support in this process.

Keywords*: Pandemic, Autism, Stress Sources, Coping with Stress.*

Bildiri No: BT091

OKURYAZARLIK KAVRAMI VE EĞİTİMLE İLİŞKİLİ OKURYAZARLIK TÜRLERİ

Doç. Dr. Murat ATEŞ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
mates@erbakan.edu.tr
Orcid:

Ali Umut AŞCI
Milli Eğitim Bakanlığı
aliumut68@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Teknoloji ve bilgi çağının gerektirdiği ihtiyaçlara göre ortaya çıkan eğitim anlayışı; gerektiğinde özerk öğrenebilen, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşan ve sorgulayan, teknoloji ürünlerini hayatın içinde kullanma konusunda yetkin ve yeni dijital düzene çabuk adapte olabilen, esneklik ve yaratıcılık becerilerine yeterli düzeyde sahip kendini gerçekleştirmiş bireyler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda bilgiye ulaşma konusunda her geçen gün farklı okuryazarlık türleri ortaya çıkmakta ve özellikle teknoloji ile ilişkili okuryazarlık becerileri önem kazanmaktadır. Okuryazarlık kavramının zaman içerisinde nasıl bir değişime uğradığını belirtmek, literatürde yer alan okuryazarlık türlerini belirlemek ve çeşitlenen okuryazarlık türlerinden hareketle eğitim alanına ilişkin genel bir okuryazarlık listesi oluşturarak bu türlere dair tanımlamalar yapmak bu araştırmanın ana amacını oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Google Akademik, Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi, Yükseköğretim Akademik Arama, ScienceDirect, ERIC, EBSCO gibi arama motoru ve veri tabanlarında yapılan taramalar sonucunda okuryazarlığın farklı disiplinlerine ilişkin literatürde yer alan 300'den fazla çalışmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan bu kaynaklar doküman incelemesi yöntemiyle analiz edilerek okuryazarlık türlerine dair veriler elde edilmiştir. Doküman incelemesi neticesinde okuryazarlık türlerine ilişkin elde edilen veriler, içerik analizi yapılarak irdelenmiştir. İçerik analiziyle ulaşılan her bir okuryazarlık türü listelenerek çalışmaya dâhil edilmiştir. Tarama ve incelemeler sonucu ulaşılan 79 okuryazarlık türünden eğitimle doğrudan ilgili olan 17 okuryazarlık türü bulgular bölümünde kavram olarak açıklanmıştır. Araştırma sonucunda ise literatürde okuryazarlık türlerine ilişkin genel bir sınıflandırma ve kategorileştirme yapmanın oldukça zor olduğu ve okuryazarlık türlerine yönelik henüz bir sınıflandırılma yapılamamasından dolayı bu konuyla ilgili alanda bir boşluk olduğu görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler**: Eğitim, Okuryazarlık Kavramı, Okuryazarlık Türleri*

THE CONCEPT OF LITERACY AND TYPES OF EDUCATIONAL LITERACY

ABSTRACT

The understanding of education that emerged according to the needs of the technology and information age; It aims to train self-actualized individuals who can learn autonomously when necessary, who can access and question information quickly, who are competent in using technology products in life, who can quickly adapt to the new digital order, and who have sufficient flexibility and creativity skills. In this context, different types of literacy emerge every day in terms of accessing information, and literacy skills related to technology gain importance. The main purpose of this research is to indicate how the concept of literacy has changed over time, to determine the types of literacy in the literature, and to define these types by creating a general literacy list in the field of education based on the diversified types of literacy. Document analysis was used as a data collection method in the research. As a result of the searches made in search engines and databases such as Google Academic, Higher Education Council Thesis Center, Higher Education Academic Search, ScienceDirect, ERIC, EBSCO, more than 300 studies in the literature on different disciplines of literacy have been reached. These resources were analyzed by document analysis method and data on literacy types were obtained. As a result of the document review, the data on the types of literacy were examined by making content analysis. Each literacy type reached by content analysis was listed and included in the study. Of the 79 literacy types that were reached as a result of scanning and examinations, 17 literacy types that are directly related to education are explained as concepts in the findings section. As a result of the research, it has been seen that it is very difficult to make a general classification and categorization of literacy types in the literature and there is a gap in the field related to this subject because there is no classification for literacy types yet.

Keywords: *Education, The Concept of Literacy, Types of Literacy*

Bildiri No: BT092

ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM DOYUMLARI İLE ÖZNEL MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kılınç
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
mkilinc@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

Doç. Dr. Sadık Yüksel Sıvacı
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
sysivaci@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

Dr. Mustafa Köroğlu
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
mustafa.koroglu@erzincan.edu.tr
Orcid:

Arş. Gör. Enes Demirel
Ankara Üniversitesi
ensdemirel@ankara.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Eğitilmiş insan gücünün daha fazla önem kazandığı günümüz toplumlarında eğitim sisteminin önemli yapı taşlarından olan öğretmenler ve öğretmen adayları, bireylerin gelişiminde ve değişimde önemli rol oynamaktadır. Toplumda böylesine önemli rol üstlenen öğretmen ve öğretmen adaylarının ise yaşam doyumlarının ve öznel mutluluk düzeylerinin yüksek olmasının hem kendi mesleki performanslarında, hem gelişim ve değişimlerinde önemli pay sahibi oldukları öğrencilerde, hem de tüm toplum genelinde pozitif bir etki oluşturduğu düşünülmektedir (Duckworth, Quinn & Seligman, 2009; Demir ve Türk, 2020). Bireylerin öznel mutluluk düzeylerinin bir bileşeni ve yordayıcısı olan yaşam doyumu, kişinin yaşamına dair subjektif olarak yaptığı bilişsel değerlendirmelerin tümünü içerir (Diener, 1984). Bu anlamda kişinin yaşamıyla ilgili olarak duygularının, hislerinin, olumlu ve olumsuz olarak değerlendirmelerinin tümü yaşam doyumunu oluşturur. Öznel mutluluk ise olumlu duygulanım, olumsuz duygulanım ve yaşam doyumunun bir araya gelerek oluşturduğu bir kavram olup, kavramın bilişsel boyutunu yaşam doyumu, duygusal boyutunu ise olumlu ve olumsuz duygulanımlar oluşturmaktadır (Diener, 1999). Bu üç bileşenin oluşturduğu öznel mutluluk; bireylerin ruh hallerinden yaptıkları işte aktif olup iyi performans sergilemelerine, evlilik hayatlarından sağlık durumlarına kadar pek çok farklı konuda etkili olmaktadır (Lyubomirsky, King & Diener, 2005). Toplumların geleceğini şekillendirme misyonu üstlenen ve bu nedenle rolleri hayati bir öneme sahip olan öğretmen adaylarının hayatın

her alanında etkili olan öznel mutluluk düzeylerinin ve onun bir bileşeni olan yaşam doyumlarının incelenmesi son derece önemlidir.

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının yaşam doyumları ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Burdur Mehmet Akif Ersoy üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 477 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Yaşam Doyumu Ölçeği" ve "Öznel Mutluluk Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde yaşam doyumu ile öznel mutluluk düzeyleri arasında .58 düzeyinde (orta) pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının yaşam doyumları cinsiyete, ailenin sosyoekonomik düzeyine, öğrenim görülen bölümden ve üniversiteden memnun olma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılık göstermekte iken yaşa, sınıf düzeyine, ağırlıklı genel not ortalamasına ve ikamet edilen yere göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının öznel mutluluk ve yaşam doyumu düzeylerinin artırılmasına ve araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

***Anahtar Kelimeler**: Yaşam doyumu, öznel mutluluk, öğretmen adayları*

THE RELATIONSHIP BETWEEN TEACHER CANDIDATES' LIFE SATISFACTION AND THEIR PRIVATE HAPPINESS LEVELS

ABSTRACT

Teachers and teacher candidates, who are important building blocks of the education system, play an important role in the development and change of individuals in today's societies where trained manpower has gained more importance. It is thought that the high life satisfaction and subjective happiness levels of teachers and teacher candidates who play such an important role in society have a positive effect on their professional performance, on the students they have an important role in their development and change, and on the whole society (Duckworth, Quinn & Seligman, 2008). 2009; Demir and Turk, 2020). Life satisfaction, which is a component and predictor of individuals' subjective happiness levels, includes all of the cognitive evaluations of the individual's subjective life (Diener, 1984). In this sense, all of the emotions, feelings, positive and negative evaluations of a person's life form life satisfaction. Subjective happiness, on the other hand, is a concept formed by positive affect, negative affect and life satisfaction, and the cognitive dimension of the concept is life satisfaction, and the emotional dimension is positive and negative affect (Diener, 1999). Subjective happiness created by these three components; It is effective in many different issues, from the mood of individuals to being active and performing well in their work, from their marital life to their health status (Lyubomirsky, King & Diener, 2005). It is extremely important to examine the subjective happiness levels of teacher candidates, who have the mission of shaping the future of societies and therefore have a vital role, and their life satisfaction, which is a component of it.

The aim of this study is to examine the relationship between teacher candidates' life satisfaction and subjective happiness levels. The research is a descriptive study in relational screening model. The study group of the research consists of 477 teacher candidates studying at the Faculty of Education of Burdur Mehmet Akif Ersoy University in the 2020-2021 academic year. "Satisfaction with Life Scale" and "Subjective Happiness Scale" were used as data collection tools. When the results of the research were evaluated, a significant positive correlation was found at the level of .58 (moderate) between life satisfaction and subjective happiness levels. According to the results of the research, while the life satisfaction of teacher candidates differ statistically according to gender, socioeconomic level of the family, satisfaction with the department and university, it does not show a statistically significant difference according to age, grade level, weighted grade point average and place of residence. According to the results obtained from the research findings, suggestions were made to increase the subjective happiness and life satisfaction levels of teacher candidates and to researchers.

***Keywords**: Life satisfaction, subjective happiness, teacher candidates*

Bildiri No: BT093

AKADEMİK ÖZ-YETERLİK İLE DİJİTAL BAĞIMLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİDE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN ARACI ROLÜ

İzzet PARMAKSIZ
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
izparm44@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Hayatımızı kolaylaştıran teknolojik cihazlar pek çok yönden de hayatımıza olumsuz etkilerde bulunabilmektedir. Son zamanlarda teknolojiyle olan fazla meşguliyetimiz dijital ürünlere olan ilgimizi artırarak bu ilginin bağımlılık düzeyine gelmesine sebep oldu. Bu cihazlar özellikle öğrencilerin akademik performanslarına ciddi düzeyde etkide bulunmuştur. Bireylerin akademik öz-yeterliklerini etkileyen dijital eğilim aynı zamanda akademik öz-yeterlik tarafından etkilenerek döngüsel bir süreç oluşmasına sebep olmuştur. Bu kapsamda bireylerin tutumlarını etkileyen kişilik özellikleri de önemli bir değişken olarak belirmiştir. Bu araştırmada akademik öz-yeterliğin dijital bağımlılık düzeyine etkisi araştırılmıştır. Bu doğrultuda bu çalışmada akademik öz-yeterlik ile dijital bağımlılık arasındaki ilişkide kişilik özelliklerinin aracı rolünü incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 1440 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Yapılan ön analizde (r) kişilik özelliklerinin akademik öz-yeterlikle ve dijital bağımlılıkla anlamlı ilişkiye sahip olduğu görülmüştür. Sadece dışa dönüklük kişilik özelliği dijital bağımlılıkla anlamlı bir ilişkiye sahip değildi. Ayrıca akademik öz-yeterlik ve dijital bağımlılık arasında anlamlı ilişki mevcuttur. Hayef'in Process Macro modeline göre sorumluluk, deneyime açıklık, nevrotizm ve yumuşak başlılık kişilik özelliklerinin akademik öz-yeterlik ile dijital bağımlılık arasındaki ilişkide aracı rolü olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, davranışsal bir problem olan dijital bağımlılığın etkilerinin azaltılması amacıyla bireylerin akademik öz-yeterlik ve genel öz-yeterlik kazanımına yönelik çalışmalar önemlidir. Bireylerin nevrotik eğilimini ve deneyime açıklığın dijital araçlarla ilgili boyutunu azaltma ve buna karşın sorumluluk sahibi olma ve yumuşak başlı davranma özelliğinin dijital bağımlılık davranışını kontrol etme üzerinde olumlu etkisinin olacağı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Akademik öz-yeterlik, dijital bağımlılık, kişilik özellikleri

THE MEDIATING ROLE OF PERSONALITY TRAITS IN THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC SELF-EFFICACY AND DIGITAL ADDICTION

ABSTRACT

Technological devices that make our lives easier can have negative effects on our lives in many ways. Recently, our excessive preoccupation with technology has increased our interest in digital products and caused this interest to reach the level of addiction. These devices have had a significant impact on the academic performance of students. The digital trend, which affects the academic self-efficacy of individuals, has also been affected by academic self-efficacy and has led to a cyclical process. In this context, personality traits that affect the attitudes of individuals have also emerged as an important variable. In this study, the effect of academic self-efficacy on the level of digital addiction was investigated. Accordingly, this study aimed to examine the mediating role of personality traits in the relationship between academic self-efficacy and digital addiction. The study group of the research consists of 1440 university students. In the preliminary analysis (r), personality traits were found to have significant relationship with academic self-efficacy and digital addiction. Only the extraversion personality trait did not have a significant relationship with digital addiction. In addition, there was a significant relationship between academic self-efficacy and digital addiction. According to Hayes' Process Macro model agreeableness, conscientiousness, neuroticism and openness were found to mediate the relationship between academic self-efficacy and digital addiction. According to these results, it is important to study individuals' academic self-efficacy and general self-efficacy in order to reduce the effects of digital addiction, which is a behavioral problem. It can be said that reducing the neurotic tendency of individuals and the dimension of openness related to digital tools, and being responsible and behaving agreeable, will have a positive effect on controlling digital addiction behavior.

Keywords : *Academic self-efficacy, digital addiction, personality traits*

Bildiri No: BT094

UYUMSUZ MÜKEMMELİYETÇİLİK, ŞEFKAT KORKUSU VE ÖZ-ELEŞTİRİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Zeynep Pekin
Yeditepe Üniversitesi
zeyneppekin3@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin uyumsuz mükemmeliyetçilik, başkalarına şefkat gösterme korkusu, başkalarından gelen şefkate karşılık verme korkusu, kendine şefkat ve anlayış gösterme korkusu, içsel öz-eleştiri ve karşılaştırmaya dayalı öz-eleştiri düzeyleri arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunu İstanbul ilinde yer alan üç farklı üniversitede öğrenim görmekte olan 400 üniversite öğrencisi (338 kadın, 62 erkek) oluşturmaktadır. Araştırma verileri APS Mükemmeliyetçilik Ölçeği, Şefkat Korkusu Ölçeği ve Öz-eleştiri Ölçeği aracılığıyla toplanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde Pearson Korelasyon Analizinden faydalanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, ilgili değişkenler arasındaki tüm korelasyonlar istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Buna göre, uyumsuz mükemmeliyetçilik puanları ile içsel öz-eleştiri ve karşılaştırmaya dayalı öz-eleştiri puanları arasında pozitif, orta düzeyde korelasyonlar saptanmıştır. Benzer şekilde, uyumsuz mükemmeliyetçilik puanları ile başkalarına şefkat gösterme korkusu, başkalarından gelen şefkate karşılık verme korkusu ve kendine şefkat ve anlayış gösterme korkusu puanları arasında da pozitif, orta düzeyde korelasyonlar bulgulanmıştır. Ayrıca, öz-eleştiri ölçeğinin alt boyut puanları (içsel öz-eleştiri ve karşılaştırmaya dayalı öz-eleştiri) ile şefkat korkusu ölçeğinin alt boyut puanları (başkalarına şefkat gösterme korkusu, başkalarından gelen şefkate karşılık verme korkusu ve kendine şefkat ve anlayış gösterme korkusu) arasındaki korelasyonların da pozitif, orta düzeyde olduğu bulunmuştur. Araştırma değişkenleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesinin, uyumsuz mükemmeliyetçiliğin kuramsal modelinin açıklanmasına ve buna yönelik gerçekleştirilecek müdahale programlarının hazırlanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler*: Uyumsuz Mükemmeliyetçilik, Şefkat Korkusu, Öz-eleştiri*

EXAMINATION OF THE RELATIONS BETWEEN INCOMPATIBLE PERFECTIONISM, FEAR OF COMPASSION, AND SELF-CRITICISM

ABSTRACT

This research was carried out to determine the relationships among university students' maladaptive perfectionism, fears of compassion (expressing compassion for others, responding to the expression of compassion from others, expressing kindness and compassion towards yourself), internalized self-criticism and comparative self-criticism levels. The sample was composed of 400 undergraduates (338 female, 62 male). Data of the study were collected via Almost Perfect Scale, Fears of Compassion Scales and Levels of Self-Criticism Scale. Pearson Correlation Analysis was conducted to assess the potential relations among study variables. According to the results, all correlations among study variables were found to be statistically significant. Positive moderate correlations were detected between maladaptive perfectionism scores and self-criticism subscale scores (internalized self-criticism and comparative self-criticism). Similarly, positive moderate correlations were found between maladaptive perfectionism scores and fears of compassion subscale scores (expressing compassion for others, responding to the expression of compassion from others, expressing kindness and compassion towards yourself). Moreover, there were positive moderate correlations between subscale scores of Self-criticism Scale and subscale scores of Fears of Compassion Scale. It is thought that determining the relationships among study variables will contribute to the explanation of theoretical model of maladaptive perfectionism and the preparation of intervention programs to decrease it.

Keywords *: Maladaptive Perfectionism, Fears of Compassion, Self-criticism*

Bildiri No: BT095

KOSOVA'DA TÜRKÇE EĞİTİMİN YETMİŞ YILI

Prof. Dr. Suzan Canhasi
Pristine Universitesi
suzanacanhasi@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Kosova, 1448 yılında gerçekleşen II. Kosova Muharebesi sonucunda fiilen Osmanlı hakimiyetine girmiş ve bu hakimiyet 1912 yılına kadar devam etmiştir. Sultan II. Murat dönemde Anadolu'dan bu topraklara iskân ettirilen Türk nüfusu günümüz Kosova Türklerinin kesintisiz varlığının başlangıcını oluşturur. Beş yüzyıllık Osmanlı idaresi süresince Müslüman eğitim kurumlarında eğitim dili Türkçe idi. 1912'de Osmanlı idaresinin son bulmasıyla Türkçe eğitim resmiyette son bulmuştur. Fakat belli çevrelerde gayri resmî bir şekilde devam ettiği bilinmektedir. Beş yüzyıllık dönemde bu topraklarda kök salarak buranın yerli halkı olmuş Türk topluluğunun varlığı 1912 yılından 1951 yılına kadar resmiyette yok sayılmıştır. Kosova'da yaşayan Türk topluluğunun azınlık statüsü YSFC (Yugoslavya Sosyalist Federatif Cumhuriyeti) içerisinde Kosova-Metohya Özerk Bölgesi Halk Kurulu'nun 20 Mart 1951 tarihli kararıyla tanınmıştır. Bu karara istinaden Kosova'da resmî anlamda Türkçe eğitim Kosova Türklerine tanınmış bir hak olarak başlamış oldu. Balkanlar'da Osmanlı bakiyesi olarak bakılmak istenen Türkler, kendilerini bu toprakların yerlisi kabul ederler. Kendi dillerini konuşurlar ve kendi kültür, folklor ile edebiyatını oluşturmuşlardır. Konuşmada mahalli Türkçe ile iletişim kurar, ancak resmi iletişimde ve yazıda Standart Türkiye Türkçesini kullanırlar. Okullarda da Standart Türkçe kullanılır. Ders kitapları ve okul evrakı Türkçe olarak hazırlanır veya çeviri yoluyla Türkçeye aktarılır. Günümüz Kosova Cumhuriyeti'nde belli şehir ve kasabalarda yerel yönetimler düzeyinde Türkçe resmi dil olarak da kullanılır. Kosova Türklerine 1951 yılında tanınan azınlık statüsü çerçevesinde çeşitli dernekler de kurulmuştur. Bu dernekler Türk kültürünün korunması ve geliştirilmesinde en az okullar kadar büyük öneme sahipler. Diğer yandan yazılı basın organları Kosova'da Türkçenin yaşatılması, dil bilincinin oluşması ve Kosova Türk Edebiyatı adıyla anılan bir edebiyatın yaratılmasına ön ayak olmuştur. Bu çalışmada Kosova'da Türkçe eğitimin yetmiş yıllık tarihi ana hatlarıyla ele alınacaktır.

***Anahtar Kelimeler**: Eğitim ,Kosova*

SEVENTY YEARS OF TURKISH EDUCATION IN KOSOVO

ABSTRACT

Kosovo, II, which took place in 1448. As a result of the Battle of Kosovo, it actually came under Ottoman domination and this domination continued until 1912. Sultan II. The Turkish population settled in these lands from Anatolia during the Murat period constitutes the beginning of the uninterrupted existence of today's Kosovo Turks. During the five centuries of Ottoman rule, the language of instruction in Muslim educational institutions was Turkish. With the end of the Ottoman rule in 1912, Turkish education officially ended. However, it is known that it continues unofficially in certain circles. The existence of the Turkish community, which took root in these lands for five centuries and became the indigenous people of this place, was officially ignored from 1912 to 1951. The minority status of the Turkish community living in Kosovo was recognized within the SFRY (Socialist Federative Republic of Yugoslavia) with the decision of the People's Board of the Kosovo-Metohya Autonomous Region dated March 20, 1951. Based on this decision, official Turkish education

in Kosovo started as a right granted to Kosovo Turks. Turks, who want to be seen as Ottoman remnants in the Balkans, consider themselves natives of these lands. They speak their own language and have created their own culture, folklore and literature. They communicate in local Turkish in speech, but use Standard Turkey Turkish in official communication and writing. Standard Turkish is also used in schools. Textbooks and school documents are prepared in Turkish or translated into Turkish. In today's Republic of Kosovo, Turkish is also used as an official language at the level of local governments in certain cities and towns. Various associations were also established within the framework of the minority status granted to Kosovo Turks in 1951. These associations are as important as schools in the preservation and development of Turkish culture. On the other hand, print media organs have paved the way for the survival of Turkish in Kosovo, the formation of language awareness and the creation of a literature called Kosovo Turkish Literature. In this study, the seventy-year history of Turkish education in Kosovo will be discussed with the main lines.

***Keywords**: Education ,Kosovo*

Bildiri No: BT096

ÖĞRETMEN ADAYLARININ BENİMSEDİKLERİ EĞİTİM FELSEFELERİ İLE TÜRK EĞİTİM TARİHİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Rafet AYDIN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,
raydin@mehmetakif.edu.tr
Orcid: 000-0002-7613-3198

Meray İŞLEK
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
merayislek1462@gmail.com
Orcid: 0000-0003-3355-9962

ÖZET

Bu araştırmanın amacını; Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitim inançları (sahip oldukları eğitim felsefeler) ile Türk Eğitim Tarihi dersine ilişkin tutumları ile bunlar arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının karşılaştırmalı olarak incelenmesi oluşturmaktadır. Araştırmanın problemini, öğretmen adaylarının eğitim inançları ile Türk Eğitim Tarihi dersine ilişkin tutumları nasıldır? sorusu oluşturacaktır. Bu temel araştırma problemine ulaşabilmek için; Öğretmen adaylarının eğitim inançları nasıldır? Öğretmen adaylarının Türk Eğitim Tarihi dersine ilişkin tutumları nasıldır? ve Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile Türk Eğitim Tarihi dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? Gibi sorularına cevap aranacaktır. Bu araştırma ile hem öğretmen adaylarının eğitim inançlarını hem de Türk Eğitim Tarihi dersine yönelik tutumlarını ve bunlar arasındaki ilişkinin olup olmadığını incelenmesi açısından önemli görülmüş ve araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Araştırmanın modeli olarak; tarama modeli kullanılacaktır. Bunlar arasındaki ilişkiyi belirleyebilmek için de ilişkisel tarama modeli kullanılacaktır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2012). İlişkisel tarama modeli ise, değişkenler arası ilişkilerin, bağlantıların derecesinin bulunmaya çalışıldığı çalışmalar şeklinde (Balcı, 2018) açıklanmaktadır. Bu araştırmanın evrenini; 2020-2021 eğitim-öğretim yılı Bahar döneminde, Burdur MAKÜ Eğitim Fakültesi; Fen Bilgisi, Türkçe, İngilizce, Okulöncesi, Sınıf, PDR, Resim-iş, Sosyal Bilgiler, Müzik ve İlköğretim Matematik öğretmenliği bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturacaktır. Araştırma da evren; soruları cevaplamak için ihtiyaç duyulan verilerin (ölçümlerin) elde edildiği canlı ya da cansız varlıklardan oluşan büyük gruptur. Evren, bir başka şekilde, araştırmada toplanacak verilerin analizi ile elde edilecek sonuçların geçerli olacağı, yorumlanacağı grup olarak tanımlanabilir (Büyüköztürk vd., 2018). Örnekleme; evrenden örneklem alma işlemidir. Örneklem almanın, yani örneklemenin belli ve bilinen kuralları vardır. Ancak o zaman, alınan örneklemin evreni temsil edebileceği kabul edilebilir (Karasar, 2012). Bu araştırmada örneklemi belirlemek için seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme (Simple Random Sampling) yöntemi kullanılacaktır. Araştırmada veriler; öğretmen adaylarının kişisel bilgileri; "Kişisel Bilgi Formu", eğitim inançları (benimsedikleri eğitim felsefelerini), Yılmaz, Altınkurt ve Çokluk'un (2011) geliştirdikleri "Eğitim İnançları Ölçeği" ve Türk Eğitim tarihine ilişkin tutumlarını ise; Kamer ve Şimşek (2016) tarafından geliştirilen

kısa adı; "TETTÖ" olan "Türk Eğitim Tarihi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılacaktır. İlgili ölçeklerle toplanan verilerin kodlaması yapılacak ve analizler SPSS.23 paket programı yardımıyla gerçekleştirilecektir. Öncelikle "Eğitim İnançları" ve "Türk Eğitim Tarihi Dersi Tutumları" ölçeklerinden elde edilen verilere normallik analizi yapılacaktır. Yine verilerin analizinde bağımsız örneklemler *t*-testi, tek yönlü ANOVA ve Pearson korelasyonu kullanılacaktır. Araştırma için elde edilecek verilerin analizi sonucu bulgular ve yorumlara, bu bulgu ve yorumlardan hareketle sonuç ve öneriler yapılacaktır.

***Anahtar Kelimler**: Öğretmen, Öğretmen Adayı, Eğitim İnancı, Türk Eğitim Tarihi, Tutum.*

EXAMINATION OF TEACHER CANDIDATES' EDUCATIONAL PHILOSOPHY AND ATTITUDES TO THE TURKISH EDUCATIONAL HISTORY COURSE

ABSTRACT

The purpose of this research; The study consists of a comparative examination of the educational beliefs (the educational philosophies they have) and their attitudes towards the Turkish Education History course and whether there is a significant relationship between them. The problem of the research is, what are the educational beliefs of the teacher candidates and their attitudes towards the Turkish Education History course? will pose a question. In order to reach this basic research problem; What are the educational beliefs of teacher candidates? What are the attitudes of prospective teachers towards the Turkish Education History course? and Is there a significant relationship between the educational beliefs of teacher candidates and their attitudes towards the Turkish Education History course? Such questions will be answered. With this research, it was considered important in terms of examining both the educational beliefs of teacher candidates and their attitudes towards the Turkish Education History course and whether there is a relationship between them and formed the starting point of the research. As the model of the research; scanning model will be used. Relational screening model will be used to determine the relationship between them. Survey models are research approaches that aim to describe a past or present situation as it exists (Karasar, 2012). The relational survey model, on the other hand, is explained as studies in which the degree of inter-variable relations and connections are tried to be found (Balcı, 2018). The universe of this research; In the Spring semester of the 2020-2021 academic year, Burdur MAKÜ Education Faculty; Pre-service teachers studying in Science, Turkish, English, Preschool, Classroom, PCG, Painting, Social Studies, Music and Elementary Mathematics teaching departments. The universe in research; It is the large group of living or non-living things from which the data (measurements) needed to answer the questions are obtained. In another way, the universe can be defined as the group in which the results obtained by the analysis of the data to be collected in the research will be valid and interpreted (Büyüköztürk et al., 2018). Sampling; is the process of sampling from the universe. There are certain and known rules for sampling, that is, sampling. Only then can it be accepted that the sample taken can represent the universe (Karasar, 2012). In this study, one of the random sampling methods, Simple Random Sampling method will be used to determine the sample. Data in the research; personal information of teacher candidates; "Personal Information Form", educational beliefs (their educational philosophies they adopt), "Education Beliefs Scale" developed by Yılmaz, Altınkurt and Çokluk (2011) and their attitudes towards Turkish Educational history; Short name developed by Kamer and Şimşek (2016); "TETÖ", "Attitude Scale Towards Turkish Education History Lesson" will be used. The data collected with the relevant scales will be coded and the analyzes will be carried out with the help of the SPSS.23 package program. First of all, normality analysis will be performed on the data obtained from the "Educational Beliefs" and "Attitudes in Turkish Education History Lesson" scales. Again, independent samples t-test, one-way ANOVA and Pearson correlation will be used in the analysis of the data. As a result of the analysis of the data to be obtained for the research, findings and comments will be made, and conclusions and suggestions will be made based on these findings and comments.

***Keywords**: Teacher, Teacher Candidate, Educational Belief, Turkish Education History, Attitude.*

Bildiri No: BT097

COĞRAFİ GERONTOLOJİ: KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE NÜFUSUN YAŞLANMASI VE YAŞLI NÜFUSUN SORUNLARI

Prof. Dr. Cemali SARI
Akdeniz Üniversitesi
csari@akdeniz.edu.tr
Orcid:

Cansel YILMAZ
Akdeniz Üniversitesi
20195505008@ogr.akdeniz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Ülkelerin geleceğe dair nüfus projeksiyonların da nüfusun her katmanı için planlamalar geliştirilmesi son derece elzemdir. Genç Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devleti de jeopolitik ve jeostratejik alandaki konumu nedeniyle nüfusu ile özellikle de 65 yaş ve üzeri nüfusu ile ilgili planlamalarda bulunması kaçınılmazdır. Bu çalışmanın konusu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının coğrafi gerontoloji kapsamında mekânla arasındaki ilişkiden doğan nüfusun yaşlanması ve yaşlı nüfus sorunlarına etki eden faktörler oluşturmaktadır. Konu çerçevesinde araştırmanın kapsamını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşamakta olan 65 yaş ve üzeri nüfustur. Bu kapsamda, nüfusun coğrafi mekansal etmenlerinin özellikleri (coğrafi yer şekilleri, iklim vs.) bireysel ve ailesel faktörlerin (neden KKTC, neden o bölge..), toplumsal özelliklerin (komşu, akraba, sosyal çevre vs.) yerel politik kararların (belediyelerin yaşlılara sundukları sosyal yardımlar, vs.) tespit edilecektir. Araştırmada nitel ve nicel verilerden yararlanılacağı için karma araştırma yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntemle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaşayan 65 yaş ve üzeri nüfusla ilgili veriler elde edilecektir. Elde edilen verilerler hem sayısal verilerin açıklanması hem de açıklayıcı veriler ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırmanın kapsamını Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 6 farklı ilçesinde 65 yaş üstü nüfusun yaşlanmasından doğan nüfus sorunları, mekânsal ilişkileri, çözüm önerileri incelenecektir. Elde edilen bulgular ve analizi ile ülke nüfus planlamasına sağlamak araştırmadan beklenen diğer bir amaçtır. Böylece ülke yöneticilerinin yaşlı nüfusu ile ilgili politika geliştirmelerine yol göstermek hedeflenen diğer yaygın bir etki olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Coğrafya, Coğrafi Gerontoloji, Yaşlanmanın Coğrafyası, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti*

GEOGRAPHICAL GERONTOLOGY: POPULATION AGING AND PROBLEMS OF THE ELDERLY POPULATION IN THE TURKISH REPUBLIC OF NORTH CYPRUS

ABSTRACT

It is extremely essential to develop plans for each layer of the population in the future population projections of countries. Due to its position in the geopolitical and geostrategic area, the young Turkish Republic of Northern Cyprus state is inevitable to make plans for its population, especially for its population aged 65 and over. The subject of this study is the aging of the population arising from the relationship between the citizens of the Turkish Republic of Northern Cyprus and the place within the scope of geographical gerontology and the factors affecting the elderly population problems. Within the framework of the subject, the scope of the research is the population aged 65 and over living in the Turkish Republic of Northern Cyprus. In this context, the characteristics of the geographical and spatial factors of the population (geographical landforms, climate, etc.), individual and familial factors (why TRNC, why that region..), social characteristics (neighbours, relatives, social environment, etc.) social benefits they offer, etc.) will be determined. Since qualitative and quantitative data will be used in the research, mixed research method was preferred. With this method, data on the population aged 65 and over living in the Turkish Republic of Northern Cyprus will be obtained. The data obtained are intended to both explain numerical data and reveal explanatory data. The scope of the research will be examined in 6 different districts of the Turkish Republic of Northern Cyprus, population problems arising from the aging of the population over the age of 65, spatial relations, and solution proposals. Providing country population planning with the obtained findings and analysis is another aim expected from the research. Thus, guiding the country's administrators to develop policies regarding the elderly population will be another common effect.

***Keywords**: Geography, Geographical Gerontology, Geography of Aging, Turkish Republic of Northern Cyprus*

Bildiri No: BT098

COVİD-19 PANDEMİ SÜRECİNDE PSİKOLOJİK İLK YARDIMIN ÖNEMİ

Psik. Dan. Fehim Saygılı
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri
Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı Yüksek Lisans Öğrencisi
fe.saygili@hotmail.com
Orcid:
Prof. Dr. Firdevs Savi Çakar
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,
firdevssavi@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı bir kriz durumu olarak COVİD-19 pandemi sürecinde psikolojik ilk yardımın önemini literatüre dayalı olarak tartışmaktır. Araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmıştır. COVİD-19 pandemisi tüm dünya da milyonlarca insanı tıbbi, ekonomik, sosyal ve psikolojik zorluklarla yüzleştiren, bir çok alanda kayıplara neden olan ve hem kısa dönem hem de uzun dönem etkileriyle bir kriz durumu olarak tanımlanmaktadır. Bu tür krizler, insanların akut stres tepkileri yaşamasına, acil fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarının ortaya çıkmasına ve bu ihtiyaçları karşılanmadığında uzun dönemde psikopatolojik sorunlara yol açan olaylardır. Psikolojik ilk yardım, kriz durumlarında bireylerin acil ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamaya dönük geliştirilmiş en etkili müdahalelerden birisidir. COVİD-19 döneminde psikolojik ilk yardımın etkili bir şekilde kullanılması bireylerde oluşan sıkıntıları hafifleterek bireylerin kısa ve uzun vadede uyum sağlamasına, direncinin güçlendirilmesine ve stresle etkili şekilde başa çıkmalarına yardımcı olur. Bu doğrultuda bu çalışmada psikolojik ilk yardımın önemi ve stres altındaki bireyler üzerinde işlevselliğine ilişkin yapılan çalışmalar gözden geçirilmektedir.

***Anahtar kelimeler**: COVİD-19 pandemisi, kriz, psikolojik ilk yardım*

THE IMPORTANCE OF PSYCHOLOGICAL FIRST AID IN THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

The aim of this research is to discuss the importance of psychological first aid in the COVID-19 pandemic process as a crisis situation, based on the literature. The research was designed in a qualitative research design. The COVID-19 pandemic is defined as a crisis situation that confronts millions of people all over the world with medical, economic, social and psychological difficulties, causes losses in many areas, and has both short-term and long-term effects. Such crises are events that cause people to experience acute stress reactions, emerge their

immediate physical and psychological needs, and lead to long-term psychopathological problems when these needs are not met. Psychological first aid is one of the most effective interventions developed to meet the urgent needs of individuals in crisis situations. The effective use of psychological first aid in the period of COVID-19 helps individuals to adapt in the short and long term, to strengthen their resistance and to cope with stress effectively by alleviating the problems that occur in individuals. Accordingly, this study reviews the importance of psychological first aid and studies on its functionality on individuals under stress.

***Keywords**: Psychological first aid, COVID-19, crisis*

Bildiri No: BT099

AZƏRBAYCANIN İSLAHATÇI DÜŞÜNCƏSNDƏ QADIN FAKTORU: ŞƏFİQƏ XANIM ƏFƏNDİZADƏ

Doç. Dr. Aygün Xəlilqızı Kərimova
Bakı Dövlət Universiteti Sosial Elmlər və Psixologiya Fakultəsi Fəlsəfə kafedrası müəllimi
aygunxalilqizi@mail.ru
Orcid: 0000-0002-1781-8904

Xülasə

Azərbaycanın maarifçilik tarixində elə ziyalı qadınları olub ki, onlar ölkədə baş verən ictimai-siyasi hadisələrə biganə qalmayaraq, cəhalətə qarşı mübarizə aparır və həyatları bahasına xalqının, millətinin maariflənməsinə can atıblar. XX əsrin birinci yarısından başlayaraq Azərbaycanda başlayan maarifçilik hərəkatının inkişafında zərif çiyinlərini ağir tarixi yük altına qoyaraq zamanın ən çətin imtahanlarında bir ziyalı, maarifçi qadın olaraq maarifçilik tariximizin səhifələrinə adlarını qürurla yazmişlar. Onlardan biri də ilk Azərbaycan dili müəllimi, ilk qadın jurnalist, eləcə də Cümhuriyyət parlamentinin əməkdaşı olan Şəfiqə xanım Əfəndizadə olmuşdur. Şəfiqə Əfndizadə Azərbaycan qadınlarını daim təhsilli, savadlı, dünyagörüşlü görmək istəyirdi.Bunun üçün cəmiyyətdə ilk öncə qadınları maarifləndirmək lazım idi. Bu yolda o bütün islahatçı düşüncələrini ortaya qoyaraq, Azərbaycan cəmiyyətini dövrün inkişaf mərhələlərində görmək istəyirdi. Məhz bu islahatlarda qadının böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini göstərirdi. Çünki o çox gözəl bilirdiki cəmiyyətdə istər məişət istər içtimai məsələlərdəki bütün qüsurlar cahillikdən, savadsizliqdan, təhsilsizlikədən baş verir. Cəmiyyətlərin inkişafında aparıcı qüvvə olan, nəsil yetişdirməkdə mühüm rol oynayan qadın tərəqqinin əsas qüvvəsidir. Məhz bu səbəbdən qadınların elmə, təhsilə, inkişafa yönləndirmək, haqq ve hüquqlarını müdafiə etmək bu maarifpərvər qadının həyat amalina çevrilmişdi. Şəfiqə xanım Əfəndizadə bu yolda bir insan ömrünə sığdıra bildiyi qədər fəaliyyətlər, maarifçilik tariximiz üçün daha üstün, qat qat böyük xidmətlər qoyub getmişdir.

Açar sözlər**: Şəfiqə Əfəndizadə, islahatçı qadın, qadın maarifçi.ziyalı,təhsil.**

THE FEMALE FACTOR IN THE REFORMİST THINKING OF AZERBAİJAN: SHAFIGA KHANUM EFENDIZADE

ABSTRACT

In the history of Azerbaijan's enlightenment, there were such intelligent, educated women who did not remain indifferent to the socio-political events in the country, fought ignorance and sought to enlighten their people and their nation at the cost of their lives. Starting from the first half of the 20th century, they laid on their fragile shoulders a heavy historical burden of the development of the educational movement, proudly writing down their names on the pages of our history of education, having managed to pass one of the hardest examinations of the time. One of them was the first teacher of the Azerbaijani language, the first woman journalist, as well as Shafiga Khanum Efendizade, an employee of the republican parliament. Shafiga Efendizade wanted Azerbaijani women to always be educated, literate and enlightened. To do this, you first had to train women. On this path, it was necessary to take into account all the stages of educational work, to comprehend them. It was these reforms that could serve to educate women. Efendizade well knew that in society, all the flaws in both domestic and social issues stem from ignorance, illiteracy and backwardness. This is the driving force behind the development of women, who are the leading social force in the development of society, playing an important role in the formation of each subsequent generation. It is for this reason that improving the status of women in science, education and development, as well as protecting their rights and freedoms, has become a vital necessity for this enlightened woman. On this path, Shafiga khanum Efendizadeh has as many merits as can be accommodated in a whole human life. This activity has become an important milestone in the history of the country's enlightenment, in the development of progress.

Keywords: *Shafiga Efendizade, woman reformer, intelligentsia, education.*

Bildiri No: BT100

KENDİNİ KEŞFEDEN OKUL

Ayfer SOYBALI
Milli Eğitim Bakanlığı Selçuklu Belediyesi Hoşgörü Anaokulu
ayfr4255@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim İlkeleri okul öncesi eğitim çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, çocukların gereksiniminlerini karşılamak için uygun öğrenme ortamları hazırlanmalı, etkinlikler planlanırken çocukların ilgi ve gereksinimleri göz önüne alınarak okul ortamlarının uygun şekilde hazırlanması, bu ortamlarda çocukların hayal güçleri, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerini, iletişim kurma, duygularını anlatabilme davranışlarını geliştirmektir. Bakanlığımız tarafından hazırlanan 2023 Eğitim Vizyon Belgesi öğrenci, öğretmen, ebeveyn ve okulu eğitimin dörtlü saç ayağı olarak görmüştür. Özellikle okul ve öğrencinin etkileşimi, öğrenmeyi güçlü kılmaktadır. Öğrenme eko sistemi içinde çocukları şimdiye uyandıracak, kendilerinin, yeteneklerinin farkına varmalarını sağlayacak, çocukların bilişsel, fiziksel, duygusal, sosyal olarak çok boyutlu gelişimini destekleyecek uygun öğrenme ortamlarının oluşturulması, bu ortamlar hazırlanırken çocukların günlük yaşamı yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlayacak şekilde dizayn edilmesi, yaparak yaşayarak öğrenmeyi destekleyecek tasarım ve beceri atölyelerinin oluşturulması önem kazanmıştır. Okulumuz kendini her daim yenileyen, yenilikçi öğrenme eko sistemini kurmak için çalışan bir kurum anlayışında olup öğrencilerimizi çağın gereksiniminleri ile donanmış üreten bir nesil olarak yetiştirmek amacıyla erken çocuklukta tasarım ve beceri atölyeleri kurulmuştur. Hazırlanan zeka oyunları, hayal odası, masal, drama müzik, seramik, sanat, yaşam ve beceri, fen bilim atölyelerinde düzenlene etkinliklerle her öğrenci her atölyeden istifade etmektedir. Okul öncesi eğitimde en etkili süreç takibi gözlem tekniği ile yapılmakta olup, atölye çalışmalarına katılan öğrencilerin sınıf ortamları dışında gerçekleştirdikleri atölye etkinlikleriyle çocukların yeteneklerini keşfetmede farkındalık oluşturduğu gözlemlenmiştir. Çocuklara sunulan çeşitli tasarım ve beceri atölyeleri erken çocuk döneminde kendini keşfeden, yeteneklerine göre şekillenen, öğrenme eko sistemi içinde kendini geliştiren, çağın özelliklerine göre yönlendirilen çocuklar yetiştirilmesine öncülük ettiğinden kurumumuz adına büyük bir farkındalık oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Atölye 1, Eko sistem 2, Çocuk 3*

THE SCHOOL DISCOVERING ITSELF

ABSTRACT

Ministry of National Education Pre-School Education Principles pre-school education should support the motor, social and emotional, language and cognitive development of the child, appropriate learning environments should be prepared to meet the needs of children, appropriate preparation of school environments by taking into account the interests and needs of children when planning activities, to develop their imagination, creative and critical thinking skills, communication and expressing their feelings. The 2023 Education Vision Document prepared by our Ministry has seen students, teachers, parents and school as the four pillars of education. In particular, the interaction of the school and the student makes learning stronger. Creating suitable learning environments that will awaken children to the present within the learning ecosystem, make them aware of themselves and their abilities, and support children's cognitive, physical, emotional and social multidimensional development, designing these environments in a way that will enable children to learn by living by doing and learning by doing, while these environments are being prepared. It has become important to create design and skill workshops to support Our school is an institution that always renews itself and works to establish an innovative learning eco system, and design and skill workshops were established in early childhood in order to raise our students as a productive generation equipped with the needs of the age. Every student benefits from every workshop with activities organized in mind games, imagination room, fairy tale, drama music, ceramics, art, life and skill, science workshops. The most effective process tracking in pre-school education is done with the observation technique, and it has been observed that the students participating in the workshops create awareness in discovering the talents of the children with the workshop activities they carry out outside the classroom environment. Various design and skill workshops offered to children have created a great awareness on behalf of our institution, as they lead the education of children who discover themselves in the early childhood period, are shaped according to their abilities, develop themselves within the learning eco system, and are guided according to the characteristics of the age.

***Keywords**: Workshop 1, Ecosystem 2, Child 3*

Bildiri No: BT101

COVİD-19 PANDEMİSİNİN AZERBAYCANIN SAĞLIK SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİNE ETKİSİ

Nərmin Alekperova
Bakü Mühendislik Universitesi
nalakbarova@beu.edu.az
Orcid:

Elçin Süleymanov
Bakü Mühendislik Universitesi.Doç.Dr.
elsuleymanov@beu.edu.az
Orcid:

Farhad Rahmanov
Azerbaycan Devlet Ekonomi Universitesi. Prof.Dr.
f.rahmanov@unec.edu.az
Orcid:

ÖZET

Ölümcül etkileri olan koronavirüs 2019 yılında ortaya çikmasından kaynaklı COVID-19 olarak adlandırılmıştır. İlk vaka ile Çin'in Hubei eyaletinin Vuhan şehrinde Aralık 2019 tarihinde karşılaşılmıştır. Azerbaycanı da kapsayan dünyanın bir çok ülkesine hızlı bir şekilde yayılan pandemi bir çok ülkenin sağlık sistemini olumsuz olarak etkilemişdir. Pandemiye karşı öz sağlık sistemini hızlı şekilde adaptosyana tabi tutan ve olumlu sonuclar alarak pandeminin etkisini hızlı şekilde azaltan azsaylı ülkelerden olan Azerbaycan son iki yılda sistemde önemli gelişme katetdi. Azerbaycan'ın COVID-19 ile mücadelenin başlangıcından bu yana aldığı önlemler etkili ve kapsamlı oldu. Hem yurt içinde hem de yurt dışında alınan önlemler Azerbaycan'ın tecrübesinin takdir edilmesini sağlamaktadır.MDB ve Kafkaslarda peyvend prosesinde öncül yerlerde olan Azerbaycan nüfüzununçnemli bir kısmı artık her iki peyvendi almış ve hastalığın hızı azalmıştır.Hem ekonomik durgunluğun bitmesi hem de sağlık sektoruna destek maksadlı yaklaçık 5 milyrd ABŞ doları destek paketi verilen Azerbaycanda pamdeminin olumsuz sonucları bertaraf edilmişdir.Oxford Universitesinin Covid19 önlemleri üzre 183 ülkedeki hükümet önlemlerini, kamu yardımı ve sağlık sistemi performansı gibi 19 gösterge üzerinden derecelendirmesinde Azerbaycan sıralama listesinde üçüncü sırada yer almıştır.
Bu çalışmada Covid19 pandemisinin Azerbaycan Sağlık sistemine etkileri araştırılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Covid 19, Azerbaycan Sağlık Sistemi, Tabib Sistemi, Zorunlu Sağlik Siğorta Sistemi*

THE EFFECT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON THE FUNCTIONING OF AZERBAIJAN'S HEALTH SYSTEM

ABSTRACT

The deadly coronavirus was named COVID-19 because it emerged in 2019. The first case was encountered in December 2019 in Wuhan city of Hubei province of China. The pandemic, which spread rapidly to many countries of the world, including Azerbaijan, adversely affected the health systems of many countries. Azerbaijan, which is one of the few countries that has rapidly adapted its own health system against the pandemic and rapidly reduced the impact of the pandemic by getting positive results, has made significant progress in the system in the last two years. The measures taken by Azerbaijan since the beginning of the fight against COVID-19 have been effective and comprehensive. Measures taken both at home and abroad provide appreciation of Azerbaijan's experience. A significant part of Azerbaijan's influence, which is at the forefront of the pulp process in the MDB and the Caucasus, has now taken both fruits and the speed of the disease has decreased. The negative consequences of the pandemic were eliminated in Azerbaijan, which was given a 5 billion EU$ support package. In the ranking of Oxford University's government measures in 183 countries, based on 19 indicators such as public aid and health system performance, Azerbaijan ranked third in the ranking list for Covid19 measures.
In this study, the effects of the Covid19 pandemic on the Azerbaijan Health system were investigated.

***Keywords**: Covid 19, Azerbaijan Health System, Medical System, Mandatory Health Insurance System*

Bildiri No: BT102

AZERBAYCANIN PETROL GELİRLERİNİN BAKÜ MİMARİSİNE ETKİLERİ

Tünzale Mehmetzade
Marmara Universiteti
Bakü Mühendislik Universitesi
tmammadzada@beu.edu.az
Orcid:

Elçin Süleymanov
Bakü Mühendislik Universitesi
elsuleymanov@beu.edu.az
Orcid:

ÖZET

Her ne kadar da tarihi eski devlere dayansa da, mimarisi ve ekonimisi bakımından dünyanın önemli kentlerinden biri kimi Azerbaycan Cumhuriyyetinin başkenti olan Baku kenti bu günkü mimarisi ve ihtişami için petrol gelirlerine borcludur. Bu çalışmada yaklaşık yüz elli yıl öncesine kadar küçük bir yerleşim birimi olan Bakü şehrinin petrol industriyasının gelişiminden sonra hızlı şekilde büyümesi ve petrol gelirlerinin Bakü mimarisine etkileri araştırılmıştır. Çalışmada bu etkiler Çar Rusyası, Sovyetler Birliyi ve Bağımsızlık sonrası olmakla üç dönem olarak incelenmiştir. Keçen yüzyilin başlarında dünya petol üretiminin yarıdan fazlasının Bakü petrolünün payına düşmesi bu gelirlerin petrol zenginlerinin özellikle Azeri petrol milyoncularının insiyativi ile batılı mimarların yönetiminde yüzlerle mimari yapı dünya mimarisine kazandırılmıştır. Özellikle polonyali mimarların Bakùdeki petrol zenginleri için mimarisini üslendikleri bir çok yapı halen de dünya mimarisinin önemli eserlerinden sayılır. Sovyet döneminde petrol gelirlerinin Moskova tarafından paylaşılması Bakü mimarisine daha çok Sovyet mimari yapıları kazandırmışdır. Bu yapılar şaşaha və göstərişdən uzak daha çok nüfuzun konut ve ulaşım ihtiyaclarını giderme yönünde olmuştur. Bakünün mimari olarak dünyanın önemli başkentlerinden birine çevrilmesi bağımsızlık sonrası Azerbaycanın petrol gelirlerinin kendi insiyativinde harcayabilme yetkisi sonrası olmuşdur. Dünyanın bir çok ünlü mimarının imza atdığı bir çok proje özellikle milenyum sonrası hayat bulmuştur.Çalışmada Azerbaycan petrol sanayisinin gelişimi ve her üç dönemde petrol gelirlerinin Bakü mimarisine etkileri araştırılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Petrol Gelirleri, Bakü Mimarisi, Azerbaycan Ekonomisi*

THE EFFECTS OF AZERBAIJAN OIL REVENUES ON BAKU ARCHITECTURE

ABSTRACT

Although its history is based on ancient giants, the city of Baku, one of the most important cities in the world in terms of architecture and economy, and the capital of the Republic of Azerbaijan, owes its current architecture and magnificence to oil revenues. In this study, the rapid growth of the city of Baku, which was a small settlement until about one hundred and fifty years ago, after the development of the oil industry and the effects of oil revenues on Baku architecture were investigated. In the study, these effects were examined as three periods: Tsarist Russia, Soviet Union and post-independence. At the beginning of the Kechen century, more than half of the world oil production fell to the share of Baku oil, and hundreds of architectural structures were brought to the world architecture under the management of western architects, with the initiative of oil riches, especially Azeri oil millionaires. Many buildings, which were designed by Polish architects for the oil rich in Baku, are still considered to be important works of world architecture. The sharing of oil revenues by Moscow during the Soviet period brought more Soviet architectural structures to Baku architecture. These structures have been in the direction of meeting the housing and transportation needs of the populace, far from glamor and ostentatiousness. The architectural transformation of Baku into one of the most important capitals of the world was after the independence of Azerbaijan to spend its oil revenues on its own initiative. Many projects signed by many famous architects of the world, especially after the millennium, came to life. In the study, the development of the Azerbaijan oil industry and the effects of oil revenues on Baku architecture in all three periods were investigated.

***Keywords**: Oil Revenues, Baku Architecture, Azerbaijan Economy*

Bildiri No: BT103

PANDEMİ SÜRECİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 KORKUSU İLE PSİKOLOJİK SEMPTOMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Uzm. Klinik Psk. Neslihan TEKGÜL
Yıldız Teknik Üniversitesi
ntekgul@yildiz.edu.tr
Orcid:

Uzm. Psk. Dan. Dilay BATUM
Yıldız Teknik Üniversitesi
dilybatm@gmail.com
Orcid:

Uzm. Klinik. Psk. Ilgın ÇAKMAK
Yıldız Teknik Üniversitesi
ilgincakmak@hotmail.com
Orcid:

Prof. Dr. M. Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Pandeminin bireyler üzerinde ciddi ruhsal etkiler bıraktığı bilinmektedir. COVID-19'a yakalanmanın olumsuz etkilerinin yanında, covid-19'a yakalanmaktan duyulan endişenin de ruh sağlığına olumsuz etkileri mevcuttur. Bu araştırmada, pandemide üniversite öğrencilerinin covid-19 korkusu ile psikolojik semptomları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, araştırmada Covid-19 Korkusu Ölçeği, Psikolojik Belirtileri Tarama Ölçeği (SCL-90) ve kişisel bilgi formu kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırma 367 üniversite öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin 255'i kadın (% 61.3) ve 142'si (% 38.07) erkek olup yaş ortalaması 20.55 (Ss=3.41)'tir. Verilerin analizinde regresyon, Pearson korelasyon katsayısı, bağımsız gruplar için t testi ve tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin covid-19 korkusu psikolojik semptomlarını yordadığı bulunmuştur (R=0.367; R^2=0.132; F=56.778; p<.001). Ayrıca Covid-19 korkusunun SCL-90'ın alt boyutlarının, yani; somatizasyonu (R=0.272; R^2=0.074; F=29.224; p<.001), obsesif kompülsif belirtileri (R=0.294; R^2=0.086; F=34.413; p<.001), kişilerarası ilişkileri (R=0.325; R^2=0.106; F=43.138; p<.001), depresyonu (R=0.356; R^2=0.127; F=52.887; p<.001), kaygıyı (R=0.298; R^2=0.089; F=35.509; p<.001), öfke ve düşmanlığı (R=0.246; R^2=0.061; F=23.607; p<.001), fobik anksiyeteyi (R=0.506; R^2=0.256; F=125.720; p<.001), paranoid düşünceyi (R=0.249; R^2=0.062; F=24.041; p<.001), psikotizmi (R=0.216; R^2=0.047; F=17.925; p<.001) ve uyku, iştahsız ve suçluluk unsurlarını içeren ek maddeleri (R=0.314; R^2=0.098; F=39.874; p<.001) yordadığı bulunmuştur. Covid-19 korku düzeyi psikolojik semptomların toplam varyansının % 13'ünü açıklamaktadır. Ek olarak öğrencilerin covid-19 korkusu ve psikolojik belirti düzeyleri; cinsiyet, yaş, aile ilişkileri, sosyal ilişkiler ve akademik konularda sorun yaşama durumlarına göre anlamlı şekilde farklılaşmakta (p<.05) iken; kardeş sayısı, kronik hastalık, kendisinin veya

yakınının covid-19 geçirme, yakınını kaybetme ve ekonomik durumlarına göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı bulunmuştur (p>.05). Bulgular ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Pandemi, üniversite öğrencileri, covid-19 korkusu, psikolojik belirti.*

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN FEAR OF COVID-19 AND PSYCHOLOGICAL SYMPTOMS OF UNIVERSITY STUDENTS DURING THE PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

It is known that the pandemic has serious psychological effects on individuals. In addition to the negative effects of contracting COVID-19, anxiety about contracting COVID-19 also has negative effects on mental health. In this study, it was aimed to examine the relationship between the fear of covid-19 and psychological symptoms of university students during the pandemic. For this purpose, data were collected using the Covid-19 Fear Scale, the Psychological Symptoms Screening Scale (SCL-90) and a personal information form. The research was carried out with the participation of 367 university students. Of the students, 255 (61.3%) were female and 142 (38.07%) were male, with a mean age of 20.55 (Sd=3.41). Regression, Pearson correlation coefficient, t test for independent groups and one-way analysis of variance were used in the analysis of the data.
According to the research findings, it was found that the fear of covid-19 predicted the psychological symptoms of the students (R=0.367; R2=0.132; F=56.778; p<.001). In addition, the sub-dimensions of the fear of Covid-19 of SCL-90, namely; somatization (R=0.272; R2=0.074; F=29.224; p<.001), obsessive-compulsive symptoms (R=0.294; R2=0.086; F=34.413; p<.001), interpersonal relationships (R=0.325; R2 =0.106; F=43.138; p<.001), depression (R=0.356; R2=0.127; F=52.887; p<.001), anxiety (R=0.298; R2=0.089; F=35.509; p<. 001), anger and hostility (R=0.246; R2=0.061; F=23.607; p<.001), phobic anxiety (R=0.506; R2=0.256; F=125.720; p<.001), paranoid thought (R =0.249; R2=0.062; F=24.041; p<.001), psychoticism (R=0.216; R2=0.047; F=17.925; p<.001) and additional items (R=0.314) including sleep, anorexia, and guilt ; R2=0.098; F=39.874; p<.001). The Covid-19 fear level explains 13% of the total variance of psychological symptoms. In addition, students' fear of covid-19 and psychological symptom levels; While it differs significantly according to gender, age, family relations, social relations and academic problems (p<.05); it was found that there was no statistical difference according to the number of siblings, chronic disease, covid-19, loss of a relative and economic status (p>.05). The findings are discussed within the framework of the related literature.

Keywords: *Pandemic, university students, fear of covid-19, psychological symptom.*

Bildiri No: BT104

2023 PERSPEKTİFİNDE TÜRKİYE'DE ÖZEL OKULLAR: YAKLAŞIMLAR, BEKLENTİLER VE ÖNERİLER

Ekrem Toklucu
Milli Eğitim Bakanlığı
etoklucu@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada, Türkiye'de özel okulların eğitim yaklaşımlarının belirlenmesi, Türk eğitim sistemindeki yeri, işleyişi ve önemi, okullar arasındaki rekabet alanları ve özel okul velilerinin beklentilerinin ve algılarının açığa çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma deseninde, ilişkili tüm paydaşların görüşlerinin alınması amaçlandığından çeşitliliği sağlamak, farklı görüşlere ve algılara ulaşmak için maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, 12 özel okul kurucusu, 13 özel okul yöneticisi ve 14 özel okul öğretmeniyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, Özel okullardaki eğitim yaklaşımlarının nitelikli öğretmen kavramının ön planda olduğu, öğrenci merkezli bireysel farklılıkları dikkate alan, bütüncül bir yaklaşımla ezberci eğitimden uzak, öğrencinin eğitimin odak noktasında olduğu çağdaş bir eğitim sistemi anlayışının benimsendiği görülmüştür. Özel okulların nitelikli eğitim sunma ve resmi okulların yükünü azaltması açısından Türk eğitim sisteminde özel okulların önemli bir yer tuttuğu, giderek toplam okullar içindeki payının artarak devam ettiği, Milli Eğitim Sisteminin yükünü hafifletmesi ve birçok yönden ihtiyaçlara cevap vermesi açısından önemli olduğu görülmüştür. Özel okullar arasındaki rekabetin çoğunlukla sınav başarısı üzerinden gerçekleştiği, okulların sosyal etkinlikler, tanıtım ve reklam çalışmaları ve yabancı dil eğitimi konusunda da ciddi bir rekabet içinde olduğu, sınav başarısı, marka olma, fiyat politikaları, bilişim imkânları, özel yetenek alanları, yenilikçi uygulamalar, öğretmen kadrosu ve fiziki yapıların diğer rekabet ortamları olduğu ortaya çıkmıştır. Velilerin en başta çocuğun başarılı olmasını, yabancı dil öğrenmesi ve çocuklara ilgi gösterilmesi konusunda beklentilerinin olduğu bununla birlikte bilgilendirilmek, güvenlik, çocuğun mutluluğu, etkili iletişim, sağlıklı yemek, spor ve sanat alanında beceri eğitimi gibi beklentilerin oluştuğu görülürken anaokulu, ilkokul ve diğer eğitim kademelerinde güvenli ve hijyenik ortam ile kişisel, sosyal, sportif ve kültürel etkinliklerin birincil beklentiler olduğu görülmektedir.

***Anahtar Kelimeler**: Özel Okullar, Okul Yöneticileri, Öğretmenler*

PRIVATE SCHOOLS IN TURKEY IN 2023 PERSPECTIVE: APPROACHES, EXPECTATIONS AND RECOMMENDATIONS

ABSTRACT

In this research, it is aimed to determine the educational approaches of private schools in Turkey, their place in the Turkish education system, their functioning and importance, the areas of competition between schools and the expectations and perceptions of private school parents. In the qualitative research design of the research, the maximum diversity sampling method was used to ensure diversity and to reach different views and perceptions, since it was aimed to collect the views of all relevant stakeholders. Semi-structured interview forms were used as data collection tool. Within the scope of the research, interviews were conducted with 12 private school founders, 13 private school administrators and 14 private school teachers. According to the results of the research, it has been seen that the concept of qualified teacher in private schools is at the forefront, student-centered individual differences, a holistic approach away from rote education, and a contemporary education system understanding in which the student is the focus of education has been adopted. It has been seen that private schools have an important place in the Turkish education system in terms of providing quality education and reducing the burden of public schools, their share in the total schools continues to increase, and it is important in terms of easing the burden of the national education system and meeting the needs in many ways. The competition between private schools is mostly based on exam success, schools are also in serious competition in social activities, promotion and advertising activities and foreign language education, exam success, branding, price policies, information opportunities, special talent areas, innovative practices, teacher training. It has been revealed that staff and physical structures are other competitive environments. While it is seen that the parents have expectations about the success of the child, learning a foreign language and showing interest in the children, expectations such as being informed, safety, happiness of the child, effective communication, healthy food and skill training in sports and arts, safe in kindergarten, primary school and other education levels. And hygienic environment and personal, social, sportive and cultural activities are the primary expectations.

***Keywords**: Private Schools, School administrators, Teachers*

Bildiri No: BT105

JIPTO DÜŞÜNSEL KOVALAMA OYUNU ATÖLYE ÇALIŞMASI

Prof. Grigori Tomski
FIDJIP (Fédération Internationale du JIPTO) Başkanı
Académie Internationale CONCORDE Başkanı (Fransa)
g.tomski@gmail.com
Orcid:

Dr. Umay Arslan
Uluslararası JIPTO Federasyonu Türkiye Temsilcisi
umayarslan@gmail.com
Orcid:

Doç. Dr. D. Neslihan Bay
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
bayneslihan@gmail.com
Orcid:

Doç. Dr. Yalçın Bay
Anadolu Üniversitesi
yalcinbay@anadolu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

JIPTO (Jeux Intellectuels de Poursuite de Tomski / Tomski'nin Düşünsel Kovalama Oyunları), Saha (Yakut) matematik profesörü Grigori Tomski tarafından 1988 yılında komple öğretim sistemi biçiminde geliştirilen bir metaoyundur. Geleneksel kültür ile modern bilimin sentezi olan JIPTO, anaokulundan üniversiteye kadar sanat ve matematik eğitiminde, kültürel ve sportif etkinliklerde kullanılan etkili bir pedagojik araç, aynı zamanda maddi ve manevi kazanç sağlayan kültürel bir nesnedir. Kısa zamanda Saha Cumhuriyeti'nin milli düşünsel sporu olan JIPTO'nun gelişimi ve kültürel ve pedagojik değeri UNESCO'nun dikkatini çeker. UNESCO'da P-5 üst düzey uzman olarak çalışan Tomski'ye JIPTO'yu uluslararası boyuta taşıması önerilir. UNESCO'nun desteğiyle Tomski tarafından 1993 yılında FIDJIP (Fédération Internationale du JIPTO / Uluslararası JIPTO Federasyonu) kurulur. EUROTALENT ile FIDJIP ortaklığı 1997 yılında başlar. Böylece, EUROTALENT, üstün zekâlı çocukların eğitiminde yaratıcılığı geliştiren bir oyun olarak JIPTO'dan yararlanır. Matematiğin askeri ve teknik uygulamalarından doğan diferansiyel oyunlar teorisi ve optimal kovalama alanlarında uzman olan Tomski, bu disiplini geleceğin matematik öğretmenlerine daha yararlı kılmak ister. Sahalar'ın (Yakutlar'ın) kovalama oyunlarına olan tutkusunu kendi bilimsel ve pedagojik çalışmalarıyla birleştirerek yeni düşünsel kovalama oyunları geliştirmeye çalışır. Uzun yıllar boyunca (1988-2005) tasarlanabilir binlerce oyunu test ederek sanat ve matematik eğitimine diğer düşünsel oyunlardan daha fazla uyarlanmış bir eğitim aracı önermek amacıyla JIPTO'yu geliştirir.JIPTO, resmi olarak 2480 versiyonu olan bir metaoyundur. Temel versiyon, Sonor (Sahaca "Kovalama") olarak adlandırılır. Sonor, dikey triptik bir saha üzerinde 1 "kovalayan", 5 "kaçan" ve 2 yedek piyonla iki kişi arasında; çocuklar, gençler ve yetişkinler tarafından zevkle oynanır. Her zevke hitap eden JIPTO'nun satranç severler için roklu versiyonları da vardır. Bazı versiyonları satrançtan daha komplikedir. Jiptomancie (Jiptofal) gibi eğlence amaçlı tasarlanmış versiyonları da bulunur. JIPTO'yu ikiden fazla kişiyle oynamak da mümkündür. JIPTO Atölye Çalışması'nda, Sonor'un birbirine yakın dört temel versiyonu tanıtılacaktır. JIPTO, Sonor'dan hareketle gelişmiş, kuralları giderek karmaşıklaşan büyük bir oyunlar ailesi

olduğundan, JIPTO'nun birkaç versiyon grubundan da ayrıca söz edilecektir. Temel JIPTO'nun (Sonor'un) en fazla oynanan versiyonu uygulamalı olarak gösterildikten sonra katılımcılar arasında dostça küçük bir JIPTO turnuvası düzenlenecektir. Turnuva şampiyonuna ödül olarak TURKCESS 2021 logolu, özel olarak tasarlanmış bir JIPTO sahası verilecektir. Bir düşünce eseri, sanatsal ve sanayisel bir mülkiyet olarak telif hakkı ile korunmakta olan JIPTO'nun Fransa, Rusya ve özellikle Kazakistan'da giderek yaygınlaştığı, birçok ülkede ise hızla tanınmaya başladığı görülmektedir. FIDJIP, onu ulusal bakanlıklarla müzakereye taşıyacak olan birçok üniversite ve yerel eğitim kurumları ile anlaşmalar imzalamıştır. JIPTO'nun yakın bir gelecekte tüm Türk Dünyası'na yayılması, her Türk'ün evine hem çağdaşlığın, hem de köklere bağlılığın bir simgesi olarak girmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: *Saha/Yakutistan Cumhuriyeti, JIPTO, JIPTO Sanatı, FIDJIP, Zekâ Oyunu, Düşünsel Kovalama Oyunu, Türk Dünyası*

JIPTO INTELLECTUAL PURSUIT GAME WORKSHOP

ABSTRACT

JIPTO (Jeux Intellectuels de Poursuite de Tomski / Tomski's Intellectual Games of Pursuit) is a metagame developed by Sakha (Yakutian) mathematics professor Grigori Tomski in 1988 in the form of a complete teaching system. JIPTO, which is the synthesis of traditional culture and modern science, is an effective pedagogical tool used in arts and mathematics education, cultural and sportive activities from kindergarten to university, as well as a cultural object that provides spiritual and material gain.In a short time, the development and cultural and pedagogical value of JIPTO, the national intellectual sport of the Sakha Republic, attracted the attention of UNESCO. Working as a P-5 senior expert at UNESCO, Tomski is recommended to take JIPTO to an international dimension. FIDJIP (Fédération Internationale du JIPTO / International JIPTO Federation) was established by Tomski in 1993 with the support of UNESCO. FIDJIP partnership with EUROTALENT begins in 1997. Thus, EUROTALENT benefits from JIPTO as a game that develops creativity in the education of gifted children.Tomski, who is an expert in the theory of differential games and optimal pursuit arising from the military and technical applications of mathematics, wants to make this discipline more useful to future mathematics teachers. He tries to develop new intellectual pursuit games by combining the passion of sakhas (yahuts) for pursuit games with his own scientific and pedagogical studies. Over the years (1988-2005), he has developed JIPTO with the aim of testing thousands of configurable games and recommending an educational tool more adapted to arts and mathematics education than other mind games.JIPTO is a metagame, which has officially 2480 versions. The basic version is called Sonor (Sakha "Pursuit"). Sonor is played between two players on a vertical triptych with 1 "pursuing", 5 "fugitives" and 2 spare pawns; It is enjoyed by children, teenagers and adults. Appealing to all tastes, JIPTO also has castling versions for chess lovers. Some versions are more complicated than chess. There are also versions designed for entertainment purposes such as Jiptomancie (Jiptomancy). It is also possible to play JIPTO with more than two people.Four closely related basic versions of Sonor will be introduced in the JIPTO Workshop. Since JIPTO is a large family of games developed from Sonor, with increasingly complex rules, several versions of JIPTO will also be mentioned. After the most played version of the basic JIPTO (Sonor) has been demonstrated in practice, a friendly small JIPTO tournament will be held among the participants. A specially designed JIPTO board with the TURKCESS 2021 logo will be awarded to the tournament champion.It is seen that JIPTO, which is protected by copyright as a work of thought, an artistic and industrial property, has become increasingly widespread in France, Russia and especially Kazakhstan, and has begun to be recognized in many countries. FIDJIP has signed agreements with many universities and local educational institutions that will bring it into negotiation with national ministries. It is aimed that JIPTO will spread to the entire Turkish World in the near future, and that it will enter every Turk's house as a symbol of both modernity and loyalty to roots.

Keywords: *Sakha/Yakutia Republic, JIPTO, JIPTO Art, FIDJIP, Intelligence Game, Intellectual Pursuit Game, Turkish World*

Bildiri No: BT106

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GERİ BİLDİRİM SÜRECİ İLE DESTEKLENMİŞ MİKRO ÖĞRETİM UYGULAMALARI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Gamze Topçu
Milli Eğitim Bakanlığı,
topcugamze0322@gmail.com
Orcid:

Canay Pekbay
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
canayaltindag@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Geribildirim, öğrencilerin ortaya koydukları performanslar hakkında güçlü ve zayıf oldukları yönleri onlara bildiren böylece ileride yapacakları çalışmaların daha verimli olmasına katkıda bulunan bir süreç olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca bireyin kendi öğrenmesinden sorumlu olarak, öğrenme adına ne düzeyde mesafe kat ettiğini görmesini sağlayan önemli bir mekanizmadır. Lisans düzeyinde öğretmen yetiştirmede, teorinin yanı sıra uygulama yapma, verilen eğitimin kalitesini ortaya koyma adına önemli bir kriter olarak değerlendirilmektedir. Ancak buradaki en önemli nokta, yapılan uygulamaların öğretmen adayı için etkililiği konusudur. Mikro öğretim uygulamalarında geribildirim sürecinin kullanılması, öğretmen adayları tarafından yapılan uygulamaların ve hazırlanan ders planlarının kalitesinin artmasını sağlayabilir. Buradan hareketle bu çalışmada Fen Öğretimi 2 dersini alan fen bilgisi öğretmen adaylarının geri bildirim süreci ile desteklenmiş mikro öğretim uygulamaları hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda öğretmen adaylarının süreçte aldıkları akran ve uzman geribildirimleri ile ilgili görüşleri incelenirken, aynı zamanda öğretmen adaylarına verilen geribildirimin etkisi de değerlendirilmiştir. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma, 2020–2021 eğitim-öğretim yılında Türkiye'de Batı Karadeniz bölgesindeki bir kamu üniversitesinin Eğitim Fakültesi 3. sınıfında öğrenim gören toplam 6 Fen Bilgisi öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalı "Fen Öğretimi 2" dersinde uygulanan çalışma 8 hafta sürmüştür. İlk hafta öğretmen adaylarına araştırmacılar tarafından geliştirilen gözlem formu tanıtılmış ve 5E öğrenme modeline göre ders planı hazırlama ile ilgili bilgiler verilmiştir. Sonraki 3 hafta boyunca öğretmen adaylarına örnek ders videoları izletilmiş ve öğretmen adaylarının izledikleri dersleri gözlem formuna göre değerlendirmeleri istenmiştir. 5. ve 6. haftalarda öğretmen adayları bireysel olarak hazırladıkları ders planlarına uygun 40 dakikalık birinci mikro öğretim uygulamalarını gerçekleştirmişlerdir. Öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamaları sırasında ise, sunum yapmayan diğer öğretmen adayları ve iki uzman, ders gözlem formuna göre öğretmen adayını değerlendirmiş ve ders sonunda öğretmen adayına hem yazılı hem sözlü geribildirim vermiştir. Son iki hafta, uygulamaları ile ilgili geribildirim alan öğretmen adayları ikinci mikro öğretim uygulamalarını gerçekleştirmişlerdir. İkinci uygulamalarda da süreç aynı şekilde işlemiştir. Geribildirim süreci ile desteklenmiş mikro öğretim uygulamaları bu şekilde 8 haftada tamamlanmıştır. Bu araştırmada veriler, çalışmanın amacı doğrultusunda öğretmen adaylarına uygulanan açık uçlu görüş bildirim formu ve ders gözlem formu ile toplanmıştır. Öğretmen adaylarının açık uçlu sorulara verdikleri yazılı açıklamalar nitel veri analiz tekniklerinden içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışma sonuçları, öğretmen adaylarının ikinci gözlem formundan aldıkları puanın, birinci formdan aldıkları puandan daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, öğretmen adaylarına verilen geribildirimlerin etkili olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda öğretmen adaylarının görüşleri de bu sonucu desteklemiştir. Öğretmen

adaylarının görüşlerinden elde edilen bulgular üç temada sunulmuştur. Bu temalar; geribildirimin avantajlarına yönelik görüşler, geribildirimin dezavantajlarına yönelik görüşler ve geribildirimin öğretmen adaylarına katkısı ile ilgili görüşler şeklindedir. Öğretmen adayları, geribildirim sayesinde eksiklerini görmelerini, olumlu geribildirimlerin motive ettiğini, düzgün yapılan uygulamaların farkında olduklarını, kendilerini geliştirme fırsatı bulduklarını geribildirimin avantajları olarak belirtmişlerdir. Öğretmen adayları geribildirim süreci ile ilgili olarak sadece sürecin zaman aldığını ve bazı durumlarda yapılan geribildirimlerin kişisel olarak algılandığını dezavantaj olarak belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmen adayları geribildirim süreci ile desteklenmiş mikro öğretim uygulamalarının onlara tecrübe kazandırdığını ve öğretmen olduklarında öğrencilerine geribildirim vermeleri gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir.

***Anahtar kelimeler**: Geribildirim, mikro öğretim, öğretmen adayları*

PRESERVICE SCIENCE TEACHERS' VIEWS ON MICRO TEACHING APPLICATIONS SUPPORTED BY FEEDBACK PROCESS

ABSTRACT

Feedback is considered as a process that informs students about their strengths and weaknesses about their performance, thus contributing to more efficient work in future. In addition, it is an important mechanism that allows the individual to see how far he has come in the name of learning, being responsible for his own learning. In teacher training at the undergraduate level, practice as well as theory is considered as important criterion in terms of revealing the quality of the education provided. However, the most important point here is the effectiveness of the practices for the teacher candidate. The use of the feedback process in microteaching practices can increase the quality of the practices. In this study, it is aimed to examine the opinions of pre-service teachers who took the Science Teaching 2 course about microteaching practices supported by the feedback process. In this context, while examining the opinions of the pre-service teachers about the peer and expert feedback they received in the process, the effect of the feedback given to the pre-service teachers was also evaluated.

In this study, the case study design was used. The study was carried out with a total of 6 science teacher candidates studying in the 3rd year of in 2020-2021 academic years. The study lasted 8 weeks. In the first week, the observation form was introduced to the pre-service teachers and information about preparing a lesson plan according to the 5E learning model was given. During the next 3 weeks, sample lesson videos were shown and they were asked to evaluate the lessons according to the observation form. In the 5th and 6th weeks, the pre-service teachers carried out the first micro-teaching applications of 40 minutes. During micro-teaching applications of teacher candidates, two experts and other non-presentation teacher candidates evaluated the teacher candidate according to the course observation form and gave both written and oral feedback to the teacher candidate at the end of the course. In the last two weeks, pre-service teachers who received feedback on their practices carried out the second microteaching practices.

In this study, the data were collected with the open-ended feedback form and the lesson observation. Data were analyzed using content analysis. The results of the study show that the pre-service teachers' scores from the second observation form are higher than the scores they got from the first form. This result shows that the feedback given to preservice-teacher is effective. At the same time, the opinions of preservice-teachers supported this result. The findings obtained from the opinions of pre-service teachers are presented in three themes. These themes are; opinions on the advantages of feedback, opinions on the disadvantages of feedback, and opinions on the contribution of feedback to teacher candidates. The pre-service teachers stated that they see their shortcomings thanks to the feedback, positive feedback motivates them, they are aware of the proper practices, and they have the opportunity to improve themselves as the advantages of feedback. Regarding the feedback process, the pre-service teachers stated that only the process takes time and in some cases the feedback is perceived as personal disadvantage. In addition, pre-service teachers stated that micro-teaching practices supported by the feedback process gave them experience and that they should give feedback to their students when they become teachers.

***Keywords:** Feedback, microteaching, preservice teachers*

Bildiri No: BT107

OECD ÜLKELERİ VE TÜRKİYE'DE MÜLTECİ EĞİTİMİ

Prof. Dr. Erdal Toprakçı
Ege Üniversitesi
erdal.toprakci@ege.edu.tr
Orcid:

Bahar Yazıcı
Milli Eğitim Bakanlığı
bahar_yazici@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı bazı OECD ülkeleri ve üyelerinden biri olarak Türkiye'deki mülteci eğitimini karşılaştırmaktır. Alanyazında konu ile ilgili çalışmalar vardır. Ancak karşılaştırmalı inceleme yapan sınırlı sayıda çalışma söz konusudur. Öte yandan OECD ülkeleri temelli karşılaştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırma küreselleşmenin yanında çeşitli ülkelerdeki iç karışıklıklarından kaynaklanan nedenle ortaya çıkan ve giderek artan mülteci ve göç temelinde önem taşımaktadır.

Araştırmada, nitel araştırma temelinde doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırmanın seçilmesinin sebebi OECD, UNICEF, UNESCO, EACEA raporlarını bütüncül olarak incelemektir. Bu bağlamda OECD, UNICEF ve UNESCO, EACEA belgeleri karşılaştırma yapmak amacıyla, doküman incelenmesine uygun kaynaklar olarak görülmüş ve doküman incelemesinin aşamalarına göre analiz edilmiştir. Dokümanlara ulaşma aşamasında Mülteci eğitimi ile ilgili belgelere OECD, UNICEF, UNESCO ve EACEA'nın resmi internet sitesinden ulaşılmıştır. Bilgilerin orijinalliği söz konusu sitelere değişik bilgisayarlardan girilerek ve diğer çevrimiçi olanaklarla teyit edilmiştir. Dokümanları anlama aşamasında tüm raporlar detaylı olarak incelenmiştir. Veriler içerik analiziyle incelenmiştir. Verilerin analizi aşamasında belgeler ve raporlar incelenmiş, doyum noktasına erişinceye kadar okunarak kod ve temalar oluşturulmuştur. Bu süreçte çelişkiye düşülen durumlarda kaynaklara ve uzman görüşüne başvurulmuştur Örneğin, çok kültürlülüğe yönelik eğitim kod olarak şekillenirken mültecilere eğitim veren öğretmen yeterlikleri tema olarak şekillenmiştir. Bulgular temalara uygun alıntılar yapılarak sunulmuştur. Mülteci eğitimi karşılaştırılacak ülkeler UNCHR 2019 raporunda yer alan sığınmacı sayısı yüksek olan ülkeler arasından seçilmiştir. Buna göre OECD üyesi Avrupa ülkelerinde toplam sığınmacı sayısı en yüksek olan ilk sekiz ülke; Türkiye, Almanya, Fransa, İsveç, İtalya, İspanya, Yunanistan, Avusturya olarak belirlenmiştir. Fransa, İtalya, İspanya ve Yunanistan hakkında OECD, UNICEF ve UNESCO ve EACEA raporlarında yeterli bilgi olmadığından araştırma Türkiye, Almanya, İsveç ve Avusturya'nın mülteci eğitimi ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın geçerliğini ve güvenilirliğini sağlamak için değerlendirilen ülke raporlarının görüş birliğine dayalı olarak analiz edilmesine ve ayrıntılı raporlaştırılmasına dikkat edilmiştir. Uzman incelemesi ve meslektaş teyidi ile verilerin iç geçerliği sağlanmıştır. Çalışma konusuyla ilgili uluslararası çapta çalışmalar yaparak sistemli bilgiler sunan OECD, UNICEF, UNESCO, EACEA raporları kullanılmasıyla da doküman güvenirliği sağlanmıştır.Araştırmanın geçici bulgularına bir örnek şöyle belirtilebilir; incelenen ülkelerde genel olarak öğretmenler mülteci öğrencilere eğitim vermeye yönelik özel bir eğitime tabi tutulmamışlardır fakat hizmet içi eğitim tarzı destek almışlardır. Araştırmanın geçici sonuçlarından birine dayalı olarak ülkelerin mülteci eğitimi ile ilgili öğretmen eğitimine önem vermesi gerektiği söylenebilir. Araştırmacılara bir öneri ise sadece iki ülke seçip mülteci eğitim politikalarını derinlemesine inceleyip karşılaştırabilirler.

Anahtar Kelimeler: *Mülteciler, Mülteci Eğitimi, OECD ülkeleri, Türkiye*

REFUGEE EDUCATION IN OECD COUNTRIES AND TURKEY

ABSTRACT

The aim of this research is to compare refugee education in Turkey as some OECD countries and one of its members. There are studies on the subject in the literature. However, there is a limited number of studies that make comparative studies. On the other hand, there is no study comparing OECD countries. The research is important on the basis of the increasing number of refugees and migration, which emerged due to internal turmoil in various countries as well as globalization.In the research, document analysis technique was used on the basis of qualitative research. The reason for choosing qualitative research is to examine the OECD, UNICEF, UNESCO, EACEA reports holistically. In this context, OECD, UNICEF and UNESCO, EACEA documents were seen as suitable sources for document review and analyzed according to the stages of document review in order to make comparisons. At the stage of accessing the documents, documents related to refugee education were accessed from the official websites of OECD, UNICEF, UNESCO and EACEA. The authenticity of the information has been confirmed by entering the said sites from different computers and by other online means. At the stage of understanding the documents, all reports were examined in detail. The data were analyzed by content analysis. During the analysis of the data, documents and reports were examined, and codes and themes were created by reading them until the saturation point was reached. In this process, sources and expert opinions were consulted in cases of conflict. For example, while education for multiculturalism was shaped as a code, teacher competencies teaching refugees were shaped as a theme. Findings are presented with citations in accordance with the themes. The countries to be compared with refugee education were selected among the countries with a high number of asylum seekers in the UNCHR 2019 report. Accordingly, the first eight countries with the highest total number of asylum seekers in OECD member European countries are; Turkey, Germany, France, Sweden, Italy, Spain, Greece, Austria. Since there is not enough information about France, Italy, Spain and Greece in OECD, UNICEF and UNESCO and EACEA reports, the research is limited to refugee education in Turkey, Germany, Sweden and Austria. In order to ensure the validity and reliability of the study, attention was paid to the analysis and detailed reporting of the evaluated country reports based on consensus. Internal validity of the data was ensured by expert review and peer confirmation. Document reliability has also been ensured by the use of OECD, UNICEF, UNESCO, EACEA reports, which provide systematic information by conducting international studies on the subject of study.
An example of the tentative findings of the research can be stated as follows; In the countries studied, teachers generally did not receive special training to teach refugee students, but they received in-service training support. Based on one of the tentative results of the research, it can be said that countries should give importance to teacher training on refugee education. A suggestion for researchers is that they can select only two countries and examine and compare refugee education policies in depth.

***Keywords**: Refugees, Refugee Education, OECD countries, Turkey*

Bildiri No: BT108

ERGENLERDE MENTAL İYİ OLUŞ İLE ALGILANAN SOSYAL DESTEK İLİŞKİSİ

Uzm. Klinik Psikolog Tuğba Tosun
Yıldız Teknik Üniversitesi
tugbaa.tosun.2012@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Tayfun Doğan
Üsküdar Üniversitesi
tayfun.dogan@uskudar.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Ergenlik dönemi, bireyin çocukluktan yetişkinliğe geçiş evresinde yer alan dönemdir. Bu dönem bireylerin kim olduklarını keşfettikleri, kim olacaklarına karar verdikleri, ilgi ve yeteneklerini fark ettikleri bölümdür. Bu dönemin sağlıklı bir şekilde geçirilmesi ergenlerin ileride mental iyi oluşu yüksek bireyler olmaları bakımından önemlidir. Mental iyi oluşu yüksek olan bireyler, kendilerine dair olumlu algıları olan, mevcut potansiyellerini geliştirmek için çaba harcayan ve anlamlı bir yaşam sürmeye çalışan bireyler olarak ifade edilmektedir. Bu araştırmada 14-17 yaş aralığında yer alan ergenlerin algıladıkları sosyal destek ile mental iyi oluşları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, araştırma içerisindeki mental iyi oluş değişkeni, öznel iyi oluş ve yaşam doyumu olmak üzere iki boyutta ele alınmıştır. Araştırmaya Sakarya ilinde lisede öğrenim gören 241 kız ve 288 erkek öğrenci olmak üzere toplam 529 öğrenci katılmıştır. Araştırmada, Ergen Mutluluk Ölçeği, Çok Boyutlu Öğrenci Yaşam Doyum Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde Bağımsız Örneklemler t - testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Pearson Korelasyon Analizi ve Regresyon analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, ergenlerde algılanan sosyal destek düzeylerinin öznel iyi oluş ve yaşam doyumu düzeylerini olumlu yönde yordadığı bulunmuştur. Bu sonuç ile ilgili olarak, algılanan sosyal destek öznel iyi oluş ve yaşam doyumu düzeylerine ilişkin toplam varyansın sırasıyla yaklaşık %28,1'ini ve %47,4'ünü açıklamaktadır. Araştırma sonucunda algılanan sosyal destek arttıkça mental iyi oluşun arttığı görülmüştür. Bunun yanında, ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerinin yaş ve gelir değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Buna göre, ergenlerde yaş arttıkça öznel iyi oluş düzeylerinin düştüğü görülmüş ve 17 yaş grubundaki ergenlerin 14 ve 15 yaş grubundakilere kıyasla öznel iyi oluş puanlarının daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Gelir düzeyi iyi olan ergenlerin gelir düzeyi orta- kötü olanlara kıyasla öznel iyi oluş düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmada, ergenlerde yaşam doyumu toplam puanlarının yaş ve gelir değişkenlerine göre anlamlı farklılaştığı görülmüştür. Buna göre, ergenlerde yaş arttıkça yaşam doyumu düzeyinin düştüğü bulunmuş ve 17 yaş grubundaki ergenlerin 14 ve 15 yaş grubundakilere kıyasla toplam yaşam doyumu puanlarının daha düşük olduğu saptanmıştır. Ayrıca gelir düzeyi iyi olan ergenlerin toplam yaşam doyumu düzeyleri gelir düzeyi orta-kötü olanlardan daha yüksektir. Ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı görülmüştür. Ergenlik dönemindeki bireylerin kendi ilgi ve yeteneklerini keşfederek hem kendilerine hem de topluma faydalı, üretken, sorumluluk sahibi ve yaşamı içerisinde mutlu bireyler olmaları bireysel ve toplumsal anlamda gelişime katkı sağlayacak unsurlardır. Bu nedenle konu ile ilgili ergenlik dönemi içerisinde bulunan bireyleri, öğretmenleri ve aileleri bilgilendirici çalışmalar yapılabilir ve eğitimler düzenlenebilir.

***Anahtar Kelimeler**: Algılanan Sosyal Destek, Ergenlik, Psikolojik İyi Oluş, Öznel İyi Oluş, Yaşam Doyumu*

THE RELATIONSHIP OF MENTAL WELLNESS AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT IN ADOLESCENTS

ABSTRACT

Adolescence is the period in which an individual passes from childhood to adulthood. This is the part where individuals discover who they are, decide who they will be, and realize their interests and talents. Passing this period in a healthy way is important for adolescents to become individuals with high mental well-being in the future. Individuals with high mental well-being are expressed as individuals who have positive self-perceptions, strive to develop their current potential, and try to lead a meaningful life. In this study, it was aimed to examine the relationship between perceived social support and mental well-being of adolescents between the ages of 14-17. For this purpose, the variable of mental well-being in the study was handled in two dimensions as subjective well-being and life satisfaction. A total of 529 students, 241 girls and 288 boys, studying at high school in Sakarya participated in the research. Adolescent Happiness Scale, Multidimensional Student Life Satisfaction Scale, Multidimensional Perceived Social Support Scale and Personal Information Form were used in the study. Independent Samples t-test, One-Way Analysis of Variance, Pearson Correlation Analysis and Regression analyzes were used in the analysis of the data. As a result of the research, it was found that perceived social support levels in adolescents positively predicted subjective well-being and life satisfaction levels. Regarding this result, perceived social support explains approximately 28.1% and 47.4% of the total variance in subjective well-being and life satisfaction levels, respectively. As a result of the research, it was observed that the higher the perceived social support, the higher the mental well-being. In addition, it was found that the subjective well-being levels of adolescents differed significantly according to age and income variables. Accordingly, it was observed that as the age increased, the subjective well-being levels of the adolescents decreased, and it was determined that the subjective well-being scores of the adolescents in the 17-year-old group were lower than those in the 14- and 15-year-olds. Adolescents with high income levels were found to have higher subjective well-being levels compared to those with medium-low income levels. In the study, it was observed that total life satisfaction scores of adolescents differed significantly according to age and income variables. Accordingly, it was found that the level of life satisfaction decreased as the age of the adolescents increased, and it was determined that the total life satisfaction scores of the adolescents in the 17-year-old group were lower than those in the 14- and 15-year-olds. In addition, the total life satisfaction levels of adolescents with good income level are higher than those with medium-low income level. It was observed that the subjective well-being levels of the adolescents did not differ according to the gender variable. Being productive, responsible and happy individuals in their lives by discovering their own interests and abilities are factors that will contribute to individual and social development. For this reason, informative studies and trainings can be organized for individuals, teachers and families in adolescence on the subject.

***Keywords**: Perceived Social Support, Adolescence, Psychological Well-being, Subjective Well-Being, Life Satisfaction*

Bildiri No: BT109

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK SAHTEKARLIĞIN İNCELENMESİ VE ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Ülkü Tosun
Medipol Üniversitesi,
utosun@medipol.edu.tr
Orcid:

Aslı Burçak Taşören
Medipol Üniversitesi
abtasoren@medipol.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Eğitim, öğrenci davranışlarının belirlenen hedefler doğrultusunda değiştirilmesi, geliştirilmesi faaliyetlerini kapsar. Teknolojinin gelişimi ile öğrencilerin bilgi edindikleri kaynaklar da çeşitlenmiş ve ulaşımı kolaylaşmıştır. Kopya çekmenin yanı sıra araştırma/ödev yazarken alıntılanan kaynağa atıfta bulunmamak, alıntıda bulunulsa da kopyala-yapıştır tekniğini kullanmak, akademik sahtekarlık olarak nitelendirilmektedir (Ömür, Aydın ve Argon,2014). Araştırmalara göre öğrencilerin akademik sahtekarlık eğilimleri artmaktadır. Çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık eğilimlerinin ve kişisel görüşlerinin incelenmesidir. Bu çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte uygulanmıştır. Nicel veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen 'kişisel bilgi formu' ile Eminoğlu ve Nartgün (2009) tarafından uyarlanan 'akademik sahtekarlık eğilimi' ölçeği ile, nitel veriler ise 3 açık-uçlu soru ile elde edilmiştir. Çalışma grubu; rehberlik ve psikolojik danışmanlık ile psikoloji bölümlerinde okumakta olan 82 erkek (% 38.3) ve 132 kadın (%61.7) öğrenciden oluşmuştur. Çalışma sonucunda, 'akademik sahtekarlık eğilimi' ölçeğinin "kopya çekme eğilimi" alt boyutunda erkekler ile kadınlar arasında anlamlı fark bulunamaması diğer araştırmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir (Hançer, 2017; Kıral ve Saracaloğlu, 2018). İntihal kapsamında değerlendirilen diğer 3 alt boyutta yüksek puanlar alan erkekler, akademik sahtekarlığa kadınlardan daha fazla eğilimlidirler Bölüm ve sınıf düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmazken atıf verme ile ilgili alt boyutta İngilizce eğitim alan öğrencilerin sahtekarlık eğilimleri Türkçe eğitim alan öğrencilerden anlamlı derecede düşüktür. Bu öğrencilerin bir kısmı, açık uçlu soruları cevaplarken, atıf verme kurallarını öğreten bir ders aldıklarını ve bu kuralları uyguladıklarını belirtmişlerdir. Nitel verilere göre kopya almayı ve vermeyi reddeden öğrencilerin oranı kabul edenlerden yüksek olmakla birlikte, koşullara göre karar veren öğrencilerin oranlarının yüksek olması, kopyanın 'yardımlaşma' olarak değerlendirilmesi yaygınlığını desteklemektedir. Katılımcıların not ortalamalarına göre ödev /proje hazırlama konusundaki sahtekarlık eğilimleri arasında anlamlı fark yoktur. Fakat kopya çekme, araştırma yapma ve raporlaştırma süreci ile atıflara yönelik sahtekarlık eğilimlerinde en düşük puanlar 3 ve üstünde ortalaması olan başarılı öğrencilere aittir. Sınavda başkasından bakarak ya da materyal hazırlayarak kopya çekmeyi (%61.68) de, başkalarına kopya vermeyi (%44.39) de reddeden öğrencilerin oranları, kabul eden öğrencilerin oranlarından yüksektir. (Kabul oranları; kopya çekmek %21,96 , kopya vermek %23.36). Diğer öğrenciler, koşullara göre kararlarını değiştirdiklerini belirtmişlerdir. İnternetteki kaynaklardan yararlanarak ödev/sunum hazırlama konusunda verilen cevaplar çok çeşitlidir. Bu kategoride de koşullara göre karar veren öğrenciler (%9.35) bulunmaktadır.

Öğrencilerin %43'ü açıklamalarında atıf konusuna değinmemiştir.Özellikle öğretmen adayı üniversite öğrencilerinin akademik sahtekarlık konusunda eğitim almaları ve öğretmen olduklarında bilgilerini kendi öğrencilerine aktararak ilkokuldan itibaren etik kurallara uygun davranışlar geliştirilebilir. Ayrıca kopya çeken öğrencilere mutlaka disiplin cezalarının uygulanmasının öğrencilerin kopya çekme davranışlarını engelleyeceği öngörülebilir.

Anahtar Kelimeler: *Akademik sahtekarlık eğilimi, Kopya, Atıf.*

EXAMINATION OF ACADEMIC FRAUD IN UNIVERSITY STUDENTS AND THE STUDENTS' OPINIONS

ABSTRACT

Education covers the activities of changing and improving student behaviors in line with the determined goals. With the development of technology, the sources from which students obtain information have also diversified and their access has become easier. In addition to cheating, not citing the cited source while writing a research/homework and using the copy-paste technique even when quoting is considered academic fraud (Ömür, Aydın, & Argon, 2014). According to research, students' academic dishonesty tendencies are increasing. The aim of the study is to examine the academic dishonesty tendencies and personal views of university students. In this study, quantitative and qualitative research methods were applied together. Quantitative data were obtained with the 'personal information form' developed by the researcher and the 'academic fraud tendency' scale adapted by Eminoğlu and Nartgün (2009), while qualitative data were obtained with 3 open-ended questions. Working group; It consisted of 82 male (38.3%) and 132 female (61.7%) students studying in the departments of guidance and psychological counseling and psychology. As a result of the study, the inability to find a significant difference between men and women in the "tendency to cheat" sub-dimension of the 'academic fraud tendency' scale coincides with the results of other studies (Hançer, 2017; Kıral & Saracaloğlu, 2018). Men who score high in the other 3 sub-dimensions evaluated within the scope of plagiarism are more prone to academic dishonesty than women. Some of these students stated that while answering open-ended questions, they took a course that taught citation rules and applied these rules. According to the qualitative data, the rate of students who refuse to cheat is higher than those who accept, but the high rate of students who decide according to the conditions supports the prevalence of cheating as 'cooperation'. There is no significant difference between the dishonesty tendencies of the participants in preparing homework/projects according to their grade point averages. However, the lowest scores in cheating, research and reporting processes, and fraudulent tendencies towards citations belong to successful students with an average of 3 and above. The rate of students who refuse to cheat (61.68%) or cheat others (44.39%) by looking at someone else or by preparing material in the exam is higher than the rate of students who accept it. (Acceptance rates; cheating 21.96%, cheating 23.36%). Other students stated that they changed their decisions according to the conditions. The answers given on the subject of preparing homework/presentations using the resources on the Internet are very diverse. In this category, there are students (9.35%) who decide according to the conditions. 43% of the students did not mention the subject of citation in their explanations. Especially, when prospective university students receive training on academic fraud and when they become teachers, they can develop ethical behaviors starting from primary school by transferring their knowledge to their students. In addition, it can be foreseen that the disciplinary punishments of cheating students will prevent cheating behaviors of students.

Keywords*: Academic fraud tendency, Copying, Citation.*

Bildiri No: BT110

İLKOKULLARDA GÖREV YAPAN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK DÜZEYLERİ

Songül Tümkaya,
Çukurova Üniversitesi
stumkaya@cu.edu.tr
Orcid:

Cumali Yılmaz
Milli Eğitim Bakanlığı
cumaliyilmaz7320@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Girişimcilik ekonomi, siyaset, sağlık, eğitim vb. pek çok alanda kullanılan bir kavramdır. Genel anlamda bu kavram mevcut duruma bir ivme katma, fırsatları yakalama veya mevcut durumdan kendisine fırsat yaratma olarak ifade edilebilir. İçinde bulunduğumuz çağın bir takım becerileri edinmemiz gerektiği muhakkaktır. Bunlar becerileri Öğrenme ve Yenilikçilik Becerileri; Bilgi, Medya ve Teknoloji becerileri; Yaşam ve Kariyer Becerileridir. Bu becerilerin girişimcilikle doğrudan veya dolaylı yoldan alakalı olduğu görülebilir. Okullar öğrencileri geleceğe hazırlarken kendilerini de değişim ve dönüşüme adapte etmek zorundadır. Bu sürece dahil olmayan okulların öğretmen, öğrenci, idare ve diğer paydaşlar açısından toplum taleplerini karşılamada yetersiz kalması muhtemeldir. Kendi geleceğini tayin edemeyen okulların yetiştirdikleri öğrencilerin geleceklerini de tayin edemeyeceklerdir. Girişimcilik bu noktada önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Girişimcilik farklı bilim adamları tarafından tanımlanmış olsa da üzerinde uzlaşılan ortak noktalar vardır. Bunlar fırsat yakalama ve mevcut durumdan kendine fırsat yaratmadır. Aynı şeye farklı gözle bakma yeni bir tasarım veya yeni bir trend geliştirme girişimciliği eğitim alanında da kullanabileceğimizi göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren ilkokullarda yenilikçilik, değişim, üretkenlik gibi konularda problemler yaşanmaktadır. Bu tür problemler okul idarecilerinin girişimcilik kavramlarının ön plana çıkartılması ile daha kolay çözüme kavuşturulması mümkündür. Bunun yanında yaşadığımız çağın temel becerilerine sahip olan nesiller yetiştirmek istiyorsak onlara rol model olan okul idarecilerinin girişimci davranışlar sergilemeleri oldukça yararlı olacaktır. İşini seven, kendisinden beklenin daha fazlasını yapan okul yöneticileri çocukların daha nitelikli eğitim almalarını ve onların bir üst eğitim kurumuna daha donanımlı gitmelerini sağlayacaktır. Bu nedenle çalışmada ilkokullarda görev yapan okul yöneticilerinin çeşitli değişkenlere göre girişimcilik düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırmada ilkokullarda görev yapan okul yöneticilerinin çeşitli değişkenlere göre girişimcilik düzeyleri inceleneceğinden "ilişkisel tarama modeli" kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi Adana merkez ilçelerinden Seyhan, Yüreğir, Çukurova ve Sarıçam'da görev yapan ve tesadüfi örneklemle ile seçilen toplam 201 okul müdürü ve müdür yardımcılarından oluşmuştur. Araştırmada veriler 'Okul Yöneticileri Girişimcilik Ölçeği' ile toplanmıştır. Ölçek, Köybaşı (2017) tarafından geliştirilen okul yöneticilerinin girişimciliği (OYGÖ) belirlemek üzere geliştirilmiştir. Geliştirilen ölçek 15 maddelik 5'li likert tipi ölçme bir ölçme aracıdır. Ölçeğin birinci bileşen için .85; ikinci bileşen için .86 ve ölçek toplam puanları için .90 olarak hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda geçerli ve güvenilir olduğu belirlenen ölçekte 5'li derecelendirme tipi kullanılmıştır. 1=Hiçbir zaman,

2= Ara Sıra, 3= Bazen, 4=Sıklıkla, 5=Her Zaman seçenekleri ile ölçekten alınabilecek en düşük puan 15, en yüksek puan 75'tir. Ölçekten alınan puan yükseldikçe okul yöneticilerinin girişimciliklerinin arttığını göstermektedir. Verilerin analizinde, t testi, ve varyans analizinden yararlanılmıştır.
Araştırma sonuçları erkek yöneticilerin kadın yöneticilere göre kendilerini daha girişimci olarak algıladıkları anlaşılmıştır. Okul yöneticilerinin 56 ve üzeri yaş grubu hariç, yaş düzeyi arttıkça girişimcilik düzeylerinin de arttığı ortaya çıkmıştır. Aynı şekilde meslekte çalışma süresi ve yöneticilikte geçirilen çalışma süresi arttıkça okul yöneticilerinin girişimcilik düzeylerinde de artış görülmektedir. Eğitim düzeyine göre okul yöneticilerinin girişimcilik düzeyinin anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı anlaşılmıştır. Araştırma bulguları literatür çerçevesinde tartışılmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *İlkokul, Yönetici, Girişimcilik*

ENTREPRENEURSHIP LEVELS OF SCHOOL ADMINISTRATORS WORKING IN PRIMARY SCHOOLS

ABSTRACT

Entrepreneurship, economy, politics, health, education, etc. It is a term used in many fields. In general terms, this concept can be expressed as accelerating the current situation, seizing opportunities or creating opportunities from the current situation. It is certain that we need to acquire some skills of the age we live in. These skills are Learning and Innovation Skills; Knowledge, Media and Technology skills; Life and Career Skills. It can be seen that these skills are directly or indirectly related to entrepreneurship. While schools prepare students for the future, they have to adapt themselves to change and transformation. Schools that are not involved in this process are likely to fall short of meeting the demands of society in terms of teachers, students, administration and other stakeholders. Schools that cannot determine their own future will not be able to determine the future of their students. Entrepreneurship emerges as an important factor at this point. Although entrepreneurship has been defined by different scholars, there are common points agreed upon. These are seizing opportunities and creating opportunities from the current situation. Looking at the same thing from a different perspective shows that we can use a new design or a new trend development in the field of entrepreneurship education. In primary schools operating in our country, problems such as innovation, change and productivity are experienced. It is possible to solve such problems more easily by bringing the entrepreneurship concepts of school administrators to the fore. In addition, if we want to raise generations with the basic skills of the age we live in, it will be very useful for school administrators, who are role models for them, to exhibit entrepreneurial behaviors. School administrators who love their job and do more than are expected will ensure that children receive more qualified education and that they go to a higher education institution better equipped. For this reason, it is aimed to examine the entrepreneurship levels of school administrators working in primary schools according to various variables.
In this study, since the entrepreneurship levels of school administrators working in primary schools will be examined according to various variables, the "relational screening model" was used. The sample of the study consisted of a total of 201 school principals and vice principals working in Adana central districts Seyhan, Yüreğir, Çukurova and Sarıçam and selected by random sampling. The data in the research were collected with the 'School Administrators Entrepreneurship Scale'. The scale was developed by Köybaşı (2017) to determine the entrepreneurship of school administrators (OYGÖ). The developed scale is a 15-item 5-point Likert-type measurement tool. .85 for the first component of the scale; .86 for the second component and .90 for the scale total scores. As a result of the analyzes made, a 5-point rating type was used in the scale, which was determined to be valid and reliable. With the options 1=Never, 2= Sometimes, 3= Sometimes, 4=Often, 5=Always, the lowest score that can be obtained from the scale is 15, and the highest score is 75. As the score obtained from the scale increases, it shows that the entrepreneurship of the school administrators increases. In the analysis of the data, t-test and analysis of variance were used.
The results of the research revealed that male managers perceive themselves as more entrepreneurial than female managers. Except for the age group of 56 and over, it was found that as the age level of the school administrators increased, the level of entrepreneurship also increased. Likewise, as the working time in the profession and the working time in the management increase, the entrepreneurship levels of the school administrators also increase. It was understood that the entrepreneurship level of school administrators did not differ significantly according to education level. Research findings continue to be discussed within the framework of the literature.

Keywords*: Primary School, Manager, Entrepreneurship*

Bildiri No: BT111

AZERBAYCAN ULAŞTIRMA SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİNDE YENİLİKÇİ FAKTÖRLER

Vugar Nazarov
Head of the Department of Economics of ATMU, Associate Professor
Doctor of Philosophy in Economics
vuqar_74@mail.ru
Orcid:

Sakina Hajiyeva
Associate Professor of the Department of Economics of ATMU
Doctor of Philosophy in Economics
hajiyevasakina@yahoo.com
Orcid:

Jamal Hajiyev
Associate Professor of the Department of Economics of ATMU
Doctor of Philosophy in Economics
jamalhajiyev@yandex.ru
Orcid:

Vasif Ahadov
Doctoral student of the Department of Economics of ATMU
vasifahad@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Azerbaycan'ın ulaştırma sektörünün gelişimi, son yıllarda ülke ekonomisinin temel önceliklerinden biri haline geldi. Halihazırda ulaştırma sektörü, ülke ekonomisinin hızlı ve çeşitlendirilmiş gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu sektör, ürün ve hizmetlerin üretim, satış ve tüketim süreçlerindeki çeşitli faaliyetleri kapsamaktadır. Dünya ülkeleri, coğrafi konumları ne olursa olsun, daha fazla fayda sağlamak için ürünlerini küresel pazarlara daha karlı yollarla ulaştırmaya çalışmaktadırlar. Bu nedenle, uluslararası öneme sahip ulaşım koridorlarının kavşağında bulunan Azerbaycan Cumhuriyeti, dünyanın birçok ülkesiyle karşılıklı yarara dayalı ekonomik ilişkiler için uygun koşullar yaratan uygun bir ulaşım sistemine sahiptir.

Bu bağlamda makale, Azerbaycan'ın hem yurtiçi hem de uluslararası ulaşım altyapısının geliştirilmesinde yeniliklerin kullanılmasının ekonomik kalkınma üzerindeki etkisini analiz etmektedir. Burada, uluslararası deneyime atıfla, ulaştırma işletmelerinin rekabetçi faaliyetinin, ülke ekonomisinin yenilikçi gelişiminin itici gücü olduğu belirtilmektedir. İnovasyon faktörü sayesinde taşımacılık şirketleri birbirleriyle rekabet ederek müşteri segmentlerinin sayısını artırmakta ve temel konumlarını güçlendirmektedir. Bu makalede yazarlar,

Azerbaycan'ın hem bölgesel hem de uluslararası ulaşım koridorlarına katılımının özel ve kamu sektörleri üzerindeki etkisini ve ayrıca ülkenin ekonomik kalkınmasının yönü üzerindeki etkisini belirlemektedir.

***Anahtar Kelimeler**: yenilikçi faktörler, ulaşım altyapısı, uluslararası ulaşım koridorları, ulusal ekonomik kalkınma, ulaşım sistemi.*

INNOVATIVE FACTORS IN THE DEVELOPMENT OF AZERBAIJAN'S TRANSPORT SECTOR

ABSTRACT

The development of the transport sector of Azerbaijan has become one of the main priorities of the national economy in recent years. Currently, the transport sector plays an important role in the rapid and diversified development of the country's economy. This sector covers various activities in the production, sale, and consumption processes of products and services. Countries of the world, regardless of their geographical location, try to bring their products to global markets in more profitable ways to gain more benefits. That is why the Republic of Azerbaijan, located at the crossroads of transport corridors of international importance, has a suitable transport system, creating favorable conditions for mutually beneficial economic relations with many countries of the world. In this regard, the article analyzes the impact of the use of innovations in the development of both domestic and international transport infrastructure of Azerbaijan on economic development. Here, with reference to international experience, it is noted that the competitive activity of transport enterprises is the driving force of the innovative development of the country's economy. Thanks to the factor of innovation, transport companies increase the number of their customer segments and strengthen their basic positions, by competing with each other. In this article, the authors determine the impact of Azerbaijan's accession to both regional and international transport corridors on the private and public sectors, as well as its influence on the direction of the country's economic development.

***Keywords:** innovative factors, transport infrastructure, international transport corridors, national economic development, transport system.*

Bildiri No: BT112

BABA KAYBI YAŞAYAN ÇOCUK VE ERGENLERDE YAS SÜRECİ

Psik. Danış. Nahide TURHAL CEYLAN
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı Yüksek Lisans Öğrencisi
edihanlahrut@hotmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Firdevs SAVİ ÇAKAR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
firdevssavi@mehmetakif.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmada baba kaybı yaşayan çocuk ve ergenlerde yas süreci literatür ışığında ele alınmaktadır. Yas, sevilen ve güven duyulan kişinin kaybı sonucunda yoğun olarak yaşanan kaygı, keder ve üzüntü gibi duygulardır. Kayıp; anne, baba, kardeş, çocuk ya da bir sevilenin ölmesi veya boşanma, göç ve ayrılıklar gibi sebeplerle sevdiklerinden mahrum kalmayı içeren zorlayıcı bir süreçtir. Çok sayıda çalışmanın çocuk ve ergenlerde farklı biçimlerde bir çok kayıp yaşandığını ve yas sürecinin yaygın olduğunu ortaya koymasına rağmen bu konuda onların yas süreçlerine yeterince odaklanılmadığı görülmektedir. Anne ve baba, çocuk ve ergenler için en büyük psikososyal destek kaynağıdır. Bu nedenle bu dönemde yaşanan ebeveyn kayıpları çocuklar için oldukça travmatik deneyimlerdir. Baba kaybı bu doğrultuda çocuklarda başa çıkılması zor bir kayıp türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Babanın yokluğu çocuğun ve gencin gelişimini ve uyumunu bir çok açıdan etkilemektedir. Çocuğun yaşı ve cinsiyeti, çocuğun yapısal özellikleri, annenin eşinin yokluğuna gösterdiği tepki, anne-çocuk etkileşiminin niteliği, ailenin sosyo-ekonomik durumunda meydana gelen değişim, baba yerine geçen başka insanların varlığı gibi çeşitli etkenler, çocuğun baba yokluğundan farklı etkilenmesine yol açmaktadır. Bu çalışmada, baba kaybı yaşayan çocukların kayıp sonrası tepkileri ve yas süreci ile uzmanlara yönelik yas müdahalelerine yönelik öneriler sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: *Baba kaybı, çocuk ve ergenlerde yas süreci, yas müdahaleleri*

THE GRIEF PROCESS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS EXPERIENCING THE LOSS OF A FATHER

ABSTRACT

In this study, the grief process in children and adolescents who have lost a father is discussed in the light of the literature. Grief is feelings such as anxiety, grief and sadness experienced intensely as a result of the loss of a loved and trusted person. Loss; It is a compelling process that involves deprivation of loved ones due to the death of a mother, father, sibling, child or a loved one, or divorce, immigration and separation. Although many studies have revealed that children and adolescents experience many losses in different forms and the bereavement process is common, it is seen that there is not enough focus on their grief processes in this regard. Parents are the greatest source of psychosocial support for children and adolescents. For this reason, parental losses experienced during this period are quite traumatic experiences for children. In this respect, the loss of a father emerges as a type of loss that is difficult to cope with in children. The absence of the father affects the development and adaptation of the child and young person in many ways. Various factors such as the child's age and gender, the child's structural characteristics, the mother's reaction to the absence of her spouse, the nature of the mother-child interaction, the change in the socio-economic status of the family, the presence of other people who replace the father cause the child to be affected differently by the absence of the father. In this study, the post-loss reactions of children who have lost a father and the mourning process and recommendations for grief interventions for specialists are presented.

***Keywords**: Father loss, grieving process in children and adolescents, grief interventions*

Bildiri No: BT113

ERKİN AZAM'IN EDEBİ KİŞİLİĞİ ÜZERİNE

Doç. Dr. Obidjon SHOFIYEV
Termiz Devlet Üniversitesi
Özbekistan Respublikasi
shofiyev@mail.ru
Orcid:

ÖZET

Bu makalede, Özbek yazar Erkin Azam'ın hayatı ve edebî kişiliği üzerinde durulmuştur. Hikâye, kıssa, roman, tiyatro ve köşe yazıları yazarlığı yapan edibin sanat dünyasına genel olarak bir göz atılmıştır. Özbekistan halk yazarı Erkin Azam 20. yüzyılın 70'li yıllarında edebiyat aleminde görülmeye başlamıştır. Bu dönem Özbek edebiyatı kendisinin büyük bir değişim sahfasını yaşamaktaydı. Özellikle genç nesil Özbek yazar ve şairleri edebiyata yeni bir ruh, cazibe kazandırdığı görülür. Erkin Azam sürekli olarak hem manevi marifi, hem de sosyal edebi hayata faal katılan yazarlardan biridir. O, birçok yayın kurullarında tecrübe edinmiş, Özbekistan bağımsızlığa kavuşunca da devlet kurulların da yüksek kademelerde çalışmıştır. Erkin Azam, pek çok öykü, dram, sinema yazıları ve gazete makalelerinin yazarı olmakla birlikte bir de roman sahibidir. O, hangi janrda yazsa da kendine özgü bir yöntemiyla ayrıcalıklıdır. Onun icadında sadece Özbek edebiyatı değil, belki de Dünya edebiyatı temsilcilerinin gelenekleri hissedilir. Örneğin, Cengiz Aytmatov, Nodar Dumbadze, Fazil İskender, Aziz Nesin gibi yazarların icadı onun için birer ilham kaynağı olmuştur. Onun eserlerinin çoğu kahramanlar delikanlı, inatçı bir karaktere sahiptirler. Ayrıca Erkin Azam'ın icadında kina (ironik) yöntemi öncülük taşır. Erkin Azam'ın eserleri birçok yabancı dillere çevirilmiştir. Örneğin, onun çalışmaları Çek, Rus, İngiliz, Fransız dillerinde yayınlanmıştır. Sinema yazıları ise dünyanın birçok ödüllerini kazanmıştır. O, bugünlerde de yoğun edebi çalışmalar sürdüren bir edip olarak bilinmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Erkin Azam, Özbek edebiyatı, publicist, editör, edebi tür, hikâye, kıssa, roman.*

ON ERKIN AZAM'S LITERATURE PERSONALITY

ABSTRACT

This article focuses on the life and literary personality of the Uzbek writer Erkin Azam. A general overview of the art world of literary, who writes stories, parables, novels, plays and columns, has been taken. Erkin Azam, the folk writer of Uzbekistan, started to be seen in the literary world in the 70s of the 20th century. In this period, Uzbek literature was going through a phase of great change. It is seen that especially the young generation Uzbek writers and poets bring a new spirit and attraction to literature. Erkin Azam is one of the writers who constantly participates in both spiritual and social literary life. He gained experience in many editorial boards, and when Uzbekistan gained independence, he worked at high levels in state boards. Erkin Azam is the author of many stories, dramas, feature films and newspaper articles, as well as a novelist. No matter what genre he writes in, he is privileged with a unique method. In his invention, not only Uzbek literature, but perhaps the traditions of representatives of world literature are felt. For example, the inventions of writers such as Cengiz Aytmatov, Nodar Dumbadze, Fazil Iskender, Aziz Nesin have been a source of inspiration for him. The protagonists of most of his works have a young, stubborn character. In addition, the kina (ironic) method leads the way in Erkin Azam's invention. Erkin Azam's works have been translated into many foreign languages. For example, his works have been published in Czech, Russian, English, French languages. His film writings have won many awards around the world. He is known as a literary artist who continues to work extensively even today.

Keywords*: Erkin Azam, Uzbek literature, publicist, editor, literary genre, story, parable, novel.*

Bildiri No: BT114

NAHÇIVAN BÖLGESİNİN BOYALI KAPLAR KÜLTÜRÜ

Doç. Dr. Toğrul HALİLOV
Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Nahçıvan Bölümü
x.toqrul@gmail.com
Orcid:

ÖZET

"Boyalı kablar kültürü" dünya arkeolojisinde özel yer tutmaktadır. Dünya arkeolojisinde olduğu kibi, Azerbaycan arkeolojisinde de bu konunun araştırılması bilimsel önem taşımaktadır. "Boyalı kablar kültürü" Azerbaycan'ın diğer topraklarından farklı olarak Nahçıvan'da daha çok yayğındır. Nahçıvan`dakı I Kültepe, II Kültepe, Şahtahtı, Nehecir, Yaycı, Çalhanqala vb. arkeolojik yerleşimlerde "Boyalı kaplar kültürü" ile ilgili çok sayıda arkeoloji bulgular bulunmaktadır. Nahçıvan'daki arkeolojik yerleşimlerde bulunan çok sayıda boya bezemeli kablar Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nin "Boyalı kaplar kültürü" nün en önemli merkezlerinden biri olmasıyla bağlılık oluşturuyor "Boyalı kaplar kültürü" Nahçıvan'ın yanı sıra Urimiya havzası ve Doğu Anadolu'da da yaygındır. II Kültepe yerleşiminin Orta Tunç Çağı'na ait I., IV. yapı-inşaat kalıntılarından dairesel ve dikdörtgen biçimli seramik fırınlarını ve seramik yapımı emalathanesini, boye bezemeli kabları vb. örnek göstermek olasıdır. Emalathanede (atölyede) bulunan içerisi boya dolu, üzeri tamamen boyalı kaplar, çok sayıda basit ve boyalı çanak çömlek parçaları bu yerleşimin Orta Tunç Çağı'nda Nahçıvan'ın önemli seramik merkezlerinden biri olduğunu kanıtlıyor. II Kültepe yerleşimden bulunmuş bu tip kapların çoğunun seramik imalathanelerindeki fırınlarda bulunması, onların yerli seramikçiler tarafından yapıldığını kanıtlıyor. Yerleşimde bulunan seramik fırınları "Ak deniz türlü" fırınlarla benzerlik oluşturmaktadır. Nahçıvanda ""Boyalı kaplar kültürü" M.Ö.III-I binyılları kapsamakta, dört döneme ayırlmaktadır. Bu kültürün ilk dönemi için monokrom (bir boyalı) boyalı kaplar karakteristik olsa da, sonraki dönemlerde polikrom kaplar yaygındır. Monokom boyalı kaplarda kırmızının üzerine siyah renkle düz ve dalgalı çizgilerden oluşan çeşitli desenler çizilmiştir. Polikrom boyalı kapların üzerinde basit kompozisyonlu desenlerle yanı sıra karmaşık kompozisyonlu desenler de kullanılmıştır. Kapların üzerinin süslemesinde dalgalı, kesik çizgiler, üçgenler, küçük daireler, insan, kuş ve hayvan resimleri kullanılmıştır. Seramiklerin süslemesinde kullanılan desenler insanların dini-ideolojik görüşlerinin yanısıra sanatkarlık yeteneğiyle bağlı olmuştur. Desenlerde yerel özelliklerin yanısıra, Ortadoğu, Urmiye Havzası ve Doğu Anadolu vb. kültürleri ile benzer özelliklerin bulunması farklı bölge insanlarının maddi ve manevi kültürlerinde benzerliğin olduğunu, her bir desenin derin bir anlamı olduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Nahçıvan, Orta Tunç çağı, Boyalı kablar kültürü, Seramik fırını ve emalathanesi*

PAINTED CONTAINERS CULTURE OF NAHCHIVAN REGION

ABSTRACT

The “painted pot culture” has a special place in world archeology. As it is in world archeology, the research of this subject in Azerbaijan archeology is of scientific importance. "Painted pot culture" is more common in Nakhchivan, unlike other lands of Azerbaijan. I Kültepe, II Kültepe, Şahtahtı, Nehecir, Yaycı, Çalhanqala etc. in Nakhchivan. There are many archaeological findings related to the "Painted pot culture" in archaeological settlements. Numerous paint-decorated vessels found in archaeological settlements in Nakhchivan form an affiliation with the Nakhchivan Autonomous Republic being one of the most important centers of the “Painted pot culture”. It is possible to cite the circular and rectangular ceramic kilns and ceramic-making workshop, paint-decorated vessels, etc. from the 1st and 4th building-construction remains of the Kültepe settlement belonging to the Middle Bronze Age. Many simple and painted sherds prove that this settlement was one of the important ceramic centers of Nakhchivan during the Middle Bronze Age. Creating similarities with “Mediterranean type” ovens taste. "Painted pot culture" in Nakhchivan covers the III-I millennium BC and is divided into four periods. Although monochrome (one painted) painted pots are characteristic for the first period of this culture, polychrome pots are common in later periods. Various patterns consisting of straight and wavy lines are drawn in black on red on monocom painted pots. In addition to simple composition patterns, complex composition patterns were also used on the polychrome painted pots. Wavy, dashed lines, triangles, small circles, pictures of people, birds and animals were used to decorate the pots. The patterns used in the decoration of ceramics have been connected with the religious-ideological views of the people as well as the talent of artistry. In addition to local features in patterns, Middle East, Urmiye Basin and Eastern Anatolia etc. The presence of similar features with their cultures proves that there is a similarity in the material and spiritual cultures of the people of different regions, and that each pattern has a deep meaning.

Keywords: *Nakhchivan, Middle Bronze Age, Painted pot culture, Ceramic kiln and workshop*

Bildiri No: BT115

ÇİFTLERDE BİLİNÇLİ FARKINDALIK TEMELLİ GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA PROGRAMININ ETKİLİLİĞİNİN İNCELENMESİ

Gülgün Uzun
Milli Eğitim Bakanlığı
gulgun_gcn@hotmail.com
Orcid:

Mehmet Engin Deniz
Yıldız Teknik Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi İstanbul, Türkiye
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmada, bilinçli farkındalık temelli grupla psikolojik danışma programını evli çiftlerin "evlilikte bilinçli farkındalık" düzeylerine etkisi incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, deney ve kontrol gruplu; ön test, son test, izleme testi modeline dayalı deneysel bir çalışmadır (Büyüköztürk ve diğ., 2017). Araştırmanın bağımsız değişkeni; ön test ve son test arasında sadece deney grubuna uygulanan bilinçli farkındalık temelli grupla psikolojik danışma programıdır. Araştırmanın bağımlı değişkeni ise, evli çiftlerin evlilikte bilinçli farkındalık ölçeğinden aldıkları puanlardır. Araştırma, İstanbul ilinde yaşayan en az 1 yıllık evli ve en az ortaöğretim mezunu çiftlerden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri "Evlilikte Bilinçli Farkındalık ölçeği" ile elde edilmiştir. Deney grubuna araştırmacı tarafından 10 haftalık bilinçli farkındalık temelli grupla psikolojik danışma programı uygulanmıştır. Kontrol grubuna herhangi bir program uygulanmamıştır İzleme ölçümleri, son test uygulamasından iki ay sonra yapılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde Mann Whitney U Wilcoxon İşaretli Sıralar testi ve Friedman Testi kullanılmıştır (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2013). Elde edilen araştırma bulgularının sonucunda, uygulanan grupla psikolojik danışma programı, uygulamaya katılan çiftlerin (deney grubu) evlilikte bilinçli farkındalık puanlarını artırmıştır. Deney grubunda yer alan evli çiftlerin bilinçli farkındalık ön test-son test ($z=-3.522$, $p<.05$) ve ön test-izleme testi ($z=-3.521$, $p<.05$) puanları arasından anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Ancak kontrol grubunda yer alan evli çiftlerin bilinçli farkındalık ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır ($z= .816$, $p>0,05$). Bunda sonraki çalışmalarda aynı program, bireyle psikolojik danışma formatında tek bir çift ile yürütebilir ve sonuçlar karşılaştırılabilir.

***Anahtar Kelimeler**: Evlilikte Bilinçli Farkındalık, Evlilik, Grupla Psikolojik Danışma Programı*

INVESTIGATION OF THE EFFECTIVENESS OF A CONSCIOUS AWARENESS BASED GROUP PSYCHOLOGICAL COUNSELING PROGRAM IN COUPLES

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the effect of the mindfulness-based group counseling program on the "conscious awareness in marriage" levels of married couples. With research, experimental and control groups; It is an experimental study based on the pre-test, post-test, follow-up test model (Büyüköztürk et al., 2017). The independent variable of the research; It is a mindfulness-based group psychological counseling program applied only to the experimental group between the pre-test and post-test. The dependent variable of the study is the scores that married couples get from the mindfulness scale in marriage. The research consists of couples who have been married for at least 1 year and are at least secondary school graduates living in Istanbul. The data of the research were obtained with the "Conscious Awareness in Marriage Scale". A 10-week mindfulness-based group psychological counseling program was applied to the experimental group by the researcher. No program was applied to the control group. Follow-up measurements were made two months after the post-test. Mann Whitney U Wilcoxon Signed Ranks test and Friedman Test were used to analyze the data obtained as a result of the research (Büyüköztürk, Çokluk, & Köklü, 2013). As a result of the research findings, the applied group counseling program increased the marital mindfulness scores of the couples (experimental group) who participated in the application. It is seen that there is a significant difference between the mindfulness pretest-posttest ($z=-3.522$, $p<.05$) and pretest-follow-up test ($z=-3.521$, $p<.05$) scores of the married couples in the experimental group. However, there was no statistically significant difference between the mindfulness pre-test and post-test scores of married couples in the control group ($z= .816$, $p>0.05$). In future studies, the same program can be carried out with a single couple in an individual counseling format and the results can be compared.

***Keywords**: Conscious Awareness in Marriage, Marriage, Group Counseling Program*

Bildiri No: BT116

SAYILARLA GÜÇ VE ÇEVİKLİK: STANDART DEĞERLENDİRMELER YOLUYLA ÇEŞİTLİ PİYANO MÜZİĞİNİN SAVUNMASI

Kathryn Woodard
Sonic Crossroads
sonic.crossroads@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Covid-19 pandemisi ve ardından gelen karantinalar birçok öğrencinin müzik eğitimine erişimini küresel olarak etkiledi, ancak bu koşullar aynı zamanda çevrimiçi seçeneklerin benimsenmesi nedeniyle birçokları için fırsatlar yarattı. Dünyanın dört bir yanındaki Black Lives Matter hareketine yanıt olarak çeşitlilik ve kapsayıcılık konusundaki artan farkındalıkla birlikte, birçok kuruluş değerlendirme ve başarıya yönelik yaklaşımlarını çevrimiçi seçenekleri ve daha fazla repertuar seçeneklerini içerecek şekilde değiştirdi. Bu sunum, piyano stüdyosunda özellikle Türk bestecilere odaklanarak çok çeşitli bestecilerin farkındalığını artırmak için mevcut proje yönetimi uygulamalarında benimsenen çevik bir metodolojiyi tanıtacaktır. İlhan Baran, Adnan Saygun ve Muammer Sun da dahil olmak üzere birçok besteci, genç öğrencilere uygun, çekici piyano parçaları yazmıştır, ancak bu parçalar çoğunlukla Türkiye dışında pek tanınmamaktadır. Bu eserler ve diğerleri hakkında farkındalığı artırmak, kültürler arası iletişim potansiyeli yaratır, ancak girişim müzik öğretmenleri, eğitim liderleri ve yayıncıların hedeflenen çabalarını gerektirecektir. Çevik bir yöntem, 1) çeşitli repertuarlara dikkat çekmek, 2) parçaları öğrencilere tanıtmak ve 3) jüriler, seçmeler, sınavlar ve performanslar aracılığıyla bunları küresel sahnede tanıtmak için gereken dolambaçlı rotayı – veya erdemli döngüyü – uygun şekilde kullanır. Sunum, katılımcılara çevik yönetim uygulamaları kavramını tanıtacak ve bunların, öğrenciler için çeşitli repertuarları vurgulayan ve teşvik eden, halihazırda devam etmekte olan çeşitli girişimlere nasıl uygulanacağını açıklayacaktır.

Anahtar Kelimeler*: müzik eğitimi, değerlendirme, çeviklik, çeşitlilik*

STRENGTH AND AGILITY IN NUMBERS: ADVOCATING FOR DIVERSE PIANO MUSIC THROUGH STANDARD ASSESSMENTS

ABSTRACT

The Covid-19 pandemic and ensuing lockdowns globally affected access to music instruction for many students, but these conditions also created opportunities for many as online options were embraced. Together with a heightened awareness of diversity and inclusion in response to the Black Lives Matter movement across the globe, several organizations shifted their approach to assessment and achievement to include online options and greater choice of repertoire. This presentation will introduce an agile methodology, as embraced in current project management practices, for raising awareness of a diverse range of composers within the piano studio with a particular focus on Turkish composers. Several composers, including Ilhan Baran, Adnan Saygun, and Muammer Sun, have written attractive sets of piano pieces suitable for young students, but for the most part these pieces are not well known outside of Turkey. Raising awareness of these works and others creates the potential for cross-cultural communication, but the initiative will require targeted efforts by music teachers, educational leaders, and publishers. An agile method appropriately takes the circuitous route – or virtuous cycle – needed to 1) bring attention to diverse repertoire, 2) introduce pieces to students, and 3) promote them on the global stage through juries, auditions, exams and performances. The presentation will introduce participants to the concept of agile management practices and will describe how these apply to several initiatives already in progress that highlight and promote diverse repertoire for students.

***Keywords**: music education, assessment, agile, diversity*
Bildiri No: BT117

COVID-19 PANDEMİSİ UZAKTAN ÇALIŞMA KOŞULLARININ AKADEMİK KİŞİSEL ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ: BİR VAKA ÇALIŞMASI

Yasemin Sarıcı Aytan
İstanbul Esenyurt Üniversitesi
yasemisariciaytan@esenyurt.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Araştırmanın amacı Covid 19 pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan çalışma koşullarının iş-aile dengesi ve iş performansı üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırma modelinde Work Family Balance (WFB) ölçeği alt boyutları olan, Negative Impact of Work on Family (NIWF), Negative Impact of Family on Work (NIFW) ve Work Family Balance (WFB) değişkenlerinin Job Performance (JP) değişkenine etkisi araştırılmıştır. Ocak 2021 – Mayıs 2021 aylarında İstanbul genelinde akademisyenler üzerinde uygulanan anket çalışması için 800 katılımcıya ulaşılmıştır. Çalışmaya gönüllü olarak katılan 240 akademisyen katılımcının %48,8'i bayan, %51,2'si ise erkektir. Medeni durum %62,9 evli, %35 ise bekâr şeklinde dağılım göstermiştir. Katılımcıların yaş gruplarında en yüksek oranlar %45,8 ile 35-49 yaş grubu ile %24,6 ile 50-64 ve 21-34 yaş gruplarına aittir. Katılımcılarımızda en çok İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi akademisyenleri %20,8 oranında, Eğitim Bilimleri Fakültesi akademisyenleri %15,4 oranında ve Sağlık Bilimleri Fakültesi akademisyenleri %14,6 oranındadır. Akademik unvan oranlarında Dr. Öğretim Üyesi %30, Araştırma Görevlisi %25,8, Öğretim Görevlisi %19,6, Profesör %14,6, Doçent ise %10 oranları ile yer almıştır. Mesleki deneyim gruplarında ise 6 yıl üzeri %60.4, 2-4 yıl arası %14,6, 4-6 yıl arası %13,8, 2 yıl ve daha az %11,3 oranları ile örneklemimizde yer almıştır. Work Family Balance (WFB) ölçeğinin alt boyutları literatürde geçtiği şekilde 3 boyutlu olarak analizde yer almıştır. Analizde maddelerde faktör yükü düşüklüğünden (FY<0,50) elenen madde olmamıştır. Analizde Work Family Balance (WFB) ölçeğini oluşturan maddelerde faktör yükleri (,557;,881) aralığında yer almıştır. Job Performance (JP) ölçeği tek boyutlu olarak maddelerin tamamı analizde yer alarak sonuçlandırılmıştır.

***Anahtar kelimeler:** Uzaktan Çalışma, Iş-Aile Dengesi, Iş Performansı, Covid-19*

AN EXAMINATION OF THE IMPACT OF COVID-19 PANDEMIC REMOTE WORKING CONDITIONS ON ACADEMIC PERSONAL: A CASE STUDY

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the effect of the remote working conditions of academicians on the Work-Family balance and Job Performance during the Covid 19 pandemic period. In the research model, the effect of the sub-dimensions of the Work Family Balance (WFB) scale; Negative Impact of Work on Family (NIWF) and Negative Impact of Family on Work (NIFW) and Work Family Balance (WFB) on the Job Performance (JP) variable was examined. 800 participants were reached for the survey conducted on academicians across Istanbul in January 2021 – May 2021. Of the 240 academicians who voluntarily participated in the study, 48.8% were female and 51.2% were male. The marital status distribution was 62.9% married and 35% single. The highest rates in the age groups of the participants belong to the 35-49 age group with 45.8%, and the 50-64 and 21-34 age groups with 24.6%. Among our participants, 20.8% of the academicians of the Faculty of Business and Management Sciences, 15.4% of the academicians of the Faculty of Educational Sciences and 14.6% of the academicians of the Faculty of Health Sciences. In terms of academic titles, Dr. Faculty Member 30%, Research Assistant 25.8%, Lecturer 19.6%, Professor 14.6%, Associate Professor 10%. In professional experience groups, 60.4% for more than 6 years, 14.6% for 2-4 years, 13.8% for 4-6 years, 11.3% for 2 years and less. The sub-dimensions of the Work Family Balance (WFB) scale were included in the 3-dimensional analysis as mentioned in the literature. In the analysis, no item was eliminated due to low factor load (FY<0.50). In the analysis, the factor loads of the items forming the Work Family Balance (WFB) scale were in the range of (.557;.881). The Job Performance (JP) scale was concluded by including all the items in the analysis as one-dimensional.

Keywords *: Remote Work, Work-Family Balance, Job Performance, Covid 19*

Bildiri No: BT118

İLHANİLER DEVLETİ'NİN ÇÖKÜŞÜNÜN İKTİSADİ-SOSYAL VE SİYASİ SEBEPLERİ

Doç Dr. Yaşar Bedirhan
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
caturalp@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

1256 yılında Cengiz Han'ın torunu tarafından kurulan İlhanlı Devleti, Azerbaycan'ın Tebriz şehrini merkez üstü yaparak yönetimi devletler arasında sağlamaya çalışmıştır. Bir Moğol devleti olan ve Yüzyıl kadar bir süre dahilinde devlet otoritesini sürdüren İlhanlı Devleti, 1336 yılında kendi iç siyasetinde yaşadığı karışıklıklardan dolayı birden fazla devletçik yapısına bölünerek parçalanmıştır. Bu parçalanmada özellikle feodal grupların birbirleriyle olan mücadeleleri ve hanedan üyelerini kendi iktidar hesaplarına alet eden devlet ümerasının önü alınamayan hırsları önemli rol oynamıştır. İlhanlı devletinin parçalanmadan önceki son hükümdarlarından biri olan Ebu Said Bahadır'ın, ölümünden sonra yaşanan iç karışıklık bir yıl içinde merkezi otoriteyi sarsmış ve önüne geçilemeyecek bir hal almıştır. İlhanlı Devleti'nde güçlü emirlerin nüfuzu altında kısa süreli taht değişiklikleri devam etmiş fakat emirler seçtirdikleri kukla hanların gölgesinde yönetimi ellerinde tutmaya çalışmışlardır. Devletin parçalanmasının ardından bölgesel yönetimlerle de hükümdarlar, devleti yönetmeye çalışmış ancak son İlhanlı hükümdarı olan Tuğa Timur'un öldürülmesiyle beraber devletin varlığı tamamen son bulmuştur.

Anahtar kelimeler: *Moğollar, İlhanlı Devleti, Hülagü Han, Ebu Said Bahadır Han*

ECONOMIC-SOCIAL AND POLITICAL REASONS FOR THE COLLAPSE OF THE ILHANILER STATE

ABSTRACT

Established by Genghis Khan's grandson in 1256, the Ilkhanid State tried to establish the administration between the states by making Tabriz city of Azerbaijan above the center. İlhanlı State, which is a Mongolian state and maintained its state authority for a century**,** In 1336, due to the turmoil it experienced in its own internal politics, it was divided into more than one state structure. The struggle of feudal groups with each other and the irrepressible ambitions of the state administrators who used the members of the dynasty to their power accounts played an important role in this disintegration. After the death of Abu Said Bahadır, one of the last rulers of the Ilkhanid state before the disintegration, the internal turmoil that occurred within a year shook the central authority and became unavoidable. In the Ilkhanate State, short-term throne changes continued under the influence of powerful orders, but they tried to keep the rule in the shadow of the puppet khans that they had chosen. After the disintegration of the state, rulers with regional governments, tried to rule the state, but with the murder of Tuga Timur, the last Ilkhanian ruler, the existence of the state ceased completely.

Keywords: *Mongols, Ilkhanid State, Hülagü Han, Ebu Said Bahadır Han*

Bildiri No: BT119

KAMU YÖNETİMİNDE POSTMODERN YAKLAŞIM

Arzu Yıldırım
Şirnak Üniversitesi
a.ucar@sirnak.edu.tr
Orcid: 0000-0002-8543-278x

ÖZET

Küreselleşme, bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmeler kamu yönetimini de değişim konusunda etkilemiştir. Kamu yönetiminde postmodern uygulamalar doğrultusunda bir değişim yaşanmaktadır. Modernizm, sosyal ve doğa bilimlerinde nesnellik anlayışını kabul etmektedir. Kamu yönetiminde ise geleneksel kamu yönetimi anlayışının etkilerini taşımaktadır. Kamu yönetiminde hizmetlerin sunulmasında kurallara bağlılık, hiyerarşinin etkin olduğu, bürokratikleşmenin önemli olduğu, merkezi yönetim anlayışının benimsendiği bir anlayışı temsil etmektedir. Modernizm anlayışına bir tepki şeklinde postmodern düşünceler gündeme gelmeye başlamıştır. Modernizmin aksine postmoden anlayışta bürokratikleşmenin azaldığı, hizmetlerin gerçekleştirilmesi ve sunulmasında esnekliğin söz konusu olduğu, etkinliğin ve verimliliğin önemli olduğu bir anlayışı temsil etmektedir. Postmodern düşünce geleneksel yönetim anlayışına karşı çıkmaktadır. Bu nedenle 1980'li yıllardan itibaren bütün dünyada postmodern yaklaşım ekseninde kamu yönetimi alanında yeni yapılanmalara gidildiği görülmektedir. Postmodern anlayışın odağında vatandaşlar yer almaktadır. Çünkü postmodern düşüncede vatandaşların istek ve ihtiyaçları her şeyden önce gelir, bireyselleşmenin aynı zamanda kamu yönetimlerinde bütünlüğü getireceği savını savunurlar. Postmodern anlayışta vatandaşlara, kamu yönetimlerinin vazgeçilmez unsurları olan beşeri sermaye ve bilim ve teknolojik gelişmeler devletlerin diğer devletlerle, kuruluşlarla rekabet avantajı kazanmasında önemli faktörlerdir. Bu nedenle bu unsurla daha fazla önem verilmesi gerekir. Bu çalışmada kamu yönetimi ve postmodern anlayış arasındaki ilişki kurulmaya çalışılmıştır. Postmodern düşüncelerin kamu yönetimine yansımalarını incelemektir. Bu nedenle çalışmada modernizm ve postmodernizm kavramları açıklanmıştır. Kamu yönetimi ile postmodernizm yaklaşım arasındaki ilişki incelenmiştir. Kamu yönetiminde postmodern savlar kapsamında yaşanan değişimler açıklanmıştır.

Anahtar kelimeler: *modernizm, postmodern yaklaşım, kamu yönetimi***.**

POSTMODERN APPROACH TO PUBLIC ADMINISTRATION

ABSTRACT

Globalization, developments in science and technology have also affected public administration in terms of change. There is a change in public administration in line with postmodern practices. Modernism accepts the concept of objectivity in the social and natural sciences. In public administration, it carries the effects of traditional public administration approach. Adherence to rules in the provision of services in public administration represents an understanding in which hierarchy is effective, bureaucratization is important, and a central management approach is adopted. Postmodern thoughts have started to come to the fore as a reaction to the understanding of modernism. Contrary to modernism, postmodernism represents an understanding in which bureaucratization is reduced, flexibility is in question in the realization and delivery of services, and efficiency and productivity are important. Postmodern thought opposes the traditional management approach. For this reason, it is seen that new structuring in the field of public administration has been made in the axis of postmodern approach all over the world since the 1980s. Citizens are at the center of postmodern understanding. Because in postmodern thought, the wishes and needs of the citizens come first, they argue that individualization will also bring integrity in public administrations. In the postmodern understanding, human capital and scientific and technological developments, which are indispensable elements of public administration, are important factors for states to gain competitive advantage with other states and organizations. Therefore, more attention should be paid to this element. In this study, the relationship between public administration and postmodern understanding has been tried to be established. To examine the reflections of postmodern thoughts on public administration. For this reason, the concepts of modernism and postmodernism are explained in this study. The relationship between public administration and postmodernism approach has been examined. Changes in public administration within the scope of postmodern arguments are explained

Keywords : *modernism, postmodern approach, public administration.*

Bildiri No: BT120

GELİŞİMSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÇOCUKLAR İÇİN DİJİTAL TEHDİTLER: ÇEVRİM İÇİ İSTİSMAR VE SİBER ZORBALIK

Gizem Yıldız
Anadolu Üniversitesi
gizemy@anadolu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Gelişimsel yetersizlik terimi fiziksel ve zihinsel güçlüklerle karakterize bir dizi yetersizliği kapsayan şemsiye bir kavramdır. Bu çalışmada "gelişimsel yetersizlik" terimi ile özellikle zihinsel, sosyal ve iletişimsel alanlarda güçlük yaşayan zihin yetersizliği ve otizm spektrum bozukluğu kastedilmiştir. Yeni neslin dijital bir çağa doğduğu bu dönemde tüm çocuklar dijital platformlarla büyümektedir. Zihinsel özellikleri nedeniyle istismarı tanıma ve önlemede güçlük çeken gelişimsel yetersizlik sahibi çocuklar akranlarına kıyasla daha fazla istismara uğramaktadır (Gwynette vd., 2018; Iglesias vd., 2019; Philips ve Anderson, 2020). İstismar dijital platformlarda takibi daha zor hale gelmekte ve ebeveynler tarafından fark edilmeyebilmektedir. Kötü niyeti anlamada ve kendini savunmada güçlük yaşayan bu bireylerin dijital ortamda güvenliğinin sağlanması yaşamsal önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı alanyazına dayalı olarak gelişimsel yetersizliği olan bireylerin dijital ortamlarda karşılaşacağı çevrim içi istismar ve siber zorbalık türlerinin neler olduğunu, bu bireylerin hangi sıklıkta çevrim içi istismar ve siber zorbalığa maruz kaldığını, bu bireylere yönelik çevrim içi istismarın nasıl gerçekleştiğini açıklamak ve gelişimsel yetersizliği olan bireylerin çevrim içi istismar ve siber zorbalıktan korunmasına yönelik öneriler geliştirmektir. Derleme çalışması olarak planlanan bu çalışmada literatürün eleştirel bir analizi yapılmış, ayrıca çevrim içi istismar şemsiye kavramı altında yer alan çevrim içi cinsel istismar ve siber zorbalık kavramlarının gelişimsel yetersizliği olan çocukları akranlarına göre nasıl daha farklı etkilediği açıklanmaya çalışılmıştır.

Literatürün analizi sonucunda gelişimsel yetersizliği olan bireylerin yaklaşık %67'sinin başkalarıyla etkileşim kurmak için sosyal medyayı aktif olarak kullandığı (White ve Forrester-Jones, 2020), sosyal medyadaki güvenlik tehditlerinin bu bireylerin için daha fazla risk oluşturduğu ve bu bireylerin akranlarına kıyasla daha fazla çevrim içi istismara ve siber zorbalığa maruz kaldığı (Gwynette vd., 2018; Lough vd., 2015; Iglesias vd., 2019; Morton vd., 2019; Normand ve Sallafranque-St-Louis, 2016; Philips ve Anderson, 2020; Whittle vd., 2013), gelişimsel yetersizliği olan bireylerin yaklaşık %40'nın siber zorbalıktan etkilendiği (McHugh ve Howard, 2017), bu bireylerin kendini ifade etmede ve kendini savunmada güçlük çekmesinin, itaate yatkın ve yetişkine bağımlı olma gibi özelliklerinin yanı sıra dijital ortamdaki anonimlik ve gizli ve örtülü dil kullanmanın takibi zorlaştırması gibi nedenlerin onları saldırganlar için açık hedef hale getirdiği (Friedman vd., 2011; Gil-Llario vd., 2019; Gimenez-Garcia vd., 2017; Gwynette vd., 2018; Medina-Rico vd., 2018; Normand ve Sallafranque-St-Louis, 2016; Sallafranque-St-Louis ve Normand, 2017; Stiller ve Mößle, 2018; Thomas vd., 2018), ebeveynlerin çocuklarının sosyal medya kullanımı konusunda endişeleri bulunduğu ve bilgilenmeye gereksinim duydukları (Alfredsson-Agren vd., 2020; Ashburner vd., 2019; Carrington vd., 2017; Hu vd., 2019; Mademtzi vd., 2018; Ringland vd., 2015) sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda gelişimsel yetersizliği olan bireylere ve ebeveynlerine yönelik dijital güvenlik, güvenli internet ve sosyal medya kullanımı, siber zorbalıktan ve cinsel istismardan korunma konularına eğitim verilmesi, özel eğitimde mahremiyet eğitiminin dijital ortama uyarlanması, dijital ortamlarda cinsellik, taciz, saldırganlık içeren dili tespit edebilecek doğal dil işleme ve/veya makine öğrenimi modellerle önleyici yazılımlar geliştirilmesi, sosyal medya hesaplarına yaşa uygun içerik sunma ve ebeveyn kontrolü sistemlerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Literatürde gelişimsel yetersizliği olan bireylerin çevrim içi istismar ve siber zorbalık konularında bilgilendirilmesine, beceri kazandırılmasına yönelik araştırma sayısı oldukça sınırlıdır. Hem ulusal hem uluslararası boyutta konuyla ilgili araştırmalara gereksinim devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Gelişimsel yetersizlik, otizm, zihin yetersizliği, dijital güvenlik, çevrim içi istismar, siber zorbalık.*

DIGITAL THREATS FOR CHILDREN WITH DEVELOPMENTAL DISABILITY: ONLINE ABUSE AND CYBER BULLYING

ABSTRACT

The term developmental disability is an umbrella term that encompasses a range of disabilities characterized by physical and mental difficulties. In this study, the term "developmental disability" refers to intellectual disability and autism spectrum disorder who have difficulties especially in mental, social and communicative areas. In this period when the new generation is born into a digital age, all children grow up with digital platforms. Children with developmental disabilities who have difficulties in recognizing and preventing abuse due to their mental characteristics are more abused than their peers (Gwynette et al., 2018; Iglesias et al., 2019; Philips and Anderson, 2020). Abuse becomes more difficult to follow on digital platforms and may not be noticed by parents. It is vital to ensure the safety of these individuals, who have difficulties in understanding bad intentions and defending themselves, in the digital environment.

The aim of this study, based on the literature, is to explain what types of online abuse and cyberbullying individuals with developmental disabilities will encounter in digital environments, how often these individuals are exposed to online abuse and cyberbullying, how online abuse occurs against these individuals, and to explain how individuals with developmental disabilities to develop recommendations for protection from online abuse and cyberbullying. In this study, which was planned as a review study, a critical analysis of the literature was made, and it was tried to explain how the concepts of online sexual abuse and cyberbullying, which are under the umbrella concept of online abuse, affect children with developmental disabilities differently than their peers.

As a result of the analysis of the literature, approximately 67% of individuals with developmental disabilities actively use social media to interact with others (White & Forrester-Jones, 2020), security threats in social media pose more risks for these individuals and these individuals are more online than their peers. exposed to domestic abuse and cyberbullying (Gwynette et al., 2018; Lough et al., 2015; Iglesias et al., 2019; Morton et al., 2019; Normand & Sallafranque-St-Louis, 2016; Philips & Anderson, 2020; Whittle et al. ., 2013), about 40% of individuals with developmental disabilities are affected by cyberbullying (McHugh & Howard, 2017), these individuals have difficulties in self-expression and self-defense, being obedient and dependent on adults, as well as anonymity and anonymity in the digital environment. reasons such as the use of covert and covert language makes it difficult to follow, making them an open target for attackers (Friedman et al., 2011; Gil-Llario et al., 2019; Gimenez-Garcia et al., 2017; Gwynette et al., 2018; Medina-Rico et al., 2018; Normand and Sallafranque-St-Louis, 2016; Sallafranque-St-Louis and Normand, 2017; Stiller and Mößle, 2018; Thomas et al., 2018), parents have concerns about their children's use of social media and need to be informed (Alfredsson-Agren et al., 2020; Ashburner et al., 2019; Carrington et al., 2017; Hu et al., 2019; Mademtzi et al., 2018; Ringland et al., 2015) results were reached.

In line with these results, providing training on digital security, safe internet and social media use, protection from cyber bullying and sexual abuse for individuals with developmental disabilities and their parents, adapting privacy education in special education to the digital environment, and natural language skills that can detect sexuality, harassment and aggression in digital environments. It has been suggested to develop preventive software with language processing and/or machine learning models, present age-appropriate content to social media accounts, and develop parental control systems. In the literature, the number of studies on informing individuals with developmental disabilities about online abuse and cyberbullying and gaining skills is quite limited. There is a continuing need for research on the subject, both nationally and internationally.

Keywords: *Developmental disability, autism, intellectual disability, digital security, online abuse, cyberbullying.*

Bildiri No: BT121

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ CİNSİYET BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Esra Yüceer
Milli Eğitim Bakanlığı,
e.esra.e@gmail.com
Orcid:

Songül Tümkaya
Çukurova Üniversitesi,
songultumkaya01@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde bilim ve teknoloji alanında yaşanan değişim ve gelişimleri göz önünde bulundurduğumuzda, küresel ağın dışında kalmak istemeyen ülkeler hayatın her alanında toplumsal ihtiyaçlara cevap verebilmek adına çaba harcamaktadır. 2019 yılı mart ayında başlayan ve halen devam eden Covid-19 pandemisi sürecinde ülkemiz de eğitim hayatının tamamen bitmemesi amacıyla bir takım önlemler almış ve acil uzaktan eğitime yönelmiştir. Her ne kadar uzaktan eğitim yüzyıllardır hayatımızda olsa da böyle bir zamanda hazırlıksız ve ani bir geçiş ile uzaktan eğitimi uygulamaya başlayan öğretmenlerin uyguladıkları eğitime yönelik tutumları ilerleyen zamanlar için de referans niteliğinde olacaktır. Bu nedenle bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uyguladıkları uzaktan eğitime yönelik tutumlarını ve bu tutumlarına etki eden çeşitli faktörlere yönelik olarak cinsiyet değişkeninin etkisini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı ikinci yarıyılında, Osmaniye ilinde görev yapmakta olan 194 kadın ve 166 erkek olmak üzere toplam 360 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada Ağır vd. (2007) tarafından geliştirilen 21 maddelik "Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği" ile araştırmacılar tarafından hazırlanan 3 adet anket sorusu kullanılmıştır. Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre; sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının toplam ölçek puanları ortalamasında, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir. Ölçekten alınabilecek en az puan 21, en çok puan 105 olup, kadın ve erkek öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($K\bar{X}$=52,83; $E\bar{X}$=52,94**).** Ölçek iki alt boyuttan oluşmaktadır. "Uzaktan Eğitimin Avantajları" alt boyutu puan ortalamasının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği (p= .94); ancak "Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları" alt boyutu noktasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir (p=.033). Buna göre; kadın sınıf öğretmenleri erkek sınıf öğretmenlerine oranla uzaktan eğitimin sınırlılıklarını daha fazla hissetmektedir. Sınıf öğretmenlerine uyguladıkları uzaktan eğitimde kendilerini ne ölçüde yeterli buldukları sorulmuş ve 1-10 puan arasında değerlendirmeleri istenmiştir. Bu soruda 1-4 puan arası "Yetersiz", 5-6 puan "Orta", 7-8 puan "İyi" ve 9-10 puan "Çok İyi" şeklinde değerlendirilmiştir. Yapılan analize göre, kadın öğretmenler ile erkek öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik yeterlilikleri konusunda cinsiyete yönelik anlamlı bir fark belirlenmemiştir ($p > .05$). İkinci olarak öğretmenlere pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik herhangi bir eğitim alıp almadıkları sorulmuş; verilen cevaplar "Zorunlu Katıldım", "Gönüllü Katıldım" ve "Hiç Katılmadım" şeklinde analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre; kadın öğretmenler ile erkek öğretmenler arasında eğitime katılma durumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > .05$). Cinsiyete göre

anlamlı bir farklılık olmamasına rağmen toplamda 154 (%42,8) öğretmenin uzaktan eğitim konusunda hiçbir eğitime katılmaması, uzaktan eğitime yönelik tutumun orta düzeyde olması ile anlaşılır olmaktadır. Son olarak öğretmenlere son bir yıl içerisinde mesleki gelişimlerine yönelik kaç eğitime katıldıkları sorulmuştur. Analiz sonuçlarına göre kadın öğretmenler ile erkek öğretmenlerin katıldıkları mesleki gelişim eğitimleri arasında anlamlı bir farklılık belirlenmiştir (p=.011). Sonuç erkek öğretmenlerin lehindedir. Toplam öğretmen sayısı üzerinden düşünecek olursak sınıf öğretmenlerinin 147'sinin (%40,8) 4 ve üstü sayıda eğitime katılması, 213 öğretmenin (% 59,2) ise 3 ve daha az eğitime katılması tutumun orta düzeyde olması ile ilişkilendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, Sınıf Öğretmenleri, Tutum*

EXAMINATION OF CLASS TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION IN CONTEXT OF GENDER

ABSTRACT

When we consider the changes and developments in science and technology today, countries that do not want to stay out of the global network make an effort to respond to social needs in all areas of life. During the Covid-19 pandemic, which started in March 2019 and is still ongoing, our country has taken some precautions in order not to end the education life completely and has turned to emergency distance education. Although distance education has been in our lives for centuries, the attitudes of teachers who started to implement distance education with an unprepared and sudden transition at such a time will be a reference for the future. For this reason, this study was conducted to reveal the attitudes of classroom teachers towards distance education that they applied during the pandemic process and the effect of the gender variable on various factors affecting these attitudes. Descriptive survey method, one of the quantitative research methods, was used. The sample of the research consists of a total of 360 classroom teachers, 194 women and 166 men, working in Osmaniye in the second semester of the 2020-2021 academic year. In the study, Ağır et al. (2007) "Attitude Scale Towards Distance Education" consisting of 21 items and 3 survey questions prepared by the researchers were used.According to the results obtained from the research findings; No significant difference was found in the mean total scale scores of primary school teachers' attitudes towards distance education according to gender. The minimum score that can be obtained from the scale is 21 and the maximum score is 105, and it has been determined that the attitudes of female and male teachers towards distance education are at a moderate level ($K\bar{X}$=52.83; $E\bar{X}$=52.94). The scale consists of two sub-dimensions. The mean score of the "Advantages of Distance Education" sub-dimension did not differ significantly by gender (p= .94); however, it was determined that there was a significant difference according to gender in the "Limitations of Distance Education" sub-dimension (p=.033). According to this; female classroom teachers feel the limitations of distance education more than male classroom teachers.Classroom teachers were asked to what extent they found themselves competent in the distance education they applied, and they were asked to evaluate them between 1-10 points. In this question, 1-4 points were evaluated as "Unsatisfactory", 5-6 points as "Average", 7-8 points as "Good" and 9-10 points as "Very Good". According to the analysis, no significant gender difference was found in terms of the competencies of female teachers and male teachers for distance education (p > .05). Secondly, teachers were asked whether they had received any training on distance education during the pandemic process; The answers given were analyzed as "Compulsory Participation", "Voluntary Participation" and "Never Participated". According to the analysis results; No significant difference was found between female teachers and male teachers in terms of their participation in education (p > .05). Although there is no significant difference according to gender, the fact that a total of 154 (42.8%) teachers do not participate in any training on distance education is understandable with a moderate attitude towards distance education. Finally, teachers were asked how many training sessions they had attended for their professional development in the last year. According to the results of the analysis, a significant difference was determined between the professional development trainings attended by female teachers and male teachers (p=.011). The result is in favor of male teachers. Considering the total number of teachers, the fact that 147 of the classroom teachers (40.8%) attend 4 or more trainings, and 213 teachers (59.2%) attend 3 or less training can be associated with a moderate attitude.

Keywords*: Distance Education, Classroom Teachers, Attitude*

Bildiri No: BT122

SİVİL HAVACILIK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK, DUYGUSAL ÖZ-YETERLİK VE ÖZGÜVEN İLİŞKİSİ

Tuncel Öz
Nişantaşı Üniversitesi
tuncel.oz@nisantasi.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Giriş: Psikolojik dayanıklılık, stresli bir olay ya da zorluk karşısında eski duruma dönebilme gücü olarak ele alınmıştır (Garmezy, 1993). Psikolojik dayanıklılığı yordayan kişisel faktörler içerisinde, öz-yeterlilik inancının olduğu saptanmıştır (Magno ve ark., 2008). Öz-yeterlik, bireyin yaşamını etkileyen olaylar üzerinde etkili olan performans düzeyini ortaya koyma yeteneğine ilişkin inancı olarak tanımlanır (Bandura, 1994). Duygusal öz-yeterlik ise olumsuz duygularla başa çıkabilme yeteneğini ifade eder (Muris, 2002) ve duygusal zekanın bir özelliği olarak kabul edilmektedir (Kirk, Shutte, & Hine, 2011). Duygusal öz-yeterliğe ilişkin inançlar, bireylerin olumsuz duygusal durumları önleme (sinirliliğin önlenmesi ve olumsuz düşüncelerin bastırılması gibi) veya olumsuz duygusal bir durumu yaşarken normal duygusal duruma geri dönme yeteneğini ifade eder (kendi kendine telkinde bulunma, korktuğunda ya da kaygılı hissettiğinde kendini sakinleştirme gibi) (Bandura, 1997; Muris, 2002). Psikolojik dayanıklılığı yordayan kavramlardan biri de özgüvendir. Özgüven, bireyin belirli bir aktiviteyi başarılı biçimde yapacağına olan inancı ve kendi yargı, yetenek, güç ve kararlarına güvenmesi olarak tanımlanır (Feltz, 1988). Alan yazında psikolojik dayanıklılık, duygusal öz-yeterlik ve özgüven kavramlarının birlikte ele alınmadığı ve özellikle bu ilişkinin sivil havacılık bölümünde incelenmediği saptanmıştır. Bu araştırma ile söz konusu kavramlar arasındaki ilişkinin incelenerek literatüre katkı sağlanması hedeflenmektedir.Yöntem: Araştırma, Sivil Havacılık Yüksekokulunda öğrenim gören 118'i (%52.6) kadın ve 106'sı (%47.3) erkek olmak üzere toplam 224 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada, Psikolojik Dayanıklılık, Duygusal Öz-yeterlik ve Özgüven Ölçeği ile Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler, SPSS 22.00 for Windows paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Değişkenlerin normal dağılım gösterip göstermedikleri basıklık ve çarpıklık değerlerine göre belirlenmiştir. Söz konusu değerlerin normal dağılım için gereken değer aralığında olduğu belirlenmiştir. Bunun sonucunda ikili karşılaştırmalar için t-testi, ilişkinin yönü ve düzeyini belirlemek amacıyla da Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi için α=0.05 seçilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda, öğrencilerin psikolojik dayanıklılık, duygusal öz-yeterlik ve özgüven düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ayrıca söz konusu kavramlar ile yaş arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin psikolojik dayanıklılık, duygusal öz-yeterlik ve özgüven düzeyleri arasında orta düzeyde anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür.

Tartışma ve öneriler: Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin psikolojik dayanıklılık, duygusal öz-yeterlik ve özgüven düzeylerini artırmaya yönelik ayrı ayrı çalışmalar yapılıp, etkililiği araştırılabilir. Söz konusu çalışmalar kapsamında özellikle üniversitelerin Psikolojik Danışma Birimleri tarafından psiko-eğitim programları düzenlenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

***Anahtar Kelimeler**: Duygusal Öz-yeterlik, Psikolojik Dayanıklılık, Özgüven, Sivil Havacılık*

THE RELATIONSHIP OF PSYCHOLOGICAL STRENGTH, EMOTIONAL SELF-EFFICIENCY AND SELF-CONFIDENCE IN CIVIL AVIATION STUDENTS

ABSTRACT

Introduction: Psychological resilience has been considered as the power to return to one's former state in the face of a stressful event or difficulty (Garmezy, 1993). It has been determined that self-efficacy belief is among the personal factors that predict psychological resilience (Magno et al., 2008). Self-efficacy is defined as an individual's belief in his/her ability to reveal the level of performance that is effective on events affecting his/her life (Bandura, 1994). Emotional self-efficacy refers to the ability to cope with negative emotions (Muris, 2002) and is considered a feature of emotional intelligence (Kirk, Shutte, & Hine, 2011). Beliefs about emotional self-efficacy refer to an individual's ability to avoid negative emotional states (such as preventing irritability and suppressing negative thoughts) or returning to a normal emotional state while experiencing a negative emotional state (such as self-suggesting, calming oneself when feeling afraid or anxious). (Bandura, 1997; Muris, 2002). One of the concepts that predict psychological resilience is self-confidence. Self-confidence is defined as an individual's belief that he will successfully perform a certain activity and his confidence in his own judgment, ability, power and decisions (Feltz, 1988). It has been determined that the concepts of resilience, emotional self-efficacy and self-confidence are not considered together in the literature and this relationship is not particularly examined in the civil aviation section. With this research, it is aimed to contribute to the literature by examining the relationship between these concepts.
Method: The research was conducted on a total of 224 students, 118 (52.6%) female and 106 (47.3%) male, studying at the School of Civil Aviation. Psychological Resilience, Emotional Self-efficacy and Self-Confidence Scale and Personal Information Form were used in the research. The data obtained in the study were analyzed using the SPSS 22.00 for Windows package program. Whether the variables showed normal distribution or not was determined according to the kurtosis and skewness values. It has been determined that these values are in the range of values required for normal distribution. As a result, t-test was used for pairwise comparisons and Pearson Correlation Coefficient was used to determine the direction and level of the relationship. α=0.05 was chosen for the significance level.
Results: As a result of the research, it was determined that the psychological resilience, emotional self-efficacy and self-confidence levels of the students did not differ according to gender. In addition, it was found that there was no significant relationship between the aforementioned concepts and age. As a result of the analysis, it was seen that there were moderately significant relationships between the psychological resilience, emotional self-efficacy and self-confidence levels of the students.
Discussion and suggestions: In line with the results obtained from the study, separate studies can be conducted to increase the psychological resilience, emotional self-efficacy and self-confidence levels of the students and their effectiveness can be investigated. Within the scope of these studies, it is considered that it would be beneficial to organize psycho-educational programs by the Psychological Counseling Units of universities.

Keywords: *Emotional Self-efficacy, Resilience, Self-Confidence, Civil Aviation*

Bildiri No: BT123

COVİD-19 PANDEMİ SÜRECİNDE BİREYLERİN ANKSİYETE VE YAŞAM DOYUMU DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Kübra Özsat
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
kubra.ozsat@kstu.edu.tr
Orcid:

Serdal Işıktaş
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
serdal.isiktas@kstu.edu.tr
Orcid:

Figen Yaman Lesinger,
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
figen.yaman@kstu.edu.tr
Orcid:

Merve Örtlek,
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
merve.ortlek@kstu.edu.tr
Orcid:

Güney Deniz,
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
guney.deniz@kstu.edu.tr
Orcid:

Ayşe Gizem Var,
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
ayse.var@kstu.edu.tr
Orcid:

Oğuzhan Dönmez
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
oguzhan.donmez@kstu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu çalışma Covid 19 pandemi sürecinde bireylerin anksiyete ve yaşam doyumu düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Henüz yeni bir çalışma alanı olan Covid 19 pandemi sürecinin bireylerin ruh sağlığını olumsuz etkilediği bilinmektedir. Bu bağlamda Covid 19 pandemi sürecinde bireylerin anksiyete ve yaşam doyumu düzeyleri arasındaki ilişkiye daha önceki çalışmalarda ayrı bir şekilde bakılmamış olması nedeniyle çalışma önem taşımaktadır. Çalışmanın evrenini Türkiye Cumhuriyeti'nin Osmaniye ilinde yaşayan bireyler oluşturmaktadır. Çalışmaya seçkisiz (randomize) örnekleme yönetimi ile seçilen 18-65 yaş arası yaşayan ve Türkçe konuşan 384 birey dahil edilmiştir. Çalışmada kullanılan veriler Sosyodemografik Bilgi Formu, Yetişkin Yaşam Doyumu Ölçeği ve Koronavirüs Anksiyete Ölçeği aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırma kapsamında non-parametrik testlerden ikili gruplar için Mann-Whitney U, üç veya daha fazla grup için ise Kruskal-Wallis H analizinden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda; bireylerin yaşam doyumu düzeylerinin cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve birlikte yaşanılan kişi değişkenleri ile ilgili olmadığı tespit edilirken çalışma durumu ve gelir düzeyinin ise yaşam doyumu üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Buna göre Covid-19 sürecinde çalışan bireylerin çalışmayan bireylere göre; gelir düzeyi yüksek olan bireylerin ise gelir düzeyi düşük bireylere nazaran yaşam doyumu düzeylerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır. Çalışmada son olarak; bireylerin anksiyete düzeyleri ile yaşam doyumu düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlar çerçevesinde alanda çalışan ve terapi hizmeti sunan uzmanlara terapi hizmetlerinde ulaşılabilirliğinin arttırılması ve farklı sosyoekonomik düzeye sahip bireylere göre düzenlemelerin yapılması gerekliliği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, Covid-19, Anksiyete, Yaşam Doyumu*

INVESTIGATION OF ANXIETY AND LIFE SATISFACTION LEVELS OF INDIVIDUALS DURING THE COVID 19 PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

This study aims to examine the anxiety and life satisfaction levels of individuals during the Covid 19 pandemic process. It is known that the Covid 19 pandemic process, which is still a new field of study, adversely affects the mental health of individuals. In this context, the study is important because the relationship between anxiety and life satisfaction levels of individuals during the Covid 19 pandemic process has not been deceptively looked at in previous studies.The population of the study consists of individuals living in the province of Osmaniye, Republic of Turkey. 384 Turkish-speaking individuals between the ages of 18-65, selected by random sampling method, were included in the study. The data used in the study were obtained through the Sociodemographic Information Form, the Adult Life Satisfaction Scale and the Coronavirus Anxiety Scale. Within the scope of the research, Mann-Whitney U for binary groups from non-parametric tests, Kruskal-Wallis H analysis was used for three or more groups. As a result of the study, it was found that the level of life satisfaction of individuals was not related to gender, age, educational level and variables of the person who lived together, while the level of work status and income had an effect on life satisfaction. Accordingly, it was found that the individuals working in the Covid-19 process were higher in life satisfaction than the non-working individuals, while the individuals with high income levels were higher in life satisfaction than the individuals with low income levels. Finally, in the study; A negative significant relationship was found between the anxiety levels of individuals and their life satisfaction levels. As part of the results obtained in the study, it was proposed that specialists working in the field and offering therapy services should increase the availability of therapy services and make arrangements according to individuals with different socioeconomic levels.

Keywords: *Pandemic, Covid-19, Anxiety, Life Satisfaction*

Bildiri No: BT124

TÜRKİYE'DE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU (OSB) ALANINDA TEK DENEKLİ ARAŞTIRMA YÖNTEMİ KULLANILARAK YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN İÇERİK ANALİZİ

Kübra Özsat
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi,
kubra.ozsat@kstu.edu.tr
Orcid:

Başak Bağlama
Yakın Doğu Üniversitesi
basak.baglama@neu.edu.tr
Orcid: 0000-0001-7982-8852

ÖZET

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), hem sosyal hem de iletişim güçlüklerine neden olan, sınırlı ilgi alanı ve tekrarlayan davranışların eşlik ettiği nörogelişimsel bir bozukluktur. OSB; bebeklik döneminden itibaren işlevsel olmayan aktivitelerle kendini göstermekte ve bireyin gelişimini yaşam boyu olumsuz etkilemektedir. OSB'nin şiddet düzeyi değişmekle birlikte yaygınlığı günden güne artmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı, otizm spektrum bozukluğu ile ilgili 2005 ve 2021 yılları arasında yapılmış olan araştırmaların kronolojik, metodolojik ve tematik açılardan analizini yapmak ve gözden geçirmektir. Bu amaç doğrultusunda 16 yüksek lisans tezi, 6 doktora tezi ve 8 tane araştırma makalesi olmak üzere toplam 30 bilimsel çalışma bu çalışmanın kapsamını oluşturmuştur. Çalışma; otizm spektrum bozukluğu ile ilgili yapılan çalışmaların hem ortak noktalarının hem de farklılıklarının ortaya çıkarılması adına önem arz etmektedir. Çalışma verileri nitel araştırma tekniklerinden 'doküman analizi tekniği' kullanılarak elde edilmiştir. Bu yöntem ile Google, ERIC, EBSCOHost, Google akademik, YÖK Ulusal Tez Merkezi, TÜBİTAK ULAKBİM veri tabanlarından elde edilen otizm spektrum bozukluğu ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Araştırmada sonunda ulaşılan veriler Excel programına aktarılmış ve özet tablolar kullanılarak analizler yapılmıştır. Çalışmada ilgili araştırmaların 2016-2021 yılları arasında yoğunlaştığı, yarından fazlasının tek yazarlı olduğu, tez çalışmalarının daha fazla olduğu 3 katılımcılı çalışmaların daha yoğunlukta olduğu, örneklem bölgelerinin Marmara ve İç Anadolu Bölgesi ağırlıklı olduğu, araştırma ortamlarından özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin daha çok tercih edildiği, öğretim yöntemlerinden video modelle öğretimin daha sık kullanıldığı ve sosyal geçerlik verilerinin yarıdan fazla çalışmada toplanmadığı bulgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Otizm, otizm spektrum bozukluğu, tek denekli araştırma*

CONTENT ANALYSIS OF STUDIES USING SINGLE SUBJECT RESEARCH METHOD IN THE FIELD OF AUTISM SPECTRUM DISORDER (ASD) IN TURKEY

ABSTRACT

Autism Spectrum Disorder (ASD) is a neurodevelopmental disorder that causes both social and communication difficulties, accompanied by limited interests and repetitive behaviors. OSB is manifested by non-functional activities from infancy and negatively affects the development of a person throughout life. Although the severity level of ASD varies, its prevalence is increasing day by day. In this context, the aim of this study is to analyze and review the chronological, methodological and thematic studies of the research conducted between 2005 and 2021 on autism spectrum disorder. For this purpose, a total of 30 scientific studies, including 16 master's theses, 6 doctoral theses and 8 research articles, formed the scope of this study. Study; It is important to reveal both the common points and differences of the studies on autism spectrum disorder. The study data were obtained by using the 'document analysis technique', one of the qualitative research techniques. With this method, studies on autism spectrum disorder obtained from Google, ERIC, EBSCOHost, Google academic, YÖK National Thesis Center, TÜBİTAK ULAKBİM databases were examined. The data obtained at the end of the research were transferred to the Excel program and analyzes were made using summary tables. In the study; Related researches are concentrated between 2016-2021, more than half of them are single-authored, thesis studies are more, studies with 3 participants are more concentrated, sample regions are predominantly Marmara and Central Anatolia Region, special education and rehabilitation centers are preferred more among research environments, It has been found that video modeling is used more frequently and social validity data are not collected in more than half of the studies.

Keywords: *Autism, autism spectrum disorder, single-subject research*

Bildiri No: BT125

ERGENLERİN SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISI DÜZEYLERİNİN YALNIZLIK DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Kübra Özsat
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
kubra.ozsat@kstu.edu.tr
Orcid:

Serdal Işıktaş
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
serdal.isiktas@kstu.edu.tr
Orcid:

Figen Yaman Lesinger
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
figen.yaman@kstu.edu.tr
Orcid:

Huzeyfe Tireli
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
huzeyfe.tireli@kstu.edu.tr
Orcid:

Enes Furkan Ay
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
enes.ay@kstu.edu.tr
Orcid:

Semih Onur Ay
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
semih.ay@kstu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu çalışma ergenlerin sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin yalnızlık düzeylerine etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Günümüzde konu ile ilgili yapılan birçok çalışma mevcut olmakla birlikte sosyal görünüş kaygısı ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılacak olması tespitlerin yapılması açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda lise öğrencilerinin sosyal görünüş kaygısı ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyecek olan bu çalışmanın ilgili literatüre sağlayacağı katkı ve elde edilecek sonuçlar çerçevesinde alınabilecek bireysel ve toplumsal önlemler açısından da yol gösterici olma özelliği açısından önem arz ettiği açıktır. Çalışmanın evrenini Türkiye Cumhuriyeti'nin Uşak ilinde MEB'e bağlı liselerde öğrenim gören bireyler oluşturmaktadır. Çalışmaya amaca yönelik örnekleme ile seçilen 370 lise öğrencisi alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği (SGKÖ) ve Ucla Yalnızlık Ölçeği (UYÖ) kullanılmıştır. Araştırma kapsamında non-parametrik testlerden ikili gruplar için Mann-Whitney U, üç veya daha fazla grup için ise Kruskal-Wallis H analizinden yararlanılmıştır. Bu araştırmada elde edilen bulguların bazılarının araştırma hipotezlerinde bulunan varsayımları desteklediği görülmektedir. Çalışma

sonucunda; sosyal görünüş kaygısı düzeyinin yaş, sınıf düzeyi, ebeveyn tutumları ve fiziksel görünümden memnun olma durumu değişkenleri ile ilişkisi incelendiğinde yaş ve öğrenim görülen sınıf düzeyi arttıkça sosyal görünüş kaygısının azaldığı; fiziksel görünümden memnun olan ve ihmalkar ve ilgisiz ebeveyn tutumlarına sahip bireylerin ise sosyal görünüş kaygısı düzeylerinin arttığı ortaya çıkarılmıştır. Çalışmada son olarak; sosyal görünüş kaygısı ve yalnızlık düzeyi arasında düşük seviyede pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada elde edilen sonuçlar çerçevesinde bu alanda çalışan uzmanların genç bir nüfusa sahip olan ülkemiz gibi ülkelerde genç bireylerin sosyal görünüşlerinin ve beraberinde yaşadıkları yalnızlık duygularının genç nüfus arasnda oldukça ciddi bir problem alanı olduğu gerçeğinden hareketle hem bireysel hem aile hem de toplumsal çalışmaların bireylerin ruh sağlığını olumlu yönde etkileyeceğini ve gelecek yaşamlarında hem ruhsal hem de sosyal olarak daha sağlıklı bireyler olmalarına zemin hazırlayacaklarının bilincinde olarak psikolojik danışma süreçlerini planlamaları gerekliliği ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Ergen, ergenlik dönemi, sosyal görünüş kaygısı, yalnızlık*

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF ADOLESCENTS' SOCIAL APPEARANCE ANXIETY LEVELS ON LONELINESS LEVELS

ABSTRACT

This study aims to examine the effect of adolescent social appearance anxiety levels on loneliness levels. Although there are many studies on this subject today, it is important to decipher the relationship between social appearance anxiety and loneliness levels. In this context, levels of social appearance anxiety and loneliness to examine the relationship between high school students, this study's contribution to the relevant literature and the results to be obtained within the framework of individual and social measures that can be taken in terms of property ownership, it is clear that is important in terms of guiding. The population group of the study consists of individuals studying in high schools affiliated to the Ministry of National Education in the province of Uşak in the Republic of Turkey. 370 high school students selected by sampling were included in the study. Personal Information Form, Social Appearance Anxiety Scale (SAAS) and UCLA Loneliness Scale (ULS) were used as data collection tools in the study. Within the scope of the research, Mann-Whitney U analysis was used for paired groups and Kruskal-Wallis H analysis was used for three or more groups. As a result of the study, it was found that social appearance anxiety levels decreased as age and learning increased as the level of class observed increased, while people who were satisfied with physical appearance and had negligent and unrelated parental attitudes increased their level of social appearance anxiety. Finally, in the study; A low level positive and significant relationship was found between social appearance anxiety and loneliness level. Within the framework of the results obtained in the study, considering the fact that the social appearance of young individuals and the feelings of loneliness they experience are a very serious problem area among the young population in countries such as our country, which has a young population, both individual, family and social studies positively affect the mental health of individuals. It has been revealed that they need to plan their psychological counseling processes, knowing that it will affect them and that they will prepare the ground for them to be healthier individuals both mentally and socially in their future lives.

Keywords: *Adolescent, adolescence, social appearance anxiety, loneliness*

Bildiri No: BT126

İLKÖĞRETİM OKULLARINDA ÇOCUK HAKLARINA DAYALI OKUL YAPISININ İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ayşe ÖZTÜRK
Gaziantep University
ozturkayse2007@gmail.com
Orcid:

Barış KALENDER
Gaziantep University
bariskalender27@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Okullar, çocuk haklarının uygulanmasında kilit bağlamlardan biridir. Bu durum okullarda çocuk haklarına dayalı okul yapılarının iyileştirilmesine yönelik program geliştirme çalışmalarını zorunlu kılmaktadır. Bunun sağlanabilmesi için öncelikle mevcut durumun anlatılması ve ihtiyacı ortaya çıkaracak çalışmaların yapılması esastır. Bu bağlamda, bu çalışma ilkokullarda çocuk haklarına dayalı yapıyı incelemeyi amaçlamaktadır. Bu betimsel araştırma, Gaziantep ilinde orantısız küme örnekleme yöntemiyle seçilen altı ilköğretim okulunda görev yapan 261 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada veriler, Çocuk Haklarına Dayalı Okul Ölçeği (CRBSS) (Öztürk ve Doğanay, 2017) ve Çocuk Hakları Uygulama Formu (CRPF) ile toplanmıştır. Veriler istatistiksel analiz ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda öğretmenler en çok fiziki düzenlemeler konusunda endişe duymuşlardır. Öğretmenlerin çocuk haklarına dayalı okul yapısı bağlamında gözlenen en önemli eksikliklerin fiziki yetersizlikler olduğunu düşünmektedirler. koşulları, okul personelinin işbirliği yapmaması ve çocuk haklarının gerçekleştirilememesi engelli öğrenciler, ilk yardım için tıbbi ekipman, öğrencilerin dinlenme, oyun oynama vb. fiziksel koşulları ile haklarına ilişkin bilgilendirici afiş, yazı, görsel vb. ve okullarda özgürlük. Ayrıca öğrencilerin katılım hakkı bağlamında istek ve şikayetlerini okul yöneticilerine iletmelerinde, okul kurallarının oluşturulmasında ve kendilerini ilgilendiren konularda görüşlerini almalarında eksiklikler olduğu belirtilmiştir. Ayrıca çalışmada tüm öğrencileri beklenen öğrenme düzeyine getirmek için ek çalışmaların yapılmasına ilişkin yetersizlikler tespit edilmiştir. İlköğretim okullarındaki çocukların hak temelli yapısının sosyo-ekonomik düzeylere göre farklılık gösterip göstermediği incelendiğinde, okulların farklı sosyo-ekonomik düzeylerine göre ÇDDÖ toplam ve alt faktör puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. CRPF'den elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin 181'i (%69,3) okullarının çocuk haklarına uygun olmadığını belirtmiştir. Diğer bir sonuç ise öğretmenlerin 184'ü (%70,5) okullarında çocuk hakları ile ilgili herhangi bir faaliyet olmadığını ifade etmiştir. Okullarda çocuk hakları ile ilgili faaliyetlerin daha çok rehberlik servisleri tarafından yürütülen istismar ve zararlı maddelerden korunmaya yönelik olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin 205'inin (%78,5) çocuk hakları eğitimini mesleklerinin bir parçası olarak gördüğü, 134'ünün (%51,3) sınıflarında çocuk hakları eğitimine yönelik herhangi bir etkinlik yapmadığı belirlendi. Ayrıca sınıf içi etkinliklerin ağırlıklı olarak ders kitabı etkinliklerine dayandığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin sadece 91'inin (%34,9) çocuk hakları eğitimi için kendini geliştirmeye çalıştığı tespit edilmiştir. Sonuçların değerlendirilmesinde, fiziksel düzenlemelerdeki eksikliklerin giderilmesine, sınıf ve okul düzeyinde etkili uygulamaların yapılmasına, öğretmenlerde farkındalık yaratılmasına ve öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine destek olmaya yönelik çalışmaların yapılması önerilebilir. çocuk haklarına dayalı bir okul.

***Anahtar Kelimeler**: Çocuk hakları, Çocuk hakları eğitimi, İlkokul eğitimi, Okul yapısı*

A RESEARCH ON EXAMINATION OF CHILDREN'S RIGHTS-BASED SCHOOL STRUCTURE AT PRIMARY SCHOOLS

ABSTRACT

Schools are one of the key contexts in implementing children's rights. This situation necessitates the curriculum development studies to improve children's rights-based school structures in schools. In order to achieve this, first of all, it is essential to describe the current situation and carry out studies to reveal the need. In this respect, this study aims to examine the children's rights-based structure at primary schools. This descriptive study was conducted with 261 classroom teachers working in six primary schools in Gaziantep which were selected by disproportionate cluster sampling method. In this study, data were collected with the Children's Rights Based School Scale (CRBSS) (Öztürk & Doğanay, 2017) and the Child Rights Practices Form (CRPF). The data were analyzed by statistical analysis and content analysis. The results of the research on the CRBSS showed that the to participate.In this context, teachers were mostly concerned about the physical arrangements for teachers think that the most important deficiencies observed in the context of children's rights-based school structure are the lack of physical conditions, failure of cooperation of school staff and failure of realizing children's rights students with disabilities, medical equipment for first aid, physical conditions for students to rest, play, etc., and informative posters, texts, visuals, etc., about their rights and freedom in schools. Furthermore, it was stated that there are deficiencies in the students' conveying their requests and complaints to the school administrators, in the formation of school rules and in getting their opinions on issues related to them in the context of the right to participate. Additionally, inadequacies related to carrying out additional studies to bring all students to the expected learning level were determined in the study. When examining whether the children's rights-based structure at primary schools differ according to socio-economic levels, it was determined that the total and sub-factor scores of the CRBSS showed significant differences according to the different socio-economic levels of the schools. As for the results obtained from the CRPF, 181 (69.3%) of the teachers stated that their schools are not in compliance with children's rights. Another result is that 184 (70.5%) of the teachers stated that there are no activities related to children's rights in their schools. It was determined that activities related to children's rights in schools are mostly carried on protection from abuse and harmful substances carried out by guidance services. Moreover, it was determined that 205 (78.5%) of the teachers considered children's rights education as a part of their profession while 134 (51.3%) of the teachers did not conduct any activities for children's rights education in their classrooms. It was also determined that classroom activities were mainly based on textbook activities. Furthermore, it was found that only 91 (34.9%) of the teachers work to improve themselves for children's rights education. In the evaluation of the results, it may be suggested to carry out studies aimed at eliminating the deficiencies in physical arrangements, making effective practices at the classroom and the school level and raising awareness in teachers and supporting self-improvement of teachers in order to create a children's rights based school.

Keywords: *Children's rights, Children's rights education, Primary school education, School structure*

Bildiri No: BT127

SALDIRGANLIK VE VİCDANİ ZEKÂNIN HOŞGÖRÜ EĞİLİMİNİ YORDAMA SEVİYESİNİN YOL ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Nuriye Öztürk
Marmara Üniversitesi
nry_ozturk@hotmail.com
Orcid:

Derya Eryiğit
Marmara Üniversitesi
derya.eryigit@marmara.edu.tr
Orcid:

Halil Ekşi
Marmara Üniversitesi
h.eksi70@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Toplumdaki bireylerin bir arada yaşayabilmelerini sağlayan ortak değerlerden biri de hoşgörüdür. Hoşgörü; insanları ve tabiatı içsel olarak herhangi bir sıkıntı ve zorluk yaşamadan olduğu gibi kabul edebilmektir. Ruhsal zeka olarak da adlandırılan vicdani zeka ise dürüstlük, şefkat, saygı, doğruluk gibi ahlaki değerlerle varlık göstermesi ile toplum olabilmenin gerekliliklerini içinde barındıran bir olgudur. Saldırganlık pek çok alanda farklı tanımlara sahip olmasına rağmen sosyal psikoloji bakış açısından yapılan bir değerlendirmede kasıtlı olarak zarar ya da acı vermeye yönelik davranışlar sergilemek olarak tanımlanmıştır. Alanyazın incelendiğinde saldırganlık eğilimi ile hoş görü arasında negatif, vicdani zeka arasında ise pozitif bir ilişki bulunduğu görülmüştür. Bu iki değişkenin birlikte hoşgörü değişkeni üzerine olası etkileri hakkında yapılan çalışmalar ise sınırlıdır. Bu bağlamda bu çalışmada vicdani zeka ve saldırganlığın hoşgörü eğilimi üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmış, 21-53 yaş arasında 332 yetişkinden Hoşgörü Ölçeği, Vicdani Zeka Ölçeği ve Saldırganlık Envanteri aracılığı ile veri toplanmıştır. Elde edilen veriler AMOS 22 programında analiz edilmiştir. Analiz sonucunda saldırganlık eğilimi ve vicdani zeka değişkenlerinin hoşgörü eğilimini %31 oranında yordadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler*: hoşgörü eğilimi, vicdani zeka, saldırganlık*

EXAMINING THE LEVEL OF PREDICTION OF AGGRESSION AND CONSCIOUS INTELLIGENCE ON THE TENDENCY OF TOLERANCE WITH PATH ANALYSIS

ABSTRACT

One of the common values that enable individuals in society to live together is tolerance. Tolerance; is to accept people and nature as they are, without experiencing any internal distress or difficulty. Conscientious intelligence, which is also called spiritual intelligence, is a phenomenon that includes the requirements of being a society with its existence with moral values such as honesty, compassion, respect and truth. Although aggression has different definitions in many areas, in an evaluation made from a social psychology point of view, it is defined as exhibiting intentionally harming or hurting behaviors. When the literature is examined, it is seen that there is a negative relationship between the tendency to aggression and tolerance, and a positive relationship between conscientiousness. Studies on the possible effects of these two variables together on the tolerance variable are limited. In this context, in this study, it was aimed to examine the effect of conscientious intelligence and aggression on the tendency to tolerance, and data were collected from 332 adults between the ages of 21-53 by means of the Tolerance Scale, Conscientious Intelligence Scale and Aggression Inventory. The obtained data were analyzed in AMOS 22 program. As a result of the analysis, it was seen that the aggression tendency and conscientious intelligence variables predicted the tolerance tendency by 31%.

Keywords*: tendency to tolerance, conscientiousness, aggression*

Bildiri No: BT128

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM GÖREN FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLERİNİN 2018 YILINDA GÜNCELLENEN FEN BİLİMLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Özkan Parlak
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat
ozkan_parlak_66@hotmail.com
Orcid:

Aykut Emre Bozdoğan
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat
aykutemre@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Yapılan çalışmanın amacı fen bilgisi eğitiminde yüksek lisans yapmakta olan fen bilimleri öğretmenlerinin 2018 yılında güncellenen Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim kullanılmıştır. Araştırmaya Fen Bilgisi Eğitiminde yüksek lisans yapmakta olan altısı kadın altısı erkek toplam 12 Fen Bilimleri öğretmeni katılmıştır. Öğretmenlerden yedisinin 1-5 yıl, beşinin de 6-10 yıl arasında görev yaptıkları tespit edilmiştir. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Öğretmenlerin öğretim programının hangi yönlerini daha iyi kavradıkları ve daha önemli gördükleri, hangi içeriğe sahip olduğu konusundaki düşüncelerini açığa çıkartmak için yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorulara verdikleri cevaplar incelenmiştir. Araştırmanın verileri içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda fen bilimleri öğretmenlerinin 2018 yılında güncellenen Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programıyla ilgili en fazla konu sıralamasının değişimi, çeşitli konuların/ünitelerin eklenmesi / çıkarılması, kazanım sayılarının artması / azalması, konulara / ünitelere verilen zaman ve Fen ve Mühendislik Uygulamalarının öğretim programına eklenmesi gibi çeşitli konularda görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: lisansüstü eğitim, fen bilgisi öğretmeni, öğretim programı.*

THE OPINIONS OF SCIENCE TEACHERS WHO ARE DOING MASTER'S DEGREE ABOUT SCIENCE CURRICULUM UPDATED IN 2018

ABSTRACT

The aim of study is to determine the opinions of science teachers who are doing a master's degree in science education about Science Curriculum which is updated in 2018. Phenomenology, one of the qualitative research methods, was used. 12 science teachers (six women and six men) who are doing master's degrees in Science Education, participated in the research. It has been determined that seven of the teachers have been working for 1-5 years and five of them for 6-10 years. The data were obtained through a semi-structured interview form developed by the researchers. The answers of the teachers to the questions in the semi-structured interview form were examined in order to reveal their thoughts about which aspects of the curriculum better understand and which content they have more important. The data of the study was subjected to content analysis. As a result of the research, science teachers expressed their opinions on various subjects such as changing the order of the most

subjects related to the new Science Curriculum, adding / subtracting various subjects/units, increasing/decreasing the number of gains, adding time and science and engineering applications to the curriculum was determined.

***Keywords**: graduate education, science teacher, curriculum.*

Bildiri No: BT129

TÜRKİYE'DEKİ CUMHURİYET TARİHİ KONULU TEZLERİN İNCELENMESİ: BİR İÇERİK ANALİZİ ÇALIŞMASI

Abdürrahim Özgümüş
a.ozgumus@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 2020 yılına kadar cumhuriyet tarihi konusunda yapılan tez çalışmalarının kapsamlı ve bütüncül bir şekilde analiz edilmesidir. Bu çalışmada, içerik analizi türlerinden betimsel içerik analizi yöntemi ve kategorik çözümleme tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 2020 yılına kadar yapılan cumhuriyet tarihi ile ilgili tezler, örneklemini ise çalışmada belirlenen ölçütlere uyan Türkiye'de yapılan ve erişime açık olan tezler (yüksek lisans ve doktora) oluşturmaktadır. Verileri toplamak için cumhuriyet tarihi ile ilgili Yapılan Tezleri İnceleme Formu hazırlanmıştır. Çalışma sonucunda toplanan veriler Excel programına aktarılmış, özet tablolar kullanılmış, sonrasında görsel olarak tablolaştırmalar yapılarak analizler devam etmektedir. Bu çalışma sonucunda cumhuriyet tarihi ile ilgili yapılan çalışmaların boyutları ortaya konulacaktır.

***Anahtar Kelimeler**: Cumhuriyet tarihi, tez, içerik analizi*

Bildiri No: BT130

BİLİMSEL MAKALELERDE EN SIK KARŞILAŞILAN HATALARA YÖNELİK FEN BİLGİSİ EĞİTİMİNDE YÜKSEK LİSANS YAPMAKTA OLAN ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİ

Aykut Emre Bozdoğan
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat
aykutemre@gmail.com
Orcid:

Cezmi Ünal
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat
cezmi.unal@gop.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Yapılan çalışmanın amacı fen eğitimi alanında yayınlanan bilimsel makalelerde en sık karşılaşılan hatalara yönelik fen bilgisi eğitiminde yüksek lisans yapmakta olan öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim kullanılmıştır. Yapılan çalışmaya zorunlu ders olan "Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği" dersini aldıktan sonraki dönem seçmeli ders olarak "Makale Yazım Yöntemleri" dersini seçen 11 erkek, 12 kadın olmak üzere toplam 23 lisansüstü öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere seçtikleri ders kapsamında öncelikle bir makalenin yazım süreçleri hakkında içerik sunulmuş ve daha sonra seçilen çeşitli makaleler incelenerek yapılan hatalar gösterilmiştir. Daha sonra öğrencilerin fen eğitimi ile ilgili seçecekleri makaleleri incelemeleri ve makale içeriklerinde karşılaştıkları sorunları tespit etmeleri istenmiştir. Bu süreçte her bir öğrenci 5-12 arası makale incelemiş ve gördükleri hataları belirtmiştir. Yapılan analizler sonucunda erkek öğrencilerin inceledikleri makalelerde en sık hata yapılan bölümleri sırasıyla yöntem, tartışma ve giriş; en az hata yapılan bölümleri ise sırasıyla anahtar kelime, kaynak ve başlık olarak ifade ettikleri görülmüştür. Kız öğrencilerin ise inceledikleri makalelerde en sık hata yapılan bölümleri sırasıyla giriş, bulgular ve yöntem; en az hata yapılan bölümleri ise sırasıyla kaynakça, anahtar kelime ve başlık olarak ifade ettikleri görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin inceledikleri makaleler kapsamında görüşleri genel olarak değerlendirildiğinde fen eğitimi alanında yayınlanan makalelerde en sık hata yapılan bölümleri giriş, yöntem ve bulgular olarak sıraladıkları, en az hata yapılan bölümleri ise anahtar kelime, kaynakça ve başlık olarak sıraladıkları tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: lisansüstü eğitim, makale, fen eğitimi*

THE OPINIONS OF MASTER'S STUDENTS IN SCIENCE EDUCATION ON THE MOST COMMON ERRORS IN SCIENTIFIC ARTICLES

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the opinions of students who are doing master's degree in science education about the most common mistakes in scientific articles published in the field of science education. Phenomenology, one of the qualitative research methods, was used in the study. A total of 23 graduate students, 11 male and 12 female, who chose the "Article Writing Methods" course as an elective course after taking the compulsory course "Scientific Research Methods and Publication Ethics" participated in the study. The students participating in the study were first presented with content about the writing processes of an article, and then various selected articles were examined and the mistakes made were shown within the scope of the course they chose. Afterwards, the students were asked to examine the articles they would choose about science education and to identify the problems they encountered in the content of the articles. In this process, each student examined 5-12 articles and stated the mistakes they encountered. As a result of the analysis, it was seen that male students expressed that the sections of the articles examined with the most common mistakes were method, discussion and introduction; and with the least mistakes as keywords, references and title, respectively. On the other hand, female students expressed that the sections of the articles examined with the most common mistakes were introduction, results, and discussion; and with the least mistakes as references, keywords and title, respectively. When the opinions of the all students participating in the research were evaluated within the scope of the articles in the field of science education they examined, it was determined that they listed the sections with the most mistakes as introduction, method and results, and they listed the sections with the least mistakes as keywords, references and title.

***Keywords**: master's students, article, science education*

,

Bildiri No: BT131

ÇOCUK GELİŞİMİ PROGRAMINDA OKUYAN ÖĞRENCİLERİN SEVGİ-SAYGI KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ: BİR METAFOR ANALİZİ ÇALIŞMASI

Dilek Şahin Pınar
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
dsahinpinar@agri.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Çalışmamızın amacı çocuk gelişimi programında okuyan öğrencilerin sevgi-saygı kavramına ilişkin algılarını belirlemektir. Toplumda beraber yaşama kültürünün desenlerinden en önemli adımları sevgi ve saygı değerlerdir. Bu bakımdan öğrencilerin bu kavramları hangi metaforlarla ifade ettikleri önemlidir. Araştırmamızın çalışma grubunu 25 çocuk gelişimi programında okuyan öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış sorudan oluşan anket formu kullanılarak elde edilmiştir. Katılımcılardan formda yer alan "Sevgi-Saygı … benzer; çünkü …" ifadesini, bir metafora yoğunlaşarak tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinden önce anket formları 1'den 25'e kadar numaralandırılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak, verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde, benzer veriler uygun kategorilerde toplanarak, anlaşılır şekilde düzenlenip, yorumlanmıştır.Araştırma sonuçlarına göre sevgi ve saygı güneş, su hayat gibi metaforlara benzetilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Sevgi, saygı, nitel araştırma, metafor.*

Bildiri No: BT132

DOĞAL AFETLER İLE İLGİLİ YAPILAN BİLİMSEL ÇALIŞMALARA GENEL BAKIŞ

Prof.Dr.Ömer Faruk SÖNMEZ
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
sonmez.omerfaruk@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Doğal afetler dünya varoldukça karşılaşacağımız bir olaydır. Doğal afetlerin kesin bir şekilde önceden bilinmesi zordur. Ancak insanoğlunun doğal afetlere hazırlıklı olması önceden şekil alacak bir durumdur. Doğal afetlerin her türlüsüne hazırlıklı olmak bu bağlamda önemlidir. Günümüzde gün geçmiyor ki dünyanın her bölgesinde doğal afetlerle ilgili haberlere şahit oluyoruz. Bunca doğal afetlere rağmen bir durum ortaya çıkıyorki insanoğlu olarak gerekli hazırlıkların yapılmadığı ve toplumsal bilgi düzeyinin gerekli boyutlarda olmadığını görüyoruz. Burada referans alacağımız bir boyut vardır bu da bilimsel çalışmalardır. Bilimsel çalışmaların sonuçlarının değerlendirilmesi ve uygulanması önemlidir. Bu çalışmamamızda dadoğal afetler ile ilgili hangi çalışmaların yapıldığını ortaya koymaya çalışmaktır. Çalışmada doğal afetler ile ilgili yayınların Web of Science (WoS) veri tabanındaki etkinliğini analiz etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada elde edilen veriler bibliyometrik teknikler kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin toplanmasında WoS veri tabanındaki Kültür ile ilgili makaleler, veri dosyası hâlinde VosViewer (Version 1.6.9) yazılımı kullanılarak çözümlenmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Doğal afet, web of science, bibliyometrik analiz*

Bildiri No: BT133

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE OKULA BAĞLILIKLA OKUL TÜKENMİŞLİĞİNİN İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Selim Gündoğan
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
selimgundogan@ohu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde okula bağlılıkla okul tükenmişliğinin arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma ilişkisel modelde yürütülen bir çalışmadır. Bu bağlamda okul tükenmişliğiyle okula bağlılık arasındaki ilişki ve okula bağlılığın okul tükenmişliğinin anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı incelenmiştir. Çalışmanın katılımcı grubunu üniversite eğitimine devam eden 310 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmanın verileri Öğrenci Bağlılığı Ölçeği (Mazer, 2013; Uğur & Akın, 2015) ve Maslach Tükenmişlik Envanteri-Öğrenci Formu (Schaufeli vd,., 2002; Çapri vd., 2011) ile toplanmıştır. Korelasyon analizi sonucunda okula bağlılığın alt boyutları ile okul tükenmişliğinin alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Okula bağlılığın okul tükenmişliğinin yordayıcısı olup olmadığını incelemek için yapılan regresyon analizi sonucunda okula bağlılığın okul tükenmişliğinin tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik alt boyutlarının anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır

***Anahtar Kelimeler**: Üniversite öğrencisi, okula bağlılık, okul tükenmişliği*

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SCHOOL ENGAGEMENT AND SCHOOL BURNOUT IN UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between school engagement and school burnout in university students. The study is a study conducted in correlational model. In this context, the relationship between school burnout and school engagement and whether school engagement is a significant predictor of school burnout were investigated. The participant group of the study consisted of 310 university students continuing their university education. The data of the study were collected with Student Engagement Scale (Mazer, 2013; Uğur & Akın, 2015) and Maslach Burnout Inventory-Student Form (Schaufeli et al., 2002; Çapri et al., 2011). As a result of the correlation analysis, negative significant relationships were found between the sub-dimensions of school engagement and the sub-dimensions of school burnout. As a result of the regression analysis performed to examine whether school engagement is a predictor of school burnout, it was concluded that school engagement was a significant predictor of school burnout's exhaustion, depersonalization and efficacy sub-dimensions.

***Keywords**: University student, school engagement, school burnout*

Bildiri No: BT134

TÜRKİYEDE COVİD 19 PANDEMİSİ KAPSAMINDA ÜNİVERSITE ÖĞRENCILERININ RUTINLERININ İNCELENMESİ

Halime Nur SEZER
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi
hnsezer@fsm.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Yaşadığımız yüzyıla damga vuran corona virüs; 2019 yılının aralık ayında Çinin Wuhan şehrinden dünyaya yayılmıştır. Covit19 pandemisi ile her yaş grubundan insanın; iş, meslek, günlük hayata dair pek çok rutininde köklü değişiklikler oluşmuştur. Okullar hibrit ya da uzaktan eğitime geçmiş; iş yerlerinde uzaktan çalışma kavramı kullanılır hale gelmiştir. Her alanda iş, eğitim, alışveriş dijital hayata hızlı bir geçiş olmuş ve bireyler özellikle de gençler dijitale uyumda pek çok farklı tepki geliştirmiştir. Bu çalışmada "Türkiye'de Covit19 Pandemisi Kapsamında Üniversite Öğrencilerinin Rutinleri" incelenmiştir. Araştırma da karma yöntem tercih edilmiş nitel ve nicel veriler bir arada harmanlanmıştır. 2020-2021 eğitim öğretim yılı ocak ayında İstanbul'da vakıf üniversitesine devam eden birinci sınıf ve ikinci sınıf öğrencilerine e-posta ile anket formları ulaştırılmış ve toplanan 66 form çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışma kapsamında öğrencilerin; beslenme, spor, ruh sağlığı ile ilgili ritüelleri ile; kitap okuma ve sosyal media kullanma sıklığı ve tercihleri incelenmiş; çevrimiçi ders ve etkinliklere katılma hakkında öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde; birinci ve ikinci sınıf öğrencileri arasında çeşitli farkların ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Pandemi öncesi üniversitede yüzyüze eğitim ve sosyal hayatı tecrübe eden grubun beklentilerinin sosyallik arayışı yönünde farklılaştığı; üniversiteye yeni başlayan grubun ise pandemi koşullarına uyum sağlayarak üniversite adı altında daha az sosyalleşme isteği gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Pandemi, Rutin, Üniversite öğrencisi*

EXAMINATION OF ROUTINE OF UNIVERSITY STUDENTS WITHIN THE SCOPE OF THE COVIT19 PANDEMIC IN TURKEY

ABSTRACT

Corona virus, which marked the century we live in; In December 2019, it spread to the world from the city of Wuhan, China. With the Covit19 pandemic, people of all age groups; radical changes have occurred in many routines of work, profession and daily life. Schools have switched to hybrid or distance education; The concept of remote work has become used in workplaces. There has been a rapid transition to digital life in every field, such as business, education, shopping, and individuals, especially young people, have developed many different reactions in adapting to digital. In this study, "Routines of University Students in the Scope of the Covit19 Pandemic in Turkey" were examined. In the research, mixed method was preferred and qualitative and quantitative data were blended together. In January of the 2020-2021 academic year, questionnaire forms were sent to first-year and second-year students attending a foundation university in Istanbul via e-mail, and the collected 66 forms formed the sample of the study. Within the scope of the study, students; with rituals related to nutrition, sports and mental health; the frequency and preferences of reading books and using social media were examined; student opinions about participating in online courses and activities are included. When the results are examined; It was concluded that there were various differences between first and second year students. The

expectations of the group that experienced face-to-face education and social life at the university before the pandemic differed in the direction of seeking sociality; It has been found that the group that has just started university shows less desire to socialize under the name of university by adapting to the pandemic conditions.

***Keywords**: Pandemic, Routine, University student.*

Bildiri No: BT135

"ALDATILMA ALGISI ÖLÇEĞİ: ÖLÇEK GELİŞTİRME, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Çağla Çelimli
Maltepe Üniversitesi
caglacelimli@maltepe.edu.tr
Orcid:

Doç. Dr. Seval ERDEN ÇINAR
Maltepe Üniversitesi
Mail
Orcid:

ÖZET

Aldatma, en geniş anlamda romantik ilişki yaşayan iki partner arasında; eşlerden birinin ilişkinin dışında yer alan kişi ya da kişilerle fiziksel ya da duygusal yakınlık yaşaması olarak tanımlanmaktadır. (Drigotas ve Barta, 2001). Aldatmanın tanımı karmaşık olmakla birlikte ne olduğuna ilişkin anlaşmaya varılmış bir tanımlaması yoktur (Blow ve Hartnett, 2007). Kültürel veya sosyal faktörlere bağlı olarak, yakın bir ilişki bağlamında kabul edilmeyen birçok davranış bulunmaktadır. Örneğin, partner dışında başka bir kişi ile sinemaya gitmek ya da kahve içmek. Romantik ilişkilerde hangi davranışların aldatma davranışları olarak kabul edildiğine yönelik çok az şey bilinmektedir. Çok az sayıda bazı araştırmalar cinsel olmayan davranışlar açısından aldatmaya yönelik tutumları incelemiştir (Yarab, Sensibaugh, ve Allgeier, 1998) ve aldatma algısına ilişkin ölçekler geliştirilmiştir. Ancak geliştirilen bu ölçeklerin çoğu yurt dışında yapılmış olmakla birlikte, Türkiye'de aldatılma algısı konusunda geliştirilmiş bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bu çalışmada Türkiye'de romantik ilişki yaşayan genç yetişkinlerin aldatılma algılarına yönelik bir ölçek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde bir araştırmadır. tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır ve araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2009). Araştırma örneklemi iki grup şeklinde tasarlanmıştır .Açımlayıcı faktör analizi için veriler 2020-2021 güz döneminde çeşitli üniversitelerin farklı bölümlerinden toplam 241 kişiden; doğrulayıcı farktör analizi için veriler 2020-2021 bahar döneminde çeşitli üniversitelerin farklı bölümlerinden toplam 335 kişiden toplanmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucu elde edilen faktörlerin doğrulanıp doğrulanmadığını belirlemek üzere Mplus 6.12 programı ile doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Bu çalışmada yapılan DFA sonuçlarının yeterliliği; Kikare uyum testi, RMSEA, CFI, TLI, SRMR uyum indeksleri ile incelenmiştir. Ölçeğin 2. düzey incelenen uyum indeksine ilişkin değerleri; x2/sd: 3.36, CFI: .90, TLI: .90, RMSA: .08, SRMR: .80 olarak bulunmuş olup, ilgili değerler kabul edilebilir uyum ve mükemmel uyumu göstermektedir. Güvenirlik çalışmaları ile ilgili yapılan analizler sonucunda ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı, 0.95 değerinde bulunmuştur. Analizlerin sonucu, Aldatılma Algısı Ölçeği'nin (AAÖ) geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

***Anahtar Kelimeler**: Ölçek Geliştirme, Aldatılma Algısı, Romantik İlişki*

"PERCEPTION OF DECEPTION SCALE: SCALE DEVELOPMENT, VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

ABSTRACT

Infideltiy, in the broadest sense, is between two partners who have a romantic relationship; It is defined as the physical or emotional intimacy of one of the spouses with the person or persons outside the relationship (Drigotas and Barta, 2001). Although the definition of cheating is complex, there is no agreed definition of what it is (Blow & Hartnett, 2007). There are many behaviors that are not acceptable in the context of a close relationship, depending on cultural or social factors. For example, going to the movies or drinking coffee with someone other than your partner. Little is known about what behaviors are considered cheating behaviors in romantic relationships. Few studies have examined attitudes towards cheating in terms of non-sexual behaviors (Yarab, Sensibaugh, & Allgeier, 1998), and scales for perception of cheating have been developed. However, although most of these developed scales were made abroad, no scale developed for the perception of cheating was found in Turkey. In this study, it was aimed to develop a scale for the perceptions of infidelity among young adults in romantic relationships in Turkey. The research is a survey model research. Survey models are research approaches that aim to describe a past or present situation as it is, and the event, individual or object that is the subject of the research is tried to be defined in its own conditions and as it is (Karasar, 2009). The research sample was designed in two groups. The data for the exploratory factor analysis were collected from a total of 241 people from different departments of various universities in the 2020-2021 fall semester; Data for confirmatory factor analysis were collected from a total of 335 people from different departments of various universities in the spring term of 2020-2021. Confirmatory factor analysis (DFA) was performed with the Mplus 6.12 program to determine whether the factors obtained as a result of the exploratory factor analysis were confirmed. The adequacy of the CFA results in this study; Chi-square fit test was analyzed with RMSEA, CFI, TLI, SRMR fit indices. The values of the scale's fit index, which was examined at the 2nd level; x2/sd: 3.36, CFI: .90, TLI: .90, RMSA: .08, SRMR: .80, corresponding values indicate acceptable fit and perfect fit. As a result of the analyzes related to the reliability studies, the Cronbach Alpha internal consistency coefficient of the scale was found to be 0.95. The results of the analyzes show that the Perception of Infideltiy Scale is a valid and reliable scale.

***Keywords**: Scale Development, Perception of Infideltiy, Romantic Relationship*

Bildiri No: BT136

SAĞLIK BİLİMLERİNE PSİKOLOJİNİN KATKI YAPACAĞI UYGULAMALI BİR ALAN: SAĞLIK PSİKOLOJİSİ

Kübra Özsat
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
kubra.ozsat@kstu.edu.tr
Orcid:

Serdal Işıktaş
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
serdal.isiktas@kstu.edu.tr
Orcid:

Dilan Ayaz
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
dilanayaz6@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Sağlık Psikolojisi, 1978 yılında Amerikan Psikiyatri Birliği (APA) tarafından resmi olarak tanınmış olup sağlığın korunması, geliştirilmesi, devam ettirilmesi, hastalıkların nedenlerini, hastalığa ve tedaviye uyum süreçlerini biyo-psiko-sosyal bir yaklaşımla değerlendirilmesi gerekliliğinden yola çıkan oldukça genç ve uygulamalı bir alandır. Değişen yaşam koşullarıyla birlikte kronik hastalıkların daha fazla görülmeye başlanması, hastalıkların ortaya çıkmasında biyolojik ve fiziksel fakörlerle birlikte psikolojik etkenlerin de belirleyici olduğu düşüncesinin gelişmesi, yapılan bilimsel çalışmların artması ve sağlık hizmeti veren kurumlarda psikologların daha fazla çalışma ortamına dahil olması sağlık psikolojisi alanının doğmasını sağlayan önemli faktörler arasında sayılabilir. Bu bağlamda bu çalışmada sağlık psikolojisi alanının tarihsel süreç içerisindeki gelişimi ve temel işlevlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç kapsamında ilk olarak sağlık kavramı incelenmiş ve ardından sağlık ile ilişkili kavramlara ve modellere değinilmiştir. Bununla birlikte sağlık psikolojisinin sağlık ve hastalık durumunda birçok farklı boyutu ele aldığı ve bu boyutların neler olduğu da belirtilmiştir. Daha sonra ise sağlığı geliştirmek ve korumak, hastalığın önlenmesi ve sağaltımı, hastalıkların etiyolojisi, sağlık politikaları ve sistemi geliştirmeye yönelik çalışmalar yapan alt alanlara değinilmiştir. Sağlık psikoloğu danışmanlığı için hem dünyada hem de ülkemizde alınması gereken eğitimler ve ülkelerin eğitim sistemlerinin nasıl farklılık gösterdiği incelenmiştir. Son olarak sağlık psikolojisinin önemi üzerinde durularak sistemin noksanlıkları ve sağlık alanında çalışan uzmanlara gereksinim olduğu vurgulanmıştır.

.

***Anahtar Kelimeler**: Sağlık, Sağlık Psikolojisi, Sağlık Bilimleri*

AN APPLIED FIELD WHICH PSYCHOLOGY WILL CONTRIBUTE TO HEALTH SCIENCES: HEALTH PSYCHOLOGY

ABSTRACT

Health Psychology is a very young and applied field, which was officially recognized by the American Psychiatric Association (APA) in 1978, and it is a very young and applied field that sets out from the necessity of preserving, developing, maintaining health, evaluating the causes of diseases, the processes of compliance with the disease and treatment with a bio-psycho-social approach. To start seeing more of changing life circumstances with chronic diseases, diseases with the emergence of the idea that biological and physical fakor psychological factors determining the development of scientific investigations in institutions and health service psychologists as a result of more work to be included in the field of the environment can be counted among the key factors that give rise to health psychology. In this context, in this study, it is aimed to examine the development and basic functions of the field of health psychology in the historical process. As part of this goal, the concept of health was first studied, and then the concepts and models associated with health were addressed. In addition, it has been stated that health psychology deals with many different dimensions in the state of health and illness and what these dimensions are. Then, sub-fields that work on improving and protecting health, preventing and treating disease, etiology of diseases, health policies and improving the system are mentioned. Finally, the importance of health psychology was emphasized, and the deficiencies of the system and the need for experts working in the field of health were emphasized.

***Keywords**: Health, Health Psychology, Health Sciences*

Bildiri No: BT137

Peşə identifikasiyası şəxsiyyətin peşə inkişafının əsas determinantı və səciyyəsi kimi

Südabə HAŞIMOVA
Bakı Dövlət Universitetenin Sosial elmlər və Psixologiya fakültəsinin
Sosiologiya kafedrasının müəllimi,
Azərbaycan Respublikası, BAKI
hashimova_sudaba@rambler.ru
Orcid:

Açar sözlər: *peşə identifikasiyası, şəxsiyyət, peşə inkişafı.*
Anahtar kelimeler: *mesleki kimlik, birey (şahsiyet), mesleki gelişim.*
Keywords: *professional identification, identity, professional development.*

Problem durumu. Qloballaşma şəraitində peşə identifikasiyası şəxsiyyətin peşə inkişafının əsas determinantı və səciyyəsi kimi baxıla bilər. İnsan öz identikliyini dərk etdiyi vaxt insana çevrilir ki, bu da yalnız peşə, etnik, dini və s. qruplarda baş verə bilər. Bu o deməkdir ki, hər bir fərd istər spesifik şəxsi keyfiyyətlərə, istərsə də müəyyən bir qrupun üzvü kimi sosial xarakteristikalara malikdir. Peşə identikliyinə verilmiş peşə identikliyinə çatmağı təmin edən müvafiq biliklər və bacarıqlar vasitəsilə nail olmaq olar. Peşə identikliyi şəxsi ilə yanaşı, həm də sosial xarakterə malikdir. Belə ki, digər işçilərlə interaksiya fərdə peşə və sosial mühitdə öz yerini başa düşməyə imkan verir. Buradan aydın olur ki, peşə identikliyi şəxsi peşə keyfiyyətlərinin dərk olunması və peşə sosiallaşması ilə şərtlənir.
Hər hansı bir işdə müvəffəqiyyət üçün həmin işin və peşə mühitinin yüksək tələblərinə cavab vermək vacib şərtdir. Bu elə bir mühitdir ki, orada peşə identikliyi öz peşə potensialını effektiv reallaşdırmaq üçün subyekt tərəfindən peşə çevrəsində öz yerini görməni əks etdirir və əsas rolunda çıxış edir. Peşə identikliyi şəxsiyyətin və peşə təşəkkülü prosesində formalaşaraq insan həyatının bir çox aspektlərinə təsir göstərir.
Belə ki, peşə identikliyi insanın müəyyən peşə birliyində öz yeri haqqında təsəvvürünü ifadə edir ki, burada da mühüm yeri müəyyən dəyərlər, motivasiya oriyentirləri, həmçinin öz peşə mənsubiyyətinə subyektiv münasibət tutur. Bu nöqteyi-nəzərdən peşə identikliyi fərdin şəxsi səciyyəsini ifadə etməklə sintetik hadisə kimi çıxış edir. Sonuncular fərdə peşə dünyasında öz yerini tapmağa, öz peşə və şəxsi potensialından rasional istifadə etməyə, özünün peşə yolunun mümkün gələcəyini təhlil etməyə imkan verir.
Məqsəd və vəzifə. Tədqiqatın əsas məqsədi qloballaşma dövründə peşə identifikasiyasını şəxsiyyətin peşə inkişafının əsas determinantı və səciyyəsi kimi əsaslandırmaqdır. Bu məqsədin əldə olunması üçün aşağıdakı vəzifələr qarşıya qoyulmuşdur: peşə identikliyi anlayışını, peşə identikliyinin identiklik proseslərinin ümumi strukturunda yerini səciyyələndirmək; identiklik səviyyələrinə dair mikro və makrosəviyyədə bir sıra konsepsiyaları təhlil etmək.

Nəticə. Beləliklə, özünü hər hansı bir peşə və peşə birliyi ilə eyniləşdirəndə peşə identikliyi şəxsiyyətin peşə müqəddəratının müəyyənləşdirilməsinin nəticəsi kimi götürülə bilər. Professionallaşmanın əvvəlində peşə müqəddəratını müəyyənləşdirmə şəxsiyyətin peşə identikliyinin əldə edilməsinin şərti kimi çıxış edirsə, sonralar peşə identikliyinin dəyişdirilməsi zərurəti peşə müqəddəratını müəyyənləşdirmənin məzmununun dəyişdirilməsinə gətirib çıxarır. Buradan peşə identikliyinə şəxsiyyətin peşə müqəddəratını müəyyənləşdirmə proseslərinin nəticəsi kimi baxıla bilər. Əgər peşə müqəddəratını müəyyənləşdirmə insanın peşə fəaliyyətinin uzun bir mərhələsini əhatə edirsə və bütünlükdə peşə seçimi aktına, peşə fəaliyyəti məqsədinə, onun reallaşdırılması yollarına aiddirsə, onda peşə identikliyi peşə özünüdərkini, insanın özünün və onun fəaliyyətinin eyniyyətini, ustalığını əks etdirir, peşə təcrübəsi və qarşılıqlı təsirin nəticəsi olur. Peşə identikliyi seçimə, qərar qəbul edilməsinə və peşə özünüaktuallaşdırılmasına aiddir.

Bildiri No: BT138

РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО НЕРАВЕНСТВА И ОСНОВНЫХ СТЕЙКХОЛДЕРОВ В ФОРМИРОВАНИИ ЛИЧНОСТИ ДЕТЕЙ (на примере Азербайджанской Республики)

Д.ф.п.с., доц. Ягут Алиева[1]:
Бакинский Государственный Университет, факультет Социальных наук и психологии, кафедра Социологии, Азербайджанская Республика, БАКУ
yagut_family@mail.ru
Orcid:

Ключевые слова: *дети, личность, общество, воспитание, ценности, социальное неравенство, стейкхолдеры.*

Anahtar Kelimeler: *çocuklar, kişilik (şahsiyet), toplum, terbiye (çocuk yetiştirilmesi), değerler, sosyal eşitsizlik, paydaşlar*

Keywords: *children, personality, society, upbringing, value, social inequality, stakeholder.*

Актуальность темы и постановка проблемы.

Перемены, происходящие в материальной и духовной жизни изменили взгляды азербайджанского общества на социальные ценности, семью, что, в свою очередь, отражается и на воспитании и формировании личности детей (молодого поколения). Трансформация социально-экономических условий жизни, проблемы процесса глобализации, поляризация доходов и др. привели к глубокой дифференциации общества, сформировав, с одной стороны, пока ещё немногочисленную благополучную среду для качественного воспроизводства, воспитания и развития детей, а с другой – общая противоречивая ситуация разрушила уже достигнутый уровень.

Детский возраст является по своему содержанию и направлению развития наиболее сложным среди возрастных ступеней созревания и формирования личности. Все основные (стержневые) свойства и качества человека складываются в детстве, за исключением тех, которые приобретаются с накоплением жизненного опыта и не могут появиться раньше того времени, когда человек достигает определенного возраста. В детстве складываются основные аспекты: мотивационные (интересы, цели, которые ставит); инструментальные (средства достижения цели); стилевые черты личности (темперамент, характер, способ поведения, манеры).

Вместе с тем, развитие личности в детстве происходит под влиянием различных социальных институтов: семья, школа, средства массовой информации (СМИ) и социальная среда.

К тому же, различный уровень жизни, связанный с проблемами общества и семьи, новые условия жизни, в которые вступила страна в связи с глобализацией, все это, вместе взятое, способствовало тому, что данная проблема стала на столько актуальной.

Итак, в целом социально-экономические преобразования в Азербайджане, повлекшие за собой снижение уровня жизни определенной части населения, изменение привычного уклада жизни и нравственно-ценностных ориентаций, ухудшение психологического климата в семье и ослабление ее воспитательных и образовательных возможностей, усиление агрессии по отношению к детям и т.п.

[1] Doç.Dr.Yagut Aliyeva: *Bakü Devlet Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Psikoloji Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Azerbaycan Cumhuriyeti, BAKÜ,* yagut_family@mail.ru
Tema: “Çocukların Kişiliğinin Oluşumunda Sosyal Eşitsizliğin ve Ana Paydaşların Rolü (Azerbaycan Cumhuriyeti örneğinde)”.

являются причинами, которые обуславливают рост социального сиротства, безнадзорности детей и др. проблем детей, негативно влияющих на формирование личности детей.

Объектом исследования являются дети в возрасте от 0 до18 лет.

Предметом исследования - особенности отражения влияния социального неравенства в обществе и основных стейкхолдеров на формирование личности детей.

Основная цель исследования – проанализировать и изучить социальное неравенство в обществе как одно из важнейших реалий социальной системы, и как фактор, оказывающий серьезное и существенное влияние на формирование личности детей как сложный фундаментальный процесс комплексного характера.

Методы и методология исследования.

На различных этапах исследования будут использоваться основные методы научного познания, в том числе, индукция, дедукция, методы системного и междисциплинарного анализа, а также методы сравнения, анализа и синтеза. Среди примененных социологических методов в изучении данной проблематики можно отметить методы анкетного опроса, экспертного опроса, научного наблюдения и анализа документов. В исследовании будет использоваться теоретический анализ научной литературы, международно-правовых актов, национального законодательства, статистики, интернет-ресурсов и др.

Теоретическая и практическая значимость исследования заключается в том, что наряду с научно-теоретическим смыслом исследования не вызывает сомнений и его практическая значимость.

Научные результаты исследования могут быть использованы при подготовке лекционных курсов, проводимых в вузах, а также теоретические выводы, также могут быть полезны организациям, деятельность которых связана с проблемами формирования и развития личности детей и заинтересованных в ее оптимизации, в социальной политике государства и т.п. От того, насколько оптимально и согласованно решается видимое противоречие между различными факторами в процессе формирования личности детей, во многом будет зависеть гармоничное и эффективное обустройство будущего общества. Ибо дети – будущее общества.

Bildiri No: BT139

Роль и влияние познавательной активности студенческой молодёжи в их формировании как личности и специалиста (социологический анализ)

Ягут АЛИЕВА:[2]
доктор философии по социологии, доцент Бакинского Государственного Университета,
факультета социальных наук и психологии, кафедры социологии,
Азербайджан, БАКУ
yagut_family@mail.ru
Orcid:

Севиндж АЛИЕВА:[3]
доктор философии по социологии, преподаватель Бакинского Государственного Университета, факультета социальных наук и психологии, кафедры социологии
Азербайджан, Баку
yagut.aliyeva@gmail.com
Orcid:

Ключевые слова: образование, познавательная активность, студенческая молодежь, личность, специалист.

Anahtar Kelimeler: eğitim, bilişsel aktivite, öğrenci gençler, kişilik (şahsiyet), uzman.

Keywords: education, cognitive activity, student youth, personality, specialist.

Актуальность темы и постановка проблемы.

Проблема адаптации системы образования, в т.ч. студенчества к переменам, происходящим в современном глобализационном мире, - экономике, управлении, социальной и др. сферах имеет в обществе жизненно важное значение. В соответствии с этим нами было проведено многоступенчатое (2000-2010-202**0**гг.) социологическое исследование, где из множества проблем, скопившихся в системе образования мы избрали лишь некоторые социальные проблемы, в т.ч. социологические аспекты изучения познавательной активности студенческой молодёжи, а также роль и влияние познавательной активности студенческой молодёжи в их формировании как личности и специалиста, главным образом, вытекающие из очевидных противоречий, сложившихся в системе образования Азербайджана и обществе.

---

[2] *Doç.Dr. Yagut ALİYEVA*: Bakü Devlet Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Psikoloji Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Azerbaycan Cumhuriyeti, BAKÜ, yagut_family@mail.ru

[3] *Dr. Sevinc ALİYEVA*: Bakü Devlet Üniversitesi, Sosyal Bilimler ve Psikoloji Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Azerbaycan Cumhuriyeti, BAKÜ, yagut.aliyeva@gmail.com

Tema: *"Öğrenci Gençlerin Bir Şahsiyet ve Uzman Olarak Oluşumlarında Bilişsel Aktivitenin Rolü ve Etkisi (Sosyolojik Analiz)"*

К первой группе можно отнести проблемы, вытекающие из противоречий между потребностью общества в полнообъёмном понимании как позитивных так и негативных тенденций и достоверностью данных, полученных на основе современных методов социологии. Дело в том, что развитие образования должно быть встроено в формирующуюся систему гражданского общества и правового государства. В этом случае вышеизложенные противоречия в системе образования во многом будут зависеть от разрешения противоречий и проблем гражданского общества, которые возможно будет устранить только опираясь на обоснованные установки и достоверные данные, полученные методами социологии. Именно социология, её познавательно-критические функции позволяют выявить как достижения, так и недостатки различных социальных систем и институтов, в том числе и системы высшего образования.

Вторая группа выдвигаемых нами исследовательских проблем связана с противоречиями между потребностями, существующими в учебной и социально-политической, социально-экономической и др. жизнедеятельности студенческой молодёжи.

Относительно данного аспекта проблемы можно также согласиться с утверждением, что свободная самореализация, самоутверждение личности в учебном «труде», основу которой может составить лишь осознанная заинтересованность обучающегося в овладении будущей специальностью, подменяется тем или иным принуждающим воздействием. Оно способно дать сиюминутный эффект, но наносит вред общему процессу формирования специалиста. Кроме того, подобное положение вещей приучает студентов в большинстве жизненных ситуаций следовать некоему стереотипу, что крайне отрицательно сказывается на формировании активной жизненной позиции. Как видно, перестройка кафедр в области воспитания познавательной активности должна начинаться с предоставления простора развитию творческих способностей и возможностей каждого обучающегося. Именно на этой основе формируется всесторонне развитая и социально активная личность. Достижение этой цели во многом связано с развитием и углублением демократизации процесса подготовки специалистов. Прежде всего, мы считаем необходимым воспитывать у самих работников высшей школы социальный, государственный подход к делу, умение работать в условиях углубляющейся демократии, свободы и глобализации, ибо в этих условиях они могут гармонично и эффективно функционировать во благо личности и обществу.

Объектом исследования являются студенческая молодежь вузов Азербайджанской Республики.

Предметом исследования - социальные проблемы и познавательная активность студенческой молодёжи в Азербайджане, а также роль и влияние познавательной активности студенческой молодёжи в их формировании как личности и специалиста с позиции социологии.

Основная цель исследования – проанализировать и изучить социальные проблемы познавательной активности студенческой молодёжи в Азербайджане с позиции социологии, выявить и показать роль и влияние познавательной активности студенческой молодёжи в их формировании как личности и специалиста как сложный фундаментальный процесс комплексного характера.

Методы и методология исследования.

На различных этапах исследования использовались основные методы научного познания, в том числе, индукция, дедукция, методы системного и междисциплинарного анализа, а также методы сравнения, анализа и синтеза. Среди примененных социологических методов в изучении данной проблематики можно отметить методы анкетного опроса, экспертного опроса, научного наблюдения и анализа документов. В исследовании имело место - теоретический анализ научной литературы, национального законодательства и других нормативно-правовых документов, статистики, интернет-ресурсов и др.

Теоретическая и практическая значимость исследования заключается в том, что наряду с научно-теоретическим смыслом исследования не вызывает сомнений и его практическая значимость. Научные результаты исследования могут быть использованы при подготовке лекционных курсов, проводимых в вузах, а также теоретические выводы могут быть полезны организациям, деятельность которых связана с проблемами оптимизации системы образования и заинтересованных в подготовке высококачественных специалистов и гармоничных личностей.

Bildiri No: BT140

AZƏRBAYCANDA SOSİAL XİDMƏTƏ YENİ YANAŞMALAR

Eliza İsmayılova
Bakı Dövlət Universitetinin Sosial elmlər və Psixologiya fakültəsinin
Sosial İş kafedrasının baş müəllimi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru
Azərbaycan Respublikası, BAKI
eliza_ismayilova@yahoo.com
Orcid:

Sosial iş və xidmət, cəmiyyət içərisində fərdlərin, qrupların, ailələrin, ictimai-sosial və iqtisadi münasibətlərin inkişafına istiqamətlənən sosial müdafiə sisteminin tərkib hissəsidir. Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasına, sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının maraq və mənafelərinə cavab verən sosial iş, müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasətində prioritet sahələrdən biridir. Cəmiyyətin sosial problemlərinin aradan qaldırılması və ictimai həyatda digər sosial sahələrlə bərabər sosial xidmətlərin beynəlxalq normalara uyğun şəkildə tənzimlənməsi dövrümüzun ən aktual problemlərindən biridir.

Sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrində tərəqqi proseslərinin geniş vüsət aldığı ölkəmizdə sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının hüquqlarının etibarlı müdafiəsi, onların maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsi, dolğun həyat şəraitinin təmin edilməsi istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərin əhatə dairəsi ilbəil genişlənir. Artıq dünyada sosial iş sahəsində yeni xidmət formalarının yaranması, hər bir cəmiyyət üçün uyğun olaraq daha effektiv nəticələrin alınması məqsədiylə müasir tələbatların ödənilməsinə istiqamətlənən yeni yanaşmalara ehtiyac vardır.

Sosial iş və xidmət sahəsi geniş və sadə mənada insanlar arasında sosial münasibətləri saxlamaq, sosiallaşma prosesini inkişaf etdirmək və sosial-sabitliyi və dayanıqlılığı qorumaqdan ibarətdir. Dar mənada sosial iş, qanunvericiliklə müəyyən olunmuş əhali kateqoriyalarına sosial məişət xidmətlərinin göstərilməsi, sosial müdafiə müəssisələrinə yerləşdirmə və s. kimi tədbirlər başa düşülür. Sosial iş sahəsi cəmiyyətdə insan münasibətlərində yaranan sosial problemlərin həll olunmasına, sosial dəyişimə nail olmaq, insanların digərlərindən asılılığının aradan qaldırılmasına kömək etməsini təmin edir. Bu üzdən cəmiyyət dəyişir, inkişaf edir ona uyğun olaraq sosial sferada tələb və təkliflərin də dəyişməsini aktuallaşdırır.

Tədqiqatın əsas məqsədi ölkəmizdə sosial işin inkişafınada mühüm sosial funksiyaları əhatə edən bir çox sahələri- hüquqi, iqtisadi-siyasi, ictimai-mənəvi əsaslarını tədqiq edib, əhalinin həssas qruplarına göstəriləcək sosial xidmətlərin inkişaf meyillərini və gələcək prespektivlərinə dair yeni yanaşmaları hazırlamaqdır.

Azərbaycanda sosial iş sahəsi ayrı-ayrı dövrlərdə müxtəlif formalarda olmuşdur. Sovetlər birliyi zamanı məlum ideoloji və sosial-siyasi səbəblərdən bu xeyriyyəçilik fəaliyyətinin əhatə dairəsi son dərəcə məhdudlaşdırılmışdır. Həmin dövrdə ölkənin iqtisadi qanunauyğunluqlara görə yalnız sovet qanunlarıyla tənzimlənən sosial siyasət bərqərar idi. Bu siyasət əsasən, vətəndaşların ehtiyaclarını ümumi qaydalarda müəyyənləşdirərək çoxsaylı güzəşt və imtiyazlarla təmin edilməsini nəzərdə tuturdu. Müstəqilliyimizin bərpasından sonra Azərbaycanda sosial iş sferası tamam fərqli bir yanaşmayla inkişaf etməyə başladı.Ölkəmizdə yeni iqtisadi sistemə keçid dövründə hansı modelə üstünlük veriləcəyi ilə bağlı çoxlu fərqli fikirlər irəli sürülsə də, bazar münasibətləri əsasında formalaşan sosial yönümlü milli iqtisadiyyatın qurulmasını əsas strategiya kimi müəyyən etmişdir. Çətin həyat şəraitində olan insanlara, əhalinin daha çox həssas qruplarına diferensial yanaşma, ünvanlı olaraq yardımların göstərilməsinə üstünlük verilməklə sosial ədalətin bərqərar olmasına nail olunmuşdur.

Açar sözlər: *sosial siyasət, yoxsulluq, sosial xidmət, sosial yardım, əhali qrupları, çətin həyat şəraiti.*

Anahtar Kelimeler: *sosyal politika, yoksulluk, sosyal hizmetler, sosyal yardım, nüfus grupları, zor yaşam koşulları.*
Keywords: *social policy, poverty, social services, social assistance, population groups, difficult living conditions*

Bildiri No: BT141

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARI ÜZERİNDE BİLİNÇLİ FARKINDALIK VE ÖZERK BENLİK YÖNETİMİNİN YORDAYICI ROLÜ

Prof. Dr. M. Engin Deniz
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

Ceyhan Turhan
Sağlık Bilimleri Üniversitesi
ceyhan.turhan@sbu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Vazifelerini sıklıkla geciktiren üniversite öğrencilerinin kendileri ile ilgili tatminsizlik yaşadıkları, genel sağlık durumlarının daha kötü olduğu ve sosyal ilişkilerinde daha fazla problem yaşadıkları görülmektedir. Öğrencilerin akademik erteleme davranışı zaman yönetimi ve ders çalışma becerilerinin eksikliğinin ötesinde olup davranışsal, bilişsel ve duygusal bileşenlerin etkileşiminin etkileri ile yakından ilgilidir. Bu araştırmanın amacı da kişinin kendi eylemlerinde ne kadar iradeli ve içsel olarak motive olmuş hissettiği, kendi eylemlerini derecede kabul edip ve sorumluluğunu ne kadar taşıdığı ile ilgili olan öz belirleme düzeyi ve "burada ve şimdi" anlayışı ile ilgili olan bilinçli farkındalık düzeylerinin lisans ve lisansüstü düzeyde öğrencilerin akademik erteleme düzeylerini yordayıp yordamadığının incelenmesidir. Çalışma ilişkisel tarama modeline göre desenlenmiş olup örneklem lisans ve lisansüstü düzeyde 301 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada Demografik Bilgi Formu, Tuckman Akademik Erteleme Ölçeği, Bilinçli Farkındalık Ölçeği ve Özerk Benlik Yönetimi Ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS 25.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Normallik testi için Skewness-Kurtosis değerlerine bakılıp -1 ile +1 arasında olduğu görülmüştür. Bağımsız örneklem t test, ANOVA, LSD testi ve çoklu doğrusal regresyon analizi yürütülmüştür. Elde edilen bulgulara göre kadın ve erkek öğrencilerin erteleme düzeyleri arasında fark görülmezken, sınıf düzeyleri arasında ve başarı algısı düzeyleri arasında akademik erteleme açısından anlamlı farklılıklar olup, 4. Sınıf ve lisansüstü düzeyde ve düşük başarı algısına sahip olanların diğerlerine göre erteleme düzeyleri daha fazla bulunmuştur. Akademik ertelemenin bilinçli farkındalık ve özerk benlik yönetimi ile negatif yönde anlamlı ilişkili olduğu korelasyon analizi sonucu görülmektedir. Çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda, bilinçli farkındalık ve özerk benlik yönetiminin akademik ertelemeyi anlamlı düzeyde yordadığı ve toplam varyansın %15'ini açıkladığı görülmektedir ($F(2, 298) = 26, 254$, $p < .001$, $R^2 = 0.150$). Akademik ertelemenin birden çok yerde karşımıza çıkması ve üniversite öğrencilerinin performans, sağlık, yaşam doyumları üzerindeki olumsuz etkileri sebebiyle akademik ertelemeyi önleme ve azaltmak için özellikle okul bünyesinde uygulanmaya uygun olabilecek ve bu araştırmanın sonuçları göz önüne alınarak bilinçli farkındalık ve özerk benlik yönetimi odaklı etkili müdahale yöntemleri geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Akademik erteleme, Bilinçli farkındalık, Özerk benlik yönetimi*

THE PREDICTIVE ROLE OF MINDFULNESS AND SELF-DETERMINATION ON UNIVERSITY STUDENTS' PROCRASTINATION

ABSTRACT

It is seen that university students who often delay their duties experience dissatisfaction with themselves, get worse general state of health and have more problems in their social relationships. Students' academic procrastination is beyond the lack of time management and study skills and is closely related to the effects of the interaction of behavioral, cognitive, and emotional components. Self-determination is about how strong-willed and internally motivated one feels in his actions, how much he accepts his own actions, as well as how much he takes his responsibility and, mindfulness is related to the understanding of "here and now". In consideration of it, the aim of this study is to examine whether self-determination and mindfulness predict undergraduate and graduate students' academic procrastination levels. The study was designed according to the relational screening model and the sample consists of 301 undergraduate and graduate students. Demographic Information Form, Tuckman Procrastination Scale, Mindful Attention Awareness and Self-Determination Scale were used in the study. The data were analyzed using the SPSS 25.0 package program. For the normality test, the Skewness-Kurtosis values were examined, and they were between -1 and +1. Independent sample t test, ANOVA, LSD test and multiple linear regression analysis were conducted. According to the findings, while there was no difference between the procrastination levels of female and male students, there were significant differences in terms of academic procrastination among grade levels and among the levels of success perception. As a result of the correlation analysis, it is seen that academic procrastination is negatively related to mindfulness and self-determination. As a result of multiple linear regression analysis, mindfulness and self-determination significantly predicted academic procrastination and explained 15% of the total variance ($F(2, 298) = 26, 254$, $p < .001$, $R2=0.150$). Developing effective intervention methods focused on mindfulness and autonomy, which may be appropriate to be applied especially within the school, to prevent and reduce procrastination since it is encountered in many areas and has negative effects on university students' performance, health and life satisfaction.

***Keywords**: Procrastination, Mindfulness, Self-Determination*

Bildiri No: BT142

COVID-19 dünyada təhsil kursunu dəyişdirdi

Cəmilə Həsənova Vaqif
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti - UNEC
Azərbaycan, Bakı
cemile.hasanova@unec.edu.az
Orcid:

Xülasə
Bu məqalə dünya iqtisadi forumuna yönəlmişdir: COVID-19 dünyanın təhsil müəssisələri üçün katalizatora çevrilmişdir.Dünya İqtisadi Forumu qeyd edir ki, koronavirus (COVID-19) bir neçə həftə ərzində dünyada təhsil kursunu dəyişdirmişdir. Bu dəyişikliklər bizə təhsilin uzunmüddətli perspektivdə daha yaxşıya və ya pisə necə dəyişə biləcəyi barədə fikir yürüdür. Dünyada dörddə bir milyarddan çox uşağa təhsil almaq qadağandır. UNESCO-nun hesabatında deyilir ki, milyonlarla insan təhsildə ayrı-seçkiliyə məruz qalır.
Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatı (UNESCO) dünyada təhsil alan milyonlarla uşağa qarşı ayrıseçkiliyi tənqid edib. BMT-nin "İnteqrasiya və Təhsil: Hər kəs üçün hamısı deməkdir" adlı hesabatına görə, dörddə bir milyarddan çox uşaq və yeniyetmənin ümumiyyətlə təhsil almaq imkanı yoxdur, milyonlarla digər mənşəyi, şəxsiyyəti və ya əlilliyi səbəbiylə ayrı-seçkiliklə qarşılaşırlar.Pandemiya dönəmində təhsil ala bilənlər belə təhsildən uzaqda qaldılar.

Açar sözlər: *covid-19, rəqəmsallaşma, təhsil qarşılıqlı əlaqəsi, İnternet resursu, onlayn kurslar, ali təhsil*

Bildiri No: BT143

MUSHTARAK TIL VA BUYUK TARIX

Ozoda Bekmurodova shoira,
O‘zbekiston Yozuvchilar uyushmasining a’zosi.
+998 97 7459088
Mail:
Orcid:

ABSTRACT

Qachonki, o‘zbek va turk xalqlari haqida o‘ylarkanman, ularni mushtarak til va buyuk tarix, o‘xshash madaniyat va an’analarga asoslangan yaqin do‘stlik va qardoshlik jilvalari barq urib turgan ulkan bir samoga qiyoslagim kelaveradi!Ta’kidlash joizki, qardoshlikning yuksak namunasi sifatida Turkiya O‘zbekiston mustaqilligini birinchi bo‘lib tan olgan!O‘zbekiston mustaqillikka erishgandan keyin XX asr o‘zbek adabiyoti tarixini qayta o‘rganishga muhim eshiklar ochildi desam mubolag‘a emas. Yangi o‘zbek adabiyoti ravnaqida zamonaviy ilg‘or turk adabiyoti va matbuotining ham ijobiy ta’siri sezilarli bo‘lganligini xolis aytish vaqti keldi. Afsuski shu paytgacha, o‘zbek-turk adabiy aloqalari o‘tmishi yetarlicha o‘rganilgan emas. Ne baxtki mamlakatimizda keyingi yaqin yillarda barcha sohalarda bo‘lgani kabi, adabiyot va madaniyat jabhasida ham hayotbaxsh nurafshon o‘zgarishlar sodir bo‘ldi.Zero, xalqimizning boshqa xalqlar bilan o‘zaro aloqalari tarixini o‘rganish ham zarur g‘oyaviy, tarbiyaviy ahamiyat kasb etadi.

O‘zbek romanchiligining asoschisi, millatning ulug‘ adibi Abdulla Qodiriy aytib ketganidek “moziyga qaytib ish ko‘rmoq xayrlidir” . Darhaqiqat o‘zlikni anglash tarixdan boshlanadi. Tarix saboqlari esa insonni xushyorlikka chorlaydi. Xalqimiz azaldan O‘rta Osiyo, Volga bo‘yi, Qrim va Kavkaz ortidagi qardosh xalqlar qatorida xorijiy sharqdagi turkiy xalqlar bilan ham muntazam ma’naviy, madaniy, iqtisodiy aloqada bo‘lganlar.

O‘z o‘rnida Sohibqiron bobomiz Amir Temur va undan keyingi temuriylar davrining yetuk namoyondalari Alisher Navoiy, Shohruh Mirzo, Husayn Boyqaro, Ulug‘bek, Bobur Mirzo, Ali Qushchi kabi turkistonlik buyuk shoh, olim va shoir va olimlarning ma’naviy ma’rifiy ta’siri Turkiyada ham muhim ahamiyat kasb etgan va bu aloqalar keyingi asrlarda ham bardavom bo‘lgan.

Tarixning guvohlik berishicha, XVII-XIX asrlarda Buxoro, Xiva, Qo‘qon xonliklari bilan Turkiya o‘rtasida ijtimoiy-siyosiy va madaniy aloqalar ayniqsa kuchaygan. Bu davrda Umarxon, Feruz, Ogahiy, Muqimiy, Furqat va boshqalarning asarlari bilan Turkiyada keng tarqalgan. XIX asr oxirlarida Turkistonning ilg‘or ma’rifatparvarlaridan Ishoqxon Ibrat, Zokirjon Furqat va boshqalar Turkiyada bir muddat bo‘lganlar. 1891yil Furqat Istanbulda bo‘lib, o‘z vaqtida o‘qitish va o‘qish, yangi turk adabiyoti, maorifi va matbuoti borasida turk qardoshlarimiz erishgan muvaffaqiyatlar bilan tanishadi. Furqat Istanbuldagi yuqori tabaqa vakillari va tijorat ishlari bilan shug‘ullanuvchi kishilarning zamon taraqqiyotini hisobga olib, farzandlarining fransuz va nemis tillarni puxta o‘rganishiga katta ahamiyat qaratganliklari va turklarning maorif sohasidagi yetuk va ilg‘or tajribalari haqida Turkistondagi o‘z vatandoshlariga yo‘llagan bir maktubida alohida ta’kidlaydi va yurtdoshlarini ibrat olishga chaqiradi. . Fitratning “Hind ixtilochilari” va “Chin sevish” sahna asarlari esa XX asrning boshlarida yozildi. Bu davrda Fitratning g‘oyaviy ta’sirida bo‘lgan Cho‘lpon ham xorijiy Sharq, xususan Turkiyada g‘arb mamlakatlariga qarshi kurashlarni ifodalovchi bir qancha she’r va publitsistik maqolalar yozgan.O‘sha davrda ham Turkiyadan kirib kelgan yangi adabiyot va matbuotni o‘sha zamon yoshlari qiziqib o‘qiganlar.

Istanbul universiteti professori, mashhur turkiyshunos olim Ahmet Zeki Validiy Tog‘an o‘zining “Bugungi turk eli (Turkiston) va yaqin tarixi” (Istanbul, I jild, 1981-yil) kitobida bu haqda eslab, shunday deb yozadi: “1913-yilda, ya’ni Cho‘lpon hali 19 yoshlik vaqtlarida uning uyiga mehmon bo‘lib borganimizda, u turk tarixiga doir asarlarni o‘qir edi, keyin “Turk yurti” kabi turkcha nashrlarni kuzatdi. 1917-1918-yillarda siyosiy ishlarga aralashib, Orenburgda Boshqirdiston hukumati raisining kotibligi vazifasida turdi… So‘ngra adabiyot bilan

shug‘ullanib, birdan porladi. …Cho‘lpon o‘zbek she’rlaridagi aruz vazni o‘rniga turkcha hijo vaznini qo‘llab, adabiy tilni go‘zallashtirdi”— deydi.
Tarixdan ko‘rinib turibdiki, bugungi kunda ham Turkiyadan kirib kelgan sariallar, yangi adabiyot va matbuot bugungi o‘zbek yoshlarini maftun etgani ham bejiz emas.
Ha, O‘zbekistonda turk adabiyotini o‘rganish tarixdan boshlanadi.Ko‘rinib turganidek Turkiy xalqlar azaldan bir-birining adabiyotiga befarq bo‘lmaganlar. Shuningdek, turkiy xalqlar she’riyatiga Hazrat Alisher Navoiy ijodi qanchalik ta’sir qilganini, Abdulla Qodiriy “O‘tgan kunlar”da yozganidek, Fuzuliyni xalqimiz qanday sevib o‘qiganini ham juda yaxshi bilamiz. Modomiki, O‘zbekistonda turk adabiyotining o‘rganilishi haqida so‘zlarkanmiz, avvalo jadid adabiyotining namoyandalari Cho‘lpon, Fitrat, Abdulla Qodiriy kabi bobokalonlarimizning ham turk adabiyotining muhibi va targ‘ibotchisi bo‘lganini eslash joizdur.
Abdulla Qodiriyning Yahyo Kamol va boshqa turk ijodkorlari xususidagi fikrlarini , Cho‘lponning Rizo Tovfiq va Tovfiq Fikrat haqidagi maqolalarini eslaylik. Cho‘lpon yozadi: “Usmonli adabiyotini oz-moz o‘quganlar, uning bilan bir daraja oshno bo‘lganlardan qaysi birisi bu ismni bilmaydi, qaysi birisi muni tanimaydi.
Usmonlilarning “Adabiyoti jadida”(Yangi adabiyotchi)larining pir va ustozi bo‘lgan Tavfiq Fikratbek butun yangi nasl turklarining yuraklarina go‘zal, nafis va latif she’r buketlari qadamishdir. Uning keng hayoli ravon (tez) va yengil ifodasi kimni, qaysi bir she’r va adabiyot muhibini tasxir etmas? Xususan uning “Rubobi shikasta”(siniq dutor)si, undagi baland va latif yo‘llar naqadar jozibali va zavqli narsalardir!
Tavfiq Fikrat “Rubobi shikasta”si ila qancha tanilgan bo‘lsa, uning ila qancha nafosat suyuvchilarni o‘ziga maftun etgan bo‘lsa, “Tarixi qadim”i, u dahshatli faryodi ila odamlarning qalbinda buyuk-buyuk o‘zgarishlar vujudga keltirmishdir” (“Adabiyot nadir” Toshkent “Cho‘lpon” nashriyoti. 1994. 43-bet).
Ta’kidlash joizki, Abdulla Qodiriy ham Sharq va G‘arb romanchiligidagi yutuqlarni sintezlashtirib (uyg‘unlashtirib) “O‘tkan kunlar”dek bebaho asarni yozdi va o‘zbek romanchiligiga asos soldi.
O‘tgan asrning yirik oydinlari sanalgan Oybek, G‘afur G‘ulom, M. Shayxzoda, Mirtemir kabi adabiy avlod ham turk adabiyotidan bebahra qolmagan.
Bu haqda Oybek A. Naumov bilan suhbatda shunday degandi: “Yangi turk poeziyasining asarlari meni ilk marta lirik soddalik yo‘lida izlanishga o‘rgatdi. Men turk poeziyasi bilan texnikumning studenti bo‘lgan yillarimda tanishdim. O‘sha paytda Bokuda Yahyo Kamol,Rizo Tavfiq, Abdulhaq Homid va boshqa bir necha turk shoirlarining asarlari nashr qilingandi. Bu asarlar mening ham qo‘limga tushub qoldi. Bular hozir ham menda saqlanadi. Yaqinda ularni qaytadan varaqlarkanman, ilk marta ta’sirlanganimni ko‘z oldimga keldirdim” (A, Naumov bilan suhbat. Oybek. Yigirma jildlik to‘la asarlar to‘plami).
Yoki, akademik yozuvchi G‘afur G‘ulomning turk adabiyotini qanchalik yaxshi ko‘rgani va bilganiga yorqin bir misol. Maqsud Shayxzoda Moskvada davolanayotib, G‘afur G‘ulom xotirasiga bag‘ishlangan “G‘afurga xat” she’rini chop etilishi munosabati bilan o‘sha vaqtdagi “Sovet O‘zbekistoni” gazetasida ishlayotgan shoir Jumaniyoz Jabborovga 1966-yil 2-sentabrida yozgan xatida shuday jumlalar bor: “Homid” emas. Bu Abdulhaq Hamid (2.2.1852-12.4.1937) nomli mashhur gumanist, turk shoiridir. Rahmatli G‘afur uni ko‘p yaxshi ko‘rar va aksar she’rlarini yoddan bilar edi. Bu shoir... Nozim Hikmatni ustozi bo‘lgan”. “G‘afurga xat” she’rida shunday misralar bor:
Sen Hamidning shu baytin derding serkadar:
“Evoh, na yer, na yor qoldi,
Ko‘nglim to‘la ohu zor qoldi!”

Bu keltirilgan ikki misra Abdulhaq Hamidning “ Maqbar” nomli marsiyasidan olingan bo‘lib, shoir uni Bayrutdan qaytayotganda vafot qilgan umr yo‘ldoshining xotirasiga bag‘ishlab yozgan. G‘afur G‘ulom va Shayxzodaning suhbatlarida turk adabiyotining bilimdoni G‘afur G‘ulom Abdulhaq Hamid she’rlaridan o‘qib bergan bo‘lishi mumkin. E’tiborli jihati G‘afur G‘ulom nega shu misralarni takrorlashni xush ko‘rganida. Ruhiga mos, aytolmagan gaplarini aytishning chorasini topganidadir. Abdulhaq Hamidning ayniqsa “Maqbar” poemasi juda mashhur bo‘lib, u tanzimot davri turk adabiyotining yorqin namoyandasi bo‘lgan.
Lekin o‘sha davrda o‘zbek adabiy jarayoni qanchalik turk adabiyotini yaxshi ko‘rib talpinmasin, tashviq qilish imkonlari cheklangan edi. Ularning turk adabiyotidan qilgan tarjimalari ham asliyatdan emas, rus tili orqali bo‘lgan. Xususan, G‘afur G‘ulom turk tilini bilgani holda Nozim Hikmatning “Bir sevgi afsonasi” dramasini rus tilidan, (O‘zdavnashr. Toshkent-1955) Sabohiddin Ali, Umar Sayfiddin, Nozim Hikmat, Rashod Nuri Guntekin, Aziz Nesin, Yashar Kamol, O‘rxon Kamol, Said Foiq, Faqir Boyqurt, Faxri Erdinch, Samim Ko‘jago‘z, Fozil Husnu Dog‘larja, O‘qtoy Rifat va boshqa turk shoir, adiblari asarlari ham rus tilidan o‘zbek tiliga tarjima qilinardi. Hatto turk ertaklari ham rus tilidan o‘girilgan. Ayrim asarlar turk tilidan tarjima qilingan bo‘lsada avval rus tilida chop etilgan bo‘lishi shart edi. G‘aybulla Salomov so‘zboshisi bilan nashr etilgan “Hozirgi zamon turk she’riyati” to‘plamiga kirgan tarjimalarda Rauf Parfi, Miraziz A’zam, Tilak Jo‘ra kabi ijodkorlarning mahoratini, asliyatdan o‘girmagan bo‘lsada, asar ruhiyatini topa olganini alohida ta’kidlash kerak. Tilak Jo‘ra Nozim Hikmat she’riyati haqida ilmiy izlanishlar olib borib, 1986-yili “Nozim Hikmat va

o‘zbek sovet she’riyati” mavzusida nomzodlik ishini yozib tugatgan. Shunga o‘xshash bir-ikki hodisalarni aytmaganda sobiq sho‘rolar davrida turk adabiyotini o‘rganish rus tili orqali edi.
Aslini olganda O‘zbekistonda o‘ttizinchi yillardan to‘qsoninchi yillarning boshi qadar, turk adabiyotini o‘rganishda sezilarli bo‘shliq, achinarli tanaffus bo‘ldi.
Faqat 1983-yili ToshDUning o‘zbek filologiyasi fakultetida “ Turkologiya” kafedrasining ochilishi o‘zbek ilmiy hayotida muhim voqea bo‘ldi. Sobiq Ittifoqdagi shu nomda beshinchi kafedra bo‘lgan “Turkologiya” kafedrasida turk tili va adabiyoti keng o‘qitila boshladi. Professor Iristoy Qo‘chqortoyev, mashhur tarjimon Miyad Hakimov va xorijdan kelgan boshqa o‘z sohasining bilimdonlari dars berdilar. Shundan so‘ng bevosita turk adabiyotidan tarjima qiladigan yoshlar yetishib chiqdi.
Mamlakatimiz mustaqillikka erishgach bu jarayon yanada tezlashdi. Mustaqillik davrida O‘zbek olimlari tomonidan ham o‘zbek –turk adabiy aloqalariga oid birmuncha ilmiy ishlar yozildi. Adhambek Alimbekovning “Ishq asiri bo‘lgan jon”.(Toshkent. Mehnat. 1996). Jumali Shabanovning “Oshiq Veysal va turk folklori” (ToshDSHI.2009), Poshshojon Kenjayevaning “XXasr turk hikoyachiligining taraqqiyot tamoyillari” (Cho‘lpon. NNMIU. Toshkent-2017) monografiyasi, shuningdek ToshDSHU “Turkiyot” kafedrasi olimlari Jumali Jabanov, Lola Aminova, Shoxina Ibrohimovalar tomonidan turk adabiyotiga oid bir nechta maqolalar e’lon qilindi. “Tarjimashunoslik” kafedrasi dotsenti Xayrullo Hamidovning “O‘zbek turk tarjimachiligining dolzarb muammolari (1991-2017) turkumidan e’lon qilgan “Abdulla Qodiriy asarlari turk tilida”, “ Odil yoqubov asarlari turk tilida”, “O‘tkir Hoshimov asarlari turk tilida” risolalari ham shu sohadagi ko‘rinarli ilmiy ishlardandir.
“Jahon adabiyoti” jurnalida chop etilgan turk olimlarining ilmiy asarlari ham turk adabiyoti bilan tanishtirishda muhim pog‘ona bo‘ldi. A.S. Bayyetning “Ertaklarning ertagi”, (2006. №9), Ismoil Porlatirning “Yangi turk she’riyati” (1998 № 3), Bayram Yilmasning “Gyote va Sharq” (1998 №8) ilmiy maqolalari shular jumlasidan.“Sharq mash’ali”, “Sharqshunoslik” jurnallarida ham turk adabiyoti oid maqolalr berib borildi.
Turk tilidan asarlar tarjima qilgan faol tarjimonlarimiz -Miraziz A’zam, Boboxon Sharif, Usmon Qo‘chqor, Shodmon Otabek, Tohir Qahhor, Jumali Shabanov, Rustam Jabborov, Ma’rufjon Yo‘ldoshev, SHermurod Subhon, Sabohat Bozorova, Poshshojon Kenjayeva, Abdumurod Tilavovlarning tarjimalari ham e’tiborga molik deb o‘ylayman.
Gunbay Yulduzning “Gullar suvsaganda”, O‘rxon Pamukning 2006-yil Nobel mukofotiga sazovor bo‘lgan “Istanbul:shahar va xotiralar”, Elif Shafaqning “Ishqqa oid 40 qoida“ (tarjimon Shahnoza Qahhorova. Toshkent. “Mashhur –press”. 2019) romanlari, Umar Sayfiddin, Aziz Nesin, Samim Ko‘jago‘zning tarjima qilinmagan hikoyalari, Najib Fozil Qisakurak, Nozim Hikmat, Mehmed Akif Erso‘y, Mehmed Emin Yurdakul, Fozil Husnu Dog‘larja (bu ro‘yxatni uzoq davom etdirish mumkin) asarlari fidoyi tarjimonlar mehnati tufayli o‘zbek kitobxonining ma’naviy mulkiga aylandi. Ayniqsa, taniqli shoir va tarjimon Jamol Kamol tarjimasida Jaloliddin Rumiyning “Masnaviy ma’naviy”sining to‘liq tarjima qilinib chop etilgani ma’naviy hayotimizda e’tiborga loyiq hodisa bo‘ldi. Jaloliddin Rumiy turk adabiyotining salaflaridan. Nizomiy Ganjaviy fors tilida ijod qilgan bo‘lsada Ozarbayjon adabiyotining vakili ekanligini e’tiborga olsak, Rumiyning ham adabiy merosi fors tilida bitilsada turk ma’naviyatining ta’mal toshini qo‘ygan ijodkordir.
Ayni payda o‘zbek adabiyotining namunalari ham turk tiliga tarjima qilindi, ammo bu alohida mavzu.
Darvoqe’ o‘zbek xalqida shunday mashhur qo‘shiq bor: “Bir olmaning ikki yuzi, biri sensan bir men” —degan.
Men so‘zimning avvalida aytganimdek mushtarak til va buyuk tarix, o‘xshash madaniyat va an’analarga asoslangan yaqin do‘stlik va qardoshlik jilvalari bir olmaning ikki yuzi kabi, o‘zbek va turk osmonining markazida QUYOSHDEK porlayversin!

Keywords: *Mushtarak,Tıl Va ,Buyuk Tarıx*

Bildiri No: BT144

QIBRIS ADABIYOTINING O‘ZBEKISTONDA O‘RGANILISHI

Doc.Dr. Sattorova Gulnoz Yunusovna
Özbekistan Cumhuriyeti Bilimler Akademisi
enoza1969@mail.ru
Orcid:

ÖZET

O’zbekiston mustaqillikka erishganimizdan keyin Qibrisda qardoshlarimiz borligidan xabar topdik. Ungacha rus tilida chiqqan kitoblarda bu adabiyot haqida yozilmasdi. 1994-yildan boshlab Nobel mukofotiga qo‘yilgan Usmon Turkoy, romanchi va davlat arbobi Rauf Denktosh, yozuvchi va adabiyotshunos, Qibris Yozuvchilar uyushmasi, Qibrisni o‘rganish markazi boshlig‘i Ismoil Bo‘zqurt, folklorchilardan O‘g‘iz Muhammad Yo‘rg‘anchi o‘g‘li, Mustafo Ko‘kcha o‘g‘li, shoira Oyshan Tog‘li kabi qator qibrislik ijodkorlar yurtimizda tanitildi.

O‘zbek adabiyoti ixlosmandlari Qibris adabiyotining yirik vakili Usmon Turkoy she’rlari bilan yaqindan tanish. Uning she’rlarini o‘zbek turkchasiga tarjima qilgan Azim Suyun adib ijodi haqida iliq fikrlar bildirgan. Shoir va u tug‘ilib o‘sgan yurt haqda yirik bir adabiyo tadqiqot “Bizni bilmaganlar bilsinlar” nomli maqolasini yozdi. Maqolada Qibrisning paydo bo‘lish tarixi, uning toponimiyasi, o‘zbek adabiyotida Qibrisga murojaat qilingan asarlar, jumladan G‘aqur G‘ulom she’rlarini keltiradi. Azim Suyun ham o‘z she’rlarida Qibrisga va uning shoirlari ijodiga murojaat qiladi. Usmon Turkoy va Ismoil Bo‘zqurt kabi adabiyot vakillari bilan do‘stona munosabatlar o‘rnatadi.

Ismoiil Bo‘zkurt ijodi ham O‘zbekistonda keng targ‘ib qilingan. Uning “Manqal” romani va o‘nga yaqin hikoyasi tarjimon Boboxon Sharif tomonidan o‘zbek tiliga o‘girilgan va kitobxonlar qalbidan chuqur o‘rin olgan. Adib hikoyalarini Tohir Qahhor ham o‘zbek tiliga tarjima qilgan. Tohir Qahhor nafaqat Ismoiyl Bo‘zqurt asarlarini tarjima qilgan balki, Qibris shoir va shoiralarining bir qancha namunalari bilan kitobxonlarni tanishtirgan. Jumladan, Navzot Yolchin, Mahmad Darvish Afandi,Oysha To‘ral, Oyshan Tog‘li, Ilkay Adali, Zakiy Ali, Bo‘lant Favziy o‘g‘li kabi ijodkorlarning bir qator she’r va g‘azallari Tohir Qahhor tomonidan o‘zbek tiliga o‘girilgan.

Anahtar Kelimeler: *Kıbrıs edebiyatı, çeviri, edebi ilişkiler, yazarlar, romanlar.*

Bildiri No: BT145

Əbu Nəsr əl-Farabinin türk fəlsəfi fikrinin inkişafında rolü

Kəmalə Pənahova
Bakı Dövlət Universitetenin Sosial elmlər və Psixologiya fakültəsinin
Fəlsəfə kafedrasının müdiri, dosent, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru
Azərbaycan Respublikası, BAKI
kamalapanahova@mail.ru
Orcid:

Açar sözlər: substansiya, idrak, dövlət.
Anahtar kelimeler: madde, biliş, devlet.
Keywords: substance, cognition, state.

Əbu Nəsr əl-Farabi orta əsrlərdə türk xalqlarının fəlsəfi fikrinin inkişafında böyük rol oynamışdır. Bu dövrdə İslam Şərqində kəlam, sufizm, hürufilik kimi fəlsəfi cərəyanlar mövcud olsa da, peripatetizm onlardan fərqli olaraq təbiəti, idrakı, cəmiyyəti, əxlaqı dövrün elmi biliklərinə əsaslanaraq öyrənən fəlsəfi məktəb kimi elmi dünyagörüşünün inkişafında əvəzsiz rol oynamışdır. İlk nümayəndəsi Yaqub əl-Kindi olan bu fəlsəfi məktəbin inkişafı Əbu Nəsr əl-Farabinin adı ilə bağlıdır. Əl-Farabi "Səadətin əldə edilməsi" («Təhsil əs-səadət»), «Fəlsəfəni öyrənməkdən qabaq nəyin müqəddimə verilməsi haqqında» («Fi ma yənbağı ən yuqəddəmə qablə təəllüm əl-fəlsəfə»), «Elmlərin siyahıya alınması («İhsa əl-ülüm»), «Metafizika» kitabında Aristotelin məqsədi" («Əğrad Aristutalisfi kitab «Mə bəad ət-tabiət»), «İki filosof – Aristotel və Platonun görüşləri arasında ümumilik» (əl-Cəm beyn ray ən-həkimeynƏrəstu və Əflatun), «Əqlə dair məqalə» (Məqalə fi-l-əql) əsərlərində toxunduğu problemlərlə Şərq peripatetik fəlsəfəsini inkişaf etdirmişdir. Əl-Farabinin ontoloji görüşlərində substansiya, aksidensiya, maddə, forma, hərəkət, məkan, zaman kateqoriyalarının geniş təhlili verilir. Şərq peripatetik fəlsəfəsinə mövcudatın yaranması barədə emanasiya (sudur) nəzəriyyəsini də əl-Farabi daxil etmişdir. Mütəfəkkir idrak təlimində xarici və daxili hisslərin beyində lokallaşmasını qeyd etməklə psixoloji proseslərin getdiyi orqan haqqında məlumatlı olduğunu göstərir. Əl-Farabi nəzərə çatdırır ki, mücərrəd təfəkkür qabiliyyəti yalnız insana məxsusdur. Əql predmetləri xarici keyfiyyətlərdən sərf-nə¬zər etməklə onların mahiyyətini dərk etmiş olur. Əgər aksidensiyanı beş hiss üzvü qavrayırsa, substansiyanı yalnız əql dərk edə bilər. Əl-Farabinin psixi proseslərin tədqiqi sahəsində açdığı cığır idrak nəzəriyyəsinin elmi – təbii istiqamətdə inkişafına təsir göstərmişdir.Cəmiyyət problemlərinin tədqiqinə həsr etdiy i"Səadətin əldə edilməsi", "Fəzilətli şəhər əhalisinin görüşlərinə dair" əsərləri ilə əl-Farabi İslam Şərqində sosial fəlsəfənin əsasını qoymuşdur. Sosial problemlərə həsr olunan əsərlərində Əl-Farabi fəzilətli, kollektiv və qeyri-fəzilətli dövlətlərin xarakteristikasını verərək, onlarda idarəetmənin xüsusiyyətlərini şərh edir, fəzilətli dövlətlərin inkişafında təhsil və tərbiyənin rolununu önə çəkir. O, idarəetməni hər bir insanın və sosial qrupların onlara təbiət tərəfindən bəxş edilən

hormonik inkişafları üçün şərait yaradan sənət hesab edir. Əl-Farabinin fikrincə xalqların xoşbəxtliyin əldə olunmasında bir-birinə kömək etmələri nəticəsində bütün yer üzündə fəzilətin hökm sürməsi mümkündür.Əl-Farabidən sonra Şərq peripatetizmini Bəhmənyar, Nəsirəddin Tusi,Siracəddin Urməvi, Əsurəddin Əbhəri, Əfzələddin Xunəci, Rəcəbəli Təbrizi və s. türk filosofları inkişaf etdirmişlər. Bu böyük filosoflar tərəfindən irəli sürülən və həll edilməyə cəhd edilən problemlər orta əsrlərdə İslam Şərqi bölgəsində fəlsəfənin və elmin yüksək səviyyədə inkişafına dəlalət edir.

Bildiri No: BT146

YANSITICI DÜŞÜNMENİN FEN EĞİTİMİNE ENTEGRASYONU

Öğretim Görevlisi Yücehan YÜCESOY
Yakın Doğu Üniversitesi
yucehan.yucesoy@neu.edu.tr
Orcid: 0000-0001-8171-3130

Öğretim Görevlisi İffet AKSOY
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
iffetaksoy9710@gmail.com
Orcid: 0000 0003 0945 0166

Doç. Dr. Aşkın KİRAZ
Yakın Doğu Üniversitesi
askin.kiraz@neu.edu.tr
Orcid: 0000 0002 2350 8291

ÖZET

Toplumların gelişmesi ve rahatı için yapılan araştırmalar ve çağın gerektirdiği yenilikler, bireylerin hayatlarını kolaylaştırıcı bir avantaj sağlarken; karmaşık bilgi sistemlerini ve yönetimini içermesi açısından dezavantaj olarak da düşünülmektedir. Sürekli bir değişim ve gelişim, bireyleri de sürekli olarak yeniden düşünmeye ve problem çözme stratejilerini değiştirmeye yönlendirmektedir. İlköğretim fen öğretiminin amaçlarından biri, öğrencilerin bilgiyi davranış haline dönüştürerek, günlük hayata transfer etmelerini sağlamaktır. Bu amaca uygun olarak, öğrencilerin günlük hayatlarındaki karmaşık durumlara yeni bilgileri uygulamaları için gerekli stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla fen öğretiminde yenilikçi yaklaşımların oluşturulması zorunlu hale gelmiştir. Yansıtıcı düşünme, fen öğretiminde rahatlıkla uygulanabilen, eğitici, verimli ve eğlenceli bir yaklaşım olarak literatürde yerini almıştır. Bu çalışmada fen eğitiminde yenilikçi bir yaklaşım olarak yansıtıcı düşünme ayrıntılarıyla ele alınmış, fen eğitiminde kullanabilecek yansıtıcı düşünce etkinliklerine yer verilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Yansıtıcı düşünme, fen öğretimi, 21. yy becerileri, fen öğretiminde yeni yaklaşımlar*

INTEGRATION OF REFLECTIVE THINKING IN SCIENCE EDUCATION

ABSTRACT

While researches for the development and comfort of societies and innovations required by the age provide an advantage that facilitates the lives of individuals; It is also considered as a disadvantage in that it includes complex information systems and management. A continuous change and development leads individuals to

constantly rethink and change their problem solving strategies. One of the aims of primary school science teaching is to enable students to transfer knowledge to daily life by transforming it into behavior. In line with this purpose, it has become imperative to create innovative approaches in science teaching in order to help students develop the necessary strategies to apply new knowledge to complex situations in their daily lives. Reflective thinking has taken its place in the literature as an educational, productive and entertaining approach that can be easily applied in science teaching. In this study, reflective thinking as an innovative approach in science education is discussed in detail and reflective thinking activities that can be used in science education are included.

***Keywords**: Reflective thinking, science teaching, 21st century skills, new approaches in science teaching*

Bildiri No: BT147

Fen ve Kimya Öğretiminde Kolaylaştırıcı Yaklaşımlar: Okul Dışı Öğrenme

Öğretim Görevlisi İffet AKSOY
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
iffetaksoy9710@gmail.com
Orcid: 0000 0003 0945 0166

Öğretim Görevlisi Yücehan YÜCESOY
Yakın Doğu Üniversitesi
yucehan.yucesoy@neu.edu.tr
Orcid: 0000-0001-8171-3130

Doç. Dr. Aşkın KİRAZ
Yakın Doğu Üniversitesi
askin.kiraz@neu.edu.tr
Orcid: 0000 0002 2350 8291

ÖZET

Okul dışı öğrenme, basit ifade ile öğretme ve öğrenme için okul dışındaki yerlerin kullanılmasıdır. Çocukların ve gençlerin öğrenmelerine yardımcı olmak için onları dışarı çıkarmak; onlara zorlu, heyecan verici ve farklı deneyimler sağlar. Okul ya da sınıf dışında öğrenmenin faydaları, sınıf içinde iyileştirilmiş standartları desteklemek, başarıyı artırmak, okuldan kaçmayı azaltmak ve disiplini geliştirmektir. Sınıf dışında öğrenmenin, standartları yükseltmeye ve öğrencilerin kişisel, sosyal ve duygusal gelişimini geliştirmeye önemli ölçüde katkıda bulunduğu bilinmektedir. Öğrenci veya öğretmen merkezli; bilgi merkezli; değerlendirme merkezli ve toplum merkezli olmak üzere her biri benzersiz öğelere sahip dört tür öğrenme ortamı vardır. Fen eğitimini yenileme çalışmaları, bilimin öğrencilerin en iyi öğrenecekleri şekilde, basit günlük materyalleri kullanarak ve uygulamalı araştırmalar yaparak öğretilmesini destekleyen yöndedir. Fen eğitiminin yeniden tasarımında genellikle gözden kaçan bilim merkezleri, müzeler ve hayvanat bahçeleri gibi resmi olmayan bilim öğrenme ortamları, öğrencilere programın hedefleriyle yakından ilişkili olabilecek büyüleyici bilim deneyimleri sağlamaktadır. Bu çalışmada fen ve kimya eğitiminde öğrenmeyi üst seviyeye çıkarmak amacıyla tasarlanmış, öğrenmede verimi ve çekiciliği artıracağı inancıyla okul dışı öğrenme ortamları için emsal teşkil edebileceği düşünülen bir uygulamanın paylaşılması hedeflenmiştir. Nitel çalışma yöntemine uygun olarak yürütülen çalışmada durum çalışması deseninden yararlanılmıştır. Doküman analizine uygun olarak elde edilen veriler fen ve kimya öğretiminden örnek konular eşliğinde örnekleme yöntemiyle analiz edilmiştir. Çalışma sonunda uygulanmasının kolay ve cazip olduğu düşünülen örneklerin diğer derslerde aktif kullanılabileceğine dair uygulama metotları öneriler paralelinde sunulmuştur.

***Anahtar Kelimeler**: fen öğretimi, kimya öğretimi, okul dışı öğrenme, müze eğitimi, bilimsel öğrenme.*

Facilitating Approaches in Science and Chemistry Teaching: Out of School Learning

ABSTRACT

Out-of-school learning is simply the use of places outside of school for teaching and learning. Getting them out to help kids and teens learn; It provides them with challenging, exciting and different experiences. The benefits of learning outside of school or the classroom include promoting improved standards in the classroom, increasing achievement, reducing truancy, and improving discipline. It is known that learning outside the classroom contributes significantly to raising standards and improving students' personal, social and emotional development. Student or teacher centered; knowledge-based; There are four types of learning environments, assessment-centered and community-centered, each with unique elements. Renewal of science education is in the direction of supporting the teaching of science in a way that students can learn best, using simple everyday materials and doing applied research. Informal science learning environments such as science centers, museums, and zoos, which are often overlooked in science education redesign, provide students with fascinating science experiences that can be closely related to the program's goals. In this study, it is aimed to share an application designed to maximize learning in science and chemistry education, and which is thought to set a precedent for out-of-school learning environments, with the belief that it will increase efficiency and attractiveness in learning. The case study pattern was used in the study, which was carried out in accordance with the qualitative study method. The data obtained in accordance with the document analysis were analyzed by sampling method, accompanied by sample subjects from science and chemistry teaching. At the end of the study, the application methods that the examples that are thought to be easy and attractive to apply can be used actively in other lessons are presented in parallel with the suggestions.

Keywords*: science teaching, chemistry teaching, out-of-school learning, museum education, scientific learning*

Bildiri No: BT148

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SİBER MAĞDURİYET, AFFETME VE BİLİNÇLİ FARKINDALIK İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Alican KAYA
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
akaya@agri.edu.tr
Orcid:

Tahsin BİNGÖL
Hakkâri Üniversitesi
thsnbngl.87@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Sosyal bir varlık olan insan diğer insanlarla çeşitli şekillerde iletişim kurma ve bu iletişimi sürdürme eğilimindedir. Kurulan iletişim ve bu iletişimde kullanılan yöntemler de dönemin gelişmelerinden etkilenmekte ve çeşitlenmektedir. Teknolojik gelişmeler ve siber iletişim araçlarının çeşitlenmesi ile kurulan iletişimler sanal alanlara taşınmış ve etkileşimler bu araçlar yoluyla sürdürülmeye devam etmiştir (Ates, Kaya ve Tunç, 2018). Bu durum, çeşitli olumsuz durumların da siber alanlara taşınmasına sebep olmuştur. Bu olumsuz durumlardan bir tanesinin de siber mağduriyet olduğu söylenebilir.Siber mağduriyet, bireylerin internet, elektronik medya ya da çeşitli medya araçları vasıtasıyla akranları tarafından mağduriyete uğratıldığı bir süreci tanımlamaktadır (Bauman, Toomey ve Walker, 2013). Siber mağduriyet yaşayan kişiler öfke, utanç, korku, üzüntü gibi duygular deneyimlemektedirler (Mishna, Saini ve Solomon, 2009). Bu yüzden, siber mağduriyet durumunun duygularla ilişkili olduğu öne sürülebilir. Benzer duygularla sıklıkla ilişkili durumlardan birinin de affetme olduğu söylenebilir.Affetme, bireyin kendisine karşı yapılan zarar verici bir eylemin sonucunda bunu gerçekleştiren kişiye karşı benzer zarar verici bir eylemde bulunmak yerine, olumlu duygular beslemek olarak tanımlanmıştır (Macaskill, 2005). Hem duygusal hem de bilişsel boyutları olan affetme durumu, bireyin kendini tanımasına ve fark etmesine katkı sağlamaktadır (Kaya, 2019). Bu yönüyle bilişsel bir yönü olan affetme durumun farkındalıkla ilişkili olduğu düşünülmektedir.Bilinçli farkındalık durumu, bireyin içinde bulunduğu anda gerçekleşen, içsel süreçlerine ve dış dünyaya karşı yargılayıcı olmadan, kabullenici bir şekilde odaklanması durumudur (Brown ve Ryan, 2003). Bu çalışma eğitim fakültesi öğrencilerinin, siber mağduriyet, affetme ve bilinçli farkındalık durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Siber mağduriyet, Affetme, Bilinçli farkındalık*

Bildiri No: BT149

KLİNİK ADLİ PSİKOLOJİ: KLİNİK PSİKOLOJİ TEMELLİ ADLİ PSİKOLOJİK DEĞERLENDİRME

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
Orcid:

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde modern psikotravmatoloji paradigma ve modaliteleri, klinik adli psikoloji kadar klinik psikoloji, adli psikoloji ve hukuk disiplinlerine de oldukça önemli kazanımlar sağlamaktadır. Klinik ve adli psikoloji uygulamalarının entegratif ve bilimsel yapılandırılmasıyla tanımlanan klinik adli psikoloji, adli sistemde travma temelli psikoloji teorileri ve yöntemleriyle fonksiyon görmeye devam etmektedir.1-3 Adli sisteme yansıyan vakaların travmatik olaylar öncesindeki, esnasındaki ve sonrasındaki psikopatolojilerini değerlendirebilmek, travmatik yaşantıların bireyler üzerindeki akut ve kronik ruhsal etkilerini saptayabilmek, gerekli durumlarda nevroz-psikoz ayrımlarını tespit edebilmek ve psikiyatrik tanıyı predikte edebilmek adına "Rorschach" gibi temel kişilik testleri ile zeka ve organisite testlerini kullanabilmek ancak ve ancak klinik psikoloji ve psikotravmatolojinin temel ilke ve prensipleri ile gerçekleştirilebilmektedir.1,4 Bu nedenle klinik psikolojinin; ceza adaleti, adli psikoloji ve kriminal psikolojiye dair bilimsel kapsayıcılığı ve dominant öncüllüğü bulunmaktadır. Akademik ve uygulamalı bir disiplin olan klinik adli psikoloji, hem adli sistemin optimal düzeyde işlemesine hem de adaletin en doğru ve en kısa sürede tesis edilmesine önemli bilimsel katkılar sağlamaktadır.1,5 Klinik adli psikoloji, klinik psikoloji temelli uygulamalı ve teorik yaklaşımlar ile tekniklerin adli sistem içerisine aktarılarak psikologların uzmanlıklarını, hukuk kuralları ve kaideleri zemininde kullanarak hizmet vermeleri ile karakterizedir. Klinik adli psikologlar aslında, adli mekanizmada yer alan bireylerin ruhsal değerlendirilmesini ve/veya gerekli durumlarda onların tedavisini üstlenen klinik psikologlardır. Adli psikologlar, kendilerine mahkemeler tarafından verilen görevlerin ve adli değerlendirmelerin optimal düzeyde yürütülmesini salt "adli psikoloji" bilgi birikimleriyle gerçekleştirmekte zorluklar yaşayabilmektedir. Bu doğrultuda klinik psikoloji zemininde gerçekleştirilecek adli değerlendirmeler en objektif, en başarılı ve en doğru sonuçlara ulaşmada temel bir işlev görmektedir.1,6-8 Klinik adli psikologlar, mahkemeler tarafından atanan görevlerini gerçekleştirirken, hem klinik psikolojinin kuram ve yaklaşımlardan faydalanmakta hem de hukuk sisteminin temel kriterleri çerçevesinde psikolog veya psikoterapist rolünden farklı bir mesleki kimlik göstermektedir. Sonuç olarak ruh sağlığı uzmanları, klinik psikoloji yaklaşımları ile psikotravmatolojinin temel paradigmaları, modaliteleri ve görüşme tekniklerine haiz olmadan adil ve etkin bir adli değerlendirme süreci gerçekleştiremezler. Adli sistemdeki psikologların objektif bir şekilde görevlerini yürütebilmeleri adına adli

psikoloji yüksek lisansı yapmaları kadar klinik psikoloji alanında da bir yüksek lisans ya da doktora dereceleri almaları önemle önerilmektedir.1,4,5,9,10

***Anahtar Kelimeler**: Klinik adli psikoloji; klinik psikoloji; adli psikoloji; psikotravmatoloji; klinik değerlendirme; adli değerlendirme*

Bildiri No: BT150

PSİKOTERAPİDE KRİZE MÜDAHALEYE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
Orcid:

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Klinik psikoloji ve psikiyatri uygulamalarında krize müdahale; konversiyon nöbetleri, öfke patlamaları, kendine zarar verme davranışları, intihar düşünceleri ve girişimleri gibi travmatik yaşantılar sonrasında akut olarak gelişen ruhsal açmazların sonlandırılması için kullanılan kısa dönemli ve etkin psikoterapötik müdahalelerdir. Psikoterapide krize müdahale, bireyin bir noktada takılıp kalmasına yönelik "travmatik açmazlarını" ve "travmatik obsesyonlarını" hem başarılı bir şekilde çözmesini hem de gelecekteki olası sorunlara karşı optimal baş etme becerilerini yeniden kullanabilmesini sağlamaktadır. Genel olarak krize müdahale süreci, danışanın şu andaki akut psikolojik problemlerinden ya da bu travmatik açmazlarından kaynaklanan instabil psikiyatrik belirtilerinin nötralize edilmesi odaklı gerçekleştirilen pozitif terapötik yaklaşımlarla bir farkındalık geliştirmesini sağlamak hedefi ile fonksiyon görmektedir.1,2 Kronik ve kompleks travmatik yaşantılar esnasında veya sonrasında gelişen dissosiyatif bozukluklar, travma sonrası stres bozukluğu ve sınırda kişilik bozukluğu gibi psikopatolojiler, kendine zarar verme davranışları, öfke patlamaları, affektif mobilite ve intihar girişimleri ile eşleniktir.1-4 Çocukluk çağı travmaları ve şiddet odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleriyle yakından ilişkili çoğu psikiyatrik hastalıkların tedavi süreçlerinde oldukça sık karşılaşılan dissosiyatif psikoz, konversiyon nöbetleri, öfke patlamaları, kendine zarar verme davranışları, intihar düşünceleri ve girişimleri ile stabilizasyona yönelik krize müdahale stratejileri bulunan travma temelli psikoterapi yöntemleri kullanılmalıdır.1,5,6 Dissosiye vakaların özellikle stabilizasyon ve travma çalışması fazlarında kısa dönemli ve etkin krize müdahale psikoterapisi yöntemlerini kullanmak temel bir gerekliliktir.1,3 Dissosiye ve travmatize vakaların psikoterapi süreçleri krizler çözüldükçe pozitif yönde ilerlemekte, vakalar artık "sağlıklı yanı" ile daha entegre bir şekilde tedavilerine aktif katılım sağlamakta ve olumsuz yaşam olaylarının uzun dönemli psikopatolojik etkilerini nötralize edebilmektedir.1,4,5,7-10 Öztürk tarafından geliştirilen "Travma Merkezli Alyans Model Terapi", kendine zarar verme davranışları ve intihar girişimleri ile karakterize olan başta dissosiyatif kimlik bozukluğu olmak üzere tüm travma ile ilişkili psikopatolojilerin hem "kısa dönemli psikoterapisi" hem de "krize müdahale psikoterapisi" olarak kabul edilmektedir. Travma Merkezli Alyans Model Terapi'de etkin bir krize müdahale, psikoterapist ile vakalar arasında terapötik alyans ya da yine Öztürk'ün ifade ettiği üzere "terapötik karşılıklılık" kurulduktan sonra travmatik yaşantıların en kısa sürede nötralize edilerek danışanların aktüel hayatlarına optimal düzeyde uyum göstermesi yoluyla sağlanmaktadır.1,4,5

***Anahtar Kelimeler**: Psikoterapi; krize müdahale; travma merkezli alyans model terapi; terapötik karşılıklılık; kendine zarar verme davranışları; intihar girişimleri*

Bildiri No: BT151

DİSSOSİYASYON İLE KOMPLEKS VE KÜMÜLATİF TRAVMALARIN KLİNİK VE ADLİ DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNDE ETİK VE PROFESYONEL İLKELER

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
Orcid:

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
Orcid:

Barış ERDOĞAN
İstanbul Arel Üniversitesi
barishan.erdogan@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Travmatize ve dissosiye bireyler, erken yaşta başlayan kronik olumsuz yaşam deneyimlerinin ya da kompleks ve kümülatif travmaların etkileriyle parçalara ayrılmış olan bilinç, bellek, kimlik ya da çevreyi algılama işlevlerinin reentegrasyonlarını gerçekleştirebilmek adına hem kendilerine hem de dünyaya ilişkin daha "holistik" bir perspektife ulaşmak ve dinamik doğalı optimal ruhsal dengelerini geri kazanmak için yoğun çaba göstermektedirler. Bu erken yaşta başlayan kronik ve kompleks travmatik yaşantılar karşısında dissosiyasyon, hayata uyum sağlamak adına çoklu bir bilinç sisteminin yoğun ve şiddetli ancak oldukça olağan entegrasyon çabasıdır. Öztürk, dissosiyasyonu, "insanlık tarihinden bugüne kadar olan geniş bir uzamda birbirine koşut fonksiyon dinamikleri bulunan hem uyumsal hem de patojen ruhsal etkilerini komplike ve kaotik bir süreçte göstermeye devam eden hatta aktüel hayatta travmatik yaşantılarla başa çıkmaya ve bu yaşantıları tolere edebilmeye imkan sağlayan son derece olağan yaşam deneyimleri" olarak tanımlamaktadır.1-3 Kompleks ve kümülatif travmalar sonrası gelişen travma sonrası stres bozukluğu ve dissosiyatif bozuklukların klinik ve adli değerlendirme süreçleri bu psikiyatrik hastalıklara özgü etik ve profesyonel ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilmelidir.4,5 Travma ve dissosiyatif bozukluk vakalarının psikotravmatolojik bir eksende yürütülen hem adli hem de klinik değerlendirilmelerinde özellikle dikkat edilmesi gereken etik ve profesyonel ilkeler bulunmaktadır. Bu eksende alanında uzman ve travma vakaları konusunda tecrübeli psikiyatristlerin, adli tıpçıların, klinik ve adli psikologların, psikotravmatoloji odaklı yöntem ve yaklaşımları kullanmaları temel bir gerekliliktir. Bu süreçte her travma uzmanı için normal bellek ile travmatik bellek arasındaki farklılıkların bilinmesi şarttır. 1,3 Normal bellek sözel, öyküsel ve kronolojikken, travmatik bellek ise duyusal, parçalı ve beden belleği olarak işlev görmektedir.3-7 Klinik ve adli görüşmelerde, travma vakalarının büyük bir kısmı yaşadığı olayları anlatma konusunda isteksizken geride kalan kısmı ise bu anılarını bir uzmana oldukça

kolaylıkla anlatabilirler. Bu durumun fark edilmesi; adli bilimciler, hukukçular ve psikoterapistler için hem bu travma ve dissosiyatif bozukluk vakalarından klinik ve adli görüşmelerde doğru bilginin alınabilmesi hem de tanı ve tedavi adına olası malpraktis davaları açısından büyük bir önem taşımaktadır.1,3,5,6 Travma ile ilişkili tüm psikiyatrik tanı gruplarının klinik ve adli görüşmeleri sır saklama yükümlülüğü, empati ve güven çerçevesinde profesyonel bir mesleki tutumla gerçekleştirilmelidir. Ayrıca olası bir hukuksal ihtilaf yaşanmasına yönelik olarak bu adli ve klinik görüşmelerdeki tanı ve tedaviye ilişkin verilerin yanı sıra gerçekleştirilen psikometrik değerlendirmeler de mutlaka profesyonel ve etik ilkeler çerçevesinde kaydedilmelidir 6,8

***Anahtar Kelimeler**: Travma; dissosiyasyon; klinik değerlendirme; adli değerlendirme; etik; psikotravmatoloji; kompleks ve kümülatif travma*

Bildiri No: BT152

AİLE PSİKOPATOLOJİSİNİN TRAVMATİK VE DİSSOSİYOJENİK BİLEŞENLERİ

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
Orcid:

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Aile psikopatolojisinin ve disfonksiyonel dinamiklerin kökeninde empatiden uzak, şiddet yönelimli, karşılıklılık kurulamayan ve genellikle değişken aralıklarla uygulanan arkaik bir yöntem olan "ödül-ceza" odaklı yanlış çocuk yetiştirme stilleri bulunmaktadır.1,2 Aile içerisinde ebeveynlerin ve çocukların psikopatolojileri ve disfonksiyonel iletişim dinamikleri birbirleriyle büyük oranda eşleniktir ki bu eşlenik psikopatolojiler ve disfonksiyonel iletişim dinamikleri uzun zaman dilimlerinde kuşaklararası eksende yanlış çocuk yetiştirme stilleri aracılığıyla geçiş gösterebilmektedir.1-4 Ruhsal açıdan normal: fonksiyonel ailelerin misyonları ve çocuk yetiştirme stilleri, entegratif bir zeminde kuşaklararası gelişimin sürdürülebilirliği üzerine odaklıdır. Görünürde normal: patolojik ve disfonksiyonel ailelerin misyonları ve çocuk yetiştirme stilleri ise büyük oranda gelişim karşıtı bir yönelimde primitif, fosilleşmiş ve tekamülünü sağlayamamış katı bir psikotoplumsal yapının korunması ve kuşaklararası aktarımı ile karakterizedir.1,2,5 Disfonksiyonel uzamda aile psikopatolojileri, travmatize ve dissosiye edici modalitelerin hakim olduğu toplumlarda uyumsal ya da konformist düşünce, davranış, tutum ve inançlardan öte bireylerin hem muhakeme kapasitelerinde kesintilere hem de onların iradesizce kararlar almalarına yol açabilmektedir. Öztürk'e göre çocuklar, çoğunlukla disfonksiyonel ebeveynlerini güçlü olarak algılayarak onları model alırlar ve bu model alış süreci, aile psikopatolojisinin "psikolojik bulaş riskini" önemli oranda artırarak "psikopatolojinin kuşaklararası geçişine ya da aktarılmasına" neden olmaktadır.1 Psikotravmatolojik açıdan aile içindeki travmatik ve dissosiyojen yapı, bir prediktör işlevi görerek "travmanın ve travma kökenli dissosiyojenik patolojilerin kuşaklararası geçişini" kolaylaştırabilmektedir.1,2,7 Disfonksiyonel ve patolojik ailelerde bir erk ve güç kazanma aracı olarak "simetrik" ya da "asimetrik kimlik geçişleri" kadar "itaat ettirme" ve "baskı" odaklı "kimlik kontrolleri"nin de olduğu ifade edilmekte ve bu süreç "aile psikopatolojilerinin travmatik ve dissosiyojenik instabil temelleri"ni oluşturmaktadır. Baskı karşısında itaat ve itaatsizliğin temel belirleyicisi, bireylerin ego fonksiyonlarıdır. Bireysel psikopatolojiler ve ego fonksiyonlarının zayıflığı kişileri baskı karşısında itaat modalitelerine zorlamaktadır. Optimal ego gücüne sahip olan bireyler baskı karşısında dissosiye olmazlar ve itaat etmezler. 1,2,8 Günümüzde bireyleri travmatize ve dissosiye etmeden ruhsal açıdan entegre bir nesil yetiştirebilmek amacıyla Öztürk tarafından önerilen Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili'nin ulusal ve uluslararası bilimsel platformlarda temel bir örnek olduğu fonksiyonel aile modellerinin geliştirilmesi öncül bir gereklilik halini almıştır.1,2,9

***Anahtar Kelimeler**: Aile psikopatolojisi; disfonksiyonel aile; travma; dissosiyasyon; yanlış çocuk yetiştirme stilleri*

Bildiri No: BT153

ÇOCUKTAN, ERGENDEN VE YETİŞKİNDEN EBEVEYNLERE YÖNELİK ŞİDDET

Erdinç ÖZTÜRK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
erdincerdinc@hotmail.com
Orcid:

Görkem DERİN
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı
gorkem.derin@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Klinik psikoloji ve psikiyatri disiplinleri açısından aile psikopatolojisi ile yakından ilişkili olan çocuktan ebeveyne şiddet, sınırlı sayıda akademik çalışmanın araştırma konusu olmasına rağmen son onlu yıllarda bu şiddet türünün kayıt altına alınma oranlarındaki önemli ölçüdeki artış ile odak bir bilimsel alan haline gelmiştir.1-5 Çocuktan ebeveyne şiddet, ebeveyn üzerinde çocuğun güç ve kontrol uygulamak için sözlü, finansal, fiziksel veya duygusal araçlar kullanmasıyla meydana gelen patolojik bir davranış kalıbı olarak tanımlanmaktadır.5,6 Öztürk, "aşırı izin verme ve hoşgörünün en uç formu olarak kabul ettiği şımartılmanın çocuk ve ergenlerin ruhsal entegrasyonları üzerinde kesintilere ve dissosiyatif reaksiyonlara neden olduğunu önemle vurgulamakta ve bu yanlış çocuk yetiştirme stilinin çocuktan ebeveyne şiddete yol açtığını" ifade etmektedir. Şımartılma ve aşırı düzeydeki gerekli olmayan hoşgörü kadar günümüz toplumunun çocuk ile ebeveyni benzer statüye getirerek ev içerisinde karşılıklı iletişimden fiziksel tartışmalara kadar olan geniş bir uzamda kaoslar yaratan "dijital aile modeli dinamikleri" de çocuktan, ergenden ve yetişkinden ebeveyne olan şiddetin temel ögeleri arasında yer almaktadır.2 Çocuktan ebeveyne şiddet, disfonksiyonel aile modellerinin yaygınlaşması sonrasında ebeveyn-çocuk ilişkilerinde ortaya çıkan negatif bir psikotoplumsal dönüşüm ile karakterizedir.7-9 Bir disfonksiyonel aile dinamiği ve psikopatojen karakteristikleri açısından şımartılma ve ihmalin en patolojik hali olan çocuktan, ergenden ve yetişkinden ebeveyne yönelik şiddet, en kısa sürede çözüme kavuşturulması gereken aile içi yeni bir travma türü olarak Öztürk tarafından "asimetrik travmatik yaşantı" ya da "ters travmatik yaşantı" olarak tanımlanan boyutuyla toplumsal bir ruhsal sorun haline gelmiştir. "Asimetrik travmatik yaşantı" süreçlerinin, disfonksiyonel aile dinamikleri ve yanlış çocuk yetiştirme stillerinin bir sonucu olduğu Öztürk tarafından önemle vurgulanmaktadır.2 Dissosiyatif bir aile ortamı içerisinde ebeveynlerinden sürekli şiddet gören çoçuklar, sosyal öğrenme yöntemi ile bu şiddet döngüsünü tersine çevirerek aynı olumsuz tutum ve davranışları ailelerine yöneltebilmektedir. Ebeveynleri tarafından fiziksel şiddete maruz kalmayan çocuk, ergen ve yetişkinler de disfonksiyonel ilişki dinamikleri ve yanlış çocuk yetiştirme stillerinin kuşaklararası geçiş göstermesi sebebiyle ailelerine özellikle duygusal şiddet türlerini belirli oranlarda uygulayabilmektedir. Çocuktan, ergenden ve yetişkinden kendi öz anne ve babasına olan şiddet sürecinde; ambivalan iletişim dinamikleri, aşırı hoşgörü ve şımartılma kadar aile içerisinde yaşanan uzun dönemli bir nezaketsizlik de öncül bir öneme sahiptir.2,5

***Anahtar Kelimeler**: Çocuktan, ergenden ve yetişkinden ebeveyne şiddet; disfonksiyonel aile; aile psikopatolojisi; yanlış çocuk yetiştirme stili; asimetrik travmatik yaşantı*

Bildiri No: BT154

TOPLUMSAL KAYGI BOZUKLUĞU (SOSYAL FOBİ)

Kübra ÖZSAT
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
kubra.ozsat@kstu.edu.tr
Orcid:

Serdal IŞIKTAŞ
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
serdal.isiktas@kstu.edu.tr
Orcid:

Emin KONAK
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
eminkonak77@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Kaygı bozukluğunun bir çeşidi olan sosyal fobi; bireyin başkaları tarafından değerlendirilmesi mümkün olan ortamlarda aşırı ve sürekli korkma; utanacağı ya da rezil olacağı şekilde davranacağından yoğun bir endişe duyma haliyle yaşadığı korku, kaygı ve rahatsızlık durumu olarak tanımlanabilmektedir. Bireyde yaşadığı yoğun kaygı nedeniyle sosyal aktivitelere katılımda çekilme ve sosyal ortamlardan kaçınma gözlemlenir. Konu ile ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen bulgular çerçevesinde bu bozukluğun ortaya çıkma nedeninin sadece bir etkene bağlı olmadığı; hem genetik hem de ebeveyn faktörü, arkadaş grubu gibi çevresel faktörlerin etkili olduğu görülmektedir. Hem dünyada hem de ülkemizde yapılan epidemiyolojik çalışmalar neticesinde sosyal kaygı bozukluğunun yaygın olarak görülen psikiyatrik bozukluklar arasında kabul edildiği görülmektedir. Araştırmalar; sosyal kaygı bozukluğuna çoğunlukla diğer kaygı bozuklukları, duygu durum bozuklukları, alkol ve madde kullanım bozuklukları, kişilik bozuklukları gibi patolojilerin eşlik edebileceğini göstermektedir. Sosyal kaygı bozukluğunun başlangıç yaşı genel itibariyle 13-19 olarak belirtilse de daha küçük ya da daha ileri yaşlarda da görülebilmektedir. Genel itibariyle yaşam boyu devam etme eğiliminde olan sosyal kaygı bozukluğunun yetişkinlik dönemlerinde şiddetlendiği ya da duraksadığı bilinmektedir. Bireyin yaşamını etkileme derecesi ise bireyin yaşamındaki stres faktörlerine, koşullarına ve ihtiyaçlarına göre farklılıklar gösterebilmektedir. Tedavisi olan bir hastalık olan sosyal kaygı bozukluğunun sağaltımında bireyin ihtiyacına göre ilaç tedavisi, psiko-eğitim, bilişsel ve bilişsel davranışçı terapi, sosyal beceri eğitimi ve stresle baş etme yöntemleri kullanılmaktadır. Bu çalışmada sosyal fobiyi tanımlamak, klinik önemini belirlemek ve etkili tedavi yönetemlerini incelemek amaçlanmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Kaygı, sosyal fobi, toplumsal kaygı bozukluğu*

SOCIAL ANXIETY DISORDER (SOCIAL PHOBIA)

ABSTRACT

Social phobia, which is a type of anxiety disorder; excessive and persistent fear in environments where it is possible for the individual to be evaluated by others; It can be defined as the state of fear, anxiety and discomfort experienced as a state of intense anxiety that he will behave in a way that will be ashamed or disgraceful. Due to the intense anxiety experienced by the individual, withdrawal from participation in social activities and avoidance of social environments are observed. Within the framework of the findings obtained from the studies on the subject, the reason for the emergence of this disorder is not only due to one factor; It is seen that both genetic and environmental factors such as parental factor and friend group are effective. As a result of epidemiological studies conducted both in the world and in our country, it is seen that social anxiety disorder is accepted among the most common psychiatric disorders. Researches; shows that social anxiety disorder can often be accompanied by pathologies such as other anxiety disorders, mood disorders, alcohol and substance use disorders, and personality disorders. Although the age of onset of social anxiety disorder is generally 13-19, it can also be seen at younger or older ages. It is known that social anxiety disorder, which tends to continue throughout life, intensifies or pauses in adulthood. The degree of influencing an individual's life may differ according to the stress factors, conditions and needs of the individual's life. In the treatment of social anxiety disorder, which is a curable disease, drug therapy, psycho-education, cognitive and cognitive behavioral therapy, social skills training and methods of coping with stress are used according to the individual's needs. In this study, it was aimed to define social phobia, to determine its clinical importance and to examine effective treatment methods.

***Anahtar Kelimeler**: Anxiety, social phobia, social anxiety disorder*

Bildiri No: BT155

ORTADAKI ADAM SALDIRISININ TEKNIK YÖNDEN İNCELENMESI

Sami ACAR
Gazi Üniversitesi
samiacar@gazi.edu.tr
Orcid:

Muhammed Taha ZORAY
Gazi Üniversitesi
tahazoray12@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Günümüzde gelişen teknolojik alt yapı sistemleri ve internet sayesinde dijital ortamda geçirilen vakit artmakta ve iş yükü bu alanda artış göstermektedir. E-ticaret siteleri, sosyal medya platformları, bankacılık hizmetleri, uzaktan eğitim ve video konferans gibi sistemlerde saklanan kullanıcı bilgileri, kayıtları ve kişisel bilgiler gibi değerli veriler, kötü amaçlı kişiler için hedef haline gelmektedir. Bu özel verilere ulaşmak, sistemleri engellemek ya da bozmak için siber saldırılar düzenlenmektedir. Bu saldırılar kişilere, kurum ve kuruluşlara büyük ölçüde zarar verebilmektedir. Saldırganlar hedeflemiş olduğu kaynağı ele geçirmek için hedef sisteme zararlı yazılımlar ve virüsler göndererek veya internet ağlarına sızarak saldırılar gerçekleştirmektedirler.Son zamanlarda popüler olan saldırı türlerinden biride ortadaki adam (Man-in-the-middle attack, MITM) saldırısıdır. MITM, saldırganın saldırıya maruz kalan kullanıcı ve kaynağın iletişim ağına gizlice sızarak iletileri okuduğu ve değiştirdiği saldırı biçimidir. Bu saldırıda kritik durum kullanıcının ortadaki adamdan haberi olmamasıdır. Kullanıcı doğrudan ağa bağlı olduğunu zannetmektedir fakat ağ trafiği ortadaki adam üzerinden geçmektedir. Bu sayede ortadaki adam kullanıcının bütün ağ verilerini, oturum açma bilgilerini ve kişisel birçok verisine ulaşabilmekte hatta değiştirebilmektedir. Kullanıcı, ağ ile bağlantı kurmaya çalıştığında, kullanıcı cihazının bilgilerini içeren paketleri ağa gönderir. Ağ şifrelenmiş bağlantı anahtarını ve kullanıcı cihaz adresini içeren dijital bir sertifika oluşturur. Bağlantı başlatma sırasında geçirilen sertifika güvensiz olduğundan saldırgan dijital sertifikaya kolayca erişebilir ve hatta sertifikanın onayını kullanıcıya bırakarak sertifikadaki bilgileri değiştirebilir. Birçok kullanıcı sahte ve kopya sertifikanın nerede olduğunu bilemez ve bunlara karşılık gelen saldırıları engelleyecek yeterli bilgiye sahip değildir. Bundan dolayı sertifikayı kabul eder ve güvenli olmayan ağ bağlantısına izin vererek saldırganın saldırıyı gerçekleştirmesine yol açar.MITM saldırısının ARP önbellek zehirlenmesi, DNS sahtekârlığı, DHCP aldatma, Port çalma ve STP yönetimi gibi birçok çeşidi bulunmaktadır. Saldırı sonucunda ortaya çıkacak büyük zararları engellemek için saldırı çeşitlerini bilmek şahıslar, firmalar, kurum ve kuruluşlar için önem arz etmektedir. Bu çalışmada MITM saldırı çeşitleri teknik yönden incelenecek ve MITM saldırılarının kişi, kurum ve kuruluşlar açısından doğurabileceği muhtemel etkileri açıklanacaktır.

***Anahtar Kelimeler**: Siber saldırı, Ortadaki adam saldırısı, MITM*

TECHNICAL ANALYSIS OF THE MAN-IN-THE-MIDDLE ATTACK

ABSTRACT

Today, thanks to the developing technological infrastructure systems and the internet, the time spent in the digital environment is increasing and the workload is increasing in this area. Valuable data such as user information, records and personal information stored in systems such as e-commerce sites, social media platforms, banking services, distance education and video conferencing become targets for malicious people. Cyber attacks are organized to access this private data, to block or disrupt systems. These attacks can cause great harm to individuals, institutions and organizations. Attackers carry out attacks by sending malicious software and viruses to the target system or infiltrating internet networks in order to seize the source they have targeted.One of the recently popular attack types is the man-in-the-middle attack (MITM) attack. MITM is a form of attack in which the attacker infiltrates the network of the attacked user and source, reading and exchanging messages. The critical situation in this attack is that the user is unaware of the man in the middle. The user thinks that he is directly connected to the network, but the network traffic passes through the man in the middle. In this way, the man in the middle can access and even change all the network data, login information and many personal data of the user.

When the user tries to establish a connection with the network, it sends packets containing the information of the user device to the network. The network generates a digital certificate containing the encrypted connection key and the user device address. Since the certificate passed during connection initialization is insecure, an attacker can easily access the digital certificate and even change the information in the certificate by releasing the certificate to the user. Many users do not know where the fake and duplicate certificates are located and do not have enough knowledge to prevent the corresponding attacks. Therefore, it accepts the certificate and allows the insecure network connection, causing the attacker to carry out the attack.

There are many variants of MITM attack such as ARP cache poisoning, DNS spoofing, DHCP spoofing, Port stealing and STP management. It is important for individuals, companies, institutions and organizations to know the types of attacks in order to prevent major damages that may arise as a result of the attack. In this study, the types of MITM attacks will be examined technically and the possible effects of MITM attacks on individuals, institutions and organizations will be explained.

***Anahtar Kelimeler**: Cyber Attack, Man-In-The-Middle, MITM*

Bildiri No: BT156

FOMO VE TELEFON İLE İLGİLİ BAĞIMLILIKLAR ÜZERİNE BİR DERLEME

Halil İbrahim ÖZOK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
haliliozok@yyu.edu.tr
Orcid:

Volkan TAYİZ
Milli Eğitim Bakanlığı
volkantayiz@gmail.com
Orcid:

Prof. Dr. Fuat TANHAN
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
fuattanhan@yyu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

İlerleyen teknolojinin en ulaşılabilir parçası olarak cep telefonları günlük hayatın önemli bir parçası haline gelmiştir. Başta iletişim kolaylığı olmak üzere, mobil olma, her an çevrimiçi olabilme gibi özellikleri ile cep telefonları, hemen her insanın iş hayatından eğlence anlayışına kadar birçok alanda kullanılmaya devam etmektedir. Akıllı cep telefonlarının insan hayatına sunduğu kolaylıklar ve avantajlar ile birlikte, yeni sorun alanları ve olumsuzluklar da yaratması olağan hale gelmiştir. Bu olumsuz durumlardan bazıları; Akıllı Telefon Bağımlılığı, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu (FOMO) ve Problemli Telefon Kullanımıdır. Bu araştırmada bu üç değişken üzerine yapılan çalışmalar incelenmiştir. Yapılan çalışmalar, belli kriterler (yıl, dil, değişkenler, yöntem) sonrasında içerik analizi yöntemi ile bir arada sunulmuştur. Araştırma konularını oluşturan FOMO, akıllı telefon bağımlılığı ve problemli telefon bağımlılığı kavramlarının hangi değişkenler ile ilişkili olduğu, çalışma gruplarının ne olduğu, yöntemlerinin ve kullanılan ölçme araçlarının neler olduğu verilerek araştırma sonuçlarını bir arada sunmak bu araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu çalışma kapsamında, bahsedilen kavramlar üzerine İngilizce dilinde yapılan araştırmalar dahil edilmiştir. Araştırmada, Google Scholar, Science Direct, ISI Web of Science, Assosindex ve Ebsco veri tabanları taranmıştır. Araştırmada, bulunan makaleler de herhangi bir dergi sınıflamasına gidilmemiştir. Makaleleri araştırırken tarama butonlarına, aranacak kelime(ler) kısmına “FOMO”, “akıllı telefon bağımlılığı ” ve “problemli telefon kullanımı” anahtar sözcükleri yazılarak literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Belirtilen kriterler doğrultusunda seçilen makaleler, yayımlandığı yıl, hangi ülkede gerçekleştirildiği, araştırma türü (nicel, nitel veya her ikisi birden), örneklem, çalışma alanı,

kullanılan veri toplama araçları ve kullanılan değişkenler açısından analiz edilmiştir. Analize tabi tutulan makaleler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı incelenerek tablo halinde verilmiştir. Yapılan içerik analiziyle araştırılan konuların eğilimlerinin ne yönde, araştırmaların hangi konularla ilişkili olarak yapıldığı, yayımlandığı yılı, hangi ülkede gerçekleştirildiği, araştırma türü (nicel, nitel veya her ikisi birden), örneklem, çalışma alanı ve kullanılan değişkenler açısından tespit edilmeye çalışılmış, çıkan sonuçlar sayısallaştırılmış ve yorumlanmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Gelişmeleri kaçırma korkusu, Akıllı telefon bağımlılığı, Problemli telefon kullanımı, Derleme*

A REVIEW ON FOMO AND PHONE-RELATED ADDICTIONS

ABSTRACT

As the most accessible part of advancing technology, mobile phones have become an important part of daily life. Mobile phones continue to be used in many areas, from business life to entertainment especially in the ease of communication, with features such as being mobile and being online at any time. Along with the conveniences and advantages offered by smart mobile phones to human life, it has become commonplace to create new problem areas and negativities. Some of these negative situations are; Smartphone Addiction, Fear of Missing Out (FOMO) and Problematic Phone Use. In this study, studies on these three variables have been examined. The studies have been presented together with the content analysis method after certain criteria (year, language, variables, method). The main purpose of this research is to present the research results together by giving the variables FOMO, smartphone addiction and problematic phone addiction, which constitute the research subjects, what the study groups are, what the methods and measurement tools are used. Within the scope of this study, studies conducted in English on the mentioned concepts have been included. In the research, Google Scholar, Science Direct, ISI Web of Science, Assosindex and Ebsco databases have been scanned. In the research, the articles found have not classified in any journal. While searching the articles, a literature search have been carried out by typing the keywords "FOMO", "smartphone addiction" and "problematic phone use" in the search buttons. The articles selected in line with the specified criteria have been analyzed in terms of the year they were published, the country in which they were conducted, the type of research (quantitative, qualitative or both), sample, study area, data collection tools used and variables used. The articles subjected to analysis being examined separately by two researchers have been presented in a tabular form. With the content analysis, it have been tried to determine in what direction the trends of the researched subjects were, in relation to which subjects, the year of publication, the country in which they were conducted, the type of research (quantitative, qualitative or both), the sample, the field of study and the variables used, the results have been digitized. and interpreted.

***Anahtar Kelimeler**: Fear of Missing out, Smart phone addiction, Problematic phone addiction, Review*

Bildiri No: BT157

‘ZORUNLU GÖÇ’ VE ‘EVE DÖNÜŞ’ BAĞLAMINDA LUAN STAROVA’NIN YILAN BALIKLARI YOLU VE SINIR ROMANLARINA BIR BAKIŞ

Seyhan Murtezan İBRAHİMİ
Uluslararası Balkan Üniversitesi
smibrahimi@ibu.edu.mk
Orcid:

ÖZET

Balkanlar, Osmanlı ihtişamı sonrası kurulan devletlerden farklı rejimler görmüş, parçalanmalar yaşamıştır. Yapılan siyasi baskılarla, Osmanlı döneminde İstanbulda eğitim almış kişiler göçe zorlanmış, aileler parçalanmıştır. Büyük İmparatorluğun çöküş yankıları uzun yıllar edebi eserlere konu olmuştur. Özellikle de birçok milleten oluşan Yugoslavya döneminde yaşayan küçük topluluklar, var olma, ötekileştirilmekten kaçmak adına, kimlik ve özünü bulma arayışlarına girmiştir. Bunu da farklı açılardan eserlerinde ele almıştır. Çalışmamızın konusu olan, aslen Arnavutluk kökenli olup, edebi kişiliğini Makedonya’da geliştiren yazarımız Luan Starova’nın ailesi de sürgün ve göçe maruz kalmış, dönemin komunist rejiminden nasiplenmiştir. Aile, yeni yönetimle birlikte kimlik krizi yaşamış, algı, inanç, yaşam tarzlarında değişime zorlanmış, diğer taraftan da göç ettikleri yeni yurtlarında kültürel dönüşüm yaşamışlardır. Starova bu süreci tüm hayatıyla ve romanlarıyla ilişkilendirir. Eserlerinin çoğunda olduğu gibi bu iki eserde de tarihsel koşullara bağlı olarak, hayat labirentindeki kimlik arayışının ve sınırların aile üzerinde bıraktığı etikisini ele almaktadır.Yazar romanlarda, parçalanmış bir Balkan Tarihinin içinde savrulmuş, kendilerini dünyanın bilinmeyen bir köşesinde kaybolmuş, çaresiz ölüme terkedilmiş kimlikleri üzerinde durmaktadır. İncelememizde, eserlerde çözülmemiş bir metafor olarak işlenen göç ve dönülecek evin varlığı sorusu, yılan balıklarının yolu ve sınırlar üzerinden, gitmek/kalmak arasındaki iç hesaplaşmalarla, köklerinden koparılan bu ailede bırakmış olduğu yaralar ele alınmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Göç, Sınır, Luan Starova, Roman, Yılan Balıkları Yolu, Sınır romanı.*

AN OVERVIEW OF LUAN STAROVA'S “EELS' WAY” AND “THE BORDER” NOVELS IN THE CONTEXT OF “IMPOSED MIGRATION” AND “HOMECOMING”

ABSTRACT

The Balkans has experienced different regimes from the states established after the Ottoman glory and suffered various of fragmentation. Due to the political pressures - people who were educated in Istanbul during the Ottoman period - were forced to migrate and as a result of that families were divided. Echoes of the collapse of the Great Empire have been the subject of literary works for many years. Particularly, small communities living in the Yugoslavia period, which consisted of many nations, sought to find their identity and essence in order to

survive, and escape the marginalization. The author addressed this phenomenon in his works from different angles.The family of our writer Luan Starova - the subject of our study - is originally from Albania, though Starova has developed his literary personality in Macedonia. His family was also exposed to exile and immigration, although and benefited from the communist regime of the period. The family experienced an identity crisis with the new administration, was forced to change their perceptions, beliefs and lifestyles, and on the other hand, they experienced a cultural transformation in their new homeland to which they migrated. Starova associates this process with his entire life, depicted meticulously in his novels. As in most of his works, these two novels deal with the effect of the search for identity in the labyrinth of life and the borders imposed to the family, depending on the historical conditions.In the novels, the author dwells on their identities, scattered in a fragmented Balkan History, lost in an unknown corner of the world, and left to die helpless. In our study is developed the question of migration and the existence of a home to return to, which is treated as an unresolved metaphor in the works that symbolizes the path of eels and the internal conflicts between going/staying over the borders, and the wounds left in this family that has been uprooted.

***Anahtar Kelimeler**: Migration, Border, Luan Starova, novel, The path of Eels, Border novel.*

Bildiri No: BT158

MERHAMET TEMELLİ PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ ÖĞRENCİLERİN MERHAMET DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Mehmet Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

Gülgün UZUN
Milli Eğitim Bakanlığı
gulgun_gcn@hotmail.com
Orcid:

Abdullah Ensar UZUN
Milli Eğitim Bakanlığı
aensaruzun_@msn.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı araştırmacılar tarafından oluşturulan "Merhamet Temelli Psikoeğitim Programının" öğrencilerin merhamet düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında 2020 – 2021 Eğitim Öğretim Yılında İstanbul ilinde öğrenimlerine devam eden 12. Sınıf düzeyini tamamlamış üniversiteye hazırlanan 5 kadın 5 erkek öğrenci ile çalışılmıştır. Öğrenciler seçilirken 24 gönüllü öğrencinin doldurduğu "Merhamet Ölçeği" toplam puanları düşük düzeyde olan 10 öğrenci seçilmiştir. Deneysel araştırma yöntemi araştırmacılar tarafından " Tek Grup Ön Test/Son Test Modeli" olarak belirlenmiştir. Öğrencilere Psikoeğitim programına başlamadan "Merhamet Ölçeği" öntest olarak uygulanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilere araştırmacılar tarafından oluşturulan 10 hafta süren "Merhamet Temelli Psikoeğitim Programı" uygulanmıştır. Program uygulandıktan sonra öğrencilere "Merhamet Ölçeği" son test olarak uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda Merhamet Ölçeğinden elde edilen deney ön test ortalaması ile deney son test ortalaması arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

***Anahtar Kelimeler**: Göç, Sınır, Luan Starova, Roman, Yılan Balıkları Yolu, Sınır romanı.*

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF COMPASSION-BASED PSYCOEDUCATION ON STUDENTS' LEVELS OF COMPASSION

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the effect of the "Compassion Based Psychoeducation Program" created by the researchers on the compassion levels of the students. Within the scope of the research, 5 female and 5 male students who completed their 12th grade level and completed their education in Istanbul in the 2020-2021 academic year were studied. While selecting the students, 10 students with low total scores on the "Compassion Scale" completed by 24 volunteer students were selected. The experimental research method was determined by the researchers as "Single Group Pre-Test/Post-Test Model". The "Compassion Scale" was administered to the students as a pretest before starting the Psychoeducation program. The "Compassion-Based Psychoeducation Program", which lasted 10 weeks, was applied to the students participating in the study. After the program was implemented, the "Compassion Scale" was applied to the students as a post-test. As a result of the analyzes performed, the difference between the test pre-test average obtained from the Compassion Scale and the test post-test average was found to be significant ($p<0.05$).

Keywords: *Compassion, Psychoeducation Program.*

Bildiri No: BT159

DUYGUSAL ZEKÂ TEMELLİ PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ ÖĞRENCİLERİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Mehmet Engin DENİZ
Yıldız Teknik Üniversitesi
edeniz@yildiz.edu.tr
Orcid:

Gülgün UZUN
Milli Eğitim Bakanlığı
gulgun_gcn@hotmail.com
Orcid:

Abdullah Ensar UZUN
Milli Eğitim Bakanlığı
aensaruzun_@msn.com
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmanın amacı araştırmacılar tarafından oluşturulan "Duygusal Zekâ Temelli Psikoeğitim Programının" öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Araştırma kapsamında 2020 – 2021 Eğitim Öğretim Yılında İstanbul ilinde öğrenimlerine devam eden 12. Sınıf düzeyini tamamlamış üniversiteye hazırlanan 6 kadın 4 erkek öğrenci ile çalışılmıştır. Öğrenciler seçilirken 18 gönüllü öğrencinin doldurduğu "Duygusal Zekâ Kısa Formu" ölçme aracı toplam puanları düşük düzeyde olan 10 öğrenci seçilmiştir. Deneysel araştırma yöntemi araştırmacılar tarafından " Tek Grup Ön Test/Son Test Modeli" olarak belirlenmiştir. Öğrencilere Psikoeğitim programına başlamadan "Duygusal Zekâ Ölçeği Kısa Formu" öntest olarak uygulanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilere araştırmacılar tarafından oluşturulan 10 hafta süren "Duygusal Zekâ Temelli Psikoeğitim Programı" uygulanmıştır. Program uygulandıktan sonra öğrencilere "Duygusal Zekâ Kısa Formu" son test olarak uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda Duygusal zekâ ölçeğinden elde edilen deney ön test ortalaması ile deney son test ortalaması arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler*: Duygusal Zeka, Psikoeğitim Programı*

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF EMOTIONAL INTELLIGENCE BASED PSYCOEDUCATION PROGRAM ON STUDENTS' EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the effect of the "Emotional Intelligence Based Psychoeducation Program" created by the researchers on the emotional intelligence levels of the students. Within the scope of the research, 6 female and 4 male students who completed their education in Istanbul in the 2020-2021 academic year and completed their 12th grade level were studied. While selecting the students, 10 students with low total scores on the "Emotional Intelligence Short Form" measurement tool filled by 18 volunteer students were selected. The experimental research method was determined by the researchers as "Single Group Pre-Test/Post-Test Model". The "Emotional Intelligence Scale Short Form" was administered to the students as a pretest before starting the Psychoeducation program. The "Emotional Intelligence Based Psychoeducation Program", which lasted 10 weeks, was applied to the students participating in the study. After the program was implemented, the "Emotional Intelligence Short Form" was applied to the students as a post-test. As a result of the analyses, the difference between the experimental pre-test average obtained from the emotional intelligence scale and the experimental post-test average was found to be significant ($p<0.05$).

Keywords: *Emotional Intelligence, Psychoeducation Program*

Bildiri No: BT160

BAŞARI YÖNELİMLERİNİN GEÇMİŞİ VE TÜRKİYE'DEKİ BAŞARI YÖNELİMLERİ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN BİR İNCELEME

Mehmet ÖZDEMİR
Siirt Üniversitesi
mehmetozdemir@siirt.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu çalışmada başarı yönelimlerinin ülkemizdeki geçmişi ve başarı yönelimleri alanında yapılmış çalışmaların incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 1999 ile 2021 yılları arasında Türkiye'de başarı yönelimleri alanında yazılan tezler ve yayınlanmış makaleler incelenmiştir. Başarı yönelimleri kuramı bireylerin öğrenmeye karşı nasıl güdülendiklerini ortaya koymayı amaçlayan motivasyon temelli bir kuramdır. Başarı yönelimleri kuramına ilişkin çalışmalar klasik ve çağdaş başarı yönelimleri teorisi olmak üzere iki farklı evrede ele alınmaktadır. Klasik başarı yönelimleri teorisi öğrenme ve performans olmak üzere iki faktörlü bir yapı olarak ele alınmaktayken öğrenme ve performans boyutlarının farklı alt boyutlara ayrılması ile kuramının üçlü, 2x2 ve 3x2'li modelleri geliştirilmiştir. Türkiye'de başarı yönelimleri alanında yapılan çalışmaların ağırlıklı olarak yükseköğretim öğrencilerine yönelik olduğu, ortaöğretim ile ilköğretim düzeyinde ise oldukça sınırlı olduğu araştırma sonucunda ortaya konmaktadır. Akademik başarı durumu, akademik başarı algısı, kendini engelleme, akademik öz-yeterlilik, bilişsel stratejiler, anne-baba tutumları, iş doyumu, stresle başa çıkma, duygulanım durumu, benlik saygısı, başarısızlık korkusu, kaygı, akademik erteleme davranışı, motivasyon kaynağı, denetim odağı, sosyal destek, umut düzeyi, mükemmeliyetçilik, akılcı olmayan inançlar, başa çıkma stratejileri, kararlılık, kimlik statüsü, kişilik özellikleri, okula karşı yabancılaşma, eleştirel düşünme, özerk öğrenme, öz-anlayış, kendini sabotaj, rekabetçilik, akademik beklentilere yönelik stres, akademik başarıya yüklenen anlam ile sınıf düzeyi, cinsiyet ve yaş gibi değişkenler ağırlıklı olarak ülkemizde başarı yönelimleri alanında yapılan çalışmaların kapsamını oluşturmaktadır. Yakın geçmişte kuramının 3x2 modeli referans alınarak ülkemiz alan yazınına kazandırılan "Sosyal Bilgiler Odaklı Başarı Yönelimleri Ölçeği", "Matematik Başarı Yönelimleri Ölçeği" ve "Öğretmenler için 3x2 Başarı Yönelimleri Ölçeği" başarı yönelimleri kuramının dinamik yapısını ve güncelliğini göstermektedir. Ülkemizde başarı yönelimlerine ilişkin çalışmalar 2000'li yılların ikinci yarısıyla birlikte başlamasına ve giderek ivme kazanmasına karşın henüz çok erken bir dönemde olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler*: Başarı yönelimleri, başarı-hedef, öğrenme, performans*

Bildiri No: BT161

MEŞRUTİYETTEN CUHURİYETE EĞİTİMDE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM(İNOVASYON) MİMARLARINDAN NAFİ ATUF KANSU

Dr. Öğr. Üyesi. Ümit POLAT
Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi
upolat@ohu.edu.tr
Orcid: 0000-0002-0601-9074

Doç. Dr. Savaş KARAGÖZ
Aksaray Üniversitesi
savaskaragoz@aksary.edu.tr
Orcid: 0000-0002-4410-9214

ÖZET

Türk eğitim sisteminin değişim, gelişim ve dönüşümlerin temellerinin atıldığı Meşrutiyet Döneminde yetişen eğitimcilerin görüş ve önerilerinin uygulama alanı bulduğu Cumhuriyet dönemi, Türk eğitim Tarihi açısından bir inovasyon dönemi olarak kabul edilebilir. Eğitim alanında ki bu değişim, gelişim ve dönüşümlere katkı sağlayan eğitimci ve düşünürlerden birisi de Nafi Atuf(Kansu) olmuştur. Yaşamını eğitime adamış olan Nafi Atuf, gerek öğretmenlik gerekse de yöneticilik yaparak o dönem için eğitimle ilgili yaşanılanlara canlı şahitlik etmiştir. Nafi Atuf içinde yaşadığı ve görmüş olduğu eğitim tecrübelerini ve eğitimin nasıl ve ne şekilde olması veya verilmesi gerektiği konusunda çeşitli dergilerde makaleler yayınlamıştır. Maarif Kongresi'nde, Nafi Atuf başkanlığında öğretmen yetiştirme komisyonu kurulmuş ve bu komisyonda tecrübe deneyimlerini aktarmıştır. Bu çalışmada Nafi Atuf Kansu'nun, Terbiye ve Tedrisatta Nahiv Tedrici(1915), Tabiat Terbiyesi(1916), Özel eğitime gereksinim duyanlar(Anormaller) Hakkında(1916), Terbiyede Kadın(1917), Çocuklarımızda Yaş ve Zekâ Münasebeti, Ahlak ve Mekteplerde Ahlak(1917), isimli makaleler üzerinde durulmuştur.İncelenen makaleler her ne kadar 20. Yüzyılda yazılsa da, içeriklerinin 21. Yüzyıl eğitimine yönelik olması, II. Meşrutiyet dönemi eğitim anlayışının Cumhuriyet dönemi eğitimi için değişim ve dönüşüm için fırsat ortamı doğurduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Nafi Atuf Kansu, Eğitim ve öğretim, Öğretmen Yetiştirme*

Bildiri No: BT162

PANDEMİ DÖNEMİNDE MÜZİK EĞİTİMİ ANA BİLİM DALLARINDA ÇEVİRİM İÇİ OLARAK YAPILAN ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

Zafer KURTASLAN
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
zaferkurtaslan@mgu.edu.tr
Orcid:

Seda EDEN ÜNLÜ
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
sedaeden@ibu.edu.tr
Orcid:

Mert ERGÜL
Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
mertergul@mgu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Covid19 pandemi sebebiyle uzaktan eğitimin gündeme gelmesi sonucunda eğitimi ve öğretimi büyük oranda uygulamaya dayalı olan müzik eğitimi kurumlarının, pandemi sürecinin getirdiği olumsuzlukları en aza indirgemek için yeni uygulamalara yöneldiği görülmektedir. Bu süreçte, müzik eğitimi kurumları için eğitimin önemli bir parçası olan konser, dinleti, seminer, söyleşi vb. etkinlikler, teknolojik imkanlardan yararlanılarak çevirim içi olarak yapılmaktadır. Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemleri arasından durum çalışması ile Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında pandemide çevirim içi yapılan konser, dinleti, seminer, söyleşi vb. etkinlikler betimsel tarama modeli ile incelenmiştir. Araştırmada, maksimum çeşitlilik örneklemesi ile belirlenen 2020-2021 yıllarında Türkiye'de çevrim içi eğitim öğretim uygulayan farklı bölgelerden Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının (n.10) yaptığı etkinlikler tür, kullanılan çevirim içi platform ve kullanılan teknik açısından doküman analizi yöntemi ile sınıflandırılmıştır. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yapılan çevirim içi etkinliklerle ilgili öğretim elemanı görüşleri alınarak, analiz edilmiş ve çevirim içi etkinliklere yönelik öneriler geliştirilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Müzik eğitimi, pandemi, çevrim içi müzik eğitimi, çevirim içi konser, uzaktan eğitim.*

INVESTIGATION OF ONLINE ACTIVITIES IN MUSIC EDUCATION DEPARTMENTS DURING THE PANDEMIC PERIOD

ABSTRACT

As a result of the emergence of distance education due to the Covid19 pandemic, it is seen that music education institutions, whose education and training are based mainly on practice, turn to new applications to minimize the negative effects of the pandemic process. In this process, concerts, seminars, interviews, etc., are an important part of education for music education institutions. Events are held online by using technological opportunities.
The method of the research was determined as a case study, one of the qualitative research methods, in accordance with the purpose of the research. The activities such as concerts, seminars, interviews, etc. which held online during the pandemic in Music Education Departments were examined with the descriptive survey model. In the research, the activities carried out by Music Education Departments (n.10) from different regions in Turkey in the years 2020-2021, determined by maximum diversity sampling, were classified by document analysis method in terms of type, an online platform used, and technique used. In addition, the opinions of the instructors about the online activities in the Music Education Departments were analyzed with the semi-structured interview method, and suggestions were developed for the online activities.

***Keywords**: Music education, pandemic, online music education, online concert, distance education.*
Bildiri No: BT163

HITITLERE İLIŞKIN BILGILER BAĞLAMINDA "ANTIQUITATES IUDAICAE" ILE "ESKI AHIT"IN KARŞILAŞTIRILMASI

Efecan ANAZ
Ankara Üniversitesi
anaz@ankara.edu.tr
Orcid:

ÖZET

M. S. 1. yy'da yaşamış olan Flavius Iosephus hem bir entellektüel Yahudi soylusu hem de Roma İmparatorluğu açısından önemli bir tarihçidir. Roma ile Yahudiler arasında gerçekleşen savaşta önceleri Yahudilerin tarafında yer almış; ancak daha sonra Roma'nın faydasına olan işler yaparak, Roma'nın İsrail coğrafyasını fethetmesi sürecinde önemli katkılar sunmuştur. Bunun neticesinde hem Roma vatandaşlığına geçmiş hem de Roma İmpatorluğu kendisine birtakım imtiyaz hakkı tanımıştır. Bu çalışmanın amacı onun, başlangıcından yaşamış olduğu döneme kadar olan süreyi kapsayan Yahudi Tarihi'ni anlattığı "Antiquitates Iudaicae" ile "Eski Ahit"te yer alan Hititlere ilişkin bilgilerin karşılaştırılmasıdır. Bugüne kadar başka bağlamlarda bu iki eserin karşılaştırılması yapılsa da, bizim ele aldığımız bağlamda bir çalışmanın akademik camiada bulunmaması, bizi bu çalışmayı yapmamıza teşvik eden en önemli unsurdur. Söz konusu çalışma yapılırken diğer filolojik ve arkeolojik verilerden ve değerlendirmelerden de yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada Eski Ahit ile Iosephus'un Hititlere ilişkin anlatıları arasında çok az benzerlik bulunduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte Iosephus'un Hititleri sıklıkla, Kenanlılar olarak adlandırdığı görülmektedir. Ele aldığımız konu bağlamında M. Ö. 2. binyıla ait bilgilerde iki eser arasındaki benzerliğin hemen hemen çok az olduğu söylenebilir. M. Ö. 1. binyıldaki bazı bilgilerde ise sınırlı da olsa belli başlı benzerliklerin görüldüğü tespit edilmiştir. Karşılaştırmanın değerlendirmesi yapılırken, genel bir çerçeve içerisinde Iosephus'un tarihçiliği ile ilgili yorumlarda da bulunulmuştur.

***Anahtar Kelimeler**: Iosephus, Tarihçilik, Eski Ahit, Hititler, İsrailoğulları*

The Comparison between "Antiquitates Judaicae" and "Old Testament" in the context of Information about the Hittites

ABSTRACT

Flavius Josephus, who lived in the 1st century AD, is both an intellectual Jewish noble and an important historian for the Roman Empire. In the Roman-Jewish War, he was first on the side of the Jews; however, he later made important contributions in the Romans' conquest of Israel by doing something for the benefit of them. Consequently, he became Roman citizen and the Roman Empire gave him some privileges. This study's aim is comparing the information about the Hittites in the "Old Testament" with the "Antiquitates Judaicum" in which the Jewish History from the beginning to the time he lived is told. Although comparisons of these two works have been made in other contexts up to now, the absence of an academic study in this context is the most

important factor encouraging us to do this study. While doing this study, other philological and archaeological data and assessments are also used. In the study, it is determined that there is very little similarity between the two works' narratives about the Hittites. Besides, it is seen that Josephus often called the Hittites as the Canaanites. In the context of our subject, it can be said that the similarity between the two works is very little in the information of the 2nd millennium BC. It is determined that certain similarities, albeit limited, are observed in some information of the 1st millennium BC. While assessing the comparison, comments on the historiography of Josephus are also made in a general framework.

***Keywords**: Josephus, Historiography, Old Testament, Hitttites, Israelites*

Bildiri No: BT164

OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN YÖNETİCİLER VE ÖĞRETMENLERİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Ayfer ARNAL
KKTC Milli Eğitim Bakanlığı
ayfer.t.92@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmen ve yöneticilerin normal okullarda uygulanan kaynaştırma eğitimine yönelik görüş ve önerilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel bir çalışma olup, verilerin toplanmasında görüşme yöntemi kullanılmıştır.Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında, KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitimi verilen kurumlarda görev yapmakta olan, zaman ve işgücü açısından var olan sınırlılıklar sebebi ile kolay ulaşabilir olan, ayrıca ilgili konu ile hem tecrübesi olan hem de tecrübesi olmayanlara ulaşabilmek adına öğretmen ve yöneticilerin önerileri üzerine, görevde bulunduğu bölgesine bakılmaksızın seçilen 15 okul öncesi öğretmeni ile 10 yönetici oluşturmaktadır.

Araştırmanın veri toplama aracı, araştırmacının yapmış olduğu alan yazın incelemesi ve uzman görüşleri alarak hazırlamış olduğu yarı yapılandırılmış öğretmenler için 13, yöneticiler için 10 sorudan oluşan görüşme formudur. Hazırlanmış olan sorular 6 alt probleme göre incelenmiştir. Araştırmada, katılımcıların görüşleri içerik analizi ve betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Yapılan araştırmada yönetici ve öğretmenlerin tümünün kaynaştırma eğitiminin uygulanmasını çok gerekli bulduklarını, kaynaştırmanın özel eğitimli bireyin sosyalleşmesine, topluma karışmasına büyük ölçüde katkı sağladığının yanında normal gelişen bireylerin çevremizdeki farklılıkları algılamalarında büyük rol oynadığını fakat kaynaştırma eğitimi ile ilgili bilgi birikimlerinin yeterli olmadıklarını iddia etmişlerdir. İlgili konu ile bağlantılı olarak yeterince kurs, hizmet-içi eğitim, konferans veya eğitim düzenlenmediğini, tüm okullarda kadrolu özel eğitim uzmanının olmadığını, merkez okullara giden özel eğitim uzmanlarının da zaman açısından yeterli olmadıklarını dolayısı ile danışacak kimseyi bulamadıklarını söylüyorlar. Görüşmeye katılan öğretmenler sınıf içerisinde kimi zaman sınıf düzenini korumakta zorlandıklarını özel gereksinimli bireylere nasıl davranmaları gerektiğini bilmedikleri için zorluk yaşadıklarını söylüyorlar. Görüşmeye katılan yöneticiler kaynaştırma uygulamalarının daha iyi sonuçlar vermesi için sınıf öğretmeninin kendini geliştirmesini, aile ile bağları iyi kurması gerektiğini vurgularken, Milli Eğitim Bakanlığı'nın da olaya acilen el atmasını, okullara özel eğitim uzmanı atamasını, okulların fiziki yapısın ve sınıflardaki araç gereçlerin kaynaştırma eğitimine uygun olarak düzenlenmesini talep ettiğini dile getirdiler. Araştırmaya katılan bazı öğretmen ve yöneticiler öğrencilerin her etkinliğe katılabileceğini, gerekirse sınıf öğretmeninin etkinliği özel eğitimli bireyin katılabileceği şekle sokabileceğini veya onun yapabileceği bir kısım ekleyebileceğini söylediler. Bu fikre zıt olarak bazı öğretmen ve yöneticiler özel gereksinimli bireylerin durumuna göre girebileceği etkinliklerin belirlenmesi ve her etkinliğe alınmamaları gerektiğini dile getirdiler. Sebep olarak da özel gereksinimli bireylerin bazılarının sese, gürültüye karşı aşırı duyarlı olduklarını bu yüzden

bu gibi etkinliklerden aşırı olumsuz etkilendiklerini, çevrelerini de aşırı olumsuz etkilediklerini dile getirmektedirler.
KKTC'de kaynaştırma eğitiminin gelişebilmesi adına öncelikle öğretmen ve yöneticilerin eğitime alınması ve kaynaştırma uygulanan sınıfların ve okulların düzenli bir şekilde denetlenmesi önerilmektedir. Araştırma için öğretmen ve yöneticilerin görüşleri alınmıştır. Araştırmanın daha geniş kapsamlı olması ve kaynaştırma eğitimini farklı bir boyuttan görebilmek adına özel gereksinimli bireylerin ailelerinin ve özel eğitim uzmanlarının da kaynaşırma eğitimi ile ilgili bir başka çalışmada görüşleri alınabilir.

***Anahtar Kelimeler**: Okul Öncesi Eğitim, Kaynaştırma Eğitimi, Okul Öncesi Öğretmeni, Özel Eğitim Uzmanı, Özel Gereksinimli Birey, Yönetici*

Bildiri No: BT165

YETİŞKİN BİREYLERDE ROMANTİK İLİŞKİ DOYUMUNUN DUYARLI SEVGİ VE YAŞAMIN ANLAMI DEĞİŞKENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Ahmet KAYA
Özel Nun Okulları
kayaahmet27@outlook.com
Orcid:

Durmuş ÜMMET
Marmara Üniversitesi
dummet@marmara.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, yetişkinlerde romantik ilişki doyumunun duyarlı sevgi ve yaşamın anlamı değişkenlerine göre incelenmesidir. Ayrıca, bu değişkenlerin demografik özelliklere göre nasıl değişim gösterdiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen toplam 436 yetişkin birey oluşturmaktadır. Araştırma İlişkisel Tarama Modeli ile kurgulanmıştır. Araştırmada, veri toplama araçları olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Duyarlı Sevgi Ölçeği (DSÖ)", "Yaşam Anlamı Ölçeği (Meaning in Life Questionnaire)" ve "İlişki Doyumu Ölçeği – İDÖ (Relationship Assessment Scale- RAS)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde Pearson Korelasyon Analizi, Tek Yönlü ANOVA, Bağımsız Gruplar T-Testi ve Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda romantik ilişki doyumunun mevcut anlam alt boyutu ile arasında pozitif; aranan anlam alt boyutu ile arasında negatif yönde ve anlamlı düzeyde bir korelasyon olduğu belirlenmiştir. Yaşam anlamı mevcut anlam alt boyut puanlarının pozitif yönde; aranan anlam alt boyut puanlarının negatif yönde romantik ilişki doyumu puanlarının anlamlı yordayıcısı olduğu belirlenmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: Romantik İlişki Doyumu, Duyarlı Sevgi, Yaşam Anlamı*

AN ANALYSIS OF ROMANTIC RELATIONSHIP SATISFACTION IN ADULTS ACCORDING TO COMPASSIONATE LOVE AND MEANING IN LIFE VARIABLES

ABSTRACT

The aim of this research is to examine romantic relationship satisfaction in adults according to compassionate love and meaning of life variables. In addition, it was aimed to determine how these variables changed according to demographic characteristics. The sample of the study consists of 436 adults determined by convenience sampling method. The research was designed with the Relational Screening Model. In the research, "Personal Information Form", "Compassionate Love Questionnaire (CLQ)", Meaning in Life Questionnaire, and "Relationship Assessment Scale (RAS)" were used as data collection tools. Pearson Correlation Analysis, One Way ANOVA, Independent Groups T-Test and Multiple Linear Regression Analysis were used in the analysis of the data.

As a result, there was a positive relationship between romantic relationship satisfaction and current meaning sub-dimension. It was also determined that there was a negative and significant correlation between the sought meaning sub-dimension and romantic relationship satisfaction.

***Keywords**: Romantic Relationship Satisfaction, Compassionate Love, Meaning in Life*

Bildiri No: BT166

ANNE BABASI BOŞANMIŞ 12-14 YAŞ ARALIĞINDAKİ ÇOCUKLARIN SOSYAL BECERİSİ VE DEPRESYON İLİŞKİSİ ÜZERİNE İNCELEME

Çisem Uzun
Üsküdar Üniversitesi
cisemuzun@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Boşanma eşler arasında gerçekleşen bir olgu olmasına karşın eşleri etkilediği kadar çocukları da etkileyen bir süreçtir. Ebeveynlerin ayrılması ile çocukların boşanma öncesindeki düzenleri bozulmaktadır. Bu süreç özellikle çocuklar için yeni ama karmaşık bir dönemin başlangıcıdır. Ebeveynleri boşanmış olan çocukların psikolojik, sosyal ve akademik açılardan pek çok olumsuz durum ile karşı karşıya kaldıkları görülmektedir. Bu araştırmanın amacı; boşanmış ebeveyne sahip çocukların depresyon ve sosyal beceri düzeylerinin etkilenip etkilenmediğinin ortaya çıkarılmasıdır. Araştırma materyali olarak; Matson Çocuklarda Sosyal Beceri Değerlendirme Envanteri ve Beck Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenimine devam eden anne babası boşanmış 101 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma içerik analizi yaklaşımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, elde edilen veriler içerik analizi tekniklerinden kategorisel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir. İlişkileri ve ilişki düzeylerini saptamak için SPSS programında Pearson Korelasyon Analizi ve Kruskal Wallis-H Testi uygulanmıştır. Katılımcıların 11'inin 1-3 yaş aralığında, 49'unun 4-7 yaş aralığında ve 41'inin 8-11 yaş aralığında iken ebeveyni boşanmıştır. Araştırma sonucunda; ebeveyn boşandığındaki çocuğun yaşı ile sosyal beceri ve depresyon düzeyi arasında ilişki bulunmadığı, olumlu veya olumsuz sosyal beceri ile depresyon arasında da ilişki bulunmadığı bulgulanmıştır. Boşanmış ailedeki öğrencilerin sosyal beceri ölçeklerinin olumlu sosyal beceri alt boyutu puanları ile olumsuz sosyal beceri alt boyutu puanları arasında negatif yönde doğrusal ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Boşanma, depresyon, sosyal beceri, ergenlik, gelişim dönemleri*

Bildiri No: BT167

DEPRESYONUN 12-14 YAŞ ARALIĞINDAKİ ÇOCUKLARIN DERS BAŞARISINDAKİ ETKİSİ

Çisem Uzun
Üsküdar Üniversitesi
cisemuzun@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Çocukların gelişim dönemlerine bağlı olarak değişkenlik gösterebilen depresyona özgü belirtiler 12-14 yaş arası çocukların akademik başarılarını etkileyebilmektedir. Ailesi boşanmış ve boşanmamış çocukların akademik başarısı ve depresyon seviyeleri cinsiyet, yaş, sorun algılama durumu, ebeveyn tutumu ve üretkenlik düzeyleri, fiziksel aktivitede bulunma durumu, etkileyen ve etkilenen temel unsurlar arasındadır. Bu çalışmada çocukların dönemsel değişimler, ebeveynlerinin birlikte veya boşanmış olma durumu, gelişim dönemleri, günlük yaşamlarındaki aktiviteleri düzeyinde işlevselliklerinin ve bu gibi faktörlerin ders başarısına depresif semptomların ilişkili olup olmadığı belirlenmeye çalışılmaktadır. Çocuklarda depresyonun akademik başarıya etkisi Kruskal Wallis-H Testi ve t testi ile araştırılmıştır. Ortalama 12-14 yaş aralığında 6-8. sınıflar arası değişen iki özel okuldan 147 kız, 160 erkek olmak üzere 307 öğrenciye ‘’Beck Çocuklar İçin Depresyon Ölçeği’’ uygulanmıştır veriler SPPS’te incelenmiştir.

Bulgulara göre, 12-14 yaş arası yaklaşık olarak ortaokul çağına denk gelen ailesi boşanmamış çocukların algılanan akademik başarı ve depresyon skoruna ilişkisi arasında anlamlı fark sonucuna ulaşılmıştır. Kruskal Wallis-H Test sonucu ailesi boşanan çocukların ise akademideki başarıları ve depresif bulgular ilişkili olarak gözlemlenmemektedir. 12-14 yaş ortalamasına özgü depresyon ve ilgili anahtar kelimelerin literatürde taranması sonucu yayınlar incelenmiştir. Gelişim dönemleri, fiziksel aktivitelere katılım, depresyon seviyesi, aile tutumu ve ebeveyn boşanması çocukların akademik başarısını belirlemede önde gelen faktörler arasındadır. Aynı zamanda depresyonun ders başarısına etkisi incelenmesi ile bulgular arasında literatürde yer alan yayınlarca da desteklenmektedir.

***Anahtar Kelimeler**: Ortaokul Öğrencileri, Depresyon, Ders Başarısı, Fiziksel Aktivite*

Bildiri No: BT168

SALGIN DÖNEMİNDE ERGENLERİN SOSYAL MEDYA KULLANIMI

Halil İbrahim ÖZOK
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
haliliozok@gmail.com
Orcid:

Pınar AKA
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
pnr_eraka@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

COVID-19 salgını, bağımlılık yapan birçok davranışın artmasında potansiyel bir neden olarak 2020 yılından beri insan hayatını etkilemektedir. Özellikle genç yaştaki bireyler, dijital uygulamaların sorunlu kullanımı ve aşırı oyun oynama gibi durumlara karşı savunmasız olarak kabul edilir. Pandemi süresince ekran süresi ve sorunlu kullanım kalıplarının, ergenlik dönemindeki bireylerin hayatında daha fazla yer aldığı düşünülmektedir. Yapılan çalışmalar, küresel sıkıntı düzeyi, aile başta olmak üzere toplumsal tüm gruplarda arttıkça, özellikle ergenin anne ile okulla ilgili çatışma düzeyi arttıkça (çevrimiçi eğitim sürecinde daha fazla iç içe giren bir süreç olmasıyla daha da arttkça), ebeveynlerin çatışma nedeniyle ergenden taraf olma girişimleri arttıkça ergenin sosyal medya bağımlılığının arttığını göstermektedir. Son zamanlarda, okul çağındaki bu bireylerin eğitimlerini ve sosyal ilişkilerini de daha çok çevrimiçi platformlar üzerinden devam ettirdiği düşünüldüğünde, sorunlu kullanım alanlarının da arttığı endişesi doğmuştur. Bu çalışmanın amacı, ergenlik dönemindeki gençlerin sosyal medya kullanımlarının pandemi ile birlikte nasıl değiştiğini ve bağımlılık düzeyinde bir artışın hayatlarını nasıl etkilediğini, ergenlerin görüşleriyle ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında, ergenlik dönemindeki 20 birey ile görüşmeler sağlanmış, hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile sosyal medya kullanımı üzerine fikirleri ortaya konmuştur. İçerik analizi kullanılarak bulgular ortaya konmuştur. Çalışma sonucunda, pandemi döneminde ergenlerin kullandıkları sosyal medya uygulamalarının çeşitliğinde artışın olduğu, sosyal ilişkilerin birçoğunun bu uygulamalar üzerinden devam ettirildiği, ekran başında geçirilen sürenin arttığı ve ergenlik çağındaki bu bireylerin kendilerini bu yönde bağımlı hissettiği gibi sonuçlara varılmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Sosyal medya kullanımı, Ergenler, Bağımlılık, Ekran Süresi*

Bildiri No: BT169

PRIMARY SCHOOL TEACHERS' VIEWS ON TEACHING PROFESSIONAL ETHICS

Ömer Yılmaz
Bartın University,
omeryilmaz@bartin.edu.tr
Orcid:

Aygül Oktay
Bolu Abant İzzet Baysal University

Orcid:

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the views of teachers on teaching professional ethics. The research was carried out in the phenomenology pattern by using the qualitative research technique. In the study, data were collected from 9 primary school teachers working in a province in the Western Black Sea region. The easily accessible sampling method used to determine the study group provides fast and easy implementation of the study. An interview form was created by the researcher in order to reveal the opinions of the teachers about the teaching profession ethics. In the interview form, there are 5 questions about teaching professional ethics. These questions are:1. What are your views on professional ethics?,2. What are your reasons for giving importance to professional ethics while performing your duty?,3. Does your school pay attention to professional ethics?,4. What are the behaviors that you find against professional ethics?,5. What are the contributions of professional ethics to the teaching profession?In the research, the data were analyzed by content analysis. Content analysis is a technique that provides access to codes and themes created with inferences from the data obtained. The data obtained during the analysis of the data of the research were first carefully read. In order to analyze the data, the answers given to each question were examined in detail and associated with other data and compatible codes and themes were reached. In order to ensure validity and reliability in the research, the research process was explained in detail and sample opinions from the data obtained were shared in the findings section. Opinion of an educational sciences expert was taken to ensure the clarity of the questions in the interview form and their suitability for the scope. As a result of the expert opinion, the questions were re-evaluated and their final form was given. In order to ensure the reliability of the research, the research process was explained in detail and the data obtained from the participants were kept.

As a result of this research, the following conclusions were reached. The concept of professional ethics was associated with professional values and universal values. According to this, teachers' opinions on the concept of

professional ethics are to comply with the rules and principles required by the profession in terms of professional values, to fulfill the requirements of teaching, to comply with professional ethics, to behave in a manner befitting the prestige of teaching, to meet teaching competencies, to love teaching, not to harm colleagues, and to support their students. According to these views, the rules, dignity, competence, love and competence of the teaching profession constitute the professional values of the teaching profession ethics. In terms of universal values, it was revealed that the teaching profession requires the teacher to treat his students fairly and equally, not to discriminate, to be responsible for his profession, to exhibit behaviors that students will see their teacher as a model, to strive for the progress of humanity, to comply with social rules and to adopt honesty and integrity as a principle. Accordingly, the ethics of teaching profession requires the adoption of universal values by those who do this profession and the fulfillment of principles such as keeping the values of society alive. The reasons why teachers attach importance to professional ethics were expressed as social reasons and professional reasons. While emphasizing the responsibility of teachers for educating future generations in the teaching profession ethics due to social reasons, it was also revealed that teachers should obey the social rules, be conscious about maintaining order in the society and be a role model for the society. Due to professional reasons, it was stated that teachers should fulfil their professional responsibilities, protect the dignity of the profession and love it in terms of professional ethics. Regarding whether teachers pay attention to professional ethics in their schools, teachers mostly stated that professional ethical values are given importance in their schools. The codes determined regarding the behaviors that teachers find against professional ethics were grouped under the themes of violation of values and violation of duty. In terms of violation of values, it was stated that behaviors such as discriminating, being unjust and unequal, not acting morally, not obeying the rules, acting selfishly, seeing oneself superior to others are against teaching professional ethics. In terms of duty violations, it was emphasized that not fulfilling their responsibilities and doing business without a duty is not ethical in the professional sense. The codes determined regarding the contributions of professional ethics to the teaching profession were gathered under the themes of contributions to the profession and contributions to the organizational climate. Teachers' taking responsibility for the future, prestige, professional awareness, being a role model, self-control are the contributions of professional ethics to the teaching profession. Contributions to organizational climate are professional ethics to create a common culture in the institution and to increase teachers' trust in each other.

Keywords*: teaching, professional ethics, primary school teachers.*

Bildiri No: BT170

POLICIES OF THE MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION OF TURKEY ON HUMAN RESOURCES MANAGEMENT IN THE 2023 EDUCATION VISION: A QUALITATIVE RESEARCH

Ömer Yılmaz
Bartın University,
omeryilmaz@bartin.edu.tr
Orcid:

Deniz Sarıbudak,
The Ministry of National Education

Orcid:

Aygül Oktay
Bolu Abant İzzet Baysal University

Orcid:

ABSTRACT

This research aimed to determine the views of teachers on the development of human resources in the 2023 vision. The research was carried out with the phenomenology design, one of the qualitative research designs. In the study, data were collected from 12 teachers working in schools affiliated to the Ministry of National Education. An interview form was created by the researchers in order to reveal the opinions of the teachers about the human resources title in the 2023 education vision. In the interview form, there are 6 questions regarding the human resources policies in the 2023 education vision.The questions in the interview form are as follows:

1. In the 2023 vision, it is planned that teachers will be sent abroad to improve themselves. How do you evaluate this prediction?
2. In the 2023 vision, it is stated that they should receive postgraduate education in order for the teaching profession to become a specialist profession. What do you think are the benefits and possible problems in practice?
3. In the 2023 vision, there is a reduction in the tenure of contracted teachers. What are your thoughts on this topic?
4. What are your thoughts on the improvement and continuation of paid teaching fees in the 2023 vision?

5. How do you find the issue of conducting a written exam based on competencies and determining some objective criteria in the appointment of school administrators in the 2023 vision?
6. What are your views on the incentive mechanism in the 2023 vision?
In the research, the data were analyzed by content analysis. The data obtained during the analysis of the data of the research were first carefully read. In order to analyze the data, the answers given to each question were examined in detail and associated with other data and compatible codes and themes were reached. In order to ensure validity and reliability in the research, the research process was explained in detail and sample opinions from the data obtained were shared in the findings section. In order to ensure the clarity of the questions in the interview form and their suitability for the scope, it was sent to a lecturer (educational sciences) for expert opinion. As a result of the expert opinion, the questions were re-evaluated and their final form was given. In order to ensure the reliability of the research, the research process was explained in detail and the data obtained from the participants were kept. The results of the research are as follows:The teachers stated that being sent abroad for personal development is a good opportunity for professional development, it provides the opportunity to observe different education systems and it will be beneficial in terms of foreign language. It was stated that it would be beneficial for teachers to receive postgraduate education, that it should be compatible with the curriculum at the school, and that each teacher should gain expertise in a certain field and that teaching cannot be learned by teaching and that practice should be given priority. Regarding the reduction of contract teaching time, it was stated that contract teaching should be abolished or should only be for a short time when needed. Regarding the improvement of paid teaching conditions, it was emphasized that teachers did not find the paid teaching practice correct and that the conditions between teachers should be equalized. Regarding the appointment of school administrators with objective criteria based on competency, it was stated that the appointments should be made in an objective and examination-based manner, and that the competencies of the administrators should be taken into account. Regarding the encouragement of school administrators and teachers, it was stated that the working conditions and environments should be improved, that the incentive provides equality of opportunity and increases motivation.

***Keywords**: 2023 education vision, human resources management policies, teachers.*

Bildiri No: BT171

A PANDEMIC-PUSHED RAPPROCHEMENT WITH E-LEARNING: A DILEMMA BETWEEN DIGITAL ADDICTION AND DIGITAL CONVICTION

M. Semih SUMMAK
Gaziantep University
summaksemih@gmail.com
Orcid:

Barış KALENDER
Gaziantep University
bariskalender27@gmail.com
Orcid:

ABSTRACT

The Covid-19 pandemic has increased the amount of time households spent on e-learning platforms and in front of digital devices. The pandemic-pushed emergency transition from onsite instruction to online learning options has brought about changes in the way families' assessment of the digital environments. Prior to the Covid-19 pandemic, parents and teachers trying to distance children from social media and digital environments had to take the opposite stance to provide access to and attendance of e-learning sessions during the pandemic. A qualitative case study was conducted to gain insight into the teachers' and administrators' (N=13) reassessment of the digital media engagement and e-learning attendance during the Covid-19 school closures in basic education. Raw data were gathered from the field, over a period extending into two months, using semi-structured interviews, in the second half of the academic year 2020-2021. Findings of the study indicated that students' engagement in the digital environments was not considered to be an addictive behavior. On the contrary, parents and teachers encouraged, even urged students for a timely and uninterrupted attendance of the e-learning sessions. This changing attitude of the household and teachers towards digital media consumption may have some further implications. For example, tracking of the addictive social media engagements and instructional-oriented access to the internet will become a real challenge for parents and teachers when the e-learning mode of schooling needs to be maintained after the Covid-19 period.

***Keywords**: reassessment, rapprochement, e-learning, digital media engagement, case study*

Bildiri No: BT172

AZERBAYCAN EDEBİ DÜŞÜNCESİNDE "FÜYUZAT" VE FÜYUZATÇILIK

Seba NAMAZOVA
Gence Devlet Üniversitesi
seba8080@mail.ru
Orcid: 0000-0002-7986-3073

ÖZET

Romantik ruhlu "Füyuzat" dergisinin ilk sayısı, önde gelen bir yayıncı ve düşünür olan Ali bey Hüseyinzade'nin editörlüğünde 1 Kasım 1906'da yayınlandı. Sosyal bir karaktere sahip olan bu basın organının varlığı sırasında sadece 32 sayısı basılmışdır. "Füyuzat" kelimesi, hayatın gerçeklerini hissetmek, feyziyab olmak anlamlarına gelen Arapça kökenli bir kelimedir. Aydınlatıcı, milyoner-hayırsever Hacı Zeynalabdin Tağıyev'in maddi desteğiyle yayınlanan derginin sayfalarında, dönemin önde gelen yazarlarından Muhammed Hadi, Mirze Elekber Sabir, Hüseyin Cavid, Said Salmasi, Abdulla Şaiq, Ahmet Kamal, Ahmet Raiq ve diğer yazarların çeşitli konulardaki çalışmaları yer almıştır.

"Füyuzat" Azerbaycan'da neo-romantizm yaratan basının bir örneği olarak nitelendiriliyor. Azerbaycan Demokratik Cumhuriyeti döneminde devlet bayrağımızda üç renkte (mavi, kırmızı, yeşil) sembolize edilen Azerbaycan vatandaşının manevi değerleri, derginin editörü Ali bey Hüseyinzade'nin ünlü tezi ve füyuzatçıların tarihi hizmetleri ile bağlantılıydı.

Füyuzatçılar Azerbaycan'da demokrasinin zaferi için çalışmış ve kamusal yaşam, milli edebiyat ve kültürde reformlar gerçekleştirmeyi amaçlamıştırlar. Derginin kurucuları ve yetenekli yazarları sadece bir basın örneğini yayınlamakla kalmamış, füyuzatçılıq harekatını ve "Füyuzat" Gazetecilik Okulu'nu yaratarak tarihe sonsuza kadar imza atmışlardır. "Füyuzat" ve füyuzatçıların karşılaştığı temel sorunlar, aşağıdaki gibi kompakt bir şekilde sınıflandırılabilir: türkleşmek, islamlaşmak, avrupalılaşmak, azerbaycancılık, neoromantik edebiyat, fütüristik gazetecilik okulu oluşturulması, dilde, düşüncede, işde birlik kavramına dayalı ortak bir Türk dili, edebiyatı ve kültürünün oluşturulması vb. Azerbaycanlı okuyucular ilk kez Tolstoy, Goethe, Russo, Montesquieu gibi dünya edebiyatının klasik şahsiyetleri hakkında nispeten geniş bilgileri bu dergide yayınlanan makale ve çevirilerden aldılar.

Kısacası, Ali bey Hüseyinzade'nin başkanlığını yaptığı "Füyuzat" dergisi ve aynı adlı edebi akım geçen yüzyılın başında Azerbaycan edebiyatının ve kültürünün gelişmesine önemli katkılarda bulunmuştur.

***Anahtar Kelimeler**: "Füyuzat", dergi, edebiyat, gazetecilik, makale*

Bildiri No: BT173

OKUL YÖNETİCİLERİNİN DEMOKRATİK TUTUM VE DAVRANIŞLARININ ÖĞRETMENLERİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Murat KAMAR
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
muratkamar406@gmail.com
Orcid:

Dr. Öğr. Üyesi Bayram GÖKBULUT
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
bayramgokbulut@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin demokratik tutum ve davranışlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri üzerindeki etkiyi saptamaktır. Araştırma 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Batı Karadeniz Bölgesindeki bir ilçede özel ve resmi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenler üzerinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini Batı Karadeniz Bölgesindeki bir ilçedeki, 366 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmenlerin demografik özelliklerini araştırmak üzere bir kişisel bilgiler bölümü, okul yöneticilerinin demokratik tutum ve davranışlarını ölçmek için 33 maddeden oluşan "Okul Yöneticilerinin Demokratik Tutum ve Davranışları Ölçeği" ve öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerini ölçek üzere 17 maddeden oluşan "Örgütsel Bağlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizi için frekans, yüzde, aritmetik ortalama, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin demokratik tutum ve davranışları ile öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarının yüksek olduğu saptanmıştır. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin demokratik tutum ve davranışlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığı, mesleki kıdem ve okul türü değişkenine göre farklılaştığı bulunmuştur. Öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarının ise cinsiyet, mesleki kıdem ve okul türü değişkenine göre farklılaştığı bulunmuştur. Öğretmen algılarına göre okul yöneticilerinin demokratik tutum ve davranışları ile öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçları ve alanyazındaki araştırma sonuçlarına göre okul yöneticilerinin sergiledikleri tutum ve davranışların demokratiklik düzeyi arttıkça öğretmenlerin çalıştıkları kuruma ait örgütsel bağlılıklarının arttığı söylenebilir.

***Anahtar Kelimeler**: Demokratik Tutum ve Davranışlar, Örgütsel Bağlılık.*

Bildiri No: BT174

BAŞARILI KÜÇÜK ADA EKONOMİSİ OLARAK KKTC

Ahmet Salih İKİZ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ahmet@mu.edu.tr
Orcid:

ÖZET

2. Dünya savaşı sonrasında küçük ada ülkelerinin sayısında da artış olmuştur. Nüfusları birkaç milyon kişiye varabilen bu ülkeler genellikle bir şehir büyüklüğündeki coğrafi alana sahiptirler. Bu süreçte geçmişin balıkçı köyleri, ticaret merkezi haline gelerek dünya ticaretinde önemli yer bulmuşlardır. Singapur, Tayvan ve Malta gibi ada ülkeleri ekonomik büyüme süreci kayda değer bir gelişme göstermiştir. Akdeniz havzasında bulunan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti de gerek jeoekonomik stratejik konumu ve gerekse bölgedeki enerji kaynakları potansiyeli açısından önem taşımaktadır. Bununla birlikte bu gelişme potansiyeli sağlıklı ve sürekli dinamik büyüme sürecine evrilmiş olmayıp fiili büyüme potansiyel büyümenin altında gerçekleşmektedir. Bu çalışmada Dünya üzerinde makroekonomik kalkınma dinamikleri ölçeğinde yüksek ekonomik büyümeyi yakalayan ve refah ekonomisine geçmiş başlıca başarılı küçük ada ekonomilerinin tarihi perspektifte ortak noktaları incelenerek bu ülkelerin sahip oldukları benzer kapsayıcı kurumlar değerlendirilecektir. Ardından KKTC için ekonomik alanda politika önerilerinde bulunulacaktır. Küresel ölçekte bir güç olmanın temelinde Türkiye için Kıbrıs Türk Devleti ile kesintisiz bağlar kurmak ve sürdürmek yaşamsal öneme sahiptir.

***Anahtar Kelimeler**: Küçük ada ekonomileri, Kıbrıs, KKTC, Türkiye*

TRNC AS A SUCCESSFUL SMALL ISLAND ECONOMY

ABSTRACT

After the Second World War, there was an increase in the number of small island countries. These countries, whose populations can reach several million people, usually have a geographical area the size of a city. In this process, the fishing villages of the past became trade centers and found an important place in world trade. The economic growth process of island countries such as Singapore, Taiwan and Malta has shown a remarkable

improvement. The Turkish Republic of Northern Cyprus, located in the Mediterranean basin, is also important in terms of its geoeconomic strategic position and the potential of energy resources in the region. However, this development potential has not evolved into a healthy and continuous dynamic growth process, and the actual growth is below the potential growth. In this study, the common points of the major successful small island economies, which have achieved high economic growth in the scale of macroeconomic development dynamics and have passed to welfare economy, will be examined in historical perspective and similar inclusive institutions of these countries will be evaluated. Then, policy recommendations will be made for the TRNC in the economic field. On the basis of being a power on a global scale, it is vital for Turkey to establish and maintain uninterrupted ties with the Turkish Cypriot State.

***Keywords**: Small island economies, Cyprus, TRNC, Turkey*

Bildiri No: BT175

BÜYÜK VERİNİN KENTLERDE KULLANIM ALANLARI

Ebru CANLI AKKOYUN
Hacettepe Üniversitesi
ebrucanli94@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Teknolojinin yaygın kullanımı ile birlikte insanlar gittikleri her yerde dijital bir iz bırakmakta ve yaşam alanlarında çok sayıda veri birikmektedir. Dünya bankasının 2018 verilerine göre, insanların %70'i kentlerde yaşamaktadır. Dolayısıyla dijital izlerin çoğu kentlerde gerçekleşmektedir. Bu izlerin anlamlı hale getirilmesi ve belli alanlarda kullanılması ise büyük veri analiziyle mümkün olmaktadır. Büyük veri kavramı, karmaşık ve büyük veri topluluğunu ifade etmektedir. Kentlerde büyük veri kullanım alanlarına bakıldığında, ulaşım, sağlık, çevre, enerji gibi alanlarda yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Kentlerde büyük veriyi başarılı bir şekilde kullanan bazı kentler bulunmaktadır. Bu kentler, aynı zamanda akıllı kentler listesinde ilk sırayı alan kentlerdir. Bu çalışmada, büyük veri kavramı kavramsal çerçevede incelenerek bu kavramın kentlerde uygulama alanlarına yer verilip iyi uygulamalar içinden Londra, Seul, Singapur, Santander kentleri ile diğer başarılı bazı kentler ve Türkiye'nin bazı büyükşehir belediyelerinin bu alanda attığı bazı adımlara değinilmiş, bu alanda yaşanan sorunlara ve öneriler yer verilmiştir. Bu kapsamda çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucundaki bulgulara göre, büyük verinin kentlerde çevre kirliliği, altyapı sorunları, enerji tüketimi gibi sorunlara çözüm bulmaya yardımcı olduğu, trafik sıkışıklığının önüne geçerek ulaşımda kolaylık sağladığı, hizmet sunumunda memnuniyeti artırdığı görülmüştür. Bunların yanı sıra, büyük verinin, kentlerde suç oranlarını düşürerek kentlerin güvenli olmasına katkı sağladığı, kentsel politikaların üretilmesinde karar verici mekanizmalara destek olduğu ve kentlilerin yaşam kalitesini artırdığı görülmüştür. Sonuç olarak, büyük verinin kentlerde kullanılması, gelecek nesilleri düşünerek sürdürülebilir kentler inşa edilmesi açısından önem taşıdığı söylenebilir. Bu sonuçlar doğrultusunda, büyük veri ve büyük veri analiz teknolojileri, nesnelerin interneti, yapay zeka gibi diğer teknolojilerle birlikte bir bütün olarak ele alınması ve insan faktörünün de sürece dâhil edilmesi kent planlamasında ve kentsel politikaların üretilmesinde önem taşımaktadır.

***Anahtar Kelimeler**: Büyük Veri, Teknoloji, Akıllı Kentler*

Bildiri No: BT176

PANDEMİ SONRASI EĞİTİM ÖĞRETİME BAŞLAYAN SEYREK NÜFUSLU KÖY OKULLARINDA YAŞANAN FİZİKSEL VE EĞİTSEL SORUNLARIN İNCELENMESİ

Betül UZGİDİM
M.E.B. EDİNCİK ORTAOKULU
gazi.ada2016@gmail.com
Orcid: 0000-0000-1776-2349

ÖZET

Dünyayı kısa sürede etkisi altını alan COVID-19 Türkiye'de de öngörülemeyen bir hızla yayılarak sosyal, kültürel, eğitsel, turizm ekonomi gibi bir çok alanda zorunlu değişime neden olmuştur. Hasta sayısının artmasıyla ve kıtalar arasında yayılmasıyla birlikte tüm dünyada sokağa çıma kısıtlamaları, karantina tedbirleri, bireylerin kendilerini izole etmeleri, maske zorunluluğu ve sosyal mesafenin korunması gibi bir takım pandemi kuralları uygulanmaya başlamıştır. Bu koruyucu tedbirler kapsamında kişiler arası temasın daha fazla olabileceği yerler geçici sürelerle kapatılmış ve eğitim kurumları da bunlar arasında yer almıştır. Ülkemizde salgının başlamasıyla birlikte okullara ara verilmiş ve ardından uzaktan eğitime geçilmiştir. Bununla birlikte uzaktan eğitimin başarısı, kırsal bölgelerde internet ve erişim sorunları, yeni sürece veli ve öğrencilerin uyumu, öğrenci motivasyonu, ekonomik yönden dezavantajlı gruplar, öğrenme kayıpları ve öğrenci üzerindeki psikolojik etkileri gibi konular gündem yaratmıştır. Uzun süren uzaktan eğitim sürecinin ardından aşının da uygulanmaya başlaması ile birlikte seyrek nüfuslu köy okullarının ilçe hıfzıssıhha kurulu kararları doğrultusunda tam zamanlı olarak eğitime yeniden başlaması bir takım sorunları da beraberinde getirmiştir. Pandeminin hala devam ediyor olması öğrenci ve veliler üzerinde korku ve endişe yaratmakla birlikte, okul içerisinde de fiziksel ve eğitsel zorluklara yol açmıştır. Bu çalışmada pandemi sonrası eğitime başlayan seyrek nüfuslu köy okullarında yaşanan fiziksel ve eğitsel sorunlar incelenmiş, bu kapsamda çalışmanın içeriğini belirleyecek olan anket soruları hazırlanarak Bandırma Edincik Ortaokulunda eğitim gören öğrenci ve velilerine ulaştırılmış, cevaplar araştırmacı tarafından yorumlanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen verilerin gelecekte planlanan benzer çalışmalara ışık tutması amaçlanmıştır.

***Anahtar Kelimeler**: Pandemi, Eğitim, COVID-19, Online Eğitim, Köy Okulları*

EXAMINATION OF PHYSICAL AND EDUCATIONAL PROBLEMS EXPERIENCED IN VILLAGE SCHOOLS SPARSELY POPULATED THAT STARTED EDUCATION AFTER THE PANDEMIC

ABSTRACT

COVID-19 which affected the world in a short time has spreaded rapidly also in Turkey and caused compulsory change in many areas such as social, cultural, educational, tourism, economy, etc. A number of pandemic rules such as curfew restrictions, quarantine measures, individuals' self-isolation, the necessity of masks and the protection of social distance have started to e implemented all over the world with the increase in number of patients and its spread among the continents. Places where there may be more interpersonal contact were temporarily closed within the scope of these protective measures and educational institutions were among them, too. Schools were suspended with the beginning of the epidemic in our country and then distance education was started. Moreover, issues such as the success of distance education, internet and access problems in rural areas, the adaptation of parents and students to the new process, students to the new process, student motivation, economically disadvantaged groups, learning losses and psychological effects on students have come up.After the distance education process which lasted long and the beginning of vaccinating people, sparsely populated village schools resumed education full time with the decisions of the district health committee, but it has caused some problems. The continuity of pandemic has caused physical and educational difficulties in the school, as well as creating fear and anxiety on students and parent.In this study, the physical and educational problems experienced in the sparsely populated village schools that started after the pandemic were studied. Questionnaire questions that will determine the content of the study were prepared and delivered to students and parents studying at Bandırma Edincik Secondary School. The answers of the applied questionnaire were interpreted by the researcher. The data obtained from this study are intended to be an example for similar studies planned in the future.

***Keywords**: COVID-19, Pandemic, Education, Online Education, Village Schools.*
Bildiri No: BT177

1944'TEN 2011'E TDK TÜRKÇE SÖZLÜKLERDE "A" MADDESİNDE YER ALAN ALINTI KELİMELER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Bekir Direkci
Akdeniz Üniversitesi
bdirekci@akdeniz.edu.tr
Orcid:

Serdar Akbulut
Akdeniz Üniversitesi
serdarakbulut@akdeniz.edu.tr
Orcid:

Bilal Şimşek
Akdeniz Üniversitesi
bilalsimsek@akdeniz.edu.tr
Orcid:

ÖZET

Türkler tarih boyunca farklı uygarlık çevrelerinde yaşamış ve bu uygarlıklarla etkileşim içinde olmuştur. Bu etkileşimin sonuçlarının görüldüğü alanlardan birisi de dildir. Türk diline çok sayıda alıntı sözcük girmiş, bu sözcüklerden bazıları zamanla işlevselliğini yitirmiş bazıları ise kendine yer edinmiştir. Günümüzde iletişim olanaklarının artması ve teknolojik gelişmeler gibi nedenlerle farklı dillerden alıntı sözcükler Türk diline girmeye devam etmektedir.

Bu çalışmanın amacı, TDK Türkçe Sözlüklerde yer alan alıntı sözcüklerin dağılımını ve zaman içinde yaşanan değişimleri "A" maddesi özelinde inceleyerek ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanması sürecinde doküman analizi tekniği, analizinde ise betimsel analiz tekniği uygulanmıştır. Bu doğrultuda 1944'ten 2011' e kadar TDK tarafından yayımlanan ve 11 farklı baskısı olan Türkçe Sözlüklerde "A" maddesi esas alınarak inceleme yapılmıştır. İnceleme işlemi sürecinde söz konusu baskılarda yer alan yabancı kökenli sözcükler taranarak listelenmiştir. Listeler oluşturulduktan sonra sözlükler; "A" maddesi içerisinde yer alan sözcüklerin dağılımı, sözcük türleri, kökenleri, yıllara göre değişen köken bilgileri, alıntı sözcükten türeyen sözcükler başlıklarında ele alınmıştır.
1944 yılında yayımlanan 1. baskı Türkçe sözlükte "A" maddesinde yer alan madde başı sayısının yıllar içindeki baskılarda artarak 2011 yılında yaklaşık olarak üçe katlandığı görülmüştür. Sözlüklerdeki bu hacim artışı genellikle alıntı ya da Türkçe kökenli sözcüklerden türemiş sözcüklerin madde başı olarak sözlüklerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Alıntı sözcük sayılarına bakıldığında da 1. baskı sözlük ile 11. baskı sözlük arasında yaklaşık iki kat artış göze çarpmaktadır. Sözlüklerde yer alan alıntı sözcüklerin çoğunlukla isim ya da isim soylu sözcükler olduğu söylenebilir. "A" maddesinde yer alan alıntı sözcüklerin kaynağına bakıldığında Arapça ve Fransızca kökenli sözcükler ön plana çıkmaktadır. Sözlükler köken bilgisi bağlamında ele alındığında, özellikle Yunanca olarak belirtilen sözcüklerin yıllar içinde Fransızca ve Rumca olarak değişikliğe uğradığı tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler**: TDK, Sözlük, Sözlük Bilimi*

Bildiri No: BT178

DİJİTAL GÖRÜNTÜ SAHTECİLİĞİNİN DERİN ÖĞRENME TEKNİKLERİ İLE TESPİT EDİLMESİ

Sami ACAR
Gazi Üniversitesi
samiacar@gazi.edu.tr
Orcid:

Mustafa Kemal BAŞOĞLU
Gazi Üniversitesi
mustafabasoglu@rtuk.gov.tr
Orcid:

ÖZET

Dijital görüntüler üzerinde çeşitli düzenlemeler yapmaya imkan sağlayan yazılımlar görüntü manipülasyonunu kolay ve yaygın hale getirmiştir. Görüntüler üzerinde yapılan kurcalamalar ile kişiler veya kurumlar maddi manevi zararlar görebilmektedir. Bu durum aynı zamanda suç unsurunu barındırdığı için adli bilişimin ilgi alanı haline gelmiştir. Kurcalanmış görüntüler kitlelere belli bir fikri empoze etme amacı taşıdığı için toplumlar için de tehlikeler taşımaktadır. Dijital görüntüler üzerinde yapılan sahteciliği tespit etmek için kullanılan geleneksel yöntemler sınırlılıkları sebebiyle yerini derin öğrenme tekniklerine bırakmaya başlamıştır. Çünkü geleneksel yöntemler belli bir tür sahteciliği tespit edebilmek için basit özellikler çıkarılması esasıyla çalışır. Derin öğrenme yöntemleri karmaşık sinir ağları yapılarıyla karmaşık ve gizli özellikleri çıkarır aynı zamanda verimini ve doğruluğunu arttırma kapasitesine sahiptir. Bu özellikleri sayesinde araştırmacıların yeni çalışma alanı haline gelmiştir. Bu çalışmada öncelikle kopyala-taşı, birleştirme (splicing), biçim değiştirme (morphing) ve rötuş (retouching) gibi çeşitli dijital görüntü sahteciliği türleri incelenecektir. Ardından dijital görüntü sahteciliği tespit yaklaşımları sınıflandırılacak ve çalışmaların yoğunlaştığı pasif (veya kör) yöntemler ve derin öğrenme

teknikleri ile ilgili literatür taraması sunulacaktır. Son kısım analizleri ve bulguları kapsamaktadır. Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgulara göre, evrişimli sinir ağları ve otokodlayıcılar diğer derin sinir ağlarına göre bu alanda en fazla tercih edilen mimari olmuştur.
Ayrıca derin ağların eğitimi için çok sayıda orijinal ve sahte görüntüye ihtiyaç vardır. İnternetten kolaylıkla ulaşılabilen veri setlerinde gereken nicelikte ve nitelikte görüntü bulunmamaktadır. Daha ustaca yapılmış sahte görüntülerle veri setleri güçlendirilmelidir. Farklı sahtecilik türlerinin bu veri setlerinde bulunması derin ağların eğitiminde ayrıca önem arz etmektedir. Hesaplama/bellek darboğazları nedeniyle, derin ağlar girdi olarak oldukça küçük görüntüleri kabul eder fakat gelişen teknolojiler sonucunda elimizde genellikle büyük görüntüler bulunur. Bu nedenle, hedef görüntü ile ağ girişi arasında tipik olarak güçlü bir boyut uyuşmazlığı oluşur. Bu sorunun çözümü için görüntüler ağ girişine uyacak şekilde yeniden ölçeklendirilir veya görüntüler parça bazında işlenir. Bazı araştırmacılar ise bu yöntemin sağlıklı çalışmayacağını iddia ederek tam görüntü-tam çözünürlük esaslı modeller önermiştir. Araştırmacılar yaptıkları deneylerde, kullandıkları algoritmaların performansını ölçmek için farklı kriterler kullanmaktadır. Ortak kriterler kullanarak farklı algoritmaların karşılaştırılması sağlanmalıdır.

***Anahtar Kelimeler**: görüntü sahteciliği,derin öğrenme*

DETECTING DIGITAL IMAGE FOREIGNMENT WITH DEEP LEARNING TECHNIQUES

ABSTRACT

Software that allows making various arrangements on digital images has made image manipulation easy and common. Persons or institutions may suffer material and moral damages by tampering with the images. This situation has also become an area of interest for forensic informatics because it contains a criminal element. Because tampered images aim to impose a certain idea on the masses, they also carry dangers for societies.
Traditional methods used to detect forgery on digital images have begun to give way to deep learning techniques due to their limitations. Because traditional methods work on the basis of extracting simple features to detect a certain type of forgery. Deep learning methods extract complex and hidden features with complex neural networks structures and also have the capacity to increase efficiency and accuracy. Thanks to these features, it has become a new field of study for researchers.
In this study, various types of digital image forgery such as copy-and-move, splicing, morphing and retouching will be examined first. Then, digital image forgery detection approaches will be classified and a literature review on passive (or blind) methods and deep learning techniques will be presented. The final section covers the analyzes and findings.
According to the findings obtained as a result of the studies, convolutional neural networks and autoencoders have been the most preferred architecture in this field compared to other deep neural networks.
In addition, a large number of original and fake images are needed for training deep networks. Data sets that can be easily accessed from the Internet do not have the required quantity and quality of images. Datasets should be augmented with more ingenious fake images. The presence of different types of forgery in these data sets is also important in the training of deep networks. Due to computational/memory bottlenecks, deep networks accept very small images as input, but as a result of developing technologies, we often have large images. Therefore, a strong size mismatch typically occurs between the target image and the network input. To solve this problem, images are rescaled to fit the network input or images are processed on a per-fragmentary basis. Some researchers, on the other hand, have suggested models based on full image-full resolution, claiming that this

method will not work well. Researchers use different criteria to measure the performance of the algorithms they use in their experiments. Comparison of different algorithms should be provided using common criteria.

Keywords: *image forgery, deep learning*

Bildiri No: BT179

CONNERS ÖĞRETMEN DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ-YENİLENMİŞ UZUN FORMUNUN KKTC İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ İÇİN PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Damla ALKAN
Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
damla.alkan@kstu.edu.tr
Orcid:

Sema KANER
Uluslararası Final Üniversitesi
sema.kaner@final.edu.tr
Orcid:

Ebru ÇAKICI
Kıbrıs Ruh Sağlığı Entitüsü
ebrucakici@yahoo.com
Orcid:

ÖZET

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) çocukluk çağında sıklıkla görülen nörogelişimsel bozukluklardan biridir. Öğretmen derecelendirme ölçekleri çocuklarda DEHB'nin değerlendirilmesinde ve

tanılamasında yardımcı araçlar olarak kullanılmaktadır. Conners Öğretmen Derecelendirme Ölçeği-Yenilenmiş Uzun (CÖDÖ-YU) Formunun pek çok ülkede uyarlama çalışması yapılmış olmasına rağmen, KKTC'de, çocuklardaki DEHB belirtilerine ilişkin, öğretmenlerinden bilgi edinmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış bir değerlendirme aracı bulunmamaktadır. Bu çalışmada, başta DEHB olmak üzere çocuklarda sorunlu davranışları değerlendiren CÖDÖ-YU'nun KKTC ilkokul öğrencileri için psikometrik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Seçkisiz tabakalı örnekleme yoluyla 1.-5. sınıfa giden 462 çocuğun öğretmenlerinden elde edilen veriler üzerinde doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Yapı geçerliliğini test etmenin bir diğer yolu olarak alt ölçekler arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon yöntemi ile değerlendirilmiştir. CÖDÖ-YU alt ölçek puanlarının iç tutarlılığı Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. CÖDÖ-YU'nun alt ölçeklerinin test-tekrar test güvenirliği dört hafta arayla t-testi analizi ile incelenmiştir. Madde analizi iki şekilde yapılmıştır. CÖDÖ-YU'nun iç tutarlılığını göstermek amacıyla her alt ölçek için madde-toplam puan korelasyonu hesaplanmış ve %27 alt-üst gruplar t- testi ile karşılaştırılmıştır. DFA, ölçeğin özgün formunda olduğu gibi altı boyutlu bir yapıda olduğunu ortaya koymuştur. Alt ölçekler arasındaki korelasyonların 0.07-0.81 arasında olduğu bulunmuştur. CÖDÖ-Y/U'un alt ölçeklerinin Cronbach alfa katsayılarının 0.71-0.93 arasında olduğu, test-tekrar test güvenirlik değerlerinin 0.31-0.81 arasında olduğu belirlenmiştir. Madde analizleri tüm alt ölçeklerin tümünün iç tutarlılıklarının yüksek olduğunu göstermiştir. Bulgular CÖDÖ-YU'nun KKTC toplumu için DEHB'yi belirlemede tanıya yardımcı bir araç olarak kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir. CÖDÖ-YU özgün ölçek çalışmasında ve Türkiye'de yapılan çalışmada 3-17 yaş aralığındaki çocukların öğretmenleri için kullanılmasına rağmen, bu çalışmada ilkokul öğrencileri ile sınırlı tutulmuştur. İlgili çalışmaların diğer yaş grupları için de yapılması, ölçeğin daha geniş yaş gruplarına uygulanmasını sağlayacaktır.

***Anahtar Kelimeler**: Conners Öğretmen Derecelendirme Ölçeği, DEHB, geçerlilik, güvenilirlik*

INVESTIGATION OF PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF CONNERS' TEACHER RATING SCALE LONG FORM-REVISED FOR PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN TRNC

ABSTRACT

Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) is one of the most common neurodevelopmental disorders in childhood. Teacher rating scales are used as auxiliary tools in the assessment and diagnosis of ADHD in children. Although the Conners Teacher Rating Scale-Revised Long (CTRS-RL) Form has been adapted in many countries, there is no assessment tool developed or adapted to obtain information from the children's teachers about ADHD symptoms in children in the TRNC. The purpose of this study was to investigate the psychometric properties of CTRS-RL, which is used for assessing behavioral problems especially ADHD among children, for primary school students in TRNC. Confirmatory factor analysis (CFA) was performed for the data which was obtained by random stratified sampling from the teachers of 462 children who attended 1st-5th grade of primary school. The relationships between subscales were investigated by using Pearson's correlation as another method of testing the structure validity. The internal consistency of the CTRS-RL subscales' scores was evaluated with Cronbach's alpha. Test-retest reliability of CTRS-RL' subscales were examined with t-test analysis at a 4 week interval. Item analysis of CTRS-RL was conducted in two ways. The item-total score correlation was calculated and the 27% subupper group difference were compared by t-test for each subscale in order to demonstrate the internal consistency of CTRS-RL. CFA resulted in six factors which is the same factor structure as the original form. Correlations between subscales were found as 0.07-0.81. Cronbach's alpha coefficients of the CTRS-RL's subscales were between 0.71-0.93 and test-retest reliability values were between 0.31-0.81. Item analyzes showed that all subscales had high internal consistency. The results of the analysis show that CTRS-RL is a valid and reliable instrument for TRNC population. Although CTRS-YU was used for teachers of children aged 3-17 in the original scale study and in the study conducted in Turkey, it was limited to primary school students in this study. Conducting relevant studies for other age groups will enable the scale to be applied to wider age groups.

Keywords: *Conners' Teacher Rating Scale Long Form, ADHD, validity, reliability*

Bildiri No: BT180

MÜASİR FƏLSƏFƏDƏ"BİOETİKA" KAZUSU

Gülnarə SƏFƏROVA
Azərbaycan Tibb Universitetinin
seferovagulnara@hotmail.com
Orcid:

ÖZET

Müasir fəlsəfədəki mövcud vəziyyət elmi rasionalizmin böhranı kimi səciyyələndirilir. Bu böhrana olan münasibət birmənalı qiymətləndirə bilməz. Belə ki, tədqiqatçıların bir qismi bu böhrana ümumilikdə müasir mədəniyyətin neqativ nəticələnəcəyinə səbəb olması mövqeyindən yanaşırsa, digərləri, onu fəlsəfə vəelmin yeni imkanlarının formalaşması kontekstindən qəbuledir. Yəni fəlsəfənin elmi idrakın digər tipləri,rasional təcrübənin qeyri-elmi formaları (dini, ezoterik, adi-kütləvi və s. kimi) ilə sintezinitəqdir edərək, bu sazişi "qoca" fəlsəfənin varlığında innovasiya kimi qiymətləndirir.

Bu gün fəlsəfə reallığın digər formalarının idraki mənimsənilməsində gerçəkliyin daha praktik sferalarından gələn və ekoloji, energetik, informasiya, demoqrafik, eləcə də sağlamlıq problemlərinin həllinə yönələn yeni tədqiqat tiplərinə əsaslanır. Nəticədə meydana çıxan yeni tədqiqat tipi "postqeyriklassik elm", "II tip elm", "postakademik elm", "fərqli modernin elmi" kimi təqdim edilir. Bu elmlərdən biri də bioetikadır. Tarixən bioetika mürəkkəb antropoloji və mənəvi amillərdən doğan, biotibbi texnologiyaların müasir inkişafı ilə bir qədər də mürəkkəbləşən problemlərin həllinə yönələn axtarışlar sayəsində yaranmışdır. Müasir təbabətdə reproduktiv texnologiyaların (xüsusilə də klonlaşmanın), transplantologiya (xüsusilə də tək orqanların köçürülməsinin), evtanaziya, gen terapiyası və yevgenika kimi sahələrin inkişafı mürəkkəb etik və antropoloji

problemlərin həllində filosofların, həkimlərin, bioloq, hüquqşünas, ilahiyyatçı və digər elm sahələrinin mütəxəssislərinin birgə fəaliyyətini aktuallaşdırır.
Müraciət etdiyimiz mövzuda bioetikanın bəzi problemlərinin fəlsəfi müzakirəsi nəzərdə tutulur.

Açar sözlər: kazus, bioetika, yevgenika
Anahtar kelimeler: vaka, biyoetik, ojenik
Keywords: case, bioethics, eugenics

Bildiri No: BT181

ACİL UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE YENİLİKÇİ ÖĞRETİM: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA

Tuğba SADIÇ
Millî Eğitim Bakanlığı
nurayeran@gmail.com
Orcid:

Bünyamin BAVLI
Yıldız Teknik Üniversitesi
bunyaminbavli@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Bu araştırma öğretmenlerin uzaktan eğitim ile değişen öğretim uygulamalarını yenilikçi öğretim çerçevesinde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) modeli kullanılarak yürütülmüştür. Araştırma kapsamında salgın sürecinde uzaktan eğitim tecrübesi olan on öğretmene ulaşılmıştır. Katılımcı grup belirlenirken öğretim kademesi kıdem, branş gibi çeşitli özellikler göz önünde bulundurularak maksimum çeşitlilik sağlanması için amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin görüşleri araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile elde

edilmiştir. Öğretmenlere yenilikçi öğretime yönelik görüşleri, uzaktan eğitimde farklılaşan öğretimleri ve uzaktan eğitim ile yenilikçi öğretim arasındaki bağ hakkında sorular yöneltilmiştir. Uzaktan eğitimde yenilikçi öğretim uygulamalarına dair ulaşılan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Katılımcı öğretmenlerin aktardıkları görüş ve tecrübeleri doğrultusunda kod ve temalar belirlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin yenilikçi öğretimi önemsediği, teknoloji tabanlı uygulamaları kullanarak uzaktan okutulan derslerde öğrenci katılımını ve motivasyonunu arttırmak amacıyla kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin yenilikçi öğretime yönelik hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları araştırmanın diğer bir bulgusudur. Araştırmada yenilikçi öğretimin önündeki engellere dair de kodlar üretilmiştir. Sonuç olarak öğretmenler uzaktan eğitime hazırlıksız yakalandıkları uyum sağlamakta güçlük çektikleri, bireysel çabaları ile çalışmalarını sürdürdükleri ve öğrencilerin devamsızlık yapmaları motivasyonlarını düşürdüğü sonuçlarına ulaşılmıştır. Yenilikçi öğretim özellikle çağa uygun öğretim, öğrenmeyi öğrenme ve öğrencinin kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alma ile ilişkilendirilmiştir. Uzaktan öğretimde çoğunlukla web2 araçları, online uygulamalar, sunum programları gibi dijital temelli etkinliklere yer verilirken yüz yüze eğitimde de kullanılabilen örnek olay, rol oynama, gösterip-yaptırma gibi tekniklerin de kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçları doğrultusunda değişen eğitim durumlarına uygun yenilikçi öğretim yapılabilmesi için gün yüzüne çıkan sorunlara çözüm bulunması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yenilikçi öğretim, Uzaktan Eğitim, Uzaktan öğretim, Öğretmen görüşleri, Yenilikçilik, Acil uzaktan eğitim*

Bildiri No: BT182

LİSE ÖĞRENCİLERİ İÇİN SOSYAL BİLİŞSEL KARİYER KURAMI TEMELLİ KARİYER PSİKOEĞİTİM PROGRAMI

Gürcan ŞEKER
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
gurcanseker@ohu.edu.tr
Orcid:

Burhan ÇAPRİ
Mersin Üniversitesi
burhancapri@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Sosyal bilişsel kariyer kuramı (SBKK) kariyer gelişimi ile kariyer kararı verme sürecinde algılanan yetkinlik beklentisinin rolünü ortaya koymakta ve bu konudaki araştırmalara ağırlık vermektedir. Kariyer kararı yetkinlik beklentisi, bireyin kariyer kararı verme konusunda kendi yeteneklerine ilişkin inancı ya da beklentileri olarak ifade edilmektedir. Sosyal bilişsel kariyer kuramında kariyer gelişim sürecinde ele alınan bilişsel değişkenlerden biri de 'sonuç beklentisi' kavramıdır. Sonuç beklentisi, belirli bir davranışı gerçekleştirmenin sonuçları ile ilgili kişisel inançları ifade etmektedir. Sosyal bilişsel kariyer kuramı, insanların kendileri için koydukları hedeflerin yetkinlik ve sonuç beklentilerinden önemli ölçüde etkilendiğini ve aynı zamanda yetkinlik ve sonuç

beklentilerinin kariyer ilgilerinin gelişiminde önemli bir katkısı olduğunu ortaya koymaktadır. Literatürde sosyal bilişsel kariyer kuramı temelli kariyer müdahale programlarının farklı, eğitim kademelerinde, etkililiğini ortaya koyan çalışmalar yer almaktadır. Lise çağındaki öğrencilerin kariyer gelişim görevlerini yerine getirmelerine katkı sağlayabilecek bir kariyer psikoeğitim programının yararlı olabileceği düşüncesinden hareketle, bu çalışma kapsamında, lise öğrencilerine yönelik olarak sosyal bilişsel kariyer kuramına dayalı bir kariyer psikoeğitim programı geliştirilmiştir.Kariyer psikoeğitim programının geliştirilmesi sürecinde ilk olarak literatür taraması yapılmış, daha sonra öğrencilerin kariyer ve meslek kararı verme yetkinliklerinin geliştirilmesi için ne tür faaliyet ve etkinliklere ihtiyaç olduğu konusunda ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul psikolojik danışmanlarından görüş alınmıştır. Kariyer psikoeğitim programı yeterlik alanları, temalar ve oturum hedefleri başlıkları altında yapılandırılmıştır. Programın yeterlik alanları ve oturum temaları oluşturulurken Betz ve diğerlerinin (1996) geliştirdiği ve bu araştırmada da kullanılan kariyer kararı yetkinlik beklentisi ölçeğinin alt ölçeklerini oluşturan yeterlik alanları temel alınmıştır. Bu yeterlik alanları aynı zamanda Crites'in (1973) kariyer gelişimi için gerekli olduğunu ifade ettiği; kendini doğru bir şekilde değerlendirme, mesleklerle ilgili bilgi toplama, hedef belirleme, plan yapma ve problem çözme yeterlik alanlarıdır. Oturumların ve etkinliklerin yapılandırılmasında yetkinlik beklentisinin bilgilendirici kaynaklarından yararlanılmıştır. Psikoeğitim programının ilk oturumunda, programın amacı ve içeriğine ilişkin bilgilendirme, grup kurallarının belirlenmesi ile kariyer, iş ve meslek gibi kavramlara ilişkin tartışmalara yer verilmiştir. İkinci ve üçüncü oturumların yer aldığı kendini doğru bir şekilde değerlendirme yeterlik alanında, öğrencilerin ilgi, yetenek ve mesleki değerleri ile mesleki kişilik tiplerine yönelik farkındalık kazanması amacıyla test, envanter ve formlardan yararlanılarak hazırlanan etkinliklere yer verilmiştir. Mesleklerle ilgili bilgi toplama yeterlik alanında yer alan dört ve beşinci oturumlarda ise; yükseköğretime geçiş sistemi, yükseköğretim programları ile meslekleri tanıma ve araştırmaya yönelik etkinliklere yer verilmiştir. Altı ve yedinci oturumların oluşturduğu hedef belirleme yeterlik alanında; akademik ve mesleki seçim hedeflerine yönelik yeterliliklerin belirlenmesi, hedef belirlemenin önemi ve sağladığı avantajlar ile geçici mesleki seçimler yapmaya yönelik etkinliklere yer verilmiştir. Plan yapma yeterlik alanında yer alan sekiz ve dokuzuncu oturumda; eğitsel ve mesleki planlar yapmanın önemi, ilgi duyulan mesleklerin gelecekteki durumuna yönelik değerlendirme yapma, kariyer yolculuğu tasarlama ile üniversite eğitimi dışındaki iş fırsatlarına yönelik bilgilenme ve planlama ile ilgili etkinliklere yer verilmiştir. Onuncu oturumun yer aldığı problem çözme yeterlik alanında ise; kariyer ya da mesleki karar sürecinde karşılaşabilecek problemlere yönelik farkındalık kazanma ve problemlerle baş etme yöntemlerini ifade edebilecekleri etkinliklere yer verilmiştir. On birinci oturumun içeriği ise, programın sonlandırılması ve değerlendirilmesi amacıyla yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilişsel kariyer kuramı, kariyer kararı yetkinlik beklentisi, sonuç beklentisi, kariyer psikoeğitim programı*

SOCIAL COGNITIVE CAREER THEORY BASED CAREER PSYCHOEDUCATION PROGRAM FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

ABSTRACT

Social cognitive career theory (SCCT) identifies the role of perceived self-efficacy in career development and career decision-making and focuses on research on this topic. Career decision self-efficiency is expressed as the belief or expectations of the individual about their own abilities in making career decisions. One of the cognitive variables dealt with in the career development process in social cognitive career theory is the concept of "outcome expectation". Outcome expectation refers to personal beliefs about the outcome of performing a particular behavior. Social cognitive career theory suggests that the goals people set for themselves are significantly influenced by their self-efficacy and outcome expectations, and that self-efficacy and outcome expectations have an important contribution to the development of career interests. There are studies in the literature that demonstrate the effectiveness of social cognitive career theory-based career intervention programs at different educational levels. Considering that a career psychoeducation program that can contribute to the career development tasks of high school students may be beneficial, a career psychoeducation program based on social cognitive career theory has been developed for high school students within the scope of this study.

During the preparation stage of the career psychoeducation program developed based on social cognitive career theory, first, a literature review was conducted. Later, the school psychological counselors working in secondary education institutions were consulted on what kind of activities were needed to improve the career and occupational decision-making self-efficacy of students. The career psychoeducation program was structured under the titles of domains of self-efficacy, themes, and session goals. While creating the domains of self-efficacy and session themes of the program, the domains of self-efficacy that make up the subscales of the career

decision self-efficacy scale developed by Betz et al. (1996) and used in this study were taken as a basis. These domains of self-efficacy were accurate self-appraisal, gathering occupational information, goal selection, planning, and problem solving, which were also referred to by Crites (1973) as necessary for career development. The informative sources of self-efficacy expectation were utilized in structuring the sessions and activities. In the first session of the psychoeducation program, students were informed about the purpose and content of the program, group rules were determined, concepts, such as career, job, and profession were discussed. The second and third sessions, which addressed the domain of accurate self-appraisal self-efficacy, included activities prepared by using tests, inventories, and forms to raise awareness of students about their interests, abilities, professional values, and professional personality types. The fourth and fifth sessions, which handled the domain of gathering occupational information self-efficacy, included activities on the system of transition to higher education, higher education programs, and familiarity with and searching for jobs. The sixth and seventh sessions, which addressed the domain of goal selection, involved determining the self-efficacy for academic and professional goal selection, the importance of goal setting and the advantages it provides, and making temporary job choices. The eighth and ninth sessions were about the domain of planning self-efficacy and included activities related to the importance of making educational and occupational plans, evaluation of the future of the jobs of interest, designing a career journey, giving informing about and planning for job opportunities outside university education. The tenth session, which targeted the domain of problem-solving self-efficacy, included activities in which students could express methods for gaining awareness about problems that may be encountered in the career or occupational decision-making process and coping with these problems. The content of the eleventh session was structured to conclude and evaluate the program.

Keywords:*Social cognitive career theory, career decision self-efficacy, outcome expectation, career psychoeducation program*

Bildiri No: BT183

YAŞAM DOYUMU VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK İLE KARİYER UYUMU ARASINDAKİ İLİŞKİDE UMUDUN ARACI ROLÜ

Gürcan ŞEKER
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
gurcanseker@ohu.edu.tr
Orcid:

Burhan ÇAPRİ
Mersin Üniversitesi
burhancapri@gmail.com
Orcid:

ÖZET

Kariyer uyumu, bireyin mevcut durumda ya da yakın gelecekte karşısına çıkabilecek görevlere hazır olma, iş ya da iş koşullarında meydana gelebilecek hızlı değişimlerle baş etmek için stratejiler geliştirebilme gibi becerilere sahip olması ya da bu tür durumlara karşı hazırlıklı olma durumunu gösteren bir yapıdır. İlgi, kontrol, merak ve güven olmak üzere dört bileşenden oluşan bu yapı, günümüzde pandemi koşullarının yarattığı ekonomik ve toplumsal değişimlerle birlikte önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Literatürde birçok değişkenle ilişkisi

incelenen kariyer uyumu kavramının son yıllarda pozitif psikolojik değişkenlerle ilişkisine yönelik çalışmaların yoğunluk kazandığı görülmektedir. Bu çalışma kapsamında da üniversite öğrencilerinin yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlık ile kariyer uyumlulukları arasındaki ilişkide umudun aracı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma ilişkisel modelde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören 336 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında verilerin toplanması amacıyla 'Kariyer Uyum Yetenekleri Ölçeği-Kısa Formu, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, Yaşam Doyumu ölçeği ve Sürekli Umut Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde korelasyon analizi ve yol analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Analizler sonucunda elde edilen korelasyon katsayıları, kariyer uyumu puanları ile umut, yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlık puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırma bulguları umudun, yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlık ile kariyer uyumu arasındaki dolaylı etkisinin anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Başka bir ifade ile üniversite öğrencilerinin kariyer uyumu ile hem yaşam doyumu hem de psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkide umudun tam aracılık rolünü üstlendiği görülmektedir. Elde edilen bu bulgu, öğrencilerin yaşam doyumu ve psikolojik sağlamlıklarının artmasının umutlarını arttırdığı ve bu artışla birlikte kariyer uyum yeteneklerinin güçlenebildiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kariyer uyumu, umut, yaşam doyumu, psikolojik sağlamlık*

THE MEDIATING ROLE OF HOPE IN THE RELATIONSHIP BETWEEN CAREER ADAPTABILITY AND LIFE SATISFACTION AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE

ABSTRACT

Career adaptability is a structure that shows the individual's capacity to be ready for current and future tasks or develop strategies to cope with rapid changes in work or working conditions. This structure, which consists of four components, namely, interest, control, curiosity, and confidence, has once again shown its importance along with the economic and social changes created by the pandemic conditions. Studies on the relationship between the concept of career adaptability, whose relationship with many variables has been examined in the literature, and positive psychological variables have increased in recent years. This study was planned to examine the mediating role of hope in the relationship between university students' career adaptability and their life satisfaction and psychological resilience. A correlational model was used in the study. The study group consisted of 336 university students of various levels. The "Career Adaptability Scale-Short Form", the "Brief Resilience Scale", the "Satisfaction with Life Scale", and the "State Hope Scale' were used as data collection tools. Correlation analysis and path analysis techniques were used in the analysis of the data. The correlation coefficients obtained as a result of the analyses indicated that there was a significant positive relationship between career adaptability scores and hope, and between life satisfaction and psychological resilience scores. The findings revealed that the indirect effect of hope between career adaptability and life satisfaction and psychological resilience was significant. In other words, it was found that hope played a fully mediating role in the relationship between university students' career adaptability and both their life satisfaction and psychological resilience. This finding showed that the increase in students' life satisfaction and psychological resilience increased their hopes and that their career adaptability skills could be strengthened with this increase.

Keywords: *Career adaptability, hope, life satisfaction, resilience*